SZIKRA

Világ proletárjai egyesüljetek!

MAO CE-TUNG

VÁLOGATOTT MŰVEI

毛澤東選集

第三卷

MAO CE-TUNG

VÁLOGATOTT MŰVEI

★

4.

KÖTET

SZIKRA KIADÁS BUDAPEST 1954

Felelõs kiado a Szikra Konyvkiadó vezérigazgatoja

A KIADÓ ELŐSZAVA

Mao Ce-tung elvtárs Válogatott Műveinek második kötete magyar nyelven két kötetben — 2. és 3. kötetben — jelent meg. Ennek következtében a 4. kötet — a fordításunk alapját képező orosz kiadáshoz hasonlóan — a kínai kiadás 3. kötetének felel meg.

A JAPÁNELLENES HÁBORÚ IDŐSZAKA

(III)

ELŐSZÓ ÉS UTÓSZÓ „A FALU VIZSGÁLATÁNAK ANYAGÁ”-HOZ

(1941 március—április)

ELŐSZÓ

(1941 március 17)

A Párt mai falusi politikája már nem az agrárforradalom politikája, amelyet a polgárháború tízéves időszaka alatt folytattunk, hanem a japánellenes nemzeti egységfront politikája. Az egész Pártnak meg kell valósítania a Központi Bizottság 1940 július 7-i és december 25-i irányelveit[1], továbbá azokat az irányelveket is, amelyeket a küszöbönálló VII. pártkongresszus fog kiadni. Ezt az anyagot* azért tesszük közzé, hogy segítségével az elvtársak megtalálhassák az előttük álló kérdések tanulmányozásának módszerét. Manapság elvtársaink közül még igen sokan helytelen munkastílust alkalmaznak, „merőben nagyvonalúan" kezelik a kérdéseket, és nem kívánnak lényegükbe hatolni; olykor fogalmuk sincs arról, mi történik az alsó néprétegek körében, mégis vezető állásokat töltenek be. Ez igen veszélyes jelenség. A kínai társadalomhoz tartozó valamennyi osztály tényleges helyzetének valóban konkrét ismerete nélkül a vezetés sem lehet valóban helyes.

---

* „A falu vizsgálatának anyagá"-t nem vettük fel Mao Ce-tung elvtárs válogatott műveinek ebbe a gyüjteményébe.

Az egyetlen módszer, amellyel ez az ismeret megszerezhető: a társadalom tanulmányozása, valamennyi társadalmi osztály életének tanulmányozása. A vezető funkcionáriusok számára az a társadalom megismerésének fő módszere, hogy körültekintően kijelölnek néhány várost és falut, s ott, a marxizmus alapkövetelményének megfelelően — az osztályelemzés módszerével —, gondos kutatómunkát végeznek. Csakis így szerezhetjük meg a kínai társadalmi problémák ismeretének elengedhetetlen minimumát.

Ehhez először is az szükséges, hogy lefelé, a földre fordítsuk tekintetünket, s ne a felhők közt járjunk. Akiben nincs meg az óhaj és az elhatározás, hogy lefelé tekintsen, az élete végéig sem fogja igazán megérteni a kínai helyzetet.

Másodszor: beszélgessünk az emberekkel. Felületes megfigyelésből és híresztelésből sohasem szerezhetünk teljes értékű ismereteket.

Abból az anyagból, amelyet beszélgetések útján gyűjtöttem, nyomtalanul elveszett a Hunan tartományra és Csingkangsanra vonatkozó rész. Az itt közölt anyag lényegében „A hszingkuói kerületben megtartott vizsgálat anyagá"-ból, „A csangkangi járásban megtartott vizsgálat anyagá"-ból és „A csajhszi járásban megtartott vizsgálat anyagá"-ból áll. A beszélgetés módszere a legegyszerűbb és legkönnyebben megvalósítható, amellett a legbiztosabb és legmegbízhatóbb módszer, amelynek igen nagy hasznát vettem. Olyan iskola ez, amely mögött elbújhat akármelyik egyetem. Az ilyen beszélgeté-

sekre meg kell hívni tapasztalt közép- és alsófokú funkcionáriusokat és egyszerű embereket a helybeli lakosok közül. Amikor Hunan öt kerületében és Csingkangsan vidékének két kerületében tartottam vizsgálatot, meghívtam e kerületek középfokú vezető funkcionáriusait; a hsziunjui kerületben folytatott vizsgálat alkalmából meghívtam több közép- és alsófokú funkcionáriust, továbbá egy elszegényedett hsziucajt*, a helybeli kereskedelmi kamara tönkrement elnökét, egy munkanélküli kishivatalnokot, aki azelőtt a kerületi elöljáróságon a földadóügyeket intézte. Valamennyien nagyon sok olyan dolgot mondtak el nekem, amiről azelőtt nem hallottam. Így például, amikor a Hunan tartomány hongsani kerületében tartott vizsgálat alkalmából a kerületi börtön felügyelőjével beszélgettem, először kaptam teljes képet azokról a szörnyűségekről, amiket a kínai börtönökben művelnek. A hszingkuói kerület és két járás — a csangkangi és a csajhszi járás — vizsgálatakor meghívtam járási funkcionáriusokat és egyszerű parasztokat. Mindezek az emberek — a helyi funkcionáriusok, a parasztok, a hsziucaj, a börtönfelügyelő, a kereskedő és az adóhivatalnok — nagyrabecsült tanítóim voltak. Tanítványuknak tekintettem magam, és ahogy illik, tisztelettel voltam irántuk, figyelmesen hallgattam szavaikat, és barátian kezeltem őket. Ellenkező esetben nem is akartak volna szóbaállni velem, nem mondták volna el, amit tudnak, de még ha beszéltek

* Hsziucaj — az első tudományos fokozat a régi Kínában.

volna is, nem mondtak volna el mindent. A beszélgetésekre nem kell sok embert meghívni: elég, ha hárman-négyen, legfeljebb heten-nyolcan vesznek részt bennük. Minden ilyen beszélgetésre elegendő időt kell szentelni, elő kell készítenünk és sajátmagunknak kell feltennünk a kérdéseket, fel kell jegyeznünk a válaszokat, s a problémákat meg kell vitatnunk az egybegyűltekkel. Ha nem hat át bennünket a lelkesedés, ha nincs meg bennünk az eltökéltség, hogy lefelé, a földre fordítsuk tekintetünket, ha nincs bennünk tudásszomj, ha nincs meg bennünk az erős óhaj, hogy felhagyjunk a haszontalan felfuvalkodottsággal és őszintén vállaljuk a tanítvány szerepét, akkor vagy egyáltalán nem, vagy pedig rosszul fogjuk elvégezni ezt a munkát. Meg kell értenünk, hogy az igazi hősök a tömegek; önmagunkban gyakran nevetségesen tehetetlenek vagyunk. Ha ezt nem értjük meg, még a minimális ismereteket sem szerezhetjük meg.

Ismétlem: e tájékoztató anyag nyilvánosságra hozásával az a fő célunk, hogy megmutassuk, milyen módszerrel juthatunk el az alsó néprétegek helyzetének megértéséhez, nem pedig az, hogy az elvtársak épp csak ezt a konkrét anyagot és a belőle levont következtetéseket véssék emlékezetükbe. Általában véve, a fejletlen kínai burzsoázia nem tudott és már soha nem is fog tudni viszonylag teljes, vagy akár csak minimális adatokat nyujtani nekünk a társadalom helyzetéről, mint ahogy ezt megtette az európai, az amerikai vagy a japán burzsoázia, s ezért nem marad más hátra, mint hogy magunk végezzük el az anyaggyüjtő munkát. Különösen vonatkozik

ez a gyakorlati munkát végző funkcionáriusokra, akiknek mindig lépést kell tartaniok a változó helyzettel, márpedig itt egyetlen ország kommunistái sem számíthatnak valami kész anyagra. Ezért minden gyakorlati munkát végző funkcionáriusnak foglalkoznia kell az alsó néprétegek helyzetének tanulmányozásával. Azoknak pedig, akik csak az elméletben járatosak, de a reális helyzetet nem ismerik, még inkább szükségük van arra, hogy ilyen vizsgálatokat végezzenek; ellenkező esetben nem tudják összekapcsolni az elméletet a gyakorlattal. „Aki nem folytatott vizsgálatot, annak nincs joga véleményt nyilvánítani!" Bár egyesek gúnyosan a „szűk empirizmus" megnyilvánulásának nevezték ezt a megállapítást, mégsem bánom, hogy kimondtam; és nemcsak nem bántam meg szavaimat, hanem változatlanul szilárd meggyőződésem, hogy kutatómunka nélkül nem tarthatunk igényt a véleménynyilvánítás jogára. Nagyon sokan vannak olyanok, akik minden előkészület nélkül, „alighogy a szekérről leszálltak", nagy hangon ítélkezni kezdenek mindenek fölött, rendelkeznek nyakra-főre, hangoztatják véleményüket, bírálnak és elítélnek eleveneket és holtakat; a gyakorlatban az ilyenek kivétel nélkül mind kudarcot vallanak, mert az efféle ítélet vagy bírálat, amely nem gondos kutatáson alapul, nem más, mint tudatlan fecsegés. Az ilyen minden lében kanál „legfelsőbb meghatalmazottnak" nálunk se szeri, se száma, s e „legfelsőbb meghatalmazottak" már eddig is felmérhetetlen kárt okoztak Pártunknak. Helyesen mondja Sztálin: „Az elmélet ... tárgytalanná válik, ha nem kapcsolódik egybe a for-

radalmi gyakorlattal", és természetesen helyes az a megállapítása is, hogy „a gyakorlat is vakká lesz, ha nem világítja meg útját a forradalmi elmélettel"[2]. „Szűk empirizmussal" csak a vak, rövidlátó gyakorlati funkcionáriusok vádolhatók, akik nem látják a távlatokat.

Ami engem illet, most is égető szükségét érzem annak, hogy behatóan tanulmányozzam Kínát és a világ más országait. Ennek az a magyarázata, hogy ismereteim mindkét területen még mindig fölöttébb hiányosak. Semmiképp sem állíthatom, hogy én már mindent tudok, mások pedig semmit sem. Valamennyi elvtársammal együtt tanulni a tömegektől, továbbra is a tömegek szerény tanítványa lenni — ez őszinte óhajom.

UTÓSZÓ

(1941 április 19)

A polgárháború tízéves időszakának tapasztalata olyan segítség számunkra, amelyre a japán területrablók elleni mostani háború időszakában a legeredményesebben és a legkönnyebben támaszkodhatunk. De ez csak arra a kérdésre vonatkozik, hogy miként tartsunk kapcsolatot a tömegekkel, és miként mozgósítsuk őket az ellenség elleni harcra, a taktikai irányvonal kérdéseire azonban nem vonatkozik. A Párt taktikai irányvonala jelenleg elvileg különbözik a multban követett irányvonaltól. A multban a földesurak és az ellenforradalmi bur-

zsoázia ellen harcoltunk, most pedig szövetségben vagyunk mindazokkal a földbirtokosokkal és a burzsoázia mindazon képviselőivel, akik nem ellenzik a japán területrablók elleni háborút. Már az helytelen volt, hogy a tízéves polgárháború harmadik időszakában nem követtünk különböző politikát egyrészt a fegyveresen ellenünk támadó reakciós kormánnyal és reakciós párttal, másrészt a hatalmunk alá tartozó vidékek mindazon néprétegeivel szemben, amelyek kapitalista jellegűek voltak. Helytelen volt az is, hogy nem követtünk különböző politikát a reakciós kormányon és a reakciós párton belüli különböző csoportosulásokkal szemben. Kétségtelenül hibás volt a „csak harc" politikája, amelyet akkoriban — a parasztság és a városi kispolgárság alsó rétegeinek kivételével — a társadalom valamennyi rétegével szemben folytattunk. Az agrárpolitikát illetően az volt a hiba, hogy lemondtunk a tízéves polgárháború kezdeti és második időszakában[3] folytatott helyes politikáról, vagyis arról a politikáról, melynek értelmében a parasztokkal egyenlő alapon földet juttattunk a földesuraknak, hogy mezőgazdasági munkával foglalkozhassanak, s ne váljanak hajléktalan csavargókká vagy rablókká, ne váljanak a közrend megbontóivá. Jelenleg más politikát kell folytatnia a Pártnak. Számunkra a „csak harc és lemondás az összefogásról" politikája ugyanúgy elfogadhatatlan, mint a „csak összefogás és lemondás a harcról" politikája (amelyet a csentuhsziuisták folytattak 1927-ben); nekünk össze kell fognunk mindazokkal a társadalmi rétegekkel, amelyek szembeszállnak a japán

imperializmussal, ez pedig nem más, mint az egységfront politikája.

Ugyanakkor azonban harcolnunk kell a soraikban levő, az ellenség előtti kapitulációra hajlamos állhatatlan elemek, továbbá a reakciós elemek ellen, akik szembehelyezkednek a kommunistákkal és a néppel; ezekkel szemben különböző harci formákat kell alkalmaznunk attól függően, hogy mennyire állhatatlanok és mennyire reakciósak ezek az elemek. Jelenlegi politikánk kétoldalú: megvan benne az „összefogás" is, meg a „harc" is. A munkaviszonyok terén ez a kétoldalú politika egyrészt arra irányul, hogy a lehetőségekhez mérten jobbá tegyük a munkások életét, másrészt arra, hogy ne akadályozzuk a kapitalista gazdaság észszerű fejlődését. Az agrárviszonyok terén ez a kétoldalú politika egyrészt megköveteli a földbirtokostól, hogy csökkentse a földhaszonbért és a kölcsönkamatot, másrészt kötelezi a parasztot, hogy megfizesse ezt a csökkentett földhaszonbért és kölcsönkamatot. A politikai jogok terén ez a kétoldalú politika egyrészt a munkásokéval és a parasztokéval egyenlő személyi, politikai és tulajdonjogokat biztosít a japán területrablók elleni harc mellett síkraszálló valamennyi földbirtokosnak és tőkésnek, másrészt arra irányul, hogy megakadályozza a földbirtokosok és a tőkések esetleges ellenforradalmi akcióit. Fejlesztenünk kell az állami gazdaságot és a szövetkezeti gazdaságot egyaránt; ezidőszerint azonban a falusi támaszpontok területén még nem az állami gazdaságé, hanem a magángazdaságé a vezető szerep a gazdasági életben, s ezért — a japán imperializmus és a félfeudális

rend elleni harc érdekében — a nem-monopolista tőkének biztosítanunk kell a fejlődés lehetőségét. Kína számára jelenleg ez a legforradalmibb politika. Kétségkívül hiba volna, ha helyteleníténénk e politikát, vagy akadályoznánk megvalósítását. Szigorúan és határozottan őrködnünk kell a Kommunista Párt tagjainak eszmei tisztaságán, ugyanakkor pártfogolnunk kell a társadalom gazdasági életében azokat a kapitalista elemeket, akik hasznosak lehetnek, s biztosítanunk kell számukra az észszerű alapon történő fejlődés lehetőségét; e két feladat teljesítése a japán területrablók elleni háború időszakában, s a demokratikus köztársaság felépítésének időszakában egyformán szükséges számunkra. Ebben az időszakban nincs kizárva az a lehetőség, hogy a burzsoázia hatására a Kommunista Párt tagságának bizonyos részében bomlás indul meg, hogy a Pártba behatol a burzsoá ideológia, s éppen ezért harcolnunk kell a Párton belüli eszmei bomlás jelenségei ellen; de ne kövessünk el hibát, és a harcot, amelyet a burzsoá ideológiának a Pártba való behatolása ellen vívunk, ne vigyük át a gazdaság területére, ne forduljunk szembe a gazdaság kapitalista elemeivel. Élesen határoljuk el egymástól ezt a két területet. A Kínai Kommunista Párt bonyolult körülmények között dolgozik, és minden párttagnak, s különösen minden vezető pártfunkcionáriusnak edzenie kell magát, hogy a marxista taktika ismeretével felvértezett harcossá váljék. Egyoldalú, primitív szemlélettel nem vihetjük győzelemre a forradalmat.

JEGYZETEK

[1] A Központi Bizottság szóbanforgó, 1940 július 7-i irányelvei: „A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának határozata a jelenlegi helyzetről és a Párt politikájáról''. A Központi Bizottság 1940 december 25-i irányelvei „Pártunk politikájáról'' címmel e kiadás 3. kötetében jelentek meg.

[2] *Sztálin.* „A leninizmus alapjairól''. 3. fejezet, „Az elmélet''. *(Sztálin* Művei. 6. köt. Szikra 1951. 99. old. — *Szerk.)*

[3] A tízéves polgárháború kezdeti, rendszerint csingkangsani időszaknak nevezett időszaka, amelyről itt szó van, 1927 végétől 1928 végéig tart; a második időszak 1929 elejétől 1931 őszéig, vagyis a vörös hatalom központi támaszpontjának megteremtésétől a harmadik ellenhadjárat győzelmes befejezéséig; a tízéves polgárháború harmadik időszaka 1931 végétől 1934 végéig, vagyis a harmadik ellenhadjárat győzelmes befejezésétől a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Irodájának cuni (Kujcsou tartomány) kibővített tanácskozásáig terjedő időszakot öleli fel. Az 1935 januárjában megtartott cuni tanácskozás végzett a „baloldali'' opportunista irányvonallal, amely 1931-től 1934-ig uralkodott a Pártban, és visszavezette a Pártot a helyes útra. Lásd ebben a kötetben: „Határozat Pártunk történetének egyes kérdéseiről'', 3. rész.

SZERVEZZÜK ÁT OKTATÁSUNKAT*

(1941 május)

* *Mao Ce-tung elvtárs beszámolója a vezető funkcionáriusok jenani tanácskozásán. Ez a beszámoló, továbbá „A pártmunka helyes stílusáért" és „A pártsablonok ellen" című művek a legfontosabbak Mao Ce-tung elvtársnak azon munkái kozt, amelyek a pártmunka stílusának megjavításával foglalkoznak. Mao Ce-tung elvtárs az*

említett munkákban megvizsgálta a Pártban létező különböző irányvonalak közti harc ideológiai oldalát, az addiginál jóval átfogóbban értékelte e harc eredményeit, és elemezte a Pártban erősen elterjedt, marxizmus leninizmusnak alcázott kispolgári ideológiát és kispolgári munkastílust, főképpen pedig a szubjektivista és szektás irányzatokat, továbbá a sablonokat, mint e két irányzat megnyilvánulási formáit Mao Ce-tung elvtárs kiadta a jelszót, hogy az egész Pártban mozgalmat kell indítani a marxista leninista oktatásért, másszoval a munkastílusnak a marxizmus leninizmus eszmei elvei alapján történő megjavításáért Mao Ce-tung elvtársnak ez a felhívása rövidesen heves vitára adott alkalmat a proletár ideológia és a kispolgári ideológia képviselői közt a Párton belül és kívül, s megerősítette a proletár ideológia pozícióit a Párton belül és kívül Ennek eredményeképpen a vezető funkcionáriusok széles rétegeinek eszmei színvonala jelentősen emelkedett, s a Párt sorai egységesebbek lettek, mint valaha

Úgy vélem, hogy az oktatás módszerét és rendszerét egész Pártunkban át kell szervezni. Ezt a következők indokolják:

I

A Kínai Kommunista Párt húsz éve áll fenn, s e húsz év alatt egyre szorosabban összekapcsoltuk a marxizmus-leninizmus tanítását a kínai forradalom konkrét gyakorlatával. Ha szemügyre vesszük Pártunk ifjúkorának éveit, rájövünk arra, hogy akkoriban milyen felületes, milyen szegényes fogalmaink voltak a marxizmus-leninizmus elméletéről, a kínai forradalom problémáiról, és hogy most mennyivel mélyebbek, mennyivel gazdagabbak e fogalmaink. Az utóbbi száz év folyamán a sokat szenvedett kínai nép legjobbjai, az elesett harcosok helyébe lépve, önfeláldozóan harcoltak, s tapogatózva keresték azt az igazságot, amely megmentheti Kínát, a kínai népet. Hőskölteménybe illő korszak volt ez. De csak az első világháború és az orosz-

országi Októberi Forradalom után ismertük meg a marxizmus-leninizmust — ezt a legnagyobb igazságot, amely népünk felszabadításának legbiztosabb fegyvere lett; e fegyver használatának kezdeményezője, hirdetője és szervezője a Kínai Kommunista Párt volt. Mihelyt a marxizmus-leninizmus tanítását összekapcsoltuk a kínai forradalom konkrét gyakorlatával, azonnal megváltozott a kínai forradalom arculata. A japán területrablók elleni háború idején Pártunk nagy lépéssel haladt előre azáltal, hogy e háború konkrét gyakorlatának tanulmányozásakor, a mai Kína és az egész világ tanulmányozásakor a marxizmus-leninizmus egyetemes igazságát alkalmazta; ezzel megkezdődött Kína történelmének tanulmányozása is. Mindezek rendkívül pozitív jelenségek.

II

Mindazonáltal vannak fogyatékosságaink is, mégpedig meglehetősen nagyok. Ha ezeket a fogyatékosságokat nem fogjuk kiküszöbölni, véleményem szerint nem haladhatunk előbbre munkánkban, nem haladhatunk előbbre nagy ügyünkben: a marxizmus-leninizmus tanításának és a kínai forradalom konkrét gyakorlatának összekapcsolásában.

Kezdjük a mai helyzet tanulmányozásának kérdésével. A mai belpolitikai és nemzetközi helyzet tanulmányozásában értünk el ugyan bizonyos sikereket, ez azonban nem elég egy ilyen nagy politikai párt számára, amilyen a mienk: a belpolitikai és a nemzetközi élet minden területéről —

a politika, a katonai helyzet, a gazdaság és a kultúra területéről — összegyüjtött anyagunk még mindig töredékes, kutatómunkánk pedig rendszertelen. Általában véve az elmúlt húsz év alatt egyáltalán nem gyüjtöttük és tanulmányoztuk rendszeresen és gondosan a felsorolt területekre vonatkozó anyagokat; nem volt meg bennünk az az általános törekvés, hogy kutassuk és tanulmányozzuk az objektív valóságot. Pártunkban még mindig sokan vannak az olyan elvtársak, akik nem szakítottak a marxizmus-leninizmus szellemével szöges ellentétben levő szégyenteljes magatartásukkal. Az ilyenekről azt szokták mondani, hogy „behúnyt szemmel kergetik a verebet", meg, hogy „vakok módjára tapogatva akarnak halat fogni", ami annyit jelent, hogy felületesen, a részletekben el nem mélyülve kezelik a kérdéseket, elbizakodott fecsegőkké válnak, s beérik rosszul elsajátított ismeretek töredékeivel.

Marx, Engels, Lenin és Sztálin arra tanítanak bennünket, hogy lelkiismeretesen tanulmányozzuk a helyzetet, s az objektív valóságból, ne pedig szubjektív óhajainkból induljunk ki. Sok elvtársunk mégis ezzel az elvvel ellentétben cselekszik.

Térjünk most rá a történelem tanulmányozásának kérdésére. A párttagok és a Párttal szimpatizálók közül foglalkoztak ugyan egyesek ezzel a munkával, de szervezetlenül. Kína multszázadbeli története, éppúgy, mint ókori története, még mindig sötét terület sok párttag számára. Még marxista-leninista nézeteket valló tudósaink közt is sokan vannak olyanok, akik, ha kell, ha nem, az ókori Görögországról beszélnek, s ugyanakkor saját őseink-

ről „megfeledkeznek"! Nem törekszünk eléggé sem a jelenkor, sem a történelem komoly tanulmányozására.

Térjünk rá végül a nemzetközi forradalmi tapasztalatok tanulmányozásának, a marxista-leninista elmélet tanulmányozásának kérdésére. Sok elvtársunk korántsem azért tanulmányozza a marxista-leninista elméletet, mert a forradalom gyakorlata ezt követeli, hanem kizárólag magának az elméletnek a kedvéért. Éppen ezért, ha olvasnak is valamicskét, az olvasottakat nem tudják megemészteni. Csak ahhoz értenek, hogy kiragadjanak egyes mondatokat Marx, Engels, Lenin, Sztálin munkáiból, de nem tudják az ő szempontjukból nézve, az ő eljárásukat és módszerüket alkalmazva konkrétan tanulmányozni Kína mai helyzetét és történelmi multját, nem tudják konkrétan elemezni és megoldani a kínai forradalom problémáit. A marxizmus-leninizmus ilyen felfogása rendkívül ártalmas, közép- és felsőfokú vezető funkcionáriusainkra pedig különösen káros hatással van.

Fentebb három területtel foglalkoztam: azt mondottam, nem foglalkozunk komolyan a mai helyzet tanulmányozásával, a történelem tanulmányozásával, a marxizmus-leninizmus gyakorlati alkalmazásával. Az ilyen munkastílussal nem megyünk semmire. E munkastílus elterjedése végzetes hatással volt sok elvtársunkra.

Valóban, sok olyan elvtárs van ma közöttünk, akit ez a munkastílus letérített a helyes útról. Ezek az emberek nem akarják rendszeresen és gondosan kutatni és tanulmányozni az ország, a tartomány, a

kerület, a körzet konkrét belső és külső helyzetét, s kizárólag felületes ismeretekre, feltevésekre támaszkodva parancsolgatnak. Talán bizony nem jellemző ez a szubjektivista munkastílus sok elvtársunkra?

Vannak emberek, akik egyáltalán nem, vagy nagyon rosszul ismerik hazájuk történelmét, és ahelyett hogy ezt szégyenlenék, még dicsőségnek is tartják! Különösen súlyos hiányosság az, hogy nagyon kevesen vannak köztünk olyanok, akik igazából ismerik a Kínai Kommunista Párt történetét, továbbá Kínának az ópiumháborúk utáni történetét. Tulajdonképpen még nincsenek nálunk olyanok, akik komolyan hozzáláttak volna Kína multszázadbeli gazdasági, politikai, katonai történetének és a kínai kultúra multszázadbeli történetének tanulmányozásához. Így azután azok, akiknek semmi fogalmuk sincs Kínáról, nem tehetnek mást, mint hogy Görögország és más országok történetéből vett mondákon rágódnak. De tevékenységüknek itt is nagyon silány gyümölcsei lesznek — csak abból élnek, amit az elavult külföldi makulatúrahalmazokból előkotornak.

Azok közül, akik külföldön tanultak, sokan szenvedtek ebben a betegségben az utóbbi évtizedek folyamán. Miután hazatértek Európából, Amerikából vagy Japánból, nem tettek egyebet, mint válogatás nélkül elismételték mindazt, amit külföldről magukkal hoztak. Ezek az emberek, mint a grammofonlemez, csak a régit ismételték, megfeledkeztek arról a kötelességükről, hogy megismerjék az újat, és újat alkossanak. Ez a betegség behatolt a Kommunista Pártba is.

Mi tanulmányozzuk a marxizmust, de sokan közülünk olyan módszerrel tanulmányozzák, amely ellenkezik a marxizmussal. Más szóval, megsértik azt az alapelvet, amelyre Marx, Engels, Lenin és Sztálin folyvást emlékeztetnek bennünket: az elmélet és a gyakorlat egységének elvét. Felrúgva ezt az elvet, feltalálták a sajátjukat, amelyik az említett elvnek szöges ellentéte — az elmélet és a gyakorlat szétszakításának elvét. Tanintézeteinkben és a munkával párhuzamosan folyó oktatás rendszerében egyaránt megfigyelhető az, hogy a filozófia előadói nem hívják fel a tanulók figyelmét a kínai forradalom logikájának tanulmányozására, a gazdaságtudományok előadói nem hívják fel a tanulók figyelmét a kínai gazdaság sajátosságainak tanulmányozására, a politikai tudományok előadói nem hívják fel a tanulók figyelmét a kínai forradalom taktikájának tanulmányozására, a katonai tárgyak előadói nem hívják fel a hallgatók figyelmét a Kína sajátosságainak megfelelő katonai stratégia és taktika tanulmányozására stb. Az eredmény az, hogy a hibák terjednek és mélyülnek, az emberek nem csekély kárára. A Jenanban tanultakat az emberek nem tudják alkalmazni Fuhszienben[1]. Ha a gazdaságtudományok professzora nem tudja kifejteni a „pienpi" és a „fapi"[2] közti különbséget, akkor természetes, hogy a hallgató sem tudja megmagyarázni. Ennek következményeképp aztán sok hallgatón egészen természetellenes hangulat hatalmasodott el: egyáltalán nem érdeklődnek Kína problémái iránt, a Párt útmutatásainak nem tulajdonítanak kellő jelentőséget. Minden idegszálukkal a mes-

tereiktől tanult, állítólag örökérvényű és megváltoztathatatlan dogmákhoz ragaszkodnak.

Persze, mindaz, amiről beszéltem, a legkirívóbban negatív példák közé tartozik; nem állíthatjuk, hogy ezek a jelenségek széles körben elterjedtek Pártunkban. Ilyen jelenségek azonban mégis vannak, mégpedig szép számmal, meglehetősen nagy kárt okoznak, és ezt nem nézhetjük ölbetett kézzel.

III

Hogy részletesebben megvilágítsam a fentebb mondottak értelmét, szeretnék összehasonlítani két, szöges ellentétben levő szemléleti módot.

Az első — a szubjektivista szemlélet.

Ezt a szemléleti módot az jellemzi, hogy az emberek nem tanulmányozzák rendszeresen és sokoldalúan az adott helyzetet, munkájukban kizárólag saját lelkesedésükre bízzák magukat, s csak zavaros elképzelésük van Kína jelenlegi arculatáról. Ezt a szemléleti módot az jellemzi, hogy az emberek elfordulnak saját országuk történelmétől, csak Görögország érdekli őket, Kína nem; a tegnapi és a tegnapelőtti Kína teljesen sötét terület számukra. Ezt a szemléleti módot az jellemzi, hogy az emberek elvontan, meghatározott cél nélkül tanulmányozzák a marxista-leninista elméletet. Kizárólag az elmélet kedvéért foglalkoznak az elmélettel, nem pedig azért, hogy Marxnál, Engelsnél, Leninnél és Sztálinnál megtalálják a kiindulópontot és a módszert a kínai forradalom elméleti és taktikai kérdéseinek

megoldásához. Ahelyett, hogy a célba lőnének, cél nélkül lövöldöznek. Marx, Engels, Lenin, Sztálin tanítása szerint az objektíven létező reális valóságból kell kiindulnunk, és belőle kell levezetnünk a törvényeket, hogy e törvényeknek megfelelően cselekedjünk. Ehhez, mint Marx mondja, az szükséges, hogy alaposan megismerjük, tudományosan elemezzük és általánosítsuk az anyagot[3]. Sok elvtársunk viszont ennek éppen az ellenkezőjét teszi. Egyeseket, akik kutatómunkával foglalkoznak, egyáltalán nem érdekli sem a mai, sem a tegnapi Kína tanulmányozása; minden érdeklődésük a valóságtól elszakított, tartalmatlan „elméleti" kutatásokra összpontosul. Mások, akik gyakorlati munkával foglalkoznak, szintén nem fordítanak figyelmet a tényleges helyzet tanulmányozására, hanem csak saját lelkesedésükre bízzák magukat, és a politikában saját elképzeléseik szerint tevékenykednek. Mindkét kategória képviselői mindenben a szubjektívből indulnak ki, és semmibe veszik az objektíven létező reális valóságot. Bármiről tartanak előadást, annak szerkezete mindig a következő: kezdetben — *először, másodszor, harmadszor, negyedszer* . . . , majd később *a*, *b*, *c*, *d*, és így tovább; bármiről írnak cikket, annak tartalma nem más, mint terjengős szócséplés, melldöngető fecsegés. Nem igyekeznek feltárni a tények igazi lényegét, hanem olcsó hatásra vadászva, frázisokkal dobálóznak. Meddő, tartalmatlan emberek az ilyenek. Ezek a minden lében kanál „legfelsőbb meghatalmazottak" azt hiszik magukról, hogy ők a legnagyobb urak, hogy nincs náluk különb az ég alatt. Ilyen egyik-másik elvtár-

sunk munkastílusa. Ha ezt a stílust magadra alkalmazod — romlásba döntöd magadat, ha mások oktatásában alkalmazod — romlásba döntesz másokat, ha a forradalom vezetésében alkalmazod — romlásba döntöd a forradalmat. Egyszóval, ez a tudományellenes, a marxizmus-leninizmussal ellenkező, szubjektivista módszer — a pártosság hiányának e sajátos megnyilvánulása — veszélyes ellensége a Kommunista Pártnak, veszélyes ellensége a munkásosztálynak, veszélyes ellensége a népnek, veszélyes ellensége a nemzetnek. Veszélyes ellenséggel van tehát dolgunk, amelyet meg kell semmisítenünk. A marxizmus-leninizmus igazsága csak akkor diadalmaskodik, a pártosság csak akkor szilárdul meg, és a forradalom csak akkor győz, ha megsemmisítjük a szubjektivizmust. Meg kell mondanom: ha nincs tudományos szemléleti módunk, vagyis, ha nem tartjuk be a marxista-leninista elmélet és a gyakorlat egységének elvét, ez annyit jelent, hogy nincs meg bennünk a pártosság, vagy pártosságunk színvonala nem elég magas. Idézek egy verses mondást, amely éppen az olyan emberekről szól, amilyenekről beszélek. E mondás így hangzik:

A falon nőtt nádnak
Nehéz a feje, gyenge a szára, apró a gyökere.
A hegyen nőtt bambuszhajtásnak
Hegyes a csúcsa, vastag a kérge, üres a törzse.

Vajjon nem azokra emlékezteti önöket ez a mondás, akiknek nincs tudományos szemléleti módjuk, akik csak ahhoz értenek, hogy bemagoljanak egyes mondatokat Marx, Engels, Lenin és Sztálin

műveiből? Vajjon nem azokat idézi emlékezetükbe, akik csak hiszik magukról, hogy tudósok, ám a valóságban semmit sem tudnak? Annak, aki valóban ki akar gyógyulni ebből a betegségből, azt tanácsolom, jegyezze fel magának ezeket a sorokat, vagy — amihez valamivel több bátorság kell — akassza ki otthon a szobája falára. A marxizmus-leninizmus tudomány, a tudomány pedig olyan ismeret, amely furfanggal nem szerezhető meg, csakis becsületes úton. Legyünk hát becsületesek!

A második — a marxista-leninista szemlélet. Ezt a szemléleti módot az jellemzi, hogy az emberek a marxizmus-leninizmus elméletét és módszerét alkalmazva, rendszeresen és alaposan kutatják és tanulmányozzák az adott helyzetet. Munkájukban nemcsak saját lelkesedésükre bízzák magukat, hanem, mint Sztálin mondja, a forradalmi lendületet a gyakorlatiassággal egyesítve cselekednek[4]. Ezt a szemléleti módot az jellemzi, hogy az emberek nem fordulnak el országuk történelmétől, nem érik be csupán Görögország ismeretével, hanem igyekeznek megismerni Kínát is, nemcsak a külföldi forradalmi mozgalom történetét igyekeznek megismerni, hanem a kínai forradalom történetét is, nemcsak a mai Kínát igyekeznek megismerni, hanem a tegnapi és a tegnapelőtti Kínát is. Ezt a szemléleti módot követve, az emberek céltudatosan tanulmányozzák a marxizmus-leninizmus elméletét, igyekeznek összekapcsolni a marxizmus-leninizmus elméletét a kínai forradalom gyakorlatával, hogy a marxizmus-leninizmusban megtalálják a kiindulópontot és a módszert a kínai forradalom elméleti és taktikai

kérdéseinek megoldásához. E szemléleti módot követve az emberek nem céltalanul lövöldöznek, hanem a célba lőnek. Ez a „cél" a kínai forradalom, a „nyíl" pedig a marxizmus-leninizmus. Minthogy olyan „cél" van előttünk, mint a kínai forradalom és a keleti forradalom, mi, kínai kommunisták, a marxizmus-leninizmus „nyilát" használjuk. Ez a szemlélet azt jelenti, hogy igyekszünk feltárni a reális tények igazi lényegét. „Reális tényeken" az objektíven létező tárgyak, jelenségek összességét értjük; „igazi lényegen" valamennyi objektíven létező tárgy, jelenség belső összefüggését, vagyis törvényszerűségét értjük; „feltárni" pedig annyit jelent, mint tanulmányozni. Abból a tényleges belső és külső helyzetből kell kiindulnunk, amely az országban, a tartományban, a kerületben, a körzetben fennáll, a tényleges helyzetből kell levezetnünk a benne levő, nem pedig kitalált törvényszerűségeket, vagyis meg kell találnunk a körülöttünk lezajló események belső összefüggését, és aszerint kell cselekednünk. Ehhez pedig az szükséges, hogy ne saját képzeletünkre, ne a pillanatnyi felbuzdulásra, ne a könyv élettelen betűjére, hanem az objektíven létező tényekre támaszkodjunk, gondosan megismerjük az anyagot, és a marxizmus-leninizmus általános tételeitől vezérelve, a tanulmányozott anyag alapján helyes következtetéseket vonjunk le. Az ilyen következtetés már nem különböző beskatulyázott jelenségek felsorolása lesz, nem is a betanult sablonok ismételgetése és nagyképű fecsegés, hanem tudományos következtetés. Ez a szemlélet azt jelenti, hogy igyekszünk feltárni a reális tények

igazi lényegét, hogy távol áll tőlünk a hatásvadászat, a tetszetős frázisokkal való dobálózás. Ez a szemlélet a pártosság kifejezője — a marxista-leninista munkastílus, amely biztosítja az elmélet és a gyakorlat egységét. Ilyen szemlélet nélkül a kommunistát el sem lehet képzelni. Aki birtokában van ennek a szemléletnek, arról már nem mondhatjuk, hogy „nehéz a feje, gyenge a szára, apró a gyökere", nem mondhatjuk, hogy „hegyes a csúcsa, vastag a kérge, üres a törzse".

IV

Az elmondottak alapján a következőket javaslom:

1. Tűzzük az egész Párt elé az adott helyzet rendszeres és alapos tanulmányozásának feladatát. A marxista-leninista elméletre és módszerre támaszkodva, gondosan kutassuk és tanulmányozzuk, mi történik ellenségeink között, barátaink között és minálunk a gazdaság, a pénzügyek, a politika, a hadügy, a kultúra, a pártélet területén, és ezen az alapon vonjuk le a helyes és szükséges következtetéseket. Ennek érdekében elvtársaink figyelmét a felsorolt területekhez tartozó jelenségek és tények kutatására és tanulmányozására kell összpontosítanunk. Az elvtársaknak meg kell érteniök, hogy a Kommunista Párt vezető szerveinek az a fő feladatuk, hogy eligazodjanak az adott helyzetben, és jól forgassák a politika fegyverét. Az előbbi azt jelenti, hogy ismerjük meg a világot, az utóbbi pedig azt, hogy változtassuk meg a világot. Az elvtársaknak meg kell

érteniök, hogy ha nem végeznek kutatómunkát, nincs joguk a véleménynyilvánításra; melldöngető fecsegés, beskatulyázott jelenségek felsorolása itt nem segít. Nézzük például a propagandamunkát. Ha nem tudjuk, milyen az ellenség propagandája, milyen barátainké és a miénk, nem határozhatjuk meg helyesen a propaganda terén követendő politikánkat. Minden munkaterületen legelőször át kell tekintenünk a helyzetet, mert csak akkor találhatjuk meg a helyes megoldást. Az egész Pártban fogjunk hozzá a felsorolt területek kutatására és tanulmányozására vonatkozó terv megvalósításához — ez a fő láncszem, amelyet meg kell ragadnunk, hogy végrehajtsuk a fordulatot a pártmunka stílusában.

2. Vonjuk be a szakértőket Kína multszázadbeli történetének tanulmányozásába, olyan meggondolás alapján, hogy e szakértők kollektíven, egymás közt felosztva végezzék ezt a munkát, és így kiküszöbölődjék a mostani szervezetlenség. A munkát azzal kell kezdeniök, hogy külön-külön tanulmányozzák a gazdaságtörténetet, a politika történetét, a hadtörténetet, Kína kultúrájának történetét; csak ezután válik majd lehetővé, hogy áttérjenek a szintézisre.

3. A vezető funkcionáriusok oktatása során a munkával párhuzamosan folyó oktatásban és a tanintézetekben egyaránt következetesen arra kell törekednünk, hogy a kínai forradalom gyakorlati kérdéseinek tanulmányozása álljon a figyelem középpontjában, és hogy az egész oktatásban a marxizmus-leninizmus alapelveit tekintsék kiindulópont-

nak és vezérelvnek, s el kell vetnünk a marxizmus-leninizmus merev, az élettől elszakított tanulmányozásának módszerét. A marxizmus-leninizmus tanulmányozásához fő segédeszközként „Az SzK(b)P történetének rövid tanfolyamá"-t kell használni. „Az SzK(b)P történetének rövid tanfolyama" az utóbbi száz év kommunista világmozgalmának legfőbb szintézise, legfőbb általánosítása, az elmélet és a gyakorlat egyesítésének mintaképe — mégpedig az egész világon mindeddig egyedülálló, tökéletes mintaképe. Abból a példából, ahogyan Lenin és Sztálin összekapcsolta a marxizmus egyetemes igazságát a Szovjetunióban lezajlott forradalom konkrét gyakorlatával, és ezen az alapon továbbfejlesztette a marxizmust, megértjük, hogyan kell dolgoznunk itthon, Kínában.

Nem egyszer letértünk a helyes útról. Gyakorta előfordul azonban, hogy éppen a hibákon keresztül találjuk meg a helyes utat. Meggyőződésem, hogy a Kínában és szerte az egész világon kialakult éltető forradalmi valóság jelenlegi körülményei között az oktatás általunk javasolt átszervezése szükségképpen jó eredménnyel fog járni.

JEGYZETEK

[1] Fuhszien Jenantól mintegy 70 kilométernyire délre van.

[2] „Pienpi" — a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület kormányának bankja által kibocsátott bankjegy. „Fapi" — pénzjegy, amelyet a kuomintangista bürokratikus tőke négy fő bankja az angol-amerikai imperialisták támogatásával 1935-től kezdve bocsátott ki. Mao Ce-tung elvtárs

azért említi őket beszámolójában, mert akkoriban merült fel a „piempi" és a „fapi" csereárfolyamának kérdése.

[3] Lásd *Marx.* „A tőke". 1. köt. „Utószó a második kiadáshoz". Marx itt ezt írja: „A kutatásnak az anyagot részleteiben kell elsajátítania, fejlődése különböző formáit elemeznie, és benső kapcsukat felkutatnia. Csak ha ez a munka megtörtént, lehetséges az igazi mozgást megfelelő módon ábrázolni." *(Marx.* „A tőke". 1. köt. Szikra 1949. 21. old. — *Szerk.)*

[4] Lásd *Sztálin.* „A leninizmus alapjairól". 9. fejezet, „A munka-stílus". *(Sztálin* Művei. 6. köt. Szikra 1951. 207. old. — *Szerk.)*

LEPLEZZÜK LE A „TÁVOLKELETI MÜNCHEN" SZERVEZŐINEK CSELSZÖVÉSEIT*

(1941 május 25)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt irányelvei a pártszervezetek számára.*

1. Japán, az Egyesült Államok és Csang Kaj-sek újabb galád tervnek — a „keleti München" tervének kidolgozásán fáradozik. E terv lényege az, hogy Japán és az Egyesült Államok egy Kína rovására kötött kompromisszum útján igyekeznek megteremteni a kommunisták és a Szovjetunió elleni harc feltételeit. Le kell lepleznünk ezt a tervet és harcolnunk kell ellene.

2. A japán imperializmus katonai támadása, amelynek az volt a célja, hogy erőszakkal kapitulációra bírja Csang Kaj-seket, jelenleg abbamaradt; ezután kétségtelenül az következik, hogy ígéretek segítségével próbálják majd elérni a kapitulációt. Ez megismétlése az ellenség régi politikájának: előbb ütni, aztán simogatni, megint ütni, és megint simogatni. Le kell lepleznünk ezt a politikát és harcolnunk kell ellene.

3. A katonai támadással egyidőben a japánok rágalomhadjáratot indítottak, azt hangoztatva például, hogy „a 8. hadsereg nem akarja összehangolni hadműveleteit a központi Kuomintang-kormány csapataival", hogy a 8. hadsereg „élve az alkalom-

mal, kibővíti hatalmi övezetét", „nemzetközi kapcsolatok létesítése céljából a határok felé nyomul", „saját központi kormányt létesít" stb. Ez a körmönfont tervük a japán imperialistáknak, akik azt a célt tűzték maguk elé, hogy szakadást provokáljanak a Kuomintang és a Kommunista Párt közt, s így könnyebben rábírják a Kuomintangot a kapitulációra. A „Csungjangsö" Kuomintang-hírügynökség és a kuomintangista lapok nem átallják átvenni a japán imperialisták kommunistaellenes propagandáját: szószerint közlik és terjesztik e rágalmat. A cél, amelynek érdekében ezt teszik, fölöttébb gyanús. Le kell lepleznünk ezt a propagandát is, és harcolnunk kell ellene.

4. Bár az Új 4. hadsereget „lázadónak" nyilvánították, s bár a 8. hadsereg egyetlen töltényt és egyetlen garast sem kapott a Kuomintang-kormánytól, mindkét hadsereg percre sem szűnő, önfeláldozó harcot vív az ellenség csapatai ellen. A Sanhszi tartomány déli részén most folyó ütközetben[1] a 8. hadsereg ismét saját kezdeményezéséből harcol azért, hogy támogassa a Kuomintang-csapatokat; két hét óta a különböző északkínai frontszakaszokon nagyarányú hadműveleteket folytat az ellenség ellen, és mindmáig súlyos harcokat vív. A Kommunista Párt által vezetett fegyveres erők és néptömegek a japán területrablók elleni háború legmegbízhatóbb támaszaivá váltak. A Kommunista Párt ellen irányuló rágalomhadjárat célja viszont az, hogy meghiúsítsa Kínának a japán területrablók elleni harcban kifejtett katonai erőfeszítéseit, és ezzel előmozdítsa Kína kapitulációját.

Gyarapítsuk a 8. hadsereg és az Új 4. hadsereg harci sikereit, és harcoljunk a defetizmus és a kapituláció minden híve ellen.

JEGYZETEK

[1] A Sanhszi tartomány déli részén lezajlott ütközet színhelye Csungtiaosan vidéke volt. 1941 májusában a japán banditák több mint 50 000 főnyi hadsereggel támadást indítottak a Sanhszi tartomány déli részén, a Huangho északi partján elterülő Csungtiaosan hegyvidék ellen. Akkoriban ezen a területen hét kuomintangista hadtest összpontosult; ezenkívül északkeleti irányban, Kaoping körzetében további négy kuomintangista hadtest tartózkodott, összesen tehát mintegy 250 000 fő. A Huanghótól északra levő Kuomintang-csapatok azonban, minthogy fő feladatuk a kommunisták elleni harc volt, egyáltalán nem akartak hadműveleteket folytatni a japán banditák ellen, és amikor a japán csapatok támadásba kezdtek, a Kuomintang-csapatok zöme kitért a harc elől. Ezért a japánok, noha ebben az ütközetben a 8. hadsereg, mely arra törekedett, hogy hadműveleteivel támogassa a Kuomintang-csapatokat, erélyes csapásokat mért rájuk, teljesen szétverték a Kuomintang-hadsereget, és három hét alatt több mint 50 000 katonáját harcképtelenné tették; a hadsereg maradványai a Huanghón átkelve megfutamodtak.

A FASIZMUS ELLENI HARC NEMZETKÖZI EGYSÉGFRONTJÁRÓL*

(1941 június 23)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt irányelvei a pártszervezetek számára.*

Németország fasiszta vezetői június 22-én megtámadták a Szovjetuniót. Ez a bűnös, hitszegő, agressziós cselekmény nemcsak a Szovjetunió ellen irányul, hanem minden nép szabadsága és függetlensége ellen is. A Szovjetuniónak a fasiszta agresszió ellen vívott szent háborújában a szovjet nép nemcsak saját országát védelmezi, hanem mindazokat a népeket is, amelyek felszabadító harcot folytatnak a fasiszta iga ellen.

Ma a kommunistákra világszerte az a feladat hárul, hogy mozgósítsák a világ népeit a fasizmus ellen, a Szovjetunió védelmében, Kína védelmében, minden nép szabadságának és függetlenségének védelmében vívott harc nemzetközi egységfrontjának megteremtésére. Ma minden erőt a fasiszta leigázás elleni harcra kell összpontosítanunk.

A Kínai Kommunista Párt előtt országos viszonylatban a következő feladatok állnak:

1. Erősítse a japánellenes nemzeti egységfrontot, fokozza a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködését, űzze ki a japán imperialistákat Kínából, és ezzel segítse a Szovjetuniót.

2. Erélyesen verje vissza a nagyburzsoázia reakciós elemeinek mindennemű szovjetellenes és kommunistaellenes tevékenységét.

3. A külpolitikai kapcsolatok terén fogjon össze a közös ellenség elleni harcra mindazokkal, akik Angliában, az Egyesült Államokban és más országokban szembefordulnak Németország, Olaszország és Japán fasiszta vezetőivel.

BESZÉD A SENHSZI—KANSZU—NINGHSZIA HATÁRTERÜLET NÉPI POLITIKAI TANÁCSÁNAK ÜLÉSÉN

(1941 november 21)

Tanácstag urak! Elvtársak!

A Határterület Népi Politikai Tanácsának ma megnyíló ülésszaka óriási jelentőségű. A Tanácsnak csak egy célja van: a japán imperializmus szétzúzása, és az új-demokratikus Kínának, vagy, ami ugyanaz, a forradalmi három népi elv Kínájának felépítése. Kína jelenleg csak ezt a célt tűzheti ki maga elé, más célt nem, minthogy fő ellenségünk most nem a belső ellenség, hanem a japán imperializmus és a német-olasz fasizmus. A Szovjetunió Vörös Hadserege napjainkban hősiesen harcol a Szovjetunió és az egész emberiség sorsáért, mi pedig a japán imperializmus ellen küzdünk. A japán imperializmus még folytatja Kína leigázására irányuló agresszióját. A Kínai Kommunista Pártnak az az álláspontja, hogy a japán imperializmus szétzúzása céljából összefogja az ország összes erőit, amelyek síkraszállnak a japán területrablók elleni harc mellett; hogy a közös harc érdekében összefogjon minden párttal és csoporttal, minden osztállyal és nemzetiséggel, amely a japán területrablók elleni harc álláspontján áll — mindenkivel,

a nemzetárulókat kivéve. A Kínai Kommunista Pártnak ez az álláspontja változatlan. A kínai népnek a japán területrablók ellen viselt hősies háborúja már több mint négy éve tart. E háború viselését a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködése, az ország minden osztályának, minden pártjának és csoportjának, minden nemzetiségének együttműködése biztosítja. A győzelmet azonban még nem vívtuk ki. Márpedig győzelmet csak úgy arathatunk, ha folytatjuk a harcot, és valóra váltjuk a forradalmi három népi elvet.

Miért kell valóra váltanunk a forradalmi három népi elvet? Azért, mert Szun Jat-szen forradalmi három népi elve még most sem valósult meg egész Kínában. Miért nem vetjük fel ma a szocializmus felépítésének kérdését? Persze, a szocializmus tökéletesebb rend, olyan rend, amely már rég létrejött a Szovjetunióban; de a mai Kínában még nincsenek meg a szocializmus megvalósításának feltételei. Az, ami a Senhszi—Kanszu - Ninghszia Határterületen történik, a forradalmi három népi elv megvalósításával egyértelmű; akármilyen gyakorlati kérdést oldottunk is meg, sohasem léptük túl a forradalmi három népi elv kereteit. A mai helyzetben a nacionalizmus elve — a forradalmi három népi elv közül az első — azt jelenti, hogy szét kell zúznunk a japán imperializmust; a második és a harmadik elv, a népuralom és a népjólét elve, azt jelenti, hogy a japán területrablók ellen harcoló egész nép érdekeiről gondoskodnunk kell, nem pedig csak valamelyik csoport érdekeiről. Egész népünk számára biztosítanunk kell a személyi

szabadságot, az ország kormányzásában való részvétel jogát és a vagyon sérthetetlenségének jogát. Egész népünk számára biztosítanunk kell a véleménynyilvánítás lehetőségét, mindenkit el kell látnunk ruhával, élelemmel, munkával, mindenkinek lehetővé kell tennünk a tanulást — egyszóval, mindenkinek biztosítanunk kell az őt megillető helyet a társadalomban. A kínai társadalom olyan társadalom, amelynek „két vége kicsi, közepe nagy". A proletariátus a társadalom egyik végén, s a földbirtokosok meg a nagyburzsoázia a másikon csak kisebbsége a népnek, a nép zöme a parasztságból, a városi kispolgárságból és más közbülső rétegekből áll. Ha a Párt — vagy bármely más párt — nem veszi figyelembe politikájában ezeknek az osztályoknak és rétegeknek az érdekeit, ha az illető osztályokhoz és rétegekhez tartozó emberek nem kapják meg a nekik kijáró helyet a társadalomban, ha az illető osztályokhoz és rétegekhez tartozó emberek nem kapják meg a véleménynyilvánítás jogát, akkor nem is gondolhatunk arra, hogy rendezzük államunk ügyeit. A Kommunista Párt minden politikai célkitűzése kivétel nélkül arra irányul, hogy tömörítse a japán területrablók ellen harcoló egész népet, s e célkitűzések mindegyike számbaveszi a japán területrablók ellen harcoló valamennyi osztály — különösen a parasztság, a városi kispolgárság és más közbülső rétegek érdekeit. A Kommunista Párt által javasolt politika, amely arra irányul, hogy a lakosság minden rétegének legyen lehetősége a véleménynyilvánításra, legyen munkája és élelme — a forradalmi három népi elv igazi politikája.

A földviszonyok terén egyrészt a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentésének politikáját folytatjuk, hogy a parasztnak legyen mit ennie, másrészt politikánk azt célozza, hogy a paraszt megfizesse a csökkentett földhaszonbért és kölcsönkamatot, s így a földbirtokosok is élhessenek. A munka és a tőke viszonya terén egyrészt a munkások támogatásának politikáját folytatjuk, arra törekedve, hogy legyen munkájuk, és legyen mit enniök, másrészt politikánk azt célozza, hogy ösztönözzük a kereskedelmi-ipari tevékenységet, s így a vállalkozónak is legyen haszna. Mindezt azért tesszük, hogy az egész népet tömörítsük a japán területrablók elleni közös harcra. Ezt a politikát nevezzük új-demokratikus politikának. Ez a politika valóban megfelel a mai kínai viszonyoknak, és reméljük, hogy ez a politika nemcsak a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen, nemcsak az ellenség hátában létesült valamennyi ellenállási támaszpont területén fog megvalósulni, hanem egész Kínában is.

Ezt a politikát, amelyet egész népünk támogat, sikeresen folytatjuk. Vannak azonban fogyatékosságaink is. A kommunisták egy része még nem tudja megvalósítani a demokratikus együttműködést a Kommunista Párton kívül álló tényezőkkel. E kommunisták munkastílusát most is a szűkkeblű zárkózottság és szektásság jellemzi. Még nem értik azt az igazságot, hogy a kommunisták kötelesek együttműködni a japán agresszió elleni harcot helyeslő nem-kommunistákkal, és nincs joguk eltaszítani őket maguktól, nem értik meg, hogy a

kommunistáknak hallgatni kell a néptömegek hangjára, kapcsolatot kell tartani a tömegekkel, nem pedig elszakadni tőlük. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület közigazgatási-politikai programmjában van egy cikkely, amely kimondja, hogy a kommunistáknak demokratikusan együtt kell működniök a nem-kommunistákkal, s nem szabad önhatalmúlag, mindent a maguk hatáskörében összpontosítva cselekedniök. Ez a cikkely éppen azoknak az elvtársaknak szól, akik még nem értették meg a Párt politikáját. A kommunisták kötelesek hallgatni a nem-kommunisták véleményére, kötelesek megadni másoknak a véleménynyilvánítás lehetőségét. Ha az emberek helyesen beszélnek, ezt üdvözölnünk kell, s át kell vennünk tőlük mindazt, ami pozitív. Ha az emberek helytelenül beszélnek, még akkor is lehetővé kell tennünk számukra, hogy az utolsó szóig elmondják véleményüket, s azután türelmesen meg kell magyaráznunk nekik, miben nincs igazuk. A kommunistáknak egyáltalán nincs joguk arra, hogy csalhatatlanoknak tartsák magukat, hogy fennhéjázóan viselkedjenek, s azt higgyék, nálunk minden tökéletes, másoknál minden rossz. A kommunisták ne zárkózzanak el, ne kérkedjenek, ne tartsák magukat korlátlan uralkodónak. A japán banditákkal cimboráló nemzetárulók és a japán területrablók elleni háború ügyét és a nép összefogását akadályozó vaskalaposok reakciós klikkje kivételével — ezek természetesen nem tarthatnak igényt a véleménynyilvánítás jogára — mindenkinek legyen joga a véleménynyilvánításra, még akkor is, ha ez a vélemény helytelen.

Az állam ügye — az egész ország közös ügye, nem pedig valamelyik párt vagy csoport magánügye. Éppen ezért a kommunisták kötelesek demokratikusan együttműködni a nem-kommunistákkal; nincs joguk eltaszítani a nem-kommunistákat, és mindent kizárólag a saját hatáskörükbe vonni. A Kommunista Párt a nemzet érdekeiért, a nép érdekeiért harcol; nincsenek semmiféle önző érdekei. A nép ellenőrzése alatt kell dolgoznia, és nem szegheti meg a nép akaratát. E Párt tagjai mindig kötelesek a néptömegek közé vegyülni, nem állhatnak a tömegek fölött!

Küldött urak! Elvtársak! A Kommunista Pártnak ez az elve — a Kommunista Párton kívül álló közéleti tényezőkkel való demokratikus együttműködés elve — megingathatatlan és változatlan; az volt, és az is marad. Amíg a társadalomban pártok vannak, a párttagok mindig kisebbségben lesznek, a pártonkívüliek pedig többségben. Pártunk tagjai ezért mindig kötelesek együttműködni a nem-kommunistákkal, és most, a Tanácsban igazán meg kell teremtenünk ezt az együttműködést. Azt hiszem, a Tanács kommunista tagjai e politikánkat követve a Tanácsban szépen fognak fejlődni, le fogják küzdeni zárkózottságukat és szektásságukat. Mi nem elbizakodott kis szekta vagyunk: okvetlenül meg kell tanulnunk, hogy szélesre tárjuk a kaput a nem-kommunistákkal való demokratikus együttműködés számára, hogy tanácskozzunk a nem-kommunistákkal. Valószínűleg most is akadnak majd olyan kommunisták, akik azt mondják: ha együtt akartok működni a nem-kommunistákkal,

hát akkor legyetek meg nélkülem. Meg vagyok azonban győződve arról, hogy ilyenek nagyon kevesen vannak. Biztosítom önöket, hogy Pártunk tagjainak nagy többsége feltétlenül meg tudja valósítani a Párt Központi Bizottságának irányvonalát. Ugyanakkor kérem az összes nem-kommunista elvtársakat, értsék meg álláspontunkat, értsék meg, hogy a Kommunista Párt nem valami kicsiny szekta, nem valami kis csoport, amely csak saját önző érdekeivel törődik. Nem, a Kommunista Párt egész szívével, minden gondolatával arra törekszik, hogy rendezze az állam ügyeit. De azért még sok fogyatékosságunk van. Mi nem félünk beszélni hibáinkról, s okvetlenül ki fogjuk javítani őket. Ki fogjuk küszöbölni e fogyatékosságokat, mégpedig úgy, hogy fokozzuk a Párton belüli nevelőmunkát, s megvalósítjuk a nem-kommunistákkal való demokratikus együttműködést. Csakis a belső és külső befolyásolás eredményeképpen szabadulhatunk meg fogyatékosságainktól, és rendezhetjük igazán az állam ügyeit.

Tisztelt tanácstagok! Önök nem sajnálták a fáradságot, hogy idejöjjenek, és részt vegyenek a Tanács ülésein. Örömmel üdvözlöm ezt a nagyjelentőségű gyűlést, és sok sikert kívánok munkájához.

A PÁRTMUNKA HELYES STÍLUSÁÉRT

(1942 február 1)

Pártiskolánk ma megkezdi munkáját; engedjék meg, hogy ehhez sok sikert kívánjak.

Pártmunkánk stílusáról szeretnék ma önökkel beszélgetni.

Miért van szükség forradalmi pártra? Ha a népnek vannak ellenségei, akik elnyomják, és ha a nép igyekszik lerázni a rárakott jármot, akkor forradalmi pártra van szüksége. A kapitalizmus korszakában, az imperializmus korszakában olyan forradalmi pártra van szükség, amilyen a kommunista párt. Olyan forradalmi párt nélkül, mint a kommunista párt, a nép nem is gondolhat arra, hogy lerázza ellenségeinek jármát. Mi, a kommunista párt, vagyunk hivatva arra, hogy vezessük a népet az ellenség szétzúzásáért vívott harcban; ehhez pedig az kell, hogy soraink rendezettek, lépéseink határozottak, harcosaink válogatottak, fegyvereink élesek legyenek. Enélkül nem tudjuk megsemmisíteni az ellenséget.

Milyen bajok észlelhetők mostanában Pártunkban? Pártunk irányvonala helyes — ebben a tekintetben nálunk minden rendben van. Pártunk mun-

kájában is vannak eredmények. A Pártnak többszázezer tagja van, akik a nép élén állnak az ellenség ellen folytatott hihetetlenül nehéz harcban. Ez nyilvánvaló mindenki számára, ezt senki sem vonhatja kétségbe.

Azt jelenti vajjon ez, hogy Pártunkban semmi baj sincs? Elárulhatom, hogy bajok még vannak, mégpedig bizonyos értelemben meglehetősen komolyak.

Mi a lényege ezeknek a bajoknak? Az, hogy több elvtársunknak nem egészen helyes, nem egészen megfelelő elképzelései vannak egyes kérdésekről.

Arról van szó, hogy pártoktatásunkban, pártmunkánkban és pártirodalmunkban még bizonyos eltérés mutatkozik a helyes stílustól. Az oktatás terén ez a szubjektivizmusban, a pártmunka terén a szektásságban, az irodalom terén a sablonokban fejeződik ki[1]. Mindezek a helyes stílustól való eltérések ma már nem járják át Pártunkat úgy, mint az északi szél, amely télen behatol minden hasadékon*. Manapság a szubjektivizmus, a szektásság és a sablonok már nem tartoznak az uralkodó stílusok közé, nem olyanok, mint a ragály; legfeljebb léghuzatnak, vagy ha akarják, dohos levegőnek nevezhetők, amely az óvóhelyről árad. *(Derültség.)* De már magábanvéve az is rossz, hogy Pártunkat még átjárják ilyen léghuzatok. Jól be kell tömnünk a réseket, amelyekből a dohos levegő árad. Az egész Pártnak, de különösen pártiskolánknak foglalkoznia kell ezzel.

---

* Szójáték: „feng" — szél, „feng" — stílus.

A szubjektivizmusnak, a szektásságnak és a sablonoknak megvannak a maguk történelmi gyökerei, és ha jelenleg nem is uralkodnak a Pártban, még mindig állandóan éreztetik jelenlétüket, ártanak nekünk. Harcolnunk kell hát ellenük, tanulmányoznunk, elemeznünk kell őket, fel kell tárnunk mibenlétüket.

Harcoljunk a szubjektivizmus ellen, hogy megjavítsuk a pártoktatás stílusát, harcoljunk a szektásság ellen, hogy megjavítsuk a pártmunka stílusát, harcoljunk a sablonok ellen, hogy megjavítsuk a pártirodalom stílusát — ez a feladatunk.

Ahhoz, hogy legyőzzük, legyűrjük az ellenséget, végre kell hajtanunk ezt a feladatot — meg kell javítanunk pártmunkánk stílusát. A pártoktatás stílusa és a pártirodalom stílusa egyben a pártmunka stílusa is. Mihelyt pártmunkánk stílusa helyes lesz, egész népünk tanulni fog tőlünk. Minden nem-kommunista, akiben megvannak az említett rossz szokások — persze, ha jóakaratú ember az illető —, tanulni fog tőlünk, kijavítja hibáit, és így pozitív befolyást gyakorolhatunk az egész nemzetre. Ha Kommunista Pártunk sorai rendezettek, lépései kimértek, harcosai válogatottak, fegyverei élesek lesznek, akkor bármilyen erős is az ellenség, mindenképpen le fogjuk győzni.

Térjünk át a szubjektivizmus kérdésére.

A szubjektivizmus: helytelen stílus a pártoktatásban. A szubjektivizmus ellentétben áll a marxizmus-leninizmussal, s így nem lehet helye a Kommunista Pártban. Nekünk a pártoktatás marxista-leninista stílusára van szükségünk. Az oktatás

stílusán nemcsak tanintézeteink oktatási stílusát, hanem egész pártoktatásunk stílusát is értem. Az oktatás stílusának kérdése azt jelenti, hogy milyen vezető funkcionáriusaink, aktivistáink és párttagjaink gondolkodásmódja, milyen a viszonyuk a marxizmus-leninizmushoz, és milyen Pártunk valamennyi tagjának viszonya a maga munkájához. Mivel pedig ez így van, a pártoktatás stílusa rendkívül nagyfontosságú, elsőrendű jelentőségű kérdés.

Ezidőszerint sok elvtársunk fejében zűrzavar uralkodik például abban a kérdésben, hogy kit tekintsünk teoretikusnak, kit értelmiséginek, s hogy miben is áll az elmélet és a gyakorlat kapcsolata stb.

Mindenekelőtt tegyük fel ezt a kérdést: magas-e vagy alacsony Pártunk elméleti színvonala? Az utóbbi időben egyre több marxista-leninista könyvet fordítottak le nálunk, és e könyvek olvasóinak száma is növekedett. Ez nagyon örvendetes. Jelenti-e azonban ez azt, hogy Pártunk elméleti színvonala már nagyon magas? Igaz, elméleti színvonalunk valamivel magasabb lett, mint volt a multban, mindazonáltal az elméleti fronton végzett munkánk és a kínai forradalmi mozgalom eseményekben gazdag gyakorlata közt nagy a szakadék: az elmélet területén jelentős az elmaradás. Általában véve, az elméleti gondolkodás nálunk még nem tud lépést tartani a forradalmi gyakorlattal, arról nem is beszélve, hogy meg kellene előznie a gyakorlatot. Még nem vontuk le az általános elméleti következtetéseket gazdag gyakorlatunkból. Még nem tanulmányoztuk a forradalmi gyakorlat összes kérdéseit, de még a legfontosabbakat sem annyira, hogy

e kérdések tanulmányozását az elméleti általánosítás színvonalára emelhessük. Ítéljenek önök, sokan vannak-e nálunk olyanok, akik Kína gazdaságának, politikájának, hadügyeinek vagy kultúrájának területén olyan elméleteket alkottak, amelyek valóban megérdemlik, hogy elméletnek nevezzék őket, amelyek szigorúan tudományos, gondosan kidolgozott elméleteknek tekinthetők, nem pedig nyers vázlatoknak? Különösen vonatkozik ez a gazdaságtan terén folyó elméleti munkára. Bár Kínában a kapitalizmus fejlődése az ópiumháborúktól napjainkig már kerek egy évszázados multra tekinthet vissza, mégsem jelent meg mindeddig egyetlen igazán tudományos, Kína gazdasági fejlődésének folyamatát helyesen tükröző elméleti munka sem. Joggal vélhetjük-e, hogy a kínai gazdaság tanulmányozásában már magas elméleti színvonalat értünk el? Joggal vélhetjük-e, hogy Pártunkban vannak többé-kevésbbé jelentős közgazdász teoretikusok? Semmiképpen sem. Sok mindent elolvastunk a marxista-leninista irodalomból, de elmondhatjuk-e, hogy már vannak teoretikusaink? Nem, ezt nem mondhatjuk. Hiszen a marxizmus-leninizmus: Marx, Engels, Lenin és Sztálin által a gyakorlat alapján megteremtett elmélet, a történelmi tapasztalatok és a forradalmi gyakorlat legmagasabb fokú általánosítása. Ha mi Marx, Engels, Lenin és Sztálin műveinek csupán az olvasására szorítkozunk, de nem tesszük meg a következő lépést, vagyis nem tanulmányozzuk az ő elméletük alapján Kína történelmi tapasztalatait és forradalmi gyakorlatát, s nem próbáljuk elméletileg felfogni ezt a forradalmi gyakorlatot, nem lesz

jogunk arra, hogy marxista teoretikusoknak nevezzük magunkat. Ha mi, kínai kommunisták, mellőznénk a kínai valóság kérdéseit, és csak bemagolnánk egyes következtetéseket, egyes tételeket a marxista könyvekből, ez azt jelentené, hogy az elméleti fronton elért eredményeink csapnivalóan rosszak. Ha valaki egyszerűen bebiflázná a marxista közgazdasági vagy filozófiai műveket, és mint a vízfolyás, el tudna hadarni mindent, az első fejezettől az utolsóig, de a tanultak gyakorlati alkalmazásához nem értene, vajjon lehetne az ilyent marxista teoretikusnak nevezni? Nem lehetne. Milyen teoretikusokra van tehát szükségünk? Olyanokra, akik marxista-leninista szempontból, a marxista módszert alkalmazva, helyesen meg tudják világítani azokat a kérdéseket, amelyek a történelem tanulmányozása és a forradalmi harc folyamán felmerülnek, tudományosan meg tudják magyarázni, elméletileg meg tudják világítani a kínai gazdaság, a kínai politika, a kínai hadügyek, a kínai kultúra problémáit. Ilyen teoretikusok kellenek nekünk! S hogy valaki ilyen teoretikussá válhasson, valóban meg kell értenie a marxizmus-leninizmus lényegét, valóban a marxizmus-leninizmus álláspontjára kell helyezkednie, valóban el kell sajátítania a marxista-leninista módszert, valóban el kell sajátítania Leninnek és Sztálinnak a gyarmati országok forradalmáról és a kínai forradalomról szóló tanítását, és tudnia kell alkalmazni ezt a tanítást a kínai valóság mélyreható, tudományos elemzésében és fejlődési törvényeinek kutatásában. Ilyen teoretikusokra valóban szükségünk van!

Pártunk Központi Bizottsága mostanában határozatot hozott, amelyben felszólítja elvtársainkat, hogy a marxizmus-leninizmus szempontjából, a marxizmus-leninizmus módszerét alkalmazva, komolyan lássanak hozzá Kína történetének tanulmányozásához, Kína gazdaságának, politikájának, hadügyeinek és kultúrájának tanulmányozásához, a részletes anyagok alapján konkrétan elemezzenek minden egyes kérdést, utána pedig vonják le a megfelelő elméleti következtetéseket. Ez a feladat áll most előttünk.

Pártiskolánk hallgatói ne tekintsék élettelen dogmának a marxista elméletet. Sajátítsák el és tanulják meg alkalmazni a marxista elméletet; elsajátítani éppen azért kell, hogy alkalmazhassák. Ha önök a marxista-leninista módszer segítségével meg tudnak világítani egy-két gyakorlati kérdést, megérdemlik a dicséretet, és elmondhatják, hogy bizonyos sikereket értek el. Minél több kérdést magyaráznak meg önök, minél alaposabbak és mélyebbek lesznek magyarázataik, annál jelentősebbek lesznek sikereik. Pártiskolánkban be kell vezetni a következő rendszert: a hallgatók tanulmányi eredményeit annak alapján értékeljék, hogy a marxista-leninista klasszikusok műveinek tanulmányozása után miként igazodnak el a Kína előtt álló problémákban, hogy világosan megértik-e ezeket a problémákat, s helyesen meg tudják-e közelíteni őket.

Most pedig térjünk rá az értelmiség kérdésére. A mi országunk félgyarmati, félfeudális, kulturális tekintetben elmaradott ország, s ezért az értelmiség különösen nagy érték számunkra. A Központi

Bizottságnak az értelmiség kérdéséről több mint két esztendeje hozott határozata[2] feladatunkká teszi, hogy a magunk oldalára állítsuk az értelmiség széles rétegeit, és üdvözöljünk minden értelmiségit, aki forradalmi érzelmű, és részt akar venni a japán területrablók elleni háborúban. Mi megbecsüljük értelmiségünket, és ez helyes is, mert forradalmi értelmiség nélkül a forradalom nem győzhet. De tudjuk, hogy az értelmiségiek közt sokan vannak olyanok, akik nagyon művelt embereknek tartják magukat, hivalkodnak ismereteikkel, s nem értik, hogy ez a hivalkodás nem helyénvaló, ártalmas, és gátolja saját fejlődésüket. Meg kell érteniök azt az igazságot, hogy lényegében az úgynevezett értelmiségiek közül sokan bizonyos szempontból bárkinél kevesebbet tudnak, s hogy a munkások és a parasztok olykor többet tudnak, mint ők. Egyesek talán méltatlankodnak: „Ej, mindent összezavartál, összehordasz hetet-havat." *(Derültség.)* Ne siessenek, elvtársak! Jó adag igazság rejlik abban, amit mondok.

Mi is az ismeret? Mióta osztálytársadalom van a világon, csak kétféle területe van az ismereteknek: az anyagi javak termeléséért folytatott harcra vonatkozó ismeretek és az osztályharcra vonatkozó ismeretek. Természettudományok és társadalomtudományok — ez a magja az említett két területre vonatkozó ismereteknek, a filozófia pedig mind a természettudományoknak, mind a társadalomtudományoknak általánosítása és összegezése. Vannak-e még valamilyen ismeretek ezeken kívül? Nincsenek. Most pedig vegyünk szemügyre néhány értelmiségit, aki a gyakorlati társadalmi tevékenységtől teljesen

elszakadt iskolákat végzett. Milyen az efféle értelmiségi? Tanult az elemi iskolában, azután tovább tanult, eljutott az egyetemre, el is végezte, és most azt tartják róla, hogy megszerezte az ismereteket. Pedig csak a könyveket búj ta, ismeretei életteleneknek; az illető nem vett még részt semilyen gyakorlati tevékenységben, szerzett ismereteit nem alkalmazta még az életnek semilyen területén sem. Tekinthetjük-e az ilyen embert értelmiséginek e szó igazi értelmében? Azt hiszem, aligha, mivel ismeretei még nem teljesek. S milyen ismereteket tekinthetünk viszonylag teljeseknek? Többé-kevésbbé teljes ismereteket a megismerés két fokán szerzünk. Az első fok — az érzéki megismerés, a második fok — a racionális megismerés. A megismerés második fokán szerzett ismeret az első fokon szerzett ismeret továbbfejlesztése. Milyenek azok az ismeretek, amelyeket a tanulók a könyvekből szereznek? Még ha fel is tesszük, hogy mindezek az ismeretek valóságosak, ezek akkor is csak elméletek, mégpedig olyanok, amelyeket az anyagi javak termeléséért folytatott harc és az osztályharc tapasztalatainak általánosítása alapján elődeink dolgoztak ki, nem pedig a tanulók sajátmaguk szerezte ismeretei. Ezeknek az ismereteknek az elsajátítása feltétlenül szükséges; gondolnunk kell azonban arra, hogy a tanulók szempontjából bizonyos értelemben ezek mégiscsak egyoldalú ismeretek. Ezeket az ismereteket mások ellenőrizték, maguk a hallgatók még nem. Pedig az a legfontosabb, hogy alkalmazni tudják ezeket az ismereteket az életben, a gyakorlati tevékenység során. Ezért azoknak, akiknek csak köny-

vekből szerzett ismereteik vannak, de a gyakorlattal még nem találkoztak, vagy akiknek még nincs elegendő gyakorlati tapasztalatuk, azt tanácsolom, hogy lássák be ismereteik fogyatékosságát, és legyenek kissé szerényebbek.

Mi a módja annak, hogy azok, akiknek csak könyvekből szerzett, holt ismereteik vannak, értelmiségiekké válhassanak e szó igazi értelmében? Ennek csak egy módja van: gyakorlati munkára kell küldeni, gyakorlati emberekké kell változtatni őket, fel kell kelteni az elméleti munkával foglalkozók érdeklődését a fontos gyakorlati kérdések tanulmányozása iránt. Ezen az úton el lehet érni a célt.

Nincs kizárva, hogy akadnak majd olyanok, akik szavaim hallatára felháborodnak, és azt mondják: „Szavaidból az következik, hogy Marx sem tekinthető értelmiséginek." Erre azt válaszolom: nem, ez nem így van. Marx nemcsak részt vett a gyakorlati forradalmi mozgalomban, hanem a forradalom elméletét is kidolgozta. Az árutól — a kapitalizmus legegyszerűbb elemétől — kezdve, gondosan tanulmányozta a tőkés társadalom gazdasági szerkezetét. Emberek milliói naponta látták az árut, használták is, de nem vették észre, mi is voltaképpen az áru. Csak Marx vetette alá az árut tudományos vizsgálatnak, óriási kutatómunkát végzett az áru reális fejlődési folyamatának tanulmányozása terén, és ebből a leghétköznapibb jelenségből valóban tudományos elméletet vezetett le. Tanulmányozta a természetet, tanulmányozta a történelmet, tanulmányozta a proletárforradalmat, megteremtette a dialektikus materializmust, a tör-

ténelmi materializmust és a proletárforradalom elméletét. Marx ilymódon a legtökéletesebb értelmiségivé vált, az emberiség legmagasabb fokú bölcseségének kifejezőjévé, s gyökeresen különbözik azoktól, akiknek csak könyvekből szerzett ismereteik vannak. Marx a gyakorlati harc folyamán gondos kutatómunkát és tanulmányokat végzett, általánosítva a legkülönfélébb jelenségeket, és a levont következtetéseket újra meg újra ellenőrizte a gyakorlati harc során. Az ilyen munkát nevezzük elméleti munkának. Nekünk arra van szükségünk, hogy Pártunkban minél több elvtárs megtanuljon így dolgozni. Pártunkban jelenleg rengeteg olyan elvtárs van, aki meg tudja tanulni az ilyen elméleti, kutató munkát. Ezek az elvtársak többségükben rátermett, tehetséges emberek, és nekünk becsülnünk kell őket. De tartaniok kell magukat a helyes irányhoz, és nem szabad megismételniök a multban elkövetett hibákat. Szakítaniok kell a dogmatizmussal, nem szabad megrekedniök a kész, könyvekben leírt formuláknál.

Igazi elmélet csak egyféle van a világon — mégpedig az az elmélet, amelyet az objektív valóságból vezettek le, és amelyet az objektív valóság igazol; semmi más nem tarthat igényt arra, hogy elmé letnek nevezzék olyan értelemben, ahogy mi fogjuk fel ezt a szót. Sztálin azt mondotta, hogy az elmélet tárgytalanná válik, ha elszakad a gyakorlattól[3]. A tárgytalan elmélet pedig semmire sem jó, helytelen, elvetendő. Alaposan meg kell szégyenítenünk azokat, akik szeretnek ilyen tárgytalan elméletet hirdetni. A marxizmus-leninizmus a leghelyesebb,

legtudományosabb, legforradalmibb igazság, amelyet az objektív valóság hívott életre és igazolt. Ám azok közül, akik tanulmányozzák, sokan élettelen dogmának tekintik a marxizmus-leninizmust. Ezzel gátolják az elmélet fejlődését, s kárt okoznak maguknak is, az elvtársaknak is.

Másrészt abból sem származik semmi jó, ha gyakorlati munkával foglalkozó elvtársaink minden téren túlzott mértékben fognak a saját tapasztalataikra támaszkodni. Igaz, ezeknek az embereknek gyakran gazdag tapasztalataik vannak, és ez igen becses dolog. De ha ezzel beérik, az is nagy veszélyt rejt magában. Ezeknek az elvtársaknak meg kell érteniök, hogy ismereteik főleg az érzéki megismerés vagy érzékelés eredményei, részleges ismeretek, hogy nincsenek racionális ismereteik, általánosított ismereteik, másszóval, nincs elméletük, tehát az ő ismereteik is viszonylag hiányosak. Márpedig igazi forradalmi tevékenységet kifejteni viszonylag teljes ismeretek nélkül lehetetlen.

Ilyenformán kétféle hiányos ismeret van: olyan ismeret, amelyet kész formában könyvekből szereztünk, és olyan ismeret, amely főleg az érzéki megismerés eredménye, részleges ismeret. Ez is, az is egyoldalú. Csakis a kétfajta ismeret összekapcsolása nyújthat jó, viszonylag teljes ismereteket.

Ahhoz azonban, hogy munkás- és parasztkádereink tanulmányozhassák az elméletet, először is általános műveltségre kell szert tenniök. Ha nem érnek el egy meghatározott kulturális színvonalat, nem lesznek képesek arra, hogy elsajátítsák a marxizmus-leninizmus elméletét, ha viszont el-

érnek egy meghatározott kulturális színvonalat, mindig képesek lesznek a marxizmus-leninizmus tanulmányozására. Ifjúkoromban nem tanulhattam marxizmus-leninizmust az iskolában; akkoriban ilyen bölcs mondásokkal tömték tele a fejemet: „a tanító így szólt: tanulni és állandóan gyakorolni a tanultakat — vajjon nem örvendetes dolog?"[4] Bár az ilyen oktatás tartalmát tekintve elavult volt, mégis hasznomra vált, mert ennek a segítségével tanultam meg írni-olvasni. Mennyivel többet nyujt az oktatás most, amikor az emberek nem Konfucius tanítása alapján tanulnak, hanem új tantárgyakkal foglalkoznak: anyanyelvvel, történelemmel, földrajzzal, természettudománnyal. Ezek az általános műveltséghez tartozó tárgyak olyan ismereteket nyujtanak, amelyek mindenütt hasznosak. Pártunk Központi Bizottsága most állhatatosan követeli munkás- és parasztkádereinktől, hogy szerezzék meg a műveltséget, mivel a művelt ember bármelyik tudományt tanulmányozhatja: a politikát, a hadügyeket, a közgazdaságtant stb. Ellenkező esetben ezek a káderek gazdag tapasztalataik ellenére sem képesek az elmélet tanulmányozására.

Ebből következik, hogy amikor a szubjektivizmus ellen harcolunk, a két említett kategóriához tartozó emberek fejlődését úgy kell irányítanunk, hogy elsajátítsák azt, aminek híján vannak, hogy az említett kategóriákhoz tartozó emberek közt elmosódjék a határvonal. Azoknak, akiknek könyvszagú ismereteik vannak, a gyakorlat tekintetében kell fejlődniök, mert csak akkor lesznek képesek arra, hogy ne rekedjenek meg a könyvekből merí-

tett ismereteknél, és csak akkor tudják elkerülni a dogmatikus jellegű hibákat. Azoknak viszont, akiknek gyakorlati tapasztalataik vannak, elméleti tanulmányokat kell folytatniok, el kell merülniök a könyvek tanulmányozásában, mert csak akkor tudják majd tapasztalataikat rendszerbe foglalni, összegezni és elméletileg általánosítani, csak akkor nem fogják tévesen egyetemes igazságnak vélni saját szűkkörű tapasztalataikat, és csak akkor kerülhetik el az empirikus jellegű hibákat. A dogmatizmus és az empirizmus egyaránt a szubjektivizmus megnyilvánulása, ámbár a kettő homlokegyenest ellentétes forrásból ered.

Pártunkban tehát a szubjektivizmus két válfajával van dolgunk: a dogmatizmussal és az empirizmussal. Mind a dogmatizmus, mind az empirizmus képviselői a jelenségeknek csak egyes oldalait látják, egészükben nem tudják áttekinteni őket. Ha erre nem fordítanak figyelmet, ha nem ismerik fel, hogy helytelen az ilyen egyoldalúság, és nem számolják fel minden erővel, könnyen a hibák útjára tévedhetnek.

A szubjektivizmus e két válfaja közül azonban Pártunkra nézve jelenleg mégis a dogmatizmus a nagyobb veszély. A magukat marxistáknak álcázó dogmatikusok ugyanis könnyebben megfélemlíthetik, könnyebben hálójukba keríthetik, könnyebben a maguk szolgálatába állíthatják a munkás- és parasztkádereket, mivel a munkás- és parasztkáderek nehezen ismerik fel őket. A dogmatikusok megfélemlíthetik a naív, tapasztalatlan ifjúságot is, amely szintén a hálójukba kerülhet. Ha leküzdjük

a dogmatizmust, ez azt fogja eredményezni, hogy a könyvekből szerzett tudással rendelkező kádereinknek kedvük támad majd, hogy egybeolvadjanak gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező kádereinkkel, hogy foglalkozzanak a reális valóság tanulmányozásával; ekkor sok kiváló funkcionáriusunk lesz, aki össze fogja kapcsolni elméleti tudását a gyakorlati munka tapasztalataival, s megjelennek majd az igazi teoretikusok is. Ha leküzdjük a dogmatizmust, jó tanítókat tudunk majd adni gyakorlati munkatapasztalatokkal rendelkező elvtársainknak, s ennek eredményeképpen ez utóbbiak tapasztalati úton szerzett ismeretei fel fognak emelkedni az elmélet színvonalára, és ezek az elvtársak nem fognak empirikus jellegű hibákat elkövetni.

De nem csupán abban a kérdésben uralkodik zűrzavar, hogy kit tekintsünk teoretikusnak és kit értelmiséginek. Sok elvtársunknak még az elmélet és a gyakorlat összekapcsolásának kérdéséről is zavaros fogalmai vannak, holott ennek szükségességéről naponta beszélünk. Állandóan az „összekapcsolás" mellett kardoskodnak, de a valóságban a szétszakítás mellett vannak, hiszen semmit sem tesznek az összekapcsolás megvalósításáért. Hogyan kapcsoljuk össze a marxista-leninista elméletet a kínai forradalom gyakorlatával? Ezt egy közismert mondással világíthatjuk meg: „akkor nyilazz, ha van mire". Ha tehát valaki nyilazni akar, cél legyen előtte. A marxizmus-leninizmus és a kínai forradalom közötti kölcsönös összefüggést a nyíl és a cél kölcsönös összefüggése példázza. Egyes elvtársaink azonban „akkor nyilaznak, amikor nincs előttük

cél", nyilaznak, bele a vakvilágba. Az ilyen emberek könnyen árthatnak a forradalom ügyének. Vannak olyan elvtársak is, akik csak tartják a nyilat, forgatják a kezükben, hosszasan gyönyörködnek benne, és azt mondogatják: „Ez aztán a nyíl! Gyönyörű nyíl!", de sehogy sem akarják kilőni. Az ilyenek nem mások, mint múzeumi ritkaságok kedvelői, akiknek lényegében semmi közük a forradalomhoz. A marxizmus-leninizmus nyilát ki kell lőnünk, amikor olyan cél van előttünk, mint a kínai forradalom. Ha ezt nem értjük meg, Pártunk elméleti színvonala sohasem fog emelkedni, a kínai forradalom pedig sohasem diadalmaskodhat.

Elvtársainknak meg kell érteniök, hogy nem azért tanuljuk a marxizmus-leninizmust, hogy kérkedjünk tanultságunkkal, és azért sem, mert valami varázslatos titok rejlik benne, hanem azért, mert a marxizmus-leninizmus az a tudomány, amely arról szól, hogy miként kell győzelemre vinni a proletárforradalom ügyét. Sokan vannak még köztünk olyanok, akik a marxista-leninista irodalomból kiragadott egyes formulákat csodaszernek tekintik, s azt hiszik, elég ezt a gyógyírt megszerezni, hogy minden fáradság nélkül meggyógyítsanak minden betegséget. Éretlen emberek tudatlansága ez. Az ilyenek között felvilágosító munkát kell végeznünk. Bárki, aki a marxizmus-leninizmust vallási dogmának tekinti — ilyen tudatlan ember. Az ilyeneknek szemtől-szembe meg kell mondanunk: a te dogmád semmire sem jó. Marx, Engels, Lenin, Sztálin többször is hangoztatták, hogy tanításuk nem dogma, hanem vezérfonal a cselekvéshez. A dogmati-

kusok szinte szántszándékkal megfeledkeznek erről az igen fontos tételről. A kínai kommunisták csak abban az esetben mondhatják, hogy összekapcsolják az elméletet a gyakorlattal, ha marxista-leninista szempontból, a marxista-leninista módszert alkalmazva, helyesen felhasználva a kínai forradalomról szóló lenini-sztálini tanítást, tovább tudnak menni előre, és Kína történetének, forradalmi valóságának komoly tanulmányozása alapján minden területen Kína szükségleteinek megfelelő elméleti munkákat tudnak alkotni. Szavakban akár száz évig is prédikálhatjuk az elmélet és a gyakorlat összekapcsolását; ha azonban nem kapcsoljuk valóban össze az elméletet a gyakorlattal, ennek a prédikálásnak semmi haszna sem lesz. Amikor a szubjektív, egyoldalú szemlélet ellen harcolunk, szét kell zúznunk a dogmatizmust, szubjektivizmusával és egyoldalúságával egyetemben.

A szubjektivizmus ellen, az egész pártoktatás helyes stílusáért folyó harc kérdésében ma az elmondottakra szorítkozom.

Most áttérek a szektásság kérdésére.

Fennállásának húsz éve alatt Pártunk megedződött, s felszámolta sorainkban a szektásság uralkodó helyzetét. A szektásság maradványai azonban még élnek, s a párttagok közötti kapcsolatok és a nem-kommunistákhoz való viszony területén egyaránt megnyilvánulnak. A párttagokkal szemben megnyilvánuló szektás tendenciák eltaszítják tőlünk saját elvtársainkat, és megbontják a Párt egységét és egybeforrottságát. A nem-kommunistákkal szemben megnyilvánuló szektás tendenciák

eltaszítják tőlünk a pártonkívülieket, és gátolnak bennünket abban, hogy egész népünket a Párt köré tömörítsük. Le kell küzdenünk mind a két bajt, mert a Párt csak ebben az esetben tudja sikeresen és zökkenőmentesen végrehajtani egész Pártunk és egész népünk összefogásának nagy ügyét.

Miben nyilvánul meg a szektásság a párttagok között? A szektásság fő válfajai a következők:

Először is nézzük az önállóskodást. Egyes elvtársak csak egyéni érdekeiket tartják szem előtt, a közös érdekeket azonban nem, akárhányszor ok nélkül előtérbe helyezik azt a munkaterületet, amelyet ők irányítanak, és a közös érdekeket mindig igyekeznek alárendelni saját munkaterületük érdekeinek. Nem értik, hogy mi az a demokratikus centralizmus, és nem akarnak tudni arról, hogy a Pártnak nemcsak demokráciára van szüksége, hanem — még nagyobb mértékben — centralizmusra is. Elfelejtették, hogy a demokratikus centralizmus értelmében a kisebbség köteles alávetni magát a többségnek, az alsó fórum a felsőbbnek, a rész az egésznek, s valamennyi pártszervezet a Központi Bizottságnak. Csang Kuo-tao önállóskodott, szembehelyezkedett a Központi Bizottsággal, s odáig süllyedt, hogy elárulta a Pártot, és a titkosrendőrség szolgálatába szegődött. Bár jelenleg a szektásságnak nem ilyen szélsőséges megnyilvánulásairól van szó, mégis ki kell küszöbölnünk a szektásság megnyilvánulásának lehetőségét, és teljesen ki kell irtanunk mindent, ami sérti a Párt egységét. El kell érnünk, hogy az emberek számoljanak az egész érdekeivel. Minden párttag tevékenységét,

az egész munkát, minden megmozdulást és minden akciót alá kell rendelni az egész Párt közös érdekeinek. Semmiképpen sem engedhető meg ennek az elvnek a megszegése.

Az önállóskodást gyakran nem lehet elválasztani az embereknek attól a hajlamától, hogy saját „énjüket" helyezzék előtérbe. Az ilyen emberek rendszerint helytelenül értelmezik az egyes párttagok és az egész Párt közti viszony kérdését. Szavakban ők is tisztelik a Pártot, a valóságban azonban saját személyüket tekintik előbbvalónak, a Párt pedig utánuk következik. Liu Sao-csi elvtárs egyszer azt mondta, hogy egyeseknek különösen hosszú a kezük, kitűnően tudnak gondoskodni magukról, ami viszont más emberek és az egész Párt érdekeit illeti, azzal édeskeveset törődnek. Az ilyenek így gondolkoznak: „ami a tiéd, az az enyém is, ami az enyém, ahhoz semmi közöd". *(Általános derültség.)* Ezek az emberek majd kibújnak a bőrükből, annyira áhítoznak a dicsőségre, a pozícióra, az olcsó népszerűségre. Ha rájuk bíznak valamilyen munkaterületet, azonnal önállóskodni kezdenek. Egyeseket közel vonnak magukhoz, másokat háttérbe szorítanak, és a párttagok körében intrikákat szőve, terjesztik a Kommunista Pártban a burzsoá pártok ocsmány erkölcseit. Ezeket az embereket becstelenségük romlásba dönti. Ha az ember valami hasznosat akar cselekedni a világon, akkor becsületesen kell dolgoznia. Kit nevezhetünk becsületesnek? Marx, Engels, Lenin, Sztálin — becsületes emberek. A tudományok művelői becsületes emberek. Trockij, Buharin, Csen Tu-hsziu, Csang Kuo-tao ellenben

— nagyon becstelen emberek. Azok, akiket személyes és magánérdekeik fűtenek — ugyancsak becstelenek. Mindazok, akik fondorkodnak, akik munkájukban elvetik a tudományos módszert, ügyeseknek, nagyokosoknak tartják magukat, a valóságban pedig az ostobák közt is a legostobábbak, és abból, amit tesznek, semmi jó sem származik. Pártiskolánk hallgatói szívleljék ezt meg. Mindenképpen centralizált, egységes pártot kell felépítenünk, és egyszersmindenkorra véget kell vetnünk mindenféle elvtelen frakcióharcnak. Ha azt akarjuk, hogy Pártunk ne maradjon le, és küzdjön az egységes, közös célért, okvetlenül harcolnunk kell az individualizmus és a szektásság ellen.

A kívülről érkezett káderekneк és a helybeli káderekneк össze kell fogniok, és együtt kell harcolniok a szektásság ellen. Mivel a japán területrablókkal szembeni ellenállás sok támaszpontja csak a 8. és az Új 4. hadsereg bevonulása után alakult meg, és a helyi munka számos területe csak a külső káderek megérkezése után indult fejlődésnek, a helybeli és a kívülről érkezett káderek kapcsolatára nagy figyelmet kell fordítanunk. Elvtársainknak meg kell érteniök, hogy ilyen körülmények közt csak akkor erősíthetők meg a támaszpontok, és a Párt e támaszpontok területén csak akkor ereszthet mély gyökereket, ha a kívülről érkezett káderek és a helybeli káderek szorosan összefognak, s ha nagyszámú helybeli kádert nevelünk ki és léptetünk elő. Ellenkező esetben nem oldhatjuk meg ezt a feladatot. Mind a helybeli, mind a kívülről érkezett káderekneк vannak jótulajdonságaik, de vannak fogya-

tékosságaik is, és csakis akkor fejlődhetnek, ha tanulni fognak egymástól. A kívülről érkezett káderek mindig kisebb a helyzetismeretük, és lazább a kapcsolatuk a tömegekkel, mint a helybeli káderek. Példaképpen magamra hivatkozom. Már több mint öt év telt el azóta, hogy megérkeztem Senhszi tartomány északi részébe, de az itteni helyzetről sokkal kevesebbet tudok, és a helyi lakossággal sokkal gyengébb kapcsolatban vagyok, mint Kao Kang elvtárs és mások. Azok az elvtársaink, akik Sanhszi, Hopej, Santung stb. tartományba, a japán területrablókkal szembeni ellenállás támaszpontjainak területére indulnak, mindig tartsák ezt szem előtt. Sőt, még egy és ugyanazon támaszpontnak a területén is, amennyiben ott más és más időben létesült különböző körzetek vannak, találhatók helybeli és máshonnan érkezett káderek: azok a funkcionáriusok, akik a fejlettebb körzetekből kerülnek az elmaradottabbakba, s ott mint kívülről érkezett káderek működnek, szintén kötelesek nagy figyelmet fordítani a helybeli káderek segítésére. Általában minden olyan körzetben, ahol kívülről érkezett káderek a vezetők, főleg a kívülről érkezett kádereket terheli a felelősség a helybeli káderekkel való kapcsolatok rendezetlenségéért. Még nagyobb mértékben felelősek ezért azok az elvtársak, akik a legfontosabb vezető állásokat töltik be. Erre a kérdésre a helyi szervezetekben még egyáltalán nem fordítanak elegendő figyelmet. Egyesek lebecsülik a helybeli kádereket, és kigúnyolják őket, mondván: „Ugyan mit tudnak a helybeliek? Buta falusiak!" Ezeknek az embereknek fogalmuk

sincs arról, mennyire fontosak számunkra a helybeli káderek. Helytelen, szektás álláspontot foglalnak el, nem látják meg a helybeli káderek pozitív tulajdonságait, s ugyanakkor nem veszik észre a maguk negatív vonásait. A kívülről érkezett káderek karolják fel a helybeli kádereket, állandóan segítsenek nekik; nem szabad kigúnyolni és elnyomni őket. Persze, a helybeli kádereknek is tanulniok kell a hozzájuk érkezett elvtársaktól, át kell venniök pozitív tulajdonságaikat, meg kell szabadulniok az ártalmas szűklátókörűségtől, semmiképp sem szabad idegeneknek tekinteniök a kívülről érkezetteket; egyetlen baráti kollektívává kell velük összeforrniok, és nem szabad szektás hibákat elkövetniök.

Ugyanezt kell elmondanunk a hadseregbeli funkcionáriusok és a helyi szervezetek funkcionáriusai közötti viszonyról is. Össze kell fogniok, és együtt kell harcolniok a szektás tendenciák ellen. A hadseregbeli funkcionáriusok segítsenek a helybeli funkcionáriusoknak, és a helybeli funkcionáriusok ugyancsak segítsenek a hadseregbelieknek. Nézeteltérések esetén igyekezzenek egymást megérteni, s mindegyik fél kellő önkritikával vizsgálja felül álláspontját. Általában azokban a körzetekben, ahol ténylegesen a hadseregbeli funkcionáriusok tartják kezükben a vezetést, főleg a hadseregbeli funkcionáriusokat terheli a felelősség a helyi funkcionáriusokkal való kapcsolat rendezetlenségéért. Igen fontos, hogy elsősorban a hadseregbeli funkcionáriusok érezzék át felelősségüket, és legyenek tapintatosak a helybeli funkcionáriusokkal szemben; a támasz-

pontok területén csakis ebben az esetben teremthetők meg az eredményes katonai tevékenység és alkotómunka feltételei.

Ugyanezt kell elmondanunk az egyes katonai alakulatok, az egyes körzetek és az egyes szervezetek közti viszonyról is. Harcolnunk kell a helyi soviniszta tendenciák ellen, amelyek abban mutatkoznak meg, hogy képviselőik csak saját óhajaikkal akarnak számolni, mások érdekeivel azonban nem. A helyi sovinizmus azt jelenti, hogy közömbösek vagyunk mások nehézségeivel szemben, nem segítjük őket káderekkel, vagy rossz funkcionáriusokat adunk nekik, feláldozzuk szomszédunk érdekeit, semmibe vesszük a másik alakulat, a másik körzet, a másik ember érdekeit. Ez azt jelenti, hogy teljesen megfeledkezünk kommunista mivoltunkról. A helyi sovinizmustól megfertőzött ember nem hajlandó számolni az egész érdekeivel, nem törődik a másik alakulattal, a másik körzettel, a másik emberrel — ezek a helyi sovinizmus jellegzetes vonásai. Az ilyen emberek körében fokozott nevelőmunkát kell végeznünk; meg kell értetnünk velük, hogy ez szektás tendencia, amely, ha engedjük elharapózni, nagyon veszélyessé válhat.

Van még hátra egy kérdés, nevezetesen a régi és az új, a fiatal káderek közti viszony kérdése. A japán területrablók elleni háború idején Pártunk erősen megnövekedett, sok új káderrel gyarapodott, és ez igen örvendetes dolog. Sztálin elvtárs az SzK(b)P XVIII. kongresszusán tartott beszámolójában ezt mondta: „Régi káder mindig kevés van, kevesebb a kelleténél és, a természet törvényei

szerint, részben kezdenek már kidőlni a sorból"*. Sztálin itt a káderhelyzetről és a természet törvényeiről beszél. Ha Pártunkban nem lesz meg a teljes együttműködés a fiatal káderek nagy tömegei és a régi káderek közt, ügyünk félúton hajótörést szenvedhet. Ezért minden régi kádernek a legnagyobb szeretettel kell üdvözölnie a fiatal kádereket, és törődnie kell velük. Igaz, a fiatal kádereknek vannak fogyatékosságaik: csak nemrég kapcsolódtak bele a forradalomba, nincsenek tapasztalataik, némelyikben még megvannak a régi társadalom rothadt ideológiájának nyomai, vagyis a kispolgári, individualista gondolkodásmód csökevényei. A nevelőmunka és a forradalmi edzés során azonban ezek a fogyatékosságok fokozatosan kiküszöbölhetők. A fiatal káderek pozitív vonásai, mint Sztálin mondja, abban rejlenek, hogy van érzékük az új iránt[5], s ezért e káderek igen lelkesek és aktívak. Némelyik régi káderünkből viszont éppen ez hiányzik. Az új és a régi káderek tiszteljék egymást, tanuljanak egymástól, vegyék át egymás pozitív tulajdonságait, hogy összeforrjanak a közös ügy érdekében, és elejét vegyék a szektás tendenciák megjelenésének. Általában mindenütt, ahol régi káderek tartják kezükben a vezetést, főleg a régi kádereket terheli a felelősség az új káderekkel való kapcsolat rendezetlenségéért.

A rész és az egész, a párttag és a Párt, a kívülről érkezett káderek és a helybeli káderek, a hadseregbeli funkcionáriusok és a helybeli funkcionáriusok,

* *Sztálin.* A leninizmus kérdései. Szikra 1953. 707. old.

az egyes alakulatok, az egyes körzetek, az egyes szervezetek, a régi és az új káderek közti viszony, tehát mindaz, amiről fentebb beszéltem, a Párton belüli kapcsolatok közé tartozik. Ezeket a kapcsolatokat a magasfokú kommunista elvhűség szellemében kell rendeznünk, elejét véve a szektás tendenciák megjelenésének, s akkor soraink rendezettek, lépéseink határozottak lesznek, és ez elő fogja segíteni harcunk sikerét. Ez rendkívül fontos kérdés, amelyet teljesen meg kell oldanunk, ha meg akarjuk javítani a pártmunka stílusát. A szektásság a szubjektivizmus egyik megnyilvánulása szervezeti kérdésekben; ha valóban véget akarunk vetni a szubjektivizmusnak, s ha a Pártot a marxista-leninista lelkiismeretesség szellemében akarjuk nevelni, akkor meg kell tisztítanunk Pártunkat a szektásság csökevényeitől, s akkor abból az elvből kell kiindulnunk, hogy a Párt érdekei előbbrevalók a személyes és a magánérdekeknél. Ezzel biztosítani fogjuk Pártunk teljes egységét és egybeforrottságát.

A szektásság csökevényeit nemcsak a Párton belüli kapcsolatok, hanem a nem-kommunistákkal való kapcsolatok területén is fel kell számolnunk. Erre a következők miatt van szükség. Ha csak a párttagokat fogjuk össze, még nem győzhetjük le az ellenséget. Az ellenséget csak úgy győzhetjük le, ha egységbe tömörítjük egész népünket. A Kínai Kommunista Párt húsz év alatt hatalmas, nehéz munkát végzett az egész nép egységbe tömörítése érdekében, a japán területrablók elleni háború idején pedig ezen a téren különösen jelentős sikereket

ért el. De mindez korántsem jelenti azt, hogy a néptömegekkel való kapcsolatok terén valamennyi elvtársunk magáévá tette a helyes stílust, és megszabadult a szektás tendenciáktól. Nem! Elvtársaink közül egyesekben még kétségtelenül megvannak a szektás tendenciák, némelyeknél igen komoly formában. Sok elvtársunk nem átall foghegyről beszélni a nem-kommunistákkal, lekezeli őket, lenézően bánik velük, nem tiszteli őket, nem akarja meglátni pozitív tulajdonságaikat. Ebben is megnyilvánulnak a szektás tendenciák. Az ilyen elvtársak, ha elolvasnak néhány marxista könyvet, attól nem lesznek szerényebbek, hanem még jobban elbizakodnak. Másokról mindig azt mondják, hogy semmit sem tudnak, de nem akarják megérteni, hogy maguk is csak félműveltek. Elvtársainknak meg kell érteniök azt az igazságot, hogy a kommunisták mindig kevesebben lesznek, mint a nem-kommunisták. Ha feltesszük, hogy minden száz lakosra egy kommunista jut, akkor a 450 milliós Kínában 4,5 millió lesz a kommunisták száma. De még akkor is, ha Pártunk ennyire megnövekedik, a kommunisták száma csak 1 százaléka lesz az egész lakosságnak, a többi 99 százalék pártonkívüli marad. Milyen alapunk lehet arra, hogy megtagadjuk a pártonkívüliekkel való együttműködést? Kötelességünk együttműködni mindenkivel, aki együtt akar és együtt tud működni velünk, nincs semmiféle jogunk eltaszítani őket magunktól. A párttagok egy része azonban még mindig nem érti ezt az igazságot. Lenézik azokat, akik együtt akarnak működni velünk, sőt, visszariasztják őket. Erre pedig nem

lehet semmi alapjuk. Talán Marxnál, Engelsnél, Leninnél, Sztálinnál találunk erre valami alapot? Nem! Ellenkezőleg, a klasszikusok szüntelenül arra emlékeztetnek bennünket, hogy a legszorosabb kapcsolatot tartsuk fenn a tömegekkel, s ne szakadjunk el tőlük. Vagy talán a Párt Központi Bizottsága nyújt erre alapot? Nem! A Központi Bizottság határozatai között egyetlenegy olyant sem találnak, amely azt mondaná, hogy elszakadhatunk a tömegektől, és ezzel elszigetelhetjük magunkat. Ellenkezőleg, a Központi Bizottság mindig arra figyelmeztet bennünket, hogy a legszorosabb kapcsolatot tartsuk fenn a tömegekkel, s ne szakadjunk el tőlük. Ezért semmivel sem igazolható egyetlen olyan akció sem, amelyben megnyilvánul a tömegektől való elszakadás; az ilyen akciókat azok a szektás nézetek szülik, amelyeket elvtársaink egy része maga tákol össze. Mivel ez a szektásság egyes elvtársaknál még mindig igen komoly formában nyilvánul meg, s mivel még mindig akadályozza Pártunk irányvonalának megvalósítását, Pártunkban nagy nevelőmunkát kell végeznünk a szektásság kiküszöbölése végett. Először is az szükséges, hogy káderein k alaposan megértsék e kérdés komolyságát, megértsék, hogy ha a kommunisták nem fognak össze a pártonkívüli káderekkel, a nem-kommunista funkcionáriusokkal, akkor az ellenséget semmiképpen sem tudjuk szétzúzni, és a forradalom céljait semmiképpen sem fogjuk elérni.

Mindenfajta szektás hangulat a szubjektivizmus megnyilvánulása, és összeegyeztethetetlen a forradalom igazi érdekeivel. Ezért a szektásság és a

szubjektivizmus ellen egyidejű harcot kell folytatnunk.

A sablonokra ma nincs módomban kitérni, ezt a kérdést majd másik ülésen tárgyaljuk meg. A sablonok — mindenféle kacat és szemét gyűjtőhelyei, a szubjektivizmus és a szektásság megnyilvánulási formái. A sablonok ártalmára vannak az embereknek, akadályozzák a forradalom ügyét. Fel kell tehát számolni őket.

Ha harcolni akarunk a szubjektivizmus ellen, propagálnunk kell a materializmust, propagálnunk kell a dialektikát. Pártunkban azonban még sok olyan elvtárs van, aki nem fordít kellő figyelmet a materializmus és a dialektika propagandájára. Sőt, olyan elvtársak is vannak, akik elnézik a szubjektivizmus hirdetését. Ezek az elvtársak a marxizmus híveinek tartják magukat, és ennek ellenére nem igyekeznek propagálni a materializmust. Amikor azt tapasztalják, hogy szóban vagy írásban a szubjektivizmust propagálják, nem látják szükségét, hogy elgondolkozzanak ezen, és semilyen formában nem reagálnak erre. Ez kommunistához méltatlan magatartás. Arra vezet, hogy sok elvtársunkat megfertőzi és megbénítja a szubjektivizmus mérge. Ezért felvilágosító hadjáratot kell indítanunk Pártunkban, s ennek során segítenünk kell elvtársainknak, hogy megszabaduljanak a szubjektivizmus és a dogmatizmus maszlagjától, s fel kell szólítanunk őket, hogy bojkottálják a szubjektivizmust, a szektásságot és a sablonokat. Mindezek a jelenségek hasonlítanak a japán árukhoz: hiszen csak az ellenségnek érdeke az, hogy tűrjük ezt a szemetet, így

akar továbbra is bódult állapotban tartani bennünket. Ezért bojkottálnunk kell ezeket a jelenségeket, ugyanúgy, mint ahogyan a japán árukat bojkottáljuk[6]. Bojkottálnunk kell a szubjektivizmust, a szektásságot, a sablonokat, hogy megnehezítsük ez áruk eladását piacunkon, s lehetetlenné tegyük, hogy ezek az áruk a párttagok alacsony elméleti színvonala miatt vásárlókra találjanak. Ezért az szükséges, hogy finom érzéket fejlesszünk ki elvtársainkban, hogy elvtársaink megtanulják jó érzékkel felismerni bármely jelenség jellegét, s azután döntsenek, jóindulatúan fogadják-e, avagy bojkottálják az adott jelenségeket. Bármilyen jelenséggel találkozzék is a kommunista, tegye fel magának a kérdést: „miért?", minden oldalról, önállóan hányja-vesse meg magában a dolgot, gondolkozzék rajta, megfelel-e a valóság követelményeinek, észszerű-e; semmiképp se kövesse vakon mások véleményét, ne hangoztassa azt, hogy szolgaian meg kell hajolni mások véleménye előtt.

Végül, a szubjektivizmus, a szektásság és a sablonok elleni harcban nem szabad szem elől tévesztenünk a következő két szabályt: először, „kutassuk a multat, hogy okuljunk belőle", és másodszor, „gyógyítsunk, hogy megmentsük a beteget". Okvetlenül tárjuk fel, személyekre való tekintet nélkül, a korábban elkövetett hibákat, tudományosan elemezzünk és bíráljunk a multban előfordult minden negatívumot, hogy a jövőben körültekintőbben járjunk el, jobban dolgozzunk — ez az értelme annak, hogy „kutassuk a multat, hogy okuljunk belőle". Amikor feltárjuk a hibákat és elítéljük a fogyatékos-

ságokat, célunk ugyanaz, mint az orvosé, amikor beteget gyógyít — vagyis megmenteni a beteget, nem pedig halálra gyógyítani. Egy ember vakbélgyulladást kapott, az orvos eltávolította a vakbelet, és megmentette a beteg életét. Üdvözölni fogunk mindenkit, aki, miután hibát követett el, nem utasítja vissza a gyógyítást, és nem makacsolja meg magát hibájában, míg végülis gyógyíthatatlanná válik. Ha őszintén és becsületesen kijelenti, hogy meg akar gyógyulni, meg akar javulni, örülni fogunk neki, és meggyógyítjuk, hogy jó párttag lehessen belőle. Nem tudjuk sikeresen megoldani ezt a feladatot, ha a pillanatnyi indulatnak engedve, kíméletlenül ostorozni fogjuk az illetőt. Ideológiai és politikai betegségek gyógyítása esetén nem szabad meggondolatlanul cselekednünk: az egyetlen helyes és hatékony gyógymód ez: „gyógyítsunk, hogy megmentsük a beteget".

Ma — pártiskolánk megnyitásának napján — bátorkodtam huzamosabban igénybe venni figyelmüket; remélem, elvtársak, hogy komolyan elgondolkoznak majd a hallottakon. *(Viharos taps.)*

JEGYZETEK

[1] Lásd „A kínai forradalmi háború stratégiai kérdései" című munkához fűzött 37. jegyzetet e kiadás 1. kötetében. A sablon szerint megírt „nyolctagú értekezés" tartalmatlan szójáték volt, amelyben csak a formát nézték. Az értekezés mindegyik részét szigorúan meghatározott minta után kellett összeállítani, olyannyira, hogy az adott részek meghatározott számú írásjegyre korlátozódtak. Az embereknek csak az volt a dolguk, hogy a megadott téma címé-

ben szereplő írásjegyek értelméből kiindulva kész sablon szerint megírják az értekezést. Ebben az esetben sablonokon a forradalom táborához tartozó számos személy írásai értendők. Az ilyen írások szerzői nem elemezték az élet jelenségeit, hanem csak zsonglőrködtek a forradalmi meghatározásokkal és fogalmakkal. Ezek az írások ugyanolyan fecsegések és üres frázispufogtatások voltak, mint a nyolctagú sablon szerint írt értekezések.

[2] A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának 1939 decemberében, az értelmiség bevonásáról hozott határozatáról van szó. Lásd a „Vonjuk be nagy arányokban az értelmiséget" című munkát e kiadás 3. kötetében.

[3] Lásd *Sztálin.* „A leninizmus alapjairól". 3. fejezet, „Az elmélet". *(Sztálin* Művei. 6. köt. Szikra 1951. 99. old. — *Szerk.)*

[4] A „Lunjü" című könyv első mondata. E gyüjtemény Konfuciusnak és legközelebbi tanítványainak mondásait tartalmazza.

[5] Lásd *Sztálin.* „Beszámoló a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának munkájáról a XVIII. pártkongresszuson". 3. fejezet, 2. pont. *(Sztálin.* „A leninizmus kérdései". Szikra 1953. 708. old. — *Szerk.)*

[6] A japán áruk bojkottja a XX. század első felében egyike volt azoknak az eszközöknek, amelyekhez a kínai nép gyakran folyamodott a japán imperializmus agressziója elleni harcban. A kínai nép bojkottálta a japán árukat például az 1919 május 4-i hazafias mozgalom idején, az 1931 szeptember 18-i események után és a japán területrablók elleni háború időszakában.

A PÁRTSABLONOK ELLEN*

(1942 február 8)

* *Mao Ce-tung elvtárs beszéde a vezető funkcionáriusok jenani gyűlésén.*

Kaj-feng elvtárs éppen az imént beszélt itt a mai gyűlés feladatairól. Én azzal a kérdéssel kívánok foglalkozni, hogy miként változtatták a szubjektivisták és a szektások saját propagandájuk eszközévé a pártirodalomban meglevő sablonokat, illetve, hogy ezek a sablonok miként váltak a szubjektivizmus és a szektásság megnyilvánulási formáivá. Ha a szubjektivizmus és a szektásság ellen harcolva nem számolunk le egyúttal a sablonokkal is, a szubjektivizmus és a szektásság menedékre találhat bennük. Ha viszont leszámolunk a sablonokkal is, elmondhatjuk, hogy mattot adtunk a szubjektivizmusnak és a szektásságnak, mert akkor ez a két torzszülött elkerülhetetlenül a maga visszataszító mivoltában mutatkozik majd meg mindenki előtt; s az lesz a helyzet, amire a közmondás utal: „Ha egy patkány átszalad az utcán, mindenki igyekszik agyoncsapni." Így azután könnyen elbánhatunk ezzel a két torzszülöttel is.

Ha az ember csak magának ír sablonosan, az még nem olyan nagy baj. Ha irományát odaadja valaki másnak elolvasni, az olvasók száma két-

szeresre emelkedik, és ez már nem csekély kárt okoz. De ha már a falra függesztik, sokszorosítják, ujságban közlik, vagy végül könyv formájába öntik, komolyra fordul a dolog, mivel most már sokakra lehet hatással. A sablonok szerint író emberek pedig mindig azért írnak, hogy sokan olvassák őket. Ezért kell tehát lelepleznünk a sablonok káros szerepét, és ezért kell megsemmisítenünk őket.

A pártirodalmi sablonok azoknak a tengerentúli irodalmi sablonoknak a válfajai, amelyek ellen annakidején már Lu Hszin[1] is harcolt. Miért nevezzük ezeket most pártirodalmi sablonoknak? Azért, mert a külföldi elemeken kívül van bennük valami hazai is. Ha tetszik, hát ez is alkotás! Ki meri állítani, hogy mi nem alkottunk semmit? Ime a példa! *(Általános derültség.)*

Sablonok már régóta vannak Pártunkban. Az agrárforradalom időszakában például ez a jelenség néha különösen komoly jelleget öltött.

Történelmileg a pártirodalmunkban meglevő sablonok, mondhatni, a „május 4-i mozgalom" tagadásaként jöttek létre.

A „május 4-i mozgalom" idején az új áramlatok képviselői szembefordultak a „venjen"* nyelvű irodalommal, síkraszálltak a „pajhua"** nyelvű irodalom mellett, szembefordultak a régi dogmákkal, védelmükbe vették a tudományt és a demokráciát — s ebben tökéletesen igazuk volt. Akkor ez a mozgalom életrevaló, előremutató, for-

---

* „Venjen" — a régi kínai irodalmi nyelv.

** „Pajhua" — a modern kínai irodalmi nyelv, amely a beszélt nyelv szabályain alapul.

radalmi volt. Abban az időben az uralkodó osztályok Konfucius doktrináin nevelték a tanuló-ifjúságot, és kényszerítették a népet, hogy úgy higgyen a konfuciánus dogmák gyűjteményében, mint valami kinyilatkoztatásban; az akkori szerzők csak a „venjen"-t használták. Egyszóval, az uralkodó osztályok és eltartottjaik irodalma és oktatása mind tartalmában, mind formájában sablonos, dogmatikus volt. Régi sablonok, régi dogmák voltak ezek. A „május 4-i mozgalom" egyik nagy érdeme az, hogy megmutatta a népnek, mennyire torzak a régi sablonok, a régi dogmák, és mozgósította ellenük a népet. Ez szoros összefüggésben volt az imperializmus elleni harccal — ami a „május 4-i mozgalom" legnagyobb érdeme. A régi sablonok, a régi dogmák elleni harc tehát a „május 4-i mozgalom" nagy érdeme. De később kialakultak a tengerentúli sablonok, a tengerentúli dogmák. Pártunk egyes tagjai, akik letértek a marxista álláspontról, szubjektivizmussá, szektássággá, pártsablonokká fejlesztették ezeket a tengerentúli sablonokat és tengerentúli dogmákat. Ezek már új sablonok, új dogmák. Ezek az új sablonok, új dogmák annyira elhatalmasodtak sok elvtársunk fejében, hogy most óriási erőfeszítéseket kell tennünk leküzdésükre. Ilymódon az életképes, előremutató, forradalmi „május 4-i mozgalom", amely a régi, feudális sablonok, a régi dogmák ellen irányult, egyeseknél később önmaga ellentétévé vált, és így ez a mozgalom újabb sablonokat és újabb dogmákat szült. Ezek a sablonok, ezek a dogmák már nem életképesek, előremutatók és forradalmiak, hanem holtak, visszahúznak, akadá-

lyozzák a forradalmat. Ez azt jelenti, hogy a tengerentúli sablonok vagy a pártirodalmi sablonok a „május 4-i mozgalom" tulajdonképpeni lényegének közvetlen tagadásává váltak.

De a „május 4-i mozgalomnak" is megvoltak a maga fogyatékosságai. E mozgalom vezetői közül sokan még nem sajátították el a marxizmus bíráló szellemét, s olyan módszert alkalmaztak, amely lényegében burzsoá, formalista módszer volt. Szembefordultak a régi sablonokkal, a régi dogmákkal, síkraszálltak a tudomány és a demokrácia mellett — s ez teljesen helyes volt. De nem tudták kritikusan, a történelmi materializmus szemszögéből felfogni a mai valóságot, a történelmet, a külföldön tapasztalható jelenségeket. Így gondolkoztak: ha rossz — akkor abszolút rossz, akkor kivétel nélkül minden rossz; ha jó — akkor abszolút jó, akkor kivétel nélkül minden jó. Ez a formalista szemléleti mód hatással volt a „május 4-i mozgalom" további fejlődésére.

Fejlődése során a „május 4-i mozgalom" két irányzatra oszlott. Az egyik irányzat képviselői átvették és marxista szellemben feldolgozták mindazokat a tudományos és demokratikus elemeket, amelyek a „május 4-i mozgalomban" megvoltak. Ezt a munkát a kommunisták végezték el, s velük együtt számos pártonkívüli marxista. A másik irányzat képviselői a burzsoázia útján jártak, és ezzel a formalizmust jobboldali irányban fejlesztették. De a kommunisták között sem volt meg az egység, egy részük eltért a helyes vonaltól. Ezek az emberek, akik nem álltak elég szilárdan a marxizmus

talaján, formalista hibákat követtek el. Ezek a hibák — a szubjektivizmus, a szektásság és a ragaszkodás a pártirodalomban meglevő sablonokhoz — a formalizmus „baloldali" fejlesztését jelentik. Ilymódon a pártirodalmi sablonok egyrészt a „május 4-i mozgalom" pozitív elemeinek tagadását jelentik, másrészt pedig negatív elemeinek folytatását, illetve továbbfejlesztését. Ezek a sablonok korántsem véletlen jelenségek. Ha ezt megértjük, ennek igen nagy hasznát fogjuk látni. A „május 4-i mozgalom" időszakában a régi sablonok, a régi dogmatizmus elleni harc forradalmi és szükségszerű volt, ma pedig az új sablonok, az új dogmatizmus marxista szempontból való leleplezése ugyancsak forradalmi és szükségszerű. Ha a „május 4-i mozgalom" időszakában nem folytattunk volna harcot a régi sablonok és a régi dogmatizmus ellen, a kínai nép öntudata nem szabadulhatott volna meg ezektől a béklyóktól, és Kína nem reménykedhetett volna a szabadság és a függetlenség kivívásában. A „május 4-i mozgalom" időszaka ennek a harcnak csak kezdeti szakasza volt. Ahhoz azonban még igen nagy erőfeszítésekre van szükség, hogy az egész kínai népet véglegesen megszabadítsuk a régi sablonok és a régi dogmatizmus uralmától, és ez a további forradalmi átalakítások fontos feladata marad. De ha most nem indítunk harcot az új sablonok, az új dogmatizmus ellen is, a kínai nép öntudata ismét a formalizmus béklyóiba kerül, azzal a különbséggel csupán, hogy ez a formalizmus más típusú. Ami a párttagjaink egy részének (természetesen csak egy részének) öntudatába behatolt sablonok mérgét, és az illető

elvtársak által elkövetett dogmatikus jellegű hibákat illeti, meg kell állapítani, hogy ha ezeket nem sikerül teljesen kiirtanunk, akkor az éltető forradalmi szellem nem terjedhet el az egész Pártban, a marxizmusnak egyesekben meggyökeresedett helytelen kezelését nem szüntethetjük meg, az igazi marxizmus nem terjedhet el széles körben, és nem arathat további sikereket, vagyis, nem harcolhatunk eredményesen egyrészt azzal a befolyással, amelyet a régi sablonok és a régi dogmák gyakorolnak az egész ország néptömegeire, másrészt azzal a befolyással, amelyet országunkban a tengerentúli sablonok és a tengerentúli dogmák gyakorolnak nagyon sok emberre, és akkor lehetetlen lesz végleges kiirtásuk.

A szubjektivizmus, a szektásság, a sablonok ellentétben állnak a marxizmus szellemével; a proletariátusnak nincs rájuk szüksége — csak a kizsákmányoló osztályoknak kellenek. Pártunkban ezek a kispolgári ideológia tükröződései. Kína olyan ország, amelyben a kispolgárság rendkívül nagy létszámú, és Pártunkat ez az óriási társadalmi réteg veszi körül. Ráadásul Pártunknak igen sok tagja maga is a kispolgárságból került ki, és mindegyikük több-kevesebb kispolgári szokást és csökevényt hozott magával a Pártba. Ha nem szorítjuk megszabott keretek közé a kispolgárság forradalmi elemeire jellemző forrófejűséget, ha nem küszöböljük ki a rájuk jellemző egyoldalúságot, ez nagyon könnyen szubjektivizmusra, szektásságra vezethet, amelyeknek sajátos megnyilvánulási formái a tengerentúli, illetve a pártirodalmi sablonok.

Nem könnyű feladat kiirtani, teljesen kisöpörni ezeket a jelenségeket; okosan kell ezt végezni, azaz annak rendje s módja szerint meg kell győznünk az embereket. Ha módjával, okosan meggyőzzük őket, akkor ennek hathatós eredménye lesz. Azzal kell kezdenünk, hogy alaposan megmossuk az ilyen beteg fejét. Rá kell kiáltanunk jó hangosan: „Hiszen te beteg vagy!" — úgy, hogy megrémüljön, hogy kiverje a hideg verejték, és akkor szép szóval beszéljünk a lelkére, hogy gyógyíttassa magát.

Vizsgáljuk most meg, mik a sablonok rossz oldalai. A régi irodalmi stílus — a sablonos nyolctagú értekezés[2] mintájára mi is ugyancsak nyolc pontból álló vádiratot állítunk össze a pártirodalmi sablonok ellen, vagyis mérget alkalmazunk ellenméregként.

Az első bűn: a végnélküli, üres fecsegés, és tartalmatlan szószátyárkodás.

Egyes elvtársaink szeretnek terjengősen írni, de írásaikban nincs semmi tartalom, olyanok azok, akár „a fásli a lusta asszony lábán — hosszú és büdös"*. Minek kell ilyen terjengős és amellett semmitmondó dolgokat írni? Erre csak egy magyarázat lehet: a szerzők, úgy látszik, egyáltalán nem

* A közmondás azzal a barbár szokással függ össze, amelyet a X—XI. században vezettek be a feudális Kínában, s amely abban állt, hogy elkötötték a nők lábát. A lábfej növekedésének mesterséges megakadályozása céljából (az uralkodó osztályok körében a kicsiny lábfejet a női szépség elengedhetetlen tartozékának tekintették) a lábujjakat a lábfej alá görbítették, és a lábat szorosan elkötötték. A nők kénytelenek voltak gyermekkoruktól öregségükig fáslizni a lábukat.

akarják, hogy a tömegek olvassák őket. Terjengős is, s ráadásul még tartalmatlan is — az ember belepillant, és a fejét csóválja; kinek van kedve elolvasni? Az ilyen szerzők nem tesznek mást, mint hogy éretlen embereket butítanak, rossz irányban befolyásolják őket, és rossz szokásokat oltanak belé-jük. A Szovjetunió tavaly június 22-én hatalmas méretű háborút kezdett az agresszió ellen, Sztálin július 3-i beszéde mégsem volt hosszabb a „Csiefangzsipao" vezércikkénél. Bezzeg a mi tisztelt uraink nem adják alább néhány tízezer szónál, ha egyszer írni kezdenek. Háborús időket élünk, meg kell tanulnunk tömören és kifejezően írni. Bár Jenanban mindeddig nem folytak hadműveletek, a fronton állandóan harcol a hadsereg, és a hátország el van halmozva munkával; ki fog hát elolvasni egy cikket, ha túlságosan hosszú? A fronton is szeretnek egyes elvtársak terjengős jelentéseket írni. Erejüket nem kímélve bajlódnak velük, és ideküldik ezeket a jelentéseket, hogy olvassuk el őket. De hisz az ilyen jelentésekhez még hozzányúlni is fél az ember!

Terjengősen és tartalmatlanul írni rossz dolog; de röviden és tartalmatlanul írni talán jó? Nem, ez is rossz. Ki kell irtanunk minden szószátyárkodást. Az első és legfontosabb teendőnk azonban az, hogy minél előbb szennyesbe dobjuk a lusta asszony hosszú és büdös fásliját. Egyesek ellenvetéssel élhetnek: „De hiszen a «Tőke» is nagyon hosszú. Mit kezdjünk hát vele?" A megoldás igen egyszerű: olvassuk, és újra csak olvassuk! A közmondás így hangzik: „Amilyen hegyre mész, olyan dalt éne-

kelj", egy másik pedig: „A rizst úgy edd, ahogy a fogáshoz illik, a ruhát úgy varrd, ahogy alakodra illik." Akármit teszünk, mindig figyelembe kell vennünk a körülményeket. Ez arra is vonatkozik, amit írunk vagy beszélünk. Ellene vagyunk a sablonos írásoknak: a végnélküli fecsegésnek és a tartalmatlan szószátyárkodásnak, de ez korántsem jelenti azt, hogy minden műnek okvetlenül rövidnek kell lennie. Háborús időkben természetesen írjunk minél rövidebben, de még fontosabb ennél az, hogy tartalmasan írjunk.

Az üres szószátyárkodással teli írásokat nem tűrhetjük; a legszigorúbban el kell ítélnünk őket. Ugyanez vonatkozik a szóbeli megnyilatkozásokra is: ezen a téren ugyancsak meg kell szüntetni a végnélküli fecsegést és a tartalmatlan szószátyárkodást.

A második bűn: visszaélni az ijesztő szavakkal, hogy megfélemlítsék az embereket.

Előfordul, hogy a sablonok hirdetői nemcsak vég nélkül fecsegnek, hanem ugyanakkor szigorú képet vágnak, hogy megfélemlítsék az embereket. Ez veszedelmes méreg. A végnélküli fecsegést és a tartalmatlan szószátyárkodást még tekinthetjük az éretlenség jelének, de az, amikor valaki megfélemlítés céljából ijesztő szavakat használ, az már nem puszta éretlenség, hanem közvetlenül határos a gazemberséggel. Lu Hszin ostorozta az ilyen embereket. Azt mondotta: „A szitkozódás és a megfélemlítés nem azonos a harccal"[3]. Sohasem fél a bírálattól az, ami a tudományon alapul, mert a tudomány igazság, az igazság pedig nem tart a cáfolattól.

A sablonok szerint összeállított írásokban és beszédekben megnyilvánuló szubjektivizmus és szektásság képviselői viszont éppen ellenkezőleg, félnek a bírálattól; mindkét irányzat képviselői hihetetlenül gyávák, s ezért az emberek megfélemlítése céljából szigorú képet vágnak, arra számítva, hogy megfélemlítéssel lakatot tehetnek az emberek szájára, és akkor, mint mondani szokás, „diadalmasan visszatérhetnek a palotába". Ez a fenyegető hangnem semmiképp sem tükrözheti az igazságot; ellenkezőleg, akadályozza az igazság kiderítését. Az igazság képviselőjének nincs szüksége fenyegető arckifejezésre: mindig hangoskodás és nagy szavak nélkül beszél és cselekszik. Régebben sok elvtárs írásaiban és beszédeiben gyakran találkoztunk ezzel a két kifejezéssel: „könyörtelen harc" és „kíméletlen csapás". Az ilyen eszközök teljesen helyénvalók és szükségesek az ellenséggel vagy az ellenséges ideológiával szemben, de helytelenek, ha saját elvtársainkkal szemben alkalmazzuk őket. Gyakran előfordul az is, hogy az ellenség és az ellenséges ideológia behatol a Pártba, amint ezt „Az SzK(b)P történetének rövid tanfolyamá"-ban, a „Tanulságok" negyedik pontjában olvashatjuk. Egy pillanatig sem kétséges, hogy az ilyen emberekkel szemben olyan eszközöket kell alkalmaznunk, mint a könyörtelen harc és a kíméletlen csapás, mert ezek a gazemberek ugyanilyen eszközökkel harcolnak a Párt ellen, s ha elnézők leszünk velük szemben, áldozatul eshetünk galád terveiknek. De nem szabad ugyanilyen eszközöket alkalmaznunk azokkal az elvtársainkkal szemben, akik véletlenül hibákat

követtek el. Az ilyen elvtársak esetében a bírálat és önbírálat módszerét kell alkalmaznunk. Erről a módszerről „Az SzK(b)P történetének rövid tanfolyamá"-ban, a „Tanulságok" ötödik pontjában van szó. És ha régebben egyes párttagok azt kiáltozták, hogy az ilyen elvtársakkal szemben is a „könyörtelen harc" módszerére van szükség, és azt követelték, hogy „kíméletlen csapásokat" mérjenek rájuk, ennek egyrészt az volt a magyarázata, hogy nem tudták, kivel állnak szemben, másrészt pedig az, hogy megszokták az ijesztő szavakat. A megfélemlítésnek ez a módszere senkivel szemben sem célravezető, ugyanis az ilyen taktika az ellenséggel szemben teljesen hatástalan, elvtársainkkal szemben pedig csak káros. A megfélemlítés taktikája a kizsákmányoló osztályok, valamint a deklasszált elemek kedvelt eszköze. A proletariátusnak ilyen eszközökre nincs szüksége. A proletariátus csak egy fegyvert alkalmaz, de az a legélesebb, a leghatékonyabb fegyver: a szigorúan következetes, harcos szellemtől áthatott tudományos módszert. A Kommunista Párt nem megfélemlítésnek köszönheti létét és virágzását, hanem annak, hogy a marxizmus-leninizmus igazságára, a dolgok lelkiismeretes vizsgálatára, a tudományra támaszkodik. Ami pedig azt a kísérletet illeti, hogy valaki ijesztő szavakkal és fenyegető pózzal akarjon magának tiszteletet és pozíciót kiharcolni, ez már aztán olyan aljasság, amelyről beszélni sem érdemes. Egyszóval, minden egyes intézményünk, amikor valamilyen határozatot hoz vagy útmutatást ad, minden egyes elvtárs, amikor ír vagy beszél, mindig támaszkodjék a marxizmus-

leninizmus igazságára, és törekedjék arra, hogy amit tesz, hasznára legyen az ügynek. Csakis így vívhatjuk ki a forradalom győzelmét; másféle módszer nem nyujthat semmit, nem vezethet semmire.

A harmadik bűn: nyilazni olyankor, amikor nincs előttünk cél, nem számolni a hallgatóval vagy az olvasóval.

Néhány évvel ezelőtt Jenanban a városfalon a következő plakátot láttam: „Munkások és parasztok, egyesüljetek, hogy kivívjuk a győzelmet a japán területrablók felett!" A plakát tartalma kifogástalan, de a „kungzsen" (munkás) szóban a „kung" írásjegy második vonása nem függőleges, hanem kettős törésű. No és a „zsen" írásjegy ugyanebben a szóban? Jobboldalt alul három ferde vonalacskát toldottak hozzá. Rögtön látható, hogy az az elvtárs, aki a plakát szövegét írta, az ókori irodalom klaszszikusaitól tanult. De hogy minek kellett neki így írni egy plakátszöveget Jenanban, méghozzá a japán területrablók elleni háború idején — ez valósággal megfoghatatlan. Nyilván fogadalmat tett: úgy ír, hogy az egyszerű nép ne tudja elolvasni — máskép ezt nem magyarázhatjuk. Ha egy kommunista valóban komolyan veszi a propagandamunkát, figyelembe kell vennie, kikkel van dolga, gondolnia kell azokra, akik olvasni fogják cikkeit és az általa leírt írásjegyeket, akik hallgatni fogják beszédét és szavait. Ha ezt nem teszi, akkor nyilván erősen eltökélt szándéka úgy írni, hogy ne olvassák, úgy beszélni, hogy ne hallgassák. Sokan azt gondolják, hogy mindaz, amit írnak és mondanak, mindenki számára érthető. A valóságban ez egyáltalán nem

így van, mert az ilyenek sablonok szerint írnak és beszélnek, és ki fogja akkor őket megérteni! Az a mondás, hogy „lantot penget a bivaly előtt", azt teszi nevetségessé, aki előtt a lantot pengetik. Ha viszont másképp értelmezzük ezt a mondást, s az iránt tanúsítunk tiszteletet, aki előtt a lantot pengetik, akkor csakis a muzsikusnak szólhat a gúny: minek játszik anélkül, hogy meggondolná, ki a hallgatója? Különösen áll ez a sablonok kedvelőire, akik, bár úgy kárognak, mint a varjú, mégis mindenáron óbégatni akarnak a néptömegek előtt. Ha igaz az, hogy amikor nyilazunk, néznünk kell, mire lövünk, s amikor lantot pengetünk, gondolnunk kell a hallgatókra, akkor hogy feledkezhetünk meg az olvasókról vagy a hallgatókról, amikor írunk vagy beszélünk? Bárkivel barátkozunk is, válhatunk-e testi-lelki jóbarátokká, ha nem értjük meg egymást, ha nem tudjuk, mi rejlik a másikban? Ha a propagandamunkát végző ember fecsegni fog anélkül, hogy kutatná, tanulmányozná, ismerné hallgatóságát, akkor propagandájának az égvilágon semmi értelme sem lesz.

A negyedik bűn: a cikkek és a beszédek szürke nyelve, amely azokat az elcsigázott csavargóhoz, a „peszanhoz"[4] teszi hasonlóvá.

Azok az emberek, akiket a sanghajiak „peszanoknak" neveznek, ugyanolyan sápadtak és soványak, ugyanolyan visszataszító benyomást keltenek, mint a mi sablonok szerint felépített cikkeink és beszédeink. Amikor a cikkben vagy beszédben unosuntalan ugyanazokat a terminusokat használjuk, amikor a cikk iskolás nyelven íródott, és nincs benne

egyetlen élő fordulat sem — vajjon ez nem azt jelenti, hogy nyelve szürke, s hogy teljes egészében épp olyan visszataszító, mint a „peszan"? Ha az ember hétéves korában belép az elemi iskolába, serdülőkorban a középiskolába, húszegynéhány éves korában elvégzi a főiskolát, s egész idő alatt egyetlen egyszer sem kerül kapcsolatba a néptömegekkel, nyelvének szegénységén és primitívségén nem kell csodálkoznunk. Mi azonban forradalmárok vagyunk, mi a néptömegekért dolgozunk; s nem birkózhatunk meg munkánkkal, ha nem fogjuk a néptől megtanulni a nyelvét. Sok olyan elvtársunk van, aki, bár propagandamunkával foglalkozik, nem tanulja a nyelvet. Propagandájuk végtelenül unalmas, cikkeiket aligha olvassák szívesen, beszédeiket aligha hallgatják szívesen. Miért kell tanulmányozniok a nyelvet, méghozzá rendkívül szorgalmasan? Mert a nyelvet nem lehet csak úgy menet közben megtanulni; ez sok munkát igényel.

Először is, tanulnunk kell a nyelvet a néptől. A népnyelv szókincse rendkívül gazdag és élő, a való életet tükrözi. Nagyon sokan vannak közöttünk, akik nem ismerik kellőképpen a nyelvet, s ezért cikkeinkben és beszédeinkben nincsenek eleven, találó, erőteljes mondatok; élettelenek és szárazak azok, mint a múmiák. Az ilyen ösztövér, visszataszító cikkek és beszédek „peszanokra" emlékeztetnek, nem pedig egészséges emberekre.

Másodszor, az idegen nyelvekből át kell vennünk azt, amire szükségünk van. Ez nem azt jelenti, hogy erőszakkal rákényszerítsük nyelvünkre az idegen nyelvek szavait és fordulatait, vagy rosszul al-

kalmazzuk azokat; ez csak azt jelenti, hogy az idegen nyelvekből át kell vennünk mindent, ami jó, ami hasznos számunkra. Hiszen Kína nem érheti be csupán régi szókincsével; szókészletünkben már most is sok olyan szó van, amelyet idegen nyelvekből vettünk át. Azt mondjuk például, hogy ma összegyűltek itt kádereink; nos, a kádereket jelentő szó idegen eredetű. Minél több újat kell átvennünk külföldről; át kell vennünk nemcsak a haladó eszméket, hanem az új terminusokat és kifejezéseket is.

Harmadszor, meg kell tanulnunk azt az élő elemet, ami őseink nyelvében megvan. Nem tanultuk eléggé szorgalmasan a nyelvet, s ezért eddig még nem használtuk fel teljes mértékben és észszerűen őseink nyelvének sok-sok, még életképes elemét. Persze, mi határozottan ellenezzük a már elhalt szókincs és az elhalt frazeológia felhasználását — ez vitathatatlan; de mindazt, ami jó, ami használható, feltétlenül át kell vennünk. Azok, akiket különösen nagy mértékben megfertőzött a Pártba behatolt sablonok mérge, manapság nem akarják vállalni azt a nehéz munkát, hogy megtanulják mindazt, ami hasznos a néptömegek nyelvében, más népek nyelvében, őseink nyelvében. A néptömegeknek ezért nincs ínyükre az ilyen emberek száraz és színtelen propagandája, de nekünk sem kellenek ilyen hasznavehetetlen gyászpropagandisták. Kit nevezhetünk propagandistának? Nemcsak a tanár, az ujságíró, az író vagy a művész propagandista. Propagandista minden egyes káderünk. Így például parancsnokainknak — noha nem kell felhívásokkal fordulniok a polgári lakossághoz — beszélgetniök

kell a harcosokkal, érintkezniök kell a lakossággal. Mi ez, ha nem propaganda? Ha az ember valakivel beszélget, ezzel már propagandamunkát végez; márpedig mindenkinek, hacsaknem néma, mindig akad valami mondanivalója a másik számára. Elvtársainknak ezért kell okvetlenül tanulniok a nyelvet.

Az ötödik bűn: az anyag gépies beskatulyázása a régi kínai patika mintájára.

Vegyünk szemügyre egy kínai patikát: mindegyik szekrény rengeteg kihúzható fiókból áll, mindegyiken rajta a gyógyszer neve: „lestyán", „gyűszűvirág", „rebarbara", „keserűsó" — ki győzné mind felsorolni! Hát ezt a módszert vették át elvtársaink is. Akár cikket, akár beszédet, akár könyvet, akár beszámolót készít az ember, mindig azzal kezdi, hogy felállít egy rubrikákra osztott sémát, előbb cifrán rajzolt kínai számokat ír, aztán egyszerűen rajzolt kínai számokat, aztán egy sor ciklikus jelet*, aztán megintcsak egy sor ciklikus jelet, aztán latin nagybetűket, majd latin kisbetűket, sőt még arab számok is akadnak — egyszóval se szeri, se száma a különféle jeleknek! Köszönet őseinknek és a külföldieknek, akik annyiféle jelet találtak ki számunkra, hogy most minden fáradság nélkül megnyithatunk egy ilyen kínai patikát. S a cikkekben egymást érik ezek a jelek. A cikkek nem vetik fel, nem elemzik, nem oldják meg a kérdéseket,

* Ciklikus jeleknek nevezik azokat a különleges, írásjegyszerű jelzéseket, amelyeket az ókortól kezdve használtak az időszámításban, továbbá az iránytű vonásainak, értekezések részeinek stb. jelölésére.

a szerző nem foglal állást, nem közli, mivel ért egyet, mit ellenez, csak sürög-forog a patikájában, és lényegében nem mond semmit. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy a ciklikus és egyéb jeleket nem szabad használnunk, csak arra akarok rámutatni, hogy ez esetben a kérdés tárgyalásának már a módszere is helytelen. Ez a „régi kínai patika"-módszer, amelyet sok elvtársunk annyira kedvel, lényegében a legkezdetlegesebb, legnaívabb, legvulgárisabb módszer. Ez a módszer formalista módszer, amely a tárgyakat és jelenségeket külső ismérveik, nem pedig belső összefüggésük alapján osztályozza. A cikkeket, beszédeket vagy beszámolókat a tárgyaknak és jelenségeknek csupán külső ismérvei alapján, egy halom, egymással semilyen belső összefüggésben nem levő fogalomból szerkesztik meg. Aki ezt a módszert alkalmazza, az jól elszórakozhat a fogalmak kevergetésével, másokat is szórakoztathat ezzel a játékkal, de ez esetben az emberek nem fogják törni a fejüket, hogy átgondolják a kérdéseket, nem fognak elgondolkozni a tárgy vagy a jelenség lényegén: meg fognak elégedni a jelenségek beskatulyázásával.

Mi a kérdés? A kérdés ellentmondás a jelenségben. Ahol van megoldatlan ellentmondás, ott van kérdés is. Amennyiben van kérdés, az egyik oldalra kell állnunk, és állást kell foglalnunk a másikkal szemben, azaz fel kell tennünk a kérdést. Amikor feltesszük a kérdést, először is általános vonásaiban meg kell vizsgálnunk és tanulmányoznunk kell a kérdés két fő oldalát, másszóval, az adott ellentmondás két oldalát; csak ezután ismerhetjük fel az

ellentmondás jellegét. Ez a kérdés feltárásának folyamata. Az általános vonásokban történő vizsgálat, tanulmányozás révén feltárhatjuk, fel is vethetjük a kérdést, megoldani azonban még nem tudjuk. A megoldáshoz a kérdés rendszeres, alapos vizsgálata és tanulmányozása is szükséges. Ez az elemzés folyamata. A kérdés felvetésekor szintén szükség van elemzésre, mert ellenkező esetben nem tudjuk felismerni a jelenségek kaotikus halmazában, hogy mi is a kérdés, miben is rejlik az ellentmondás. Amikor az elemzés folyamatáról beszélek, rendszeres, mélyreható elemzésre gondolok. Gyakran előfordul, hogy a kérdést feltettük, de megoldani nem tudjuk, éppen azért, mert még nem tártuk fel a tárgyak és a jelenségek belső összefüggését, mert a kérdést még nem vetettük alá ilyen rendszeres, alapos elemzésnek; emiatt még nincs teljes képünk a kérdésről, szintézishez még nem juthatunk, következésképpen a kérdést igazán megoldanunk sem lehet. A cikkben és beszédben, ha nagyjelentőségű és iránymutató jellegű, mindig fel kell tenni valamilyen meghatározott kérdést, majd elemezni kell ezt a kérdést; ezután általánosítani kell, ki kell fejteni a kérdés jellegét, és meg kell adni a megoldás módját. A formalista módszer erre képtelen. Le kell lepleznünk ezt a Pártunkban igen elterjedt, naív, primitív, vulgáris, formalista módszert, amely szükségtelenné teszi azt, hogy az ember használja az agyát. Csakis ez esetben taníthatjuk meg minden elvtársunkat arra, hogyan kell alkalmazni a marxista módszert a kérdések felvetésében, elemzésében és megoldásában, csakis ez esetben fejezhetjük be

sikeresen az általunk végzett munkát, és vihetjük győzelemre forradalmunk ügyét.

A hatodik bűn: a felelőtlenség az olvasóval és a hallgatóval szemben, amely csak kárt okoz.

Mindazt, amiről fentebb beszéltem, egyrészt az éretlenség, másrészt a nem elég fejlett felelősségérzet szüli. Nézzük például a mosakodást. Valamennyien naponta mosakszunk, sokan többször is, mosakodás után pedig még belenézünk a tükörbe, fürkésszük és tanulmányozzuk magunkat, hogy elég csinosak vagyunk-e. *(Általános derültség.)* Ítéljék meg önök, milyen magas fokon áll itt a felelősségérzet! Nos, amikor írunk vagy beszélünk, szintén nem ártana, ha legalább ugyanolyan felelősséget éreznénk, mint mosakodáskor. Ne zaklassuk az embereket olyasmivel, amit nem érdemes megmutatni. Gondoljunk arra, hogy beszédünknek hatnia kell más emberek gondolataira és tetteire. Megesik, hogy, mondjuk, valamilyen okból egy-két napig nem mosakszunk — ami persze nincsen rendjén —, s miután megmosdottunk, arcunkon itt-ott még marad piszok. Ez természetesen nem szép, de senkinek sem okoz nagy kárt. A beszédekkel és cikkekkel viszont egészen más a helyzet: hiszen ezeknek az a rendeltetésük, hogy másokat befolyásoljanak. Márpedig egyes elvtársak éppen ezzel nem törődnek, nem látják, hogy mi fontosabb az életben. Az elvtársak közül sokan nem átallnak a kérdés előzetes tanulmányozása, megfelelő előkészületek nélkül írásba vagy beszédbe kezdeni. Miután megírták a cikket, nem veszik maguknak a fáradságot, hogy mégegyszer átolvassák (mint ahogy, teszem azt, mosakodás után

belenéznek a tükörbe), hanem mindjárt közzéteszik. S az eredmény igen gyakran az, amire a szólásmondás utal: „Nekiereszti a tollát — a szavak ezrével áradnak, de a témától tízezer li távolságra kerül." Első pillantásra ez a tehetség jelének látszik, de valójában csak kárt okoz. Az ilyen rossz szokásnak, az ilyen felelőtlenségnek véget kell vetnünk.

A hetedik bűn: a méreg átterjedhet az egész Pártra, és fékezheti a forradalmat. A nyolcadik bűn: e méreg elterjedése pusztulásba döntheti az országot és a népet. A két utóbbi pont magától értetődő, nem is kell külön beszélnem róluk. Másszóval, ha nem irtjuk ki a Pártban meglevő sablonokat, ha engedjük őket szabadon fejlődni, ez rendkívül súlyos és szomorú következményekkel járhat. A sablonokban a szubjektivizmus és a szektásság mérge rejlik, és ha ez a méreg elterjed, vesztébe dönti a Pártot és az egész országot.

A fentebb kifejtett nyolc pont a mi vádiratunk a pártirodalmi sablonok ellen.

A sablonok egyáltalán nem segítik elő a forradalmi szellem megnyilvánulását, sőt ellenkezőleg, nagyon könnyen tönkretehetik azt. A forradalmi szellem erősítése érdekében el kell vetnünk a sablonokat, s eleven, friss és erőteljes marxista-leninista stílust kell használnunk a pártirodalomban. Ez a stílus már régen létezik nálunk, de még nem erősödött meg, még nem terjedt el általánosan. Ha felszámoljuk a tengerentúli sablonokat, felszámoljuk a pártirodalmi sablonokat, akkor a pártirodalom új stílusa véglegesen megszilárdulhat, és általá-

nosan elterjedhet, és a Párt által végrehajtandó forradalom ügye gyorsabban halad előre.

A sablonok nemcsak a cikkekben és a beszédekben, hanem gyűléseink gyakorlatában is megvannak: „Először — a gyűlés megnyitása, másodszor — a beszámoló, harmadszor — a hozzászólások, negyedszer — a zárszó, ötödször — a gyűlés berekesztése." Vajjon nem sablon-e az, ha mindenütt, minden gyűlésen, akár kicsi, akár nagy, szigorúan ragaszkodnak ehhez a gépiesen ismétlődő sorrendhez? Mikor pedig egy gyűlésen beszámoló hangzik el, szerkezete leggyakrabban a következő: először — a nemzetközi helyzet, másodszor — a belpolitikai helyzet, harmadszor — a Határterület helyzete, negyedszer — az adott részleg helyzete. A gyűlés rendszerint reggeltől estig elhúzódik, s még azok is, akiknek pedig semmi mondanivalójuk sincs, kötelességüknek tartják, hogy szót kérjenek: különben, úgy gondolják, görbén néznek rájuk. Így hát nem ártana megszüntetnünk azt a szokást, hogy a reális helyzettel nem számolva, foggalkörömmel ragaszkodunk a megcsontosodott régi formákhoz, a régi szokásokhoz.

Manapság sokan kardoskodnak amellett, hogy nemzeti, tudományos alapokra kell helyezkednünk, a tömegek felé kell fordulnunk, és ez nagyon helyes is. Ilyen átálláson azonban *teljes* átállást, szívvel-lélekkel való átállást kell értenünk. Egyesek még *keveset* sem tettek, de hangoskodva máris *teljes* átállást követelnek! Ezeknek az elvtársaknak azt tanácsolom, hogy kezdjék a *kevéssel*, s csak azután fogjanak hozzá a *teljes átálláshoz*. Ellenkező

esetben nem tudnak megszabadulni a dogmatizmustól és a sablonoktól, és úgy járnak, mint azok, akikről azt szokták mondani: „sokat akar a szarka, de nem bírja a farka" — vagyis semmire sem mennek. Különösen legyen óvatos az, aki szóban azt hangoztatja, hogy a nép felé fordul, a valóságban pedig elszigetelődik a tömegektől, mert egyszer majd szembejön vele az utcán az egyszerű nép fia, s így szól hozzá: „Nos, tisztelt barátom, mondd csak kérlek, hogyan is csináltad ezt az átállást?" És akkor nem menekülhet. Az, aki nemcsak szavakban kardoskodik amellett, hogy a tömegek felé kell fordulni, hanem valóban meg is akarja ezt tenni, annak komolyan tanulnia kell az egyszerű néptől. Különben semmi sem lesz ebből az átállásból. Van, aki unos-untalan azt hangoztatja, hogy a nép felé kell fordulni, de anyanyelvén két szót sem tud egymás mellé rakni. Az ilyen ember nem is akar tanulni az egyszerű néptől: valójában elszakadt a tömegektől, s továbbra is el akar szakadni.

A jelenlevők közt ma szétosztották „A propaganda kézikönyve" című brosúrát. A brosúrában négy dokumentum van, s nagyon ajánlom az elvtársaknak, hogy olvassák el ezeket, méghozzá többször.

Az első „Az SzK(b)P történetének rövid tanfolyamá"-ból vett szemelvényeket tartalmaz. Ezekből megtudjuk, hogyan végezte Lenin a propagandamunkát. Az egyik szemelvényben arról van szó, hogyan írta Lenin a röplapokat: „A pétervári «Harci Szövetség a Munkásosztály Felszabadítására» Lenin vezetésével Oroszországban először kezdte

megvalósítani *a szocializmus egyesítését a munkásmozgalommal.* Ha valamelyik gyárban sztrájk tört ki, a «Harci Szövetség», amely tanulóköreinek részvevői révén jól ismerte a vállalatok helyzetét, azonnal röplapok kibocsátásával, szocialista felhívásokkal válaszolt. Ezekben a röplapokban leleplezte, hogy a gyárosok hogyan nyomják el a munkásokat, megmagyarázta, hogyan kell harcolniok a munkásoknak érdekeikért, a nyilvánosság elé vitte a munkások követeléseit. A röplapok megmondták a teljes igazságot a kapitalizmus fekélyeiről, a munkások nyomorúságos életéről, végtelenül nehéz, 12—14 órás munkájukról, jogfosztottságukról. A röplapok egyben megfelelő politikai követeléseket állítottak fel."

Jegyezzék meg: „Jól ismerte"! „Megmondták a teljes igazságot"!

„Az első ilyen agitációs röplapot és üzenetet Babuskin munkás részvételével Lenin 1894 végén írta a pétervári Szemjannyikov-gyár sztrájkoló munkásaihoz."

Mint látják, röplapot is úgy kell írni, hogy tanácskozunk azzal az elvtárssal, aki jól ismeri a helyzetet. Így, a helyzet megvizsgálása és tanulmányozása alapján írt és dolgozott Lenin.

„Minden ilyen röplap erősen emelte a munkások hangulatát. A munkások látták, hogy a szocialisták segítenek nekik, védelmezik őket"[5].

Egyetértünk-e Leninnel? Ha egyetértünk, akkor nekünk is lenini módon kell dolgoznunk, nem szabad végnélküli fecsegéssel és tartalmatlan szószátyárkodással töltenünk az időt, nem szabad

kilőnünk a nyilat, ha nincs előttünk cél, nem szabad megfeledkeznünk az olvasókról vagy hallgatókról, nem szabad csalhatatlanoknak tartanunk magunkat, nem szabad kérkednünk — egyszóval, úgy kell dolgoznunk, ahogy Lenin dolgozott.

A második dokumentum: szemelvény G. Dimitrovnak a Kommunista Internacionále VII. kongresszusán mondott előadói beszédéből. Mit mondott Dimitrov? „Meg kell tanulnunk a tömegekkel nem a könyvformulák nyelvén, hanem a tömegek ügyéért küzdő harcosok nyelvén beszélni, akiknek minden egyes szava, minden gondolata milliók gondolatát és hangulatát tükrözi."

„*A tömegek képtelenek magukévá tenni határozatainkat, ha nem tanulunk meg a tömegek számára érthető nyelven beszélni.* Korántsem tudunk mindig egyszerűen, konkrétan, a tömegekhez közelálló és számukra érthető módon beszélni. Még mindig nem tudunk lemondani a betanult, elvont formulákról. Nézzék meg röplapjainkat, ujságjainkat, határozatainkat és téziseinket, s látni fogják, hogy azok gyakran valóban olyan nyelven íródnak, olyan nehézkesen vannak kifejtve, hogy még pártjaink funkcionáriusainak is nehéz megérteni őket, nem is beszélve az egyszerű munkásokról."

Mit jelent ez? Vajjon nem illik ez pontosan a mi fogyatékosságainkra is? Igaz, a sablonok nemcsak nálunk vannak divatban, hanem külföldön is, és ez a ragály, hogy úgy mondjam, igen elterjedt *(derültség)*, mindazonáltal, Dimitrov elvtárs útmutatásait követve, mihamarább ki kell gyógyulnunk belőle.

„Valamennyiünknek mint törvényt, mint bolsevik törvényt, szilárdan el kell sajátítanunk ezt az elemi szabályt:

Amikor írsz vagy beszélsz, mindig arra az egyszerü munkásra gondolj, akinek meg kell értenie téged, hitelt kell adnia felhivásodnak, és akinek téged készséggel követnie kell! Gondolnod kell arra, hogy kinek a számára írsz, és kihez beszélsz"[6].

Ime a recept, amelyet a Kommunista Internacionále adott a betegség gyógyítására, és nekünk szigorúan tartanunk kell magunkat ehhez az előíráshoz. Legyen ez *szabály* számunkra!

A harmadik dokumentum Lu Hszin összegyüjtött műveiből származik. Ez a dokumentum Lu Hszin válaszlevele a „Pejtou Cacsi"[7] című folyóirat szerkesztőségének, s arról van benne szó, hogy hogyan kell írni. Mit mond Lu Hszin? Nyolc szabályt sorol fel, amelyeket be kell tartani, amikor írunk. Idézek közülük néhányat.

Első szabály: „Hatoljunk minden egyes jelenség mélyére, figyeljük meg a jelenségeket minél jobban, s ne írjunk az első benyomás alapján."

Itt az áll, hogy „hatoljunk minden egyes jelenség mélyére", vagyis ne csak egy bizonyos jelenséget, vagy annak is a felét vegyük szemügyre. Itt az áll, hogy „figyeljük meg a jelenségeket minél jobban", vagyis ne csak fél szemmel pillantsunk rá a jelenségre. És hogyan cselekszünk mi: vajjon nem éppen megfordítva? Vajjon mi nem az első benyomás alapján írunk?

Második szabály: „Ne erőltessük az írást, ha nem jut semmi az eszünkbe."

És hogyan cselekszünk mi? Vajjon nem igyekszünk erőnek erejével minél többet írni, még akkor is, amikor nyilvánvalóan nincs mondanivalónk? Kutatás nélkül, tanulmányozás nélkül tollat fogni, és valamit kiizzadni: annyit jelent, hogy nincs bennünk felelősségérzet.

Negyedik szabály: „Amit leírtunk, legalább kétszer olvassuk el újra, és kényszerítsük magunkat, hogy kíméletlenül húzzuk ki azokat a szavakat, mondatokat, egész bekezdéseket, amelyek nélkülözhetők. Inkább sűrítsünk egy regényhez elegendő anyagot tárcává, mintsem egy, csak tárcához elegendő anyagból elbeszélést izzadjunk ki."

Konfucius azt tanácsolta, hogy „kétszer gondoljunk meg mindent"[8], Han Jü pedig azt mondta: „a siker alapja a meggondolás"[9]. Így beszéltek régen. A mi valóságunk azonban sokkalta bonyolultabb. Vannak dolgok, amiken elgondolkozhatunk háromszor, sőt, négyszer is — s még az is kevés. Lu Hszin azt tanácsolja, hogy „legkevesebb kétszer olvassuk el újra", amit írtunk. No, és legtöbbször? Bár erről nem beszélt, én azt hiszem, hogy egy fontos cikket nem árt tízszer, sőt, még többször is elolvasni, azután kellőképpen megszerkeszteni, és csak akkor kinyomatni. Egy cikk az objektív valóság tükrözése, a valóság pedig bonyolult és sokoldalú, s helyesen csak akkor tükrözhetjük, ha alaposan tanulmányoztuk. A felületesség és hanyagság ezen a téren annyit jelent, hogy halvány fogalmunk sincs arról, hogyan kell írni.

Hatodik szabály: „Ne agyalj ki olyan jelzőket, amelyeket rajtad kívül senki sem ért."

Mi túlságosan sok olyasmit „agyalunk ki", amit „senki sem ért". A mondatok negyven-ötven szó hosszúságra is megnyúlnak, és egymást érik bennük „a jelzők, amelyeket senki sem ért". Sokan esküsznek Lu Hszinre, és mégis ellene cselekednek!

Az utolsó dokumentum egy megállapítás, amely a Kínai Kommunista Párt VI. kongresszusán választott Központi Bizottság hatodik teljes ülésén hangzott el arról, hogy nemzeti formát kell adnunk propagandánknak. Az 1938-ban lezajlott hatodik teljes ülésen ezt mondottuk: „Ha . . . a marxizmust Kína sajátosságaitól elszakítva magyarázzák, akkor ez elvont, élő lelkétől megfosztott marxizmus lesz"*. Vagyis, harcolnunk kell a marxizmusról való üres fecsegés ellen; a Kínában élő kommunistának a marxizmust a kínai forradalom gyakorlatával szoros kapcsolatban kell tanulmányoznia.

„Sutba a tengerentúli sablonokkal; ne pazaroljuk a drága időt üres, elvont fecsegésre! Lomtárba a dogmatizmussal! Sajátítsuk el a friss, eleven kínai stílust, kínai formát, melyet szívesen lát és örömmel fogad a kínai nép. A nemzetközi tartalom elszakítása a nemzeti formától azokra jellemző, akiknek halvány sejtelmük sincs az internacionalizmusról. Mi a nemzetközi tartalom és a nemzeti forma szoros egyesítése mellett vagyunk. Ebben a kérdésben komoly hibákat követtünk el, s ezeket határozottan ki kell küszöbölnünk"**.

---

* Lásd „A Kínai Kommunista Párt helye a nemzeti háborúban" című munkát e kiadás 2. kötetében, 388—389. old.

** Ugyanott, 389. old.

Itt arról van szó, hogy sutba kell dobni a tengerentúli sablonokat, egyes elvtársak meg a gyakorlatban még mindig ápolják őket; itt arról van szó, hogy hagyjunk fel az üres és elvont fecsegéssel, egyes elvtársak meg egyre többet fecsegnek; itt arról van szó, hogy hajítsuk lomtárba a dogmatizmust, egyes elvtársak meg újra elő akarják onnan kotorni. Egyszóval, még sokan eleresztik a fülük mellett azokat az útmutatásokat, amelyek a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának hatodik teljes ülése által jóváhagyott előadói beszédből következnek, és szemmelláthatólag tudatosan ellene cselekszenek.

A Központi Bizottság határozatot hozott arról, hogy végleg fel kell számolni az olyan jelenségeket, mint a pártsablonok és a dogmatizmus; éppen ezért beszéltem ma erről olyan sokat. Remélem, elvtársak, mindegyikük el fog gondolkozni azon, amit mondtam, elemzi a hallottakat, és ellenőrizni fogja sajátmagát. Mindegyikük alaposan vessen számot sajátmagával, beszélgessen közeli barátaival és a környezetében levő elvtársakkal arról, hogy végeredményben mire jutott, és akkor egyszersmindenkorra meg fog szabadulni hibáitól.

JEGYZETEK

[1] A régi és az új sablonok elleni harc végigvonul Lu Hszin egész életművén. A „Túlzás" című cikkben, amely „Álszabadság" című gyüjteményben található, Lu Hszin így írt: „A nyolctagú értekezések sablonos stílusa az ostobaság szülötte. Először is, a régi vizsgáztató hivatalno-

kok nem akarták megterhelni agyukat — mely többnyire tompa volt — a vizsgamunkák ellenőrzésével. Megadott szabvány nélkül nehezen tudtak eligazodni az ókori bölcsek tanainak a vizsgázók által való kifejtésében, az értekezés felépítésében és a szerző stilisztikai megoldásaiban. Ezért az értekezések összeállításában kötelező szabványként bevezették a nyolctagú felosztást, és minden értekezést ezzel a mércével mértek; így már könnyen «mérlegelni» tudták a munkát, és első látásra meg tudták állapítani, mit ér. Másodszor, maguk a vizsgázók is fölösleges munkától és fölösleges fáradságtól szabadultak meg. Ezeket a sablonokat, legyenek azok újak vagy régiek, teljesen ki kell irtanunk.'' A tengerentúli sablonokat a „május 4-i mozgalom'' után a rövidlátó polgári és kispolgári értelmiségiek kultiválták. Az ő erőfeszítéseik nyomán ezek a sablonok elterjedtek, és huzamos ideig divatban voltak a forradalmi kultúra művelői körében. Lu Hszin sok művében felemelte szavát a forradalmi kultúra terén alkalmazott tengerentúli sablonok ellen. E tengerentúli sablonokat ostorozva a következőket mondotta: „A sablonokat, legyenek azok régiek vagy újak, teljesen ki kell irtanunk . . . Ha például az ember mást nem tud, csak «szitkozódni», «ijesztgetni», sőt, «ítélkezni», s a tudomány által kidolgozott formulákat nem akarja konkrétan és a valóság követelményeivel összhangban alkalmazni az új, mindennapi tények és jelenségek megmagyarázására, megelégszik a kész formulák lemásolásával, és azokat válogatás nélkül alkalmazza a legkülönbözőbb tények esetében — ez szintén sablon.'' (Lásd válaszlevél Csu Hsziu-hsziának, az említett cikk mellékletében.)

[2] Lásd „A kínai forradalmi háború stratégiai kérdései'' című munkához fűzött 37. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

[3] Lu Hszin egyik művének címe. A mű 1932-ben készült, és az „Északi dallamok, déli melódiák'' című gyüjteményben található. Lásd *Lu Hszin* Összegyüjtött művei. 5. köt.

[4] A hasznos munkát nem végző, koldulásból és lopásból élő csavargókat Sanghajban „peszanoknak'' nevezik.

[5] „Az SzK(b)P története. Rövid tanfolyam''. 1. fejezet, 3. szakasz. (8. kiadás. Szikra 1954. 23. old. — *Szerk.*)

[6] Lásd G. Dimitrov zárszavát a Kommunista Internacionále VII. Világkongresszusán. *(G. Dimitrov.* „Válogatott cikkek és beszédek". Szikra 1952. 134, 153, 156. old. — *Szerk.)*

[7] A „Pejtou Cacsi" („Góncolszekér") című havi folyóiratot a Kínai Baloldali Írók Ligája adta ki 1931—1932-ben. Lu Hszin „Válasz a «Pejtou Cacsi» folyóirat szerkesztőségének" című cikke az „Aki más véleményen van" című gyüjteményben jelent meg. Lásd *Lu Hszin* Összegyüjtött művei. 4. köt.

[8] „Lunjü" — a Konfucius-féle „Négy könyv" egyike.

[9] Han Jü (VIII—IX. század) — a Tang-korszak kiváló írója. „Bevezetés a tudományba" című művében ezt írta: „A siker alapja a meggondolás, a kudarcé a meggondolatlanság."

FELSZÓLALÁSOK AZ IRODALOM ÉS A MŰVÉSZET KÉRDÉSEIVEL FOGLALKOZÓ JENANI TANÁCSKOZÁSON

(1942 május)

MEGNYITÓ BESZÉD

(1942 május 2)

Elvtársak! Azért hívtuk ma össze ezt a tanácskozást, hogy eszmecserét folytassunk az irodalom és a művészet terén folyó munka, és az általános forradalmi munka kapcsolatáról, biztosítsuk a forradalmi irodalom és a forradalmi művészet helyes fejlődését, biztosítsuk azt, hogy a forradalmi irodalom és a forradalmi művészet még eredményesebben mozdítsa elő egész forradalmi munkánkat, s ezzel elősegítsük nemzetünk ellenségének szétzúzását, nemzetünk mielőbbi felszabadítását.

A kínai nép felszabadításáért különböző frontokon folytatjuk a harcot: küzdünk tollal és szuronnyal, vagyis a kultúra frontján és a hadműveletek frontján. Ha le akarjuk győzni az ellenséget, mindenekelőtt a hadseregre kell támaszkodnunk, amelynek puska van a kezében. De ez a hadsereg önmagában nem elegendő: szükségünk van még a kultúra hadseregére is — olyan hadseregre, mely nélkül nem tömöríthetjük sorainkat, és nem győzhetjük le az ellenséget. Kínában a „május 4-i mozgalom" óta létrejött a kultúrának ez a hadserege, és támogatta

a kínai forradalmat azáltal, hogy fokozatosan szűkítette a kínai feudális kultúra és az imperialista agresszorokat kiszolgáló komprádor kultúra befolyási körét, és aláásta erejét. Jelenleg az új kultúra ellensúlyozására törekvő kínai reakció — hogy úgy mondjam — nem tehet egyebet, mint azt, hogy „mennyiséggel feleljen a minőségre". Másszóval, a reakciósoknak sok a pénzük, s mivel képtelenek valami jót nyujtani, hát majd megszakadnak abbeli igyekezetükben, hogy minél többet adjanak.

A „május 4-i mozgalom" óta az irodalom és a művészet a kulturális front igen fontos szakasza lett, és nagy sikereket ér el. A tízéves polgárháború időszakában a forradalmi irodalomért és művészetért folyó mozgalom erősen kifejlődött. Ennek a mozgalomnak általános irányvonala egybeesett a forradalmi háború céljaival, de a gyakorlati munkában nem volt köztük szoros kapcsolat, mert a reakció elszigetelte egymástól ezt a két testvérhadsereget. A japán területrablók elleni háború kitörésének első percétől fogva a forradalmi írók és művészek mind nagyobb számban jöttek Jenanba és a többi ellenállási támaszpont területére. Ez nagyon üdvös dolog. Az a tény azonban, hogy átjöttek a támaszpontok területére, önmagában véve még nem jelenti azt, hogy teljesen össze is forrtak e támaszpontok néptömegeivel. Márpedig ha előre akarjuk vinni forradalmi munkánkat, szükségünk van erre az összeforrásra. Ennek a mai napon megnyíló tanácskozásnak segítenie kell bennünket abban, hogy az irodalmat és a művészetet valóban az általános forradalmi mozgalom szerves részévé, a nép össze-

kovácsolásának és nevelésének hatalmas eszközévé tegyük, hatékony fegyverré, mellyel pusztítani fogjuk az ellenséget, míg teljesen meg nem semmisül, olyan eszközzé, mely segíti a népet az ellenség elleni egységes harcában. Milyen kérdéseket kell eldöntenünk, hogy elérjük ezt a célt? Úgy gondolom, azokat a kérdéseket kell eldöntenünk, amelyek az írók és a művészek állásfoglalására, magatartásukra, tevékenységük tárgyára, munkájukra és tanulásukra vonatkoznak.

Az állásfoglalás kérdése. Mi a proletariátus és a milliós néptömegek álláspontját valljuk magunkénak. A kommunista számára ez annyit jelent, hogy neki a Párt álláspontját kell magáévá tennie, pártosnak kell lennie, és hűnek kell lennie a Párt politikájához. Vajjon íróink és művészeink körében tapasztalhatók-e hibák, észlelhető-e bizonytalanság e kérdés megértésében? Szerintem igen, és sok elvtárs gyakran letér a mi helyes álláspontunkról.

A magatartás kérdése. Az állásfoglalásból következik az is, hogy a különböző konkrét jelenségeket konkrétan kell vizsgálnunk. Például: mit kell tennünk — dicsőíteni, vagy leleplezni? Ez a jelenségekkel szembeni magatartásunktól függ. Mit kell tehát tennünk? Én azt mondanám, hogy ezt is, azt is — attól függően, hogy kivel van dolgunk. Az embereknek három kategóriája van: ellenségeink, az egységfrontban részt vevő szövetségeseink és a mi táborunkba tartozó emberek, vagyis a néptömegek és élcsapatuk. Az emberek e három kategóriájával szemben más és más módon kell eljárnunk. Ami ellenségeinket — a japán

imperialistákat és a nép minden ellenségét — illeti, a forradalmi irodalom és művészet művelőinek az a feladatuk, hogy leleplezzék ezek gaztetteit és hazugságait, bebizonyítsák vereségük elkerülhetetlenségét, s a japán támadók ellen küzdő hadsereget és népet egységes harcra, az ellenség végleges szétzúzására lelkesítsék. Ami az egységfrontban részt vevő különböző szövetségeseinket illeti, ezekkel össze is kell fognunk, de bírálnunk is kell őket, az összefogást és a bírálatot azonban a különböző szövetségesekkel szemben más és más fokon kell végrehajtani. Helyeslően nyilatkozunk a japán területrablók elleni háborúban kifejtett erőfeszítéseikről, dícsérjük eredményeiket, ha vannak eredményeik, de bírálnunk kell őket, ha nem mutatnak aktivitást a háborúban, keményen harcolnunk kell azok ellen, akik szembefordulnak a Kommunista Párttal, a néppel, s akik napról napra mindinkább a reakció útjára csúsznak. Ami viszont a néptömegeket illeti, természetesen dicsőítenünk kell munkájukat és harcukat, dicsőítenünk kell a nép hadseregét, a nép pártját. Csakhogy a néptömegeknek is megvannak a maguk fogyatékosságai; a proletariátus soraiban elég sokan vannak még olyanok, akik megőrizték a kispolgári ideológiát; a parasztság és a városi kispolgárság maradi nézeteket vall, és mindez fékezi őket a harcban. Hosszú időn át, türelmesen kell nevelnünk a néptömegeket, segítenünk kell őket abban, hogy lerázzák magukról ezt a koloncot, segítenünk kell őket a fogyatékosságaik és hibáik elleni küzdelmükben, hogy gyorsan haladhassanak előre. A harc folyamán a néptömegek már

át is alakultak vagy átalakulóban vannak, s irodalmunknak, művészetünknek ezt az átalakulási folyamatot kell ábrázolnia. S ha a szóbanforgó emberek nem ragaszkodnak csökönyösen hibáikhoz, nem szabad egyoldalú megfigyelések alapján kigúnyolnunk őket, még kevésbbé szabad ellenséges szemmel néznünk rájuk. Ez hiba lenne. Amit írunk, annak elő kell mozdítania összefogásukat és előrehaladásukat, elő kell segítenie azt, hogy a néptömegek szívvel-lélekkel folytassák harcukat, hogy megszabaduljanak maradiságuktól, és kifejlesszék magukban a forradalmi vonásokat, nem pedig fordítva.

Munkánk tárgyának kérdése, vagyis az a kérdés, hogy kit kell szolgálniok az irodalmi és művészeti alkotásoknak. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen, meg a Kína északi és középső részén létesült ellenállási támaszpontok területén ez a kérdés másként áll, mint a Kuomintang uralma alatt levő körzetekben, és egészen másként, mint ahogy Sanghajban állt a japán rablók elleni háború kitörése előtt. A sanghaji időszakban nagyrészt a diákoknak, az alkalmazottaknak és a kereskedelmi vállalatok dolgozóinak meghatározott része alkotta a forradalmi irodalom és művészet közönségét; a Kuomintang-uralom alatt álló körzetekben ez a kör a háború kitörése után némileg bővült, de alapjában véve még mindig ugyanazokból az emberekből áll, mert hiszen ott a kormány elszigeteli a munkásokat, a parasztokat és a katonákat a forradalmi irodalomtól és művészettől. Teljesen más a helyzet a mi támaszpontjaink területén. Itt az irodalom és a művészet közönsége munkásokból,

parasztokból, katonákból és forradalmi aktivistáinkból áll. Támaszpontjaink területén is vannak diákok, de ezek egészen mások, mint a régi típusúak: vagy régi aktivistáink, akik képezik magukat vagy pedig jövendő aktivistáink. A mi írni-olvasni tudó aktivistáink, a katonai egységek harcosai, a gyárak és üzemek munkásai, a falu parasztjai könyvet, ujságot akarnak olvasni; de az írástudatlanok is akarnak színdarabokat látni, festményekben gyönyörködni, dalokat énekelni, zenét hallgatni. Ők is hozzátartoznak irodalmunk és művészetünk közönségéhez. Nézzük például aktivistáinkat: ne gondolják, hogy kevesen vannak; számuk jóval meghaladja a Kuomintang-uralom alatt levő körzetekben megjelenő bármelyik könyv olvasóinak számát. Ott a könyvek példányszáma nemigen haladja meg a kétezret; még három kiadás együttes példányszáma is csak hatezerre emelkedik. A mi támaszpontjaink területén működő aktíva létszámára abból lehet következtetni, hogy csupán Jenanban tízezernél több olyan aktivista van, aki könyveket tud olvasni. Emellett e funkcionáriusok közül sokan kipróbált, harcedzett forradalmárok. Az ország legkülönbözőbb vidékeiről jöttek ide, és sokfelé mennek innen dolgozni. A közöttük folyó nevelőmunka ezért óriási jelentőségű. A mi íróinknak és művészeinknek az a kötelességük, hogy lelkiismeretes munkával szolgálják őket.

Minthogy az irodalmi és művészeti alkotások a munkások, a parasztok, a katonák és azok aktívája számára készülnek, jól meg kell ismerni és meg kell érteni ezeket az embereket. Ahhoz azonban, hogy

íróink és művészeink jól megismerjék és megértsék őket, hogy tanulmányozzák és megértsék a dolgokat és az embereket a pártszervekben és a hatalmi szervekben, a falvakban, az üzemekben, a 8. és az Új 4. hadseregben, igen nagy munkát kell végezniök. Íróinknak és művészeinknek persze művészi alkotómunkával kell foglalkozniok, mégis, ennek a feladatnak — az emberek alapos megismerésének és megértésének — kell az első helyen állnia. Mi volt a helyzet mostanáig ebben a tekintetben íróinknál és művészeinknél? Az én meglátásom szerint tájékozatlanság, értetlenség jellemezte őket, ahhoz a hőshöz voltak hasonlatosak, „akinek nincs hol megmutatnia vitézségét". Amikor „tájékozatlanságot" mondok, arra gondolok, hogy nem ismerik az embereket. Az írók és a művészek nem ismerik azokat, akiket ábrázolnak, akik számára műveiket alkotják, sőt, néha még azt sem tudják, kikkel van dolguk. Íróink és művészeink nem ismerik a munkásokat, nem ismerik a parasztokat, nem ismerik a katonákat, nem ismerik az aktivistákat. Amikor „értetlenséget" mondok, arra gondolok, hogy nem értik a nép nyelvét, nem ismerik eléggé a néptömegek gazdag és élő nyelvét. Az irodalom és a művészet sok művelője elszakadt a tömegektől, a maga sivár és tartalmatlan életét éli, s ennélfogva nyilván nem ismeri eléggé a nép nyelvét, színtelen nyelven írja meg műveit, gyakran sajátmaga kiagyalta, mesterkélt szavakat és kifejezéseket használ, amelyek élesen elütnek a nép nyelvétől. Sok elvtárs szereti azt hangoztatni, hogy a tömegek felé kell fordulni. De mit jelent ez? Azt jelenti, hogy íróink és művé-

szeink gondolatainak és érzéseinek egybe kell olvadniok a munkások, a parasztok, a katonák tömegeinek gondolataival és érzéseivel. Ehhez azonban alaposan meg kell tanulni a tömegek nyelvét. Mert hiszen ha már a tömegek nyelvében is sok minden érthetetlen számunkra, ugyan miféle művészeti alkotásról lehet akkor beszélni? Mikor azt mondom, hogy az ilyenek ahhoz a hőshöz hasonlatosak, „akinek nincs hol megmutatnia vitézségét", arra gondolok, hogy a tömegek egyáltalán nincsenek elragadtatva azoktól a „fennkölt eszméktől", melyekkel traktálják őket, s minél inkább igyekeznek az ilyen írók és művészek hangsúlyozni a maguk érdemeit a tömegek előtt, minél inkább „hősöknek" képzelik önmagukat, minél inkább rá akarják tukmálni a tömegekre a maguk „eszme"-kollekcióját, annál kevésbbé találnak helyeslőkre a tömegek között. Ha azt akarja az ember, hogy a tömegek megértsék, egybe kell forrnia velük, ehhez pedig meg kell lennie benne az elszánt akaratnak, hogy végigjárja az átnevelés hosszú, sőt gyötrelmes iskoláját.

Itt megemlíthetem személyes tapasztalatomat, s elmondhatom, hogyan változott meg az én gondolkodásmódom. Annakidején, amikor iskolába jártam, értelmiségi szemlélet alakult ki bennem: a legjelentéktelenebb fizikai munkát is lealacsonyítónak tartottam, ha azt finomkezű tanulótársaim szemeláttára kellett elvégeznem, még azt is lealacsonyítónak tartottam, hogy a saját holmimat cipeljem. Akkoriban úgy véltem, hogy az értelmiségiek a legtisztábbak a világon, a munkások meg a pa-

rasztok pedig piszkosak. Képes voltam felölteni egy idegen ruhát, ha ez a ruha értelmiségié volt: ez már elég volt ahhoz, hogy tisztának lássam; de nem lettem volna hajlandó magamra venni egy munkás vagy egy paraszt ruháját, mert azt piszkosnak tartottam. Amikor forradalmár lettem, egy sorba kerültem a munkásokkal, a parasztokkal, a forradalmi hadsereg harcosaival, fokozatosan egyre jobban megismertem őket, és ők is megismertek engem. Akkor és csakis akkor szabadultam meg végleg a burzsoá és kispolgári gondolkodásmódtól, amelyet a burzsoá iskola oltott belém. És akkor értettem meg — összehasonlítva az át nem nevelt értelmiségieket a munkásokkal meg a parasztokkal —, hogy ezek az értelmiségiek nem tiszták, hogy a munkások meg a parasztok tisztábbak mindenkinél. Mégha fekete is a kezük, mégha tehénganajos is a lábuk — mindegy, akkor is tisztábbak a burzsoá és kispolgári értelmiségieknél. Ez a felismerés azt jelentette, hogy gondolkodásmódom megváltozott, hogy elszakadtam az egyik osztálytól, és egy családba kerültem a másikkal. Az értelmiség soraiból kikerült íróinknak és művészeinknek ideológiailag és pszichológiailag teljesen át kell alakulniok, ha azt akarják, hogy műveiket a tömegek elismeréssel fogadják. Ilyen átalakulás, ilyen átnevelődés nélkül semmi hasznos dolgot nem fognak csinálni, semmi nem fog nekik sikerülni.

Az utolsó kérdés a *tanulás* kérdése. Itt a marxizmus-leninizmus tanulmányozására, a társadalom tanulmányozására gondolok. Mindenkinek, aki forradalmi marxista írónak tartja magát, főleg pedig

a kommunista írónak el kell sajátítania a marxizmus-leninizmust. Egyes elvtársak azonban még nem sajátították el kellőképpen a marxizmus alapvető tételeit. A marxizmus egyik alapvető tétele például úgy hangzik, hogy a lét határozza meg a tudatot, hogy az osztályharc és a nemzeti harc objektív valósága határozza meg gondolatainkat és érzéseinket. Egyes elvtársaink azonban feje tetejére állítják a kérdést, s azt hangoztatják, hogy mindenben a „szeretetből" kell kiindulni. Ha már a szeretetről beszélünk, meg kell mondanunk, hogy az osztálytársadalomban a szeretet is csak osztályjellegű lehet. Ezek az elvtársak azonban valamiféle osztályfeletti szeretet, absztrakt szeretet, absztrakt szabadság, absztrakt igazság, absztrakt emberi lényeg stb. után futnak. Ez azt mutatja, hogy az illető elvtársak erősen a burzsoázia befolyása alatt állnak. Végleg meg kell szabadulniok ettől a befolyástól, és el kell merülniök a marxizmus-leninizmus tanulmányozásában. Nem kétséges, hogy az íróknak és a művészeknek meg kell szerezniök a mesterségbeli tudást; a marxizmus-leninizmus tudományát azonban minden forradalmárnak tanulmányoznia kell, s ebben a tekintetben az irodalom és művészet művelői sem kivételek. Tanulmányozniok kell a társadalmat, vagyis a társadalom valamennyi osztályát, az osztályok közötti kölcsönös viszonyt, az egyes osztályok helyzetét, arculatát, gondolkodásmódját. Csak ha mindezekben már tisztán látunk, akkor telik meg gazdag tartalommal, akkor terelődik helyes irányba irodalmunk és művészetünk.

Vitánk bevezetéseképpen ma csupán ezeket a

kérdéseket vetem fel, és remélem, hogy a jelenlevők kifejtik majd nézeteiket mind ezekről a kérdésekről, mind pedig egyéb, ezekkel összefüggő kérdésekről.

ZÁRSZÓ

(1942 május 23)

Elvtársak! Egy hónap alatt háromszor jöttünk itt össze. A tanácskozás részvevői az igazságot keresve heves vitákat folytattak. Az a jónéhány párttag és pártonkívüli elvtárs, aki itt felszólalt, sokoldalúan megvilágította és konkretizálta a tárgyalt kérdéseket. Úgy gondolom, hogy ez nagyban elő fogja segíteni irodalmunk és művészetünk fejlődését.

Bármilyen kérdést vitatunk meg, mindig a valóságból kell kiindulnunk, nem pedig kész formulákból. Helytelen volna tankönyvekben keresgélni annak meghatározását, hogy mi is az irodalom vagy a művészet, s ezekből kiindulva megállapítani irodalmunk, művészetünk mai fejlődésének irányát, megítélni, hogy helyesek-e a vita során napvilágra került különféle nézetek, az itt elhangzott különféle vélemények. Mi marxisták vagyunk, a marxizmus pedig arra tanít bennünket, hogy bármilyen kérdést vizsgáljunk is meg, ne elvont meghatározásokból induljunk ki, hanem az objektíve létező tényekből, s irányvonalunkat, politikánkat, gyakorlati intézkedéseinket e tények elemzése alapján dolgozzuk ki. Így kell eljárnunk ez alkalommal is, amikor az irodalom és a művészet területén folyó munkát vitatjuk meg.

Melyek ezek a tények? A következők: Kína öt éve tartó háborúja a japán területrablók ellen; világháború a fasizmus ellen; a nagybirtokosok és a nagyburzsoák háborúval kapcsolatos álláspontjának bizonytalansága, és e rétegeknek a nép ellen irányuló megtorló politikája; a „május 4-i mozgalom" óta megindult harc a forradalmi irodalomért és művészetért, amely 23 esztendeje hatalmas mértékben gazdagítja a kínai forradalmat, de amelynek ugyanakkor sok fogyatékossága is van; ilyen tény az, hogy a 8. és az Új 4. hadsereg a japán területrablókkal szembeni ellenállás demokratikus támaszpontjaival rendelkezik; e támaszpontokon az irodalom és a művészet nagyszámú művelője szorosan összefog a 8. és az Új 4. hadsereggel, a munkásokkal és a parasztokkal; azok a különbségek, amelyek egyrészt a támaszpontok területén, másrészt a Kuomintang uralma alatt levő körzetekben a munkakörülmények és az írók meg a művészek előtt álló feladatok terén mutatkoznak meg; azok a vitás irodalmi és művészeti kérdések, melyek az utóbbi időben Jenanban és valamennyi támaszpont területén felmerültek. Mindezek reálisan létező, vitathatatlan tények. Minden problémánkat ezekből a tényekből kiindulva kell átgondolnunk.

Melyek tehát számunkra a legfontosabb kérdések? Úgy gondolom, lényegében az, hogy a néptömegeket kell szolgálni, és az, hogy miképpen kell őket szolgálni. Ha ezt a két kérdést egyáltalán nem oldjuk meg, vagy helytelenül oldjuk meg, akkor íróink és művészeink tevékenysége semmiképpen sem fog megfelelni azoknak a magas követelmények-

nek, melyeket a mai helyzet támaszt velünk szemben, nem tudják majd kellően teljesíteni a rájuk váró feladatokat, s ebben az esetben a külső és belső természetű nehézségek egész sorába fognak ütközni. Zárszavamban éppen erre a két kérdésre összpontosítom a figyelmet, s néhány más, ezekkel összefüggő kérdést is érintek.

I

Az első kérdés: kit szolgáljon irodalmunk és művészetünk?

Ezt a kérdést a marxisták voltaképpen már rég eldöntötték, nevezetesen Lenin, aki még 1905-ben hangsúlyozta, hogy irodalmunknak és művészetünknek „a dolgozók millióit és tízmillióit" kell szolgálnia[1]. Azt hinné az ember, hogy azoknak az elvtársainknak a körében, akik a japán területrablókkal szembeni ellenállás támaszpontjainak területén irodalommal és művészettel foglalkoznak, ez a kérdés már el van döntve, és nem szükséges újból felvetni. Csakhogy ténylegesen nem így áll a dolog. Sok elvtárs még korántsem találta meg e kérdés világos és helyes megoldását. Ezért aztán elkerülhetetlen az, hogy beállítottságuk, alkotómunkájuk, cselekedeteik, az irodalom és a művészet irányának kérdésében vallott nézeteik többé-kevésbbé eltérnek a tömegek szükségleteitől, a gyakorlati harc szükségleteitől. A kultúrmunkások, írók, művészek között, és általában az irodalmi és művészeti front harcosai között, akik a Kommunista Párttal, a 8. és az Új 4. hadsereggel vállvetve

végzik a felszabadítás hatalmas munkáját, természetesen akadhatnak ideiglenesen hozzánk törleszkedő elemek is; a kultúrfront munkásainak túlnyomó többsége azonban minden erejét a közös ügyért folytatott harcnak szenteli. Ezeknek az elvtársaknak köszönhető, hogy az irodalom, a színház, a zene és a képzőművészet területén végzett egész munkánkban igen nagy eredményeket értünk el. Íróink és művészeink közül sokan csak a japán területrablók elleni háború kitörése után kapcsolódtak bele a munkába, mások viszont már jóval e háború előtt is végeztek forradalmi munkát, súlyos nélkülözéseket szenvedtek el, s munkájukkal, műveikkel hatottak a tömegekre. Miért hangoztatjuk hát, hogy még ezek az elvtársak sem tudtak valamennyien világos és helyes feleletet adni arra a kérdésre, kit kell szolgálnia az irodalomnak és a művészetnek? Talán akadnak köztük még olyanok is, akik azon a véleményen vannak, hogy a forradalmi irodalomnak és művészetnek nem a nép nagy tömegeit, hanem a kizsákmányolókat és az elnyomókat kell szolgálnia?

Igaz, van olyan irodalom, és van olyan művészet, mely a kizsákmányolókat és az elnyomókat szolgálja. A földbirtokosokat szolgáló irodalom és művészet — feudális irodalom és feudális művészet. Ilyen a kínai történelem feudális korszakában uralkodó osztályok irodalma és művészete. Ennek az irodalomnak, ennek a művészetnek még ma is meglehetősen erős a befolyása Kínában. A burzsoáziát szolgáló irodalom és művészet viszont — burzsoá irodalom és burzsoá művészet. Az olyan embe-

rek például, mint Liang Si-csiu[2], akit Lu Hszin kipellengérezett, szavakban az irodalom és a művészet osztályfelettiségének elméletét hirdetik, de tettekben védik a burzsoá irodalmat, a burzsoá művészetet, és támadják a proletár irodalmat, a proletár művészetet. Van olyan irodalom és olyan művészet is, amely az imperialistákat szolgálja; ennek képviselői a Csou Co-zsen és Csang Cö-ping[3] típusú emberek. Ez a nemzetárulás irodalma és művészete. A mi irodalmunknak és művészetünknek nem az emberek most felsorolt kategóriáit kell szolgálnia, hanem a népet. Már beszéltünk arról, hogy jelenlegi szakaszában az új kínai kultúra a proletariátus vezette milliós néptömegek antiimperialista és antifeudális kultúrája. Ma csak az lehet igazán népi, amit a proletariátus vezet; mindaz, amit a burzsoázia vezet, idegen a néptömegek számára. Ez természetesen érvényes az új irodalomra és az új művészetre is, mint az új kultúra szerves alkotórészeire. Nekünk át kell vennünk a régi Kína és a külföld gazdag irodalmi és művészeti örökségét, legjobb irodalmi és művészeti hagyományait, de úgy, hogy ezeket a néptömegek szolgálatába állítsuk. Mi egyáltalán nem zárkózunk el attól, hogy felhasználjuk az elmúlt korok irodalmi és művészeti formáit, de ezeket a régi formákat átalakítjuk, új tartalommal töltjük meg, és akkor új, forradalmi művek fognak napvilágot látni, melyek a nép szolgálatára hivatottak.

Mit is jelent voltaképpen ez a kifejezés: néptömegek? A néptömegek — az országunk egész lakosságának több mint 90 százalékát tevő munká-

sok, parasztok, katonák és városi kispolgárok. Irodalmunk és művészetünk ennélfogva elsősorban a munkásságot szolgálja — azt az osztályt, amely vezeti a forradalmat; másodsorban a parasztságot — legnagyobb lélekszámú és legkitartóbb forradalmi szövetségesünket; harmadsorban a felfegyverzett munkásokat és parasztokat, vagyis a 8. és az Új 4. hadsereget, meg a nép egyéb fegyveres osztagait — a forradalmi háború fő erejét; negyedsorban a városi kispolgárság, továbbá az értelmiség dolgozó tömegeit, amelyek szintén szövetségeseink a forradalomban, és huzamos ideig együttműködhetnek velünk. Ez a négy kategória alkotja a kínai nép óriási többségét, a százmilliós néptömegeket.

Irodalmunknak és művészetünknek e négy kategóriába tartozó embereket kell szolgálnia. Hogy e négy kategóriába tartozó embereket szolgálhassuk, feltétlenül proletár, nem pedig kispolgári álláspontón kell lennünk. Azok az írók, akik görcsösen ragaszkodnak a kispolgári, individualista nézetekhez, manapság alkalmatlanok arra, hogy igazán szolgálják a munkások, parasztok, katonák forradalmi tömegeit, mert hiszen az ilyen írók mindenekelőtt a kisszámú kispolgári értelmiséghez húznak. Éppen ez az oka annak, hogy elvtársaink egy része most nem tudja helyesen eldönteni a kérdést: kit is szolgáljon hát irodalmunk és művészetünk. Nem arról van itt szó, mintha nem tudnának helyes elméleti választ adni erre a kérdésre. Egyetlen olyan ember sincs közöttünk, aki elméletileg, szavakban azt a véleményt fejezné ki, hogy a munkások, a parasztok és a katonák tömegeinek kisebb a jelentő-

ségük, mint a kispolgári értelmiségnek. Én itt a gyakorlatról, ezeknek az elvtársaknak a tevékenységéről beszélek. Vajjon gyakorlatilag, ténylegesen nem tulajdonítanak-e nagyobb jelentőséget a kispolgári értelmiségnek, mint a munkásoknak, a parasztoknak és a katonáknak? Véleményem szerint igenis, nagyobb jelentőséget tulajdonítanak. Sok elvtárs túlzott figyelmet fordít a kispolgári értelmiség tanulmányozására, gondolkodásmódjának elemzésére; elsősorban értelmiségieket ábrázolnak, mentegetik és igazolják azok fogyatékosságait, ahelyett hogy magukkal vonnák őket a munkások, a parasztok és a katonák tömegeihez való közeledés útján, bekapcsolnák őket a munkások, a parasztok és a katonák tömegeinek gyakorlati harcába, ahelyett hogy e tömegek életét ábrázolnák, e tömegeket nevelnék. Sok kispolgári környezetből származó értelmiségi elvtárs csak az értelmiség soraiban keres magának barátokat, s minden figyelmét az értelmiség tanulmányozására és ábrázolására fordítja. Ha az értelmiség tanulmányozása és ábrázolása közben ők maguk a proletariátus álláspontján lennének, akkor még rendjén volna a dolog. Csakhogy nem ez, vagy legalábbis nem egészen ez a helyzet. Ezek az elvtársak a kispolgárság álláspontján vannak, s olyan műveket alkotnak, melyek a kispolgárok sajátos önarcképei — erről jónéhány irodalmi és művészeti alkotás meggyőzhet bennünket. Sok esetben fenntartás nélküli rokonszenvükkel tüntetik ki a kispolgárságból származó értelmiségieket, s még akkor is velük éreznek, amikor hibáikról írnak, sőt, még biztatják is őket. A munká-

sok, parasztok és katonák tömegeitől azonban távol állnak ezek az elvtársak, nem értik meg és nem tanulmányozzák ezeket a tömegeket, nincsenek közöttük meghitt barátaik, nem értenek az ábrázolásukhoz. De még ha meg is próbálkoznak e tömegek ábrázolásával, a megrajzolt alaknak csak a ruhája a népé, az arc, a jellem viszont a kispolgári értelmiségé. Ezek az elvtársak bizonyos értelemben szeretik a munkásokat, a parasztokat, a katonákat, szeretik a munkások, parasztok és katonák soraiból kikerült aktívát, de bizonyos tekintetben mégsem szeretik: nem tetszenek nekik a munkások, parasztok, katonák érzései, nincs ínyükre a modoruk, nincsenek ínyükre primitív alkotásaik (faliujságok, plakátok, népdalok, népmesék stb.). Néha ugyan ezekre a primitív alkotásokra is felfigyelnek, de csak akkor, ha valami egzotikumra vadásznak, hogy színesebbé tegyék műveiket, no meg azért, hogy kihalásszanak belőlük valami maradi dolgot. Máskor viszont megvetéssel fordulnak el a nép alkotómunkájától, és csak az vonzza őket, ami a kispolgári értelmiségtől vagy éppen a burzsoáziától származik. Még mindig kispolgári értelmiségi talajon állnak, s — hogy emelkedettebb stílusban fejezzem ki magam — szívük titkos rejtekében még mindig ott terpeszkedik a kispolgári értelmiségi. Ilymódon tehát még nem döntötték el, vagy nem eléggé világosan és helyesen döntötték el azt a kérdést, hogy kit kell szolgálnia az irodalomnak és a művészetnek. Itt most nemcsak azokra gondolok, akik nemrég jöttek Jenanba; sokan még azok közül sem tisztázták önmagukban véglegesen ezt a kér-

dést, akik megjárták a frontot, akik már évek óta dolgoznak a támaszpontok területén, a 8. és az Új 4. hadseregben. Ahhoz, hogy valaki véglegesen tisztázza önmaga előtt ezt a kérdést, hosszú időre, nyolc-tíz esztendőre van szükség. De bármilyen hosszú időről van is szó, kötelesek vagyunk eldönteni a kérdést, mégpedig félreérthetetlenül és véglegesen. Íróinknak és művészeinknek meg kell birkózniok ezzel a feladattal, más alapra kell helyezkedniök, mégpedig a munkás-, paraszt- és katonatömegek közé vegyülve, teljes erővel belevetve magukat a gyakorlati harcba, a marxizmus, a társadalom tanulmányozása során fokozatosan más alapra kell áttérniök; át kell menniök a munkások, parasztok, katonák oldalára, a proletariátus oldalára. Csakis így teremthetjük meg azt az irodalmat és azt a művészetet, amely valóban a munkásokat, a parasztokat és a katonákat szolgálja: a valóban proletár irodalmat és művészetet.

Az a kérdés, hogy az irodalomnak és a művészetnek kit kell szolgálnia, alapvető, elvi kérdés. Azok a viták, véleménykülönbségek és ellentétek, amelyek a multban néhány elvtárs között támadtak, és amelyek egyes elvtársak elszigetelődését idézték elő, nem ezzel az alapvető elvi kérdéssel, hanem viszonylag másodrangú és korántsem elvi kérdésekkel voltak összefüggésben. Ami az adott elvi kérdést illeti, ebben a vitázó felek között nem voltak nézeteltérések, sőt, úgyszólván mind egy véleményen voltak: bizonyos fokig valamennyien hajlottak arra, hogy lenézzék a munkásokat, a parasztokat és a katonákat, hajlottak arra, hogy elszakad-

janak a tömegektől. Azért mondom, hogy „bizonyos fokig", mert általánosságban szólva ezeknek az elvtársaknak a munkásokkal, a parasztokkal és a katonákkal szemben tanúsított lenéző magatartása és a tömegektől való elszakadása más jellegű, mint a Kuomintangnak a munkásokkal, a parasztokkal és a katonákkal szemben tanúsított lenéző magatartása és a tömegektől való elszakadása. De akár így, akár úgy nézzük a dolgot, ilyen tendenciák valóban léteznek. Amíg ezt az alapvető kérdést nem tisztáztuk, addig sok más kérdést is bajosan lehet eldöntenünk. Nézzük például az írók és művészek körében megnyilvánuló szektás tendenciákat. Ez is elvi jelentőségű kérdés; a szektás tendenciáktól viszont megintcsak úgy lehet szabadulni, ha kitűzzük, és igazán meg is valósítjuk ezeket a jelszavakat: „A munkásokat és a parasztokat szolgáld"; „A 8. és az Új 4. hadsereget szolgáld"; „Vegyülj a tömegek közé". Más úton-módon teljességgel lehetetlen a szektás tendenciák kiküszöbölése. Lu Hszin mondotta: „Az egységfront nélkülözhetetlen feltétele a közös cél . . . Nem vagyunk egységesek, és ez azt mutatja, hogy nem tudtunk közös célt tűzni magunk elé, s hogy szűkkörű csoportérdekeket szolgáló célokat, sőt, tulajdonképpen, egyéni célokat követünk. Ha viszont az lesz a célunk, hogy a munkások és a parasztok tömegeit szolgáljuk, akkor frontunk kétségkívül egységessé válik"[4]. Ez a kérdés időszerű volt akkor Sanghajban, és ez időszerű most Csungcsingban is. Csungcsingban azonban a kérdés végleges megoldása igen nehéz, mint ahogy nehéz volt annakidején Sanghajban is, mert

az ottani vezetők elnyomták és elnyomják a forradalmi írókat és művészeket, megfosztják őket attól a lehetőségtől, hogy a munkások, a parasztok és a katonák tömegei közé vegyüljenek. Itt, nálunk, merőben más a helyzet: mi buzdítjuk a forradalmi írókat és művészeket, hogy bátran közeledjenek a munkásokhoz, a parasztokhoz és a katonákhoz, s minden lehetőséget megadunk nekik arra, hogy a tömegek közé vegyüljenek, minden lehetőséget megadunk arra, hogy megteremthessék a valóban forradalmi irodalmat és művészetet. Ezért a szóbanforgó kérdés nálunk már közel van a megoldáshoz. De az, hogy közel van a megoldáshoz, még nem jelent teljes és végleges megoldást, s ha mi a marxizmus és a társadalom tanulmányozásának szükségességéről beszélünk, erre éppen a szóbanforgó kérdés teljes és végleges megoldása érdekében van szükség. Élő marxizmusról beszélünk, arról a marxizmusról, mely reális hatást gyakorol a néptömegek életére és harcára, nem pedig olyan marxizmusról, mely csak a szavakban él. Változtassuk át a szavakban élő marxizmust a való élet marxizmusává, s akkor nem marad többé hely a szektásság számára, s akkor nemcsak a szektásság felszámolása válik lehetővé, hanem az előttünk álló sok más kérdés megoldása is.

II

Ha eldöntöttük azt a kérdést, hogy kit kell szolgálnia az irodalomnak és a művészetnek, akkor el kell döntenünk a következőt is: azt, hogy hogyan kell szolgálnia. Az itt felszólalt elvtársak

szavaival élve, el kell döntenünk, hogy mire törekedjünk: arra-e, hogy emeljük az irodalom és a művészet színvonalát, vagy pedig arra, hogy közérthetővé tegyük az irodalmat és a művészetet.

A multban néhány elvtárs bizonyos fokig — olykor nagymértékben — figyelmen kívül hagyta a közérthetőség biztosításának feladatát, vagy nem tulajdonított e feladatnak kellő jelentőséget. Ezek az elvtársak túlzott figyelmet fordítottak a színvonal emelésére. Természetesen erre nagy figyelmet kell fordítani, de hiba lenne, ha ezt a feladatot egyoldalúan, elszigetelten, túlzottan kidomborítanánk. Itt is megmutatkozik az a tény, hogy — mint már említettem — nem tudtuk félreérthetetlenül eldönteni azt a kérdést: kit szolgáljon az irodalom és a művészet. Mivel pedig ez a kérdés tisztázatlan maradt, nem lehetett pontos kritériumát adni a közérthetőség biztosítására és a színvonal emelésére vonatkozó kérdésnek sem, amelyről itt az elvtársak beszéltek, s nyilvánvalóan még kevésbbé lehetett a kettőt helyesen összekapcsolni. Amennyiben irodalmunknak és művészetünknek alapjában véve a munkásokat, a parasztokat és a katonákat kell szolgálnia, a közérthetőség biztosítása azt jelenti, hogy az irodalmi és művészeti alkotásokat érthetővé kell tenni a munkások, a parasztok és a katonák számára; ami pedig a színvonal emelését illeti, itt a munkások, a parasztok és a katonák színvonalából kell kiindulni. Milyen művekkel álljunk eléjük? Talán olyanokkal, amilyenekre a feudális földbirtokosok osztályának van szüksége, és amelyeket ez az osztály ért meg könnyen? Vagy olyanokkal,

amilyenekre a burzsoáziának van szüksége, és amelyeket a burzsoázia ért meg könnyen? Vagy talán olyan művekkel, amilyenekre a kispolgári értelmiségieknek van szükségük, és amelyeket azok értenek meg könnyen? Sem az elsővel, sem a másodikkal, sem a harmadikkal. Csakis olyan alkotásokkal, amilyenekre maguknak a munkásoknak, a parasztoknak és a katonáknak van szükségük, és amelyeket azok értenek meg könnyen. Ezért a munkások, a parasztok és a katonák nevelésének feladatát megelőzi az a feladat, hogy tanuljunk a munkásoktól, a parasztoktól és a katonáktól. Kiváltképpen vonatkozik ez az irodalom és a művészet színvonalának emelésére. Valamit felemelni mindig bizonyos pontról kell. Vegyünk példának egy vödör vizet: vajjon a levegőből emelik fel, vagy a földről? Milyen pontról kell tehát felemelni az irodalom és a művészet színvonalát? A feudális osztály színvonaláról? A burzsoázia színvonaláról? A kispolgári értelmiségiek színvonaláról? Sem az elsőről, sem a másodikról, sem a harmadikról: csakis a munkás-, paraszt- és katonatömegek színvonaláról. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a munkásokat, a parasztokat és a katonákat fel kell emelni a feudális osztály, a burzsoázia vagy a kispolgári értelmiség „magas" színvonalára, hanem azt, hogy az irodalom és a művészet színvonalát kell emelni olymódon, hogy abba az irányba forduljunk, amerre maguk a munkások, a parasztok és a katonák haladnak, abba az irányba, amerre a proletariátus halad. Ebből adódik az a feladat, hogy tanulni kell a munkásoktól, a parasztoktól és a katonáktól. Csakis hozzájuk igazodva lehet

helyesen megérteni az irodalmi és művészeti közérthetőség biztosításának, s az irodalmi és művészeti színvonal emelésének kérdését, csakis így lehet megtalálni a kettő közötti helyes kapcsolatot.

Milyen forrásokból táplálkoznak az irodalom és a művészet műfajai? Az irodalmi és művészeti alkotások, mint ideológiai formák, egy adott társadalom életének az emberek tudatában való tükröződéséből származnak, ennek a tükröződésnek a termékei. A forradalmi irodalom és művészet tehát a nép életének a forradalmi kultúrmunkások tudatában való tükröződéséből származik, ennek a tükröződésnek a terméke. A nép élete igen gazdag és bőséges anyagot nyujt az irodalmi és művészeti alkotómunka számára. Ez az anyag természetes állapotában van meg, feldolgozatlanul, de ugyanakkor ez a legelevenebb, a leggazdagabb, a legfontosabb anyag. És ebben az értelemben elhalványodik mellette minden irodalom, minden művészet. Ez az anyag az egyedüli, kiapadhatatlan és kimeríthetetlen forrása minden irodalomnak, minden művészetnek. Ez az egyetlen forrás, mert egyedül ez lehetséges; ezen kívül semmiféle más forrás nem létezhet. Vannak, akik így beszélnek: hát az írók és művészek alkotásai, vagy a letűnt korok, illetve a külföldi országok irodalmi és művészeti alkotásai nem szolgálhatnak-e forrás gyanánt? Az irodalom és művészet fennmaradt emlékei azonban nem nevezhetők forrásnak, hanem csak folyónak, amely maga is a forrásból ered. Ezek a művek olyan anyagok alapján készültek, melyeket a régi vagy a külföldi szerzők a maguk korában, a maguk országa-

gában a nép életéből merítettek, hogy létrehozhassák irodalmi vagy művészeti alkotásaikat. Nekünk át kell vennünk a mult irodalmi és művészeti örökségéből mindent, ami szép és örökbecsű, kritikus szemmel ki kell válogatnunk belőle mindazt, ami hasznos, ami felhasználható a mi korunkban, a mi országunkban, a nép életéből merített anyagokra épülő művek alkotása során. Egyáltalán nem közömbös, hogy van-e ilyen támaszunk vagy nincs: ettől függ, hogy az író vagy a művész alkotása befejezett lesz-e, vagy pedig nyers, finoman kidolgozott, avagy elnagyolt, magas színvonalú, avagy alacsony színvonalú, gyorsan vagy lassan alkotja-e meg a szerző. Ezért semmi szín alatt sem mondhatunk le arról, hogy átvegyük, és munkánkban támaszul felhasználjuk a régi és a külföldi írók, művészek alkotásait, még ha feudális és burzsoá alkotásokról van is szó. De az örökség mindig csak örökség marad, a támasz pedig csak támasz; ezekkel helyettesíteni a saját alkotómunkánkat nem szabad, de nem is lehet. A régi és a külföldi szerzők műveinek gépies átvétele vagy vak utánzása a leghiábavalóbb, a legártalmasabb dogmatizmus az irodalomban és a művészetben. A kínai forradalmi írónak vagy művésznek, minden olyan írónak vagy művésznek, aki reményekre jogosít bennünket, a tömegek közé kell vegyülnie, hosszú ideig és fenntartás nélkül, szívvel-lélekkel el kell vegyülnie a munkások, a parasztok és a katonák tömegeiben, bele kell vetnie magát a harc kohójába, el kell jutnia az alkotás egyetlen, bőven áradó forrásához, hogy megfigyelje, megismerje, tanulmányozza és elemezze

az embereket, a társadalmat, a néptömegeket, az élet és a harc minden eleven formáját, az irodalmi vagy művészeti alkotás egész alapanyagát. Csak ezután kezdheti meg a tulajdonképpeni alkotómunkát. Ellenkező esetben munkája értelmetlen lesz, és üresfejű író vagy üresfejű művész lesz belőle, amitől Lu Hszin oly féltve óvta fiát végrendeletében[5].

Bár az írói vagy művészeti alkotás egyetlen forrása az emberiség társadalmi élete, s bár ez az élet összehasonlíthatatlanul elevenebb és gazdagabb tartalmú az irodalomnál és a művészetnél, a nép mégsem elégszik meg csupán az élettel, hanem irodalmat és művészetet követel. Miért? Azért, mert bár szép az élet is, az irodalom is, a művészet is, mégis az irodalmi és művészeti alkotásokban tükrözött életnek a mindennapi valóságnál emelkedettebbnek, világosabbnak, koncentráltabbnak, tipikusabbnak és eszményibbnek, vagyis átfogóbbnak lehet és kell is lennie. A forradalmi irodalomnak és művészetnek a való életből merítve a legkülönfélébb és legváltozatosabb típusokat kell megalkotnia, és segítenie kell a tömegeket abban, hogy előbbre vigyék a történelmet. Például, egyesek éheznek és fagyoskodnak, az elnyomatás igája alatt görnyednek, mások meg kizsákmányolják és elnyomják az embereket; ilyen tények mindenütt vannak, de az emberek közömbösen haladnak el mellettük. Az irodalom és a művészet művelői összegezik ezeket a mindennapos jelenségeket, tipizálják a bennük foglalt ellentmondásokat és azok harcát, s olyan irodalmi vagy művészeti alkotásokat

hoznak létre, melyek alkalmasak arra, hogy felrázzák a néptömegeket, lelkesítsék, harci összefogásra buzdítsák őket életkörülményeik megváltoztatása érdekében. Ha nem volna ilyen irodalom és ilyen művészet, akkor ez a feladat teljesíthetetlen volna, vagy legalábbis nem lehetne energikusan és gyorsan teljesíteni.

Mit jelent a közérthetőség biztosítása, és mit jelent az irodalom és a művészet színvonalának emelése? Hogyan kapcsolódik egymáshoz ez a két feladat? A közérthető művek egyszerűbbek és népszerűbbek, ezért ezeket jelenleg könnyebben és gyorsabban megértik a néptömegek. A magasabb színvonalú művek kifinomultabbak, de megalkotásuk fáradságosabb, és manapság ezek rendszerint csak igen nehezen, lassan terjednek a nép tömegei között. Ma a munkásokat, a parasztokat és a katonákat lefoglalja az ellenség ellen vívott ádáz és véres harc. A feudális osztály meg a burzsoázia hosszú ideig tartó uralma következtében a munkások, a parasztok és a katonák írástudatlanok, műveletlenek. Ezért nagyarányú felvilágosító munkát kell végeznünk közöttük, olyan ismereteket, olyan irodalmi, valamint művészeti alkotásokat kell nyujtanunk nekik, amelyekre égető szükségük van, és amelyeket könnyen meg is értenek; olyan műveket, amelyek fokozzák harci lelkesedésüket, megszilárdítják a győzelembe vetett hitüket, erősítik egységüket, és segítik őket abban, hogy szívvel-lélekkel harcoljanak az ellenség ellen. A tömegekkel kapcsolatosan ne az legyen az első lépésünk, hogy „virágokat hímezzünk a brokátra", hanem az, hogy

„szenet küldjünk nekik a téli hidegekre". Ezért a jelenlegi körülmények között a közérthetőség biztosítása a lényegesebb feladat. Hiba volna elhanyagolni vagy lebecsülni ezt a feladatot.

Ámde a közérthetőség biztosítása és a színvonal emelése semmiképpen sem választható el egymástól. A helyzet ugyanis az, hogy a tömegek kulturális színvonala szakadatlanul emelkedik, s ezért nem elégedhetünk meg azzal, hogy néhány jobb művet már ma is megértenek. Ha a közérthetőség biztosítására irányuló munkánk mindig csak ugyanazon a színvonalon vesztegel, ha hónapról hónapra, évről évre, napról napra mindig ugyanazt adjuk, mindig ugyanazt a „Pásztorfiú"-t[6], mindig ugyanazokat az írásjegyeket — ember, kéz, száj, kés, ökör, kos[7] —, akkor végülis a tanító válik hasonlóvá a tanítványhoz. És mi értelme van annak, hogy így mozdítsuk elő az irodalom és a művészet közérthetőségét? A nép közérthető irodalmat és művészetet követel, de ugyanakkor az irodalom és a művészet színvonalának emelését is követeli — évről évre, hónapról hónapra. A közérthetőség itt azt jelenti, hogy az irodalmi és művészeti alkotások a nép számára válnak érthetővé, a színvonal emelése pedig azt, hogy ez a színvonalemelés ugyancsak a nép érdekeit szolgálja. A színvonal emelését célzó munkában nem légüres térből kell kiindulnunk, és nem szabad elsáncolnunk magunkat a való élettől; arról a színvonalról kell elindulnunk, amelyet a tömegek már elértek. A színvonal emelésének munkáját az határozza meg, hogy mennyire vittük már közelebb az irodalmat és a művészetet a tömegek-

hez, és ez egyúttal e munka irányát is megadja. Kínában például mind a forradalmi mozgalom fejlődése, mind pedig a forradalmi kultúra fejlődése egyenetlenül megy végbe; mindkettő fokozatosan terjed. Az egyik helyen már folyik a munka annak érdekében, hogy az irodalmat és a művészetet eljuttassák a tömegekhez, és ezen az alapon a színvonal emelése is megkezdődött; másutt viszont ez a munka még meg sem indult. Ezért a közérthetőség biztosítása alapján végzett színvonalemelés értékes tapasztalatait fel lehet használni másutt is, hogy mindkét munka a helyes úton haladjon, minden fölösleges vargabetű nélkül. Nemzetközi méretekben nézve a kérdést, a pozitív külföldi tapasztalatok, elsősorban a Szovjetunió tapasztalatai, szintén közrejátszhatnak munkánk irányának megszabásában. A színvonal emelését tehát nálunk annak alapján kell végrehajtani, amit a közérthetőség biztosítása terén már elértünk, a közérthetőség biztosítására irányuló munkánkban pedig annak kell vezetnie bennünket, amit a színvonal emelése terén értünk el. Éppen ezért a közérthetőség biztosításának munkája, amiről beszélünk, egyáltalán nem akadályozza a színvonal emelését, sőt éppen ellenkezőleg, alapot nyujt a színvonal emelésének munkájához, amelynek keretei jelenleg korlátozottak, s megteremti a szükséges feltételeket a jövőre nézve, amikor ezek a keretek ki fognak tágulni.

Az irodalom és a művészet színvonalának ilyen értelmű emelésén kívül, melyre a néptömegeknek közvetlenül szükségük van, létezik olyan színvonal-

emelés is, melyre közvetve van szükségük: ez pedig a színvonalemelés az aktíva számára. Az aktíva a tömegek leghaladóbb elemei közül kerül ki: az aktivisták műveltsége rendszerint nagyobb, mint a néptömegeké. Nekik magasabb színvonalú irodalom és művészet kell, s hiba lenne, ha ezzel a követelménnyel nem számolnánk. Az, ami az aktívának szól, ugyanakkor teljes mértékben szolgálja a tömegeket is, hiszen a tömegeket csak az aktíva révén lehet nevelni és irányítani. Ha eltérünk ettől a céltól, ha az, amit nyujtunk, nem segítheti az aktívát abban, hogy a tömegeket nevelje és irányítsa, akkor a színvonal emelésére fordított munkánk értelmetlenné válik, és elszakad alapelvünktől: a néptömegek szolgálatától.

Összegezve a dolgokat, megállapíthatjuk: a nép életében meglevő és a forradalmi író és művész által alkotó módon feldolgozott irodalmi vagy művészeti nyersanyagból lesz az az irodalmi vagy művészeti alkotás, mely mint ideológiai forma szolgálja a nép nagy tömegeit. Ebbe az ideológiai formába beletartozik a magas színvonalú irodalom és művészet, amely a kezdeti színvonalon mozgó irodalom és művészet alapján fejlődött ki, és amelyre a magasabb színvonalú tömegeknek, elsősorban a néptömegek aktívájának van szüksége; másrészt beletartozik a kezdeti színvonalon mozgó irodalom és művészet is, amelyet a magasabb színvonalat képviselő irodalom és művészet irányít, s amelyre a nagy néptömegeknek manapság a leginkább szükségük van. A mi magas színvonalú és kezdeti színvonalú irodalmunk és művészetünk egyaránt a nép nagy

tömegeit, elsősorban a munkásokat, a parasztokat és a katonákat szolgálja; ennek az irodalomnak és művészetnek az alkotásai a munkások, a parasztok és a katonák számára készülnek, a munkások, a parasztok és a katonák okulnak belőlük, és gyönyörködnek bennük.

Miután eldöntöttük a színvonal emelésével és a közérthetőség biztosításával kapcsolatos feladatok kölcsönös viszonyát, a továbbiakban eldönthetjük azt a kérdést is, hogy milyen legyen a művészek viszonya a tömegek között dolgozó kultúrmunkásokhoz. Íróinknak és művészeinknek nem csupán az aktívát, hanem legfőképpen a tömegeket kell szolgálniok. Az írott szó mestereinek figyelemmel kell kísérniök a tömegek faliujságjait, meg a csapatoktól és a falvakból érkező híreket; színészeinknek a hadseregben és a falvakban működő kis színtársulatokat; zenészeinknek a tömegek ajkán élő dalokat; képzőművészeinknek azokat a képzőművészeti alkotásokat, melyeket a tömegek hoznak létre. Mindezeknek az elvtársaknak a legszorosabb kapcsolatot kell tartaniok a kulturális tömegmunkát végző elvtársakkal, s egyrészt segíteniök, irányítaniok kell őket, másrészt tanulniok kell tőlük, az ő közvetítésükkel kell meríteniök, gazdagodniok a néptömegek forrásának éltető nedveiből, hogy mesterségbeli tudásuk ne váljék talajtalan, a tömegektől, a valóságtól elszakadt, tartalmatlan és élettelen tudássá. Tisztelnünk kell művészeinket, mert ők ügyünk szempontjából nagy értéket jelentenek. De meg kell értetnünk velük, hogy bármelyik forradalmi író vagy művész munkájának csak akkor

van értelme, ha az illető író vagy művész kapcsolatban van a tömegekkel, ha a tömegek életét ábrázolja, ha a tömegek igaz szószólója. Csak akkor lehet nevelni a tömegeket, ha a nevelő maga is a tömegek képviselője; csak akkor lehet a tömegek tanítójává válni, ha a tanító maga is a tömegek tanítványa. Ha a tömegek urának, arisztokratának képzeli magát, aki magasan a „csőcselék" felett áll, akkor — lehet bár nagytehetségű művész — tehetsége nem kell a tömegeknek, munkájának nem lesz semmi perspektívája.

Vajjon nem utilitarista ez az álláspontunk? A materialisták nem ellenségei az utilitarizmusnak általában, csak a feudális, a burzsoá és a kispolgári utilitarizmusnak ellenségei; harcolnak az olyan képmutatók ellen, akik az utilitarizmus ellen szavalnak, de valójában a legönzőbb és legrövidlátóbb utilitaristák. Nincs olyan ember a világon, aki fölötte állna az utilitarizmusnak; az osztálytársadalomban mindenki a maga osztályának utilitarista érdekeiből indul ki. Mi proletár, forradalmi utilitaristák vagyunk, mi a lakosságnak több mint 90 százalékát alkotó nagy tömegek jelenlegi és eljövendő érdekeinek egységéből indulunk ki. Mi forradalmi utilitaristák vagyunk, akik nagyszabású és távoli célokat tűznek maguk elé, nem pedig szűklátókörű utilitaristák, akik csak azt látják, ami részleges és átmeneti jellegű. Egy olyan mű megalkotása például, amely csak az emberek szűk körének tetszik, a nép többségének azonban nem kell, sőt, néha még kárára is van a népnek, de amelyet mégis erőnek erejével piacra dobnak, és terjesztenek

a tömegek között a szerző vagy néhány személy hasznára, akik a tömegeket tetejébe még utilitarizmussal vádolják, nemcsak sérti a tömegeket, hanem arról is tanúskodik, hogy a szerző nem látja tisztán a maga semmirekellőségét. Csak abban az esetben lehet valamit jónak nevezni, ha az ténylegesen hasznára van a nép tömegeinek. Alkothatsz bár olyan művet, mint a „Napfényes tavasz, fehér hó", de ha azt ma még csak maroknyi ember élvezi, a tömegek viszont még mindig „Az egyszerű falusi ember"-t[8] dalolják, s te nem kísérled meg színvonaluk emelését, hanem csak szidalmazod őket — akkor szidalmaid mind hiábavalók. A mi feladatunk az, hogy összekapcsoljuk a „Napfényes tavasz, fehér hó"-t „Az egyszerű falusi ember"-rel, összekapcsoljuk az irodalom és a művészet színvonalának emelését a közérthetőség biztosításával. Enélkül bármely mester bármilyen magas fokon álló művészete is csupán egy maroknyi ember érdekeit fogja szolgálni. Ha egy ilyen művész azt hangoztatja, hogy ebben rejlik „emelkedettsége", akkor ez pusztán az ő igényének tekinthető, amivel a tömegek nem értenek egyet.

Miután megállapodtunk abban a fő irányvonalban, hogy az irodalomnak és művészetnek a munkásokat, a parasztokat és a katonákat kell szolgálnia, s miután eldöntöttük azt a kérdést is, hogy milyen módon kell szolgálnia, lehetővé válik az összes többi kérdés megoldása is, például az összefogás kérdésének, vagy annak a kérdésnek a megoldása, hogy a valóság napfényes vagy árnyékos oldalait kell-e megmutatni, és így tovább. Ha el-

fogadjuk ezt a fő irányvonalat, akkor íróinkra és művészeinkre, irodalmi és művészeti tanintézeteinkre, irodalmi és művészeti kérdésekkel foglalkozó kiadványainkra, az írókat és a művészeket tömörítő szervezeteinkre, egész irodalmi és művészeti tevékenységünkre az a kötelesség hárul, hogy kövessék ezt az irányvonalat. Ha ettől eltérnénk, hibát követnénk el. Mindazt, ami nem felel meg ennek az irányvonalnak, kellő módon ki kell javítani.

III

Most, miután megállapítottuk, hogy irodalmunknak a nép nagy tömegeit kell szolgálnia, rátérhetünk arra a kérdésre, hogy milyen legyen a kölcsönös viszony a Pártnak az irodalom és a művészet területén végzett munkája és a pártmunka egésze között, továbbá arra a kérdésre, hogy milyen legyen a kapcsolat a Pártnak az irodalom és művészet terén végzett munkája és az ugyanezen a területen dolgozó nem-kommunisták munkája között — vagyis az írók és a művészek egységfrontjának kérdésére.

Kezdjük az első kérdéssel. A mai világban mindennemű kultúra, tehát az irodalom és a művészet is, bizonyos osztályok kezében van, és meghatározott politikai irányt követ. Öncélú művészet, osztályok felett álló művészet, a politikától elkülönülten vagy tőle függetlenül fejlődő művészet a valóságban nem létezik. A proletár irodalom és művészet része a proletariátus egész forradalmi

ügyének, vagy, mint Lenin mondotta, „kereke és csavarja" a forradalom általános gépezetének[9]. Ezért az a hely, amelyet a Pártnak az irodalom és művészet terén végzett munkája a Párt egész forradalmi tevékenységében elfoglal, teljesen meghatározott és pontosan körülírt: e munka alá van rendelve azoknak a forradalmi feladatoknak, amelyeket a Párt az adott forradalmi időszakban kitűz. Ezt cáfolni annyit jelent, mint lecsúszni a dualizmus vagy a pluralizmus síkjára, vagyis lényegében a trockista álláspontra, amely szerint: „a politika — marxista; a művészet — burzsoá". Mi nem értünk egyet az irodalom és a művészet fontosságának túlzott, egészen a képtelenségig menő felnagyításával, de nem értünk egyet jelentőségük lebecsülésével sem. Az irodalom és a művészet alá van rendelve a politikának, de ugyanakkor maga is óriási befolyást gyakorol a politikára. A forradalmi irodalom és művészet része, kereke és csavarja a forradalom egész ügyének. S bár vannak nála jelentősebb, lényegesebb, sorrendben előbb álló részek, mégis, az irodalom és a művészet nélkülözhetetlen kereke és csavarja az általános gépezetnek, nélkülözhetetlen része a forradalom egész ügyének. Ha nincs irodalom és művészet — bármilyen kezdetleges, bármilyen egyszerű irodalom és művészet —, a forradalom nem haladhat előre, nem győzhet. Hiba volna ezt meg nem érteni. Továbbá: amikor azt mondjuk, hogy az irodalom és a művészet alá van rendelve a politikának, akkor osztály-politikára, a néptömegek politikájára gondolunk, nem pedig a politikusok kis csoportjának politikájára. A poli-

tika — függetlenül attól, hogy forradalmi-e, avagy ellenforradalmi — mindig osztályok egymás elleni harca, nem pedig egy maroknyi személy akciója. Az ideológiai fronton, a művészet frontján folytatott forradalmi harcot feltétlenül alá kell rendelni a politikai harcnak, mert hiszen az osztályok és tömegek szükségletei csakis a politikán keresztül juthatnak koncentráltan kifejezésre. A forradalmi politikusok — a hivatásos forradalmárok, akik elsajátították a forradalmi politika tudományát, vagy más szavakkal: akiknek birtokukban van a forradalmi politika művészete — csupán vezetői a nép sűrűjében levő sokmillió politikusnak, s az a feladatuk, hogy összegezzék, kicsiszolják e népi politikusok nézeteit, azután visszairányítsák a tömegek közé, hogy a tömegek átvegyék és valóra váltsák azokat. A mi politikusaink egyáltalán nem arisztokratikus értelemben vett „politikusok", akik szobájukba zárkózva légvárakat építenek, bölcseknek tartják, és reklámozzák magukat valahogy így: „Cégem felülmúlhatatlan, ne tévessze össze, kérem, másokkal!" Itt az elvi különbség a proletár politikusok és a korrupt burzsoá politikusok között. Ezzel és csakis ezzel magyarázható, hogy létrejöhet a teljes egység irodalmunk és művészetünk politikai irányzatossága és az igazsághoz való hűsége között. Ha ezt nem értenénk meg, ha elsekélyesítenénk a proletár politikát és a proletár politikusokat, helytelenül járnánk el.

Térjünk rá ezek után az irodalom és a művészet egységfrontjának kérdésére. Az irodalom és a művészet a politikának van alárendelve; minthogy

pedig ma Kínában a politika legelső, legfontosabb kérdése a japán területrablók elleni harc, az irodalom és a művészet területén dolgozó kommunistáknak mindenekelőtt a japán területrablók elleni harc közös platformja alapján kell összefogniok minden nem-kommunista íróval és művésszel (a szimpatizánsoktól meg a kispolgári íróktól és művészektől kezdve egészen a japán területrablók elleni harcot támogató burzsoá és földesúri írókig és művészekig). Össze kell fogniok továbbá a demokrácia platformja alapján; ha a japán területrablók elleni harcot pártoló írók és művészek egy része nem helyezkedik erre a platformra, akkor ebben az esetben az összefogás keretei is feltétlenül szűkebbek lesznek. Végül, össze kell fogni az irodalom és a művészet sajátos kérdéseiben — a művészi alkotás módszerének és stílusának kérdéseiben. Mi a szocialista realizmust hirdetjük, ezt azonban sok író és művész elveti, ezért itt az összefogás keretei még szűkebbek lesznek. Egyes kérdésekben az összefogás, más kérdésekben viszont a harc és egymás bírálata kerül majd előtérbe. Mindezek önálló kérdések, de ugyanakkor össze is függnek egymással, s ezért még azokban a kérdésekben is sor kerül harcra és bírálatra, amelyek lehetővé teszik az összefogást: így például a japán területrablók elleni harc kérdésében. Ha az egységfronton belül csak az összefogást valósítjuk meg, és lemondunk a harcról, vagy ha csak harcolunk, és nem valósítjuk meg az összefogást, ha — mint a multban egyes elvtársak tették — eltűrjük az egységfrontban a jobboldali opportunista kapituláns maga-

tartást és az uszálypolitikát, vagy a nem-kommunisták „baloldali" opportunista módon való háttérbe szorítását és a szektásságot, akkor ez azt jelenti, hogy helytelen vonalat követünk. Ez a politikára és művészetre egyaránt vonatkozik.

Kínában az irodalmi és művészeti egységfrontot alkotó erők között tekintélyes helyet foglalnak el a kispolgári írók és művészek. Nézeteikben és műveikben sok a fogyatékosság, de ugyanakkor ők maguk bizonyos mértékben vonzódnak a forradalomhoz, bizonyos mértékben közelednek a dolgozó néphez. Ezért különösen fontos feladatunk, hogy segítsünk nekik fogyatékosságaik leküzdésében, és bevonjuk őket a dolgozó népet szolgáló front soraiba.

IV

Az irodalom és a művészet frontján folyó harc egyik fő eszköze az irodalmi és művészeti kritika. Ezt a kritikát fejleszteni kell; ez a munka a multban egyáltalán nem folyt kielégítően, s erre helyesen mutattak itt rá az elvtársak. Az irodalmi és művészeti kritika bonyolult probléma, amely külön mélyreható tanulmányozást igényel. Itt most csak a fő kérdéssel kívánok részletesen foglalkozni: a kritika ismérvének kérdésével, s egyúttal röviden ki akarom fejteni véleményemet egyes olyan kérdésekről, amelyeket néhány elvtárs vetett fel, s szeretnék érinteni néhány hibás nézetet is.

Az irodalmi és művészeti kritikának két ismérve van: politikai és művészeti.

A politikai ismérv alapján jónak tekintendő mindaz, ami kedvez a japán rablók elleni harcnak és a nép összefogásának, ami serkenti a nép morális egységét, mindaz, ami megakadályozza a hátrálást, és elősegíti az előrehaladást; rossznak pedig az, ami nem kedvez a japán rablók elleni harcnak és a nép összefogásának, ami morális egyenetlenséget szül a néptömegekben, ami kerékkötője az előrehaladásnak, és hátrafelé húzza az embereket. Mégis, mire alapozzuk végső soron ítéletünket akkor, amikor jóról és rosszról beszélünk? Az indítékokra-e (vagyis a szubjektív óhajokra), vagy pedig az eredményekre (vagyis a társadalmi gyakorlatra)? Az idealisták mindenek fölé helyezik az indítékok jelentőségét, és tagadják az eredmények jelentőségét; a mechanikus materializmus hívei mindenek fölé helyezik az eredmények jelentőségét, és tagadják az indítékok jelentőségét. Mi szembenállunk az egyikkel is, a másikkal is, s a dialektikus materializmus alapján egységükben szemléljük az indítékokat és az eredményeket. A tömegek érdekeit szolgáló indítékoknak elválaszthatatlanoknak kell lenniök a tömegek által elismert eredményektől; egységnek kell lennie közöttük. Rossz, ha az indítékok egyéni érdekek vagy szűk csoportérdekek szolgálatában állnak; rossz az is, ha az indítékok a tömegek érdekeit szolgálják ugyan, de nem vezetnek olyan eredményekre, amelyeket a tömegek elismernek, amelyek hasznára vannak a tömegeknek. Azt, hogy a szerzőt helyes, jó szándékok vezérlik-e — vagyis a szerző indítékait —, nem saját nyilatkozatai alapján kell megítélni, hanem annak alapján, hogy tevékenységé-

nek (mindenekelőtt művének) eredményei mennyire hasznosak a társadalom széles rétegei számára. A szubjektív óhajok vagy indítékok ellenőrzéséhez a társadalmi gyakorlat és annak eredményei szolgálnak ismérvül. A mi irodalmi és művészeti kritikánktól távol kell állnia a szektásságnak; nekünk, akiket a japán támadók elleni harcra való összefogás közös elve vezérel, meg kell engednünk a legkülönbözőbb politikai nézeteket tükröző irodalmi és művészeti alkotások létezését, ugyanakkor azonban kritikánknak szilárd elvi alapokon kell nyugodnia: keményen kell bírálnunk, és el kell ítélnünk minden olyan irodalmi és művészeti alkotást, amely nemzetellenes, tudományellenes, népellenes, kommunistaellenes nézeteket tartalmaz, mert hiszen az ilyen indítékú és ilyen eredményű — engedelemmel legyen mondva — „alkotások" meghiúsíthatják a japán területrablók elleni összefogást.

A művészeti ismérv alapján jónak, vagy viszonylag jónak tekintendő mindaz, ami viszonylag magas művészi színvonalon áll; rossznak, vagy viszonylag rossznak pedig mindaz, ami viszonylag alacsony művészi színvonalon áll. Természetesen itt is a mű társadalmi hasznossága alapján kell ítéletet mondanunk. Az írók és a művészek között úgyszólván egy sincs olyan, aki ne tartaná nagyszerűnek tulajdon műveit. A mi kritikánknak meg kell engednie a legkülönfélébb művészeti alkotások szabad versengését, de ugyanakkor mindenképpen szükség van érdemeiknek a művészettel foglalkozó tudomány követelményein alapuló helyes megítélésére, hogy a viszonylag alacsony színvonalon

álló művészet fokról fokra tökéletesedjék, és viszonylag magas színvonalú művészetté váljék, hogy a tömegek harcának követelményeit ki nem elégítő művészet olyan művészetté váljék, amely megfelel ezeknek a követelményeknek.

Két ismérv van tehát: politikai és művészeti; nézzük, milyen a viszony közöttük. A politika és a művészet közé nem lehet egyenlőségjelet tenni, éppen úgy, mint ahogyan nem lehet egyenlőségjelet tenni a világnézet, valamint a művészi alkotómunka és a művészeti kritika módszerei közé sem. Mi nemcsak az elvont, abszolút változatlan politikai ismérveket tagadjuk, hanem az elvont, abszolút változatlan művészeti ismérveket is; minden osztálytársadalomban minden egyes osztálynak megvan a saját politikai és művészeti ismérve. Csakhogy bármelyik osztálytársadalom bármelyik osztálya mindig a politikai ismérvet állítja az első helyre, a művészeti ismérvet pedig a második helyre. A burzsoázia mindig elveti a proletár irodalom és a proletár művészet termékeit, bármily nagy is azok művészi értéke. A proletariátusnak mindenekelőtt attól függően kell meghatároznia az elmúlt korok irodalmi és művészeti alkotásaihoz való viszonyát, hogy az illető művek hogyan foglaltak állást a néppel szemben, és a történelmi fejlődés irányában hatottak-e. Vannak politikai szempontból velejéig reakciós művek, amelyek ugyanakkor tartalmaznak bizonyos művészi elemeket. De minél művészibb valamely, tartalmánál fogva reakciós mű, annál inkább alkalmas a nép megmérgezésére, tehát annál határozottabban el kell vetnünk. A hanyatlóban levő

összes kizsákmányoló osztályok irodalmának és művészetének az a közös sajátossága, hogy ellentmondás van a művek reakciós politikai tartalma és azok művészi formája között. Mi a politika és a művészet egységét, a tartalom és a forma egységét, a forradalmi politikai tartalom és a lehetőleg tökéletes művészi forma egységét követeljük. A nem eléggé művészi alkotások, bármennyire haladók is politikailag, nem hatásosak. Ezért mi, ugyanakkor, amikor elítéljük a hibás politikai nézeteket tartalmazó műveket, elítéljük az olyan „agitációs művek" írására irányuló tendenciát is, melyeknek egyedüli érdeme, hogy helyes politikai nézeteket tartalmaznak, művészi szempontból azonban siralmasak. Az irodalomban és a művészetben két fronton kell harcolnunk.

Az említett tendenciák sok elvtársunkban megvannak. Sok elvtárs hajlamos arra, hogy alkotásainak művészi oldalát lebecsülje. Ezért az ilyen elvtársaknak a művészi színvonal emelésére kell fordítaniok a figyelmüket. Mégis, véleményem szerint manapság a politikai oldalnak különösképpen nagy jelentősége van. Egyes elvtársak még a legelemibb politikai ismeretekkel sem rendelkeznek, aminek következtében különféle zűrzavaros elképzelések alakulnak ki bennük. Engedjék meg, hogy felhozzak néhány példát Jenan életéből.

Nézzük például „az emberi lényeg elméletét". Van-e a világon olyasmi, hogy emberi lényeg? Természetesen van. De a világon csak konkrét emberi lényeg létezik, elvont emberi lényeg nem. Osztálytársadalomban pedig csak olyan emberi lé-

nyegről lehet szó, amelynek meghatározott osztályjellege van; osztályon kívüli emberi lényeg nincsen. Mi a proletár emberi lényeg mellett, a milliós néptömegek emberi lényege mellett foglalunk állást, a földesurak és a burzsoázia viszont — ha nem is beszélnek róla — a földesúri és a burzsoá emberi lényeg mellett kardoskodnak, és azt egyetemes emberi lényegnek tüntetik fel. Az az emberi lényeg, melyről egyes kispolgári értelmiségiek harsonáznak, szintén el van szakadva a néptömegektől, sőt, már egyenesen népellenes jellegű. Az az emberi lényeg, amelyről ők beszélnek, lényegében nem más, mint burzsoá individualizmus, s ezért mindaz, ami a proletár emberi lényeget alkotja, az ő szempontjukból nem felel meg az emberi lényeg fogalmának.

Így kell értékelni „az emberi lényeg elméletét", melyet manapság Jenanban egyesek az irodalom és művészet úgynevezett elméletének alapjává kívánnak tenni — teljesen helytelenül.

Vannak, akik azt mondják, hogy „az irodalom és a művészet legfőbb kiindulópontja a szeretet, az emberszeretet". A szeretet valóban lehet kiindulópont, de van egy másik kiindulópont is, s az az alapvető. A szeretet eszményi jelenség, a társadalmi fejlődés terméke. A mi alapelvünk az, hogy nem az eszményiből kell kiindulni, hanem az objektív gyakorlatból. A proletariátus iránti szeretet az értelmiségből kikerült írókban és művészekben azért fejlődött ki, mert társadalmi életkörülményeik arra késztették őket, hogy sorsközösséget érezzenek a proletariátussal. A japán imperializmussal szemben érzett gyűlöletünk abból

ered, hogy a japán imperializmus elnyom bennünket. A világon nem létezik ok nélkül való szeretet, mint ahogy ok nélkül való gyűlölet sincsen. Ami pedig az úgynevezett „ember iránti szeretetet" illeti, ilyen mindent átfogó szeretet nincs azóta, mióta az emberiség osztályokra tagozódott. A mindent átfogó szeretet eszméjét szívesen prédikálta a mult valamennyi uralkodó osztálya, sok állítólagos bölcs szintén szívesen hirdette ezt az eszmét, de igazában még senki sem valósította meg, mert hiszen osztálytársadalomban ez lehetetlen. Lehetséges az igazi emberszeretet, de csak akkor, amikor már az egész világon megszűntek az osztályok. Az osztályok egymással szembenálló, antagonisztikus csoportokra szabdalják a társadalmat, és csak az osztályok megszűnése után fog megjelenni az egész emberiség iránti szeretet. Ma még ilyen szeretet nincsen. Mi nem szerethetjük ellenségeinket, nem szerethetjük a társadalom visszataszító jelenségeit. Célunk az, hogy megsemmisítsük őket. Miért van az, hogy íróink és művészeink még mindig nem tudják megérteni ezt az elemi igazságot?

Vannak, akik azt mondják, hogy „minden korábbi irodalmi és művészeti alkotásban egyenlő helyet foglalt el a fény és a sötétség ábrázolása — fele-fele arányban". Ebben az állításban sok a zavarosság. Az irodalmi és művészeti alkotásokra korántsem áll mindig ez a jellemzés. Sok kispolgári szerző nem talált semmi fényt az életben; műveik csak a sötétség leleplezését tartalmazták. Az ilyen műveket „leleplező irodalomnak" nevezték el. Voltak olyan írók is, akik kizárólag a pesszimizmust, az élet-

undort terjesztették. Ezzel szemben a Szovjetunió irodalma a szocializmus építésének időszakában főleg a napfényes oldalt ábrázolja. Megmutatja a munkában tapasztalt hiányosságokat is, megrajzol negatív típusokat is, de a sötét oldal ábrázolása csak arra szolgál, hogy kiemelje az általános világos képet, persze egyáltalában nem úgy, ahogy itt mondták: „fele-fele arányban".

A burzsoá írók és művészek a reakció időszakában a forradalmi tömegeket lázadóknak, önmagukat pedig szenteknek ábrázolják, vagyis a fényt sötétségnek tüntetik fel, és fordítva. Csak a valóban forradalmi íróknak és művészeknek áll módjukban helyesen eldönteni azt a kérdést, hogy mit kell dicsőíteni, és mit kell leleplezni. Leleplezni minden sötét erőt, amely ártalmára van a néptömegeknek, dicsőíteni a néptömegek minden forradalmi megnyilvánulását — ez a forradalmi író és a forradalmi művész fő feladata.

Vannak, akik azt állítják, hogy „mindeddig a leleplezés volt az irodalom és a művészet feladata". Ez a vélekedés, miként az előbbi is, a tudományos történelmi ismeretek hiányáról tanúskodik. Fentebb már mondottuk, hogy a mult irodalmi és művészeti alkotásai korántsem szorítkoztak a leleplezésre. A forradalmi írók és művészek számára a leleplezés tárgyai csak az agresszorok, a kizsákmányolók, az elnyomók lehetnek, továbbá az általuk a népre erőszakolt undorító sajtó — maguk a nagy néptömegek azonban semmiképp sem. A néptömegek sem mentesek a fogyatékosságoktól, de ezeket a fogyatékosságokat a nép körében gya-

korolt bírálat és önbírálat fejlesztése útján kell legyűrni, s az ilyen bírálat és önbírálat az irodalom és a művészet egyik igen fontos feladata. Ez azonban egyáltalán nem nevezhető „a nép leleplezésének". A néppel kapcsolatban alapjában véve csak arról lehet szó, hogy felvilágosítsuk a népet, és emeljük kulturális színvonalát. Csak az ellenforradalom irodalmának és művészetének képviselői ábrázolhatják a népet „természettől fogva korlátoltnak", a forradalmi tömegeket pedig „zsarnoki hajlamú lázadóknak".

Vannak, akik azt állítják, hogy „a Lu Hszin-féle tárcák kora még nem zárult le, és még szükségünk van Lu Hszin stílusára". Lu Hszin, aki a sötét erők uralma idején élt, meg volt fosztva a szó szabadságától, s ezért a hideg iróniával és metsző szatírával telített tárca fegyverével harcolt. És Lu Hszinnek ebben tökéletesen igaza volt. Nekünk is gyilkos gúnnyal kell nevetségessé tennünk a fasizmust, a kínai reakciósokat és mindazt, ami ártalmára van a népnek; de a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen és a megszállók hátában létesített ellenállási támaszpontokon — ahol a forradalmi íróknak és művészeknek minden demokratikus szabadságjoguk megvan, és ahol csak az ellenforradalmi elemeket fosztottuk meg ezektől a jogoktól — nem szabad csak úgy egyszerűen átvennünk Lu Hszin tárcáinak a formáját. Itt őszintén, nyíltan beszélhetünk, nincs szükség arra, hogy homályos célzásokat tegyünk, amelyek megnehezítik a néptömegek számára a mű megértését. Ha pedig nem a nép ellenségeiről, hanem magáról

a népről van szó, akkor gondoljunk arra, hogy a tárca korának Lu Hszinje sohasem gúnyolta ki sem a forradalmi népet, sem a forradalmi pártokat, s nem támadt rájuk; amikor róluk írt, egészen más hangnemet ütött meg tárcáiban, mint akkor, amikor az ellenséget ostorozta. Fentebb már mondottuk: a nép fogyatékosságait bírálni kell, de úgy, hogy mindig a nép álláspontján legyünk, és bírálatunkat az a forró törekvés hassa át, hogy védelmezzük és neveljük a népet. Ha valaki úgy kezeli elvtársát, mint ellenségét, maga is az ellenség álláspontján van. Azt jelenti ez vajjon, hogy egészen lemondunk a szatíráról? Nem, szatírára mindig szükség lesz. A szatírának azonban különböző válfajai vannak: van olyan, amely az ellenség ellen, van olyan, amely a szövetségesek ellen, s van olyan, amely a mi táborunkba tartozó emberek ellen irányul. A kérdést mindegyik adott esetben másként kell felfognunk. Mi nem vagyunk általában a szatíra ellen, csak a szatíra válogatás nélküli alkalmazását kell elvetnünk.

Vannak, akik így beszélnek: „Nem vagyok hajlandó tömjénezni, mert azok a művek, amelyek a fényt dicsőítik, aligha lehetnek kiválóak, azok a művek viszont, amelyek a sötétséget rajzolják meg, aligha lehetnek silányak." Az alternatíva itt a következő: az író, a művész vagy burzsoá, és akkor nem a proletariátust dicsőíti, hanem a burzsoáziát, vagy proletár, akkor viszont nem a burzsoáziát dicsőíti, hanem a proletariátust, az egész dolgozó népet. Azok a művek, amelyek a burzsoázia napfényes oldalait dicsőítik, aligha lehetnek ki-

válóak; azok viszont, amelyek annak sötét oldalait rajzolják meg, aligha lehetnek silányak; azok a művek, amelyek a proletariátus napfényes oldalait dicsőítik, aligha lehetnek silányak; azok viszont, amelyek a proletariátus úgynevezett „sötét oldalait" rajzolják meg, feltétlenül silányak. Nem ezt bizonyítja-e az irodalom és a művészet egész története? Miért ne dicsőítsük a népet — az emberiség történelmének alkotóját? Miért ne dicsőítsük a proletariátust, a Kommunista Pártot, az új demokráciát, a szocializmust? De még mindig vannak olyan emberek, akik egyáltalán nem éreznek együtt a nép ügyével, akik a proletariátusnak és élcsapatának harcát és sikereit a kívülálló megfigyelő közömbös tekintetével szemlélik. Ezek az emberek csak saját magukkal törődnek, fáradhatatlanul dícsérik önmagukat, meg hébe-hóba néhány „hősét" annak a maroknyi csoportnak, amelynek segítségével meggazdagodnak. Az ilyen kispolgári individualisták persze nem akarják a forradalmi népet megénekelni, a nép harci kedvét és a győzelembe vetett hitét növelni. Az efféle emberek csak bomlasztják a forradalom sorait, ilyen „dalnokokra" a forradalmi népnek nincs szüksége.

Vannak olyanok is, akik így beszélnek: „Nem az állásfoglalásban van a hiba, az én állásfoglalásom helyes, az én szándékaim jók, a dolog lényegét értem, csak éppen nem tudtam mindezt kifejezni, ezért aztán a művemnek valahogy negatív hatása van." Az előbb már beszéltem arról, hogy a dialektikus materializmus nézőpontjából hogyan kell értelmezni az indítékok és az eredmények kérdését. Most azt

kell tisztáznunk, vajjon nem azonos-e az eredmények kérdése és az állásfoglalás kérdése? Az olyan ember, aki munkájában csak az indítékokat tartja szem előtt, és nem érdeklődik az eredmények iránt, ahhoz az orvoshoz hasonló, aki csak recepteket ír fel, de egyáltalán nem törődik azzal, hogy a gyógykezelés következtében hány ember halt meg; vagy ahhoz a politikai párthoz hasonló, amely csak nyilatkozatokat ad ki, de egyáltalában nem törődik azzal, hogy e nyilatkozatok megvalósulnak-e a gyakorlatban. Engedjék meg, hogy feltegyem a kérdést: helyes lesz-e az ilyen állásfoglalás? Jók lesznek-e az ilyen szándékok? Amikor előre számolunk az eljövendő eredményekkel, természetesen nincs biztosítékunk arra, hogy számításunkba nem csúsznak-e hibák. De ha a tények már bebizonyították, hogy az eredmény negatív lesz, s mi mégis a régi módon tevékenykedünk tovább, vajjon lehet-e ebben az esetben azt állítani, hogy szándékaink jók? Egy politikai pártot vagy egy orvost a gyakorlat alapján, tevékenységük eredménye alapján kell megítélnünk; ugyanilyen nézőpontból kell megítélnünk az írót is. A valóban jó szándékok megkövetelik, hogy számba vegyük az eredményeket, összegezzük a tapasztalatokat, megvizsgáljuk a munkamódszereket vagy — ha alkotásról van szó — az ábrázolás módjait. Az igazán jó szándékok megkövetelik, hogy teljesen őszinte önkritikával vizsgáljuk meg a munkánk során felmerült fogyatékosságokat és hibákat, és határozottan törekedjünk e fogyatékosságok és hibák kiküszöbölésére. Így alkalmazzák a kommunisták az önkritika módszerét. Csak ez az

állásfoglalás a helyes. Ugyanakkor csak a legszigorúbb felelősségérzettől áthatott gyakorlati tevékenység során lehet fokozatosan megérteni, és lépésről lépésre elsajátítani a helyes állásfoglalás lényegét. Ha valaki gyakorlati tevékenysége során nem ebben az irányban fog előrehaladni, hanem öntelten egyre csak azt hajtogatja, hogy „mindent megértett", akkor az derül majd ki, hogy valójában semmit, de semmit sem értett meg.

Végül vannak, akik ezt állítják: „Helytelen az, ha a marxizmus tanulmányozására szólítanak fel bennünket: ez arra vezet, hogy újra beleesünk a «dialektikus materialista alkotásmód»* hibájába, ez pedig árt alkotókedvünknek." A marxizmust azért tanulmányozzuk, hogy a dialektikus és történelmi materializmus szemszögéből nézzük a világot, a társadalmat, az irodalmat és a művészetet, nem pedig azért, hogy az irodalmi és művészeti alkotásokat filozófiai előadásokká változtassuk. A marxizmus felölelheti, de nem helyettesítheti a realizmust a művészi alkotómunkában, épp úgy, mint ahogy felölelheti, de nem helyettesítheti az atomelméletet és az elektronelméletet a fizikában. Az üres, száraz, dogmatikus formulák kárára vannak az alkotókedvnek, de nemcsak az alkotókedvnek: mindenekelőtt magának a marxizmusnak ártanak. A dogmatikus „marxizmus" egyáltalán nem marxizmus, hanem a marxizmussal ellentétes valami. Mégis, le-

* Helytelen irányzat a harmincas évek irodalmában: egyes baloldali írók azt hitték, hogy elég az, ha felületesen megismerik a dialektikus materializmus tételeit, s akkor alkotásaik szükségképpen realista művek lesznek. — *Szerk.*

törhet-e a marxizmus valamiféle alkotókedvet? Igen, letörhet. Határozottan letöri a feudális, burzsoá, kispolgári, liberális, individualista, nihilista, esztétizáló, arisztokratikus, dekadens, pesszimista és más egyéb nem-népi, nem-proletár alkotókedvet. És ha proletár íróknál és művészeknél tapasztalható ilyenfajta alkotókedv, nem kell-e azt is letörni? Úgy gondolom, hogy igen, mégpedig a leghatározottabban, s miközben leromboljuk a régit, egyidejűleg lehetővé válik az új felépítése.

V

Miről tanúskodik az a tény, hogy a jenani írók és művészek körében ilyen problémák merültek fel? Arról, hogy ezekben a körökben még nagy mértékben tapasztalható a helyes munkastílustól való eltérés, hogy elvtársaink még mindig sokszor esnek olyan hibákba, mint amilyen az idealizmus, a dogmatizmus, az ábrándozás, az üres szócséplés, a gyakorlat lebecsülése, a tömegektől való elszakadás, és így tovább. Nagyszabású kampányt kell indítanunk a munkastílus megjavítása érdekében.

Elvtársaink közül sokan még mindig nem látják egészen világosan a proletariátus és a kispolgárság közötti különbséget. Sok párttag szervezetileg csatlakozott a Párthoz, ideológiailag azonban még mindig nem egészen, vagy egyáltalán nem. Ezeknek az embereknek, akik ideológiailag nem csatlakoztak a Párthoz, még mindig tele van a fejük a kizsákmányoló osztályoktól visszamaradt szeméttel; egyáltalán nem értik, hogy mi is az a proletár

ideológia, mi is az a kommunizmus, mi is az a Párt. Valahogy így vélekednek: „Ugyan mit beszélnek nekem proletár ideológiáról, ugyanolyan régi sallang az is, mint a többi." Nem fér a fejükbe, hogy ezt a „sallangot" egyáltalán nem könnyű magunkévá tenni, hogy vannak emberek, akik egy életen át nem váltak kommunistává, és hogy az ilyen embereknek nem marad más hátra, mint hogy kilépjenek a Pártból. Éppen ezért, bár Pártunk tagjainak többsége eszmeileg szilárd, mégis mind ideológiai, mind pedig szervezeti téren alaposan rendet kell teremtenünk sorainkban, hogy vezetésünk nyomán a forradalom még jobban kibontakozzék, és gyorsabban végbemenjen. Ahhoz azonban, hogy szervezeti téren rendet teremtsünk, mindenekelőtt ideológiai téren kell rendet teremtenünk, meg kell indítanunk a proletár ideológia harcát a nem-proletár ideológia ellen. A jenani írók és művészek körében már megindult az ideológiai harc, és erre nagyonis szükség van. Azok, akik a kispolgárságból kerültek ki, minden eszközzel — többek között az irodalom és a művészet eszközeivel is — arra törekednek, hogy önmagukat helyezzék előtérbe, hogy a maguk meggyőződését propagálják, mert céljuk az, hogy a Pártot, az egész világot a kispolgári értelmiség képére és hasonlatosságára formálják át. Ilyen körülmények között az a feladatunk, hogy harsány hangon odakiáltsuk nekik: „Hohó, «elvtársak»! Ez nem fog menni! A proletariátus nem fog hozzátok alkalmazkodni. Ti utánatok menni lényegében annyit jelent, mint a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia kötőfékjén

haladni. Ez a Párt pusztulásának, a Haza pusztulásának veszélyét rejti magában." Ki után kell hát mennünk? A Pártot átformálni, a világot átformálni csak a proletár élcsapat képére és hasonlatosságára lehet. Elvárjuk, hogy író és művész elvtársaink teljes egészében felismerjék e vita komolyságát, és aktívabban vegyenek részt a harcban, hogy végre minden elvtársunk kigyógyuljon, hogy megvalósuljon soraink teljes és igazi egysége, s Pártunk ideológiailag és szervezetileg egyaránt megerősödjék.

Annak folytán, hogy nálunk ideológiai téren még nincs minden rendjén, sok elvtársunk nem tudja világosan megérteni a forradalmi támaszpontok és a Kuomintang uralma alatt álló körzetek közötti különbséget, s emiatt ezek az elvtársak jónéhány baklövést követtek el. Sok elvtárs egyenesen a sanghaji lépcsőházak alatti odúkból jött ide[10]. Amikor azonban ezek az elvtársak az ottani szűk odúkból idejöttek a forradalom támaszpontjának területére, nemcsak egy adott körzetet cseréltek fel egy teljesen más körzettel, hanem egy adott történelmi korszakból egy teljesen más korszakba is léptek: a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia uralma alatt álló félfeudális, félgyarmati társadalomból átkerültek az új demokrácia forradalmi társadalmába, melyet a proletariátus vezet. Ha valaki a forradalom támaszpontjának területére jut — az azt jelenti, hogy az illető olyan korszakba jut, amilyen még nem volt Kína sokezeréves történelmében: a milliós néptömegek uralmának korszakába. Azok az emberek, akik körülöttünk vannak, akik között propagandamunkánkat végezzük, egészen

másfajta emberek. Az előző korszak visszavonhatatlanul letűnt. Ezért nekünk a legparányibb ingadozás nélkül eggyé kell forrnunk ezekkel az újfajta néptömegekkel. Ha még itt, ezek között az új tömegek között is az fogja az elvtársakat jellemezni, amit legutóbb „tájékozatlanságnak", „értetlenségnek" neveztem, ha még itt is ahhoz a hőshöz lesznek hasonlatosak, „akinek nincs hol megmutatnia vitézségét", akkor az ilyen elvtársaknak nemcsak a falun lesz nehéz dolguk, hanem még Jenanban is. Egyes elvtársak így gondolkodnak: „Én továbbra is a «nagy hátország»[11] olvasói számára fogok írni, ehhez értek, és ennek «az egész nemzetre kiható jelentősége» van." Az efféle vélekedés teljesen helytelen. A „nagy hátország" is meg fog változni: a „nagy hátországban" az embereknek semmi kedvük sincs a forradalmi támaszpontok íróinak mindig ugyanazokat a rég megúnt, ósdi históriáit olvasni. Azt várják, hogy a forradalmi támaszpontok írói az új emberekről, az új világról beszéljenek nekik. Ezért minél határozottabban vet számot valamely irodalmi mű a forradalmi támaszpontok néptömegeivel, annál nagyobb lesz a jelentősége az egész nemzet szempontjából. Fagyejev[12] „Tizenkilencen" című könyve egyetlen kis partizánosztagot ábrázol csupán. Az író egyáltalán nem a régi világ olvasóinak szájaíze szerint írta művét, mégis hatással volt az egész világra. Kínára legalábbis, mint tudjuk, igen nagy hatással volt. Kína előrehalad, nem pedig hátrafelé. Kínát a forradalmi támaszpontok viszik előre, nem pedig holmi elmaradott körzetek, melyek maguk is hátrafelé mennek. Az elvtársaknak munka-

stílusuk megjavítása során elsősorban ezt az alapvető tételt kell tisztázniok önmaguk előtt.

Ha össze kell forrni az új korszakkal — az újfajta néptömegek korszakával, akkor ez azt jelenti, hogy végérvényesen el kell dönteni a néptömegekhez való viszony kérdését. Lu Hszin mondása legyen a jelszavunk:

„Összevont szemöldökkel, hideg megvetéssel nézek a hatalmasok ítélő kezére. De lehajtott fővel kész vagyok, mint a bivaly, szolgálni egy gyermeket"[13].

A „hatalmasok" szón itt az ellenséget kell érteni; mi sohasem hajtunk fejet az ellenség előtt, mégha tombol is dühében. A „gyermek" szón itt a proletariátust és a nép nagy tömegeit kell érteni. A Kommunista Párt minden tagja, minden forradalmár, a forradalmi irodalom és művészet minden művelője Lu Hszint állítsa maga elé példaképül, legyen „bivaly" a proletariátus és a néptömegek szolgálatában, áldozza nekik minden erejét, egész életét — utolsó lehelletéig. Ahhoz, hogy az értelmiség összeforrhasson a néptömegekkel, hogy szolgálhassa a néptömegeket, időre van szükség, amíg megismerik egymást. E kölcsönös megismerés folyamán nemcsak lehetségesek, hanem egyenesen elkerülhetetlenek a zökkenők és a súrlódások. De ha megvan bennünk a szilárd elhatározás, célhoz érünk.

Ma csupán az irodalmi és művészeti tevékenységünk irányára vonatkozó néhány alapvető kérdésre tértem ki. Sok olyan konkrét kérdés van még, amelynek tanulmányozását folytatni kell a jövőben.

Meggyőződésem, hogy az elvtársakban meglesz az eltökéltség arra, hogy ebben az irányban haladjanak. Meggyőződésem, hogy a munkastílus megjavítása folyamán, a türelmes tanulás és munka során az elvtársak kétségkívül át tudják formálni önmagukat is, alkotómunkájukat is, hogy olyan kiváló művek sokaságát fogják megalkotni, amelyeket a nép nagy tömegei lelkesen fogadnak, hogy az irodalmat és a művészetet mind a forradalmi támaszpontok területén, mind pedig egész Kínában új, magas színvonalra fogják emelni.

JEGYZETEK

[1] Lásd *Lenin*. „A párt szervezete és a pártos irodalom". Lenin ebben a munkájában, a proletár irodalom sajátos vonásait megmutatva, ezeket írja: „Ez szabad irodalom lesz, mert nem a haszon és a karrier, hanem a szocializmus eszméje és a dolgozókkal való együttérzés toboroz majd újabb meg újabb erőket soraiba. Ez szabad irodalom lesz, mert nem valamely életúnt hősnőt, nem az unatkozó és az elhájasodástól szenvedő «felső tízezret» fogja szolgálni, hanem a dolgozók millióit és tízmillióit: az ország színevirágát, erejét, jövendőjét. Ez szabad irodalom lesz, amely az emberiség forradalmi gondolatának legújabb eredményeit megtermékenyíti a szocialista proletariátus tapasztalataival és eleven munkájával, amely állandó kölcsönhatást teremt a mult tapasztalatai (a szocializmusnak primitív, utópisztikus formáiból való kifejlődését betetőző tudományos szocializmus) és a ma tapasztalatai (a munkás elvtársak mostani harca) közt." *(Lenin* Művei. 10. köt. Szikra 1954. 36. old. — *Szerk.)*

[2] Liang Si-csiu — az ellenforradalmi kínai nemzeti-szocialista párt tagja. Hosszú időn át a reakciós amerikai burzsoázia irodalmi és művészeti eszméit propagálta, ádázul harcolt a forradalom ellen, s ócsárolta a forradalmi irodalmat és művészetet.

[3] Csou Co-zsen és Csang Cö-ping átállt a japán területrablók oldalára, miután Japán 1937-ben elfoglalta Pekinget és Sanghajt.

[4] Lásd *Lu Hszin* „A baloldali írók ligájáról" című beszédét az „Aki más véleményen van" című gyüjteményben. *(Lu Hszin.* Összegyüjtött művek. 4. köt.)

[5] Lásd *Lu Hszin* „Halál" című cikkét a „Csiecsieting" című gyüjtemény függelékében. *(Lu Hszin.* Összegyüjtött művek. 6. köt.)

[6] A „Pásztorfiú" — Kína-szerte ismert kis dal- és táncjáték. Mindössze két szerep van benne: egy férfi (a pásztorfiú) és egy női (egy falusi kislány). A darab tartalmát a pásztorfiú és a lány duettje tárja fel. A japán területrablók elleni háború kezdeti időszakában a darab szövegét megváltoztatták, és a japánok elleni harc eszméinek terjesztésére használták fel. A darab egy időben igen nagy népszerűségnek örvendett.

[7] Az „ember, kéz, száj, kés, ökör, kos" szavakat jelölő írásjegyek aránylag egyszerűek, a régi Kína elemi iskoláinak olvasókönyveiben rendszerint a legelső leckék között szerepeltek.

[8] A „Napfényes tavasz, fehér hó" és „Az egyszerű falusi ember" — két dal a Csu hercegség idejéből (i. e. III. század). Az első dal tartalma bonyolult, a másodiké egyszerűbb. A „Venhszüan" című kínai irodalmi antológiában, „Szung Jünek Csu herceghez intézett kérdéseiben" szó esik arról, hogy a Csu hercegség székvárosában valaki rákezdett a „Napfényes tavasz, fehér hó" című dalra, de „alig néhány tucat ember énekelt vele". Amikor azonban „Az egyszerű falusi ember" című dalba fogott bele, ezer meg ezer ember vette át az éneket.

[9] Lásd *Lenin.* „A párt szervezete és a pártos irodalom". Ebben Lenin többek között a következőket írja: „Az irodalmi munka legyen *része* az egyetemes proletár munkának, legyen «kereke és csavarja» egyetlen egységes, nagy szociáldemokrata gépezetnek, amelyet az egész munkás-

osztály egész tudatos élcsapata mozgat.'' *(Lenin* Művei. 10. köt. Szikra 1954. 32. old. — *Szerk.)*

[10] A sanghaji házak lépcsőházai alatt vagy mellett levő kis kamrákról van szó, amelyek szűkek és sötétek, s emiatt bérük viszonylag alacsony. A szűkös körülmények között élő írók, művészek, értelmiségiek és kisfizetésű alkalmazottak nagyrészt ezekben a szűk odúkban laktak.

[11] A Kuomintang uralma alatt álló körzetekről van szó. A japán területrablók elleni háború idején a Kína délnyugati és északnyugati részén levő nagykiterjedésű körzeteket, amelyeket a japán megszállók nem foglaltak el, és amelyek a Kuomintang uralma alatt voltak, rendszerint „nagy hátország''-nak nevezték, hogy megkülönböztessék őket a „kis hátország''-tól, vagyis a területrablókkal szembeni ellenállás támaszpontjaitól, amelyek a japán megszállók hátában voltak, és a Kommunista Párt vezetése alatt állottak.

[12] A. Fagyejev — ismert nevű szovjet író. Az 1927-ben megjelent „Tizenkilencen'' című regénye egy szibériai munkásokból, parasztokból és értelmiségi forradalmárokból álló partizánosztagnak a Szovjetunióban lezajlott polgárháború idején az ellenforradalmi bandák ellen folytatott harcáról szól. A regényt Lu Hszin lefordította kínai nyelvre.

[13] Lásd *Lu Hszin* „Öngúny'' című tárcáját a „Gyüjteménybe fel nem vett művek gyüjteményé''-ből. *(Lu Hszin.* Összegyüjtött művek. 7. köt.)

RENDKÍVÜLI FONTOSSÁGÚ POLITIKAI INTÉZKEDÉS*

(1942 szeptember 7)

* *Mao Ce-tung elvtárs vezércikke a „Csiefangzsipao" című jenani lapban.*

Amióta a Párt Központi Bizottsága határozatot hozott arról, hogy meg kell valósítani a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentésének és megerősítésének politikáját, a japán területrablókkal szembeni ellenállás támaszpontjainak területén sok pártszervezet a Központi Bizottság útmutatásai szerint tervezi és végzi munkáját. A Sanhszi—Hopej—Santung—Honan Határterület vezetői jól kezdtek hozzá a dologhoz, s példát mutatnak e politika megvalósításában. Néhány más támaszponton azonban a Párt tagjai nem értették meg kellőképpen ezt a politikát, és ezért még nem láttak komolyan hozzá megvalósításához. Még nem tisztázták önmaguk előtt azt a kérdést, hogyan függ össze a hadsereg meg az igazgatási apparátus csökkentése és megerősítése a jelenlegi helyzettel és a Párt többi intézkedésével; a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentését és megerősítését még mindig nem tekintik rendkívül fontos intézkedésnek. Ezt a kérdést nem egy alkalommal megvilágítottuk már a „Csiefangzsipao" hasábjain. Véleményünk szerint nem lesz felesleges, ha ma ismét visszatérünk rá.

A Párt egész politikája arra irányul, hogy győzelmet arassunk a japán banditák fölött. Most, a háború ötödik esztendejében valóban beléptünk a háború utolsó szakaszába: a győzelem kivívásának szakaszába. Ebben a szakaszban más lesz a helyzet, mint azelőtt — nemcsak az első és a második, hanem a harmadik, vagy akár a negyedik háborús esztendőben. A háború ötödik és hatodik esztendejében a győzelem közelsége jellemzi a helyzetet, de egyúttal az is, hogy igen nagy nehézségekkel állunk szemben. Ez „a virradat előtti sötétség ideje". A mostani szakaszban nemcsak a 8. és az Új 4. hadsereg támaszpontjainak területén ilyen a helyzet, hanem egész Kínában és minden antifasiszta országban is; hadseregünk támaszpontjainak területén azonban ez különösen érezhető. Harcolnunk kell azért, hogy a legközelebbi két év folyamán szétzúzzuk a japán banditákat. Ez a két év rendkívül súlyos lesz, és erősen különbözik majd a háború első két esztendejétől is, meg a második kettőtől is. Ezt a sajátosságát a forradalmi Párt és a forradalmi hadsereg vezetőinek előre kell látniok. Ha a vezetés képtelen arra, hogy ezt előre lássa, akkor csak az események uszályában kulloghat, s bármekkora erőfeszítéseket tesz is, nem tudja biztosítani a győzelmet, sőt ellenkezőleg, azt kockáztatja, hogy hátráltatja a forradalom ügyét. S bár az ellenség hátában létesített ellenállási támaszpontok területén a nehézségek a multhoz viszonyítva többszörösükre növekedtek, e támaszpontokon mégsem tapasztalhatók még rendkívüli nehézségek. De ha nem tesszük meg már most a szükséges intézkedéseket, akkor ezek a rendkívüli

nehézségek elkerülhetetlenül bekövetkeznek. A tapasztalatlan ember, aki az elmúlt és a jelenlegi helyzet hatása alatt áll, könnyen tévedésbe eshet, és azt képzelheti, hogy a körülmények a jövőben sem fognak rosszabbul alakulni. Nem képes előre látni azt, hogy a hajóra további útján zátonyok leselkednek, s nem képes a hajót úgy vezetni, hogy kikerülje ezeket a zátonyokat.

Melyek ezek a zátonyok, amelyek a japán területrablók ellen viselt háborúnk hajójának útját veszélyeztetik? Nem egyebek, mint azok a rendkívül komoly ellátási nehézségek, amelyek a háború utolsó szakaszában jelentkeztek. A Párt Központi Bizottsága rámutatott ezekre a nehézségekre, és felszólított bennünket arra, hogy minden figyelmünket e zátonyok kikerülésére fordítsuk. Elvtársaink zöme már megértette ezt, egy részük azonban még mindig nem; olyan akadály ez, amelyet mindennél előbb ki kell küszöbölnünk.

A japán területrablók elleni háború érdekében összefogásra van szükség. Az összefogásnak is megvannak a maga nehézségei. Ezek politikai természetű nehézségek; megvoltak a multban is, és a jövőben is előfordulhatnak. A legutóbbi öt év alatt Pártunk óriási erőfeszítéseket tett e nehézségek fokozatos leküzdésére. Jelszavunk: erősíteni az összefogást; az összefogás erősítésére a továbbiakban is szükség lesz. De vannak még másfajta, mégpedig gazdasági természetű nehézségek is. Ezek a nehézségek a továbbiak során feltétlenül növekedni fognak. Jelenleg egyes elvtársak túlságosan könnyen veszik ezt a kérdést, és nem sokat törődnek vele; az ilyen elvtár-

sak figyelmét rá kell irányítanunk az előttünk álló nehézségekre. A japán területrablókkal szembeni ellenállás támaszpontjainak területén minden elvtársnak meg kell értenie, hogy a jövőben elkerülhetetlenül súlyosbodni fognak az ellátási nehézségek, hogy nekünk le kell küzdenünk ezeket a nehézségeket, és hogy leküzdésük egyik legfontosabb eszköze a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentése és megerősítése.

Miért a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentése és megerősítése az egyik legfontosabb eszköze az ellátási nehézségek leküzdésének? A támaszpontjaink területén kialakult jelenlegi katonai helyzet, és méginkább a jövőben kialakuló helyzet nyilvánvalóan nem engedi, és nem fogja megengedni nekünk, hogy a régi módon intézzük a dolgokat. A mi túlságosan nagy katonai szervezetünk megfelelt a korábbi helyzet követelményeinek. Akkor a helyzet megengedte nekünk, hogy ekkora szervezetünk legyen, sőt, megkövetelte, hogy az éppen ilyen legyen. Ma azonban másként áll a dolog: támaszpontjaink területe összeszűkült, és meglehet, hogy a jövőben még inkább szűkülni fog, éppen ezért semmiképpen sem tarthatunk fenn egy olyan óriási szervezetet, mint amilyent azelőtt fenntartottunk. Katonai szervezetünk ellentmondásba került a katonai helyzettel, s ezt az ellentmondást le kell küzdenünk. Az ellenség arra törekszik, hogy elmélyítse ezt az ellentmondást — ez a lényege úgynevezett „hármas" politikájának[1]. Ha továbbra is fenntartjuk túlságosan nagy katonai szervezetünket, ezzel csak az ellenségnek segítünk abban, hogy valóra

válthassa aljas terveit. Ha viszont szűkítjük szervezetünket, ha megvalósítjuk a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentését és megerősítését, akkor e csökkentés ellenére is megmarad katonai szervezetünk ereje; „nagy hal nem élhet sekély vízben" — vagyis, ha a katonai helyzet követelményeinek megfelelően csökkentjük katonai szervezetünket, akkor erősebbek leszünk, mint azelőtt, s nem adunk lehetőséget az ellenségnek arra, hogy legyőzzön bennünket, hanem végül mi fogjuk őt legyőzni. Ezért mondjuk azt, hogy a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentésének és megerősítésének a Párt Központi Bizottsága által javasolt irányvonala rendkívüli fontosságú politikai intézkedés.

Gyakran megesik azonban, hogy a körülmények és a szokás hatalma béklyóba verik az emberek tudatát; ettől néha még a forradalmárok sem mentesek: nehezen tudnak beletörődni abba, hogy azt a hatalmas katonai szervezetet, amelyet sajátmaguk teremtettek meg, most ugyancsak sajátmaguk építsék le; így aztán, mikor végre kell hajtani a csökkentést, kénytelen-kelletlen, vonakodva szánják rá magukat. Az ellenség óriási katonai szervezetének teljes erejével nyom bennünket. Hogyan lehetne — mondják egyesek — ilyen körülmények között csökkenteni a magunk szervezetét? Hiszen így katonai erőnk nem lesz elég az ellenség visszaverésére. Az ilyen nézetek a körülmények és a megszokásban rejlő erő bénító hatásának az eredményei. Az évszakok változásával öltözékünket is meg kell változtatnunk. A tavaszból nyárba, a nyárból

őszbe, az őszből télbe, a télből tavaszba való átmenet idején más és más ruházatra van szükség. Gyakran előfordul azonban, hogy az évszakok változásakor az emberek nem találják el helyesen azt az időt, amikor másképpen kell öltözködniök, s ilyenkor megbetegszenek; ennek a megszokás az oka. A támaszpontok területén kialakult jelenlegi helyzet azt követeli, hogy vessük le a téli ruhát, és öltsük fel a nyárit, hogy így könnyedén megküzdhessünk az ellenséggel. Jelenleg nehézkesen mozgunk, nem vagyunk elég rugalmasak, s ez nagyon megnehezíti a hadműveletek végrehajtását. Azt kérdezhetik tőlünk: hogyan tudunk majd akkor megbirkózni az ellenség óriási katonai szervezetével? Válasz gyanánt Szun Vu-kung példájára hivatkozunk, aki legyőzte a Vaslegyező Úrnőjét. A Vaslegyező Úrnője gonosz boszorkány volt, de Szun Vu-kung rovarrá változott, behatolt a boszorkány szívébe, és legyőzte[2]. Másik jó példa a kujcsoui szamár históriája, melyet Liu Cung-jüan[3] írt meg. Kujcsouban feltűnt egy szamár; a nála kisebb termetű kujcsoui tigris megrémült tőle, amikor megpillantotta. De a dolog vége mégis csak az lett, hogy a kistermetű tigris felfalta a szamarat. A mi 8. és Új 4. hadseregünk hasonló Szun Vu-kunghoz, vagy a kistermetű kujcsoui tigrishez: minden képessége megvan ahhoz, hogy leszámoljon a gonosz japán boszorkánnyal, avagy a japán szamárral. Szervezzük újjá, tegyük kisebbé, de erősebbé katonai szervezetünket, és legyőzhetetlenek leszünk.

JEGYZETEK

[1] A „hármas" politikán a japán imperialistáknak Kína felszabadított körzetei tekintetében folytatott politikája értendő: mindent felégetni, mindent elpusztítani, mindenkit kiirtani.

[2] Elbeszélés, amely arról szól, hogy miként győzte le a Vaslegyező Úrnőjét a rovaralakot öltött Szun Vu-kung. Lásd a „Hszi jucsi" („Nyugati utazás") című fantasztikus regény 59. fejezetét.

[3] Liu Cung-jüan (773—819) — a Tang-korszak egyik legnagyobb írója. „Három eskü" című műve három állatmeséből áll, az egyik „A kujcsoui szamár". A mesében ez olvasható: „Kujcsou tartományban nem voltak szamarak. Valami különc ember egyszer csónakon odaszállított egy szamarat. Kiderült, hogy semmi hasznát sem veheti a szamárnak, ezért szabadon eresztette a hegyek között. Megpillantotta a szamarat egy tigris, és módfelett elcsodálkozott: micsoda óriási állat! Természetfeletti lénynek tartotta a szamarat, és elrejtőzve az erdőben, figyelni kezdte. Majd kijött az erdőből, és minden ízében reszketve közelebb ment a szamárhoz, de még ekkor sem értette, hogy miféle élőlény. Másnap a szamár elordította magát, mire a tigris rémülten elfutott, mert attól félt, hogy a szamár felfalja. Amikor azonban alaposabban megfigyelte a szamarat, rájött, hogy az semmiféle természetfeletti képességgel nem rendelkezik. Miután megszokta a szamárbőgést, óvatosan körüljárta a szamarat, de párviadalba azért nem mert vele bocsátkozni. Majd még közelebb merészkedett hozzá, még alaposabban szemügyre vette, kacérkodni kezdett vele, hozzádőlt, és meglökte. A szamár méregbe jött, és megrúgta a tigrist. Ekkor a tigris felujjongott örömében: «Ennyi hát minden tudományod!» Nagyot ordítva rávetette magát a szamárra, átharapta a torkát, felfalta, aztán odébb állott."

DÖNTŐ FORDULAT A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN*

(1942 október 12)

* *Mao Ce-tung elvtárs vezércikke a „Csiefangzsipao" című jenani lapban.*

A sztálingrádi csatát az angol és az amerikai ujságok a verduni ütközettel hasonlítják össze. A „vörös Verdun" dicső híre az egész világon elterjedt. Mindazonáltal ezt az összehasonlítást egyáltalán nem lehet sikerültnek nevezni. A most folyó sztálingrádi csata jellegénél fogva különbözik az első világháború Verdunétől. De azért van bennük valami közös: most is, mint akkor, sokakat megtévesztenek Németország támadó hadműveletei, és ezek az emberek azt hiszik, hogy Németország még győzelmet arathat. Az első világháború 1918 telén ért véget, de a német hadsereg még 1916-ban is többször indított támadást Verdun francia erőd ellen. E hadművelet során, amelyet a német trónörökös irányított, a német hadsereg legválogatottabb kötelékeit vetették harcba. A Verdun alatti ütközet döntő összecsapás volt. A német hadsereg elkeseredett támadása kudarccal végződött. Ezután az egész német-osztrák-török-bolgár tábor kilátástalan helyzetbe került, nehézségei napról napra növekedtek, megkezdődött benne a bomlás, s végülis teljes csődbe jutott. Az angol-amerikai-francia tábor azonban ezt

1916-ban még nem értette meg; ez a tábor még mindig erősnek tartotta a német hadsereget, és nem tudta, hogy saját győzelme már közel van. Az emberiség történelmében mindig úgy szokott lenni, hogy a reakció halódó erői még egy utolsó, kétségbeesett támadást indítanak a forradalom erői ellen; egyes forradalmárokat egy ideig megtéveszt az a látszólagos erő, amely mögött belső rothadás rejlik, s nem látják a valóságos képet, nem látják, hogy az ellenség nemsokára megsemmisül, és a győzelem az övék lesz. Maga a fasizmus megjelenése és azok az agresszív háborúk, melyeket a fasizmus már évek óta folytat, szintén a reakció pusztuló erőinek végvonaglásai; a mostani háborúban pedig a Sztálingrád ellen intézett támadás magának a fasizmusnak utolsó, görcsös próbálkozása. E döntő, történelmi fordulat idején a nemzetközi antifasiszta táborban szintén sokan vannak olyanok, akiket megtéveszt a fasizmus dühöngő maszkja, és emiatt nem látják annak valódi állapotát.

Negyvennyolc napja — augusztus 23-tól kezdve, amikor a német csapatok befejezték az átkelést a Don-kanyaron, és általános támadást indítottak Sztálingrád ellen (e csapatok egy része később, szeptember 15-én betört a város északnyugati részén levő Zavodszkoj kerületbe) — mind a mai napig folyik ez a súlyos csata, amilyenhez fogható még nem volt az emberiség történetében. Negyvennyolc napja tíz- és százmilliók várják türelmetlenül a csata állásáról szóló legfrissebb híreket, amelyek ebből a városból érkeznek, s amelyektől hol bánat, hol öröm költözik az emberek szívébe. Ez a csata

nemcsak a szovjet-német háborúban, sőt, nemcsak a fasizmus ellen folyó jelenlegi világháborúban jelent fordulatot, hanem fordulatot jelent az egész emberiség történetében is. Negyvennyolc napja Sztálingrádra szegezik tekintetüket az egész világ népei, még jobban, mint ahogyan Moszkvára szegezték az elmúlt év októberében.

Nyugaton elért győzelmei előtt Hitler mintha óvatosabb lett volna. Amikor megtámadta Lengyelországot, Norvégiát, Hollandiát, Belgiumot és Franciaországot, amikor megtámadta a Balkánt, erőit mind összevonta, nem merte szétforgácsolni. Nyugati győzelmei után fejébe szállt a dicsőség; azt tervezte, hogy három hónap leforgása alatt megsemmisíti a Szovjetuniót. Az óriási, szocialista nagyhatalom ellen minden fronton támadást indított, az északi Murmanszktól le egészen a déli Krimig, s ilymódon szétszórta erőit. Tavaly októberben Moszkva ellen indított támadása összeomlott, és ezzel lezárult a szovjet-német háború első szakasza; Hitler első stratégiai terve meghiúsult. A Vörös Hadsereg megállította a német csapatok multévi támadását, és télen az egész fronton ellentámadásba lendült; ez volt a szovjet-német háború második szakasza; Hitler visszavonult, és védekezésbe ment át. Ebben az időben eltávolította főparancsnokát, Brauchitschot, maga vette át a frontcsapatok vezényletét, elhatározta, hogy lemond az egész fronton való támadás tervéről, és összegyűjtve egész Európából minden haderejét, előkészítette utolsó támadását. Noha ennek a támadásnak csak részlegesnek kellett lennie, és csupán a déli fronton kellett lezajlania,

Hitler mégis úgy számított, hogy ezzel a támadással a Szovjetunió létfontosságú központjaira fog lesujtani. Minthogy ettől a döntő támadástól függött a fasizmus léte, Hitler óriási erőket vont össze; még az Észak-Afrikában felhasznált repülőgépek és harckocsik egy részét is átdobta. A fasiszták ez év májusi kercsi és szevasztopoli támadásával a háború harmadik szakaszába lépett. Hitler másfélmilliós hadsereget gyűjtött össze, e hadsereghez irányította repülőgépeinek és harckocsijainak zömét, és hallatlanul elkeseredett támadást indított Sztálingrád és a Kaukázus ellen. Megkísérelte, hogy gyorsan bevegye Sztálingrádot, és elfoglalja a Kaukázust, mert ezzel kettős célja volt: el akarta vágni a Volgát, és el akarta foglalni Bakut, hogy azután északon Moszkva ellen támadjon, délen pedig kijusson a Perzsa öbölhöz. Ugyanakkor a japán fasisztákra az a szerep várt, hogy Mandzsúriában összpontosítsák erőiket, és felkészüljenek a Sztálingrád eleste után Szibéria ellen indítandó támadásra. Hitler őrült tervet forgat az agyában: annyira meg akarja gyengíteni a Szovjetuniót, hogy a német hadsereg fő erőit elvonhassa a szovjet frontról, és egy angol-amerikai támadás esetén átdobhassa őket a nyugati frontra, hogy elfoglalhassa Közel-Keletet az ottani erőforrásokkal együtt, és egyesülhessen a japán csapatokkal; ez egyben megadta volna a japán hadsereg fő erőinek azt a lehetőséget, hogy északon szabaddá tegyék magukat, s biztosított mögöttes területet hagyva maguk mögött, nyugatra és délre vonuljanak a mi országunk, Anglia meg az Egyesült Államok ellen. Ilyenformán véli Hitler elérni a fasiszta tábor győzelmét.

De nézzük, mi a reális helyzet a háborúnak ebben a szakaszában? Hitler beleütközött a számára pusztulást hozó szovjet hadviselési tervbe. A Szovjetunió célja a következő volt: minél mélyebben nyomul az ellenség az országba, annál megsemmisítőbb csapást mér rá. Hitler öthónapos harc után sem érte el a Kaukázus olajvidékeit, és Sztálingrádot sem tudta elfoglalni. Megrekedt a magas hegyek között, és a bevehetetlen város falainál, nem bír sem előre, sem hátrafelé mozdulni, és óriási veszteségeket szenved; zsákutcába jutott. Már októberben járunk, nemsokára itt a tél, hamarosan befejeződik a háború harmadik szakasza, és megkezdődik a negyedik szakasz. A Szovjetunió ellen indított háborújában Hitlernek kivétel nélkül minden stratégiai elgondolása rombadőlt. A jelenlegi szakaszban Hitler, okulva abból a kudarcból, melyet csapatai szétforgácsolása folytán a mult év nyarán elszenvedett, déli irányban összpontosította erőit. De továbbra is arra törekszik, hogy keleten elvágja a Volgát, délen pedig elfoglalja a Kaukázust, vagyis egy csapással két célt akar elérni, s ezért még mindig szétszórja erőit. Még nem jött rá arra, hogy reális erői nem felelnek meg étvágyának, s emiatt most erejét meghaladó teherrel a nyakában olyan helyzetbe került, amelyből nincs kiút. A Szovjetunió ellenben a háború folyamán egyre erősebbé és erősebbé válik. A bölcs sztálini hadvezetés teljesen magához ragadta a kezdeményezést, s mindenütt a pusztulás felé kergeti Hitlert. A háború negyedik szakasza, amely ezen a télen kezdődik, Hitlert a sírba viszi.

Ha összehasonlítjuk Hitler helyzetét a háború

első és harmadik szakaszában, akkor láthatjuk, hogy Hitler a végleges vereség küszöbén áll. Jelenleg a Vörös Hadsereg a sztálingrádi és a kaukázusi fronton lényegében már megállította a német hadsereg támadását, Hitler már kifulladt, sztálingrádi és kaukázusi támadása kudarcot szenvedett. Azok a jelentéktelen katonai erők, melyeket az egész téli időszak folyamán, tavaly decembertől ez év májusáig sikerült mozgósítania, már felőrlődtek. A szovjet fronton sietve védekezésbe kell átmennie most, amikor egy hónap múlva itt a tél. A Dontól nyugatra és délre fekvő egész terület rendkívül veszélyes számára, minthogy a Vörös Hadsereg itt ellentámadásba megy át. Hitler, akit megcsapott a pusztulás dermesztő szele, ezen a télen újból megpróbálja feltölteni csapatait. Lehetséges, hogy erőinek szánalmas maradványait összekotorva fel tud még állítani néhány új hadosztályt, azonkívül ki tud még facsarni bizonyos mennyiségű ágyútölteléket fasiszta partnereiből — Olaszországból, Romániából és Magyarországból —, hogy megpróbáljon kijutni abból a veszélyes helyzetből, mely számára a keleti meg a nyugati fronton kialakulóban van. Hitlernek azonban el kell készülnie arra, hogy a keleti fronton a téli hadjárat során óriási veszteségeket fog szenvedni, és hogy nyugaton létrejön a második front; ugyanakkor Olaszországot, Romániát és Magyarországot Hitler elkerülhetetlen veresége miatt csüggedés fogta el, úgyhogy ezek az országok napról napra jobban el fognak távolodni tőle. Röviden szólva: Hitler számára már csak egy út maradt, s ez az út a sírba vezet.

Van valami közös vonás Sztálingrádnak immár negyvennyolc napja tartó védelme és Moszkva tavalyi védelme között. Ez a közös vonás abban áll, hogy Sztálingrád védelme éppen úgy meghiúsította a hitleristák ezévi terveit, mint ahogy Moszkva védelme meghiúsította multévi terveiket. A különbség viszont az, hogy míg a Vörös Hadsereg, Moszkva megvédését közvetlenül követő téli ellentámadása után, kénytelen volt ebben az évben a német csapatoknak még egy nyári támadását is feltartóztatni (ez a támadás elsősorban azért indult meg, mert Németország és európai partnerei még elég erősnek érezték magukat, másodsorban pedig azért, mert Anglia és az Egyesült Államok halogatták a második front megnyitását), addig Sztálingrád megvédése után teljesen más lesz a helyzet. Egyrészt, a Szovjetunió hatalmas méretű második téli ellentámadást indít, Anglia és az Egyesült Államok nem halogathatja tovább a második front megnyitását (bár azt, hogy mikor nyitja meg, konkrétan még mindig nem lehet meghatározni), Európa népei pedig erre felkeléssel fognak válaszolni. Másrészt, Németországnak és európai partnereinek nincs többé erejük nagyarányú támadásra, és Hitler számára nem marad más hátra, mint az, hogy stratégiai védelemre rendezkedjék be. Mihelyt pedig Hitler kénytelen lesz a stratégiai védelemre áttérni, elmondhatjuk, hogy ütött a fasizmus végórája. Egy olyan fasiszta államnak, mint amilyen a hitlerista állam, egész politikai és katonai élete, megszületése első napjától fogva, a támadásra épül fel, s ha vége a támadásnak,

vége az életének is. A sztálingrádi csata megállítja a fasiszta támadást; ennek a csatának döntő jellege van. Ez a döntő jellege határozza meg az egész világháború kimenetelét.

Hitlerrel három hatalmas ellenség áll szemben: a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok, valamint a hitleristák által megszállt területek néptömegei. Keleten ott áll előtte a Vörös Hadsereg — ez a bevehetetlen erőd, előtte állnak a Vörös Hadsereg második téli ellentámadásának és az azt követő összes többi ellentámadásának megpróbáltatásai — ezek pedig döntő jelentőségű tényezők az egész háború és az emberiség sorsa szempontjából. Hadd várakozzék és késlekedjék Anglia és az Egyesült Államok nyugaton; amikor eljön az idő, és lehetőség nyílik arra, hogy „agyonüssék" a már agyonütött tigrist, mégiscsak meg fogják nyitni a második frontot. Hitler előtt ott áll még a belső front is, nevezetesen az a nagy népfelkelés, amely Németországban, Franciaországban és Európa más részeiben érlelődik. Mihelyt megkezdődik a Szovjetunió általános ellentámadása, és eldördülnek a második front ágyúi, Európa népei erre egy harmadik front megnyitásával fognak reagálni. E három fronton összpontosított támadás indul majd a hitleristák ellen. Ezek lesznek a sztálingrádi csata után kibontakozó, hatalmas történelmi jelentőségű események.

Napoleon politikai szereplése Waterloonál ért véget, de ehhez a talajt moszkvai veresége készítette elő[1]. Most Hitler halad Napoleon útján; az ő pusztulását a sztálingrádi csata határozza meg.

A dolgok ilyen állása közvetlenül érezhető a Távol-Keleten. Az elkövetkező év a japán fasizmusnak sem ígér semmi jót. Napról napra jobban szorul körülötte a hurok, s végül elnyeli majd a sír.

Mindenkinek, aki sötéten látja a nemzetközi helyzetet, meg kell változtatnia nézőpontját.

JEGYZETEK

[1] 1815 júniusában, a délbelgiumi Waterloonál ütközött meg Napoleon hadserege az egyesült angol-porosz csapatokkal. Napoleon vereséget szenvedett; az Atlanti óceán déli részén fekvő Szt. Ilona szigetére száműzték, ott is halt meg 1821-ben. Napoleon egész sor európai országot hódított meg, de 1812-ben, amikor Oroszország ellen vezetett hadjáratot, Moszkvában súlyos vereség érte. Elitcsapatai majdnem teljesen megsemmisültek. Ezt a csapást Napoleon sohasem bírta kiheverni. Napoleon moszkvai vereségéről lásd „Az elhúzódó háborúról" című munkához fűzött 22. jegyzetet e kiadás 2. kötetében.

AZ OKTÓBERI FORRADALOM HUSZONÖTÖDIK ÉVFORDULÓJÁRA

(1942 november 6)

Bizakodó reménnyel telve ünnepeljük ebben az évben az Októberi Forradalom évfordulóját. Bizton hiszem, hogy az Októberi Forradalom ezévi ünnepe nemcsak a szovjet-német háborúban jelent fordulópontot, hanem azon az úton is, melyen a nemzetközi antifasiszta front halad a fasizmus frontjának legyőzése felé.

Eddig a Vörös Hadsereg egymaga szállt szembe a fasiszta Németországgal és annak európai partnereivel, s Hitler még képes volt a támadás folytatására, még nem verték szét. De a Szovjetunió erői a háború folyamán megszilárdultak, s Hitler második nyári támadása összeomlott. A nemzetközi antifasiszta frontnak mostantól fogva az a feladata, hogy kifejlessze a fasizmus frontja elleni támadását, és végleges vereséget mérjen a fasizmusra.

A Vörös Hadsereg harcosai olyan hőstettet vittek végbe Sztálingrád alatt, mely kihat az egész emberiség sorsára. Ezek a harcosok Október szülöttei. Az Októberi Forradalom zászlaja legyőzhetetlen, a fasizmus erői pusztulásra vannak ítélve.

A Vörös Hadsereg győzelmei, amelyeket a kínai

nép megünnepel, a mi győzelmeink is. A mi háborúnk a japán területrablók ellen már több mint öt esztendeje tart. Még sok nehézség és nélkülözés vár ránk, de pirkad már a győzelem hajnala. Nem kétséges, hogy győzelmet aratunk a japán fasizmus felett, s hogy közel a győzelem napja.

Minden erőt a japán fasizmus szétzúzására — ez a kínai nép feladata!

GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI KÉRDÉSEK A JAPÁN TERÜLETRABLÓK ELLENI HÁBORÚ IDŐSZAKÁBAN*

(1942 december)

** Ez a munka első fejezete a „Gazdasági és pénzügyi kérdések" című beszámolónak, amelyet Mao Ce-tung elvtárs a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület vezető pártfunkcionáriusainak tanácskozásán mondott el. A beszámolónak ez a fejezete eredetileg a „Végzett munkánk legfontosabb eredményei" címet viselte. A felszabadított*

korzetek számára az 1941-es és az 1942-es esztendő az egész japánellenes háború legsúlyosabb két éve volt. A japán banditák barbár kegyetlenkedések közepette végrehajtott támadása, valamint a Kuomintang által szervezett bekerítés és blokád rendkívül nagy pénzügyi nehézségek elé állította a felszabadított korzeteket. Mao Ce-tung elvtárs rámutatott arra, hogy a Pártnak a lakosság erőfeszítéseit mindenképpen a mezőgazdaság és a többi termelési ág fejlesztésére kell irányítania; felszólította a felszabadított korzetekben működő intézményeket, tanintézeteket és katonai alakulatokat, hogy a pénzügyi és gazdasági nehézségek leküzdése céljából erejükhöz képest mindent kövessenek el a saját igényeik kielégítését szolgáló termelés megszervezése érdekében. Mao Ce-tung elvtárs „Gazdasági és pénzügyi kérdések" című munkájában, úgyszintén „Indítsunk mozgalmat a támaszpontok területén a földhaszonbér csökkentéséért, a termelés fejlesztéséért, a hatalmi szervek támogatásáért és a lakosságról való gondoskodásért", valamint „Szervezkedjetek!" című munkájában található meg az alapvető programmja annak a mozgalomnak, amely a Párt vezetésével ebben az időszakban bontakozott ki, s amely a felszabadított korzetek termelésének fejlesztésére irányult. A „Gazdasági és pénzügyi kérdések" című munkában Mao Ce-tung elvtárs szigorúan bírálta azt a helytelen nézetet, amelynek hívei, nem törődve az egész gazdaság fejlesztésének feladatával, az egész problémát kizárólag a pénzügyi bevételekre és kiadásokra vezették vissza; szigorúan bírálta azt a hibás munkastílust, amely abban nyilvánult meg, hogy egyesek elhanyagolták a lakosság mozgósításának feladatát, nem segítették a lakosságot a termelés fejlesztésében és a nehézségek leküzdésében, s csak arra volt gondjuk, hogy beszedjék az adót a lakosságtól; majd a következőkben körvonalazta a Párt helyes irányvonalát: „fejlesszük a gazdaságot, hogy biztosítsuk az ellátást". Az a mozgalom, amely ez irányvonal megvalósítása során a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen és a japán területrablók mögöttes területén levő felszabadított korzetekben a termelés fejlesztése céljából kibontakozott, hatalmas eredményekkel járt. Ez lehetővé tette a hadseregnek és a felszabadított körzetek lakosságának, hogy sikeresen átvészelje a japán területrablók elleni háború legnagyobb nehézségekkel járó időszakát, egyben pedig gazdag tapasztalatokkal fegyverezte fel a Pártot abban a tekintetben, hogy miként irányítsa a továbbiakban a gazdasági építőmunkát.

Fejlesszük a gazdaságot, hogy biztosítsuk az ellátást — ez gazdasági és pénzügyi munkánk fő célkitűzése. Sok elvtárs azonban egyoldalúan fogja fel ezt a dolgot, eltúlozza a pénzügyek jelentőségét, és nem érti meg az egész gazdaság fejlesztésének fontosságát. Gondolataik kizárólag a pénzügyi bevételek és kiadások körül forognak, s ezért, bármennyire törik is magukat, nem jutnak semmire. Ósdi, maradi felfogással van itt dolgunk, mely még él ezekben az elvtársakban. Nem értik meg, hogy bár a pénzügyi politika természetesen befolyásolhatja a gazdaságot, maguknak a pénzügyeknek az állapotát azonban a gazdaság egészének az állapota határozza meg. Olyasmi még nem fordult elő, hogy szilárd gazdasági alap nélkül megoldották volna a pénzügyi nehézségeket; ha a gazdaság nem fejlődik, nem lehet tele az államkassza. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület pénzügyi kérdése az, hogy fel kell kutatni az emberek tízezreinek — a hadsereg tagjainak és az igazgatási apparátus dolgozóinak — eltartására szolgáló eszközöket, az igazgatási költségek fedezésére szolgáló

eszközöket, valamint azokat, amelyek a japán támadók elleni hadviseléshez szükségesek. Ezeket az eszközöket a lakosságtól származó adóbevételek biztosítják, s ugyanezt a célt szolgálja az emberek tízezreinek — a hadsereg tagjainak és az igazgatási apparátus dolgozóinak — saját termelőtevékenysége is. Ha nem fogjuk fejleszteni a lakosság gazdaságát és az állami gazdaságot, akkor nem marad más hátra számunkra, mint az, hogy megadóan várjuk a pusztulást. A pénzügyi nehézségeket csak a gazdaság tényleges és hatékony fejlesztése útján lehet leküzdeni. De ha az emberek maradi felfogás szerint cselekszenek, megfeledkeznek arról, hogy fejleszteni kell a gazdaságot, és új bevételi forrásokat kell felkutatni, s a pénzügyi nehézségeket csupán a feltétlenül szükséges kiadások csökkentése révén próbálják leküzdeni — akkor nem juthatnak semmire.

Az elmúlt öt esztendő alatt több szakaszon mentünk keresztül. A legnagyobb nehézségeket 1940—1941-ben éltük át. Erre az időszakra esett a Kuomintang két nagyarányú kommunistaellenes hadjárata. Odáig jutottunk, hogy jóformán nem volt már ruhánk, zsírunk, papírunk, zöldségfélénk; harcosainknak nem volt lábbelijük, munkatársainknak nem volt télen takarójuk. A Kuomintang megszüntette számunkra a kiutalásokat, gazdasági blokáddal vett körül bennünket, hogy kiéheztesse és így elfoglalja körzetünket. Valóban óriási nehézségeket kellett akkor kiállnunk. De átvészeltük őket. Átvészeltük nemcsak azért, mert a Határterület lakossága élelmet adott nekünk, hanem főleg azért,

mert mi magunk is erélyesen megfogtuk a munka végét, és megteremtettük saját állami gazdaságunkat. A Határterület kormánya egész sor iparvállalatot létesített, amelyek biztosították szükségleteink kielégítését, a hadseregben széleskörű termelési mozgalmat szerveztünk, továbbá mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi vállalatokat hoztunk létre az ellátás biztosítása céljából; az emberek tízezrei — az intézmények és tanintézetek dolgozói, illetve hallgatói — saját szükségleteik kielégítésére szintén szerveztek gazdasági vállalatokat. Mindezek a gazdasági vállalatok, amelyeket a hadsereg, az intézmények és a tanintézetek saját szükségleteik kielégítésére létesítettek, a jelenlegi sajátos körülmények sajátos szülöttei: más történelmi körülmények között ez észszerűtlen és értelmetlen volna, de most teljességgel észszerű és teljességgel szükségszerű. Éppen az ilyen intézkedésekkel győztük le a nehézségeket. Vajjon ezek a nyilvánvaló és vitathatatlan történelmi tények nem támasztják-e alá azt az igazságot, hogy csak a gazdaság fejlesztése biztosíthatja az ellátást? Bár még sok nehézséggel kell megküzdenünk, ma már elmondhatjuk, hogy megvetettük állami gazdaságunk fundamentumát. Munkánkat 1943-ban is folytatjuk, és ez a fundamentum még szilárdabb lesz.

A gazdaság fejlesztésének irányvonala helyes irányvonal, de ennek a fejlesztésnek nem szabad kalandorjellegűnek, minden alapot nélkülözőnek lennie. Egyes elvtársak, akik nem veszik tekintetbe az adott pillanat és az adott hely konkrét körülményeit, tücsköt-bogarat összehordva „fejlesztés-

ről" kiabálnak, s példának okáért azt követelik, hogy építsünk nehézipari vállalatokat, hatalmas sóbányák, nagy hadiüzemek terveivel hozakodnak elő, és így tovább. Mindez irreális és elfogadhatatlan. A Párt irányvonala a gazdaság helyes fejlesztésének irányvonala. Harcolnunk kell egyrészt az elavult, maradi felfogás ellen, másrészt az üres és irreális tervezgetés ellen. Ezen a két fronton harcol a Párt pénzügyi és gazdasági munkája során.

Fejlesztenünk kell az állami gazdaságot, de nem szabad megfeledkeznünk annak a segítségnek a fontosságáról sem, amelyet a lakosság nyujt nekünk. A lakosság 1940-ben 90 000 tan, 1941-ben 200 000 tan, 1942-ben pedig 160 000 tan gabonát[1] szolgáltatott be, ami biztosította a hadsereg tagjainak és az igazgatási apparátus dolgozóinak ellátását. A multban — az 1941. évet is beleértve — állami mezőgazdaságunk még igen kevés élelmiszert adott, és így az élelemellátás tekintetében a lakosságtól függtünk. Bár a jövőben a hadsereg erőivel feltétlenül növeljük az élelmiszertermelést, ezen a téren ma még kénytelenek vagyunk főleg a lakosságra támaszkodni. Igaz, a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület a hátországban van, és közvetlenül nem érezte a háború pusztításait, de nagy területe gyéren lakott (mindössze másfélmillió ember él rajta), s ezért a lakosság nem egykönnyen tudott ilyen nagymennyiségű élelmiszert előteremteni. Emellett még az itteni lakosság sót szállít, és természetben vagy pénzben sóadót fizet; ráadásul 1941-ben a lakosság 5 millió jüan értékű kölcsönt is jegyzett; mindez együttvéve nem csekély terhet jelent a

számára. A japán agresszorok elleni hadviselés és az államépítés érdekében a népnek bizonyos terhet kell vállalnia, s a nép jól tudja, hogy erre szükség van. Azokban az időszakokban, amikor kormányunk rendkívül nagy anyagi nehézségekkel küzd, bizonyos mértékben meg kell növelni a nép vállára nehezedő terheket, és a nép ezt meg is érti. Ugyanakkor azonban olyan körülményeket kell biztosítanunk, hogy gazdasága fejlődhessék, és visszatéríthesse neki azt, amit elveszünk tőle. Ez azt jelenti, hogy megfelelő gyakorlati lépéseket kell tennünk, és meg kell találnunk a megfelelő módját annak, hogy segítsük a lakosságot a földművelés, az állattenyésztés, a háziipar, a sókitermelés és a kereskedelem fejlesztésében; meg kell tennünk ezt annak érdekében, hogy a lakosság, ha elveszünk tőle valamit, ugyanakkor szerezzen is valamit, mégpedig többet, mint amennyit odaad. Csak ilyen körülmények között tudjuk végigharcolni a japán területrablók elleni hosszantartó háborút.

Egyes elvtársak, nem számolva a háború szükségleteivel, minduntalan csak azt hajtogatják, hogy a kormánynak „humánus" politikát kell folytatnia. Ez hibás felfogás. Hiszen ha nem győzünk a japán agresszorok elleni háborúban, akkor ez az úgynevezett „humánus" politika csak a japán imperialisták számára lesz „humánus", a népnek semmit sem nyujt. Másrészt, igaz ugyan, hogy a nép vállára nehezedő terhek még mindig elég nagyok, de ha majd leküzdjük a kormány és a hadsereg előtt álló nehézségeket, ha majd végére érünk a

japán területrablók elleni háborúnak, és leverjük az ellenséget, akkor boldog idők virradnak a népre. Egy forradalmi kormány valóban humánus politikája csak ilyen lehet.

A másik hibás felfogás: a lakosság nehézségeinek semmibevevése, az a nézet, hogy csak a kormány meg a hadsereg szükségleteit kell szem előtt tartani, más szóval az olyan felfogás, amely azt mondja: „ha halat akarsz fogni, ereszd le a vizet a tóból". Ennek a felfogásnak a hívei a teljesíthetetlen követelések végtelen sorozatát támasztják a néppel szemben. Ez a Kuomintang irányvonala, amelyet mi semmi szín alatt sem követhetünk. Kénytelenek voltunk ideiglenesen megnövelni a nép terheit, de tüstént hozzáfogtunk az állami gazdaság megteremtéséhez. A hadsereg, az intézmények és a tanintézetek saját termelése 1941—1942-ben már szükségleteink nagy részét kielégítette. Ez olyan csoda, melyre még nem volt példa Kína egész történelmében; ez a mi legyőzhetetlenségünk anyagi alapja. Amilyen mértékben fejlesztjük a saját szükségleteink fedezését biztosító gazdaságot, olyan mértékben könnyíthetjük és csökkenthetjük a lakosságra nehezedő adóterhet. Az első szakaszban, 1937 és 1939 között nagyon keveset vettünk el a néptől, s így akkor módja volt arra, hogy kellő erőt gyüjtsön. A második szakaszban, 1940 és 1942 között megnövekedtek a népre kivetett adóterhek. Az 1943. évvel a harmadik szakaszba léphetünk. Ha állami gazdaságunk 1943-ban és 1944-ben tovább fejlődik, ha e két év alatt a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen az egész hadsereg vagy

annak nagy része földműveléssel foglalkozhat, akkor két év mulva ismét könnyíthetünk a lakosság terhein, és a népnek újból lehetősége nyílik az erőgyüjtésre. Ez feltétlenül megvalósítható, és munkánknak éppen ezt a célt kell szolgálnia.

El kell vetnünk mindkét említett hibás tendenciát, és Pártunknak ezt a helyes jelszavát kell szem előtt tartanunk: „fejlesszük a gazdaságot, hogy biztosítsuk az ellátást"; az állami és a magánszektor kölcsönös viszonyát illetően ez legyen a jelszavunk: „számoljunk mind a társadalmi, mind a magánérdekekkel", vagy más szavakkal: „számoljunk mind a hadsereg, mind a lakosság érdekeivel". Csak ezeket a jelszavakat tartjuk helyeseknek. Csak akkor elégíthetjük ki pénzügyi szükségleteinket, ha tevékenyen fejlesztjük mind az állam, mind a lakosság gazdaságát. Még a legnagyobb nehézségek idején is mindig gondolnunk kell az adók korlátozására, hogy a lakosságnak ne legyenek ártalmára a ránehezedő terhek, és az első kínálkozó lehetőséget fel kell használnunk e terhek csökkentésére, hogy a lakosság összeszedje magát.

A Kuomintangban ülő vaskalapos elemek azt hiszik, hogy a Határterületen folyó építőmunka reménytelen dolog, hogy a Határterület előtt álló nehézségek leküzdhetetlenek. Minden nap a Határterület „összeomlását" várják. Nincs értelme vitába szállnunk ezekkel az emberekkel; annyi azonban bizonyos, hogy sohasem fogják megérni „összeomlásunk" napját. A mi utunk a fejlődés, a sikerek útja. Ezek az emberek képtelenek megérteni, hogy a Kommunista Párt és a Határterület forradalmi kor-

mánya által vezetett néptömegek mindenkor támogatják Pártjukat és kormányukat. A Párt és a kormány minden bizonnyal megtalálja a módját annak, hogy legyőzzük a legkomolyabb gazdasági és pénzügyi nehézségeket is. Néhány nehézséget már leküzdöttünk, s hamarosan sor kerül a többire is. A multban a mostaniaknál sokkal nagyobb nehézségekkel kellett megküzdenünk, és mégis felülkerekedtünk rajtuk. Azok a nehézségek, amelyekkel most észak- és középkínai támaszpontjaink találják szembe magukat, sokkal súlyosabbak azoknál, melyekkel a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen van dolgunk. Ott szakadatlanul folyik a kíméletlen háború; és mégis, ezek a támaszpontok már hatodfél éve tartják magukat, és természetesen továbbra is tartani fogják magukat, egészen a teljes győzelemig. Nincs semmiféle okunk a borúlátásra, mert felül tudunk kerekedni bármilyen nehézségen.

A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület vezető funkcionáriusainak mostani tanácskozása után hozzáfogunk a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentésére és megerősítésére irányuló politika megvalósításához[2]. Ezt az intézkedést a legnagyobb szigorral, következetesen és mindenütt végre kell hajtanunk, nem pedig ímmel-ámmal, csak úgy felébe-harmadába. Ennek azt kell eredményeznie, hogy a hadsereg és az igazgatási apparátus létszáma csökken, központosítottsága és hatékonysága fokozódik, hogy kiadásokat takarítunk meg, és kiirtjuk a bürokratizmust. Ennek az öt feladatnak a teljesítésétől függ óriási mértékben gazdasági és pénzügyi munkánk sikere. A hadsereg és az igazga-

tási apparátus csökkentése és megerősítése után a fogyasztással kapcsolatos kiadások csökkenése és a termelésből eredő jövedelmek megnövekedése nemcsak közvetlenül a pénzügyekre lesz pozitív hatással, hanem a lakosság terhén is könnyíteni fog, és kedvezően befolyásolja majd a lakosság gazdaságát. Meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy a pénzügyi és gazdasági szervek munkájában nincs meg a centralizáció, meg kell szüntetni az önállóskodást, azt az állapotot, amikor mindenki azt csinálja, ami neki tetszik, véget kell vetni minden más ehhez hasonló visszataszító jelenségnek, s meg kell teremteni a munkának azt a centralizált, rugalmas rendszerét, amely biztosítja politikai célkitűzéseink következetes megvalósítását és rendszerünk bevezetését. Ha már meglesz ez a centralizált rendszer, akkor munkánk hatékonysága is meg fog növekedni. Valamennyi intézményünk, különösen gazdasági és pénzügyi intézményeink figyelmének központjában a takarékosság elvének kell állnia. A takarékosság elvének megvalósításával jelentős — több tízmillió jüanra rúgó — összeggel csökkenthetjük a felesleges, improduktív kiadásokat. A gazdasági és pénzügyi funkcionáriusoknak ezenkívül le kell küzdeniök a bürokratizmust, amely korrupció, fennhéjázás, szükségtelen formalizmus, aktatologatás stb. formájában még mindig elég erősen megnyilvánul. Ha a fentebb említett öt követelményt teljes mértékben érvényesítjük a Párt apparátusában, a hatalmi szervekben és a hadseregben, akkor elmondhatjuk, hogy a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentésére és megerősítésére irányuló munkánk elérte

célját; akkor majd természetesen minden nehézséget képesek leszünk leküzdeni, és akkor majd ajkukra fagy a gúnymosoly azoknak, akik „összeomlásunkra" számítanak.

JEGYZETEK

[1] Az élelmiszerbegyüjtéssel kapcsolatban Mao Ce-tung elvtárs által megemlített számadatok arra a gabonamennyiségre vonatkoznak, amelyet a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület parasztsága 1940—1942-ben szolgáltatott be mezőgazdasági adó (gabonaadó) fejében.

[2] Lásd a „Rendkívüli fontosságú politikai intézkedés" című munkát ebben a kötetben.

A VEZETÉS MÓDSZEREINEK KÉRDÉSÉHEZ*

(1943 június 1)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt határozata a vezetés módszereiről.*

1. Két olyan módszer van, amelyet nekünk, kommunistáknak, minden munkában alkalmaznunk kell: az egyik az általános jelszavak összekapcsolása a konkrét vezetéssel, a másik pedig a vezetés és a tömegek közötti kapcsolat előmozdítása.

2. Ha nem adunk ki általános jelszavakat, amelyek mindenkinek szólnak, akkor semilyen feladat elvégzésére sem mozgósíthatjuk a tömegeket. Ha viszont csak az általános jelszavakra szorítkozunk, ha maguk a vezetők nem fognak az általuk vezetett szervezetek egész sorában konkrétan és átgondoltan foglalkozni azzal a munkával, amelynek elvégzésére a jelszót kiadták — mégpedig azért, hogy egy adott helyen a jelszót először alkalmazva, tapasztalatokat gyűjtsenek, s e tapasztalatokat azután felhasználják a vezetésük alatt álló többi objektum munkájának irányításában —, akkor nem tudják megállapítani, helyesek-e az általuk kiadott általános jelszavak, nem tudják azokat konkrét tartalommal megtölteni, s így az a veszély támad, hogy ezek az általános jelszavak a levegőben fognak lógni. Így

például a munkastílus megjavítása érdekében 1942-ben megindult mozgalom során ott, ahol alkalmazták az általános jelszavak és a konkrét vezetés összekapcsolásának módszerét, sikereket értek el, ott ellenben, ahol nem alkalmazták ezt a módszert, a munka nem járt sikerrel. A munkastílus megjavítását célzó mozgalom további fejlesztése során 1943-ban a Központi Bizottság minden irodája és azok osztályai, a körzeti és a helyi pártbizottságok a szükséges tapasztalatok megszerzése érdekében az általános jelszavak (a munkastílus megjavításáért folyó mozgalom fejlesztését egész évre meghatározó tervek) kibocsátása mellett kötelesek a maguk intézményén belül, azonkívül a hozzájuk közelálló intézmények, tanintézetek és katonai alakulatok közül két-három objektumot kiválasztani (nem sokat), s ezeket mélyrehatóan tanulmányozniok kell, alaposan meg kell ismerniök a munkastílus megjavítását célzó mozgalommal kapcsolatos oktatási munkájukat; ki kell választaniok a legtipikusabb funkcionáriusok közül néhányat (ugyancsak nem sokat), s alaposan meg kell ismerniök politikai multjukat, meg kell tudniok, hogyan állnak ideológiai tekintetben, hogyan tanulnak, hogyan dolgoznak; ugyanakkor személyesen kell irányítaniok a kiválasztott objektumok vezetőinek tevékenységét, segítséget nyujtva nekik az illető objektum gyakorlati problémáinak konkrét megoldásában. Minden egyes intézménynek, tanintézetnek, katonai alakulatnak szintén vannak bizonyos számban olyan objektumai, amelyek az állományukba tartoznak; az illető intézmények, tanintézetek és katonai alakulatok vezető

funkcionáriusainak szintén ugyanígy kell eljárniok. Az ő szempontjukból ez azt jelenti, hogy a vezetés és a tulajdonképpeni oktatás összekapcsolásának módszerét alkalmazzák. Egyetlen vezető funkcionárius sem képes a rábízott objektumok általános vezetésére, ha nem foglalkozik konkrétan az egyes objektumok munkájával, az egyes funkcionáriusokkal, az egyes kérdésekkel. Ezt a módszert széles körben népszerűsíteni kell, hogy a különböző szervek vezető funkcionáriusai a magukévá tehessék.

3. A munkastílus megjavítását célzó mozgalom folyamán 1942-ben szerzett tapasztalatok azt is mutatják, hogy e mozgalom során minden egyes objektumnál az adott objektum legfőbb vezetője köré tömörülő kisszámú aktivistából vezető csoportot kell alakítani, s biztosítani kell azt, hogy ez a vezető csoport szoros kapcsolatot tartson fenn az oktatásban részt vevő tömegekkel. Csak ilyen körülmények között érheti el célját a munkastílus megjavításáért folyó mozgalom. A vezető csoport aktivitása, ha nem párosul a tömegek aktivitásával, egymagában véve csak egy maroknyi ember meddő erőfeszítéseit eredményezheti. De a tömegek aktivitása is, ha nincs erős vezető csoport, mely ezt az aktivitást kellőképpen szervezi, nem tarthat sokáig, nem fejlődhet helyes irányban, és nem emelkedhet még magasabb színvonalra. A tömegek rendszerint aktívabb, átlagos aktivitású és aránylag passzív emberekből állnak. Ezért a vezetőknek néhány aktivistából vezető csoportot kell összekovácsolniok, erre a vezető csoportra támaszkodva fokozniok kell a középső csoport aktivitását, és be kell vonniok

a munkába a passzív embereket. A valóban eggyéforrott, a tömegekkel kapcsolatot tartó vezető csoportnak fokozatosan kell kialakulnia, a néptömegek harca során; ettől a harctól függetlenül ilyen csoport nem jöhet létre. E komoly harc során a legtöbb esetben — a harc kezdeti, középső és végső szakaszában — a vezető csoport összetételének nem kell és nem lehet változatlanul maradnia. Állandóan elő kell léptetni a harc tüzében kifejlődött aktivistákat, s ki kell cserélni velük a vezető csoportnak azokat a tagjait, akik nem álltak feladatuk magaslatán, nem állták ki a próbát, vagy lezüllöttek. Hogy számos körzetben és intézményben nem tudjuk előbbrevinni a munkát, annak az a legfőbb oka, hogy hiányzik az ilyen egészséges, összeforrott, a tömegekkel szoros kapcsolatban álló vezető csoport. Ha egy többszázas létszámú tanintézetben nincsen olyan vezető csoport, amely természetes úton alakult ki előadókból, alkalmazottakból és tanulókból (tehát, amelyet nem mesterségesen tákoltak össze), s amely néhány, gyakran tíz-tizenkét kiemelkedően aktív, kitartó és tehetséges emberből áll — akkor az ilyen tanintézet minden kétséget kizáróan roszszul fog dolgozni.

A legfőbb vezető csoport kialakításának kérdésében I. V. Sztálin adott útmutatást, s ezt a kommunista pártok bolsevizálásának tizenkét alapfeltétele közül a kilencedikben fogalmazta meg[1]. Ezt az útmutatást kell szem előtt tartanunk minden — akár kis, akár nagy — intézményben, tanintézetben, katonai alakulatnál, minden termelő vállalatnál és minden faluban. Az ilyen vezető cso-

port kialakításakor azt a négy feltételt kell ismérvnek tekintenünk, amelyet G. Dimitrov határozott meg, amikor a káderpolitikáról beszélt (mélységes odaadás, kapcsolat a tömegekkel, az önálló tájékozódás képessége, fegyelmezettség)[2]. Minden esetben, függetlenül attól, hogy a háborúval, a termeléssel, a közoktatással kapcsolatos központi feladatok megoldásáról van-e szó (a közoktatásba beleértve a munkastílus javítását célzó mozgalmat is), vagy pedig a munka, a káderek ellenőrzéséről stb. — az általános jelszavak és a konkrét vezetés összekapcsolása mellett elő kell mozdítani a vezető csoport és a tömegek közötti kapcsolatot.

4. Pártunk gyakorlati tevékenységében a helyes vezetés mindig a következő elvre épüljön: a tömegekből meríteni, és a tömegek közé vinni. Nézzük, mit jelent ez? Összegezni kell a tömegek nézeteit (amelyek különállóak és rendszertelenek), majd (a tanulmányozás eredményeképpen most már általánosítva és rendszerbe foglalva) újra a tömegek közé kell vinni azokat, terjeszteni kell, ki kell fejteni, s maguknak a tömegeknek az eszméivé kell tenni ezeket a nézeteket, hogy az így kialakított eszméket azután a tömegek védelmezzék, és cselekvéssé változtassák; ugyanakkor a tömegek cselekvésén kell lemérni, hogy mennyiben helyesek ezek az eszmék. Azután ismét összegezni kell a tömegek nézeteit, és ismét a tömegek közé kell vinni, hogy a tömegek védelmezzék őket — és így tovább. Ezek az eszmék mindannyiszor helyesebbek, életképesebbek, teljesebb értékűek lesznek. Ezt tanítja a marxista ismeretelmélet.

5. A munkastílus megjavítását célzó jelenlegi mozgalom során széles körben népszerűsíteni kell azt a gondolatot, hogy a szervezőmunkát végző vezető csoport és a harcoló tömegek között helyes viszonyt kell teremteni; hogy helyes vezető eszméket csak úgy lehet kidolgozni, ha összegezzük a tömegek nézeteit, és azokat újból a tömegek közé visszük, hogy védelmezzék őket; népszerűsíteni kell továbbá azt a gondolatot, hogy a vezető eszmék valóraváltása során az általános jelszavakat össze kell kapcsolni a konkrét vezetéssel — s mindezt azért, hogy ki lehessen küszöbölni funkcionáriusainknak e kérdéssel kapcsolatos hibás nézeteit. Sok elvtárs nem tartja fontosnak az aktivisták vezető csoporttá való tömörítését, és nem tudja ezt helyesen végrehajtani, nem tartja fontosnak a vezető csoport és a tömegek közti szoros kapcsolat kiépítését, és nem tudja ezt helyesen végrehajtani; ennek következtében az ilyen elvtársak vezető tevékenysége a tömegektől elszakadt, bürokratikus vezetéssé fajul. Sok elvtárs nem tartja fontosnak a tömegek harci tapasztalatainak általánosítását, és nem tudja azokat helyesen általánosítani; szeret fontoskodva mindenféle szubjektív nézeteket hangoztatni; ennek következtében az ilyen elvtársak nézetei a reális valóságtól elszakadt okoskodássá válnak. Sok elvtárs megelégszik azzal, hogy bizonyos feladatok elvégzésére buzdító általános jelszavakat tesz közzé, de nem törekszik arra, hogy az általános jelszavak kibocsátása után azonnal hozzáfogjon az objektumok konkrét vezetéséhez, és nem tudja ezt helyesen végrehajtani; ennek következtében az ilyen elv-

társak jelszavai csak szavakban hangzanak el, vagy papiroson, a gyűlések jegyzőkönyveiben van nyomuk, vezető tevékenységük azonban bürokratikus vezetéssé fajul. A munkastílus megjavítását célzó jelenlegi mozgalomban fel kell számolnunk ezeket a fogyatékosságokat, meg kell tanulnunk alkalmazni az oktatás, a munka ellenőrzése és a káderek ellenőrzése során a vezetés és a tömegek közti kapcsolat előmozdításának, valamint az általános jelszavak és a konkrét vezetés összekapcsolásának a módszerét, s ezeket a módszereket a jövőben is alkalmazni kell egész munkánkban.

6. Összegezni a tömegek nézeteit, majd újból bevinni a tömegek közé, hogy a tömegek védelmezzék e nézeteket, s ilymódon kidolgozni a helyes vezető eszméket — ez a vezetés alapvető módszere. A tömegek nézeteinek összegezése és a kidolgozott eszméknek a tömegek által történő védelmezése során az általános jelszavak és a konkrét vezetés összekapcsolásának módszerét kell alkalmazni — ez szerves része az alapvető módszernek. Először is egyes objektumok konkrét vezetésének tapasztalatai alapján ki kell dolgozni az általános eszméket (általános jelszavakat), majd ezeket az általános eszméket több munkaterületen ellenőrizni kell (ezt nemcsak nekünk önmagunknak kell csinálnunk, hanem másoknak is tanácsolnunk kell), azután összegezni kell az új tapasztalatokat (a tapasztalatok általánosítása), és új, általános útmutatásokat kell kidolgozni a tömegek vezetésére — így kell most eljárniok elvtársainknak a munkastílus megjavítását célzó mozgalom során; s ugyanígy kell kézbevenni minden

más munkát is. A vezetés minősége attól függ, hogy a vezető mennyire tudja elsajátítani ezt a módszert.

7. Bármilyen feladatot adjanak is a felsőbb vezető szervezetek és osztályaik (vonatkozzék az a forradalmi háborúra, a termelésre, a közoktatásra, a munkastílus megjavításáért folyó mozgalommal kapcsolatos oktatási munkára, a munka ellenőrzésére, a káderek ellenőrzésére vagy a propagandamunkára, a szervezeti munkára, az ellenség ügynökségeinek felszámolását célzó munkára stb.), mindig a megfelelő alsóbb szervezetek vezetőinek bevonásával kell intézkedniök, hogy ezek a vezetők felelősségük teljes tudatában lássanak hozzá a rájuk bizott feladat elvégzéséhez, s ilymódon a felelős egyszemélyi vezetés fenntartása mellett megvalósuljon a kötelezettségek megosztása. Nem szabad megengedni, hogy egy felsőbb szervezet valamelyik osztálya csak az alsóbb szervezet megfelelő osztályával álljon érintkezésben (például szervezési osztály szervezési osztállyal, agitprop. osztály agitprop. osztállyal, az ellenséges ügynökségek elleni harccal foglalkozó osztály az alsóbb szervezet megfelelő osztályával). Az ilyesminek az a következménye, hogy az alsóbb szervezet felelős vezetője (például titkára, elnöke, vezetője, egy tanintézet igazgatója stb.) tájékozatlan lesz, és nem felelhet a rábízott munkáért. Arra van szükség, hogy az alsóbb szervezetekben a legfőbb vezető és az egyes részlegek vezetői egyaránt tájékozottak legyenek a kapott feladatot illetően, és feleljenek annak teljesítéséért. A kötelezettségek megosztására és a vezetés egységességére vonatkozó elv betartásával az ilyen felelős egyszemélyi vezetés

lehetővé teszi azt, hogy az intézmény legfőbb vezetőjén keresztül igen sok embert, sőt, néha minden munkatársat bevonjunk a feladat végrehajtásába, lehetővé teszi annak a nehézségnek a leküzdését, ami egyik vagy másik osztályon a munkatársak kis létszámából adódik, lehetővé teszi azt, hogy sok embert tegyünk az adott munka aktív részesévé. Ez is egyik formája a vezetés és a tömegek kapcsolatának. Ha például a káderek ellenőrzését elszigetelten végzi egy olyan vezető szerv néhány munkatársa, mint amilyen a szervezési osztály, akkor a munka kétségkívül nem lesz alapos. De ha egy intézmény vezetője vagy egy tanintézet igazgatója bevonja az adott intézmény egész sor munkatársát, vagy az adott tanintézet egész sor hallgatóját, sőt, néha az egész személyi állományt, az egész hallgatóságot az ellenőrzés munkájába, s ha a felettes szervezési osztály vezető munkatársai jól irányítják ezt az ellenőrzést, és tényleg megvalósítják a vezetés meg a tömegek közötti kapcsolat előmozdításának az elvét, akkor a káderek ellenőrzésének célját kétségkívül teljes mértékben elérik.

8. Egy körzetben nem lehet egyszerre több döntő fontosságú munkát elvégezni; bizonyos meghatározott időszakban csak egy döntő fontosságú munka végezhető el, amelyet más, másod- és harmadrendű munkák egészítenek ki. Ezért a körzet vezetősége az ottani harc történetének és a harc adott körülményeinek figyelembevétele alapján határozza meg a munka mindegyik fajtáját megillető helyet, s ne dolgozzék minden terv nélkül, egyik feladattól a másikhoz kapkodva, aszerint, ahogy azok felülről

megérkeznek, mert ez a „döntő fontosságú munkák" töméntelen sokaságára és összevisszaságra vezet. Ami pedig a felsőbb fórumokat illeti, azok ne adjanak az alsóbb intézményeknek egész sereg munkát egyszerre, anélkül hogy meg ne állapítanák fontossági és sürgősségi sorrendjüket, s ki ne választanák a legfontosabbat. Az ilyesmi dezorganizálja az alsóbb intézmények munkáját, és nem ad nekik lehetőséget arra, hogy elérjék az előírt eredményeket. A vezető funkcionáriusnak, a történelmi feltételekkel és az adott körzetben kialakult tényleges helyzettel összhangban, a szituáció egészét is figyelembevéve, helyesen meg kell határoznia a legfontosabb munkát, és elvégzésének időbeli beosztását, azután következetesen meg kell valósítania a meghozott döntést, és mindent el kell követnie a megjelölt cél elérése érdekében; ez a vezetés művészetének egyik megnyilvánulása. Ez is a vezetés módszereinek kérdéséhez tartozik; a vezetés és a tömegek közti kapcsolat előmozdításának, az általános jelszavak és a konkrét vezetés összekapcsolásának elvével együtt ezt a követelményt is érvényre kell juttatni.

9. Nem merítettük itt ki a vezetés módszereire vonatkozó kérdés valamennyi részletét. Azt várjuk, hogy az elvtársak a maguk területén, az általunk megadott elvi megállapításokból kiindulva lelkiismeretesen át fogják gondolni ezeket a részleteket, s kezdeményezésekkel állnak majd elő. Minél nehezebb a harc, annál égetőbb szükség van arra, hogy a kommunisták által megvalósított vezetést szorosan összekapcsoljuk a tömegek követeléseivel, a

kommunisták általános jelszavait szorosan összekapcsoljuk a konkrét vezetéssel, ami lehetővé teszi a szubjektivista és bürokratikus vezetési módszerek végleges felszámolását. A vezető funkciókban dolgozó kommunistáknak a szubjektivista és bürokratikus módszerekkel mindig a vezetés marxista, tudományos módszereit kell szembeszögezniök, s ezek segítségével kell legyőzniök a szubjektivisták és bürokraták módszereit. A szubjektivisták meg a bürokraták nem törődnek azzal az elvvel, hogy elő kell mozdítani a vezetés és a tömegek kapcsolatát, sem pedig azzal, hogy az általános jelszavakat össze kell kapcsolni a konkrét vezetéssel, s ilymódon rendkívül megnehezítik a pártmunka fellendítését. Ahhoz, hogy harcolhassunk a szubjektivista és bürokratikus vezetési módszerek ellen, széles körben terjeszteni kell és minden vonatkozásban meg kell honosítani a marxista tudományos módszereket.

JEGYZETEK

[1] Lásd I. V. Sztálin. „A Németországi Kommunista Párt perspektíváiról és a bolsevizálásról". (*Sztálin* Művei. 7. köt. Szikra 1951. 41. old. — *Szerk.*)

[2] Lásd G. Dimitrovnak a Kommunista Internacionále VII. világkongresszusán mondott zárszavából „A káderekről" szóló részt. (*G. Dimitrov.* Válogatott cikkek és beszédek. Szikra 1952. 160. old. — *Szerk.*)

KÉRDÉS A KUOMINTANGHOZ*

(1943 július 12)

* *Mao Ce-tung elvtárs vezércikke a „Csiefangzsipao" című jenani lapban.*

A japán teruletrablókkal szembeni ellenállás táborában ezidőtájt természetellenes, felháborító jelenség észlelhető: a Kuomintang vezette párt-, kormány- és katonai szervek egész sorában kampány indult a japán teruletrablók elleni összefogás és háború ugyének aláaknázására. Ez a kampány a Kommunista Párt elleni harc orve alatt folyik, de lényegében a kínai nemzet, a kínai nép ellen irányul.

Kezdjuk a Kuomintang-hadsereggel. A Kuomintang vezette kínai hadsereg fő erői kózul három hadseregcsoport — a 34., a 37. és a 38. — Északnyugaton állomásozik Hu Csung-nannak, a 8. katonai ovezet helyettes parancsnokának általános vezénylete alatt. E hadseregcsoportok kózul kettőt arra használtak fel, hogy blokád alatt tartsák a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, és csak egyet vetettek be a japán banditák ellen a Huangho partján Jicsuantól Tungkuanig terjedő szakasz védelmere. A Határterulet blokádja már több mint negy éve tart, így ezt már megszoktuk — csak katonai osszeutkozésekre ne keruljón sor. Néhány

napja azonban váratlanul a következő változás történt: a Huanghót védő hadseregcsoport három hadseregéből — az 1., a 16. és a 90. hadseregből — kettőt átdobtak: az 1. hadsereget Pincsou—Csunhua körzetébe, a 90. hadsereget pedig Locsuan körzetébe, s ez a két hadsereg most aktívan készül a Határterület megtámadására; ezáltal a Huangho mentén húzódó front nagyrészt védtelen maradt.

Ez a tény szükségképpen felkelti bennünk a gyanút: milyen hát tulajdonképpen a viszony e kuomintangisták és a japánok között?

Sok kuomintangista nap mint nap arcátlanul azt híreszteli, hogy a Kommunista Párt „meghiúsítja a japán területrablók elleni háborút", és „meghiúsítja az összefogást". De vajjon azt, hogy a Huangho mentén húzódó védelmi frontról elvonják a fő erőket, nevezhetjük-e a japán területrablók elleni háború aktivizálásának? Vajjon a Határterület elleni támadást nevezhetjük-e az összefogás erősítésének?

A kuomintangistáknak, akik mindezt kitervezték, joggal feltehetjük a következő kérdést: önök hátat fordítottak a japánoknak, akik viszont arccal állnak önök felé; mit fognak tenni akkor, ha a japánoknak eszükbe jut a hátukba döfni a kést?

És ha a japánok, azután, hogy önök otthagyták a huanghói védelem jókora szakaszát, mégis némán szemlélik mindezt a túlsó partról, és nem nyomulnak előre, hanem csak ujjonganak, látván a távcsőben az önök távolodó sziluettjét, vajjon ennek mi az oka? Ugyan miért olyan szív-

derítő látvány a japánoknak az önök háta, ugyan miért hagyták önök olyan könnyű szívvel védtelenül a frontot, miért hagyták nyitva annak jókora szakaszát?

A magántulajdonon alapuló társadalomban az a szokás, hogy éjszakára lakatot tesznek az ajtókra. Közismert dolog, hogy ezt nem ok nélkül teszik, hanem védekezésül a tolvajok ellen. Önök viszont most sarkig kitárták a kaput: vajjon önök nem félnek a tolvajoktól? És mi lehet az oka annak, hogy a tolvajok mégsem jönnek be a sarkig kitárt kapun?

Ha, mint önök állítják, egész Kínában egyedül csak a Kommunista Párt „hiúsítja meg a japán területrablók elleni háborút", önök számára viszont „a nemzet mindenek előtt való", akkor milyen megfontolásokat tartottak önök mindenek előtt valónak, amikor hátat fordítottak az ellenségnek?

Ha, mint önök állítják, az összefogást is a Kommunista Párt hiúsítja meg, önök viszont az „őszinte összefogás" hívei, akkor hogyan lehet összeegyeztetni az „őszinte összefogásra" irányuló törekvéssel azt a tényt, hogy három, nehéztüzérséggel felszerelt hadseregcsoport hatalmas erői (egyetlen hadsereg kivételével) előreszegezett puskával a Határterület lakossága ellen indítanak hadjáratot?

Vagy nézzük egy másik állításukat. Önök azt mondják, hogy nincs ínyükre az ilyenfajta „összefogás", hogy önök olyan „egységet" akarnak, amelynek nevében a föld színével kell egyenlővé tenni a Határterületet, fel kell számolni, ahogy önök mondják, a „feudális szétforgácsoltságot", és

rakásra kell gyilkolni a kommunistákat. Nem félnek, hogy a japánok majd a maguk módján „egyesítik" a kínai nemzetet, s még önöket is ráadásul?

Talán arra számítanak, hogy különféle fordulatok eredményeképpen sikerül majd diadalmenetben végigvonulva „egyesíteniök" a Határterületet és elnyomniok a kommunistákat, a japánok pedig, elbódulva az önök altatószerétől, vagy megigézve hipnotikus manipulációiktól, megbénulnak majd, úgyhogy nem fogják „egyesíteni" sem a nemzetet, sem pedig önöket? Ha így van, akkor hadd kérjük meg önöket, kedves kuomintangista urak, hogy legalább részben közöljék velünk ennek az altatószernek, ezeknek a hipnotikus manipulációknak a titkát.

Ha viszont nincs semmiféle altatószerük a japánok ellen, ha nincs hipnotikus erejük ahhoz, hogy legyűrjék őket, s nincs velük íratlan egyezményük, akkor hadd mondjuk meg nyiltan: nem célszerű, nem szabad megtámadniok a Határterületet. Ne feledjék: „amikor a kárókatona megragadta az osztrigát, ennek a halász látta hasznát", s „amikor az imádkozó sáska megfogta a tücsköt, mindkettőt megette a veréb". Mély igazság rejlik ezekben a mondásokban. Tartsanak velünk, „egyesítsük" együtt a japánok által elfoglalt területeket, űzzük ki a japán ördögöket — ez rendjénvaló lesz. Minek annyira sietni a Határterület „egyesítésével", hiszen az egész alig egy tenyérnyi? Hazánknak mennyi gyönyörű földje van az ellenség karmai között! Ezt látva, iparkodniok, sietniök kellene, hogy felszabadítsák ezt a földet — de nem! Önök

a Határterület megtámadására készülnek, a Kommunista Pártot igyekeznek szétzúzni. Milyen szomorú dolog ez! Micsoda szégyen!

Térjünk most rá a Kuomintang pártügyeire. A Kuomintang a Kommunista Párt elleni harc céljából százszámra alakította a titkosrendőrség osztagait, s ezekbe a legocsmányabb söpredéket szervezte be. És lám, a Kínai Köztársaság fennállásának harminckettedik évében, vagyis 1943-ban, július 6-án — közvetlenül a japán területrablók elleni háború megkezdésének évfordulója előtt — a „Csungjangsö" kuomintangista hírügynökség közzétett egy hírt, amely szerint Senhszi tartományban, valahol Hszianban, valamilyen „kulturális szervezetek" gyűlésén elhatározták, hogy táviratot küldenek Mao Ce-tungnak, s ebben felszólítják arra, hogy ne szalassza el a Komintern feloszlatásával kapcsolatban kínálkozó alkalmat, és egy füst alatt „oszlassa fel" a Kínai Kommunista Pártot is; volt ebben a határozatban olyan pont is, amelynek értelmében „meg kell szüntetni a Határterület elkülönült helyzetét". Az olvasó szemében ez újdonságnak tűnhet, de valójában ennek az „újdonságnak" már hosszú szakálla van.

Az egész história a titkosrendőrség többszáz osztagának egyikében kezdődött. Ez az osztag utasítást kapott a titkosrendőrség parancsnokságától (vagyis a „Nemzeti Kormány Katonai Tanácsának Statisztikai Irodájától" és a „Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának Statisztikai Irodájától"), s ennek alapján Csang Ti-fej, ez a nemzetáruló trockista, aki a nemzetárulóknak a Kuomintang

által pénzelt folyóiratában, „A japán területrablók elleni háború és a kultúrá"-ban közölt kommunista-ellenes cikkeivel vált ismertté, s aki ezidőszerint a hsziani munkatábor kiképző osztályának vezetője, még június 12-én, vagyis huszonöt nappal a „Csungjangsö" hírügynökség említett hírének megjelenése előtt, kétperces gyűlést hívott össze mindössze néhány ember részvételével. Ilyen „gyűlésen" „fogadták el" az említett távirat szövegét.

Jenanban a mai napig sem kaptuk meg ezt a táviratot, tartalma azonban ismeretessé vált. Arról van benne szó, hogy mivel a III. Internacionálét feloszlatták, a Kínai Kommunista Pártot is „fel kell oszlatni"; továbbá azt is megtudjuk belőle, hogy „a marxizmus-leninizmus csődöt mondott", és így tovább.

Így beszélnek a kuomintangisták! Mindig tudtuk, hogy az ilyenfajta kuomintangisták (márpedig a világon mindent a hasonlóság elve alapján osztályoznak) képesek bármiféle ocsmányságra. Mint várható volt, így történt ezúttal is.

Kínában jelenleg sok párt működik A Kuomintangból is van kereken kettő. Az egyik a Vang Csing-vej-féle cég Kuomintangja, amely Nankingban és több más helyen működik, ugyancsak a „kék ég és fehér nap" zászlaja alatt*; ennek is megvan a maga központi végrehajtó bizottsága, s megvannak a titkosrendőr-osztagai. A megszállt körzetekben működnek ezenkívül a japánok által szervezett fasiszta pártok is.

* A Kuomintang-párt zászlaja.

Kedves kuomintangista urak! A III. Internacionále feloszlatása óta önök minden erejükkel azon vannak, hogy „feloszlassák" a Kommunista Pártot, de a kisujjukat sem mozdítják meg azért, hogy a nemzetárulók egyik-másik pártját és a japán pártokat feloszlassák. Mi az oka ennek? Ahhoz a távirathoz, amelyet Csang Ti-fej az önök utasítására írt, a Kommunista Párt feloszlatására vonatkozó követelés után miért nem toldottak hozzá legalább egyetlen mondatot arról, hogy a nemzetárulók pártjait és a japán pártokat is fel kell oszlatni?

Úgy vélik talán, hogy a Kommunista Párt felesleges? De hiszen egész Kínában csak egyetlen Kommunista Párt van, Kuomintang viszont kereken kettő. Melyik hát végülis a felesleges?

Kuomintangista urak! Gondolkoztak-e már önök azon a kérdésen, miért van az, hogy önökön kívül a japánok is, meg Vang Csing-vej is mindenáron követelik a Kommunista Párt szétzúzását, miért fújják egybehangzóan, hogy a Kommunista Párt felesleges, és ezért szét kell zúzni, miért van az, hogy a Kuomintangot nem tartják feleslegesnek, sőt, úgy gondolják, hogy egy nem is elég belőle, és ezért mindenütt meghonosítják és agyondédelgetik a Vang Csing-vej-féle cég Kuomintangját is? Mi lehet az oka ennek?

Hadd magyarázzuk meg önöknek, kuomintangista urak, hogy a japánok meg Vang Csing-vej éppen azért szeretik oly gyengéden a Kuomintangot és a három népi elv követőit, mert ebből a pártból és ezekből az elvekből hasznot húznak. Az imperia-

listák és az árulók csak az első világháború után, csak az 1924-től 1927-ig terjedő időszakban gyűlölték a Kuomintangot, amikor a Szun Jat-szen által újjászervezett Kuomintang befogadta a kommunistákat, s amikor megalakult az egész nemzetre kiterjedő blokk, amely a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködésének formáját vette fel, csak akkor nem akarták megtűrni, és csak akkor szerették volna minden erejükkel eltiporni. Az imperialisták és az árulók a három népi elvet is csak abban az időszakban gyűlölték, csak akkor nem akarták megtűrni, és csak akkor szerették volna minden erejükkel megsemmisíteni, amikor Szun Jat-szen átdolgozása után azzá a három népi elvvé vált, amelyet a Kuomintang I. országos kongresszusának Kiáltványa fejtett ki, vagyis, amikor forradalmi három népi elvvé alakult át. Később, amikor a kommunistákat kiszorították a Kuomintangból, amikor a három népi elvből elsikkasztották Szun Jat-szen forradalmi szellemét, ez a párt és ezek az elvek kivívták valamennyi imperialista és valamennyi nemzetáruló gyengéd szeretetét. Ezért szerették hát meg a japán fasiszták és az áruló Vang Csing-vej oly gyengéden ezt a pártot és ezeket az elveket, s ezért dédelgetik, ezért honosítják meg őket mindenütt, ragaszkodva hozzájuk, mint valami felbecsülhetetlen értékű kincshez. Azelőtt a Vang Csing-vej-féle Kuomintang zászlajának bal sarkában volt egy ismertető: egy sárga jel. Most ezt egyszerűen levették, hogy ne szúrja a szemet, és így a két zászló egészen egyforma lett. Ime, idáig mennek ebben a gyengéd szeretetben.

Nemcsak a megszállt körzetekben, hanem a

„nagy hátországban"* is gombamódra elszaporodtak a Vang Csing-vej-féle cég kuomintangista szervezetei. Némelyikük illegálisan működik — ezek alkotják az ellenség ötödik hadoszlopát. Mások legálisak — ezekben olyan emberek tevékenykednek, akiket a Kuomintang, a titkosrendőrség pénzel, s akik semmit sem tesznek a japán területrablókkal szembeni ellenállás érdekében, hanem kizárólag a kommunisták elleni harcra specializálták magukat. Ezeknek az embereknek a homlokán nincs ott a Vang Csing-vej-féle jel, de ténylegesen ezt a céget szolgálják. Ők is az ellenség ötödik hadoszlopához tartoznak. Köztük és az első csoport közt csak kicsiny, merőben formális különbség van, s ennek sem más a célja, mint az álcázás és a figyelem elterelése.

Most már egészen világos a kérdés. Amikor Csang Ti-fej az önök utasítására megírta táviratát, önöknek eszük ágában sem volt hozzátenni a Kommunista Párt „felosztásának" követeléséhez akár egyetlen mondatot is, amely arra utalt volna, hogy a japán pártokat és a nemzetárulók pártjait is fel kell oszlatni — mégpedig azért, mert önök közt és köztük ideológiai, politikai és szervezeti tekintetben sok a közös vonás. Az önök legfőbb eszméje, ami közös velük: a kommunisták, a nép elleni harc eszméje.

Van még egy kérdés, amelyet fel kell tennünk önöknek, kuomintangistáknak. Önök úgy vélik,

---

* Lásd a „Felszólalások az irodalom és a művészet kérdéseivel foglalkozó jenani tanácskozáson" című munkához fűzött 11. jegyzetet ebben a kötetben.

hogy az egész világon és Kínában csak a marxizmus-leninizmus „mondott csődöt", minden egyéb rendben van. A Vang Csing-vej-féle három népi elvről már fentebb beszéltünk. Ámde mi a helyzet Hitler, Mussolini és Tozso fasizmusával? Mi a helyzet Csang Ti-fej trockizmusával? S végül mi a helyzet az ellenforradalmi titkosrendőrségek ellenforradalmi elveivel, függetlenül attól, hogy ezek a titkosrendőrségek melyik céghez tartoznak?

Mi az oka annak, kedves kuomintangista urak, hogy amikor Csang Ti-fej az önök utasítására megírta táviratát, egyetlen szóval sem utaltak, egyetlen célzást sem tettek ezekre az állítólagos „elvekre", erre a fertőre, erre a gyalázatra, erre a mocsokra? Vajjon önök szerint ez az egész ellenforradalmi mocsok gyönyörű és feddhetetlen, és csak a marxizmus-leninizmus mondott végképp „csődöt"?

Megmondjuk nyiltan: nagyon erős a gyanúnk, hogy önök egyezségre léptek a japán pártokkal és a nemzetárulók pártjaival; ezért vannak olyan jól összehangolódva velük, szavaik és tetteik ezért vágnak egybe a japán területrablók és a nemzetárulók szavaival és tetteivel, ezért nem térnek el, ezért nem különböznek tőlük egy jottányit sem. Ellenségeink és az árulók az Új 4. hadsereg leszerelését kívánták, és önök elhatározták e hadsereg leszerelését; ellenségeink és az árulók a Kommunista Párt feloszlatását akarják, és önök szintén fel akarják oszlatni; ellenségeink és az árulók a Határterület felszámolását akarják, és önök szintén fel akarják számolni; ellenségeink és az árulók arra áhítoztak, hogy önök visszavonják a huanghói védősereget —

és önök visszavonták; ellenségeink és az árulók támadják a Határterületet (az ellenséges csapatok, amelyek a folyó túlsó partján a Szujtö—Micsi—Csiahszien—Vupao—Csingcsian vonalon állnak, hat éve szakadatlan tüzérségi tűz alatt tartják a 8. hadseregnek a Huangho partján húzódó védőállásait) — és önök is támadást készítenek elő a Határterület ellen; ellenségeink és az árulók harcolnak a kommunisták ellen — és önök is harcolnak; ellenségeink és az árulók ócsárolják a kommunizmust és a liberális eszméket — és önök ugyanezt teszik[1]; ellenségeink és az árulók erőszakkal elfogják a kommunistákat, és erőszakkal olyan nyilatkozatokat tétetnek velük közzé az ujságokban, hogy önként ismerték be bűnüket — és önök is ezt teszik; ellenségeink és az árulók az ellenforradalmi titkosrendőrség ügynökeit mint provokátorokat a Kommunista Pártba, a 8. és az Új 4. hadseregbe küldik, hogy ott aknamunkát végezzenek — és önök is ezt teszik. Mivel magyarázzuk ezt a teljes azonosságot, ezt a megható egyetértést, a különbségeknek ezt az abszolút hiányát? Ha az önök szavai és tettei azonosak az ellenség és az árulók szavaival és tetteivel, ha e szavak és tettek a legkisebb mértékben sem térnek el és semmiben sem különböznek az övékétől, hogy kívánhatják akkor, hogy ne gyanúsítsuk önöket a japán hódítókkal és a nemzetárulókkal való megegyezéssel, ne gyanúsítsuk önöket azzal, hogy valamilyen íratlan egyezményük van velük?

A Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának bejelentjük hivatalos tiltakozásunkat a fő

erőknek a huanghói védelmi frontról való elvonása, a Határterület elleni támadás előkészítése, a polgárháború kirobbantása ellen. Mindezek a lépések a legnagyobb mértékben helytelenek, és teljességgel tűrhetetlenek. A „Csungjangsö" hírügynökség július 6-án nyilvánosságra hozott közleménye aláaknázza az összefogást, és sérti a Kommunista Pártot. Ez az eljárás is a legnagyobb mértékben helytelen, és teljességgel tűrhetetlen. Mindezek helytelen, felháborítóan bűnös lépések, amelyek semmiben sem különböznek az ellenség és az árulók lépéseitől és eljárásaitól. Önöknek ki kell javítaniok ezeket a hibákat.

Csang Kaj-sek úrtól, a Kuomintang legfelsőbb vezérétől hivatalosan követeljük: adjon parancsot Hu Csung-nan csapatainak, hogy térjenek vissza a Huangho mentén húzódó védelmi vonalra, utasítsa rendre a „Csungjangsö" hírügynökséget, és büntesse meg a nemzetáruló Csang Ti-fejt.

Felhívjuk a Kuomintangnak mindazokat a tagjait — az igazi hazafiakat, akik nem helyeslik a Huangho mentén húzódó védelmi front felszámolását, és a Határterület elleni támadást, akik nem helyeslik a Kommunista Párt feloszlatására vonatkozó követelést: lépjenek akcióba, hárítsák el a polgárháború veszélyét. Készek vagyunk együttműködni velük mindvégig, készek vagyunk együtt harcolni velük a nemzet megmentéséért.

Meggyőződésünk, hogy mindezek a követeléseink teljesen jogosak.

JEGYZETEK

[1] Mao Ce-tung elvtárs itt Csang Kaj-sek „Kína sorsa" című könyvére céloz. Csang Kaj-sek ebben a könyvben nyiltan megfogalmazta a kommunizmus és a liberális eszmék elleni harc esztelen követelését.

INDÍTSUNK MOZGALMAT A TÁMASZPONTOK TERÜLETÉN A FÖLDHASZONBÉR CSÖKKENTÉSÉÉRT, A TERMELÉS FEJLESZTÉSÉÉRT, A HATALMI SZERVEK TÁMOGATÁSÁÉRT ÉS A LAKOSSÁGRÓL VALÓ GONDOSKODÁSÉRT*

(1943 október 1)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által megírt irányelvei a pártszervezetek számára.*

1. Elérkezett az őszi termés betakarításának az ideje. A támaszpontok vezető szerveinek kötelezniök kell a különböző fokozatú pártszerveket és hatalmi szerveket, hogy ellenőrizzék, miként valósul meg a földhaszonbér csökkentésének politikája. Kivétel nélkül mindenütt, ahol még nem láttak komolyan hozzá a földhaszonbér csökkentéséhez, az idén végre kell hajtani a csökkentést, ott pedig, ahol már hozzákezdtek, de nem fejezték be, ebben az évben be kell fejezni. A pártbizottságok, a Központi Bizottság mezőgazdasági politikájából és a helyi körülményekből kiindulva, haladéktalanul adják ki a megfelelő utasításokat, közvetlenül ellenőrizzenek néhány falut, állapítsák meg, melyek közöttük az élenjárók, és ezek tapasztalatait terjesszék ki a többire is. Emellett a lapok közöljenek vezércikkeket a földhaszonbér csökkentéséről, közöljenek továbbá tudósításokat, amelyek ismertetik az e téren szerzett legjobb tapasztalatokat. A földhaszonbér csökkentését a parasztság tömegei harc közepette vívják ki; a pártszervek útmutatásaikkal, a hatalmi szervek pedig rendeleteikkel irányítják és támogat-

ják a tömegeknek ezt a harcát, korántsem könyöradományként ajándékozzák a népnek a földhaszonbér csökkentését. A földhaszonbér minden olyan csökkentése, amelyet felülről, a tömegek aktivitásának kifejlesztése nélkül, adományként hajtanak végre, helytelen, s eredményei nem lesznek tartósak. A földhaszonbér csökkentéséért folytatott harc során új parasztszervezeteket kell alakítani, vagy a már meglevőket újjá kell szervezni. A hatalmi szervek törekedjenek a földhaszonbér csökkentéséről kiadott rendelkezések végrehajtására, és ennek kapcsán egyeztessék össze a földtulajdonosok érdekeit a bérlők érdekeivel. A jelenlegi körülmények között, amikor a támaszpontok területe összeszűkült, Pártunk előtt az a feladat áll, hogy gondos, alapos, következetes munkával megnyerje a tömegeket a támaszpontok területén, osztozzon örömükben és bánatukban, legyen velük a nehéz órákban. Ez a feladat ma még időszerűbb, mint az elmúlt hat évben volt. Ha ezen az őszön ellenőrizni tudjuk, hogyan valósul meg a földhaszonbér csökkentésének politikája, és ha teljesen meg tudjuk valósítani ezt a csökkentést, akkor jövőre növelhetjük a paraszttömegek aktivitását, fokozhatjuk a harcot az ellenség ellen, és még jobban fellendíthetjük a termelés fejlesztésére irányuló mozgalmat.

2. Az ellenség mögöttes területén létesült támaszpontokon működő vezető funkcionáriusaink többsége még nem tanulta meg, hogyan kell bevonni a széleskörű termelőmunkába a párt-, az állami és a katonai szervezetek személyi állományát és a nagy néptömegeket (kivétel nélkül minden

férfit és nőt, öreget és fiatalt, függetlenül attól, hogy magánvállalatoknál vagy társadalmi vállalatoknál dolgoznak-e, hogy katonai vagy polgári személyek-e). Az idei ősz és tél folyamán a pártbizottságok, a hatalmi szervek és a katonai alakulatok készüljenek fel arra, hogy jövőre a támaszpontok egész területén megindítsák a termelés nagyarányú fejlesztését célzó mozgalmat, s ilymódon lehetővé tegyék a nehézségeknek saját erőnkből való leküzdését (a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen kívül a ruházattal és élelmiszerrel való teljes önellátás jelszavát egyelőre még sehol sem kell kiadnunk). E mozgalom révén segítsék elő — társadalmi és magánvonalon egyaránt — a mezőgazdaság, az ipar, a kézműipar, a közlekedés, az állattenyésztés és a kereskedelem fejlesztését, különös tekintettel a mezőgazdaság fejlesztésére. Be kell vezetni az egyéni terveket minden gazdaságban, meg kell szervezni a munkában nyujtott kölcsönös segítséget a „kölcsönös segítségnyujtási brigádok"[1] formájában, ahogy Senhszi tartomány északi részén nevezik őket, illetve a „szántóbrigádok" és a „kölcsönös segítségnyujtási társulások" formájában, ahogy régente a vörös hatalom körzeteiben, Csianghszi tartomány területén nevezték őket, ösztönözni kell és ki kell tüntetni a Munka Hőseit, ki kell fejleszteni a termelési versenyt, fel kell lendíteni a néptömegek szükségleteit kielégítő szövetkezeteket. A kerületi és körzeti párt- és hatalmi szervek funkcionáriusai a pénzügyi-gazdasági kérdések eldöntése során erejük és energiájuk kilenctized részét arra szánják, hogy segítsék a parasztokat

a termelés növelésében, és csak a fennmaradó egytized részt fordítsák a parasztok adójának beszedésére. Az előbbi feladat teljesítése érdekében végzett állhatatos munka nagyban megkönnyíti az utóbbi feladat végrehajtását is. A háborús viszonyok közepette valamennyi intézmény, tanintézet és katonai alakulat foglalkozzék intenzíven kertészettel, sertéstenyésztéssel, fakitermeléssel, faszénégetéssel, kézműiparral, s részben gabonatermesztéssel is. Kivétel nélkül minden nagy és kis szervezetet kötelezni kell a kollektív termelés fejlesztésére, s egyidejűleg serkenteni kell ezeknek az intézményeknek és tanintézeteknek személyi állományát (a katonai alakulatokét azonban nem), hogy szabadidejükben egyénileg foglalkozzanak mezőgazdasággal és kézműiparral (kereskedelemmel azonban ne). Az ebből származó egész jövedelem a dolgozóé legyen. Mindenütt 7—10 napos kertészeti, sertéstenyésztési tanfolyamokat kell szervezni, továbbá szakácstanfolyamokat kell indítani a közélelmezés minőségének javítása érdekében. Minden párt-, állami és katonai szervezetben érvényt kell szerezni a szigorú takarékosságnak, harcolni kell a pazarlás ellen, gátat kell vetni a sikkasztásnak és a korrupciónak. Minden párt-, állami és katonai szervezet, minden tanintézet vezető funkcionáriusainak meg kell tanulniok irányítani a tömegek termelőmunkáját. Aki nem fordít elegendő figyelmet a termelés tanulmányozására, nem tekinthető jó vezetőnek. Azok a katonák, azok az állampolgárok, akik nem törődnek a termelés fejlesztésével és kerülik a munkát, nem tekinthetők jó katonáknak, nem tekinthetők becsületes állam-

polgároknak. A termelés növelése céljából mezőgazdasággal foglalkozó kommunista jó példája elengedhetetlen feltétele annak, hogy a Párt betölthesse élcsapat-szerepét a tömegek között.

Hibásnak kell tartanunk azt a szűklátókörű könyvelőkhöz illő, maradi felfogást, melynek hívei a termelés fejlesztésére irányuló mozgalom során, ahelyett hogy a gazdaság fejlesztésére helyeznék a fő súlyt, egyoldalúan minden figyelmüket arra összpontosítják, hogy a kiadások csökkentése révén takarékoskodjanak.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást, mely szerint egyesek, ahelyett hogy a termelés fejlesztésére irányuló tömegmozgalom kibontakoztatása céljából a párt-, az állami és a katonai szervezetekben, valamint a lakosság körében fellelhető munkaerő széleskörű megszervezésére helyeznék a fő súlyt, egyoldalúan arra összpontosítják figyelmüket, hogy a kormányhivatalok kisszámú, amúgyis agyonhajszolt dolgozói gyüjtsék be az élelmiszereket és az adókat, s kutassák fel az anyagi eszközöket és az élelmiszereket.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást (kuomintangista felfogást), mely szerint egyesek, ahelyett hogy minden erejükkel segítenék a tömegeket a termelés fejlesztésében, csak arra gondolnak, hogy élelmiszert és pénzt követeljenek a lakosságtól.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást, mely szerint egyesek, ahelyett hogy figyelmüket a termelés fejlesztésére irányuló tömegmozgalom minél nagyobb arányú fellendítésére összpontosítanák, egyoldalúan csak azzal törődnek, hogy néhány gazdasági intéz-

mény révén az emberek kis százalékát vonják be a termelőmunkába.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást, mely szerint szégyenletes és elítélendő az, ha a kommunisták otthon gazdálkodnak (a falusi kommunisták), hogy ellássák családjukat, vagy munkaidejükön túl a maguk telkén dolgoznak (a hivatalok és tanintézetek kommunistái), hogy megjavítsák életkörülményeiket, és ezzel is hasznára legyenek a forradalom ügyének.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást, mely szerint egyesek — akkor, amikor támaszpontjaink vannak — egyoldalúan csak azt hangoztatják, hogy a harc érdekében el kell tűrni a nélkülözéseket, ahelyett hogy a termelés fejlesztésére és az anyagi életkörülményeknek a termelés fejlesztése útján történő megjavítására szólítanák fel a tömegeket.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást, mely szerint egyesek, ahelyett hogy a tömegeket szolgáló gazdasági szervezeteknek tekintenék a szövetkezeteket, néhány funkcionárius nyerészkedési forrásának vagy állami kereskedelmi vállalatoknak tekintik azokat.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást, mely szerint egyesek, ahelyett hogy mindenütt bevezetnék azokat az élenjáró módszereket (kölcsönös segítségnyujtás, többszöri kapálás és gyomlálás, a trágya széleskörű alkalmazása), amelyeket a Munka Hősei a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen alkalmaznak, azt állítják, hogy ezek a módszerek egyes támaszpontok számára nem megfelelők.

Hibásnak kell tartanunk azt a felfogást, mely szerint egyesek a termelés fejlesztésére irányuló mozgalom során, ahelyett hogy olyan elvekhez tartanák magukat, mint a vezető felelőssége, a kezdeményezés, a vezető csoport és a tömegek közötti kapcsolat fenntartása, az általános felhívások és a konkrét vezetés összekapcsolása, a helyzet megvizsgálása és tanulmányozása, a feladatok megkülönböztetése fontossági és sürgősségi sorrend szerint, az egész lakosság: férfiak és nők, öregek és fiatalok, valamint a meghatározott foglalkozással nem bíró egyének bevonása a termelésbe, a káderek nevelése, a tömegek nevelése — mindezek helyett beérik azzal, hogy szétküldik a termelési feladatokat az építési szervek vezetőinek, az ellátási osztályok vezetőinek és az ügyintézőknek.

A jelenlegi körülmények között a termelés fejlesztésének központi láncszeme a munkaerő megszervezése. Még a hadműveletek közepette is lehetséges, sőt, elengedhetetlenül szükséges, hogy minden támaszpont területén a párt- és az állami szervezetek dolgozóinak, a hadsereg tagjainak tízezreit és a helyi lakosság százezreit vonjuk be a termelésbe (az önkéntesség és a munka szerinti díjazás elve alapján kell megszervezni a rendelkezésre álló egész munkaerőállományt, beelértve azokat is, akik idejüknek csak egy részét tudják termelőmunkára fordítani; e célból fel kell használni az olyan formákat, mint az egyes gazdaságok egyéni terveinek kidolgozása, a kölcsönös segítségnyujtási brigádok, szállítóbrigádok, kölcsönös segítségnyujtási társulások, szövetkezetek stb. szervezése). A kommunis-

ták teljes egészében tegyék magukévá a munkaerő megszervezésének ezt a politikáját és e feladat végrehajtásának fent leírt módszereit. Ha az idén kivétel nélkül minden támaszpont területén befejezzük a földhaszonbér csökkentését, ez jövőre ösztönzésül fog szolgálni a termelés további jelentős fejlesztésére. Ha pedig jövőre a párt- és az állami szervezetek minden dolgozója, minden katona és az egész lakosság — férfi és nő, öreg és fiatal — részt vesz a termelés fejlesztésére irányuló nagyszerű mozgalomban, amely az élelmiszerek és a közszükségleti cikkek mennyiségének növekedésére fog vezetni és elő fogja segíteni felkészülésünket az elemi csapások elleni harcra — létrejön az anyagi alapja annak, hogy tovább erősítsük a japán területrablókkal szembeni ellenállás támaszpontjait. Ellenkező esetben óriási nehézségekkel kell majd szembenéznünk.

3. Annak érdekében, hogy az ellenség elleni harc és a termelés fejlesztésére irányuló mozgalom jövő évi sikeres fellendítése céljából a pártszerveket, a hatalmi szerveket és a hadsereget eggyéforrasszuk a néptömegekkel, minden támaszpont pártbizottságai, vezető katonai szervei és hatalmi szervei készüljenek fel, és a jövő év első hónapjában kivétel nélkül mindenütt folytassanak le nagyarányú tömegkampányt a következő jelszavakkal: „támogassuk a hatalom szerveit, gondoskodjunk a lakosságról"; „támogassuk a hadsereget, gondoskodjunk a katonák családjáról". A csapatok ismét vállaljanak kötelezettséget a hatalmi szervek támogatása és a lakosságról való gondoskodás terén,

és ezt a vállalt kötelezettséget hozzák nyilvánosságra, szervezzenek gyűléseket, amelyeken önbírálatot gyakorolnak, továbbá (a helyi párt- és hatalmi szervek képviselőinek részvételével) rendezzenek a lakossággal való kapcsolatok erősítését szolgáló összejöveteleket; ha a csapatok kárt okoznak a lakosságnak, minden esetben térítsék meg az okozott károkat, és adjanak elégtételt a lakosságnak. A lakosság a helyi pártszervek, hatalmi szervek és tömegszervezetek vezetésével szintén vállaljon ismét kötelezettséget a hadsereg támogatása és a katonák családjáról való gondoskodás terén, ezt a kötelezettséget hozza nyilvánosságra, és lelkesen patronálja a csapatokat. E két nagy kampány: a hatalmi szervek támogatása és a lakosságról való gondoskodás, valamint a hadsereg támogatása és a katonák családjáról való gondoskodás során teljesen fel kell tárni azokat a fogyatékosságokat és hibákat, amelyeket a csapatok, a helyi pártszervek és hatalmi szervek 1943-ban elkövettek, és jövőre, 1944-ben, erélyesen ki kell javítani e hibákat és fogyatékosságokat. A továbbiak során minden év első hónapjában mindenütt több alkalommal nyilvánosan ismertetni kell a hatalmi szervek támogatása és a lakosságról való gondoskodás, valamint a hadsereg támogatása és a katonák családjáról való gondoskodás terén vállalt kötelezettségeket; meg kell valósítani a nyilt, széleskörű önbírálatot (mindegyik fél csak önmagát bírálja, ne a másik felet), bírálni kell az illető támaszpont területén tapasztalt fogyatékosságokat és hibákat, amelyek egyrészt abban nyilvánultak meg, hogy a katonák meg-

sértették a helyi pártszervek, a hatalmi szervek és a lakosság érdekeit, másrészt pedig abban, hogy a helyi pártszervek, hatalmi szervek és lakosok nem gondoskodtak eléggé a csapatokról, s azután intézkedéseket kell tenni e fogyatékosságok és hibák végérvényes megszüntetése érdekében.

JEGYZETEK

[1] Lásd a „Szervezkedjetek!" című munkához fűzött 4. jegyzetet ebben a kötetben.

A KUOMINTANG KÖZPONTI VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGÁNAK TIZENEGYEDIK TELJES ÜLÉSÉRŐL ÉS A HARMADIK NEMZETI POLITIKAI TANÁCS MÁSODIK ÜLÉSSZAKÁRÓL*

(1943 október 5)

* *Mao Ce-tung elvtárs vezércikke a „Csiefangzsipao" című jenani lapban.*

Kezünkben van már a teljes anyaga a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottsága szeptember 6-a és 13-a között lezajlott tizenegyedik teljes ülésének és a harmadik Nemzeti Politikai Tanács második ülésszakának, amelyet a Kuomintang-kormány szeptember 18-a és 27-e között tartott meg, s így most már módunk van arra, hogy e két ülés munkáját értékeljük.

A nemzetközi helyzetben nagy változások vannak kialakulóban, s ezt ma már úgyszólván mindenki érzi. Érzik az európai tengelyhatalmak is; Hitler még néhány utolsó, kétségbeesett erőfeszítést tesz. Ezek a változások főleg a Szovjetunió harcának eredményei. A Szovjetunió máris hasznát látja ezeknek a változásoknak: a Vörös Hadsereg mindent elsöpörve útjából, gyors ütemben előnyomult a Dnyeperig. Még egy téli támadás, és a Vörös Hadsereg, ha a Szovjetunió új államhatárát nem is, de a régit mindenesetre eléri. Anglia és az Egyesült Államok ugyancsak él e változások gyümölcseivel: Roosevelt és Churchill arra vár, hogy az elerőtlenedett Hitler a pusztulás szélére kerüljön, s akkor

benyomul Franciaországba. Egyszóval, a német fasiszta hadigépezetnek már nem sok van hátra az összeomlásig, Európában a fasizmus elleni háború közeledik győzelmes befejezése felé. A fő erő, amely megsemmisíti a fasizmust, a Szovjetunió. A fasizmus elleni világháború csomópontja Európában van; ha Európában eldől a kérdés, akkor az egész világon el fog dőlni a két tábor — a fasiszta és az antifasiszta tábor — sorsa. A japán imperialisták már érzik, hogy helyzetük teljesen reménytelen, és ők sem tehetnek mást, mint hogy összeszedjék minden erejüket az utolsó kétségbeesett összecsapásra. Kínával szemben folytatott politikájuk pedig abban merül ki, hogy „irtóhadjáratokat" folytatnak a kommunisták ellen, s továbbra is megpróbálják kapitulációra bírni a Kuomintangot.

Érzik ezeket a változásokat a kuomintangisták is, akik örülnek a kialakult helyzetnek, de ugyanakkor félnek is tőle. Örülnek neki, mert úgy vélik, ha Európában eldől a kérdés, akkor Anglia és az Egyesült Államok keze felszabadul, hogy helyettük szétzúzza Japánt, és ebben az esetben a koumintangisták minden erőfeszítés nélkül újra visszaköltözhetnek Nankingba. Félnek tőle, mert a három fasiszta állam összeomlásával világszerte beköszönt a felszabadulásnak az emberiség történetében példa nélkül álló nagy korszaka, s a komprádorok meg a földesurak kuomintangista, fasiszta diktatúrája parányi izolált szigetecske lesz a szabadság és a demokrácia beláthatatlan tengerében. Attól félnek, hogy ez az óceán elmossa az ő fasiszta rendszerüket is „egy pártjával, egy tanításával, egy vezérével" egyetemben.

A kuomintangistáknak voltaképpen a következő volt a szándékuk: magára hagyni a Szovjetuniót a Hitler elleni harcban, és a japán banditákat a Szovjetunió ellen uszítva elérni azt, hogy e harcban a szocialista állam elpusztuljon vagy meggyengüljön; rávenni Angliát és az Egyesült Államokat, hogy ne bajlódjék Európában a második vagy harmadik front megnyitásával, hanem, minden erejét Keletre összpontosítva, előbb szétzúzza Japánt, majd leszámoljon a Kínai Kommunista Párttal, és csak ezután foglalkozzék bármi egyébbel. A kuomintangisták, bár nyiltan nem mertek erről beszélni, éppen ezért harsogták eleinte azt, hogy „előbb Ázsia, azután Európa", és éppen ezért kezdték később azt az elméletet hirdetni, hogy „egyenlő figyelmet kell fordítani Európára és Ázsiára". Miután ez év augusztusában, a quebeci konferencia befejeztével, Roosevelt és Churchill meghívta Quebecbe Szung Ce-vent, a Kuomintang-kormány külügyminiszterét, és tárgyalt vele, a kuomintangisták ismét örömujjongásban törtek ki, és zajos önreklámozást csapva azt kiáltozták, hogy „Roosevelt és Churchill tekintete Kelet felé fordult", hogy az „előbb Európa, azután Ázsia" tervet már másik terv váltotta fel, és hogy „a quebeci konferencia három nagyhatalom — Anglia, Amerika és Kína — konferenciája volt". Ámde ujjongásuk nem tartott soká. Azóta hangulatuk kissé megváltozott. Az „előbb Ázsia, azután Európa" és az „egyenlő figyelmet kell fordítani Európára és Ázsiára" jelszavak már a történelem lomtárába kerültek, s a kuomintangisták minden jel szerint kénytelenek lesznek valami újat kiagyalni.

Meglehet, hogy a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizenegyedik teljes ülése és a Nemzeti Politikai Tanács legutóbbi ülésszaka, amely a Kuomintang utasításai szerint dolgozott, éppen ennek az „újnak" a kezdetét jelenti.

A Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizenegyedik teljes ülése azzal rágalmazta meg a Kommunista Pártot, hogy „meghiúsítja a japán területrablók elleni háborút, és megingatja az államot", s ugyanakkor kijelentette, hogy „a kérdést politikai eszközökkel kell megoldani" és „elő kell készíteni az alkotmányos kormányzás bevezetését". A Nemzeti Politikai Tanács legutóbbi ülésszaka a kuomintangista többség nyomására és utasítására olyan határozatot fogadott el a Kommunista Párttal szemben követendő politikáról, amely alapjában véve megegyezik a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottsága tizenegyedik teljes ülésének határozataival. Ezenkívül, a diktatúra gépezetének megerősítése céljából a tizenegyedik teljes ülés Csang Kaj-seket a Kuomintang-kormány elnökévé „választotta".

Milyen utat követhetnek a kuomintangisták a teljes ülés után? Csak három út között választhatnak: 1) kapitulálnak a japán imperializmus előtt, 2) folytatják a halogatás politikáját, 3) megváltoztatják politikai irányvonalukat.

A Kuomintang soraiban működő defetisták és kapitulánsok, a japán imperializmus politikájához alkalmazkodva — amelynek célja „csapásokat mérni a kommunistákra, és kacérkodni a Kuomintanggal" —, változatlanul a kapituláció mellett törnek lán-

dzsát. Folyvást azon mesterkednek, hogy felszítsák a kommunisták elleni polgárháború tüzét, mihelyt pedig megkezdődik a polgárháború, a japán területrablók elleni harc természetesen lehetetlenné válik, és csak egyetlen út marad: a kapituláció útja. A Kuomintang Északnyugaton óriási, 400—500 000 főnyi hadsereget vont össze, és más frontokról titokban még most is további csapatokat küld Északnyugatra. A tábornokok állítólag igen harcias hangulatban vannak. Kijelentik: „Jenan elfoglalása nem probléma!" És ezt az után mondják, hogy a teljes ülésen meghallgatták Csang Kaj-sek úr beszédét, amelyben az a kijelentés hangzott el, hogy a Kommunista Párt kérdése „politikai kérdés, amelyet politikai eszközökkel kell megoldani", a teljes ülés pedig olyan határozatot hozott, amely alapjában véve megegyezik azzal, amit Csang Kaj-sek mondott! Egyébként a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tavaly lezajlott tizedik teljes ülése is hasonló határozatot fogadott el, de jóformán meg sem száradt a tinta, amellyel írták, amikor a tábornokok felsőbb parancsra kidolgozták a Határterület felszámolását célzó hadműveletek tervét. Folyó év június—júliusában átcsoportosították a csapatokat, villámháborút készítettek elő a Határterület ellen, és csak a hazai és külföldi közvélemény tiltakozásának hatására halasztották el ideiglenesen ennek az aljas tervnek a végrehajtását. Most pedig alig írta meg határozatát a tizenegyedik teljes ülés, és újra halljuk a tábornokok kardcsörtető beszédeit, újra folyik a csapatok átcsoportosítása. Mit jelent az, hogy „Jenan elfoglalása nem probléma"? Azt

jelenti, hogy elszánták magukat a japán imperializmus előtti kapitulációra. A Jenan elleni hadjáratot helyeslő kuomintangistáknak szubjektíve nem kell mind kapitulánsoknak és a kapituláció meggyőződéses híveinek lenniök. Némelyikük esetleg így okoskodhat: egyidejűleg fogunk harcolni a kommunisták ellen is, meg a japán területrablók ellen is. Meglehet, hogy a Vampu-csoportosuláshoz[1] tartozó katonák között sokan éppen így okoskodnak. De mi, kommunisták, kénytelenek vagyunk feltenni ezeknek az uraknak néhány kérdést: talán bizony elfelejtették már a tízéves polgárháború tapasztalatait? Ha megkezdődik a polgárháború, vajjon a meggyőződéses kapitulánsok módot fognak nyujtani önöknek arra, hogy folytassák a harcot a japán területrablók ellen? Vajjon maguk a japánok és Vang Csing-vej lehetővé fogják ezt tenni önöknek? Futja-e egyáltalán erejükből arra, hogy egyidejűleg polgárháborút is folytassanak, meg a külső ellenség ellen is harcoljanak? Hiszen hárommilliós hadseregük, amelyre annyira büszkék, valójában már teljesen demoralizálódott; egy kosár tojáshoz hasonlít, amit csak meg kell lökni, és oda az egész. Így volt ez a Csungtiaosan hegységben, a Tajhangsan hegységben, a Csöcsiang és Csianghszi tartomány határainak találkozásánál, a Hupej tartomány nyugati részében és a Tapiesan hegységben lefolyt ütközetek alkalmával is. Ennek pedig az a magyarázata, hogy önöknek két végzetes célkitűzésük van: az aktív harc a kommunisták ellen és a passzív háború a japán területrablók ellen. Minél tovább fogják önök folytatni az aktív harcot a kommunisták ellen és a passzív háborút a japán

területrablók ellen most, amikor a nemzet ellensége mélyen betört hazánk területére, annál jobban romlik majd csapataik harci szelleme. És ha önök oly rosszul harcolnak a külső ellenség ellen, akkor a kommunisták elleni harcban, a nép elleni harcban talán majd egyszerre megtáltosodnak csapataik? Ez kizárt dolog. Mihelyt kirobbantják a polgárháborút, minden erejüket erre kell összpontosítaniok, a japán területrablók elleni egyidejű harc gondolatát pedig ki kell verniök a fejükből. Így azután csak egy megoldás, egy „irányvonal" marad az önök számára: a japán imperializmus előtti feltétel nélküli kapituláció irányvonala. Figyelmeztetjük a Kuomintangnak azokat a tagjait, akik valóban nem óhajtják a kapitulációt: jegyezzék meg, hogy akár aktív kezdeményezői lesznek a polgárháborúnak, akár csak részt vesznek benne, mindenképpen kapitulánsokká válnak. Ez elkerülhetetlenül be fog következni, ha a kapitulánsok unszolásának engedve arra fogják felhasználni a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottsága tizenegyedik teljes ülésének és a Nemzeti Politikai Tanács ülésszakának határozatait, hogy mozgósítsák a közvéleményt, és előkészítsék a kommunisták elleni polgárháború kirobbantását. Amennyiben önök — még ha személy szerint ellenzik is a kapitulációt — a kapitulánsok bujtogatásának engedve helytelen lépést tesznek, végeredményben kénytelenek lesznek a kapitulánsokat követni, s velük együtt kapitulálni. Ez az első út, amelyre a Kuomintang a tizenegyedik teljes ülés után léphet, és ez a veszély felettébb komoly. A kapitulánsok számára „a kérdés politikai eszkö-

zökkel való megoldása" és „az alkotmányos kormányzás bevezetésének előkészítése" a legjobb ködfüggöny a polgárháború előkészítésének, vagyis a kapituláció előkészítésének leplezésére. Minden kommunista, a Kuomintang minden hazafias érzelmű tagja, minden párt és csoport, minden honfitársunk, aki a japán területrablók elleni harc mellett száll síkra, kísérje éber figyelemmel a kialakult rendkívül komoly helyzetet, és ne engedje, hogy a kapitulánsok ködfüggönyeikkel megzavarják tisztánlátását. Ne feledjük el, hogy a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizenegyedik teljes ülése óta a polgárháború veszélye nagyobb, mint valaha.

A tizenegyedik teljes ülésen és a Nemzeti Politikai Tanács ülésszakán hozott határozatok másmilyen „irányvonalat" is eredményezhetnek, ez pedig a következő: „egyelőre folytassuk a halogatás politikáját, s csak később indítsuk meg a polgárháborút". Ez az irányvonal némileg különbözik a kapitulánsokétól. Ez azoknak az irányvonala, akik egyelőre még hajlandónak mutatkoznak támogatni a japán területrablók elleni háborút, viszont semmiképpen sem akarnak lemondani a kommunisták elleni harcról és saját diktatúrájukról. Ezek az emberek nyilván azért választják ezt az utat, mert látják, hogy elkerülhetetlenek a nagy változások a nemzetközi helyzetben, és elkerülhetetlen a japán imperializmus veresége, látják, hogy a polgárháború a kapitulációval egyértelmű, hogy a nép harcot követel a japán területrablók ellen, és ellenzi a polgárháborút, látják, mennyire súlyos válságba

került a Kuomintang azért, mert elszakadt a néptömegektől, és elvesztette a nép bizalmát, s mennyire súlyos válságba kerültek ők maguk is teljes elszigetelődésük folytán, látják, hogy az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió egybehangzóan ellenzi a kínai kormánynak a polgárháború kirobbantására irányuló tervét; mindez arra kényszeríti őket, hogy várjanak a polgárháború kirobbantására irányuló sötét terveik végrehajtásával, s a halogató politikának megfelelően csupán ígérgessék „a kérdés politikai eszközökkel való megoldását" és „az alkotmányos kormányzás bevezetésének előkészítését". Ezeknek az embereknek a tömegek becsapása és a halogatás mindig is kedvelt módszerük volt. Még álmukban sem hagyja el őket „a Jenan elleni hadjáratnak" és „a Kommunista Párt megsemmisítésének" gondolata. Ebben a tekintetben semmiben sem különböznek a kapitulánsoktól. A különbség közöttük csak az, hogy azok, akikről most van szó, még a japán területrablók elleni háború cégére mögé bújnak, még nem akarják végleg lejáratni a Kuomintang nemzetközi tekintélyét, és olykor még tartanak egy kissé a külföldi és a hazai közvélemény ítéletétől. Ezért nincs kizárva, hogy ideiglenesen, kedvező körülményekre várva, a halogatás útjára lépnek, s leplezésül „a kérdés politikai eszközökkel való megoldásáról" és „az alkotmányos kormányzás bevezetésének előkészítéséről" fecsegnek. Egyáltalán nem óhajtják őszintén „a kérdés politikai eszközökkel való megoldását" és „az alkotmányos kormányzás bevezetését" — legalábbis ezidőszerint semilyen formában sem tesznek bizonyságot ilyen

irányú óhajukról. Tavaly, a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizedik teljes ülése előtt és után, Lin Piao elvtárs, akit a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága Csungcsingba küldött, hogy találkozzék Csang Kaj-sek úrral, kerek tíz hónapot töltött ott, de sem Csang Kaj-sek úr, sem a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottsága nem akart vele megtárgyalni egyetlen konkrét kérdést sem. Ez év márciusában Csang Kaj-sek úr kiadta „Kína sorsa" című könyvét, amelyben szembeszáll a kommunizmussal és a liberális eszmékkel, megkísérli, hogy a tízéves polgárháborúért teljes egészében a Kommunista Pártot tegye felelőssé, rágalmazón „új militaristáknak" és „az új feudális földbirtokok gazdáinak" nevezi a kommunistákat, a 8. és az Új 4. hadsereget, s célzást tesz rá, hogy az elkövetkező két év alatt minden körülmények közt végez a Kommunista Párttal. Ez év június 28-án Csang Kaj-sek úr olyan értelemben nyilatkozott, hogy Csou En-laj és Lin Piao elvtársak térjenek vissza Jenanba, ezzel egyidejűleg megparancsolta, hogy a Huangho vonalát védelmező csapatok vonuljanak a Határterület határához, és kiadta a rendelkezést, hogy, a III. Internacionále feloszlatását kihasználva, a „tömegszervezetek" nevében országszerte követeljék a Kínai Kommunista Párt feloszlatását. Ilyen körülmények között mi, kommunisták, kénytelenek voltunk felhívással fordulni a Kuomintanghoz és az egész néphez, amelyben követeltük a polgárháború előkészítésének beszüntetését, kénytelenek voltunk leleplezni a Kuomintang piszkos üzelmeit, amelyek a japán területrablók elleni háború meghiúsítására

és az állam megingatására irányultak. Történelmi tények bizonyítják, hogy a legmesszebbmenően türelmesek voltunk. Vuhan eleste után Észak- és Közép-Kínában nem szűntek meg a kommunisták elleni kisebb-nagyobb hadműveletek. A csendes-óceáni háború kezdete óta eltelt két év alatt a Kuomintang megszakítás nélkül folytatta a hadműveleteket a Kommunista Párt ellen Közép- és Észak-Kínában; azoknak a csapatoknak a kiegészítésére, amelyek korábban is ezen a területen működtek, a Kuomintang a kommunisták elleni hadműveletek céljából Csianghszu és Santung tartományba irányította Vang Csung-lien és Li Hszien-csou hadseregcsoportjait. Pang Ping-hsziün hadseregcsoportjának, amely Tajhangsan körzetében állomásozott, megparancsolták, hogy kizárólag a kommunisták ellen harcoljon; az Anhuj és Hupej tartományban állomásozó Kuomintang-csapatok ugyancsak parancsot kaptak a kommunisták elleni harcra. Hosszú ideig nem hoztuk nyilvánosságra ezeket a tényeket. Valamennyi kuomintangista ujság és röplap, az egész kuomintangista sajtó szüntelenül gyalázta és sértegette a Kommunista Pártot, mi viszont hosszú ideig egyetlen szóval sem válaszoltunk erre. A Kuomintang minden alap nélkül parancsot adott a japán területrablók ellen hősiesen küzdő Új 4. hadsereg feloszlatására, a Kuomintang parancsára mészárlást rendeztek, melynek az Új 4. hadsereg Anhuj tartomány déli részében állomásozó csapatainak több mint 9 000 harcosa esett áldozatul, letartóztatták Je Tinget, meggyilkolták Hsziang Jinget, s bebörtönözték az Új 4. hadsereg parancsnoki kará-

nak többszáz tagját. Szörnyű gaztett volt ez, egyértelmű a nép, a nemzet elárulásával, de mi a haza érdekében még ezt is eltűrtük, s megelégedtünk azzal, hogy tiltakozást nyujtottunk be a Kuomintanghoz, és előterjesztettük a konfliktus rendezésének konkrét feltételeit. 1937 június—júliusában, amikor Csou En-laj elvtárs, a Kommunista Párt képviselője, Lusangban találkozott Csang Kaj-sek úrral, az utóbbi megígérte: elrendeli, hogy a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet közvetlenül a Nemzeti Kormány Végrehajtó Jüanjának alárendelt közigazgatási egységgé alakítsák, és a közhivatalnokokat megerősítsék tisztségükben. Csang Kaj-sek úr azonban cinikusan megszegte adott szavát, mi több, csaknem félmilliós hadsereget küldött ellenünk, hogy bekerítse, s katonai és gazdasági blokád alá vegye a Határterületet azzal a céllal, hogy bármi áron kiirtsa a Határterület lakosságát és a 8. hadsereg hátországi intézményeinek dolgozóit. Ráadásul, mint köztudomású, teljesen beszüntették a 8. hadsereg ellátását; a Kommunista Pártot „áruló pártnak", az Új 4. hadsereget „lázadó hadseregnek", a 8. hadsereget pedig „áruló hadseregnek" nevezik. Egy szó mint száz, a kuomintangisták, akik mindezt művelik, ellenségnek tekintik a Kommunista Pártot. A Kommunista Párt a kuomintangisták szemében tízszerte, százszorta gyűlöletesebb ellenség, mint a japánok. A Kuomintang a kommunistákra összpontosítja egész gyűlöletét; ami viszont a japánokat illeti, számukra ebből a gyűlöletből csak egy kis töredék maradt, ha ilyesmiről egyáltalán beszélhetünk. Teljesen hasonló ez a japán fasisztáknak a

Kuomintanggal és a Kommunista Párttal szemben tanúsított magatartásához. A japán fasiszták egész gyűlöletüket a Kínai Kommunista Pártra összpontosítják, a Kuomintangra viszont napról napra barátságosabban tekintenek; „a kommunisták elleni harc" és „a Kuomintang megsemmisítése" jelszavakból ma már csak egy maradt meg: „a kommunisták elleni harc" jelszava. A japán és a vangcsingvejista sajtóban már a nyomát sem találjuk olyan jelszavaknak, mint például az, hogy „le a Kuomintanggal" és „le Csang Kaj-sekkel". Japán a Kínai Kommunista Párt ellen összpontosítja erőit, s csapatainak mindössze 42 százalékát használja fel a Kuomintang „szemmeltartására". A japán területrablók, hogy könnyebben kapitulációra bírják a Kuomintangot, legutóbb még ezeket a „szemmeltartó" csapatokat is csökkentették, s további kötelékeket vontak ki Csöcsiang és Hupej tartományból. A japán imperialisták a Kommunista Pártnak említeni sem merik a kapituláció javaslatát, a Kuomintangnak ellenben bátran küldik kötegszám az üzeneteket, amelyekben váltig hangoztatják a kapituláció szükségességét. A Kuomintang csak a Kommunista Párt és a nép előtt kérkedik még, Japánnal szemben viszont már nem mer virtuskodni. Nemcsak ténylegesen tért már régen át a japán területrablók visszaverésérő1 a háború passzív szemlélőjének szerepére, hanem még szóban sem mer valamennyire is élesen visszavágni a japán imperialistáknak, akik igyekeznek rávenni a kapitulációra, és különféle sértő megjegyzéseket engednek meg maguknak. A japánok kijelentik: „Csang Kaj-sek «Kína sorsa» című könyvének

gondolatmenete teljesen helyes". És azt hiszik, tiltakoztak ez ellen valamilyen formában Csang Kaj-sek úr és cimborái? Nem, nem tiltakoztak, de nem is mernek tiltakozni.

A japán imperialisták látják, hogy Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang csak a Kommunista Párt esetében kiabálnak a „hadparancsok" és a „kormányrendelkezések" megsértéséről, a „fegyelem megsértéséről", ami viszont a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának azt a húsz tagját és azt az ötvennyolc kuomintangista tábornokot illeti, akik átálltak az ellenség oldalára, a kuomintangisták az ő esetükben nem akarják, de nem is merik felvetni a „hadparancsok" és a „kormányrendelkezések" kérdését, a fegyelem kérdését; ezekután hogyan vehetnék hát komolyan a japán imperialisták a Kuomintangot? Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang az egész kínai nép és a baráti hatalmak szeme láttára adott parancsot az Új 4. hadsereg felszólítására, a szemük láttára támadja a 8. hadsereget, tartja blokád alatt a Határterületet, terjeszti az „áruló párt", „áruló hadsereg", „új militaristák", „új feudális földbirtokok" rágalmazó jelzőit, rágalmazza a Kínai Kommunista Pártot azzal, hogy „meghiúsítja a japán hódítók elleni háborút" és „megingatja az államot", folyton azt szajkózza, hogy a Kommunista Párt megszegi a „hadparancsokat" és a „kormányrendelkezéseket", „megsérti a fegyelmet"; ami viszont a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának azt a húsz tagját és azt az ötvennyolc kuomintangista tábornokot illeti, akik átálltak az ellenség oldalára, ellenük nem

adnak ki semilyen hadparancsokat, semilyen kormányrendelkezéseket, velük szemben nem alkalmaznak semilyen fegyelmi rendszabályt. Még a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának mostani, tizenegyedik teljes ülésén és a Nemzeti Politikai Tanács legutóbbi ülésszakán is csak olyan határozatokat hoztak, amelyek a Kommunista Párt ellen irányulnak, olyanokat azonban nem, amelyek bizonyos rendszabályokat írnának elő a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának számos tagja és a kuomintangista tábornokok ellen, akik hazaárulóvá lettek, és átálltak az ellenség oldalára. Milyen véleménye lehet ezekután népünknek és a baráti hatalmaknak a Kuomintangról? Igaz, a tizenegyedik teljes ülésen szó volt „a kérdés politikai eszközökkel való megoldásáról" és „az alkotmányos kormányzás bevezetésének előkészítéséről". Mindez nagyon szép, és mi csak üdvözölhetjük ezeket a kijelentéseket. Ha azonban figyelembe vesszük azt a politikai irányvonalat, amelyhez a Kuomintang már évek óta következetesen tartja magát, úgy véljük, hogy mindez nem más, mint demagóg fecsegés, amelynek lényegében az a célja, hogy a Kuomintang időt nyerjen a polgárháború előkészítésére és a népellenes diktatúra rendszerének végleges megszilárdítására.

De vajjon nem fejlődhetnének-e az események a harmadik úton? Igenis fejlődhetnének, és a Kuomintang tagjainak egy része, egész népünk, s mi, kommunisták, azt reméljük, hogy így fog történni. Mit értünk a harmadik úton? A harmadik úton azt értjük, hogy igazságosan és észszerűen, politikai

eszközökkel rendezzük a Kuomintang és a Kommunista Párt viszonyát, ténylegesen bevezetjük az igazán demokratikus, szabad, alkotmányos kormányzást, megszüntetjük az „egy párt, egy tanítás, egy vezér" fasiszta diktatúra-rendszerét, és a japánellenes háború idején összehívjuk a Nemzetgyűlést, amelyet valóban a nép választ meg. Ez az az irányvonal, amely mellett mi, kommunisták, mindig is síkraszálltunk, és síkraszállunk ma is. Ezzel az irányvonallal egyetért a Kuomintang tagjainak egy része is. Sokáig azt reméltük, hogy a Kuomintangban működő csoportosulásával együtt Csang Kaj-sek úr is ezt az irányvonalat fogja követni. De sem az utóbbi évek története, sem a jelenlegi helyzet nem mutat fel egyetlen olyan tényt sem, amely arról tanúskodna, hogy Csang Kaj-sek úr és a hatalmon levő kuomintangisták többsége kész megvalósítani ezt az irányvonalat.

Ennek az irányvonalnak a megvalósításához a nemzetközi és a belső feltételek egész sora szükséges. A nemzetközi helyzet feltételei (a fasizmus Európában a teljes összeomlás szélén áll) jelenleg kedvezők Kínának a japán területrablók elleni harca szempontjából, de ez ugyanakkor arra készteti a kapitulánsokat, hogy a kapituláció megkönnyítése érdekében még nagyobb igyekezettel próbálják kirobbantani a polgárháborút éppen most, arra készteti a japánokat és Vang Csing-vejt, hogy Kína könnyebb térdrekényszerítése érdekében még nagyobb igyekezettel próbálják kirobbantani a polgárháborút éppen most. „Az édestestvérek végülis testvérek maradnak — jelentette ki Vang

Csing-vej —, Csungcsing feltétlenül velünk fog tartani, de szeretnénk, ha ez minél előbb megtörténne" (a „Tomej cuhszing" hírügynökség október 1-i jelentése). Micsoda bensőséges hang, meggyőződés s amellett türelmetlenség cseng ki ezekből a szavakból! Ez az, amiért most a legjobb esetben is csak halogató politikát várhatunk a Kuomintangtól, amiért igen komoly a helyzet rohamos rosszabbodásának a veszélye. A harmadik út valóraváltásához egyelőre még nincs meg minden feltétel; ezek a feltételek csak valamennyi párt és csoport hazafias elemeinek, az egész kínai népnek a társadalmi élet minden területén kifejtett erőfeszítéseivel teremthetők meg.

Csang Kaj-sek úr a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizenegyedik teljes ülésén ezt mondotta: „Félreérthetetlenül ki kell jelentenünk, hogy a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottsága nem támaszt semmiféle más követelést a Kommunista Párttal szemben, csak arra számít, hogy a Kommunista Párt lemond a területeknek fegyveres erővel történő elszakításáról, és beszünteti a nemzeti hadsereg ellen intézett támadásait, amelyekhez régebben mindenütt folyamodott, lemond azokról az akciókról, amelyek a japán területrablók elleni háború meghiúsítására vezetnek, továbbá, hogy ténylegesen megvalósítja a haza megmentését szolgáló közös erőfeszítésekről tett 1937. évi nyilatkozatát, s teljesíti az említett nyilatkozatban foglalt négy ígéretét."

„A nemzeti hadsereg elleni támadásoknak, a japán hódítók elleni háború meghiúsításának" vád-

ját, amelyről Csang Kaj-sek úr beszélt, a Kuomintangnak kellett volna címeznie; ő azonban sajnos inkább a Kommunista Pártot rágalmazta meg igazságtalanul és rosszindulatúan. Vuhan eleste óta a Kuomintang ténylegesen három kommunistaellenes kampányt folytatott, amelyek során mindegyik esetben a kuomintangista csapatok támadták meg a kommunista csapatokat.

Az első 1939 telén és 1940 tavaszán zajlott le; a kuomintangista csapatok megrohamozták és elfoglalták a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület öt városát, nevezetesen Csunhuát, Hszünit, Csengninget, Ninghsziant és Csenjüant, amelyekben a 8. hadsereg egységei állomásoztak. A Kuomintang repülőgépeket is bevetett. Észak-Kínában Csu Huajping csapatai megtámadták a 8. hadsereg egységeit Tajhangsan körzetében, ez utóbbiak azonban csak a szükséges védekező hadműveletekre szorítkoztak.

A második kampányra 1941 januárjában került sor. Azzal kezdődött, hogy Ho Jing-csin és Paj Csung-hszi 1940 október 19-én Csu Tenek, Peng Tö-huajnak, Je Tingnek és Hsziang Jingnek küldött táviratukban kategorikusan követelték, hogy a 8. hadseregnek és az Új 4. hadseregnek a Huanghótól délre tartózkodó csapatait egy hónapon belül az utolsó emberig vonják vissza a folyó északi partjára. Mi akkor beleegyeztünk abba, hogy északra vonjuk az Anhuj tartomány déli részén tartózkodó csapatokat; ami viszont a többi csapatot illeti, azok átcsoportosítására nem volt semilyen gyakorlati lehetőségünk. De még ezekre a csapatokra vonatkozólag is megígértük, hogy a japán terület-

rablók legyőzése után visszavonjuk őket a számukra kijelölt pontokra. Január 5-én az Anhuj tartomány déli részében állomásozó csapatok — amelyeknek létszáma több mint 9 000 fő volt — a parancsnak eleget téve megindultak, hogy megváltoztassák állomáshelyüket; ekkor azonban kiderült, hogy Csang Kaj-sek úr már előzőleg kiadott egy másik parancsot is, ez pedig úgy szólt, hogy „egyetlen csapással meg kell őket semmisíteni". Január 6-tól 14-ig az Anhuj tartomány déli részében működő kuomintangista csapatok végre is hajtották az „egyetlen csapással való megsemmisítés" tervét az Új 4. hadseregnek ezekkel az alakulataival szemben; ezenkívül január 17-én Csang Kaj-sek úr parancsot adott, mely szerint az Új 4. hadsereget fel kell oszlatni, és Je Tinget bíróság elé kell állítani. Azóta a japán területrablókkal szembeni ellenállás közép- és északkínai támaszpontjainak a területén, ahol kuomintangista csapatok tartózkodtak, nem maradt a 8. vagy az Új 4. hadseregnek egyetlen olyan egysége sem, amelyet ne értek volna támadások a kuomintangista csapatok részéről; a 8. és az Új 4. hadsereg viszont csak önvédelemre szorítkozott.

A harmadik kampány idén márciusban vette kezdetét, és mind a mai napig tart. Amellett, hogy a kuomintangista csapatok Közép- és Észak-Kínában szüntelenül támadják a 8. és az Új 4. hadsereg egységeit, ez a kommunistaellenes kampány abban is kifejezésre jutott, hogy Csang Kaj-sek úr kiadta „Kína sorsa" című kommunistaellenes, népellenes könyvét, hogy a Huangho védelmét ellátó nagy

katonai erőket átcsoportosította a Határterület elleni villámszerű rajtaütés végrehajtására, hogy országszerte kampányt szervezett, amelynek során az úgynevezett „tömegszervezetek" a Kommunista Párt feloszlatását követelik, hogy mozgósította a Nemzeti Politikai Tanács túlnyomó többségét alkotó kuomintangistákat abból a célból, hogy a Tanáccsal jóváhagyassa Ho Jing-csinnek a katonai kérdésről beterjesztett és a 8. hadseregre szórt rágalmakkal teletűzdelt beszámolóját, s kommunistaellenes határozatot fogadtasson el. Ez utóbbi tényked ésével Csang Kaj-sek a Nemzeti Politikai Tanácsot, amelynek a japán területrablók elleni harc érdekében való összefogás szervének kellene lennie, a Kuomintangnak kommunistaellenes hangulat szítására és polgárháború előkészítésére szolgáló kisegítő szervévé változtatta, minek következtében a Nemzeti Politikai Tanácsban a Kommunista Pártot képviselő Tung Pi-vu elvtárs tiltakozása jeléül kénytelen volt kijelenteni, hogy nem vesz rész tovább a Tanács munkájában.

A három kommunistaellenes kampány közös vonása az volt, hogy a Kuomintang mindhármat meghatározott terv szerint és megfelelő előkészítés után hajtotta végre. Hadd kérdezzük hát meg: mi ez, ha nem „a japán területrablók elleni háború meghiúsítására irányuló akció"?

1937 szeptember 22-én a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága nyilatkozatot tett közzé, amelyben közös erőfeszítéseket követelt a haza megmentése érdekében. Ebben a nyilatkozatban a következőket olvashatjuk:

„A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága annak érdekében, hogy kiküszöböljön mindent, amit az ellenség felhasználhat sötét céljainak elérésére, s hogy eloszlassa a tévútra került, lelkiismeretes emberek kételyeit, szükségesnek tartja a legnagyobb nyilvánosság előtt teljes őszinteséggel kifejteni Kína nemzeti felszabadításával kapcsolatos álláspontját. Ezért a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága mégegyszer ünnepélyesen kijelenti egész népünknek: 1. Szun Jat-szen három népi elve szükséges a mai Kína számára, és Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért. 2. Felhagyunk a Kuomintang hatalmának erőszakos megdöntésére és a földesúri földek erőszakos elkobzására irányuló politikával. 3. A hatalom egyesítése érdekében a mostani vörös kormányt a Külön Terület demokratikus kormányává szervezzük át. 4. A Vörös Hadsereg elnevezését és egységeinek számozását megváltoztatjuk. A Vörös Hadsereg Nemzeti Forradalmi Hadsereggé alakul át, elfogadja a Nemzeti Kormány Katonai Tanácsának legfelsőbb vezetését, és várja a parancsot, hogy kötelességének teljesítése céljából a japán területrablók elleni háború frontjára vonuljon."

Ezt a négy ígéretünket teljes mértékben megtartottuk; sem Csang Kaj-sek úr, sem bárki más a Kuomintangból egyetlen olyan pontot sem tud mutatni, amelyet ne teljesítettünk volna.

Először, az a politika, amelyet a Kommunista Párt a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen és az ellenség hátországában levő ellenállási támaszpontokon folytat, teljesen megfelel Szun Jat-szen három népi elvének; e területeken nem hajta-

nak végre egyetlen olyan rendszabályt sem, amely ellenkezne ezzel a három elvvel.

Másodszor, mi mindig hívek vagyunk ahhoz az ígéretünkhöz, hogy nem törekszünk a Kuomintang hatalmának erőszakos megdöntésére, és nem kobozzuk el a földesúri földeket, ennek azonban az a feltétele, hogy a Kuomintang nem fog kapitulálni a nemzet ellensége előtt, nem fogja meghiúsítani a Kommunista Párttal való együttműködést, és nem fog polgárháborút kirobbantani a kommunisták ellen. Ez volt a helyzet a multban, ez ma is, és készek vagyunk ezt a politikát folytatni a jövőben is. Ez annyit jelent, hogy ha a Kuomintang kapitulál az ellenség előtt, meghiúsítja az együttműködést a Kommunista Párttal, és kirobbantja a polgárháborút, olyan helyzetbe kerülünk, hogy nem lesz lehetőségünk tovább folytatni ígéretünk teljesítését, tehát ebben az esetben — és csak ebben az egyetlen esetben — nem is fogjuk tudni azt teljesíteni.

Harmadszor, a korábban fennállott vörös hatalmat már a japán területrablók elleni háború első évében újjászerveztük; a „három harmados"* elven alapuló demokratikus rendszert ugyancsak rég megvalósítottuk már, a Kuomintangnak viszont mindeddig esze ágában sem volt teljesíteni a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület elismerésére tett ígéretét, sőt, ráadásul még azt hangoztatja, hogy ez „feudális földbirtok"!

---

* Lásd a „Tartsunk össze mindvégig" című munkát e kiadás 3. kötetében, 412. old.

Önnek, Csang Kaj-sek úr, és a Kuomintang valamennyi tagjának meg kell értenie, hogy ha a Kuomintang-kormány mindeddig nem ismerte el a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet és a japán területrablókkal szembeni ellenállás támaszpontjait, akkor az ilyen — mint önök mondják — „földbirtokok" korántsem a mi akaratunkból jöttek létre; önök sajátmaguk kényszerítették ezt ránk. Önök cinikusan megszegték adott szavukat, nem ismerték el ezt a területet, amelynek elismerésére előzőleg sajátmaguk tettek ígéretet, nem ismerték el ezt a demokratikus rendszert, és ráadásul még bennünket vádolnak, hogy „földbirtokokat" létesítünk. Mire véljük ezt? Napról napra unszoljuk önöket, hogy ismerjék el a Határterületet, de önök csak nem ismerik el — végülis ki hát a felelős ezért? Mire jó az, hogy Csang Kaj-sek úr — a Kuomintang feje, aki a Kuomintang-kormányért felelős — „Kína sorsa" című könyvében nagy hangon „feudális földbirtokok" létesítéséről beszél, de magát egy cseppet sem érzi felelősnek ezért? Most, hogy Csang Kaj-sek úr a tizenegyedik teljes ülésen újra követelte tőlünk ígéreteink teljesítését, felhasználjuk az alkalmat, és mi is követeljük, hogy ön, Csang Kaj-sek úr, teljesítse adott ígéretét, s törvényhozásilag ismerje el a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, ahol már régen megvalósult a népuralom elve, továbbá ismerje el a japán területrablókkal szembeni ellenállás demokratikus támaszpontjait az ellenség mögöttes területén. Ha viszont tovább folytatja az elismerés megtagadásának politikáját, ez azt jelenti, hogy ön kényszerít bennünket az

ország „szétdaraboltságának" fenntartására, és a felelősség ezért, mint eddig is, teljes mértékben önt terheli, nem pedig bennünket.

Negyedszer, „a Vörös Hadsereg elnevezését és egységeinek számozását" már rég megváltoztattuk, a Vörös Hadsereg már rég „Nemzeti Forradalmi Hadsereggé alakult át", már rég „elfogadta a Nemzeti Kormány Katonai Tanácsának legfelsőbb vezetését"; következésképpen ezt az ígéretet már rég teljesítettük. A Nemzeti Forradalmi Hadseregnek jelenleg csupán egy olyan hadserege van (az Új 4. hadsereg), amely közvetlenül a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága legfelsőbb vezetésének van alárendelve, nem pedig a Nemzeti Kormány Katonai Tanácsának. Ennek az az oka, hogy a Nemzeti Kormány Katonai Tanácsa 1941 január 17-én a területrablók elleni háború meghiúsítására, az állam megingatására irányuló ellenforradalmi parancsot adott ki, amely szerint a szóbanforgó hadsereget mint „lázadó" hadsereget „fel kell oszlatni", és napról napra szervezi a kuomintangista csapatok támadásait e hadsereg ellen. Mindazonáltal ez a hadsereg soha nem szüntette és nem is szünteti be a japán területrablók elleni harcát Közép-Kínában; változatlanul teljesíti négy ígéretünk közül az első hármat, kifejezi azt az óhaját, hogy újra elfogadja „a Nemzeti Kormány Katonai Tanácsának legfelsőbb vezetését", és követeli, hogy Csang Kaj-sek úr vonja vissza a feloszlatására kiadott parancsot, állítsa vissza e hadsereg hivatalos státusát, és ezzel tegye lehetővé számára ígéreteink utolsó, negyedik pontjának teljesítését is.

A Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottsága tizenegyedik teljes ülésének a Kommunista Párt kérdésével foglalkozó dokumentumai között található az alábbi nyilatkozat is: „Az egyéb kérdéseket illetően a teljes ülés elhatározta: amikor a háború befejezését követő egy éven belül összehívják a Nemzetgyűlést, kidolgozzák és nyilvánosságra hozzák az alkotmányt, ezeket a kérdéseket teljes mértékben fel lehet vetni, meg lehet vitatni és meg lehet oldani a Nemzetgyűlésen." Amit itt „egyéb kérdéseknek" neveznek, az a Kuomintang-diktatúra felszámolása, a fasiszta titkosrendőrség feloszlatása, a demokratikus rendszer bevezetése az egész országban, a diktátum-politika megszüntetése a gazdasági életben, a nép jólétét aláásó súlyos szolgáltatások és adók eltörlése, a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentésére irányuló agrárpolitika, valamint a közép- és kisipar támogatására, a munkások életének megjavítására irányuló gazdasági politika megvalósítása az egész országban.

Pártunk 1937 szeptember 22-i nyilatkozata, amely a haza megmentése érdekében közös erőfeszítésekre szólítja a népet, hangsúlyozza, hogy „a népuralom elvén alapuló rendszert kell megvalósítani, Nemzetgyűlést kell összehívni, hogy kidolgozza az alkotmányt és megjelölje a haza megmentésének útját; a kínai népnek boldog és derűs életet kell biztosítani; elsősorban az elemi csapások áldozatainak kell hathatós segítséget nyujtani, biztosítani kell a nép számára a boldogulás biztos forrását, és fejleszteni kell a honvédelem szempontjából fontos gazda-

sági ágakat, meg kell szabadítani a népet a szenvedésektől, és növelni kell a nép jólétét".

Csang Kaj-sek úrnak, aki e nyilatkozat közzétételét követő napon (szeptember 23-án) kijelentette, hogy azt teljes mértékben helyesli, nemcsak a Kommunista Párttól kellett volna követelnie a nyilatkozatban foglalt négy ígéret betartását, hanem önmagától, a Kuomintangtól és a Kuomintang-kormánytól is meg kellett volna követelnie a nyilatkozat fenti pontjainak teljesítését. Csang Kaj-sek úrnak, aki ezidőszerint már nemcsak a Kuomintang feje, hanem a Kuomintang-kormány (hivatalos néven Nemzeti Kormány) elnöke is, komolyan hozzá kell látnia a demokrácia és a népjólét elveivel megegyező fenti követeléseknek, valamint annak a számtalan ígéretnek teljesítéséhez, amelyet maga Csang Kaj-sek úr tett nekünk, kommunistáknak, és egész népünknek; nem szabad — minden ígéretét meghazudtolva — makacsul tovább folytatnia a durva erőszak politikáját, nem szabad mást mondania, és egészen mást tennie. Mi, kommunisták, egész népünkkel együtt tényeket akarunk látni, és nem kérünk többé az üres, demagóg fecsegésből. Az ilyen tényeket üdvözölni fogjuk. Üres ígéretekkel azonban, amelyek minden konkrét alapot nélkülöznek, nem lehet sokáig ámítani az embereket. Harcoljanak következetesen a japán területrablók ellen, és hárítsák el a kapituláció veszélyét, folytassák az együttműködést, és küszöböljék ki a polgárháború veszélyét, ismerjék el a Határterületen és az ellenség hátországában levő ellenállási támaszpontokon fennálló demokratikus rendet, állítsák vissza az Új 4.

hadsereg jogait, vessenek véget a kommunistaellenes kampányoknak, vonják vissza azt a csaknem félmilliós hadsereget, amely bekeríti a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, ne használják fel tovább a Nemzeti Politikai Tanácsot a Kuomintang kommunistaellenes hangulat szítására szolgáló kisegítő szervéül, adják meg a népnek a szólás-, a gyülekezési és a szervezkedési szabadságot, szüntessék meg a kuomintangista egypárt-diktatúrát, csökkentsék a földhaszonbért és a kölcsönkamatot, javítsanak a munkások anyagi helyzetén, támogassák a közép- és kisipart, oszlassák fel a titkosrendőrséget, mondjanak le az iskolai oktatás fasizálásáról, és valósítsák meg a demokratikus közoktatást — ezt követeljük öntől, Csang Kaj-sek úr, ezt követeljük a Kuomintangtól. E követelések legnagyobbrészt az önök saját ígéretei. Ha teljesítik ezeket a követeléseket és ígéreteket, akkor biztosítjuk önöket, hogy a jövőben is teljesíteni fogjuk a saját ígéreteinket. Ha Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang óhajtja, mi készek vagyunk bármikor újra megkezdeni a tárgyalásokat a Kuomintanggal.

Foglaljuk össze az elmondottakat. A három út közül, amely a Kuomintang előtt áll, az első — a kapituláció és a polgárháború — Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang számára a halál útja. A második út — vagyis az, hogy demagóg fecsegéssel próbálják húzni az időt, titokban pedig a fasiszta diktatúra fenntartásának terveit dédelgetik, és aktívan készülődnek a polgárháborúra — Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang számára szintén nem tekinthető az élet útjának. Csakis a harmadik út — a fasiszta

diktatúra és a polgárháború káros politikájáról való teljes lemondás, a demokrácia és az együttműködés helyes politikájának megvalósítása —, csakis ez jelenti az élet útját Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang számára. Ma azonban még egyetlen tény sem mutat arra, hogy Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang ezen az úton szándékozik haladni; erről még senkit sem tudtak meggyőzni. Ezért egész népünknek változatlanul résen kell lennie, hogy elhárítsuk a kapituláció és a polgárháború rendkívül komoly veszélyét.

A Kuomintang minden hazafias érzelmű tagja fogjon össze, nehogy a Kuomintang vezetői rátérhessenek az első útra, nehogy tovább haladhassanak a második úton, és követelje, hogy a harmadik úton haladjanak.

Minden hazafias párt és csoport, minden kínai állampolgár, aki harcol a japán területrablók ellen, fogjon össze, nehogy a Kuomintang vezetői rátérhessenek az első útra, nehogy tovább haladhassanak a második úton, és követelje, hogy a harmadik úton haladjanak.

Világszerte hatalmas, páratlan változások vannak kialakulóban, és mi reméljük, hogy Csang Kaj-sek úr és a Kuomintang tagjai ebben a nagy történelmi pillanatban meg fogják találni a magatartás helyes vonalát. Reméljük, hogy ezt a vonalat meg fogja találni minden hazafias párt és csoport, minden kínai hazafi.

JEGYZETEK

[1] Azokról a kuomintangista tábornokokról és tisztekről van szó, akik annakidején a vampui katonai akadémián tanítottak vagy tanultak. A Vampu-csoportosulás Csang Kajsek személyes híveinek csoportosulása a Kuomintang-hadseregben.

SZERVEZKEDJETEK!*

(1943 november 29)

* *Mao Ce-tung elvtárs felszólalása a Munka Hőseinek tiszteletére a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen rendezett fogadáson.*

A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága ma fogadást rendezett az önök tiszteletére — a Munka Hőseinek és a termelés élenjáróinak tiszteletére, akik a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen kitűntek a mezőgazdasági munkában, a termelő vállalatoknál, a katonai alakulatokban, az intézményekben és a tanintézetekben. A Központi Bizottság nevében szeretnék néhány szót szólni önökhöz.

Felszólalásom lényege röviden, egyetlen szóval kifejezhető: „Szervezkedjetek!" Már egy év telt el azóta, hogy a legfelsőbb vezető funkcionáriusok tavaly téli tanácskozásának határozata nyomán — ezt a tanácskozást a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Északnyugati Irodája hívta össze — a Határterület parasztsága körében, katonai alakulataiban, intézményeiben, tanintézeteiben és vállalatainál mozgalom indult a termelés fejlesztéséért. Az elmúlt egy év alatt ez a mozgalom jelentős sikereket ért el, s a termelés minden területén olyan nagyarányú eltolódásokat idézett elő, amelyek megváltoztatták a Határterület egész arculatát.

A tények teljesen igazolták a legfelsőbb vezető funkcionáriusok tanácskozásán kijelölt irányvonal helyességét. Ennek az irányvonalnak az a lényege, hogy megszervezzük a tömegeket, mozgósítsuk és egyetlen nagy munkahadsereggé szervezzük lehetőleg kivétel nélkül az egész lakosságot, az összes katonai alakulatokat, az összes intézményeket és tanintézeteket, a férfiakat és a nőket, öregeket és fiatalokat, azokat, akik egész idejüket a termelőmunkára tudják fordítani, és azokat is, akik idejüknek csak egy részében tudnak termelőmunkával foglalkozni.

Van harcoló hadseregünk, és van munkahadseregünk. Harcoló hadseregünk a 8. és az Új 4. hadseregből áll. De a harcoló hadsereget is két irányban használjuk fel: ez a hadsereg harcol, ugyanakkor azonban termelőmunkával is foglalkozik.

Mivel két ilyen hadseregünk van — harcoló hadseregünk és munkahadseregünk —, s mivel a harcoló hadsereg alkalmas arra, hogy háborút is viseljen, a termelésben is közreműködjék, és ráadásul még a tömegek közt is dolgozzék, leküzdhetünk minden nehézséget, szétzúzhatjuk a japán imperialistákat. S míg a Határterületen a termelés fejlesztéséért indított mozgalom sikerei tavaly még nem voltak oly nagyok, oly szembeszökőek, még nem voltak elegendők ahhoz, hogy igazolják ezt a megállapítást, az idei sikerek már teljesen elegendők ehhez; manapság ezt mindenki a saját szemével láthatja.

A Határterületen elszállásolt valamennyi ka-

tonai alakulatban, amely az idén földet kapott megművelés céljából, minden katona átlag 18 mu földet művelt meg. A hadseregben a termelés fejlesztéséért megindult mozgalom eredményeképpen a zöldségféléket, a húst, az olajat, a vattázott és a gyapjúruhát, a lábbelit és a harisnyát, a házakat és a lakásra szolgáló barlangokat, a gyűlésekre alkalmas helyiségeket, a használati cikkeket, mint például asztalt, széket, lócákat, továbbá a papírt és írószereket, fát, fa- és kőszenet majdnem kizárólag saját erejükből állítják elő, termelik ki, illetve teszik használatra alkalmassá a katonai alakulatok. A harcosoknak a termelésben való személyes részvétele révén elértük, hogy hadseregünk tagjai teljes mértékben el vannak látva ruhával és élelemmel. A harcosnak évente csak három hónapig kell termelőmunkát végeznie, a többi kilenc hónapon át katonai kiképzésben részesül, és részt vesz a hadműveletekben. Csapatainknak nincs szükségük arra, hogy ellátást kapjanak akár a Kuomintang-kormánytól, akár a Határterület kormányától, akár a lakosságtól; teljesen önellátók lettek. Milyen óriási jelentőségű ez a kezdeményezés nemzeti felszabadulásunk szempontjából! A japán hódítók elleni háború hat és fél esztendeje alatt az ellenség valamennyi ellenállási támaszponttal szemben a „hármas" politikát folytatta, amelynek célja: „mindent felégetni, mindent elpusztítani, mindenkit kiirtani". Ami a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet illeti, a Kuomintang könyörtelen blokádja következtében ez a terület rendkívül súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetben volt. Ha hadseregünk csak harcolni tu-

dott volna, nem küzdhettük volna le mindezeket a nehézségeket. A Határterületen elszállásolt csapatok most már értenek a termelőmunkához is; a fronton küzdő csapatok részben szintén megtanulták ezt, a többiek pedig most kezdik tanulni. Ha majd hősies, vitézül küzdő 8. és Új 4. hadseregünk minden harcosa egyformán fog érteni nemcsak a hadviseléshez és a tömegmunkához, hanem a termelőmunkához is, akkor semilyen nehézségtől sem fogunk megijedni, és, mint Meng-ce mondta, „nem lesz ellenség az ég alatt, aki felveszi velünk a versenyt"[1]. Az idén intézményeink és tanintézeteink is nagy lépést tettek ebben az irányban. A kiadások teljes összegének csak jelentéktelen részét biztosítják a kormánytól kapott pénzből; kiadásaik túlnyomó részét ezek az intézmények saját termelőmunkájuk jövedelméből fedezik. Tavaly ezek az intézmények zöldségszükségletüknek csak felét tudták biztosítani, az idén pedig már teljesen ellátják magukat; a sertés- és juhtenyésztés eredményeképpen jelentősen nőtt a húsfejadag. Számos műhelyt is szerveztek közszükségleti cikkek termelésére. Mivel a hadsereg, az intézmények és a tanintézetek anyagi ellátásuk kérdéseit teljesen vagy jelentős mértékben saját erejükből oldják meg, csökkent a lakosság által termelt javaknak az a része, amelyet adók formájában behajtunk, és növekedett az a része, amelyik a lakosságnál marad szükségleteinek kielégítésére. Általános megelégedésre szolgál az a tény, hogy a hadsereg és a lakosság egyaránt fejleszti a termelést, s teljes mértékben biztosította ruha- és élelemszükségletét. Továbbá vállalataink, miközben növelték termelésü-

ket, és kisöpörték az ellenséges ügynökséget, jelentősen emelték a munka termelékenységét. Szerte az egész Határterületen a munka sok hőse emelkedett ki a mezőgazdaságban, az iparban, az intézményekben és a tanintézetekben; a munka hőseinek egész sorát adta a hadsereg is. Elmondhatjuk, hogy a Határterületen a termelés már a helyes kerékvágásba zökkent. Mindez annak az eredménye, hogy megvalósítjuk irányvonalunkat: a néptömegek erőinek megszervezését.

A néptömegek erőinek megszervezése tehát az egyik irányvonal. De vajjon van-e másik, ezzel ellentétes irányvonal is? Igen, van. Ennek lényege az, hogy az emberek nem támaszkodnak a tömegekre, nem szervezik a tömegeket, nem fordítanak figyelmet a falvak, a katonai alakulatok, az intézmények, a tanintézetek és a vállalatok tömegeinek megszervezésére, hanem minden figyelmüket arra összpontosítják, hogy a pénzügyi szervek, az ellátó és kereskedelmi szervek dolgozóiból álló szűk csoport munkáját szervezzék meg, s a gazdasági tevékenységet nem kiterjedt mozgalomnak, nem kiterjedt harci frontnak tekintik, hanem a pénzhiány fedezésére irányuló ideiglenes rendszabályok végrehajtásának. Ez a másik irányvonal — a hibás irányvonal. Ilyen irányvonal a multban csakugyan létezett a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen. Most viszont, a szóbanforgó irányvonal megjavítására tett többéves erőfeszítések, különösen pedig a legfelsőbb vezető funkcionáriusok tavalyi tanácskozása, valamint a tömegmozgalom idei kibontakozása után már minden jel arra mutat, hogy kevesen maradtak olya-

nok, akik továbbra is ezen a helytelen úton járnak. Az észak- és középkínai támaszpontok területén a termelés fejlesztésére irányuló tömegmozgalom eddig még nem lendült fel eléggé, mivel ezeken a területeken elkeseredett hadműveletek folynak, s mivel a vezető szervek nem fordítanak rá elég figyelmet. A Központi Bizottság folyó év október 1-i irányelvei[2] után azonban ott is megkezdődtek az előkészületek, hogy jövőre nagyban fellendítsék a termelés fejlesztését célzó mozgalmat. A frontkörzetekben még súlyosabb a helyzet, mint a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen, mivel ezekben a körzetekben elkeseredett harcok dúlnak, s ráadásul még elemi csapások is sujtották a vidéket. Annak, hogy tartsuk a frontot, hogy meghiúsítsuk az ellenség „hármas" politikáját, és segítséget nyujtsunk az elemi csapások károsultjainak, nincs más útja, mint a párt- és állami szervezetek, a katonai alakulatok és a néptömegek minden erejének mozgósítása az ellenség elleni háborúra és a termelőmunka megszervezésére. A frontkörzetek az elmúlt években már szereztek némi tapasztalatot a termelés fejlesztése terén; ha a tél folyamán megfelelő felvilágosító munkát végzünk, s megtesszük a megfelelő szervezeti és anyagi előkészületeket, akkor jövőre nagyarányú mozgalmat indíthatunk ezeken a területeken a termelés fejlesztéséért, és ezt a mozgalmat meg is kell indítanunk. A frontkörzetek viszonyai között még nem tűzhető ki a ruhával és élelemmel való teljes önellátás feladata, azt a feladatot azonban teljes mértékben kitűzhetjük, hogy saját erejükből küzdjék le a nehézségeket, és erre törekednünk is kell.

A tömegek gazdasági tevékenységének legfontosabb szervezeti formája jelenleg a szövetkezet. Bár nem kell okvetlenül szövetkezetnek neveznünk a tömegek bármilyen termelőtevékenységét, ami katonai alakulatainkban, intézményeinkben és tanintézeteinkben folyik, mindazonáltal ez a termelőtevékenység szövetkezeti jellegű, mivel a közös munkában nyujtott kölcsönös segítség formájában valósul meg, s mivel központosított vezetéssel rendelkezik, és minden egyes intézmény, szervezet és dolgozó anyagi szükségleteinek kielégítésére irányul. Ez tehát a szövetkezet sajátos fajtája.

A paraszttömegek évezredek óta egyénileg gazdálkodnak: minden család, minden porta különálló gazdasági egység. Ez a szétforgácsolt egyéni termelés a feudális rendszer gazdasági alapja, amely a parasztokat örökös nyomorra kárhoztatja. E helyzet megszüntetésének egyetlen útja a fokozatos kollektivizálás, a kollektivizálás egyetlen útja pedig, mint Lenin tanította, a szövetkezeten keresztül vezet[3]. A Határterületen már sok paraszti szövetkezetet alakítottunk, ezek azonban még csupán a szövetkezet kezdeti formái, amelyek csak a jövőben, több fejlődési szakasz után válhatnak a szövetkezetnek azzá a formájává, amelyet a Szovjetunióban kolhoznak neveznek. A mi gazdaságunk az új demokrácia gazdasága. A mi szövetkezetünk ma még az egyéni gazdaság alapján (a magántulajdon alapján) végzett kollektív munka szervezete. Ennek is több formája van. A mezőgazdaságban a munkában nyujtott kölcsönös segítség szervezeteinek egyik kategóriáját a „kölcsönös segítségnyujtási brigádok"

és a „munkaszövetkezetek" alkotják[4]. Régente ezeket Csianghszi tartomány vörös körzeteiben „a munkában nyujtott kölcsönös segítség társulásai" és „szántóbrigádok" néven emlegették[5]. A frontkörzetekben jelenleg is sokhelyütt „kölcsönös segítségnyujtási társulásoknak" nevezik őket. Teljesen egyre megy azonban, hogy mi a nevük ezeknek a szervezeteknek, hogy néhány emberből, néhány tucat emberből, vagy néhány száz emberből állnak-e, hogy csak olyan emberek-e a tagjaik, akik egész idejüket termelőmunkára fordíthatják, vagy pedig vannak köztük olyanok is, akik idejüknek csak egy részében foglalkozhatnak termelőmunkával, hogy a kölcsönös segítség a kollektív munka formájában, az igaerő és a mezőgazdasági szerszámok közös használata formájában, vagy pedig a közös élelmezésnek és lakásnak az aratás idejére történő megszervezése formájában nyilvánul-e meg, hogy ezek a szervezetek ideiglenes vagy állandó jellegűek-e — a fontos csak az, hogy ezek a szervezetek a kollektív kölcsönös segítség (minden kényszert kizáró) önkéntes megszervezésének elvein alapuljanak. A kollektív kölcsönös segítségnek ezeket a formáit maguk a néptömegek alakították ki. A multban a tömegeknek a kölcsönös segítségnyujtás megszervezése terén szerzett tapasztalatait Csianghszi tartományban terjesztettük el, jelenleg pedig Senhszi tartomány északi részén tesszük közkinccsé. A legfelsőbb vezető funkcionáriusok tavalyi tanácskozása nagyban előrelendítette a kölcsönös segítségnyujtás ügyét, s így az a Határterületen az elmúlt év során tökéletesebb szervezeti formát öltött, és széles körben elterjedt. Az idén a

Határterületen a kölcsönös segítségnyujtási brigádok jelentős része kollektíven végezte el a szántást, a vetést, a gyomlálást és a betakarítást, s a tavalyinál kétszerte nagyobb termést takarított be. A néptömegek meggyőződtek róla, hogy ez a módszer óriási eredményeket biztosít számukra, és így nem kétséges, hogy jövőre még többen fogják alkalmazni. Nem tűzünk magunk elé olyan tervet, hogy a Határterületen egyetlen év alatt, vagyis jövőre szövetkezetbe tömörítsük mindazokat a százezreket, akik egész idejüket vagy idejüknek egy részét termelőmunkára fordíthatják, néhány év alatt azonban elérhetjük ezt a célt. Erejükhöz mérten be kell vonnunk a nők tömegeit is a termelőmunkába. Át kell nevelnünk továbbá a meghatározott foglalkozással nem rendelkező embereket, be kell vonnunk őket a termelésbe, és segítenünk kell nekik, hogy hasznos emberekké váljanak. Az észak- és középkínai ellenállási támaszpontok területén önkéntes alapon nagy arányokban meg kell szervezni a kollektív segítségen alapuló termelőszövetkezeteket.

A kollektív segítségen alapuló mezőgazdasági termelőszövetkezeten kívül a szövetkezeteknek még három fajtája van: a kombinált szövetkezet, mint például a jenani kerület déli részén az a szövetkezet, amely egyesíti a termelő-, a fogyasztási, a szállítási (sószállítás) és a hitelszövetkezetet; a szállítási szövetkezet (sószállító karaván ok) és végül a kézműipari szövetkezet.

Ha felhasználjuk a szövetkezeteknek a lakosság tömegeit egyesítő fenti négy fajtáját, valamint a katonai alakulatokban, az intézményekben és a tan-

intézetekben a kollektív munka alapján létrejött szövetkezeteket, akkor a néptömegeket egyetlen nagy munkahadsereggé szervezhetjük. Ez az az út, amelyen haladnunk kell, hogy a néptömegek kivívhassák felszabadulásukat, hogy a nyomorból kijussanak a jómódú élet útjára, és győzelmet arassanak a japán területrablók elleni háborúban. Minden kommunista köteles megtanulni, hogy miként kell megszervezni a tömegek munkáját. Ezt az értelmiségi származású párttagoknak is el kell sajátítaniok. Ha megvan az elhatározás, fél év, egy év alatt mindezt meg lehet tanulni. A kommunisták segítségére lehetnek a tömegeknek a termelés megszervezésében, a tapasztalatok általánosításában. Ha elvtársaink megtanulják, hogyan kell megszervezni a tömegek munkáját, hogyan kell segíteni a parasztokat gazdaságuk termelési tervének összeállításában, hogyan kell kölcsönös segítségnyujtási brigádokat, sószállító karavánokat és kombinált szövetkezeteket alakítani, ha megtanulják, hogyan kell megszervezni a termelőmunkát a katonai alakulatokban, az intézményekben és a tanintézetekben, hogyan kell megszervezni a termelést a vállalatoknál, ha megtanulják, hogyan kell kibontakoztatni a termelési versenyt, és hogyan kell serkenteni a Munka Hőseit, hogyan kell termelési kiállításokat rendezni, s hogyan kell fokozni a tömegek alkotó kezdeményezését és aktivitását, akkor — számbavéve még azt a sok más jótulajdonságot is, amellyel már most rendelkeznek — feltétlenül ki tudjuk űzni országunkból a japán imperialistákat, és egész népünkkel együtt fel fogjuk építeni az új Kínát.

Nekünk, kommunistáknak, értenünk kell ahhoz, hogy a tömegekkel szoros egységben végezzünk el bármilyen feladatot. Hajthatnak-e valami hasznot a kínai népnek Pártunk tagjai, ha egész életüket négy fal között töltik, ha elbújnak a viharok elől, és nem látják az életet? Világos, hogy nem. Ilyen párttagokra nincs szükségünk. Nekünk, kommunistáknak, szembe kell néznünk a viharokkal, bele kell vetnünk magunkat az élet forgatagába. Ezek a viharok a tömegek harcának nagyszerű viharai, ez az élet a harcoló tömegek nagyszerű élete. Népünk körében az a mondás járja, hogy „három egyszerű csizmadia felér egy Csuko Lianggal"*. Ez azt jelenti, hogy a tömegekben hatalmas alkotóerők rejlenek. A kínai népben csakugyan rengeteg Csuko Liang van. Minden falunak, minden kisvárosnak megvannak a maga Csuko Liangjai. A tömegek közé kell vegyülnünk, tanulnunk kell a tömegektől, általánosítanunk kell tapasztalataikat, még jobb, még tökéletesebb életszabályokat és cselekvési módszereket kell kidolgoznunk e tapasztalatok alapján, s azután ezeket újra a tömegek közé kell vinnünk (propagálnunk kell), fel kell hívnunk a tömegeket követésükre, meg kell oldanunk a tömegek szempontjából létfontosságú kérdéseket, hogy a tömegek kivívják a felszabadulást és a boldogságot. Ha a helyi szervezetekben dolgozó elvtársaink elszakadnak a

* Csuko Liang — a Su-birodalom (III. század) első minisztere és hadvezére. A birodalom megerősítéséért vívott harcban szerzett hírnevet; számos regény és színdarab hőse. Neve a nép szemében az éleselméjűség, józan ész és a katonai tehetség jelképévé vált.

tömegektől, ha nem értik meg a tömegek hangulatát, ha nem tudnak segíteni a tömegeknek a termelés megszervezésében és életük megjavításában, hanem csak ahhoz értenek, hogy begyűjtsék az élelmiszert „a haza megmentését szolgáló társadalmi alap" részére, megfeledkezve arról, hogy erőfeszítéseiknek kilenctized részét arra kell fordítaniok, hogy segítsék a tömegeket „a nép megmentését szolgáló külön alap" kérdésének megoldásában, s csak a fennmaradó egytized részt kell — ez egyébként teljesen elegendő — arra fordítaniok, hogy élelmiszert gyűjtsenek „a haza megmentését szolgáló társadalmi alap" részére — akkor ez azt jelenti, hogy megfertőzte őket a kuomintangista munkastílus, hogy belepte őket a bürokratizmus pora. A Kuomintang csak ahhoz ért, hogy követeljen a néptől, de maga az égvilágon semmit nem ad neki. Ha a kommunisták is így járnak el, ez annyit jelent, hogy az ilyen párttagok munkastílusa kuomintangista munkastílus, hogy az ilyen párttagokat vastag rétegben borítja a bürokratizmus pora, amit jó forró vízzel alaposan le kell mosnunk róluk. Azt hiszem, ez a bürokratikus munkastílus valamennyi ellenállási támaszpont területén jelentkezik: mindenütt akadnak olyan párttagok, akik nem támaszkodnak a tömegekre, és emiatt elszakadtak tőlük. A legerélyesebben véget kell vetnünk az ilyen munkastílusnak, mert csak így építhetünk ki szoros kapcsolatot a tömegekkel.

Ezenkívül hadseregbeli elvtársaink munkájában sajátos militarista stílus figyelhető meg. Ez is kuomintangista stílus, mert a kuomintangista csapatok el vannak szakadva a tömegektől. A mi had-

seregünknek a lakossághoz, a kormányhivatalokhoz, a pártszervezetekhez való viszonyát, a parancsnokok és a harcosok kapcsolatát, a katonai és a politikai munka összekapcsolását, a parancsnoki karon belüli kölcsönös kapcsolatokat illetően helyes elvekhez kell tartania magát, és semmi esetre sem szabad a militarista szellem hatása alá kerülnie. A parancsnokok gondoskodjanak a harcosokról, ne legyenek közönyösek velük szemben, ne alkalmazzanak testi fenyítést. A hadsereg gondoskodjék a lakosságról, ne sértse meg érdekeit. A hadsereg tartsa tiszteletben a kormány- és pártszerveket, ne önkényeskedjék. 8. és Új 4. hadseregünk a nép hadserege; kiváló hadsereg, a legjobb Kínában, az volt és az is marad. Az utóbbi években azonban meghonosodott benne valamilyen militarista szellem; egyes elvtársak, akik a hadseregben dolgoznak, elbizakodottakká váltak, megengedhetetlen módon viselkednek a harcosokkal, a lakossággal, a kormány- és pártszervekkel szemben. Mindenért a helyi szervezetekben dolgozó elvtársakat okolják, magukat cseppet sem hibáztatják, csak saját sikereiket veszik észre, fogyatékosságaikat azonban nem látják; csak a dicséretet szeretik, és nem tűrnek semmiféle bírálatot. Ilyen jelenségek előfordultak például a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen. A legfelsőbb vezető funkcionáriusok, valamint a parancsnoki kar és a politikai vezetők tavalyi tanácskozásai óta, s azóta, hogy a tavasz ünnepén lebonyolítottuk a hadseregben a hatalom szerveinek támogatására és a lakosságról való gondoskodásra, a lakosság körében pedig a hadsereg támogatására irányuló kampányt, ezeket a tenden-

ciákat alapjában véve leküzdöttük, de egyes csökevényeik még megmaradtak, s ezeket is teljesen ki kell irtanunk. Ugyanezek a fogyatékosságok figyelhetők meg észak- és középkínai támaszpontjainkon is. E területek pártszervezetei és az ott állomásozó katonai alakulatok tekintsék komoly feladatuknak e fogyatékosságok megszüntetését. Az olyan hibák, mint a helyi funkcionáriusoknál észlelhető bürokratikus tendenciák és a hadseregbeli funkcionáriusoknál észlelhető militarista tendenciák, természetüket tekintve egyformák: mind a kétféle tendencia a tömegektől való elszakadás következménye. Elvtársaink túlnyomó többségükben kiváló emberek. Azokat pedig, akiknek fogyatékosságaik vannak, a helyes útra lehet téríteni, ha bíráljuk őket, és feltárjuk hibáikat. Ki kell fejlesztenünk az önbírálatot, nem szabad szemet hunynunk a hibák felett, hanem annak rendje-módja szerint ki kell javítanunk őket. A helyi szervezeteknek az a funkcionáriusa, aki nem bírálja a bürokratikus tendenciák megnyilvánulásait, vagy a hadseregnek az a funkcionáriusa, aki nem bírálja a militarista tendenciák megnyilvánulásait, az végeredményben a kuomintangista munkastílushoz, a bürokratizmus és a militarizmus porához ragaszkodik, s éppen ezért rossz párttag. Ha felszámoljuk a bürokratikus tendenciákat a helyi szervek munkájában és a militarista tendenciákat a hadseregben, akkor egész munkánk sikeresen fog fejlődni, s ezen belül természetesen fejlődni fog a termelés fejlesztésére irányuló mozgalom is.

A Határterületen jelentékenyen fejlesztettük a termelőtevékenységet mind a parasztlakosság köré-

ben, mind az intézményekben, a tanintézetekben, a katonai alakulatoknál és a vállalatoknál. A hadsereg és a lakosság közti viszony igen nagy mértékben javult. A Határterület egész arculata megváltozott. Mindez arról tanúskodik, hogy elvtársaink ma már jobban támaszkodnak a tömegekre, és nagy lépést tettek a tömegekkel való szoros kapcsolat megteremtése felé. De nem szabad beérnünk az eddigi eredményekkel — a jövőben is fejlesztenünk kell az önbírálatot, és új meg új sikerekre kell törekednünk. A termelésben is további sikerekre kell törekednünk. Ha arcunk poros lesz, meg kell mosnunk; ha a szoba poros lesz, ki kell söpörnünk. Bár a helyi szervek munkájában észlelhető bürokratikus tendenciákat és a hadseregben észlelhető militarista tendenciákat lényegében leküzdöttük, ezek a káros tendenciák újra felüthetik fejüket. Szoros gyűrűként vesznek körül bennünket a japán imperializmus és a kínai reakció erői, s itt van körülöttünk a kispolgárság is, a maga állhatatlanságával. A bürokratizmus és a militarizmus undorító pora naponta vastag rétegben rakódik az arcunkra. Éppen ezért nem szabad megállnunk mindjárt az első sikernél; el kell hessegetnünk magunktól az önelégültséget, állandóan bírálnunk kell fogyatékosságainkat, mint ahogy naponta mosakszunk és söprögetünk a tisztaság kedvéért.

Önök a Munka Hősei, a termelésben élenjáró dolgozók, önök, akik a tömegeket vezetik, nagy sikereket értek el munkájukban. Remélem, nem ülnek majd babérjaikon. Remélem, ha visszatérnek munkaterületükre — Kuancsungba*, Kanszu keleti

* Senhszi tartomány helyi neve.

részébe, Szanpienbe*, Szujtöbe vagy a Jenannak közvetlenül alárendelt kerületekbe —, ha visszatérnek az intézményekbe, a tanintézetekbe, a katonai alakulatokhoz és a vállalatokhoz, a nép, a tömegek élére állva még jobban meg fogják szervezni a munkát, és elsősorban a szövetkezetekbe fogják szervezni a tömegeket az önkéntesség elve alapján, s még nagyobb arányokban, még jobban ki fogják fejleszteni ezt a tevékenységet. Remélem, ha visszatérnek munkaterületükre, hozzá fognak látni e feladat megoldásához, propagálni fogják ezt a feladatot, hogy jövőre, a Munka Hőseinek következő kongresszusán még nagyobb sikerekről számolhassunk be.

JEGYZETEK

[1] Idézet a „Meng-ce"-ből (i. e. IV. század), a Konfuciusféle „Négy könyv" egyikéből.

[2] Lásd az „Indítsunk mozgalmat a támaszpontok területén a földhaszonbér csökkentéséért, a termelés fejlesztéséért, a hatalmi szervek támogatásáért és a lakosságról való gondoskodásért" című munkát ebben a kötetben.

[3] Lásd *Lenin.* „A szövetkezetekről". *(Lenin* Művei. 33. köt. Szikra 1953. — *Szerk.)*

[4] „Kölcsönös segítségnyujtási brigádok" és „munkaszövetkezetek" — a kölcsönös segítség szervezetei a mezőgazdaságban, amelyek a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen jöttek létre. A kölcsönös segítségnyujtási brigád a munkával és igaerővel való kölcsönös segítés elvén alapul. A parasztok, akik belépnek a kölcsönös segítségnyuj-

* A Senhszi, Kanszu és Ninghszia tartományok találkozási pontján elterülő vidéket nevezik így.

tási brigádba, munkájukat és igaerejüket a brigád rendelkezésére bocsátják, hogy sorjában a brigád mindegyik tagjának kollektíven megműveljék a földjét. Az elszámoláskor összegezik, hogy a brigád egyes tagjai mennyit dolgoztak. Azok a parasztok, akik több munkával vagy igaerővel járultak hozzá a kollektív munkához, mint mások, pénzbeli térítést kapnak azoktól, akiknek hozzájárulása kevesebb volt. A „munkaszövetkezet" rendszerint a kevésföldű parasztok egyesülése. A szövetkezetben egyesült parasztok munkával segítik egymást, és leginkább kollektíven szegődnek el az olyan gazdaságokba, ahol munkáskezekre van szükség.

[5] Lásd a „Gazdasági politikánk" című munkához fűzött 2. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

OKTATÁSUNK ÉS A JELENLEGI HELYZET*

(1944 április 12)

** 1942 és 1944 között a Kínai Kommunista Párt központi vezető szerveiben és a Párt legfelsőbb vezető funkcionáriusai körében vitát rendeztek a Párt történetének kérdéseivel, nevezetesen az 1931 elejétől 1934 végéig terjedő időszak kérdéseivel kapcsolatban. Ezek a viták nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a marxizmus-leninizmus alap-*

ján letrejojjon a Part ideologiai egysége Noha a Központi Bizottsag Politikai Irodajanak 1935 januarjaban megtartott cuni (Kujcsou tartomány) kibővitett tanacskozása megszuntette azt a karos „baloldali elhajlast, amely 1931 elejetól 1934 vegeig ervényesult, megvaltoztatta a kozponti vezető szervek osszetételet, uj vezetőseget alakitott Mao Ce-tung elvtarssal az elen, es a Partot a helyes marxista-leninista utra vezette, sok pártfunkcionarius mégsem vonta le a maga számara a vegleges kovetkeztetéseket a multbeli elhajlasokat jellemző hibak jellegere vonatkozolag A pártkaderek marxista-leninista kepzettségenek további fokozasa celjabol a Part Kozponti Bizottsagának Politikai Irodaja 1942-ben es 1943 ban tobb vitat rendezett a Párt történetének kérdéseiről, később, az 1943—1944-es időszakban, a Politikai Iroda hasonlo vitat szervezett a Part legfelsőbb vezeto funkcionariusai koreben. Ez a vita fontos szerepet játszott a VII. pártkongresszus előkészitésében, melyre 1945-ben kerult sor, és hozzájarult ahhoz, hogy a kongresszuson a Kinai Kommunista Párt történeteben paratlan eszmei-politikai egység alakuljon ki. Az „Oktatasunk és a jelenlegi helyzet" című munka Mao Ce-tung elvtársnak a legfelsőbb vezető funkcionáriusok jenani gyülesén elhangzott felszolalasa, amelyben ezzel a vitaval foglalkozik. A Párt Központi Bizottságának az 1931 elejetől 1934 vegéig érvényesult „baloldali" elhajlo opportunista vonal hibaira vonatkozó részletes kovetkeztetéseit lásd a jelen munkához mellékelt határozatban („Határozat Pártunk történetének egyes kerdéseiről"), amelyet a Kínai Kommunista Párt VI. kongresszusán választott Központi Bizottság hetedik kibővitett teljes ülése fogadott el

I

Pártunk legfelsőbb vezető funkcionáriusai az elmúlt év telétől kezdve tanulmányozták annak a két irányvonalnak kérdését, amely a multban Pártunkban érvényesült. Ez a körülmény jelentősen emelte vezető funkcionáriusaink politikai színvonalát. E tanulmányozás során az elvtársak számos kérdést vetettek fel. A legfontosabbakra vonatkozólag a Központi Bizottság Politikai Irodája levonta a szükséges következtetéseket. Ezek a következők:

1. *A multbeli tapasztalatok tanulmányozásának módszere.* A Központi Bizottság szükségesnek tartja, hogy a Párt káderei elmélyülten átgondolják annak a harcnak eszmei tartalmát, amelyet Pártunk története során vívott, s ugyanakkor megértően bánjanak azokkal az elvtársakkal, akik a multban hibákat követtek el. Mindez egyrészt azért szükséges, hogy teljesen tisztázzuk Pártunk történetének tanulságait, és elkerüljük a hibák megismétlődését, másrészt pedig azért, hogy egységbe tömöríthessünk minden párttagot a közös munka érdekében. Pártunk története során régebben nagy lendülettel

folyt a harc Csen Tu-hsziu és Li Li-szan káros vonala ellen; erre a harcra mindkét esetben nagy szükség volt. De a harc módszereiben fogyatékosságok voltak: egyrészt nem vezette rá a Párt kádereit arra, hogy elméletileg teljesen megértsék mindazokat az okokat, amelyek a hibákat szülték, s azt a helyzetet, amelyben a hibákat elkövették, nem vezette rá őket arra, hogy minden részletében tisztázzák e hibák kijavításának módozatait, ez pedig lehetőséget nyujtott a hasonló jellegű hibák későbbi megismétlődésére; másrészt e harc során túlságosan hangsúlyozták egyes személyek felelősségét, ami nem járult hozzá ahhoz, hogy még több elvtársat tömörítsünk egységbe a közös munka érdekében. E két fogyatékosság legyen figyelmeztetés számunkra. Amikor most összegezzük a Pártunk történetének egyes kérdéseivel kapcsolatban lefolyt viták eredményeit, nem egyes elvtársak személyes felelősségére kell helyeznünk a hangsúlyt, hanem az akkori helyzet elemzésére, a hibák tartalmára, társadalmi, történelmi és ideológiai gyökereire. Be kell tartanunk ezt a két szabályt:„kutassuk a multat, hogy okuljunk belőle", és „gyógyítsunk, hogy megmentsük a beteget", mert így kettős célt érünk el: teljesen tisztázzuk a kérdés eszmei oldalát, és összefogunk az elvtársakkal. A személyi kérdések eldöntésekor figyelmesen és óvatosan kell eljárnunk: ne nézzük el a hibákat, de ne is tegyük tönkre az elvtársakat. Az ilyen eljárás Pártunk erejének, érettségének egyik megnyilvánulása.

2. *A kérdéseket elemzően kell megközelíteni, nem pedig minden szempontot mellőzve.* Amikor például

a Központi Bizottságnak a negyedik teljes üléstől[1] a cuni tanácskozásig[2] terjedő időszakban követett irányvonalát vizsgáljuk, látnunk kell ennek az irányvonalnak két oldalát: egyrészt rá kell mutatnunk arra, hogy a Párt központi vezető szerveinek akkori politikai és katonai irányvonala, valamint káderpolitikája alapjában véve hibás volt; másrészt le kell szögeznünk azt is, hogy az akkoriban hibásan dolgozó elvtársak között és köztünk nem voltak nézeteltérések olyan sarkalatos kérdésekben, mint a Csang Kaj-sek elleni harc, az agrárforradalomnak és a Vörös Hadsereg hadműveleteinek szükségessége. A taktikai kérdéseket is elemzően kell megközelítenünk. Például a föld kérdésében akkor az volt a hiba, hogy baloldaliaskodó politikát folytattak, a földbirtokosokat teljesen megfosztották a földtől, és a kulákoknak a legrosszabb földeket juttatták, viszont azok az elvtársak, akik ezeket a hibákat elkövették, egy véleményen voltak velünk abban a kérdésben, hogy a földesúri földet el kell kobozni, és szét kell osztani a földnélküli és a kevésföldű parasztok között. Lenin azt mondja, hogy a konkrét helyzet konkrét elemzése az, „ami a marxizmusban a leglényegesebb, ami a marxizmus élő lelke"[3]. Sok elvtársunkban nincs meg az elemző gondolkodás képessége; az ilyen elvtársaknak nincs kedvük ahhoz, hogy sokoldalúan és elmélyülten elemezzék és tanulmányozzák a bonyolult dolgokat és jelenségeket, szívesebben vonnak le leegyszerűsített következtetéseket: vagy abszolút pozitívakat, vagy abszolút negatívakat. Erről a fogyatékosságról tanúskodik az is, hogy ujságjainkban kevés az elemző cikk, hogy

a párttagokat még nem neveltük rá eléggé az elemző módszer alkalmazására. A továbbiakban ezt a hibát ki kell javítanunk.

3. *A VI. pártkongresszus anyagának megvitatása.* Rá kell mutatni arra, hogy a VI. pártkongresszus irányvonala alapjában véve helyes volt, mivel a kongresszus megállapította, hogy a jelenlegi forradalom jellegét tekintve polgári-demokratikus forradalom, mivel az akkoriban kialakult helyzetet mint a forradalom két fellendülése közti időszak helyzetét értékelte, mivel elítélte az opportunizmust és a puccsizmust, és tíz pontból álló programmot[4] tett közzé. Mindez helyes volt. A VI. pártkongresszus határozataiban voltak azonban fogyatékosságok is: nem mutatnak rá például a kínai forradalom rendkívül huzamos jellegére, és arra, hogy a kínai forradalom szempontjából milyen óriási szerepük van a falusi támaszpontoknak. Akadtak ezekben a határozatokban még más fogyatékosságok és hibák is. A VI. kongresszus azonban mindennek ellenére progresszív szerepet töltött be Pártunk történetében.

4. *Az 1931-ben létrejött sanghaji Ideiglenes Központi Bizottság és az általa összehívott ötödik teljes ülés*[5] *törvényessége.* A Központi Bizottság mindkettőt törvényesnek tekinti, de szükségesnek tartja megjegyezni, hogy a választások eljárási szabályait nem tartották be teljesen, és ennek tanulságul kell szolgálnia számunkra.

5. *A Pártban kialakult zárt szekták kérdése.* Meg kell állapítani, hogy azok a szekták, amelyek a multban megvoltak, és negatív szerepet töltöttek

be Pártunkban, jelenleg, a cuni tanácskozás óta bekövetkezett számos változás folytán már megszűntek. Most, amikor a Pártunkban régebben érvényesült két irányvonal harcának történetét tanulmányozzuk, feltétlenül rá kell mutatnunk arra, hogy a Pártban voltak ilyen zárt szekták, és hogy ezek negatív szerepet töltöttek be. De helytelen volna azt gondolni, hogy még most, a bekövetkezett változások után is vannak Pártunkban ilyen, korábbi helytelen politikai programmjukat és szervezeti formáikat megőrző szekták. Az említett változások az 1935 januári cuni tanácskozás, a VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság 1938 októberi, hatodik teljes ülése, a Politikai Iroda 1941 szeptemberi kibővített tanácskozása[6], továbbá a pártmunka stílusának megjavításáért 1942-ben indított mozgalom eredményeképp következtek be, végül pedig hozzájárult bekövetkezésükhöz a Pártunkban érvényesült két vonal közötti küzdelem történetének 1943 telén megkezdett tanulmányozása is. A régi zárt szekták nem léteznek többé. Ma már csak csökevényeikben vannak meg a dogmatikus és empirikus nézetek; ha folytatjuk az elmélyült tanulást és a munkastílus megjavítására irányuló erőfeszítéseinket, leküzdhetjük ezeket a csökevényeket is. Ezidőszerint Pártunkban súlyos, majdnem általánosan elterjedt jelenség észlelhető: az úgynevezett „hegyi" sovinizmus[7], amelyet a politikai vakság jellemez. Az első pillantásra például nem is tűnik talán természetellenesnek, lényegileg azonban komolyan akadályozza a Párt egységét és harcképességének fokozását az a körülmény, hogy

az elvtársak különböző csoportjai között nincs meg a kölcsönös megértés, a kölcsönös tisztelet és szolidaritás, aminek az az oka, hogy az embereknek nincs egyforma harci multjuk, hogy különböző körzetekben dolgoznak (az egyik támaszpont különbözik a másiktól, mások a viszonyok az ellenség által megszállt körzetekben, mások a Kuomintang-uralom körzeteiben, és ismét mások a forradalom támaszpontjainak területén),vagy különböző munkaterületeken tevékenykednek (az egyik katonai alakulat különbözik a másiktól, a munka egyik fajtája nem olyan, mint a másik). A „hegyi" sovinizmus társadalmi-történelmi gyökerei abban rejlenek, hogy Kínában a kispolgárság rendkívül nagylétszámú, továbbá abban, hogy a falusi forradalmi támaszpontokat az ellenség huzamos ideig elvágja a szomszédos körzetektől; e tendenciák létrejöttének szubjektív oka pedig a párton belüli nevelőmunka elégtelensége. Most az a rendkívül fontos feladat hárul ránk, hogy rámutassunk ezekre az okokra, rávegyük az elvtársakat a politikai vakság leküzdésére, fejlesszük az elvtársak öntudatát, megteremtsük közöttük az eszmei egységet, harcoljunk a kölcsönös megértés, a kölcsönös tisztelet megteremtéséért, s így elérjük nagy célunkat: az egész Párt egységbe forrasztását.

Ha a fent leszögezett tételeket valamennyi párttag meg fogja érteni, akkor nemcsak a most folyó pártoktatás sikerét, hanem a kínai forradalom győzelmét is biztosítottnak tekinthetjük.

II

A jelenlegi helyzetet két sajátosság jellemzi: az első az antifasiszta tábor erősödése és a fasizmus táborának gyengülése; a második a népi erők növekedése és a népellenes erők hanyatlása magán az antifasiszta táboron belül. Az első sajátosság teljesen nyilvánvaló és észrevehető mindenki számára. Hitler napjai meg vannak számlálva, s a japán banditák sem kerülhetik el az összeomlást. A második sajátosság még nem annyira nyilvánvaló mindenki számára, még nem olyan könnyen vehető észre. De napról napra észrevehetőbbé válik Európában, Angliában és Amerikában, Kínában.

A népi erők növekedését Kínában elsősorban Pártunk példája mutatja.

Pártunk fejlődésének folyamatát a japán hódítók elleni háború időszakában három szakaszra oszthatjuk.

Az első szakasz 1937-től 1940-ig terjedt. E szakasz első két évében, vagyis 1937-ben és 1938-ban, a japán militaristák nagy jelentőséget tulajdonítottak a Kuomintang erőinek, és lebecsülték a Kommunista Pártot, fő erőiket ezért a Kuomintang-fronton dobták támadásba, s a Kuomintanggal kapcsolatos politikájukban fő eszközként a katonai nyomást, kisegítő eszközként pedig a politikai ígérgetést alkalmazták, hogy kapitulációra bírják a kuomintangistákat; a Kommunista Párt vezetése alatt álló ellenállási támaszpontoknak a japán militaristák nem tulajdonítottak jelentőséget, mert azt tartották, hogy ott csak a kommunisták marok-

nyi csoportja partizánkodik. 1938 októberétől kezdve azonban a japán imperialisták, miután elfoglalták Vuhant, kezdték megváltoztatni politikájukat, fő figyelmüket a Kommunista Pártra kezdték fordítani, a Kuomintangot pedig kezdték félvállról venni; ez utóbbival szemben politikájuk fő eszközeként a politikai ígérgetést alkalmazták, hogy kapitulációra bírják, a katonai nyomáshoz pedig csak mint kisegítő eszközhöz folyamodtak; fő erőiket fokozatosan a Kommunista Párt ellen fordították. Ekkor a japán imperialisták már megérezték, hogy a Kuomintangtól nincs félnivalójuk, s hogy félniök a Kommunista Párttól kell. 1937 és 1938 folyamán a Kuomintang eléggé aktív volt a japán területrablók elleni harcban, és viszonylag jó kapcsolatot tartott fenn Pártunkkal; s bár sok tekintetben korlátozta a japánellenes népi mozgalmat, mégis megengedte a cselekvés viszonylagos szabadságát. Vuhan eleste után, a katonai vereségek következtében, továbbá annak folytán, hogy a Kuomintang egyre inkább ellenséges érzülettel viseltetik a Kommunista Párt iránt, a Kuomintang tényked̄ései mind reakciósabbakká válnak, a Kuomintang egyre aktívabbá válik a kommunisták elleni harcban, és egyre passzívabbá a japán területrablók elleni háborúban. 1937-ben a Kommunista Pártnak a polgárháború időszakában elszenvedett balsikerek következtében mindössze körülbelül 40 000 szervezett párttagja és alig több mint 30 000 főnyi hadserege volt; a japán militaristák ezért vették félvállról a Pártot. 1940-ben azonban Pártunk tagjainak száma már 800 000-re, a hadsereg lét-

száma pedig csaknem 500 000-re nőtt, s a támaszpontok lakossága, beleértve azokat a körzeteket is, amelyek mindkét félnek fizettek adót[8], körülbelül 100 millió fő volt. E néhány év alatt Pártunk kialakította a felszabadított körzetek kiterjedt frontját, s ezzel kerek öt és fél éven át megakadályozta a japán banditák fő erőit abban, hogy stratégiai támadást folytassanak a Kuomintang-fronton, magára vonta a japán hadsereg fő erőit, megmentette a Kuomintang-frontot, és biztosította a japán területrablók elleni hosszantartó háború lehetőségét. De ebben a szakaszban elvtársaink egy része elkövette azt a hibát, hogy lebecsülte a japán imperializmus erőit (aminek következtében ezek az elvtársak nem tulajdonítottak jelentőséget annak, hogy a háború hosszantartó és kíméletlen jellegű lesz, azt állították, hogy a háború fő formáját nagy kötelékek mozgó hadműveleteinek kell alkotniok, és elhanyagolták a partizánháborút), a Kuomintang erőit viszont túlbecsülte; ezek az elvtársak még nem tettek szert kellő józanságra, s politikailag nem voltak eléggé önállóak (ez alakította ki a Kuomintanggal szembeni kapituláns álláspontot, és ez idézte elő az ingadozásokat annak a politikának megvalósításában, amelynek lényege az volt, hogy a tömegeket az ellenség mögöttes területén létesítendő demokratikus ellenállási támaszpontok kiépítésére mozgósítsák, továbbá, hogy jelentősen növeljék a Pártunk által vezetett csapatok létszámát). Pártunk ugyanakkor rengeteg új tagot vont be soraiba, akik még tapasztalatlanok voltak, de meg az ellenség mögöttes területén levő támaszpontok is csak nemrég létesül-

tek, és még nem erősödhettek meg. Ebben a szakaszban az események ilyen alakulása, valamint a Párt és a hadsereg növekedése folytán a Pártban felütötte fejét az elbizakodottság; sokan azt képzelték, hogy most már minden könnyen megy. Ebben a szakaszban leküzdöttük a Pártban észlelhető jobboldali elhajlást, a körülmények ellenére érvényesítettük független politikánkat, és nemcsak a japán imperialistákat támadtuk, nemcsak támaszpontokat alakítottunk, nemcsak növeltük a 8. és az Új 4. hadsereg létszámát, hanem visszavertük a Kuomintang első kommunistaellenes kampányát is.

A második szakasz az 1941-es és 1942-es éveket foglalta magában. A japán imperialisták, miközben háborút készítettek elő Anglia és az Egyesült Államok ellen, és azután biztosították e háború viselését, még konokabbul folytatták Vuhan eleste után megkezdett politikájukat, vagyis fő ellenségüknek már nem a Kuomintangot, hanem a Kommunista Pártot tekintették: még erélyesebben kezdték összevonni fő erőiket a Kommunista Párt által vezetett támaszpontok körül, egymásután rendezték az „irtóhadjáratokat", alkalmazni kezdték könyörtelen „hármas" politikájukat, s csapásaik minden erejét Pártunk ellen összpontosították. Ennek következtében Pártunk 1941-ben és 1942-ben rendkívül nehéz helyzetbe került. Ebben a szakaszban a Párt által vezetett támaszpontok területe szűkült, lakosságuk száma ennek megfelelően kevesebb lett, már nem érte el az 50 milliót sem, s a 8. hadsereg létszáma is csaknem 300 000 harcosra csökkent, igen sok kádert vesztettünk, pénzügyi és gazdasági téren

rendkívüli nehézségekkel küzdöttünk. Eközben a Kuomintang, mivel úgy látta, hogy most már szabad a keze, minden eszközt megragadott a Pártunk elleni harcra; megszervezte a második kommunistaellenes kampányt, és a japán imperialistákkal együtt támadást indított ellenünk. Mindazonáltal e sok nehézség a kommunisták számára jó iskola volt, nagyon sok mindenre megtanított bennünket. Megtanultunk harcolni az ellenséges „irtóhadjáratok" ellen, a „lerágcsálás" politikája[9] ellen, a „fokozott rendteremtési"[10] kampányok ellen, az ellenség „hármas" politikája és az „önkéntes megbánásra" való ösztönzés politikája ellen; megtanultuk vagy legalábbis kezdtük megtanulni, hogyan alkalmazzuk megfelelően a „három harmados" rendszert az egységfront hatalmi szerveiben, hogyan valósítsuk meg agrárpolitikánkat, hogyan munkálkodjunk a pártmunka stílusának megjavításán, a hadsereg és az igazgatási apparátus csökkentésén és megerősítésén, hogyan valósítsuk meg az egységes vezetést, hogyan fejlesszük ki a hatalmi szerveknek a lakosság által való támogatását, a hatalmi szerveknek a lakosságról való gondoskodását és a termelés fejlesztését célzó mozgalmat; megszabadultunk sok fogyatékosságtól és leküzdöttük az elbizakodottságot, amely az első szakaszban jelentkezett olymódon, hogy sok elvtársunk azt képzelte, most már minden könnyen megy. Noha ebben a szakaszban nagy veszteségeink voltak, mégis sikerült megállnunk a helyünket, sikerült egyidejűleg visszavernünk a japán banditák támadását is és a Kuomintang második kommunistaellenes kampányát is.

Amikor a Kuomintang fokozottabban érvényesítette kommunistaellenes politikáját, s ezzel önvédelemre kényszerített bennünket, a Pártban ismét jelentkeztek a baloldali túlkapások: egyesek például úgy vélték, hogy a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködésének nemsokára vége szakad, és ezért feleslegesen megszorításokat kezdtek alkalmazni a földesurak ellen, s kezdték lebecsülni a pártonkívüliekkel való összefogást. De ezeket a baloldali túlkapásokat is le tudtuk küzdeni. Meghirdettük az igazságosság, a számítás és az önuralom elvét* a súrlódások kiprovokálása elleni harcban, rámutattunk arra, hogy az egységfrontban meg kell valósítani az összefogást is, meg a harcot is, hogy az összefogást a harc révén kell elérni, s fenntartottuk a japánellenes nemzeti egységfrontot a támaszpontok területén és az egész országban.

A harmadik szakasz 1943-tól napjainkig tart. Politikánk minden területen még szebb eredményeket hozott; különösen jelentős sikereket értünk el a munkastílus megjavítására és a termelés fejlesztésére irányuló munkában, és ez azt eredményezte, hogy Pártunk eszmei alapja és anyagi bázisa sebezhetetlenné vált. Ezenkívül tavaly megtanultuk, illetve kezdtük megtanulni azt, hogy miként ellenőrizzük a káderekét, és miként harcoljunk az ellenséges ügynökök ellen. Ilyen körülmények között támaszpontjaink területe ismét kibővült, a támaszpontok lakossága, beleértve azokat a körzeteket is,

* Lásd „A Párt jelenlegi taktikája a japánellenes egységfrontban" című munkát e kiadás 3. kötetében.

amelyek mindkét félnek fizettek adót, ismét meghaladta a 80 milliót, a hadsereg létszáma 470 000 főre, a népfelkelő osztagoké összesen 2 270 000 főre, a párttagok száma pedig több mint 900 000-re emelkedett.

1943 folyamán a japán militaristák Kínával szembeni politikájában semmiféle változás nem történt: politikájukban most is a kommunisták elleni harc áll az első helyen. 1941-től napjainkig, vagyis már jó három esztendeje, a Kínában állomásozó japán csapatok több mint 60 százalékának nyomása a Pártunk által vezetett ellenállási támaszpontokra nehezedik. E három év alatt az ellenség mögöttes területén hagyott többszázezer főnyi Kuomintang-csapatoknak mintegy a fele kapitulált az ellenség előtt, mivel nem bírta kiállni a japán imperialisták csapásait, másik fele pedig megsemmisült; e csapatoknak egészen jelentéktelen maradványai továbbra is az ellenség mögöttes területén maradtak, illetve kivonultak a megszállt területről. Az ellenség előtt kapitulált kuomintangista csapatok ellenünk fordították fegyverüket, a Pártunk által vezetett támaszpontok ellen folytatnak támadást; egyidejűleg fel kell tartanunk a bábhadsereg több mint 90 százalékának nyomását is. A Kuomintang a japán csapatoknak nem egészen 40 százalékát és a bábcsapatoknak nem egészen 10 százalékát köti le. 1938 októbere óta, vagyis a Vuhan eleste óta eltelt öt és fél év alatt a japán militaristák a kuomintangista fronton egyetlen stratégiai jellegű támadást sem indítottak, csak néhány viszonylag nagyarányú operatív jellegű ütközetre szorítkoztak (Csöcsiang—Csianghszi,

Csangsa, Nyugat-Hopej, Dél-Honan, Csanglö), ezeket is inkább csak a forma kedvéért indították; fő figyelmüket a Pártunk által vezetett ellenállási támaszpontokra összpontosították. Ilyen körülmények között a Kuomintang a „hegyekbe vándorlás" politikájához tartotta magát, és kívülállóként figyelte a háború menetét. A Kuomintang-csapatok, ha az ellenség megtámadta őket, még csak tanúsítottak valamilyen ellenállást; amikor azonban az ellenség elvonult, ismét a kívülálló megfigyelő álláspontjára helyezkedtek. 1943-ban a Kuomintang még reakciósabb belpolitikát kezdett folytatni, megindította a harmadik kommunistaellenes kampányt, de mi ezt is visszavertük.

Már 1943-ban és ez év tavaszán a japán banditákat a csendesóceáni fronton balsikerek érték, az Egyesült Államok ellentámadása fokozódik; nyugaton a Hitler-front a Szovjetunió Vörös Hadseregének megsemmisítő csapásai nyomán minden eresztékében recseg-ropog. A japán imperialisták, hogy megmeneküljenek a pusztulástól, elhatározták, hogy teljes hosszában elfoglalják a Peking—Hankou és a Kanton—Hankou vasútvonalat; másrészt, mivel a csungcsingi Kuomintang-hatóságoknak tett ígéretek politikája, amelynek az a célja, hogy kapitulációra bírja a Kuomintangot, még mindig nem hozta meg a várt eredményeket, a japán imperialisták jónak látták még egy csapást mérni a Kuomintangra. Így jött létre az a tervük, hogy az idén széleskörű támadást indítanak a Kuomintang-fronton. A honani hadművelet[11] már több mint egy hónapja tart. Az ellenségnek mindössze néhány hadosztálya harcol

ott, a Kuomintang többszázezer főnyi hadseregét mégis már a legelső ütközetekben szétzúzták, és csak az ott levő „vegyes csapatok"* tartják még magukat. Tang En-po csapatai között hihetetlen káosz uralkodott, a tisztek elszakadtak a katonáktól, a hadsereg a néptől; ezek a csapatok állományuknak több mint kétharmadát elvesztették. Hu Cung-nannak Honanba irányított néhány hadosztályát ugyancsak szétverték már a legelső összecsapáskor. Mindez kizárólag annak a reakciós politikának a következménye, amelyet a Kuomintang az utóbbi évek folyamán következetesen folytat. A Vuhan eleste óta eltelt öt és fél év alatt a Kommunista Párt által vezetett felszabadított körzetek frontja viseli a legsúlyosabb terhet, feltartva a japán és a bábcsapatok fő erőinek nyomását. Bár a továbbiakban változhat még valamelyest a helyzet, ezek a változások csak ideiglenes jellegűek lehetnek, mivel a Kuomintang teljes bomlása — amely öt és fél év óta folytatott reakciós politikájának, a japán területrablók elleni háborúban tanúsított passzivitásának és a Kommunista Párt elleni harcban mutatott aktivitásának a következménye — előbb-utóbb elkerülhetetlenül a Kuomintang súlyos vereségére fog vezetni, s akkor még felelősségteljesebbé válik Pártunk feladata: nevezetesen az, hogy feltartsa a japán és a bábcsapatok nyomását. A Kuomintang elvesztette harcképességét, mivel öt és fél éven át közömbös megfigyelője volt a háborúnak. A Kommunista

* Lásd a „Bátran segítsük kibontakozáshoz a japán megszállók ellen harcoló erőket, verjük vissza a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjének támadásait" című munkához fűzött 9. jegyzetet e kiadás 3. kötetében.

Párt viszont fokozta harcképességét azokban a kemény harcokban, amelyeket öt és fél év óta folytat. Ez a körülmény fogja eldönteni Kína további sorsát.

Amint látják, elvtársak, az 1937 júliusától napjainkig tartó hétéves időszakban a nép Pártunk által vezetett demokratikus erői fellendülésen, majd hanyatláson estek át, és most újra fellendülőben vannak. Pártunk visszaverte a japán banditák kegyetlen támadását, kiterjedt forradalmi támaszpontokat alakított, sokszorosára növelte sorainak és hadseregének létszámát, visszaverte a Kuomintang három nagyszabású kommunistaellenes kampányát, leküzdötte a Pártban felbukkant hibás jobboldali és „baloldali" nézeteket; az egész Párt gazdag és felbecsülhetetlen tapasztalatokat szerzett. Ezek hétévi munkánk eredményei.

Most az a feladatunk, hogy felkészüljünk egy még felelősségteljesebb küldetés teljesítésére. Készen kell állnunk arra, hogy minden körülmények között kiűzzük a japán banditákat Kínából. Ahhoz, hogy Pártunk vállalhassa ezt a felelősségteljes küldetést, még jobban növelnünk kell és még jobban meg kell szilárdítanunk Pártunkat, hadseregünket és támaszpontjainkat, figyelmünket a nagyvárosokban és a fő közlekedési vonalakon végzett munkára kell fordítanunk, fel kell lendítenünk a munkát a városokban, s ennek ugyanolyan nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk, mint a támaszpontokon végzett munkának.

Ami a támaszpontokat illeti, ezek munkánk eredményeképpen az első szakaszban erősen megnövekedtek, de még nem váltak szilárdakká, s ezért a második szakaszban területük az ellenség első erő-

sebb csapásai nyomán összeszűkült. A második szakaszban a Pártunk által vezetett ellenállási támaszpontok kemény iskolát jártak ki, s sokkal szilárdabbak lettek, mint amilyenek az első szakaszban voltak; a pártfunkcionáriusok és az egyszerű párttagok jelentősen emelték eszmei-politikai színvonalukat, és sok mindent megtanultak, amit azelőtt nem tudtak. Ahhoz azonban még idő kell, hogy minden párttagot teljes eszmei egységbe kovácsoljunk, hogy valamennyi párttaggal megértessük a Párt politikáját. Még sok a tanulnivalónk. Pártunk még nem elég erős, nem elég egybeforrott ahhoz, hogy magára vállaljon egy olyan küldetést, amely még felelősségteljesebb, mint az, amely most hárul rá. Jelenleg az a fődolog, hogy a japán hódítók elleni háború további menete során még jobban bővítsük és erősítsük Pártunk és hadseregünk sorait, továbbá támaszpontjainkat. Ez az első, amit a jövőben ránk váró nagy munka ideológiai és anyagi előkészítése terén meg kell tennünk. Ilyen előkészület nélkül nem űzhetjük ki a japán banditákat, nem szabadíthatjuk fel Kínát.

Ami a nagyvárosokban és a fő közlekedési vonalakon végzett munkát illeti, ez a munka eddig igen gyenge lábakon állt. Ha most sem nyerjük meg magunknak a városok és a fő közlekedési vonalak dolgozóinak a japán imperializmus által elnyomott sokmilliós tömegeit, ha nem sorakoztatjuk fel ezeket a tömegeket Pártunk mögött, és nem készítjük elő őket a fegyveres felkelésre, akkor megtörténhet, hogy a város nem fogja idejében támogatni hadseregünket és falusi támaszpontjainkat, s így ezek szá-

mos nehézséggel lesznek kénytelenek szembenézni. Az elmúlt több mint tíz év alatt, amíg a falun voltunk, mindig azt hangoztattuk, hogy jól meg kell ismernünk a falut, és támaszpontokat kell alakítanunk a falvakban. Mindez szükséges volt. A VI. pártkongresszus által kitűzött feladatot, nevezetesen azt, hogy felkelést készítsünk elő a városokban, e tíz év alatt nem teljesítettük, és nem is teljesíthettük. Most azonban megváltozott a helyzet: a VI. pártkongresszus határozatait a VII. pártkongresszus után fogjuk teljesíteni. A közeljövőben lehetővé válik Pártunk VII. kongresszusának összehívása, és ez a kongresszus meg fogja vitatni a városban végzett munka fokozásának és az országos győzelem kivívásának kérdéseit.

Igen nagyjelentőségű az ipar dolgozóinak az a tanácskozása, amely már néhány napja folyik a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen. 1937-ben a Határterületen mindössze 700 ipari munkás volt, 1942-ben 7 000-re, a jelen pillanatig pedig 12 000-re nőtt a számuk. Ezt a körülményt egyáltalán nem szabad lebecsülnünk. A támaszpontok területén meg kell tanulnunk a nagyvárosok iparának, kereskedelmének és közlekedésének igazgatását, mert ellenkező esetben megtörténhet, hogy a döntő pillanatban elveszítjük a fejünket. Fegyveres felkelés előkészítése a nagyvárosokban és a fő közlekedési vonalakon, továbbá a kereskedelem és az ipar igazgatásának elsajátítása — ez a második feladatunk az ideológiai és anyagi előkészületek területén. Enélkül nem űzhetjük ki a japán banditákat, nem szabadíthatjuk fel Kínát.

III

Az újabb győzelem kivívása érdekében fel kell szólítanunk Pártunk kádereit, hogy dobják le magukról a koloncot, és működtessék az agyukat. „A koloncot ledobni" annyit jelent, hogy meg kell szabadulnunk a ránk nehezedő morális tehertől. Sok olyan dolog van, ami — ha vakon, nem tudatosan kezeljük — teherré, kolonccá válhat. Például: egyesek hibát követtek el, és azt tartják, hogy most ezzel, ilyen vagy amolyan formában, rossz pontot szereztek maguknak, s ezért kisebbrendűségi érzés vesz erőt rajtuk; mások nem követtek el hibákat, és ezért feddhetetlennek érzik magukat, s elbizakodottá válnak. Egyesek munkáját nem koronázza siker, s ezért elcsüggedhetnek; mások munkája sikerrel jár, s ezért fenn hordhatják az orrukat. Egyesek csak nemrég kapcsolódtak be a forradalmi harcba, és ezért még nem hatotta át őket kellő mértékben a felelősségérzet; mások viszont gazdag harci multjuk miatt csalhatatlanoknak tarthatják magukat. Megeshet, hogy a munkás vagy a paraszt, büszke lévén dicső származására, felülről néz az értelmiségire, az értelmiségi pedig, büszke lévén némi műveltségére, felülről néz a munkásokra és a parasztokra. A speciális ismeretek az önhittségnek és mások lebecsülésének forrásául szolgálhatnak. Még az életkor is ok lehet arra, hogy valaki gőgös legyen: a fiatal ember, okosnak és tehetségesnek tartván magát, lenézheti az öregeket, az öreg pedig gazdag élettapasztalataival hivalkodva, lenézheti a fiatalságot. Mindezek a dolgok teherré, kolonccá válhat-

nak, ha nem tudatosan kezeljük őket. Némelyik elvtársunk főleg azért képzel sokat magáról, azért szakadt el a tömegektől, és azért követ el hibát hiba után, mert ilyen koloncot hordoz magán. Ezért igen fontos, hogy tisztázzuk, milyen kolonc van rajtunk, lerázzuk magunkról ezt a koloncot, és így megszabaduljunk a morális tehertől — hiszen ez az egyik előfeltétele annak, hogy szoros kapcsolatot tartsunk a tömegekkel, és kevesebb hibát kövessünk el.

Tudunk egynéhány esetről, amikor Pártunkon a multban nagy elbizakodottság lett úrrá, és ez mindig kárt okozott a Pártnak. Az elbizakodottság először 1927 első felében jelentkezett. Akkortájt az északi hadjáratban részt vevő csapatok már Vuhanban voltak, és egyes elvtársainknak fejükbe szállt a dicsőség, úgy vélték, hogy most már minden könnyen megy majd, elfelejtették, hogy a Kuomintang támadásra készül ellenünk. Így jöhetett létre Csen Tu-hsziu végzetes vonala, amely vereségre kárhoztatta a forradalmat. Az elbizakodottság másodszor 1930-ban jelentkezett. Amikor a Vörös Hadsereg kihasználta azt a helyzetet, amely a Csang Kaj-sek, valamint Feng Jü-hsziang és Jen Hszi-san között dúló háborúval kapcsolatban[12] alakult ki, és néhány győzelmet aratott, egyes elvtársak ismét elbízták magukat, úgy vélték, hogy most már minden könnyen megy. Így jöhetett létre Li Li-szan káros vonala, amely miatt a forradalom erői szintén bizonyos veszteséget szenvedtek. Az elbizakodottság harmadszor 1931-ben jelentkezett. A Vörös Hadsereg szétzúzta a harmadik „hadjáratot", s azt követően a kínai nép, válaszul a japán támadásra,

nagyszabású japánellenes mozgalmat indított. Egyes elvtársak ez alkalommal ismét elbizakodtak, s úgy vélték, hogy most már minden könnyen megy. Így jöhetett létre az a még végzetesebb, káros vonal, amely miatt veszendőbe ment az oly nagy fáradsággal összegyűjtött forradalmi erők kilenctized része. A negyedik eset 1938-ban következett be. Megkezdődött a háború a japán területrablók ellen, létrejött az egységfront, s egyes elvtársaink megintcsak elbízták magukat: úgy vélték, hogy most már minden könnyen megy. Ennek következtében olyan hibákat követtek el, amelyek bizonyos vonatkozásban emlékeztettek Csen Tu-hsziu vonalára. Ezúttal a forradalom ügye igen nagy károkat szenvedett azokon a helyeken, ahol az illető elvtársak hibás nézeteinek befolyása különösen erős volt. Valamennyi párttagnak le kell vonnia a tanulságot az elbizakodottságnak ezekből a többször előfordult eseteiből, ezekből a többször elkövetett hibákból. Nemrég közzétettük Kuo Mo-zso elvtársnak Li Cecsengről szóló cikkét[13] ugyancsak azért, hogy az elvtársak levonhassák a megfelelő tanulságokat, és ne ismételjék meg azokat a hibákat, amelyeket az elbizakodottság szül a siker pillanataiban.

„Működtetni az agyunkat" annyit jelent, hogy meg kell tanulnunk helyesen használni az eszünket. Egyes emberek — bár nincs rajtuk semilyen kolonc, s bár megvan az az erényük, hogy jó a kapcsolatuk a tömegekkel — nem tudnak gondolkozni, nem hajlandók hosszasan töprengeni, nem akarják törni a fejüket, s ezért azután mégsem jutnak előre. Vannak olyanok is, akik azért nem akarják működtetni az

agyukat, mert kolonc van rajtuk; e teher súlyát észbeli képességeik sínylik meg. Lenin és Sztálin állandóan azt tanácsolják, hogy tanuljunk meg gondolkodni, és ugyanezt tanácsoljuk mi is. Az emberi agy kifejezetten gondolkozásra való. Meng-ce mondja: „Az ész rendeltetése a gondolkodás"[14]. Ezzel helyesen határozta meg az agy funkcióját. Bármiről van is szó, működtetnünk kell az agyunkat. A nép között ez a mondás járja: „Ha homlokod ráncolod, fejedben máris terv születik", vagyis a gondolkodás bölcseséget szül. Hogy megszabaduljunk a vaktában való cselekvéstől, ettől a Pártunkban elterjedt rossz szokástól, harcolnunk kell azért, hogy az emberek gondolkozzanak, el kell sajátítanunk a dolgok és a jelenségek elemzésének módszerét, rá kell szoktatnunk az embereket az elemzésre. Márpedig ez a szokás Pártunk sok tagjában nincs meg. Ha ledobjuk magunkról a koloncot, és működtetjük az agyunkat, ha nem nehezedik ránk semilyen teher, és megtanulunk gondolkodni — miénk lesz a győzelem.

JEGYZETEK

[1] A Kínai Kommunista Párt VI. kongresszusán választott Központi Bizottság 1931 januárjában lezajlott negyedik teljes üléséről van szó. Lásd e munka mellékletét: „Határozat Pártunk történetének egyes kérdéseiről", 3. rész.

[2] Lásd e munka mellékletét: „Határozat Pártunk történetének egyes kérdéseiről", 3. rész.

[3] *Lenin.* „Kommunismus". *(Lenin* Művei. 31. köt. Szikra 1951. 161. old. — *Szerk.)* Lásd még „Az ellentmondásról" című munkához fűzött 10. jegyzetet e kiadás 2. kötetében.

[4] Lásd „A japán imperializmus elleni harc taktikájáról" című munkához fűzott 27. jegyzetet e kiadás 1. kotetében.

[5] A Kínai Kommunista Párt VI. kongresszusán választott Kozponti Bizottság 1934 januárjában lezajlott ötodik teljes üléséről van szó. Lásd e munka mellékletét: „Határozat Pártunk történetének egyes kérdéseiről", 3. rész.

[6] Ez a tanácskozás vizsgálta meg a Párt történetének kulonbozó szakaszaiban, főleg a második forradalmi polgárháború időszakában kovetett politikai irányvonallal kapcsolatos kérdéseket.

[7] „Hegyi" sovinizmus — csoportszellem kialakításara irányuló tendencia. Főleg a hosszas partizánháború idején fordult elő, amikor a falusi forradalmi támaszpontok szét voltak szórva, és el voltak szakadva egymástól. Ezek a támaszpontok kezdetben nagyrészt a hegyvidékeken alakultak, és mindegyik csoport szinte kulon hegyet képviselt; ez volt az oka annak, hogy ezt a tendenciát „hegyi" sovinizmusnak nevezték el.

[8] Mindkét félnek adót fizető korzetek — a támaszpontok határán elterulő vidékek és a partizánkorzetek. Mivel az ellenség állandóan zaklatta ezeket a korzeteket, a lakosság a japánellenes demokratikus hatóságoknak fizetett adókon kívul kénytelen volt bizonyos adót fizetni a japán es a bábhatóságoknak is.

[9] A japan imperialisták akkor kezdték ezt a módszert alkalmazni, amikor kudarcot vallottak azok a kísérleteik, hogy nagyszabású támadó hadműveletekkel felszámolják az ellenállási támaszpontokat. A gyors „elnyelés" módszeréről a japán imperialisták áttértek a hosszas, fokozatos „lerágcsálás" módszerére. A terulet fokozatos megerősítese és gondosan előkészített csapások révén próbálták apránként szűkíteni a támaszpontok teruletét, és novelni az általuk megszállt korzeteket.

[10] 1941 márciusában a japán banditák és a nemzetárulók Kína északi részén kiadták a „fokozott rendteremtés" jel-

szavát. E kampány lényege az volt, hogy házkutatásokat tartottak, bevezették a kölcsönös kezességen alapuló „paocsia"-rendszert, lakókönyvek révén ellenőrizték a lakókat, bábcsapatokat szerveztek. Mindezeknek az intézkedéseknek az volt a céljuk, hogy elnyomják a japán területrablók ellen harcoló erőket.

[11] 1944 márciusában a japán banditák megkezdték az úgynevezett honani hadműveletet, amelyben mintegy 60 000 katonájuk vett részt. A Csiang Ting-ven, Tang En-po és Hu Cung-nan parancsnoksága alatt álló kuomintangista csapatokat, mintegy 400 000 embert, már az első összecsapás alkalmával szétverték. Az ellenség gyors egymásutánban 38 kerületet foglalt el, köztük Csengcsout és Lojangot. Tang En-po vesztesége 200 000 ember volt.

[12] Ez a háború, amely a lunghaji és a tiencsin—pukoui vasútvonal körzetében zajlott le, 1930 májusában kezdődött, és fél évig, 1930 októberéig tartott. A két fél halottakban és sebesültekben 300 000 embert vesztett.

[13] Kuo Mo-zso 1944-ben írta „Az 1644-es események háromszázadik évfordulójára" című munkáját. Ebben annak a parasztfelkelésnek a győzelmével foglalkozott, amely háromszáz évvel azelőtt, a Ming dinasztia uralkodásának utolsó évében zajlott le Li Ce-cseng vezetésével. A mű azokat az eseményeket taglalja, amelyek azután történtek, hogy Li Ce-cseng felkelő parasztserege 1644-ben bevonult Pekingbe. A felkelés 1645-ben vereséget szenvedett, mert egyes vezetői elzüllöttek, s a felkelés vezetőinek egyes csoportjai között harc tört ki. Ez a munka először a csungcsingi „Hszinhuazsipao" című lapban, majd külön kiadásban Jenanban és valamennyi felszabadított körzetben is megjelent.

[14] Idézet a „Meng-ce"-ből. (A Konfucius-féle „Négy könyv" egyike. - *Szerk.)*

HATÁROZAT PÁRTUNK TÖRTÉNETÉNEK EGYES KÉRDÉSEIRŐL

(Elfogadta a Kínai Kommunista Párt VI. kongresszusán választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése 1945 április 20-án)

1

A Kínai Kommunista Pártot megalakulása, vagyis 1921 óta egész munkájában az az elv vezérli, hogy szorosan összekapcsolja a marxizmus-leninizmus elméletét a kínai forradalom konkrét gyakorlatával. Ez a szellem hatja át Mao Ce-tung elvtársnak a kínai forradalomban kifejtett egész elméleti és gyakorlati tevékenységét.

Pártunk megalakulásával a kínai forradalom új szakasza kezdődött, amely Mao Ce-tung elvtárs meghatározása szerint az új-demokratikus forradalom szakasza. Pártunk az új demokrácia megteremtéséért vívott harcának huszonnégy esztendeje (1921—1945) alatt, vagyis három történelmi időszak — az első nagy forradalom, a forradalmi agrárháború és a japán területrablók elleni háború — folyamán megingathatatlanul és következetesen vezette és vezeti a milliós kínai néptömegeket a kínai nép ellenségei: az imperializmus és a feudalizmus ellen folytatott hallatlanul nehéz forradalmi harcukban; Pártunk e harc során kiemelkedő sikereket ért el, és igen gazdag tapasztalatokat szerzett.

Pártunk ebben a harcban nevelte ki vezérét Mao Ce-tung elvtárs személyében. Mao Ce-tung elvtárs, mint a kínai proletariátus és az egész kínai nép képviselője, alkotó módon alkalmazta az emberi gondolkodás legnagyobb vívmányát, a marxizmus-leninizmus tudományos elméletét egy olyan nagy, félfeudális és félgyarmati országban, mint amilyen Kína, ahol a lakosság zömét a parasztság alkotja, ahol a közvetlen feladat az imperializmus és a feudalizmus elleni harc, egy olyan országban, amelynek óriási területe és sokmillió főnyi lakossága van, olyan országban, ahol a helyzet rendkívül bonyolult, és a harc rendkívül nehéz körülmények között folyik; Mao Ce-tung elvtárs ragyogóan továbbfejlesztette Leninnek és Sztálinnak a gyarmati és félgyarmati országok forradalmi mozgalmáról, valamint Sztálinnak a kínai forradalomról szóló tanítását.

A Párt állhatatosan védelmezte a helyes marxista-leninista irányvonalat, és sikeresen harcolt minden olyan hibás nézet ellen, amely ellenkezett ezzel az irányvonallal. Csakis ennek köszönhető, hogy a Párt a kínai forradalom fejlődésének három történelmi időszakában hatalmas sikereket aratott, kialakította mostani páratlan eszmei, politikai és szervezeti szilárdságát és egységét, hatalmas forradalmi erővé nőtt, soraiban több mint 1 200 000 kommunistát számlál, és vezeti Kína mintegy százmillió lakosú és csaknem egymilliós hadsereggel rendelkező felszabadított körzeteit, amelyek a japánellenes háborúnak és az egész kínai nép felszabadulásért folyó harcának hatalmas központjává váltak.

2

A kínai új-demokratikus forradalom első időszakában, az 1921—1927-es, különösen pedig az 1924—1927-es években a kínai nép hatalmas antiimperialista és antifeudális forradalma a Kommunista Internacionále helyes vezetése, valamint a Kínai Kommunista Párt helyes vezetésének hatása, befolyása és szervező szerepe következtében rendkívül gyors ütemben fejlődött, és óriási sikereket ért el. A Kínai Kommunista Párt tagjai egytől egyig részt vettek ebben a nagy forradalomban, nagyarányú forradalmi munkát végeztek, országszerte fellendítették a munkásmozgalmat, az ifjúsági mozgalmat és a parasztmozgalmat, előmozdították és támogatták a Kuomintang újjászervezését és a Nemzeti Forradalmi Hadsereg létrehozását, a keleti hadjáratok* és az északi hadjárat idején kialakították a forradalmi hadsereg politikai vázát, az egész nép élére álltak az imperializmus és a feudalizmus elleni nagy harcban, és ezzel ragyogó fejezetet írtak a kínai forradalom történetébe. Végeredményben a forradalom mégis vereséget szenvedett. Ennek az volt az oka, hogy az akkor velünk szövetséges Kuomintangban levő reakciós klikk 1927-ben elárulta a forradalmat, hogy az imperialistáknak és a Kuomintang reakciós klikkjének egyesült erői akkor még túlságosan nagyok voltak, főleg azonban az, hogy e forradalom utolsó (mintegy fél évig tartó) szakaszában a Pártban elterjedt jobb-

* Lásd „A háború és a stratégia kérdései" című munkához fűzött 2. jegyzetet e kiadás 2. kötetében.

oldali elhajló eszmék, amelyeknek kifejezője Csen Tu-hsziu volt, fejlődésük során kapituláns irányvonallá fajultak, ennek az irányvonalnak a képviselői pedig kezükbe ragadták a fő posztokat a Párt vezető szerveiben, nem akarták követni a Kommunista Internacionále és Sztálin elvtárs számos bölcs útmutatását, nem akartak hallgatni Mao Ce-tung elvtárs és más elvtársak helyes figyelmeztetéseire, s ezzel megfosztották a Pártot és a népet attól a lehetőségtől, hogy hathatós ellenállást szervezzen a Kuomintanggal szemben, amikor az elárulta a forradalmat, és hátbatámadta a népet.

Tíz éven át, 1927-től, a forradalom vereségétől, 1937-ig, a japán területrablók elleni háború kitöréséig, egyedül a Kínai Kommunista Párt volt az, amely a kíméletlen ellenforradalmi terror közepette szoros egységbe forrva továbbra is magasra emelte az imperializmus és a feudalizmus elleni harc nagyszerű zászlaját, élére állt a munkások, a parasztok, a katonák, a forradalmi érzelmű értelmiség és más forradalmi néprétegek tömegeinek, és nagyarányú harcot vívott politikai, katonai és ideológiai fronton egyaránt. E harc során a Kínai Kommunista Párt megteremtette a Vörös Hadsereget, létrehozta a Munkás-, Paraszt- és Katonaküldöttek Gyűléseinek hatalmát, megszervezte a forradalmi támaszpontokat, földhöz juttatta a parasztság legszegényebb rétegeit, visszaverte a Kuomintang akkori reakciós kormányának támadásait és a japán imperializmus 1931 szeptember 18-án megkezdődött agresszióját; mindez lehetővé tette, hogy hatalmas sikereket érjünk el az új-demokrati-

kus forradalomban, a kínai nép nemzeti és társadalmi felszabadításában. Ugyanilyen egyetértésben harcolt a Párt a csentuhsziuista-trockista csoport[1], Lo Csang-lung[2], Csang Kuo-tao[3] és a Párt kettészakítására törekvő más áruló elemek ellenforradalmi akciói ellen; ez a harc biztosította a Pártnak a marxizmus-leninizmus elvein alapuló egységét.

Ez az általános irányvonal, amelyhez a Párt tíz éven át tartotta magát, továbbá az a hősies harc, amelyet a Párt ennek az általános irányvonalnak megvalósításáért folytatott, teljes mértékben helyes és szükséges volt. Rengeteg párttag, az egyszerű nép óriási tömege, s igen sok Pártunkon kívül álló forradalmár vívott akkor dicső forradalmi harcot a különböző frontokon; önfeláldozásuk, törhetetlen szellemük, elszántságuk, amellyel az elesettek helyére léptek, számtalan hőstettük örök időkre bevonul a kínai nép történetébe. Ha mindez nincs, akkor a japán területrablók elleni háború lehetetlen lett volna, de ha mégis megkezdődött volna ez a háború, lehetetlen lett volna annak szívós, kitartó viselése és a győzelem kivívása olyan mag nélkül, mint a népi háborúban szerzett gazdag tapasztalatokkal rendelkező Kommunista Párt.

Pártunk Mao Ce-tung elvtárs személyében e tíz év folyamán óriási munkát végzett azért, hogy Marx—Engels—Lenin—Sztálin forradalmi tanítását alkotó módon alkalmazza a kínai viszonyokra. Ez különösen örvendetes számunkra. A forradalmi agrárháború utolsó szakaszában Mao Ce-tung elvtárs vezetése végre megszilárdult a Központi Bizottságban és egész Pártunkban. Ez a szóbanforgó

időszak alatt a Kínai Kommunista Párt legnagyobb sikere volt, és a kínai nép felszabadulásának ma is a legjobb biztosítéka.

Rá kell azonban mutatnunk arra, hogy, noha Pártunk nagy sikereket ért el e tíz év alatt, bizonyos időszakokban mégis követett el hibákat. A legjelentősebbek közülük azok a „baloldali" hibák voltak, amelyeket a Párt a VI. kongresszuson választott Központi Bizottság 1931 januárjában lezajlott negyedik teljes ülésétől a Központi Bizottság Politikai Irodájának 1935 januárjában megtartott kibővített tanácskozásáig (a cuni tanácskozásig) terjedő időszakban követett el politikai, katonai és szervezeti kérdésekben. E hibák következtében Pártunk és a kínai forradalom súlyos veszteséget szenvedett.

A kínai forradalom történelmi tanulságainak megértése céljából — szem előtt tartva azt a mondást, hogy „kutassuk a multat, hogy okuljunk belőle", „gyógyítsunk, hogy megmentsük a beteget" s hogy „az elöl haladó szekér balesete legyen intő jel az utána következők számára" —, továbbá arra törekedve, hogy a japánellenes háború győzelmes befejezéséért és a kínai nép teljes felszabadításáért folyó harc érdekében az egész Pártot a marxista-leninista eszmei egység alapján egyetlen összehangolt, acélkemény családdá forrassza össze, a Kínai Kommunista Párt VI. kongresszusán választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése hasznosnak és szükségesnek véli, hogy hivatalosan levonja a következtetéseket néhány olyan kérdésben, amelyek Pártunk e tízévi történetével, főleg pedig a Központi Bizottságnak a VI. kongresz-

szuson választott Központi Bizottság negyedik teljes ülésétől a cuni tanácskozásig érvényesített vezetési irányvonalával kapcsolatosak.

3

A forradalom 1927-ben elszenvedett veresége után Pártunkban „baloldali" és jobboldali elhajlás kapott lábra.

Az első nagy forradalom időszakában a Csen Tu-hsziu által képviselt kapitulánsok maroknyi csoportja fokozatosan likvidátorrá vált, minthogy teljesen elvesztette a forradalom távlataiba vetett hitét. A kapitulánsok reakciós, trockista platformra helyezkedtek, s azt tartották, hogy a kínai burzsoázia a forradalom után, 1927-ben már legyőzte az imperializmust és a feudális erőket, s megszilárdította uralmát a nép felett, hogy a kapitalizmus már túlsúlyban van a kínai társadalomban, és elindult a békés fejlődés útján. Ebből kiindulva megfellebbezhetetlenül azt állították, hogy Kínában már megvalósult a polgári-demokratikus forradalom, s hogy a kínai proletariátusnak ki kell várnia azt a napot, amikor meg lehet majd kezdeni a „szocialista forradalmat", addig pedig be kell érnie az úgynevezett legális mozgalommal, amelynek fő jelszava a Nemzetgyűlés összehívása; a forradalmi mozgalom felszámolása mellett kardoskodtak, ezért hadat üzentek a Párt által szervezett minden forradalmi akciónak, és „betyárcsapat-mozgalomnak" ócsárolták az akkoriban kibontakozott Vörös Hadsereg-mozgalmat. Eszük ágában sem volt hall-

gatni a Párt véleményére, és lemondani pártellenes, opportunista, likvidátori nézeteikről, sőt, összefogtak a trockista reakciósokkal, és megalakították pártellenes csoportjukat, aminek következtében a Párt kénytelen volt kiűzni őket soraiból. Később ezek az elemek az ellenforradalom táborába sodródtak.

Másrészt viszont lábrakapott a Pártban a kispolgári forradalmi forrófejűség is, amelyet a Kuomintang véres megtorló politikájával szemben táplált gyűlölet és a Csen Tu-hsziu kapituláns magatartása elleni heves tiltakozás csak fokozott. Ez a körülmény hozzájárult a „baloldali" hangulatok gyors terjedéséhez. Ezek a „baloldali" hangulatok megmutatkoztak már a Párt Központi Bizottságának 1927 augusztus 7-i rendkívüli tanácskozásán (az „augusztus 7-i tanácskozáson") is. Az „augusztus 7-i tanácskozás" nagy szolgálatot tett a Pártnak. A kínai forradalom válságos perceiben erélyes kézzel felszámolta a kapituláns Csen Tu-hsziu irányvonalát, és véget vetett a kapituláns tendenciáknak, kijelölte az agrárforradalomnak és a kuomintangista reakciósok véres megtorló politikájával szembeni fegyveres ellenállásnak általános irányvonalát, felhívta a Pártot és a néptömegeket a forradalmi harc folytatására. Mindez helyes volt; és éppen ez az „augusztus 7-i tanácskozás" legfontosabb jellemzője. De miközben az „augusztus 7-i tanácskozás" a jobboldali hibák ellen harcolt, utat nyitott a „baloldali" hibák számára. Politikai síkon ez abban nyilvánult meg, hogy a hibák elkövetői nem láttak világosan, nem értették meg, hogy akkoriban — a konkrét helyi viszonyokat

figyelembevéve — vagy célszerű ellentámadásokat kellett szerveznünk, vagy megfelelő taktikai visszavonulásokat kellett végrehajtanunk, hogy ezáltal tervszerűen megtartsuk a forradalom hadállásait, és erőt gyüjtsünk. Ehelyett a tanácskozás megtűrte a kalandorkodás és az adminisztrálás tendenciáját (amely főleg abban nyilvánult meg, hogy sztrájkokra kényszerítették a munkásokat), és előmozdította e tendenciák megerősödését. Szervezeti síkon ez abban nyilvánult meg, hogy e hibák elkövetői az „augusztus 7-i tanácskozással" megindult párton belüli harc során szektás módszereket alkalmaztak, és túlkapásokat követtek el. A tanácskozás — helytelenül — túlzottan kidomborította a vezető pártkáderek proletár származásának jelentőségét, s ezzel azt érte el, hogy a Pártban elég nagy mértékben elharapózott az ultrademokratizmus. Ezek a baloldaliaskodó hangulatok az „augusztus 7-i tanácskozás" után is tovább erősödtek, amikor pedig 1927 novemberében összeült a Központi Bizottság kibővített tanácskozása, kialakult belőlük a baloldaliaskodó, puccsista (vagyis kalandor) irányvonal. Így kerekedett felül elsőízben a „baloldali" elhajló vonal a Párt központi vezető szerveiben. A puccsisták akkoriban úgy vélték, hogy a kínai forradalom jellegét tekintve úgynevezett „permanens forradalom" (összetévesztették a demokratikus forradalmat a szocialista forradalommal), hogy Kínában a forradalmi helyzet „permanens fellendülésben" van (tagadták azt, hogy a forradalom 1927-ben vereséget szenvedett); ezért továbbra sem törődtek a tervszerű visszavonulás megszervezésével,

sőt ellenkezőleg — nem számolva az ellenség erejével és a tömegeknek a forradalom veresége utáni hangulatával —, parancsok útján, maroknyi kommunista és a lakosság kisebb csoportjai segítségével helyi jellegű fegyveres felkeléseket kezdtek szervezni a siker legkisebb reménye nélkül. E politikai kalandorkodáson kívül a Párt szervezeti életében kezdett elharapózni a káderek üldözésének szektás politikája is. De mivel ezt a káros vonalat — tekintve, hogy alkalmazása a gyakorlati munkában jelentős károkat okozott — Mao Ce-tung elvtárs és a fehér körzetekben dolgozó számos elvtárs már a kezdet kezdetén jogosan bírálta és elítélte, 1928 elején e „baloldali" elhajló vonalnak a gyakorlati munkában való alkalmazása sok körzetben abbamaradt, ugyanennek az évnek az áprilisára pedig (vagyis nem egészen fél évvel azután, hogy elkezdődött) lényegében egész Kínában megszűnt.

A Kínai Kommunista Párt 1928 júliusában lezajlott VI. kongresszusán elfogadott politikai irányvonal alapjában véve helyes volt. A kongresszus helyesen mutatott rá arra, hogy a kínai társadalom félgyarmati és félfeudális társadalom, és hogy a jelenlegi kínai forradalmat előidéző fő ellentmondások közül egyetlen egy sem megoldott; ezért a kongresszus megállapította, hogy a kínai forradalom továbbra is polgári-demokratikus forradalom marad, és közzétette a demokratikus forradalom tíz pontból álló programmját*. A kongresz-

* Lásd „A japán imperializmus elleni harc taktikájáról" című munkához fűzött 27. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

szus az akkori politikai helyzetet helyesen úgy jellemezte, mint a forradalom két fellendülése közötti időszakot, rámutatott arra, hogy a forradalom egyenlőtlenül fejlődik, és hogy a Párt fő feladata az adott időszakban nem a támadás, nem felkelések szervezése, hanem a tömegek megnyerése. A kongresszus két fronton harcolt: elítélte a jobboldali csentuhsziuizmust is, meg a „baloldali" puccsizmust is, hangsúlyozva, hogy a Párt szempontjából a fő veszély a puccsizmus, a katonai kalandorság és a lélektelen adminisztrálás, amely elszakítja a Pártot a tömegektől. Mindezek a határozatok feltétlenül szükségesek voltak. Másrészt viszont a VI. kongresszus munkájának voltak fogyatékosságai és hibái is. A kongresszus nem értékelte pontosan és helyesen a közbülső rétegek kettős álláspontját és a reakciós erők közötti belső ellentmondásokat, nem jelölte meg a helyes politikát sem az előbbire, sem az utóbbira vonatkozólag, nem ismerte fel kellőképpen azt, hogy a nagy forradalom veresége után a Pártnak szervezett taktikai visszavonulást kellett végrehajtania, nem értette meg a falusi támaszpontoknak és annak a körülménynek a fontosságát, hogy a demokratikus forradalom huzamos jellegű lesz.

Bár e fogyatékosságok és hibák következtében az „augusztus 7-i tanácskozás" után felbukkant „baloldali" elhajló eszméket nem lehetett teljesen kiküszöbölni, s bár e fogyatékosságokat és hibákat később az új „baloldali" elhajlás hívei fokozták és erősen elmérgesítették, ezeknek az eszméknek mégsem sikerült elhomályosítaniok a VI. kongresz-

szusnak a döntő kérdésekről hozott helyes határozatait.

A kongresszus után a Párt munkája egy ideig sikeresen folyt. Mao Ce-tung elvtárs abban az időszakban gyakorlatilag továbbfejlesztette a VI. kongresszus helyes irányelveit, helyesen megoldott sok olyan kérdést, amelyet a kongresszus vagy egyáltalán nem, vagy helytelenül oldott meg, és elméletileg, tudományos marxista-leninista szemszögből konkrétabban és alaposabban megindokolta a kínai forradalom fejlődésének további irányát. A Vörös Hadsereg-mozgalom Mao Ce-tung elvtárs vezetésével és az ő befolyására fokozatosan az ország életének fontos politikai tényezőjévé vált. A fehér körzetekben is bizonyos mértékig helyreállították a pártszervezeteket és a pártmunkát.

Ám az 1929 derekától 1930 derekáig terjedő időszakban a Pártban fennmaradt egyes „baloldali" elhajló eszmék és „baloldali" elhajló politikai irányelvek ismét kezdtek tért hódítani, és második „baloldali" elhajló vonallá fejlődtek, mihelyt a helyzet a forradalom szempontjából kedvezővé vált. 1930 májusában Csang Kaj-sek háborúba keveredett Feng Jü-hszianggal és Jen Hszi-sannal. A háború következtében kialakult helyzet hatására a Központi Bizottság Politikai Irodája, amelynek Li Li-szan elvtárs állt az élén, 1930 június 11-én „baloldali" határozatot fogadott el „Az új forradalmi fellendülésről, és arról, hogy előbb egy vagy néhány tartományban kell kivívni a forradalom győzelmét", s ez azt eredményezte, hogy a Párt központi vezető szerveiben másodízben is uralomra

jutott a „baloldali" elhajló vonal. E hibás vonal (a liliszani vonal) a következő okokkal magyarázható: Li Li-szan elvtárs és mások nem ismerték el, hogy a forradalomra teljes mértékben elő kell készíteni a szervezett forradalmi erőket, hanem azt tartották, hogy „a tömegek nagy, nem pedig kis tetteket akarnak véghezvinni", és ebből következően úgy vélekedtek, hogy a militaristák között dúló háborúk (amelyek akkoriban még nem szűntek meg), továbbá a Vörös Hadsereg első sikerei és a fehér körzetek területén folytatott tevékenységünk újrakezdésében elért első sikereink már egész Kínában megteremtették e „nagy tettek" (a fegyveres felkelések) feltételeit; nem ismerték el a kínai forradalom fejlődésének egyenlőtlen jellegét, hanem azt tartották, hogy a forradalmi válság egyformán érlelődik Kína valamennyi körzetében, hogy egész Kínában azonnali felkeléseket kell előkészíteni, e felkeléseket elsősorban a nagyvárosokban kell kirobbantani, s ilymódon ott kell létrehozni az országos forradalmi fellendülés központjait; Mao Ce-tung elvtárs elgondolását viszont — aki azt hangoztatta, hogy a fő erőfeszítéseket huzamos ideig a falusi támaszpontok létrehozására kell fordítani, körül kell fogni a várost a falvak gyűrűjével, és ezekből a támaszpontokból kiindulva kell előmozdítani az egész országra kiterjedő forradalmi fellendülést — „igen téves" elgondolásnak, „a paraszti korlátoltság és maradiság" megnyilvánulásának bélyegezték; nem ismerték el a világforradalom fejlődésének egyenlőtlen jellegét, hanem azt tartották, hogy a Kínában végbemenő általános

forradalmi kirobbanás okvetlenül maga után vonja az általános forradalmi kirobbanást az egész világon, viszont a kínai forradalom is csak akkor járhat sikerrel, ha az egész világon bekövetkezik az általános forradalmi robbanás; nem ismerték el a kínai polgári-demokratikus forradalom hosszantartó jellegét, hanem azt tartották, hogy a forradalomnak előbb egy vagy néhány tartományban aratott győzelme a szocialista forradalomra való áttérés kezdetét jelenti. Ennek következtében néhány elhamarkodott, baloldaliaskodó politikai irányelvet is kidolgoztak. A liliszani irányzat vezetői, e hibás nézeteikből kiindulva, kalandor tervet dolgoztak ki, mely szerint az ország legnagyobb városaiban fegyveres felkeléseket szerveznek, és egész Kína területéről összevonják a Vörös Hadsereg erőit e városok megtámadására. Ezután az összes vezető pártszerveket, a Kommunista Ifjúsági Szövetség és a szakszervezetek összes szerveit megfelelő akcióbizottságokba egyesítették, rájuk bízták a fegyveres felkelések előkészítésének feladatát, s ezzel megbénították az említett szervek egész folyó munkáját. E hibás határozatok végleges kidolgozása és végrehajtása során Li Li-szan elvtárs visszaverte sok más elvtárs helyes bírálatát és javaslatait, és különösen nagy buzgalommal harcolt a Pártban tapasztalható úgynevezett „jobboldali elhajlás" ellen. A „jobboldali elhajlás" elleni harc jelszavát hangoztatva alkalmazni kezdte a platformját helytelenítő pártkáderek üldözésének politikáját, aminek következtében a Pártban ismét kifejlődött a szektás szellem. Ilyenformán a liliszani vonal pontosabban

kidolgozott vonal volt, mint az első „baloldali" elhajló vonal.

A liliszani vonal azonban szintén csak igen rövid ideig (nem egészen négy hónapig) uralkodott a Pártban. Ahol megvalósították, ott a pártszervezeteket és a forradalmi erőket mindenütt károsodás érte; ezért aztán a pártfunkcionáriusok és az egyszerű párttagok tömegesen követelték e vonal felszámolását. Kiváltkép Mao Ce-tung elvtárs követelte ezt, aki sohasem támogatta a liliszani vonalat, sőt, rendkívüli türelemmel kijavította azokat a baloldali hibákat, amelyek a Vörös Hadsereg 1. frontjának egységeiben voltak tapasztalhatók[4]. Ennek köszönhető, hogy a Vörös Hadseregnek azok az egységei, amelyek a Csianghszi tartományban létesült forradalmi támaszpont területén működtek, ebben az időszakban egyáltalán nem szenvedtek veszteséget, sőt, kihasználva a Csang Kaj-sek, valamint Feng Jü-hsziang és Jen Hszi-san között kitört háború folytán kialakult kedvező helyzetet, újabb sikereket arattak, és győzelmesen szétzúzták az ellenség 1930 végén és 1931 elején lezajlott első „hadjáratát". A Vörös Hadseregnek a többi forradalmi támaszpont területén működő alakulatai — egyes körzetek kivételével — általában szintén hasonló eredményeket értek el. A fehér körzetekben is sok gyakorlati munkát végző elvtárs fordult szembe — pártszervezete útján — a liliszani vonallal.

A VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság 1930 szeptemberében lezajlott harmadik teljes ülése, valamint a Központi Bizottságnak e teljes ülés után kifejtett tevékenysége nagy szerepet

játszott a liliszani vonal felszámolásában. A harmadik teljes ülés — bár határozatait még mindig áthatotta a liliszani vonal iránti békülékenység és az ezzel a vonallal való megalkuvás szelleme (például tagadták azt, hogy a liliszani vonal egészében véve hibás, csak a „taktikai hibákat" ismerték el stb.), s bár szervezeti kérdésekben maga is követett el szektás hibákat — megszüntette a liliszani vonalra jellemző főbb hibákat, mégpedig azáltal, hogy helyesbítette a kínai forradalmi helyzet „ultrabaloldali" értékelését, elvetette azt a tervet, amely szerint általános felkelést kellett volna szervezni, és a Vörös Hadsereg összes erőit a nagyvárosok megtámadására kellett volna összevonni, s helyreállította a párt-, az ifjúsági szervezetek és a szakszervezetek szervezeti önállóságát és normális munkáját. Ezen a teljes ülésen Li Li-szan elvtárs elismerte az elébe tárt hibákat, s megvált a Párt Központi Bizottságának vezetésétől. A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága a harmadik teljes ülés után, 1930 novemberében kiegészítő határozatot fogadott el, ugyanazon év decemberében pedig közzétette 96. számú körlevelét. Ezekben a dokumentumokban a Központi Bizottság még pontosabban rávilágított arra, hogy mennyire hibás Li Li-szan elvtárs és a többiek irányvonala, mennyire helytelen a harmadik teljes ülés békülékeny magatartása. Mindazonáltal a Központi Bizottság sem a harmadik teljes ülésen, sem pedig azután nem tárta fel teljesen a liliszani vonal eszmei lényegét, és nem helyesbítette ilyen értelemben megállapításait. Emiatt a Pártban még mindig tovább virágoztak egyes olyan

„baloldali" elhajló eszmék és „baloldali" elhajló politikai irányelvek, amelyek még az 1927 „augusztus 7-i tanácskozás", főleg pedig 1929 óta maradtak fenn.

Minthogy a Központi Bizottság a harmadik teljes ülésen és a teljes ülés utáni további munkája során számos hatékony intézkedést tett a liliszani vonal érvényesítésének megakadályozására, a Párt valamennyi tagjának ez intézkedések alapján mindenképp további erőfeszítéseket kellett volna tennie annak érdekében, hogy teljesen megszüntessük a baloldali hibákat. Ámde ekkor Csen Sao-jü (Vang Ming) elvtárs vezetésével a párttagok egy csoportja, amelynek nem voltak tapasztalatai a gyakorlati forradalmi harcban, és amely dogmatikus jellegű „baloldali" hibákat követett el, „a liliszani vonal elleni harc" és „a békülékeny vonal elleni harc" jelszavát hangoztatva, már a harmadik teljes ülés után szembefordult a Központi Bizottsággal, jóllehet álláspontja még határozottabban szektás jellegű volt, mint a liliszani vonal híveié. E csoport harcának nem az volt a célja, hogy segítse az akkori Központi Bizottságot a liliszani vonal ideológiai gyökereinek és egyes olyan, még ki nem küszöbölt „baloldali" elhajló eszméknek és „baloldali" elhajló politikai irányelveknek a végleges felszámolásában, amelyek az „augusztus 7-i tanácskozás", főleg pedig 1929 óta fennmaradtak a Pártban. Csen Sao-jü elvtárs „Két irányvonal" („Harc a Kínai Kommunista Párt további bolsevizálásáért") című, abban az időben közzétett brosúrája ténylegesen olyan új politikai programmot tartalmazott, amely új for-

mában visszaállította, folytatta, illetve továbbfejlesztette a liliszani vonalat, meg a többi „baloldali" elhajló eszmét és politikai irányelvet. A „baloldali" elhajló eszmék ily módon tovább fejlődtek a Pártban, és újabb „baloldali" elhajló vonallá alakultak.

Az új „baloldali" elhajló vonal hívei, Csen Sao-jü elvtárssal az élükön, szintén bírálták a liliszani vonal baloldali hibáit és a Központi Bizottság harmadik teljes ülésének békülékeny hibáit, de az ő vonalukat főleg az jellemezte, hogy a liliszani vonalat nem mint „baloldali", hanem mint „jobboldali" vonalat bírálták; a Központi Bizottság harmadik teljes ülését abban marasztalták el, hogy „egyáltalán nem tárta fel, és nem ítélte el a liliszani vonal híveinek velejéig jobboldali opportunista elméletét és gyakorlatát", s hogy a 96. számú körlevél nem mutatott rá arra, hogy „jelenleg a fő veszély továbbra is a jobboldali elhajlás". A kínai társadalom és a kínai osztályviszonyok jellegét illetőleg az új „baloldali" elhajló vonal hívei túlozták a kapitalizmus részarányát Kína gazdaságában, túlságosan nagy jelentőséget tulajdonítottak a burzsoázia és a kulákság elleni harcnak és „a szocialista forradalom elemeinek" a kínai forradalom akkori szakaszán, tagadták a közbülső tábor és a harmadik irány létezését. A forradalmi helyzettel és a Párt feladataival foglalkozva, továbbra is hangsúlyozták azt a formulát, amely szerint egész Kínában „forradalmi fellendülés" van, és a Pártnak az egész országban „támadó vonalat" kell követnie, s azt tartották, hogy az állítólagos „közvetlen forradalmi helyzet" hamarosan kiterjed egy vagy több fontosabb tarto-

mányra és nagyvárosra. „Baloldali" nézeteikből kiindulva azt a rágalmat koholták, hogy Kínában még nincs „igazi" Vörös Hadsereg, s nem áll fenn a Munkás-, Paraszt- és Katonaküldöttek Gyűléseinek „igazi" hatalma sem, és különösen makacsul azt hangoztatták, hogy a fő veszély a Pártban, ahogy ők nevezték, a „jobboldali opportunizmus", „a gyakorlati munkában megnyilvánuló opportunizmus" és a „kulákvonal". Szervezeti téren ennek az új „baloldali" elhajló vonalnak a képviselői megszegték a pártfegyelmet, nem teljesítették a rájuk bízott munkát, és a párttagok egy részét maguk köré csoportosítva, a Központi Bizottság ellen irányuló káros, szektás tevékenységet fejtettek ki; miután helytelen útra léptek, felhívták a párttagokat, hogy alakítsák meg a Párt ideiglenes központi vezető szerveit, követelték, hogy az ő vonalukat „aktívan támogató és megvalósító" „harcos káderek" szervezzék újjá és egészítsék ki az összes vezető szerveket stb.; ennek következtében súlyos válság alakult ki a Pártban. Ha tehát ez újabb „baloldali" elhajló vonal egészéről beszélünk, meg kell állapítanunk, hogy e vonal még erélyesebben, még következetesebben érvényesült, „elméletileg" még „megalapozottabb", még pontosabban megfogalmazott volt, mint a liliszani „baloldali" vonal, bár képviselői nem ragaszkodtak ahhoz, hogy felkeléseket kell szervezni a nagyvárosokban, és egy ideig nem ragaszkodtak ahhoz sem, hogy össze kell vonni a Vörös Hadsereg erőit a nagyvárosok megtámadására.

Ezeknek a Csen Sao-jü elvtárs által vezetett „baloldali" dogmatikus-szektás elemeknek a nyomá-

sára — a Központi Bizottság néhány, empirikus jellegű hibákat elkövető tagjának elnézésével és támogatásával — 1931 januárjában összehívták a VI. pártkongresszuson megválasztott Központi Bizottság negyedik teljes ülését. Ennek a teljes ülésnek nem volt semilyen pozitív, alkotó szerepe. Az eredménye az volt, hogy az új „baloldali" elhajló vonal polgárjogot nyert, győzött a Párt központi vezető szerveiben, és ilymódon a Pártban a forradalmi agrárháború ideje alatt harmadszor is uralomra került a „baloldali" vonal. A Központi Bizottság negyedik teljes ülése elfogadta és kezdte megvalósítani azt a programmot, amely az új „baloldali" elhajlók két, egymással kölcsönösen összefüggő káros követelését tartalmazta: 1) az úgynevezett „jobboldali elhajlás" mint a Pártot fenyegető „fő veszély" elleni harcot az adott szakaszban, 2) „az összes vezető szervek újjászervezését és kiegészítését". Jóllehet látszólag ez a teljes ülés a liliszani vonal és a „békülékenység" elleni harc jegyében zajlott le, politikai programmjának alapja lényegében éppen a „jobboldali elhajlás elleni harc" volt. Ez a teljes ülés határozataiban nem elemezte a politikai helyzetet, és nem határozta meg a Párt konkrét politikai feladatait, hanem indokolatlanul szembeszállt minden „jobboldali elhajlással" és a „gyakorlati munkában megnyilvánuló opportunizmussal", ugyanakkor viszont ténylegesen helyeselte Csen Sao-jü elvtárs „Két irányvonal" („Harc a Kínai Kommunista Párt további bolsevizálásáért") című brosúráját, amely az új „baloldali" elhajlók eszméit fejezte ki; akkoriban és a következő tíz év

folyamán egyesek ezt a brosúrát a „helyes programm" szerepét betöltő dokumentumnak tekintették. Alapjában véve azonban e brosúra, mint fentebb kimutattuk, a „baloldali" opportunizmusnak a „jobboldali elhajlás" ellen irányuló, teljesen helytelen általános programmja volt. E „programm" alapján a Központi Bizottság — negyedik teljes ülésén és későbbi tevékenysége során — egyrészt számos „baloldali" dogmatikus és szektás személyt juttatott be a Központi Bizottságba vezető munkára, másrészt pedig minden további nélkül elbánt azokkal a párttagokkal, akik érvényesítették a hibás liliszani vonalat; helytelenül ostorozta azokat a párttagokat is, akik, Csü Csiu-po elvtárssal[5] az élükön, úgynevezett „békülékeny hibákat" követtek el. Ezután, a negyedik teljes ülés befejeztével, a Központi Bizottság igen helytelenül rárontott az úgynevezett „jobboldali elhajlók" abszolút többségére. A valóságban ezt az úgynevezett „jobboldali elhajlást" lényegében a szektások találták ki, akik a Központi Bizottság negyedik teljes ülésén „a jobboldali elhajlás elleni harc" jegyében indították meg a harcot. Az úgynevezett „jobboldali elhajlók" között később, Lo Csang-lung vezetésével, kialakult a szakadárok maroknyi csoportja, akik valóban jobboldali elhajlókká váltak, s átálltak az ellenforradalom táborába: ezeket egyszersmindenkorra kiűztük a Párt soraiból; ezek ellen csakugyan erélyes harcot kellett folytatni; a pártfegyelem szempontjából teljességgel megengedhetetlen eljárás volt az, hogy második pártot alakítottak, és erőnek erejével igyekeztek fenntartani annak szervezetét. Lin Jü-nan[6], Li Csiu-si[7],

Ho Meng-hsziung[8] elvtársak viszont — és a Pártnak hússnál több más felelős vezető funkcionáriusa — igen hasznos munkát végeztek a Párt és a nép érdekében, és szoros kapcsolatban voltak a tömegekkel. Nem sokkal a Központi Bizottság negyedik teljes ülése után az ellenség kezébe kerültek, de bátrak és törhetetlenek voltak, és hősökként haltak meg. A „békülékeny hibákkal" vádolt Csü Csiu-po elvtárs akkoriban a Párt egyik legtekintélyesebb vezetője volt; még az után is, hogy támadások érték, folytatta nagyarányú, hasznos munkáját (főleg a kulturális fronton); 1935 júniusában ő is a kuomintangista hóhérok kezétől halt hősi halált. Mindezeknek az elvtársaknak, a proletariátus hős harcosainak emlékét örökre a szívünkbe zártuk.

A központi szerveknek a Központi Bizottság negyedik teljes ülése által végrehajtott „újjászervezése" kiterjedt a forradalmi támaszpontok területén és a fehér körzetekben működő helyi szervezetekre is. A negyedik teljes ülésen megalakult Központi Bizottság még erélyesebben és rendszeresebben járt el, mint a harmadik teljes ülés idején és az azt követő időszakban funkcionáló Központi Bizottság: szétküldte képviselőit az egész országba, új vezető funkcionáriusokat nevezett ki, megalakította képviseleteit, s így próbálta végigvinni „a jobboldali elhajlás elleni harcot".

A Központi Bizottságnak az a határozata, amely 1931 május 9-én, nem sokkal a negyedik teljes ülés után került nyilvánosságra, megmutatta, hogy az új „baloldali" elhajló vonalat máris konkrétan alkalmazták, és továbbfejlesztették a gyakorlati munká-

ban. Ezután Kínában egymást követték a fontos események. A Központi Körzet Vörös Hadserege Csianghszi tartományban, hála Mao Ce-tung elvtárs helyes vezetésének és az összes párttagok aktív erőfeszítéseinek, hatalmas győzelmeket aratott: szétverte az ellenség második és harmadik „hadjáratát" még mielőtt a negyedik teljes ülésen megalakult Központi Bizottság messze mehetett volna hibás vonalának megvalósításában; a Vörös Hadsereg más forradalmi támaszpontjainak és alakulatainak többsége ugyanabban az időszakban és ugyanolyan körülmények között szintén számos győzelmet aratott és jelentősen megnövekedett. Másrészt a japán imperialisták 1931 szeptember 18-án megindított támadása újabb lökést adott a nemzeti és demokratikus mozgalomnak az egész országban. Az új Központi Bizottság kezdettől fogva teljesen hibásan ítélte meg az említett események nyomán kialakult helyzetet. Túlbecsülte a Kuomintang-rendszer válságának és a forradalmi erők növekedésének méreteit, lebecsülte a Kína és Japán közötti nemzeti ellentmondások 1931 szeptember 18-a után bekövetkezett növekedését, és nem törődött a japán agresszióval szembeni ellenállást sürgető közbülső rétegek demokratikus követeléseivel; az új Központi Bizottság makacsul azt állította, hogy az imperialista Japán és a többi imperialista ország közösen meg fogja támadni a Szovjetuniót, hogy a különböző országok imperialistái és Kína összes ellenforradalmi, sőt, közbülső csoportjai is közös támadást fognak indítani a kínai forradalom ellen, és hogy a közbülső csoportok „a

kínai forradalom legveszélyesebb ellenségei". Az új Központi Bizottság ebből kiindulva továbbra sem engedett abból, hogy mindenki ellen harcolni kell, és azt állította, hogy „a kínai politikai helyzet legfontosabb kérdése az ellenforradalom és a forradalom döntő, életre-halálra menő harca"; majd ismét különféle kalandor irányelvekkel hozakodott elő, mint például azzal, hogy a Vörös Hadsereg erőinek el kell foglalniok a legnagyobb városokat, s így előbb egy vagy néhány tartományban kell kivívnunk a győzelmet, továbbá, hogy a munkásokat és a parasztokat mindenütt fel kell fegyverezni, általános sztrájkokat kell szervezni a fehér körzetek összes üzemeiben stb. Ezek a hibák legelőször a Központi Bizottság 1931 szeptember 20-i határozatában („Határozat az ellenség harmadik «hadjáratának» a Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg által történt szétzúzásából és a forradalmi válság fokozatos érlelődéséből fakadó halaszthatatlan feladatokról") mutatkoztak meg; később folytatódtak és továbbfejlődtek az Ideiglenes Központi Bizottság által, illetve annak irányítása mellett összeállított következő dokumentumokban: „Határozat a japán imperializmus mandzsúriai hódító akcióinak kérdéséről" (1931 szeptember 22), „Határozat arról, hogy a forradalom győzelmét előbb egy vagy néhány tartományban kell kivívni" (1932 január 9), „Határozat a «január 28-i eseményekről»" (1932 február 26), „Opportunista ingadozások a Kínai Kommunista Párt tagjai között abban a kérdésben, hogy a forradalom győzelmét előbb egy vagy néhány tartományban kell kivívni" (1932 április 4), „A Kínai Kommunista

Párt Központi Bizottsága központi körzeti irodájának határozata arról a kérdésről, hogyan kell lebonyolítani a Szovjetunió elleni imperialista támadás ellen, Kína felosztása ellen és a nemzeti-forradalmi háború kiterjesztéséért folyó harc hetét, és hogyan kell benne részt venni" (1932 május 11), „A forradalmi válság érlelődése és az északkínai pártszervezetek feladatai" (1932 június 24).

Az 1931 szeptemberétől, a Csin Pang-hszien (Po Ku)[9] elvtárs vezetése alatt álló Ideiglenes Központi Bizottság megalakulásától, az 1935 januári cuni tanácskozásig terjedő időszakban a harmadik „baloldali" elhajló vonal tovább fejlődött. Ebben az időszakban, 1933 elején az Ideiglenes Központi Bizottság — mivel a fehér körzetekben folyó munkát súlyosan hátráltatta a hibás irányvonal alkalmazása — a Csianghszi tartomány déli részén létesült támaszpontra tette át a székhelyét, és így lehetővé vált számára, hogy még állhatatosabban érvényesítse e hibás vonalat mind azon a támaszponton, amelyen tartózkodott, mind pedig a közeli támaszpontok területén. A délcsianghszi és nyugatfucsieni támaszpontok területén a multban követett helyes irányvonalat már 1931 novemberében, a délcsianghszi támaszpont pártkonferenciáján, és 1932 augusztusában, a Központi Bizottság ningtui tanácskozásán helytelen irányban megváltoztatták, s a Központi Bizottság negyedik teljes ülésén elfogadott, „a jobboldali elhajlás elleni harcot" és „az összes vezető szervek újjászervezését" hirdető helytelen programm alapján „kulákvonalnak" és „rendkívül hibás, velejéig jobboldali opportunista vonal-

nak" minősítették, a helyes irányvonalat követő pártvezetőséget és katonai parancsnokságot pedig leváltották. Mindezek ellenére 1933 tavaszán, amikor az Ideiglenes Központi Bizottság káros vonala még nem érvényesült teljes mértékig a Vörös Hadseregben, az ellenség negyedik „hadjáratának" visszaverésére irányuló hadműveleteket győzelem koronázta annak eredményeképpen, hogy Mao Ce-tung elvtárs helyes stratégiai elgondolásai nagy visszhangot keltettek a Vörös Hadsereg egységeiben. 1933 végén viszont, az ötödik „hadjárat" elleni hadműveletek idején már felülkerekedtek a hibás stratégiai irányelvek. A hibás „baloldali" vonalat teljes következetességgel érvényesítették sok más politikai kérdésben is, főleg a fucsieni eseményekkel kapcsolatos politikában.

A harmadik „baloldali" elhajló vonal fejlődése 1934 januárjában, a VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottságnak az Ideiglenes Központi Bizottság kezdeményezésére összehívott ötödik teljes ülésén érte el a tetőpontját. Az ötödik teljes ülés, a kínai forradalmi mozgalom és a Kuomintang-uralom körzeteiben a „szeptember 18-i események", valamint a „január 28-i események" után kibontakozott japánellenes demokratikus népi mozgalom balsikerei ellenére, vagyis éppen a „baloldali" vonal érvényesítése miatt bekövetkezett balsikerek ellenére, vakon azt állította, hogy „a forradalmi válság Kínában már új szakaszba, a kiéleződés szakaszába lépett, vagyis Kínában már közvetlen forradalmi helyzet áll fenn", hogy az ötödik „hadjárat" elleni harc egyben „a kínai forradalom teljes győzelméért

vívott harc", s hogy ezzel Kínában végleg eldől „a «ki kit győz le» kérdése: vagy a forradalmi, vagy a gyarmati út javára". A teljes ülés ismét a liliszani vonal álláspontjára helyezkedett, kijelentvén, hogy „ha a munkás-paraszt demokratikus forradalmat kiterjesztjük Kína legfontosabb részeire, akkor a szocialista forradalom végrehajtása válik a Kommunista Párt fő feladatává; csakis ezen az alapon lehetséges Kína egyesülése és a kínai nép nemzeti felszabadulásának kivívása" stb. A „jobboldali opportunizmus mint fő veszély", „a jobboldali opportunizmus iránti békülékenység", „a pártvonalnak a gyakorlati munkában történő kétkulacsos szabotálása" elleni harc jelszavával a teljes ülés méginkább kifejlesztette a harcot, amelyet a szektás módszerek alkalmazása és a túlkapások jellemeztek, és folytatta a káderek üldözésének politikáját.

A forradalmi támaszpontok területén a harmadik „baloldali" elhajló vonal érvényesítésének az volt a legvégzetesebb következménye, hogy az ötödik „hadjárat" visszaverésére irányuló hadműveletek során vereséget szenvedtünk abban a körzetben, ahol a Központi Bizottság tartózkodott, továbbá, hogy a Vörös Hadsereg fő erői kivonultak ebből a körzetből. A „baloldali" elhajló vonal képviselői a Csianghszi elhagyásával kapcsolatos hadműveletek és a Hosszú Menetelés idején ismét elkövették azt a hibát, hogy a megfutamodást írták elő, és ez a Vörös Hadseregnek újabb veszteségeket okozott. A többi forradalmi támaszpont túlnyomó többségében (a Fucsien—Csöcsiang—Csianghszi körzetben, a

Hupej—Honan—Anhuj körzetben, a Hunan—Hupej—Csianghszi körzetben, a Hunan—Csianghszi körzetben, a Hunan és Hupej tartományok nyugati részén levő körzetben, a Szecsuan—Senhszi körzetben) és a fehér körzetek óriási területén a „baloldali" vonal uralma következtében ugyancsak károkat szenvedett a Párt munkája. Csang Kuo-taónak a Hopej—Honan—Anhuj körzetben és a Szecsuan—Senhszi körzetben érvényesített vonala a szokásos „baloldali" hibákon kívül még másban is megnyilvánult, nevezetesen a rendkívül határozott formában jelentkező militarizmusban, továbbá abban, hogy ellenséges támadás esetén a megfutamodást írta elő.

Ez volt a fő tartalma a Pártunkban érvényesült harmadik hibás, „baloldali" elhajló vonalnak, amelynek eszmei irányítói a dogmatikus Csen Sao-jü és Csin Pang-hszien elvtársak voltak.

A dogmatikus hibákat elkövető elvtársak a marxizmus-leninizmus „teoretikusainak" mezébe öltöztek, s politikai meg szervezeti kérdésekben arra a tekintélyre támaszkodtak, amelyet a Központi Bizottság negyedik teljes ülésén szereztek maguknak. Ennek következtében a harmadik „baloldali" elhajló vonal kerek négy évig uralkodott a Pártban, s éppen ez a vonal jelentkezett a legkövetkezetesebben, a leghatározottabb formában ideológiai, politikai, katonai és szervezeti téren egyaránt. Ez a vonal tette a legnagyobb hatást a Pártra, és éppen ezért ez okozta a legtöbb kárt is. Azok az elvtársak azonban, akik ezt a helytelen vonalat megvalósították, megfellebbezhetetlenül azt hangoztatták,

hogy „a Kínai Kommunista Párt még jobban bolsevizálódott", melldöngetve „százszázalékos bolsevikoknak" nevezték magukat, a tényekkel szöges ellentétben huzamos ideig nagy hangon magasztalták a Központi Bizottság negyedik teljes ülése utáni irányvonal „helyességét", felnagyították a Központi Bizottság „hervadhatatlan érdemeit", és ezzel teljesen meghamisították a Párt történetét.

A harmadik „baloldali" elhajló vonal uralmának időszakában a Mao Ce-tung elvtárs által képviselt helyes vonalat támogató párttagok a „baloldali" elhajlók vonalával homlokegyenest ellenkező álláspontot foglaltak el. Nem értettek egyet ezzel a vonallal, és követelték megmásítását; de a negyedik teljes ülésen megalakult Központi Bizottság, valamint képviseletei és meghatalmazottai elmozdították ezeket az elvtársakat a vezető posztokról mindazokon a helyeken, ahol érvényesítették a helyes vonalat. Mivel azonban a „baloldali" vonal hívei a gyakorlati munkában egyre-másra halmozták a balsikereket, főleg pedig, mivel a Központi Bizottság székhelyének körzete ellen folytatott ötödik „hadjárat" visszaverésére irányuló hadműveletek során állandó vereségek érték a hadsereget, e vonal káros volta egyre több vezető funkcionárius és egyszerű párttag számára vált nyilvánvalóvá, s keltett közöttük kételyt és elégedetlenséget.

Miután a Vörös Hadsereg a Központi Bizottság székhelyének körzetéből kiindulva megkezdte a Hosszú Menetelést, a kétely és az elégedetlenség csak fokozódott; még a korábban baloldali hibákat

elkövető elvtársak egy részének is kezdett kinyílni a szeme: fokozatosan áttértek a „baloldali" hibák elleni harc álláspontjára. Ilymódon a baloldali vonal ellen harcoló pártfunkcionáriusok és egyszerű párttagok nagy tömegei Mao Ce-tung elvtárs köré tömörültek. A Központi Bizottság Politikai Irodájának kibővített tanácskozása, amely Mao Ce-tung elvtárs vezetésével 1935 januárjában a Kujcsou tartománybeli Cuniban zajlott le, véget vetett a „baloldali" vonal uralmának a Párt Központi Bizottságában. A Párt a legválságosabb pillanatban megmenekült.

A cuni tanácskozás minden figyelmét a katonai és szervezeti téren elkövetett, akkoriban döntő jelentőségű hibák kijavítására összpontosította, és ez igen helyesnek is bizonyult. Ezen a tanácskozáson megalakult a Központi Bizottság új vezetősége, élén Mao Ce-tung elvtárssal. A Kínai Kommunista Párt életében ez óriási, történelmi jelentőségű fordulat volt. E fordulat eredményeképpen Pártunk győzelmesen be tudta fejezni a Hosszú Menetelést, e hadjárat rendkívül veszélyes és nehéz körülményei között meg tudta őrizni és meg tudta edzeni a Párt és a Vörös Hadsereg kádereit, sikeresen le tudta küzdeni Csang Kuo-tao vonalát — aki makacsul tartotta magát a visszavonulás és a megfutamodás elvéhez, és aki külön egy második pártot alakított —, ki tudta vezetni az északsenhszi forradalmi támaszpontokat abból a válságból, amelybe a „baloldali" elhajló vonal érvényesítése következtében kerültek[10], helyesen irányítani tudta a haza megmentéséért folyó hazafias „december 9-i mozgalmat", helyesen

rendezni tudta az 1936. évi hsziani incidenst, megalakította a japánellenes nemzeti egységfrontot, és meggyorsította a japán területrablók elleni szent háború kitörését.

A cuni tanácskozás után a Kínai Kommunista Párt Mao Ce-tung elvtárs által vezetett Központi Bizottságának politikai vonala teljesen helyes volt. A politikai, katonai és szervezeti téren megnyilvánuló „baloldali" hibákat fokozatosan megszüntettük. 1942-ben Mao Ce-tung elvtárs vezetésével mozgalom indult az egész Pártban, amely a munkastílus megjavítására és a Párt történetének tanulmányozására irányult, s amely a szubjektivizmus, a szektásság és a pártsablonok elleni harcot tűzte ki célul. E mozgalom eredményeképpen még az ideológiai gyökereit is felszámoltuk azoknak a „baloldali" elhajló és jobboldali elhajló hibáknak, amelyek addig többször is megismétlődtek a Pártban. Azok a párttagok, akik azelőtt „baloldali" és jobboldali elhajló hibákat követtek el, hosszas személyes tapasztalataik révén túlnyomó többségükben sokat fejlődtek, és tevékenységükkel nagy hasznot hajtottak a Pártnak és a népnek. Ezek az elvtársak a közös politikai nézetek alapján összefogtak a párttagok egész tömegével. A VI. kongresszuson választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése megelégedéssel állapítja meg: Pártunk, sikereken és kudarcokon át, Mao Ce-tung elvtárs vezetésével végülis először érte el azt a rendkívüli szilárdságot és azt az ideológiai, politikai, szervezeti és katonai egységet, amely ma jellemzi. Olyan párt ez, amely rövidesen ki fogja vívni a

győzelmet, olyan párt, amelyet semmiféle erő nem tud térdre kényszeríteni.

A Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése úgy véli, hogy Pártunk történetének a japán területrablók elleni háború időszakával összefüggő egyes kérdéseiből célszerű csak a jövőben levonni a megfelelő következtetéseket, mivel a japán területrablók elleni háború szakasza még nem ért véget.

4

Hogy Pártunk tagjai alaposabban megérthessék a „baloldali" elhajló vonalak, különösen pedig a harmadik „baloldali" elhajló vonal hibás voltát, s ezáltal levonhassák a tanulságokat a multból, és elkerülhessék a hasonló hibák megismétlődését a további munkában, meg kell mutatnunk, hogy politikai, katonai, szervezeti és ideológiai téren mik a fő különbségek ez elhajló vonalak és a Párt helyes vonala között.

a) POLITIKAI TÉREN

Mint Sztálin elvtárs megállapította[11], és mint erre Mao Ce-tung elvtárs is részletesen kitért, Kína, fejlődésének jelenlegi szakaszán, félgyarmati, félfeudális ország (a „szeptember 18-i események" után pedig területének egy része gyarmattá vált), amelyben a forradalom az első világháború után nemzeti és demokratikus jelleget öltött. Ez a for-

radalom olyan korszakban megy végbe, amikor a nemzetközi proletariátus a Szovjetunióban már győzelmet aratott, a kínai proletariátus pedig politikai öntudatra ébredt. Ez a körülmény meg is határozza a kínai forradalom jellegét: a jelenlegi szakaszban a kínai forradalom antiimperialista és antifeudális forradalom, amelynek hegemónja a proletariátus, s amelyet, mint fő erő, a munkásság és a parasztság valósít meg a társadalom más rétegeinek részvételével. Más szóval, a kínai forradalom új-demokratikus forradalom, amely különbözik mind a régi típusú demokratikus forradalmaktól, mind pedig a szocialista forradalomtól. Minthogy a jelenlegi Kína hatalmas félgyarmati, félfeudális ország — amely egyrészt néhány, egymással kölcsönös ellentétben levő erős imperialista hatalom, másrészt a belső feudális erők uralma alatt áll —, gazdasági és politikai fejlődését nagyfokú egyenlőtlenség és elkülönültség jellemzi. Ez a körülmény meghatározza a kínai új-demokratikus forradalom fejlődésének nagyfokú egyenlőtlenségét is, aminek folytán a kínai forradalomnak az országos győzelem kivívása érdekében elkerülhetetlenül be kell járnia a harc hosszú és kanyargós útját; egyszersmind azonban lehetőséget nyujt arra, hogy a harc során nagymértékben kihasználjuk az ellenséges tábor belső ellentmondásait, s hogy azokban a nagykiterjedésű körzetekben, amelyekben az ellenség uralma viszonylag gyenge, előzetesen megalakítsuk és meg is tartsuk a forradalom fegyveres támaszpontjait. A kínai forradalomnak ezeket a forradalmi gyakorlat által igazolt fő sajátosságait és fő törvény-

szerűségeit nem értették meg és tagadták az összes jobboldali és „baloldali" elhajló vonalak, különösen pedig a harmadik „baloldali" elhajló vonal képviselői. Ennélfogva politikai téren a „baloldali" elhajlók a következő három sarkalatos kérdésben követtek el hibákat:

Először, a „baloldali" elhajlók egytől egyig hibákat követtek el mindenekelőtt a forradalom feladatainak és az országon belüli osztályviszonyoknak a kérdésében.

Sztálin elvtárshoz hasonlóan, Mao Ce-tung elvtárs már az első nagy forradalom időszakában megállapította, hogy a kínai forradalom feladata az adott szakaszban az imperializmus és a feudális erők elleni harc, s külön hangsúlyozta, hogy Kínában az antiimperialista és antifeudális harc fő tartalma a parasztságnak a földért folytatott harca, hogy a kínai polgári-demokratikus forradalom lényegében parasztforradalom, s éppen ezért a polgári-demokratikus forradalomban a kínai proletariátusnak az a fő feladata, hogy élére álljon a parasztság harcának[12]. A forradalmi agrárháború kezdeti időszakában Mao Ce-tung elvtárs ismét felhívta a figyelmet arra, hogy Kínának még mindig polgári-demokratikus forradalomra van szüksége, hogy csakis az ilyen demokratikus forradalom után lehet majd beszélni a szocializmusra való áttérés lehetőségeiről[13]; rámutatott arra, hogy a forradalomnak a városokban elszenvedett veresége után az agrárforradalom még nagyobb jelentőségre tett szert, továbbá, hogy „a félgyarmati Kína viszonyai között végbemenő forradalom folyamán

csak az lehetséges, hogy a parasztok harca vereséget szenved a munkások vezetésének hiánya miatt, de az lehetetlen, hogy a parasztság kibontakozó harca magával ragadja a munkásosztály erőit, és kedvezőtlenül hasson vissza magára a forradalomra"[14]; rámutatott arra, hogy a liberális burzsoázia és a komprádor burzsoázia között az után is fennmarad a különbség, hogy a nagyburzsoázia elárulta a forradalom ügyét, hogy a lakosságnak a demokráciát követelő rétegei, de méginkább az imperializmus elleni harcot követelő rétegei továbbra is igen nagyok maradnak, éppen ezért meg kell találni a helyes hangot a különféle közbülső rétegek esetében, vagyis mindent el kell követnünk, hogy összefogjunk velük, illetve semlegesítsük őket; a falun helyesen kell bánnunk a középparaszttal és a kulákkal („elvenni attól, akinek sok van, annak javára, aki szűkölködik, elvenni a gazdagtól a szegény javára"; de egyszersmind határozottan törekedni kell a középparaszttal való összefogásra is, védeni kell a jómódú középparasztok érdekeit, bizonyos gazdasági lehetőségeket kell biztosítani a kulákoknak, s némi lehetőséget kell nyujtani a kisföldbirtokosoknak, hogy ők is megélhessenek[15]).

Mindezek az új demokrácia alapeszméi, a „baloldali" elhajlók azonban nem értették meg ezeket az eszméket, és harcoltak ellenük. Bár az összes „baloldali" elhajló vonalak képviselői sok demokratikus jellegű feladatot is tűztek a forradalom elé, az elhajlók folyton elmosták azt a határvonalat, amely elválasztja a demokratikus forradalmat a szocialista forradalomtól, és szubjek-

tivista elhamarkodottságból igyekeztek kitörni a demokratikus forradalom keretei közül; változatlanul lebecsülték a parasztság antifeudális harcának döntő szerepét a kínai forradalomban, változatlanul harcot követeltek az egész burzsoázia ellen, sőt, a kisburzsoázia vezető rétege ellen is. A harmadik „baloldali" elhajló vonal képviselői még tovább mentek: egy kalap alá vették a burzsoázia elleni harcot az antiimperialista és az antifeudális harccal, tagadták a közbülső tábor és a harmadik irány létezését, s a kulák elleni harcra helyezték a súlyt. Ráadásul, amikor a „szeptember 18-i események" után a kínai osztályviszonyokban nyilvánvaló és igen jelentős változások következtek be, a harmadik „baloldali" elhajlás képviselői egyáltalán nem vették észre ezeket a változásokat, sőt ellenkezőleg, „a legveszedelmesebb ellenségeknek" tartották a közbülső csoportosulásokat, amelyek akkoriban a reakciós Kuomintang-rendszerrel való összeütközéseik folytán aktivizálódtak.

Rá kell mutatnunk arra, hogy a harmadik „baloldali" elhajló vonal képviselői szintén vezették a parasztságnak a földosztásért, a hatalmi szervek megteremtéséért folytatott harcát, szintén irányították az akkori kuomintangista kormány támadásának fegyveres visszaverését; de — bár e feladatokat helyesen határozták meg — a „baloldali" elhajló vonal képviselői, fentebb említett baloldaliaskodó nézeteik miatt hibás útra lépve, nem merték elismerni, hogy a Vörös Hadsereg mozgalma a proletariátus által vezetett parasztmozgalom volt; harcoltak az ellen, amit ők „sajátosan pa-

raszti forradalmiságnak", „parasztkapitalizmusnak" és „kulákvonalnak" neveztek; érvényesítették a maguk úgynevezett „osztályvonalát", vagyis azokat a politikai irányelveket, amelyek túlléptek a demokratikus forradalom keretein. A gazdaság és a munka kérdéseiben például a kulákgazdaságok felszámolásának irányelvét érvényesítették és ezenkívül még számos más „baloldali" irányelvet; a hatalom kérdésében arra törekedtek, hogy a kizsákmányoló osztályok valamennyi tagját megfosszák a hatalmi szervekben való részvétel jogától; a népművelés terén a kommunista tartalmú oktatás irányelvét helyezték előtérbe; baloldaliaskodó politikát folytattak az értelmiséggel szemben; az ellenség hadseregének bomlasztására irányuló munkában az ellenségnek csak a katonáit akarták megnyerni, tisztjeit azonban nem, „baloldali" politikát folytattak az ellenforradalmi elemek felszámolása terén stb. Mindez arra vezetett, hogy a forradalom előtt álló feladatokat helytelenül oldották meg, hogy a forradalmi erők elszigetelődtek, aminek következtében a Vörös Hadsereg mozgalmát balsikerek érték.

Arra is rá kell mutatnunk, hogy a Kuomintang-uralom körzeteiben a forradalom 1927-ben elszenvedett veresége óta Pártunk változatlanul határozottan vezette a nép nemzeti és demokratikus mozgalmát, a munkások és más dolgozó rétegek gazdasági harcát, a kultúra területén folyó forradalmi mozgalmat. Pártunk harcolt a nemzeti érdekek elárulásának és a nép elnyomásának politikája ellen, amelyet a Kuomintang-kormány folytatott. A „szep-

tember 18-i események" után az Egyesült Északkeleti Japánellenes Hadsereg élére állt, támogatta a hadműveleteket a „január 28-i események" idején*, segítséget nyujtott az Egyesült Japánellenes Hadsereg csapatainak Csahar tartomány északi részében. Szövetséget kötött a fucsieni népi kormánnyal**, amelynek célja a japán területrablókkal szembeni ellenállás és a demokráciáért folyó harc volt, megszabta azt a három feltételt, amelynek esetén a Vörös Hadsereg kész volt a Kuomintang-csapatokkal együtt szembeszállni a területrablókkal[16], továbbá előterjesztette azt a hat pontot, amelyet feltételül szabott ahhoz, hogy valamennyi néprétteggel együttesen megteremtse a fegyveres önvédelem nemzeti bizottságát[17]. 1935 augusztus 1-én a Párt nyilatkozatot tett közzé („Felhívás valamennyi honfitársunkhoz a Japánnal szembeni ellenállásnak és a haza megmentésének feladataival kapcsolatban"), amelyben a nemzetvédelmi kormány, az Egyesült Japánellenes Hadsereg megalakítására stb. hívta fel a népet. Mindez szintén helyes volt. A „baloldali" elhajlók azonban, főleg a harmadik „baloldali" elhajló vonal képviselői, politikai vonaluk uralmának idején vezérelveik helytelen volta miatt nem tudták helyesen megoldani az akkor felmerült feladatokat, s ennek következtében a Párt munkája a Kuomintang-uralom körzeteiben nem járt a kellő eredménnyel, sőt, általánosságban véve teljesen

* Lásd „A japán imperializmus elleni harc taktikájáról" című munkához fűzött 9. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

** Lásd ugyanazt a jegyzetet.

eredménytelen maradt. Persze, ami a japán területrablókkal szembeni ellenállás kérdését illeti, akkor még nem lehetett előre látni azt, hogy a Kuomintang uralmon levő vezető csoportosulása, amely a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia zömének érdekeit képviseli, meg fogja változtatni álláspontját, mint ahogy az 1935-ös északkínai események, különösen pedig az 1936-os hsziani események után meg is változtatta, mindazonáltal a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia egyes részeinek érdekeit képviselő közbülső rétegek és helyi csoportosulások álláspontjában már akkor bekövetkeztek azok a változások, amelyek szövetségeseinkké tették őket a japán területrablók elleni harcban. Ezek a változások még az egyszerű párttagok és a nép nagy tömegei számára is nyilvánvalók voltak; a harmadik „baloldali" elhajlás képviselői azonban lebecsülték ezeket a változásokat, vagy pedig tagadták őket, és annyira magukba zárkóztak, hogy messze elmaradtak a kínai nép politikai életétől. Ezt a szektás elzárkózottság következtében kialakult elszigeteltséget és elmaradást a Párt lényegileg nem is küzdötte le a cuni tanácskozásig.

Másodszor, a „baloldali" elhajlók egytől egyig tévedtek a forradalmi háború és a forradalmi támaszpontok kérdésében is.

Sztálin elvtárs a következőket mondotta: „Kínában a fegyveres forradalom harcol a fegyveres ellenforradalom ellen. Ez a kínai forradalom egyik sajátossága és egyik előnye"[18]. Sztálin elvtárshoz hasonlóan Mao Ce-tung elvtárs is helyesen rámutatott arra már a forradalmi agrárháború kezdeti idő-

szakában, hogy a félgyarmati, félfeudális Kína hatalmas és széttagolt ország, amelyben nincs demokrácia, és amelynek ipara gyengén fejlett, s éppen ezért a kínai forradalomban a harc fő formája a fegyveres harc, a szervezet fő formája pedig a főleg parasztokból álló hadsereg. Mao Ce-tung elvtárs arra is felhívta a figyelmet, hogy a kiterjedt falusi körzetek, amelyekben a parasztok nagy tömegei élnek, a kínai forradalom fontos és szükséges hadállásai (a forradalmi falvak gyűrűje körülfoghatja a városokat, a forradalmi városok viszont nem szakadhatnak el a falutól); Kínában meg lehet és meg kell teremteni a forradalom fegyveres támaszpontjait, amelyek kiinduló állások az egész országra kiterjedő győzelem kivívása (vagyis az egész ország demokratikus egyesítése) számára[19]. Az 1924—1927-es forradalom idején az akkoriban együttműködő Kuomintang és Kommunista Párt által létrehozott koalíciós kormány fennállásának eredményeképpen a forradalmi támaszpontok központjai egyes nagyvárosok voltak; de még akkor is szükség volt arra, hogy a proletariátus vezetésével megteremtsük a főleg parasztokból álló néphadsereget, megoldjuk az agrárkérdést a falun, s ezáltal megszilárdítsuk a támaszpontok alapját. A forradalmi agrárháború időszakában viszont, minthogy az ellenforradalom nagy erői hatalmukba kerítették az ország minden városát, támaszpontokat létesíteni, kibővíteni és megerősíteni csakis a falun lehetett (nem pedig a nagyvárosokban), ott, ahol az ellenforradalom hatalma gyenge volt, mégpedig főleg a paraszti partizánháború (nem pedig az álló háború) útján. Mao Ce-tung elvtárs

megállapította, hogy Kínában a forradalom ilyen fegyveres támaszpontjainak fennállása a falun történelmileg két ok következtében vált lehetővé. Először, annak következtében, hogy „az ország mezőgazdasági termelésen alapuló, önellátó vidékekre tagozódik (az egész országra nézve egységes tőkés termelés nálunk nincs), és . . . az imperialista politika következtében, amely arra irányul, hogy befolyási övezetekre ossza, s ezen az úton részekre szaggassa és kizsákmányolja Kínát", továbbá annak következtében, hogy „a fehér hatalom táborában . . . huzamos viszálykodások és háborúk" dúlnak[20]. Mao Ce-tung elvtárs megállapította azt is, hogy a kínai forradalom szempontjából e támaszpontoknak az a történelmi jelentőségük, hogy „csak így lehet beoltani az egész ország forradalmi érzelmű tömegeibe ugyanazt a hitet, amelyet a Szovjetunió olt be az egész világba. Csak így lehet a reakciós uralkodó osztályokat óriási nehézségek elé állítani, megingatni a talajt a lábuk alatt, és meggyorsítani belső bomlásukat. És csak így lehet a valóságban megteremteni a Vörös Hadsereget, amely a közelgő nagy forradalom leghatalmasabb fegyverévé válik. Egyszóval, csak így lehet meggyorsítani a forradalmi fellendülés bekövetkezését"[21]. Ami a városi tömegek között folyó munkát illeti, abban az időszakban fő irányvonalként — mint azt a helyes vonalat támogató, s akkortájt a fehér körzetekben dolgozó Liu Sao-csi elvtárs követelte — a védelmet (nem pedig a támadást) kellett megjelölni, a munka során minden módon fel kellett használni a legális lehetőségeket (nem pedig lemondani felhasználásukról), hogy

a pártszervezetek mély gyökereket ereszthessenek a tömegekben, hosszú időre illegalitásba vonulhassanak, erőt gyűjthessenek, idejében falura küldhessék kádereik egy részét a fegyveres harc kifejlesztése végett, s ezáltal támogathassák a falun folyó harcot, és előmozdíthassák a forradalmi helyzet fejlődését. Ezért, amíg a körülmények összességükben nem fogják ismét biztosítani annak a feltételeit, hogy demokratikus hatalmat teremtsünk a városokban, a falusi munkának kell játszania a főszerepet a kínai forradalmi mozgalomban, a városi munkának pedig csak kisegítő szerepet kell játszania. Forradalmi sikerek a falun, ilyen sikerek ideiglenes kilátástalansága a városokban, támadás a falun, és rendszerint védelem a városokban, sőt, sikerek és támadás az egyik faluban, ugyanakkor pedig balsikerek, visszavonulás, védelem a másikban — ilyen volt a kínai forradalom és ellenforradalom harcának bonyolult képe ebben az időszakban, és éppen így alakult ki az a szükségszerű út, amelyen a forradalom a jelenlegi körülmények között a vereségektől a győzelem felé halad.

A különféle „baloldali" elhajló vonalak képviselői azonban nem értették meg a félgyarmati és félfeudális kínai társadalom sajátosságait, nem értették meg, hogy a kínai polgári-demokratikus forradalom lényegében parasztforradalom, nem értették meg, hogy a kínai forradalom egyenlőtlenül fejlődik, kanyargós úton halad és huzamos jellegű; éppen ezért lebecsülték a fegyveres harc, különösen pedig a paraszti partizánháború és a falusi támaszpontok fontosságát, s harcot indítottak — mint ők mond-

ták — a „puskamánia" meg „a paraszti korlátoltság és maradiság" ellen. Egyre csak arról álmodoztak, hogy az ellenség könyörtelen megtorló akciói ellenére is váratlanul fellángol majd a munkások és más városi dolgozók harca, hogy sikerül fegyveres felkelést kirobbantaniok a nagyvárosokban, hogy ilyen úton kivívják majd a győzelmet „eleinte egy vagy néhány tartományban", ez pedig, úgymond, országos forradalmi fellendülésre fog vezetni, és meghozza a győzelmet egész Kínában. Egész gyakorlati munkájukat erre az ábrándra építették. Ám a valóságban a forradalom 1927-ben elszenvedett veresége után kialakult osztályerőviszonyok közepette ezeknek az álmodozásoknak mindenekelőtt az lett a következménye, hogy maga a városi munka fulladt kudarcba. Éppen ezen a téren mondtak csődöt az első „baloldali" elhajló vonal hívei; a második „baloldali" elhajló vonal hívei azonban továbbra is elkövették ugyanezeket a hibákat. Az előbbiektől csak abban különböztek, hogy igényt tartottak a Vörös Hadsereg támogatására, mivel a Vörös Hadsereg addigra már fokozatosan jelentős erővé nőtt. Miután csődöt mondtak az utóbbiak is, a harmadik „baloldali" elhajló vonal hívei továbbra is kitartottak amellett, hogy „alaposan" elő kell készíteni a fegyveres felkelést a nagyvárosokban. Elődjeiktől ezek abban különböztek, hogy a városok elfoglalásának feladatát elsősorban a Vörös Hadseregre rótták, mivel a Vörös Hadsereg ekkorra még erősebb lett, a városokban pedig méginkább visszafejlődött a munka. Ilyenformán, ahelyett hogy a városi munkát rendelték volna alá a falusi munkának, a

falusi munkát rendelték alá a városi munkának, s ennek következtében a városi munka kudarca után az esetek túlnyomó többségében balsikerrel járt a falusi munka is.

Meg kell állapítanunk, hogy 1932 után a Vörös Hadsereg — mivel képtelen volt elfoglalni, illetve megtartani a nagyvárosokat, főleg pedig a Kuomintang nagyarányú támadásai miatt — lényegében beszüntette a nagyvárosok elfoglalására irányuló hadműveleteit; 1933 után pedig, megintcsak annak következtében, hogy a városi munkában még nagyobb kudarcok érték, maga az Ideiglenes Központi Bizottság is átköltözött a városból a faluba, a támaszpont területére, némi fordulatot hajtva végre politikájában. Ez a fordulat azonban, minthogy azokról a párttagokról van szó, akik akkoriban a „baloldali" elhajló vonalat képviselték, nem tudatos elgondolás alapján ment végbe, nem a kínai forradalom sajátosságainak tanulmányozásából levont helyes következtetések eredménye volt; ezért ezek az elvtársak a Vörös Hadseregben és a támaszpontokon a munka minden területét továbbra is a város főszerepéről alkotott hibás nézeteikből kiindulva irányították, és ezzel zsákutcába juttatták ezt a munkát. Meggyőző bizonyítéka ennek például az, hogy ragaszkodtak az állóháborúhoz, s harcoltak a partizánháború és a reguláris csapatok partizánjellegű mozgó hadműveletei ellen; hogy hibásan hangsúlyozták a „regularitás" szükségességét, és harcoltak a Vörös Hadseregben uralkodó állítólagos „partizánszellem" ellen; hogy nem próbáltak alkalmazkodni az egymástól elszigetelt falvak fel-

tételeihez, az ellenség által elszigetelt egyes körzetekben folytatandó hosszas partizánháború feltételeihez, emiatt nem tudták gazdaságosan felhasználni a támaszpontok emberanyagát és anyagi erőforrásait, és nem tudtak más szükséges ellenrendszabályokhoz folyamodni; végül az is, hogy a Kuomintang ötödik „hadjárata" idején ilyen hibás jelszavakat adtak ki: „vegyünk irányt a Kína két fejlődési vonala közötti döntő összecsapásra", „egyetlen rögöt se adjunk fel a támaszpontok területéből" stb., stb.

A VI. kongresszuson választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése hangsúlyozza, hogy a fentebb jellemzett időszakban jelenleg olyan változások állnak küszöbön, amelyeket falusi munkánknak kell előmozdítania, s amelyek bekövetkezését ki kell várnunk városi munkánkban. Csak most — a japán területrablók elleni háború utolsó szakaszában, amikor a Pártunk vezette hadsereg hatalmas erővé vált, s egyre növekedőben van —, csak most lesz helyes fellendítenünk a munkát az ellenség által megszállt körzetek városaiban, s ennek ugyanolyan jelentőséget tulajdonítanunk, mint a felszabadított körzetekben folyó munkának, és csak most lesz helyes hozzálátnunk az ahhoz szükséges feltételek aktív előkészítéséhez, hogy összehangolt csapásokkal kívülről és belülről megsemmisítsük a japán agresszorokat a nagyvárosokban, és utána a városba helyezzük át munkánk súlypontját. Pártunk számára, amely a forradalom 1927-ben elszenvedett veresége után oly nehezen vitte át a munka súlypontját a faluba, ez újabb történelmi jelentőségű fordulat lesz; Pártunk valamennyi tagjának tuda-

tosan fel kell készülnie erre a fordulatra, nehogy megismételjük azokat a hibákat, amelyeket a forradalmi agrárháború időszakában a „baloldali" elhajlók követtek el a munka súlypontjának a városból a faluba való áthelyezésével kapcsolatban; a „baloldali" elhajlók ugyanis először szembeszálltak ezzel a fordulattal, ellenálltak, amikor pedig végülis belementek, fogcsikorgatva, kényszeredetten, és nem öntudatosan mentek bele. Ami a Kuomintang uralom körzeteit illeti, ott más a helyzet: ott most az a feladatunk, hogy a falun és a városban egyaránt bátran talpraállítsuk a tömegeket, erélyesen harcoljunk a polgárháború és a szakadás ellen, a belső békéért és az összefogásért, hogy követeljük a japánellenes hadműveletek fokozását, a Kuomintang egypárt-diktatúrájának megszüntetését és az egész ország ügyeit intéző, egységes, demokratikus koalíciós kormány megalakítását. Ha a nép felszabadítja az ellenség által elfoglalt városokat, ha megalakul és megszilárdul az egész ország ügyeit intéző egységes, demokratikus koalíciós kormány — akkor elmondhatjuk, hogy a falusi támaszpontok betöltötték történelmi küldetésüket.

Harmadszor, a „baloldali" elhajlók egytől egyig hibákat követtek el a taktikai vezetésben, a támadás és a védelem kérdéseiben is. A helyes taktikai vezetéshez, mint Sztálin elvtárs megállapítja, arra van szükség, hogy helyesen elemezzük a helyzetet (helyesen kell megítélni az osztályerők viszonyát, s meg kell állapítani, hogy a mozgalom dagályával vagy apályával van-e dolgunk), hogy megjelöljük a helyzet szabta helyes harci és

szervezeti formákat, továbbá arra van szükség, hogy a forradalom „fel tudjon használni minden rést az ellenfél táborában, hogy tudjon szövetségeseket szerezni magának"[22]; a kínai forradalmi mozgalom ilyen helyes vezetésének legjobb példája Mao Ce-tung elvtárs vezetése. A forradalom 1927-ben elszenvedett veresége után Mao Ce-tung elvtárs helyesen látta meg azt, hogy az országban a forradalmi hullám apadóban van, hogy országos viszonylatban az ellenség erősebb nálunk, hogy a kalandor támadás elkerülhetetlenül vereségre vezet, de ugyanakkor meglátta azt is, hogy „fennállhat a vörös hatalom egy vagy néhány kis körzete, amelyeket minden oldalról olyan terület vesz körül, ahol fehér hatalom uralkodik"[23]. Ennek magyarázata az olyan általános feltételekben rejlik, mint a szüntelen viszály és háború a reakciós hatalom táborában és a nép forradalmi követeléseinek fokozatos feléledése és növekedése, továbbá abban a sajátos feltételben, hogy vannak olyan néptömegek, amelyek már átestek az első nagy forradalom tűzpróbáján, s van eléggé erős Vörös Hadsereg és helyes politikát folytató Kommunista Párt. Mao Ce-tung elvtárs a továbbiakban rámutatott arra, hogy az uralkodó osztályok közötti szakadás időszakaiban a vörös hatalom körzeteinek kibővítése céljából „irányt vehetünk a gyorsabb előrenyomulásra; a forradalmi támaszpontok fegyveres erő bevetése útján történő kiszélesítését viszonylag nagy arányokban vihetjük keresztül". Azokban az időszakokban viszont, amikor az uralkodó osztályok hatalma viszonylag megszilárdult, kötelesek va-

gyunk „a fokozatos előrenyomulásra venni irányt. Az ilyen időszakokban a hadműveletek során a legnagyobb mértékben óvakodnunk kell az erők szétforgácsolásától és a kockázatos hadműveletektől. A helyi munka (földosztás, hatalmi szervek létrehozása, a pártszervezetek kibővítése és helyi fegyveres erők létesítése) terén viszont az jelenti a legnagyobb veszélyt, ha szétforgácsoljuk az erőket, és nem fordítunk figyelmet arra a feladatra, hogy a Központi Vörös Körzetben szilárd támaszpontot kell létrehozni"[24]. Még egy és ugyanazon időszakban is más és más taktikához kell folyamodnunk attól függően, hogy ellenségünk erős-e, avagy gyenge. A Hunan—Csianghszi Határterületen ezért folytattunk „védekező taktikát... Hunan tartományt illetően, ahol az uralkodó osztályok hatalma viszonylag erős volt, és támadó taktikát Csianghszi tartományt illetően, ahol viszonylag gyenge volt az uralmuk"[25]. A Hunan—Csianghszi Határterület Vörös Hadserege, amikor később elérte Csianghszi és Fucsien tartományok határát, ugyancsak azt javasolta, hogy harcot kell indítani „Csianghszi tartománynak, valamint Fucsien és Csöcsiang tartomány nyugati részének elfoglalásáért"[26]. A különböző ellenségek érdekeit a forradalom különbözőképpen érinti, és ez fontos alapot nyujt arra, hogy különböző taktikát alkalmazzunk velük szemben. Mao Ce-tung elvtárs ezért lankadatlanul követelte, hogy „használjunk ki minden konfliktust az ellenforradalom táborában, és aktívan bővítsünk az ellenforradalom táborában keletkezett minden rést"[27], követelte a „harcot az önelszigetelés politikája

ellen, és annak elismerését, hogy minden lehetséges szövetségest meg kell nyernünk a magunk számára"[28]. „Ki kell használnunk az ellentéteket, meg kell nyernünk a többséget, küzdenünk kell a kisebbség ellen, egyenként kell szétvernünk ellenségeinket"[29] — ezeket a taktikai elveket széles körben alkalmazták és ragyogóan továbbfejlesztették azokban a hadműveletekben, amelyeket Mao Ce-tung elvtárs vezetésével folytattunk a többízben megismételt kuomintangista „hadjáratok" ellen, főleg pedig a Hosszú Menetelés idején (a cuni tanácskozás után) és a japánellenes nemzeti egységfrontban kifejtett tevékenységünk során. Példaképül szolgálhatnak Liu Sao-csi elvtárs taktikai nézetei is, amelyekhez a fehér körzetekben végzett munkája során tartotta magát. Liu Sao-csi elvtárs helyesen vette számba azokat a ránk nézve igen kedvezőtlen erőviszonyokat, amelyek a fehér körzetekben és különösen a városokban a forradalom 1927-ben elszenvedett veresége után kialakultak. Ezért hangoztatta, hogy rendszeresen meg kell szerveznünk a visszavonulást és a védelmet; „amíg a helyzet és a feltételek kedvezőtlenek számunkra, ideiglenesen kerülnünk kell az ellenséggel való döntő összecsapást", hogy „felkészülhessünk a támadásra és a döntő összecsapásokra az elkövetkező forradalmi harcokban"[30]. Hangsúlyozta, hogy tervszerű munkával szigorú illegalitásba kell vinni a pártszervezeteket, amelyek az 1924—1927-es forradalom időszakában legálisan működtek; ami a tömegek között folyó munkát illeti, Liu Sao-csi elvtárs hangoztatta: „minden lehető módon ki kell hasz-

nálni a nyilt, legális utakat", hogy a Párt illegális szervezetei a tömegek között végzett munkájuk során huzamos ideig rejtve tarthassák erőiket, mély gyökereket ereszthessenek a tömegekben, „gyüjthessék és növelhessék a tömegek erejét, emelhessék öntudatuk színvonalát"[31]. A tömegek harcának vezetését illetően Liu Sao-csi elvtársnak az volt a véleménye: „az adott hely és az adott időpont körülményeivel és feltételeivel összhangban, továbbá a tömegek tudatossági fokának figyelembevételével a tömegek számára elfogadható jelszavakat és részköveteléseket kell kiadni, és a nekik megfelelő harci formákat kell alkalmazni, hogy harcra mozgósítsuk a tömegeket, s ugyanakkor a harc során változó feltételektől függően fokozatosan vagy magasabb fokra kell emelni, vagy pedig — a szükséges pillanatban — le kell állítani a tömegek harcát, hogy felkészülhessünk a következő, még magasabb fokra, még nagyobb lendületre". Az ellenséges táborban uralkodó belső ellentmondások kihasználásának és az ideiglenes szövetségesek megnyerésének kérdéséről az volt a véleménye, hogy „elő kell mozdítanunk ezeknek az ellentmondásoknak a kirobbanását, és a fő ellenség elleni harc érdekében ideiglenes blokkokat kell alakítanunk az ellenséges tábornak azokkal az elemeivel, amelyek együtt tudnak működni velünk, vagy amelyek ma még nem fő ellenségeink", hogy „a velünk együttműködni hajlandó szövetségeseknek kellő engedményeket kell tennünk, be kell vonnunk őket a közös akciókba, és ekkor befolyást kell gyakorolnunk rájuk, és meg kell nyernünk magunknak a

hatásuk alatt álló alsó néprétegeket"[32]. A „december 9-i mozgalom" sikere bebizonyította, hogy helyesek voltak ezek a fehér körzetekben folyó munkára vonatkozó taktikai elvek.

A „baloldali" elhajlók álláspontját osztó párttagok ezekkel a helyes taktikai irányelvekkel ellentétesen jártak el, és — mivel nem tudták objektíve megítélni saját erőinknek és az ellenség erőinek viszonyát, mivel nem tudták megtalálni az e viszonynak megfelelő harci és szervezeti formákat, mivel tagadták az ellenséges tábor belső ellentmondásait, vagy nem tulajdonítottak nekik különösebb jelentőséget — olyan helyzetekben, amikor védekezésre volt szükség, semmivel sem törődve érvényesítették a maguk „támadó vonalát", következésképp természetesen kudarcot szenvedtek; azokban a helyzetekben viszont, amikor valóban támadni kellett, megintcsak kudarcot szenvedtek, mivel nem tudták megszervezni a sikeres támadást. A „helyzet megítélésére" az volt a módszerük, hogy egyes szórványos, még csak csírájukban meglevő, mellékes, egyoldalú és felületes, de az ő nézeteiknek megfelelő jelenségeket tömeges, kifejlett, alapvető, sokoldalú és lényeges jelenségnek tüntettek fel; ami pedig a nézeteikkel ellenkező reális tényeket illeti (például az ellenség erejét és ideiglenes sikereit, saját gyengeségünket és ideiglenes balsikereinket, a tömegek öntudatának nem kielégítő színvonalát, az ellenséges tábor belső ellentmondásait, a közbülső csoportok progresszív oldalait stb.), ezeket vagy nem merték elismerni, vagy egyszerűen észre sem vették. Sohasem a lehet-

séges legnehezebb, legbonyolultabb helyzetből indultak ki, hanem mindig a legkedvezőbb és legegyszerűbb helyzetről álmodoztak, amilyen a valóságban nincs. Ami a Vörös Hadsereg mozgalmát illeti, a forradalmi támaszpontokat körülvevő ellenségről változatlanul csak úgy beszéltek, mint amely „rendkívül nagy mértékben ingadozik", „halálra rémült", „a pusztulás szélén áll", „gyorsan halad a bomlás felé", „az általános bomlás állapotában van" stb. Sőt, a harmadik „baloldali" elhajló vonal képviselői még azt is hangoztatták, hogy a Vörös Hadsereg erősebb az egész Kuomintang-hadseregnél, jóllehet az utóbbi számszerűleg sokszorosa volt a Vörös Hadseregnek. Ebből kiindulva állandóan azt követelték, hogy a Vörös Hadsereg minden körülmények között megállás nélkül, gyorsan nyomuljon előre. Tagadták azt, hogy a forradalom fejlődése az 1924—1927-es forradalom következtében az ország déli és északi részén egyenlőtlenné vált (ez az egyenlőtlenség csak a japán területrablók elleni háború idején változott meg ellenkező előjellel), és helytelen útra lépve harcoltak — mint ők mondták — „Észak elmaradottságának elmélete" ellen, azt követelve, hogy északon minden faluban alakítsák meg a vörös hatalom szerveit, hogy mindenütt szervezzenek lázadásokat a fehér katonai alakulatokban, és alakítsák meg a Vörös Hadsereg egységeit. Tagadták azt is, hogy a belső és a határmenti körzetekben levő támaszpontok helyzete más és más, s hibás módon harcoltak az úgynevezett „Lo Ming-vonal"[33] ellen. Nem akarták kihasználni a Vörös Hadsereget támadó

militaristák közötti ellentmondásokat, nem akartak megegyezni azokkal a csapatokkal, amelyek hajlandók voltak beszüntetni a támadást. A fehér körzetekben végzett munka során — a városokban, ahol a forradalmi hullám már alábbhagyott, és ahol az ellenforradalom igen erős volt — nem voltak hajlandók megtenni a szükséges intézkedéseket a visszavonulás és a védelem megszervezésére, lemondtak az összes legális lehetőségek kihasználásáról; ehelyett továbbra is olyan támadó harci formákhoz folyamodtak, amelyeket már nem engedett meg a kialakult helyzet, továbbra is nehézkes, kellő konspirációs lehetőségekkel nem rendelkező pártszerveket és a nagy néptömegektől elszakadt, úgynevezett „vörös tömegszervezeteket" alakítottak, amelyek afféle második pártra emlékeztettek. A körülményekkel nem számolva a munkásokat állandóan politikai és általános sztrájkokra, a diákokat a tanulás abbahagyására, a kereskedőket a kereskedés beszüntetésére, a katonákat a kiképzésben való részvétel megtagadására, a rendőröket őrhelyük elhagyására biztatták, a népet tüntetésekre, röpgyűlésekre, sőt, fegyveres felkelésekre stb. szólították fel; szerveztek is ilyen megmozdulásokat, jóllehet a tömegeket igen nehéz vagy lehetetlen volt bevonni ezekbe az akciókba, vagy megnyerni azok támogatására; s ráadásul a kudarcokat, amelyekkel ezek a megmozdulások végződtek, „győzelmeknek" tüntették fel. Röviden szólva, azok a párttagok, akik a „baloldali" elhajló vonalak, és különösen a harmadik „baloldali" elhajló vonal hívei voltak, megfeneklettek a szektás elzárkózott-

ságban és kalandorkodásban, vakon hitték, hogy „a harc mindenek előtt való — mindent a harc szolgálatába kell állítani", hogy „ki kell terjeszteni és szakadatlanul fokozni kell a harcot", s ezért egyremásra szenvedték el a vereségeket, amelyeket pedig el lehetett volna kerülni.

b) KATONAI TÉREN

A kínai forradalom jelenlegi szakaszában a politikai harc fő formája a fegyveres harc. A forradalmi agrárháború időszakában ez a kérdés vált a legégetőbbé a Párt politikájának valamennyi kérdése között. Mao Ce-tung elvtárs a marxista-leninista tanításra támaszkodva nemcsak a kínai forradalom helyes politikai vonalát határozta meg, hanem a forradalmi agrárháború éveiben, ugyancsak a marxista-leninista tanítás alapján, kijelölte az ennek a politikai vonalnak alárendelt helyes katonai vonalat is. Mao Ce-tung elvtárs katonai vonala két alaptételből indul ki: először, hadseregünk csakis olyan hadsereg lehet, és olyan hadsereg is, amely a proletariátus eszmei vezetését követi, és amely a nép harcának eszközéül, a forradalmi támaszpontok megteremtésének eszközéül szolgál; másodszor, háborúnk csakis olyan háború lehet, és olyan háború is, amelyben — elismerve az olyan adottságokat, mint az ellenség ereje és a mi gyengeségünk, az ellenség csapatainak nagy száma és a mieink kis száma — teljesen ki kell használnunk az ellenség gyenge oldalait és a mi előnyeinket, teljesen a nép-

tömegek erejére kell támaszkodnunk, és ezáltal kell biztosítanunk fennállásunk, sikereink és fejlődésünk lehetőségét.

Az első tételből kiindulva a Vörös Hadseregnek (vagyis a 8. hadseregnek, az Új 4. hadseregnek és más népi csapatoknak) odaadóan harcolnia kell a Párt vonaláért, programmjáért és politikájáért, másszóval az egész nép érdekeiért, harcolnia kell a nép érdekeivel összeférhetetlen, különféle militarista tendenciák ellen. Ez azt jelenti, hogy a Vörös Hadseregnek harcolnia kell a katonai szellemű gondolkodásmód ellen, amelynek képviselői úgy vélik, hogy a hadügyet nem kell alárendelni a politikának, sőt, hogy a katonáknak kell diktálniok a politikát, továbbá harcolnia kell a betyárcsapatra jellemző beállítottság ellen; a Vörös Hadseregnek egyszerre kell teljesítenie három, egymással szorosan összefüggő feladatot: harcolni, dolgozni a tömegek között és előteremteni az eszközöket (jelenleg: résztvenni a termelésben). A tömegek között dolgozni annyit jelent, mint a Párt és a népi hatalom propagandistáivá és szervezőivé válni, vagyis a helyszínen segíteni a néptömegeket a földosztásban (jelenleg: a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentésében), fegyveres osztagok alakításában, a hatalmi szervek megalakításában, sőt, a pártszervezetek megalakításában is. Ezért a Vörös Hadseregnek a hatalmi szervekhez és a néphez való viszonya terén szigorúan meg kell követelnie tagjaitól a népi hatalmi szervek és a népi tömegszervezetek tiszteletbentartását, erősítenie kell azok tekintélyét, szigorúan be kell tartania „A fegyelem

három parancsolatát" és a „Nyolc pontból álló utasítást"[34]. Magában a hadseregben helyes viszonyt kell teremteni a parancsnokok és a harcosok között, ki kell alakítani a megfelelő demokratikus életmódot és a feljebbvalók tekintélyén alapuló öntudatos katonai fegyelmet. Az ellenség csapatai között folyó munkában az ellenséges hadsereg bomlasztásának és a hadifoglyok megnyerésének helyes politikáját kell érvényesítenünk.

A második tételből kiindulva a Vörös Hadseregnek el kell ismernie, hogy a forradalmi agrárháború időszakában a hadműveletek fő formái a partizánháború és a reguláris csapatok partizánjellegű mozgó hadműveletei, el kell ismernie, hogy a számra nézve sokszorta erősebb ellenséget csakis olyan népi háborúban lehet legyőzni, amelyben a hadsereg fő erőinek kötelékei együttműködnek a helyi katonai alakulatokkal, a reguláris csapatok a partizánokkal, a hadsereg a néppel, a fegyveres tömegek a fegyvertelen tömegekkel. Ezért a Vörös Hadseregnek harcolnia kell a gyorslefolyású háború stratégiájának és az operatív jellegű elhúzódó hadműveleteknek az irányvonala ellen, szigorúan tartania kell magát az elhúzódó háború stratégiájának és az operatív jellegű villámgyors hadműveleteknek az irányvonalához, a taktika terén pedig harcolnia kell az ellen a vonal ellen, amely szerint a hadműveletek és a harcok során kis erőkkel kell legyőzni nagy erőket, és védelmeznie kell azt a vonalat, amely szerint nagy erőkkel kell legyőzni kis erőket. Ezért a Vörös Hadseregnek a következő stratégiai és taktikai elvekhez kell tartania magát: „decentralizálni a

csapatokat, hogy talpraállítsuk a tömegeket, és összpontosítani a csapatokat, hogy leszámoljunk az ellenséggel", „az ellenség támad — mi visszavonulunk, az ellenség megállt — mi nyugtalanítjuk, az ellenség kimerült — mi csapásokat mérünk rá, az ellenség visszavonul — mi üldözzük", „ha már szilárd elszakított körzeteket teremtettünk*, a fokozatos előrenyomulás taktikáját kell alkalmazni, ha erős ellenség üldöz, kerülővel kell visszavonulni, s nem szabad messzire távozni a támaszponttól"[35], „be kell csalogatni az ellenséget a terület mélyébe"[36], „vonjunk össze túlsúlyban levő erőket, puhatoljuk ki az ellenség gyenge pontjait; a mozgó hadműveletek során feltétlenül semmisítsük meg az ellenség csapatainak egy részét vagy nagyobb részét, egyenként mérjünk csapásokat az ellenségre" stb.[37]

A katonai kérdésben „baloldali" elhajlók egytől egyig Mao Ce-tung elvtárs álláspontjával homlokegyenest ellenkező álláspontón voltak: az első „baloldali" elhajló vonal puccsizmusa elszakította a Vörös Hadsereget a néptömegektől; a második „baloldali" elhajló vonal kalandor támadások végrehajtására ösztönözte; de sem az egyiknek, sem a másiknak a nézetei nem alkottak a katonai kérdésben egységes rendszert; ilyen rendszerük csak a harmadik „baloldali" elhajló vonal híveinek volt. A hadseregszervezés kérdéseiben a harmadik „baloldali" elhajlás képviselői a Vörös Hadsereg három, egymással szorosan összefüggő feladatát egyszerű

* Lásd „A szikrából tűz gerjedhet" című munkához fűzött 10. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

hadviselésre korlátozták, s nem fordítottak gondot arra, hogy a hadsereget ráneveljék a néppel, a hatalmi szervekkel való helyes kapcsolatok fenntartására, a parancsnokok és a harcosok közötti helyes viszonyra; a „regularitás elve" mellett kardoskodtak, amelyre nem volt szükség; a Vörös Hadsereg partizán-jellegét, amely megfelelt az akkori idők követelményeinek, „partizánszellemnek" nyilvánították, és harcoltak ellene; a politikai munkában a formalizmust ápolták. A hadviselés kérdésében tagadták azt a körülményt, hogy az ellenség erős, mi pedig gyengék vagyunk, makacsul kitartottak az állóháború és az úgynevezett „reguláris" háború mellett, amelyet csakis a Vörös Hadsereg fő erőinek kell viselniök; a gyorslefolyású háború stratégiája és az operatív jellegű elhúzódó hadműveletek mellett szálltak síkra; ilyen elveket hirdettek: „a front egész hosszában kell csapásokat mérni", „két ökölle l kell lesujtani az ellenségre"; harcoltak az ellenségnek a terület mélyébe való becsalogatása ellen, a szükséges átcsoportosításokat „visszavonulásnak és megfutamodásnak" minősítették, stabil frontvonalakat és teljesen központosított hadvezetést követeltek. Egyszóval, mivel nem értették meg, hogy mi is az igazi népi háború, nem voltak hajlandók partizánháborút viselni és tagadták a reguláris csapatok partizánjellegű mozgó hadműveleteinek szerepét. Az ötödik „hadjárat" visszaverésére irányuló hadműveletek idején előbb kalandor támadásokra törekedtek, követelték a „védekezést saját államunk kapuján kívül", majd a védelemben azt az elvet kezdték érvényesíteni, hogy minden áron meg kell

tartani a területet, makacsul ragaszkodtak a decentralizált védelemhez és a „rövid, váratlan csapásokhoz", követelték, hogy mérkőzzünk meg az ellenséggel a „ki kit merít ki" elve alapján; és végül, amikor el kellett hagyni a csiangliszi támaszpontot, a szó legszorosabb értelmében megfutamodtak. Ilyen következményekre vezetett az a kísérlet, hogy a partizánháborút és a reguláris csapatok mozgó hadműveleteit állóháborúval, az igazán népi háborút úgynevezett „reguláris" háborúval cseréljék fel.

A japán hódítók elleni háború idején, a stratégiai visszavonulás és a stratégiai egyensúly szakaszában — mivel az ellenség erőinek túlsúlya még mindig igen jelentős — a 8. hadsereg és az Új 4. hadsereg azt a helyes irányelvet követi, hogy „alapjában véve partizánháborút kell viselni, de kedvező feltételek esetén nem szabad lemondani a reguláris csapatok mozgó hadműveleteiről sem"*. Hiba, ha feleslegesen törekszünk a reguláris csapatok mozgó hadműveleteire. De a stratégiai ellentámadás közelgő szakaszában, a pártmunka súlypontjának a faluból a városba való áthelyezésével egyidejűleg, hadseregünknek is — ha korszerű fegyverzete lesz — át kell térnie arról a stratégiáról, amelyben a partizánháború dominál, arra a stratégiára, amelyben a reguláris csapatok mozgó hadműveletei és az állóháború foglalja majd el a fő helyet. Erre az átállásra, amely a közeljövőben be fog következni, egész Pártunknak teljes tudatossággal fel kell készülnie.

* Lásd „Az elhúzódó háborúról" című munkát e kiadás 2. kötetében, 212. old.

c) SZERVEZETI TÉREN

Mint Mao Ce-tung elvtárs megállapítja, a helyes politikai vonalnak a következő elvre kell épülnie: „a tömegekből meríteni és a tömegek közé vinni". Ahhoz pedig, hogy ezt végre is hajtsuk — vagyis csakugyan merítsünk a tömegekből és, ami a fő dolog, csakugyan a tömegek közé vigyünk —, nemcsak az szükséges, hogy a Párt szoros kapcsolatban legyen a pártonkívüli tömegekkel (az osztállyal és a néppel), hanem mindenekelőtt az, hogy a Párt vezető szervei szoros kapcsolatban legyenek a párttagság tömegeivel (az aktívával és az egyszerű párttagokkal), másszóval: helyes szervezeti vonalat kell érvényesíteni. Ezért Mao Ce-tung elvtárs Pártunk történetének mindegyik szakaszára vonatkozólag egyidejűleg meghatározta a politikai vonalat is, amely a néptömegek érdekeit képviseli, meg a szervezeti vonalat is, amely szolgálja ezt a politikai vonalat, és biztosítja a tömegekkel való kapcsolatot a Párton belül és kívül egyaránt. Mao Ce-tung elvtárs ezirányú tevékenysége a forradalmi agrárháború időszakában jelentősen továbbfejlődött, és a Vörös Hadsereg 4. hadtestének 1929-ben megtartott 9. pártkonferenciáján hozott határozatban koncentráltan jutott kifejezésre.[38] E határozat egyrészt magasfokú eszmei-politikai, elvi színvonalra emelte a pártépítés kérdéseit, megvédte a proletár ideológia osztatlan vezető szerepét, csapást mért a katonai szellemű gondolkodásmódra, a szubjektivizmusra, az individualizmusra, az egyenlősdi tendenciákra, a betyárcsapatra jellemző beállítottságra, a puccsiz-

musra és más hibás tendenciákra, rámutatott ezek létrejöttének okaira, a belőlük származó károkra és leküzdésük útjaira. Másrészt síkraszállt a határozat a demokratikus centralizmus elveinek szigorú betartása mellett, elítélte mind a demokratizmus, mind pedig a centralizmus túlzott korlátozását.

Mao Ce-tung elvtárs a Párt egybeforrottságának biztosítása érdekében védelmezte azt az elvet is, hogy a részt alá kell rendelni az egésznek, és — a kínai forradalom konkrét sajátosságaiból kiindulva — meghatározta, hogy milyen legyen a helyes viszony az új és a régi káderek között, a kívülről érkezett és a helybeli káderek között, a hadseregbeli funkcionáriusok és a helyi funkcionáriusok között, a különböző intézmények funkcionáriusai és a különböző közigazgatási körzetek funkcionáriusai között. Mao Ce-tung elvtárs ezzel példát mutatott arra, hogyan kell összehangolni az igazságért vívott állhatatos harcban kifejeződő elvhűséget a pártszervezetnek való engedelmeskedésben kifejeződő fegyelmezettséggel, hogyan kell helyesen folytatni a párton belüli harcot, és hogyan kell oltalmazni a Párt sorainak egybeforrottságát. Ezzel szemben a Pártban uralomra került hibás politikai vonal minden egyes esetben hibás szervezeti vonal megjelenésére vezetett. S minél tovább uralkodott a Pártban a hibás politikai vonal, annál nagyobb kárt okozott az ennek megfelelő hibás szervezeti vonal. Ilyenformán a forradalmi agrárháború időszakában a „baloldali" elhajlók nemcsak Mao Ce-tung elvtárs politikai vonala ellen harcoltak, hanem szervezeti vonala ellen is. Nemcsak azt a szektásságot fej-

lesztették ki, amely a pártonkívüli tömegektől való elszakadásban jelentkezett (nem úgy tekintették a Pártot, mint a néptömegek érdekeinek kifejezőjét és akaratuk képviselőjét), hanem azt a szektásságot is, amely a párttagságtól való elszakadásban jutott kifejezésre (a párttagok egyes csoportjainak részérdekeit nem rendelték alá az egész Párt érdekeinek, és a Párt vezető szerveit nem tekintették az egész párttagság akarata kifejezőjének). Különösen vonatkozik ez a harmadik „baloldali" elhajló vonal képviselőire. Mindazokat a párttagokat, akik a helytelen „baloldali" vonal gyakorlati tarthatatlansága láttán kifejezést adtak kételyeiknek, ellenvetéseiknek, elégedetlenségüknek, akik nem elég aktívan támogatták vagy nem elég erélyesen érvényesítették e vonalat, a „baloldali" elhajlók céljaik elérése érdekében, semmivel sem törődve, alaptalanul és igazságtalanul „jobboldali opportunistáknak", a „kulákvonal" híveinek, a „Lo Ming-vonal" követőinek, „békülékenyeknek", „kétkulacsosoknak" stb. bélyegezték. Az ilyen párttagok ellen „kíméletlen harcot" folytattak, „könyörtelen csapásokat" mértek rájuk, sőt, a „párton belüli harc" során olyan eszközökhöz is folyamodtak, amelyek csak a bűnözőkkel és az ellenséggel szemben engedhetők meg. Ez a helytelen „párton belüli harc" lett a „baloldali" elhajló vonalat képviselő vagy érvényesítő párttagok számára az állandó módszere annak, hogy emeljék a saját tekintélyüket, megvalósítsák követeléseiket, és megfélemlítsék az egyszerű párttagokat, meg a pártfunkcionáriusokat. Ez a harc aláásta a demokratikus centralizmus alapelveit, ki-

irtotta a Pártban a bírálat és az önbírálat demokratikus szellemét, mechanikus fegyelemmé változtatta a pártfegyelmet, elősegítette a vak engedelmesség és fejbólintással való elintézés kifejlődését, és ezzel akadályt gördített az életigenlő, alkotó marxista szellem kifejlődésének útjába. A párton belüli harc helytelen módszerei párosultak a káderekkel szemben alkalmazott szektás politikával. A szektások nem tekintették a régi kádereket a Párt aranyalapjának; a központban és a helyi szervezetekben egyaránt válogatás nélkül ledorongolták, fegyelmi büntetésekkel sujtották és leváltották mindazokat a tapasztalt, a tömegekkel szoros kapcsolatban levő régi funkcionáriusokat, akik nem tetszettek nekik, vagy nem akartak vakon engedelmeskedni és bólogatni nekik. Nem foglalkoztak az új káderek helyes nevelésével sem. Ahelyett, hogy komolyan foglalkoztak volna az új káderek (főleg munkáskáderek) kiemelésének munkájával, a régi káderek helyére a központban és a helyi szervezetekben egyaránt meggondolatlanul azokat az új vagy más helyekről érkezett funkcionáriusokat állították be, akik ínyükre voltak, s akik vakon engedelmeskedtek és bólogattak nekik, jóllehet ezek a funkcionáriusok nem rendelkeztek kellő tapasztalattal, és nem voltak kapcsolatban a tömegekkel. Ilymódon üldözték a régi kádereket, és ártottak az újaknak. Mi több, sok körzetben az ellenforradalmi elemek felszámolása terén folytatott hibás politika egybefonódott a szektás káderpolitikával; sok kiváló elvtársunkkal szemben helytelen rendszabályokat alkalmaztak, és így sokukat ártatlanul pusztulásba döntötték. Ennek

következtében a Párt rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett. E szektás hibák miatt a Pártban szakadás támadt a vezetés és a tömegek között, s rengeteg más természetellenes jelenség is felütötte a fejét. Mindez rendkívül nagy mértékben legyöngítette a Pártot.

A VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése kijelenti: mindazoknak az elvtársaknak a fegyelmi büntetését, akiket a hibás vonalak uralma idején helytelenül sújtottak, a körülményektől függően vagy teljesen vissza kell vonni, vagy pedig annyiban, amennyiben a fegyelmi döntés helytelen volt. Mindazokat az elvtársakat, akiket helytelen határozatok alapján ártatlanul tönkretettek, teljesen rehabilitálni kell, ha a vizsgálat megállapítja ártatlanságukat, és nevüket újra fel kell venni a párttagok névsorába. A Párt meg fogja őrizni emléküket.

d) IDEOLÓGIAI TÉREN

Bármely politikai, katonai és szervezeti vonal helyességét az dönti el, hogy a marxista-leninista dialektikus és történelmi materializmus eszmei alapjából indul-e ki, hogy a kínai forradalom objektív valóságából és a kínai nép objektív szükségleteiből indul-e ki. Mao Ce-tung elvtárs a kínai forradalmi mozgalomban való részvétele első percétől kezdve óriási figyelmet fordított arra, hogy a marxizmus-leninizmus tanításának fényében vizsgálja és tanulmányozza a kínai társadalom valóságos állapotát.

A forradalmi agrárháború időszakában többször is hangsúlyozta azt a tételt, hogy „aki nem folytatott vizsgálatot, annak nincs joga véleményt nyilvánítani", s többízben szót emelt a dogmatizmus és a szubjektivizmus káros hatása ellen.

Mao Ce-tung elvtársnak a forradalmi agrárháború időszakában kidolgozott nagyszerű politikai, katonai és szervezeti irányvonala éppen abból származott, hogy konkrétan elemezte az ország, a Párt akkori reális belső és külső helyzetét, elemezte e helyzet minden sajátosságát, hogy konkrétan levonta a kínai forradalom, és különösen az 1924—1927-es forradalom történelmi tapasztalatait, mégpedig a marxizmus-leninizmus tanítása, a dialektikus és a történelmi materializmus alapján. A kínai kommunistáknak, akik Kínában élnek és harcolnak, a dialektikus és a történelmi materializmus tanulmányozásakor, Mao Ce-tung elvtárshoz hasonlóan, azt a célt kell maguk elé tűzniök, hogy alkalmazzák a dialektikus és a történelmi materializmust a kínai forradalom gyakorlati kérdéseinek vizsgálatában és megoldásában.

Akkoriban azonban Mao Ce-tung elvtársnak ez a módszere természetesen érthetetlen és elfogadhatatlan volt mindazon párttagok számára, akik „baloldali" hibákban szenvedtek. Sőt mi több, a harmadik „baloldali" elhajló vonal képviselői a „szűk empirizmus" hívének bélyegezték Mao Ce-tung elvtársat. Ennek az a magyarázata, hogy a „baloldali" elhajlók nézeteinek az alapja éppen a szubjektivizmus és a formalizmus volt, s ez a harmadik „baloldali" elhajló vonal uralma idején a legerősebben a

dogmatizmusban jutott kifejezésre. A dogmatizmusnak az a jellegzetessége, hogy képviselői nem a reális helyzetből, hanem egyes, könyvekből kiragadott idézetekből indulnak ki. A dogmatikusok, ahelyett hogy marxista-leninista szempontból, a marxista-leninista módszer alapján komolyan tanulmányoznák Kína multbeli és jelenlegi politikai, katonai, gazdasági és kulturális életét, komolyan tanulmányoznák a kínai forradalom gyakorlati tapasztalatait, levonnák a megfelelő következtetéseket, és azokat a cselekvés vezérfonalául használnák a kínai forradalomban, majd pedig a tömegek gyakorlati tevékenységének próbakövén ellenőriznék következtetéseik helyességét, éppen ellenkezőleg járnak el: a marxizmus-leninizmus lényegét elvetve, a marxista-leninista irodalomból kiragadott egyes különálló tételeket vonatkoztatnak Kínára, és ezeket dogmákként kezelik, nem gondolkoznak azon, hogy vajjon alkalmazhatók-e ezek a tételek a jelenlegi kínai valóságra. Ennek következtében „elméleteik" szükségképpen elszakadnak a gyakorlattól, vezetésük elszakad a tömegektől; ennek következtében az ügy lelkiismeretes, komoly kezelése helyett csalhatatlanoknak tartják magukat, kérkednek, fecsegnek, s félnek az igazságos bírálattól és önbírálattól.

Az empirizmus, amely a dogmatizmus uralma idején együttjárt a dogmatizmussal, és annak hű segítőtársa volt, ugyancsak a szubjektivizmus és a formalizmus sajátos megnyilvánulása. Az empirikusok abban különböznek a dogmatikusoktól, hogy nem könyvekből merített ismeretekből indulnak ki, ha-

nem szegényes, korlátozott tapasztalatukból. Hangsúlyoznunk kell, hogy gyakorlati munkát végző elvtársaink tömegeinek hasznos tapasztalatai felbecsülhetetlen kincset jelentenek számunkra. Ha tudományosan általánosítjuk e tapasztalatokat, hogy későbbi cselekvésünk során ezekhez tartsuk magunkat, még korántsem vagyunk empirikusok; ez annyit jelent, hogy a marxista-leninista tanítás szellemében járunk el; hasonlóképpen, ha a marxista-leninista tételeket és elveket a forradalmi cselekvés vezérfonalául fogadjuk el, nem pedig dogmaként kezeljük, korántsem vagyunk dogmatikusok, hanem a marxista-leninista tanítással összhangban cselekszünk. Ha valaki a gyakorlati munka tapasztalataival rendelkező elvtársaink közül megelégszik saját korlátozott tapasztalataival, vagy — ami még rosszabb — nem hajlandó semmi mást elismerni, továbbá e tapasztalatokat mindenütt alkalmazható dogmáknak tekinti, mert nem érti és nem akarja elismerni azt, hogy „forradalmi elmélet nélkül nem lehet forradalmi mozgalom sem"[39], és „hogy vezethessünk, előre kell látnunk"[40], egyszóval elhanyagolja a marxizmus-leninizmusnak — a forradalmi világmozgalom során szerzett tapasztalatok általánosításának — tanulmányozását; ha valaki megrészegül elvtelen „prakticizmusától" és esztelen, távlat nélküli gyakorlatiasságától, s vezető állásba kerülve hősnek tekinti magát, hivalkodik régi párttagságával, nem hajlandó hallgatni az elvtársak bíráló szavára, s nem akarja kifejleszteni az önbírálatot — akkor az ilyen elvtárs empirikussá válik. Ezért, bár az empirikusok és a dogmatikusok kiindulópontja

különböző, gondolkodásmódjuk azonban lényegileg egyforma. A dogmatikusok és az empirikusok egyaránt elszakítják a marxizmus-leninizmus elméletét a kínai forradalom konkrét gyakorlatától, a részigazságokat és a viszonylagos igazságokat a dialektikus és a történelmi materlalizmus követelményeivel ellentétben egyetemes és abszolút igazságokká kiáltják ki; eszméik nem tükrözik az objektív valóságot a maga egész gazdagságában. Ezért mind a dogmatikusoknak, mind az empirikusoknak sok hibás elképzelésük van a kínai társadalomról és a kínai forradalomról (például a város szerepéről és a fehér körzetekben végzett munka döntő szerepéről alkotott hibás felfogás, vagy a „reguláris" háború irreális koncepciója stb.). Ez az az eszmei alap, amelyre az elvtársak e két csoportja együttműködését építette. Jóllehet az empirikusok többségének — tapasztalataik korlátozottsága folytán — gyakran nem volt önálló, szabatos, kialakult véleménye az általános jellegű kérdésekről, és ezért a dogmatikusokkal való szövetségben rendszerint a másodhegedűs szerepét játszották, Pártunk története során bebizonyosodott, hogy a dogmatikusok nem egykönnyen tudták volna megfertőzni a Pártot mérgükkel, ha nem működnek együtt az empirikusokkal. Mi több, a dogmatizmus szétzúzása után az empirizmus vált a Pártban a marxizmus-leninizmus terjesztésének fő akadályává. Ezért nemcsak a szubjektivista dogmatizmust, hanem a szubjektivista empirizmust is le kell küzdenünk. Csakis akkor terjeszthetjük el széles körben és gyökereztethetjük meg az egész Pártban a marxizmus-leninizmus eszméit,

vonalát és munkastílusát, ha teljesen felszámoljuk a dogmatizmust és az empirizmust.

A fentebb említett, politikai, katonai, szervezeti és eszmei téren elkövetett hibák alkotják az összes „baloldali" elhajló vonalak, és különösen a harmadik „baloldali" vonal alapvető hibáit. A politikai, katonai és szervezeti téren elkövetett valamennyi hibát a marxista-leninista ideológiától, a dialektikus és a történelmi materializmustól való eltávolodás magyarázza, s a szubjektivizmus és a formalizmus, a dogmatizmus és az empirizmus idézte elő.

A VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése kijelenti: amikor elítéljük az összes „baloldali" elhajló vonalak hibáit, ugyanakkor jól emlékezetünkbe kell vésnünk és végre kell hajtanunk Mao Ce-tung elvtársnak azt az útmutatását, hogy „a kérdéseket elemzően kell megközelíteni, nem pedig minden szempontot mellőzve"[41]. Meg kell állapítanunk, hogy az említett hibákat elkövető elvtársak nézeteiben korántsem volt minden helytelen. Számos kérdésben, mint például az imperializmus és a feudális erők elleni harc kérdésében, az agrárforradalom és a Csang Kaj-sek elleni háború kérdésében egy véleményen voltak a helyes vonalat védelmező elvtársakkal. Meg kell állapítanunk azt is, hogy a harmadik „baloldali" elhajló vonal, amely különösen sokáig volt uralmon, különösen súlyos kárt okozott a Pártnak és a forradalomnak. Mindazonáltal a Párt még ebben az időszakban is nagy sikereket ért el számos körzetben és a gyakorlati munka számos területén (például a

hadviselésben, a hadseregszervezésben, a tömegek háborúra való mozgósításában, a hatalmi szervek létrehozásának munkájában, a fehér körzetek területén végzett munkában) annak eredményeképp, hogy a pártfunkcionáriusok és az egyszerű párttagok a katonák és a nép nagy tömegeivel vállvetve, aktívan dolgoztak és hősiesen harcoltak. Éppen ezek a sikerek tették lehetővé, hogy éveken át álljuk a sarat a támadókkal szemben, és súlyos csapásokat mérjünk rájuk. És ezeket a sikereket végső fokon csak az elhajlók uralma ásta alá. A Párt és a nép örökre megőrzi mindazoknak a párttag és pártonkívüli funkcionáriusoknak, vezetőknek, aktivistáknak, mindazoknak az egyszerű párttagoknak és a nép egyszerű fiainak emlékét, akik az elhajló vonalak uralma idején hősökként áldozták életüket a nép érdekeiért, ugyanúgy, mint ahogy megőrzi a Pártunk történetének más időszakaiban elesett hősök emlékét is.

5

A „baloldali" elhajlók által a fent felsorolt négy területen elkövetett hibák nem tekinthetők véletleneknek: e hibáknak mély társadalmi gyökerei voltak.

Ahogy Mao Ce-tung elvtárs helyes vonala a kínai proletariátus legöntudatosabb részének ideológiáját tükrözte, ugyanúgy tükrözték a „baloldali" elhajló vonalak a kínai kispolgári demokraták ideológiáját. A félgyarmati, félfeudális Kína olyan ország, ahol a kispolgárság rendkívül nagylétszámú. Pár-

tunkat nemcsak kívülről veszi körül ez a széles társadalmi réteg; a kispolgárságból kikerült elemek a Párton belül is óriási többségben vannak. Ennek az a magyarázata, hogy azok a nagy győzelmek, amelyeket az Októberi Forradalom óta a marxizmus-leninizmus világszerte arat, továbbá a jelenkori Kína társadalmi-politikai viszonyai, főleg pedig a Kuomintang és a Kommunista Párt történelmi fejlődésének menete Kínában lehetetlenné tették egy erős kispolgári párt fennállását, aminek következtében a kispolgárságból kikerülő nagyszámú forradalmi demokrata a proletariátusnál keres kivezető utat. Ezenkívül, Kína gazdasági viszonyai között még a munkástömegeket és a munkásszármazású párttagokat is könnyen belepi a kispolgári penész. Ezért gyakran tükröződnek Pártunkban a kispolgári ideológia legkülönbözőbb árnyalatai. Ez elkerülhetetlen, és ebben nincs semmi meglepő.

Ha szemügyre vesszük a pártonkívüli kispolgári tömegeket, akkor a kínai polgári-demokratikus forradalom fő erejét képviselő parasztságon kívül megtaláljuk köztük a városi kispolgárságot is, amelynek zöme Kínában ugyancsak súlyos elnyomás alatt nyög, s amely állandóan, gyorsan és tömegesen veszti el munkáját, koldusbotra jut és elnyomorodik. A városi kispolgárság kitartóan gazdasági és politikai jellegű demokratikus átalakításokat követel. Ezért van az, hogy a forradalom jelenlegi szakaszában a városi kispolgárság is egyik hajtóereje a forradalomnak. A kispolgárság azonban, mint közbülső osztály, kettős természetű: pozitív oldala, forradalmisága abban áll, hogy óriási többségében enged a

proletariátus politikai, szervezeti, sőt, eszmei befolyásának, hogy jelenleg a demokratikus forradalomért száll síkra, és képes összefogni, harcolni ezért a forradalomért, a jövőben pedig együtt tarthat a proletariátussal a szocializmus felé vezető úton is; negatív oldala, elmaradottsága azonban nemcsak abban áll, hogy olyan gyengéi vannak, amilyen gyengéi a proletariátusnak nincsenek, hanem abban is, hogy amikor elveszti a proletariátus vezetését, rendszerint a liberális, sőt, a nagyburzsoázia befolyása alá kerül, annak foglya lesz. Ezért a jelenlegi szakaszban a proletariátusnak és élcsapatának, a Kínai Kommunista Pártnak a pártonkívüli kispolgári tömegekkel való kapcsolata terén — a kispolgársággal fenntartott határozott és széleskörű szövetség alapján — egyrészt türelmesen kell viselkednie, s meg kell békülnie e kispolgárság liberális eszméivel és munkastílusával, feltéve, ha ez nem akadályozza az ellenség elleni harcot és a közös társadalmi tevékenységet, másrészt kellőképpen nevelnie kell a kispolgárságot, hogy szorosabbra fűzhesse vele fennálló szövetségét.

Ami a kispolgárságnak azokat az elemeit illeti, akik maguktól lemondanak korábbi álláspontjukról, és belépnek a proletárpárt soraiba, velük egészen más a helyzet. A Párt velük kapcsolatos politikájának elvileg különböznie kell attól a politikától, amelyet a pártonkívüli kispolgári tömegekkel kapcsolatban folytat. Ezek az elemek, mivel azelőtt is közel álltak a proletariátushoz, most pedig önként beléptek a proletariátus pártjába, fokozatosan a proletariátus eszmei álláspontjára helyezkedhetnek,

és nagy hasznára lehetnek a proletariátusnak, ha a Pártban marxista-leninista nevelésben részesülnek, és a tömegek forradalmi harca során gyakorlatilag megedződnek. És valóban, a Pártunkba belépett kispolgári elemek túlnyomó többsége bátran, életét sem kímélve harcol a Párt és a nép ügyéért. Ezek az emberek eszmeileg nagyot fejlődtek, és sokan közülük ma már marxisták-leninisták. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy mindazoknak, akik a kispolgárságból kerültek ki, és még nem tértek át a proletariátus eszmei álláspontjára, lényegénél fogva más a forradalmiságuk, mint a proletariátusé, s ez a különbség gyakran antagonizmusba nőhet át. Azok a párttagok, akiknek a forradalmisága kispolgári forradalmiság, szervezetileg beléptek ugyan a Pártba, eszmeileg azonban még nem, vagy nem egészen léptek be. Az ilyenek gyakran nem mások, mint marxista-leninista mezbe öltözött liberálisok, reformisták, anarchisták, blanquisták[42] stb., következésképpen nem tudják győzelemre vezetni sem a jövő kommunista mozgalmát, amely a kommunizmus megvalósításáért fog folyni Kínában, sem az új demokráciáért folyó jelenlegi mozgalmat. Ha a proletariátus legöntudatosabb elemei nem fognak teljes határozottsággal éles határt vonni a marxista-leninista ideológia és a kispolgárság soraiból származó párttagok régi ideológiája között, ha nem fogják szigorúan, de helyesen és türelmesen nevelni az utóbbiakat, és nem fognak harcolni régi ideológiájuk ellen, akkor lehetetlen lesz leküzdenünk ezt a kispolgári ideológiát, sőt, maguk a kispolgári elemek fogják kétségtelenül megpróbálni majd, hogy a saját

képükre és hasonlatosságukra megváltoztassák a Pártnak — a proletariátus élcsapatának — arculatát, hogy a kezükbe ragadják a Pártot, ami kárára lenne a Párt és a nép ügyének. Minél szorosabb a Pártot körülvevő kispolgári gyűrű, minél több a kispolgári származású elem a Pártban, annál szigorúbban kell a Pártnak őrködnie azon, hogy sorai — a proletariátus élcsapatának sorai — tiszták legyenek; ellenkező esetben a kispolgári ideológiának a Párt ellen indított támadása egyre elkeseredettebbé fog válni, és a Párt ügye szükségképpen egyre nagyobb károkat fog szenvedni. Az a gyakori harc, amely a multban a különféle elhajló vonalak és a Párt helyes vonala között folyt, lényegében a Párton kívül folyó osztályharc tükröződése volt a Pártban. A „baloldali" elhajlók politikai, katonai, szervezeti és eszmei téren elkövetett, fent felsorolt hibái viszont a kispolgári ideológia megnyilvánulásai voltak.

A kispolgári ideológia három területen nyilvánul meg. Az első a gondolkodásmód területe. A kispolgári gondolkodásmód alapjában véve a vizsgált kérdések szubjektív és egyoldalú megítélésében fejeződik ki: a kispolgári elemek, ahelyett hogy az osztályerőviszonyok objektív és sokoldalú megítéléséből indulnának ki, saját szubjektív óhajaikat, benyomásaikat és fecsegésüket tekintik valóságnak, s az egyoldalút sokoldalúnak, a részt egésznek, a fát erdőnek nézik. A reális termelőfolyamattól elszakadt kispolgári értelmiség gondolkodásmódját — mivel ennek az értelmiségnek csak könyvekből szerzett ismeretei vannak, gyakorlati ismeretei azonban

nincsenek — rendszerint a dogmatizmus jellemzi, amiről fentebb beszéltünk. Ami pedig a termeléssel kapcsolatban levő kispolgári elemeket illeti, bár ezeknek vannak némi gyakorlati ismereteik, mégis — a kistermelés szűkkörűsége, szétforgácsoltsága, elszigeteltsége és konzervativizmusa által meghatározott korlátozottságuk miatt — gondolkodásmódjukat leggyakrabban az empirizmus jellemzi, amiről fentebb szintén beszéltünk.

A második a politikai tendenciák területe. A kispolgárság politikai tendenciái — a kispolgárság életmódja és a belőle fakadó szubjektív, egyoldalú gondolkodásmód folytán — rendszerint — a hol balra, hol jobbra való kilengésekben fejeződnek ki. A kispolgári forradalmárok sok tipikus képviselője a forradalom azonnali győzelmében reménykedik, amely gyökeresen megváltoztatná jelenlegi helyzetüket. Ezért nincs türelmük hosszas erőfeszítésekre a forradalmi harcban, kedvelik a „baloldali" forradalmi frázisokat és jelszavakat, s hajlamosak a szektás zárkózottságra és a kalandorkodásra, a szektás és kalandor akciókra. Éppen e kispolgári tendenciáknak a Pártban való tükröződése eredményezte a fent felsorolt „baloldali" elhajló vonalak különféle hibáit, amelyek a forradalom előtt álló feladatok, a forradalmi támaszpontok, a taktikai vezetés és a katonai vonal kérdéseiben mutatkoztak meg.

Ezek a kispolgári forradalmárok azonban más körülmények között, a kispolgári forradalmároknak egy másik részéhez hasonlóan, pesszimizmusba eshetnek, s a burzsoázia uszályában kullogva jobb-

oldali hangulatok és jobboldali nézetek kifejezőivé válhatnak. Csen Tu-hsziu irányelvei az 1924—1927-es forradalom utolsó időszakában, Csang Kuo-tao irányelvei az agrárforradalom utolsó időszakában és a megfutamodás irányvonala a Hosszú Menetelés első időszakában — mindez az említett jobboldali opportunista kispolgári nézetek tükröződése volt a Pártban. A japán hódítók elleni háború időszakában pedig még kapituláns hangulat is előfordult. Általában akkor, amikor a burzsoázia és a proletariátus között szakadás van, leggyakrabban „baloldali" hibák fordulnak elő (az agrárforradalom időszakában például a „baloldali" elhajlók háromszor kerekedtek felül a Párt vezető szerveiben); azokban az időszakokban viszont, amikor a burzsoázia és a proletariátus szövetségben van, főleg jobboldali hibák fordulnak elő (mint például az 1924—1927-es forradalom utolsó időszakában és a japán területrablók elleni háború elején). Azonban sem a „baloldali", sem a jobboldali elhajlás nem kedvez a forradalomnak: csak az ellenforradalom számára előnyös. A körülmények változásától függően hol balra, hol jobbra való kilengések, szélsőséges tendenciák, szólamok kedvelése, politikai karrierizmus — ezek a kispolgári ideológia negatív sajátosságai. Mindez a kispolgárság labilis gazdasági helyzetének ideológiai tükröződése.

A harmadik a szervezeti kérdésekhez való viszony területe. A kispolgárság, minthogy köti a kispolgárságra általában jellemző életmód és gondolkodásmód, különösen pedig a kínai társadalom elmaradottsága és szétforgácsoltsága folytán —

mely társadalmat a patriarchális és céhszerű elzárkózottság jellemzi — hajlamos a szervezeti kérdések területén az individualista és szektás tendenciákra. E tendenciák a tömegektől való elszakadásban nyilvánulnak meg. A Párt életében kifejezésre jutva, e tendenciák maguk után vonták azokat a szervezeti kérdésekben vallott káros nézeteket, amelyekhez a fentebb felsorolt „baloldali" elhajló vonalak hívei tartották magukat. Az a helyzet, amelyben a Párt, az elkülönült falu adottságai között, huzamos ideig viselte a partizánháborút, méginkább kedvezett e tendenciák kifejlődésének, amelyek abban nyilvánulnak meg, hogy képviselőik a Párt és a nép erőit a Párt és a nép önfeláldozó szolgálata helyett azok érdekeinek rovására használják fel, saját személyi vagy szűk csoportérdekeiket tartva szem előtt. Ezért az ilyen tendenciák összeegyeztethetetlenek a Párt és a tömegek kapcsolatának elvével, a párton belüli demokratikus centralizmus elvével, a pártfegyelemmel. E tendenciák, a legkülönbözőbb formákat öltve — ilyen formák például a bürokratizmus, a patriarchális zsarnokoskodás, a fegyelmi büntetésekkel való visszaélés, az adminisztrálgatás, a dicsőséghajhászás, a félanarchizmus, a liberalizmus, az ultrademokratizmus, a szeparatizmus, a céhszellem, a „hegyi" sovinizmus, a földik és volt iskolatársak összefogása, a klikkszellem, a harc gengsztermódszerei stb. —, aláássák a Párt és a tömegek kapcsolatát és a Párt sorainak egybeforrottságát.

Ez az a három terület, amelyen a kispolgári ideológia megnyilvánul. Nem egyszer ütötte fel a

fejét Pártunk ideológiájában a szubjektivizmus, politikájában a sokféle „baloldali" és jobboldali elhajlás, szervezeti kérdésekben pedig a szektásság. Mindez — függetlenül attól, hogy ezek a tendenciák határozott irányvonallá formálódtak-e, és hogy híveik magukhoz ragadták-e a pártvezetést — a kispolgári ideológia nyilvánvalóan antimarxista, antileninista, proletárellenes megnyilvánulása volt. A Párt és a nép érdekében elengedhetetlenül szükséges, hogy nevelő rendszabályokhoz folyamodjunk, hogy feltárjuk a Pártba behatolt kispolgári ideológia lényegét, és leküzdjük ezt az ideológiát, hogy segítsük képviselőit a proletár álláspontra való áttérésben.

6

A fentebb elmondottakból kitűnik, hogy a különböző „baloldali" elhajló vonalak — és különösen a harmadik vonal — uralma nem volt véletlen; ezek a vonalak meghatározott társadalmi-történelmi viszonyok termékeiként jelentek meg. Következésképpen a hibás „baloldali" és jobboldali nézetek leküzdésében nem engedhető meg sem a nemtörődömség, sem az elhamarkodottság; a marxista-leninista nevelés fokozása útján még jobban ki kell fejlesztenünk minden párttagban azt a képességet, hogy meg tudja különböztetni a proletár ideológiát a kispolgári ideológiától, fejlesztenünk kell a Pártban a demokráciát, fel kell lendítenünk a bírálatot és az önbírálatot, nagy türelemmel kell meggyőznünk és nevelnünk a párttagokat, konkrét

példákon kell megmutatnunk a hibák lényegét és káros voltát, fel kell tárnunk a hibák történelmi és eszmei gyökereit, s meg kell mutatnunk kijavításuk módját. Így kell értelmezniök a marxistáknak-leninistáknak a Pártban elkövetett hibák leküzdését.

A VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése megállapítja: az az irányvonal, amelyet Mao Ce-tung elvtárs jelölt ki a munkastílus megjavításáért az egész Pártban kibontakozott mozgalomban és a Párt történetének tanulmányozásáért folyó mozgalomban — vagyis az az irányvonal, amelyet a következő szavak fejeznek ki: „kutassuk a multat, hogy okuljunk belőle", „gyógyítsunk, hogy megmentsük a beteget", „teljesen tisztázzuk a kérdés eszmei oldalát, és fogjunk össze az elvtársakkal"[43] —, mintaképe annak, hogy milyen is a Pártban elkövetett hibák leküzdésének helyes, marxista-leninista módszere. Ennek az irányvonalnak köszönhető, hogy a Párt eszmei, politikai és szervezeti fejlesztésében, a Párt sorainak tömörítésében nagy sikereket értünk el.

A Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése megállapítja továbbá: a csentuhsziuizmus és a liliszanizmus elleni harc, amelyet annakidején a Pártban folytattunk, feltétlenül szükséges volt. Ennek a harcnak azonban mindkét esetben megvolt az a fogyatékossága, hogy nem változtattuk tudatosan a széles körben elterjedt kispolgári eszmék leküzdésének fontos eszközévé, emiatt nem tártuk fel teljesen a hibák eszmei lényegét és gyökereit,

s nem mutattuk meg kellőképpen az elkövetett hibák kijavításának útjait. Ennek következtében a hibák gyakran megismétlődtek. Ugyanakkor a csentuhsziuizmus és a liliszanizmus elleni harc során túlzott mértékben hangoztattuk a személyi felelősség jelentőségét, úgy véltük, hogy csak le kell sujtanunk a hibák elkövetőire, s a kérdés máris el van intézve. A Párt, miután felismerte és elítélte a VI. kongresszuson választott Központi Bizottság negyedik teljes ülése óta elkövetett hibákat, azt tartja, hogy ezután minden párton belüli eszmei harcban ki kell küszöbölnünk az effajta fogyatékosságokat, és szigorúan ahhoz az irányvonalhoz kell tartanunk magunkat, amelyet Mao Ce-tung elvtárs mutatott meg. Minden előítélet nélkül üdvözölnünk kell és be kell vonnunk a Párt munkájába mindazokat az elvtársakat, akik a multban hibákat követtek el, ha csakugyan megértették hibáikat, és hozzáláttak kijavításukhoz. Azoknak az elvtársaknak is, akik még nem értették meg kellőképpen hibáikat, és nem javítják ki, de azért nem is védelmezik őket, őszintén, elvtársiasan segítenünk kell, hogy felismerjék és kijavítsák hibáikat.

Ma már az egész Párt megérti a multbeli hibás vonalak káros voltát, és egységesen felzárkózik a Mao Ce-tung elvtárs vezette Központi Bizottság mögött. Ezért a jövőben minden párttagnak az a feladata, hogy a dolog eszmei oldalának teljes tisztázása és a szilárd elvhűség alapján fokozza a Párt egységét, és — mint e határozat második részében megállapítottuk — „a japán területrablók elleni háború győzelmes befejezéséért és a kínai

nép teljes felszabadításáért folyó harc érdekében az egész Pártot . . . egyetlen összehangolt, acélkemény családdá forrassza össze". Pártunk történetének bármelyik kérdését tanulmányozzuk is, bármit bíráljunk és bármiről vitatkozzunk ezen a téren, az összefogás érdekeiből kell kiindulnunk, és az összefogás ügyét kell szolgálnunk. Helytelen lenne, ha megszegnénk ezt az elvet. Figyelembe véve azonkívül, hogy a Pártban még megvannak a kispolgári ideológia társadalmi gyökerei, hogy a Párt huzamos ideje a falun folyó partizánháború, a falura jellemző elkülönültség körülményei közepette él és dolgozik, figyelembe véve továbbá, hogy a Pártban még megtalálhatók a dogmatizmus és az empirizmus csökevényei, s főleg pedig azt, hogy az empirizmust még nem lepleztük le annak rendje s módja szerint, figyelembe véve végül, hogy bár Pártunkban alapjában véve már leküzdöttük a szektásságot, ezt a veszedelmes jelenséget, de a szektás tendenciák egyik válfaja, az úgynevezett „hegyi" sovinizmus még mindig erősen el van terjedve — mindezt figyelembe véve, a Pártnak résen kell lennie, és nem szabad megfeledkeznie arról, hogy még hosszas harcot kell vívnunk a hibás eszmék további leküzdéséért, ha a marxizmus-leninizmus zászlaja alatt teljes eszmei egységbe akarunk forrni. Ezzel kapcsolatban a Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése határozatilag kimondja: ahhoz, hogy a Pártban továbbfejlesszük a pártosság szellemét, és véglegesen leküzdjük az olyan elhajlásokat, mint a dogmatizmus, az empirizmus, a szektásság és a „hegyi"

sovinizmus, az egész Pártban fokoznunk kell a marxista-leninista eszmei nevelőmunkát, különösen törekedve arra, hogy e nevelőmunkát összekapcsoljuk a kínai forradalom gyakorlatával.

7

A VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése hangsúlyozza: a kínai forradalom huszonnégy esztendei tapasztalata igazolta és továbbra is igazolja azt, hogy teljes mértékben helyes Pártunk és a milliós néptömegek harcának az az irányvonala, amelynek Mao Ce-tung elvtárs a kifejezője. E vonal helyességének élő bizonyítékai azok a nagy sikerek, amelyeket Pártunk a japán területrablók elleni háború során eddig kivívott, s az a döntő szerep, amelyet a Párt ebben a háborúban betölt. Ha egészében vizsgáljuk a kínai forradalmat — azt a forradalmat, amely Pártunk vezetésével huszonnégy év óta rohamosan fejlődik, s amelynek során nagy sikereket értünk el, és gazdag tapasztalatokat szereztünk —, akkor a Párt történetének egyes időszakaiban elkövetett „baloldali" és jobboldali elhajló hibák csak részjelenségeknek tekinthetők. Abban az időszakban, amikor a Párt még nem volt eléggé tapasztalt és öntudatos, ezeket a jelenségeket aligha lehetett volna teljesen elkerülni. Ezenkívül, a Párt éppen az effajta hibák elleni harc során vált még erősebbé; ma már az egész Párt eddig soha nem látott egyetértéssel ismeri el Mao Ce-tung elvtárs

vonalának helyességét, és példátlan tudatossággal sorakozik fel Mao Ce-tung zászlaja alatt. Ha a pártaktíva, az egyszerű párttagok és a néptömegek még nagyobb mértékben és még alaposabban magukévá teszik azokat a marxista-leninista eszméket, amelyeknek Mao Ce-tung elvtárs a kifejezője, akkor ezek az eszmék messze előre fogják lendíteni és legyőzhetetlenné fogják tenni a Pártot, a kínai forradalmat.

A Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülésének szilárd meggyőződése, hogy a Kínai Kommunista Párt, amely három olyan forradalmi küzdelem gazdag tapasztalatait mondhatja magáénak, mint az északi hadjárat, a forradalmi agrárháború és a japán területrablók elleni háború, Mao Ce-tung elvtárs vezette Központi Bizottságának helyes irányításával feltétlenül győzelemre viszi a kínai forradalmat.

JEGYZETEK

[1] Lásd „A kínai forradalmi háború stratégiai kérdései" című munkához fűzött 3. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

[2] Lo Csang-lung a Kínai Kommunista Párt tagja volt a Párt fennállásának kezdeti időszakában; később elárulta a kínai forradalmat. A VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság 1931-ben lezajlott negyedik teljes ülését megelőző időszakban és e teljes ülés után pesszimisztikusan ítélte meg a kínai forradalom távlatait, kilátástalannak tartotta a forradalmat, nyiltan állást foglalt a trockista csentuhsziuisták ellenforradalmi platformja mellett és a VI. pártkongresszus irányvonala ellen, megrágalmazta a Vörös Hadsereget és a vörös támaszpontokat, s röplapok terjesztése útján kiszolgáltatta Csang Kaj-sek bandájának a vezető pártkáderek név-

sorát. A Párt által vezetett forradalmi harc meghiúsítása céljából Lo Csang-lung szakadár tevékenységet fejtett ki, és külön szervezeteket — „rendkívüli központi bizottságot", „külön tartományi bizottságokat", „külön körzeti bizottságokat", „külön szakszervezeti pártfrakciókat" stb. — alakított. 1931 januárjában kizárták a Pártból.

[3] Lásd „A japán imperializmus elleni harc taktikájáról" című munkához fűzött 20. és 21. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

[4] 1930 szeptemberében a Vörös Hadsereg 1. frontjának csapatai másodízben indítottak támadást Csangsa ellen. Mivel az erődök és egyéb védelmi berendezések mögé húzódott ellenség repülőgépek és hadihajók támogatásával makacsul védekezett, a Vörös Hadsereg sokáig nem tudta elfoglalni a várost; közben az ellenség erősítést vont össze, és így a Vörös Hadsereg kedvezőtlen helyzetbe került. Mao Ce-tung elvtárs meggyőzte a Vörös Hadsereg 1. frontjának parancsnokságát, hogy vonja vissza a Csangsát bekerítő csapatokat, majd arról is meggyőzte, hogy le kell mondani Csiucsiang és más nagyvárosok elfoglalásáról, és arra kell törekedni, hogy összpontosított erővel elfoglalják Csaling, Juhszien, Liling, Pinghsziang és Csian kerületeket. Ez lehetővé tette a Vörös Hadsereg 1. frontjának jelentős megerősödését.

[5] Csü Csiu-po elvtárs — a Kínai Kommunista Párt egyik legrégibb tagja és vezetője. A Kínai Kommunista Párt III. kongresszusától a VI. kongresszusig (1923-tól 1928-ig) minden egyes Központi Bizottságba beválasztották. Az első forradalmi polgárháború időszakában Csü Csiu-po elvtárs aktívan harcolt Taj Csi-tao „eszméi" ellen (Taj Csi-tao a Kuomintang jobbszárnyának képviselője volt, s szembeszállt a Kommunista Párttal és a néppel); harcolt továbbá a jobboldali opportunizmus ellen is, amelynek a Kínai Kommunista Pártban Csen Tu-hsziu volt a kifejezője. Miután a Kuomintang 1927-ben elárulta a forradalmat, Csü Csiu-po elvtárs szervezte meg a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának rendkívüli tanácskozását, amely 1927 augusztus 7-én ült össze, és amely véget vetett a csentuhsziuizmus uralmának a Párt-

ban. Az 1927 telétől 1928 tavaszáig terjedő időszakban Csü Csiu-po elvtárs, aki akkor vezető munkát végzett a Központi Bizottságban, baloldaliaskodó, puccsista hibákat követett el. 1930 szeptemberében Csü Csiu-po elvtárs szervezte meg a Központi Bizottság harmadik teljes ülését, amely véget vetett a Pártra nézve ártalmas liliszani vonalnak. A VI. pártkongresszuson választott Központi Bizottság negyedik teljes ülésén, 1931 januárjában azonban a „baloldali" dogmatikusok és szektások megtámadták, és eltávolították a Párt központi vezető szerveiből. Csü Csiu-po elvtárs ettől kezdve egészen 1933-ig Lu Hszinnel együtt Sanghajban a kulturális fronton fejtett ki forradalmi tevékenységet. 1933-ban a Csianghszi-tartománybeli vörös támaszpont területére ment, ahol a Központi Demokratikus Munkás-Paraszt Kormány közoktatásügyi népbiztosa volt. A Vörös Hadsereg fő erőinek Hosszú Menetelése idején Csü Csiu-po elvtárs a csianghszi támaszpont területén maradt. 1935 márciusában Fucsien tartomány partizánkörzetében a csangkajsekista banditák fogságába esett, és ugyanazon év június 18-án a Fucsien tartománybeli Csanting városában mártírhalált halt a hóhérok kezétől.

* Lin Jü-nan elvtárs, a Kínai Kommunista Párt tagja, a kínai szakszervezeti mozgalom egyik vezetője és szervezője a mozgalom korai időszakában. Annakidején a Kínai Országos Munkaszövetség Titkársága vuhani tagozatának vezetője, a Kínai Országos Szakszervezeti Szövetség Végrehajtó Bizottságának tagja és a szövetség ügyvezető titkára volt. 1931-ben Sanghajban a csangkajsekista banditák elfogták, és Lunghuában (Sanghaj egyik kerületében) kivégezték.

* Li Csiu-si elvtárs, a Kínai Kommunista Párt tagja, 1928-ban a Kínai Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának tagja, a szövetség Központi Bizottsága propagandaosztályának vezetője és a szövetség Központi Bizottsága „Csungkuo Csingnien" („Kínai Ifjúság") című lapjának szerkesztője volt. 1931-ben, amikor Li Csiu-si elvtárs a Párt Központi Bizottságának propagandaosztályán dolgozott, a csangkajsekista banditák Sanghajban elfogták, és Lunghuában kivégezték.

[8] Ho Meng-hsziung elvtárs, a Kínai Kommunista Párt tagja, a szakszervezeti mozgalom egyik szervezője az ország északi részén a mozgalom kezdeti időszakában, a Peking—Szujjüan vasútvonal vasutas szakszervezetének megalapítója. Miután a Kuomintang 1927-ben elárulta a forradalmat, Sanghajban dolgozott, mint Csiangszu tartomány tartományi pártbizottságának tagja és e bizottság paraszttagozatának titkára. 1931-ben a csangkajsekista banditák elfogták és Lunghuában kivégezték.

[9] Csin Pang-hszien elvtárs, más néven Po Ku, a Kínai Kommunista Párt tagja, 1931 szeptemberétől 1935 januárjáig előbb a sanghaji Ideiglenes Központi Bizottság Irodájának, majd a vörös körzetekben működő Központi Bizottság Irodájának élén állt. Ebben az időszakban súlyos „baloldali" elhajló hibákat követett el. A japán területrablók elleni háború kezdeti időszakában a Párt Központi Bizottságának Déli Irodájában működött. 1941 után Mao Ce-tung elvtárs vezetésével Jenanban megalapította a „Csiefangzsipao" című lapot és a „Hszinhua" hírügynökséget, és ezeket vezette. 1945-ben, a Párt VII. kongresszusán újra megválasztották a Központi Bizottság tagjává. 1946 februárjában Csungcsingbe utazott, hogy részt vegyen a Kuomintanggal folytatott tárgyalásokon. Visszatérése során, ugyanazon év áprilisában repülőszerencsétlenség áldozata lett.

[10] 1935 őszén az északsenhszi forradalmi támaszpont területére (amely a Senhszi és Kanszu tartomány találkozásánál levő körzetből és Senhszi tartomány északi részéből állt) a Központi Bizottság képviselőjeként megérkezett Csu Li-csi elvtárs, a hibás „baloldali" nézetek híve. Egy másik „baloldali" elhajlóval, Kuo Hung-tao elvtárssal, aki már itt dolgozott, minden munkaterületen — politikai, katonai és szervezeti téren egyaránt — következetesen érvényesíteni kezdte a „baloldali" opportunista vonalat, kiszorította a vezetésből Liu Csi-tan, Kao Kang és más elvtársakat, akik a helyes vonalat követve Senhszi tartomány északi részén megalakították a Vörös Hadsereget, és forradalmi támaszpontot szerveztek. Később, az ellenforradalom felszámolására irányuló munka során, Csu Li-csi és Kuo Hung-tao fölöttébb hibás úton járva letar-

tóztatták a helyes vonalat követő pártfunkcionáriusok nagy csoportját, s ezzel komoly válságot idéztek elő az északsenhszi forradalmi támaszpont körzetében. Novemberben, a Hosszú Menetelés befejezése után, a Párt Központi Bizottsága megérkezett Észak-Senhszibe, helyrehozta ezeket a „baloldali" elhajló hibákat, kiszabadította a börtönből Liu Csi-tant, Kao Kangot és a többi elvtársat, s így kivezette az északsenhszi forradalmi támaszpontot veszélyes helyzetéből.

[11] Lásd *Sztálin.* „A kínai forradalom kérdései" *(Sztálin* Művei. 9. köt. Szikra 1952. — *Szerk.)*, „A kínai forradalom és a Kommunista Internacionále feladatai", 2. fejezet (9. köt. — *Szerk.)*, és „A kínai forradalom távlatairól" *(Sztálin* Művei. 8. köt. Szikra 1952. — *Szerk.)*.

[12] Lásd a „Jelentés a Hunan-tartományi parasztmozgalommal kapcsolatban megtartott vizsgálatról" című munkát e kiadás 1. kötetében.

[13] Lásd „A Csingkangsanban folyó harc" című munkának „A forradalom jellegéről" című fejezetét e kiadás 1. kötetében.

[14] Lásd „A csingkangsani frontbizottság levele a Központi Bizottságnak" (1929 április). E levél idézett részlete megtalálható „A szikrából tűz gerjedhet" című munkában (e kiadás 1. kötetében, 221. old.).

[15] Lásd a „Miért állhat fenn Kínában vörös hatalom?" és „A Csingkangsanban folyó harc" című munkákat e kiadás 1. kötetében.

[16] 1933 januárjában a Kínai Kommunista Párt nyilatkozatot tett közzé, amelyben felajánlotta a forradalmi támaszpont és a Vörös Hadsereg ellen támadó összes kuomintangista csapatoknak, hogy a japán területrablók együttes visszaverése érdekében kössenek egyezményt a hadműveletek beszüntetésére a következő három feltétellel: 1) a forradalmi támaszpont és a Vörös Hadsereg elleni támadás beszüntetése, 2) a demokratikus szabadságjogok biztosítása a népnek, 3) a nép felfegyverzése.

[17] Lásd „A japán imperializmus elleni harc taktikájáról" című munkához fűzött 14. jegyzetet e kiadás 1. kötetében.

[18] *Sztálin.* „A kínai forradalom távlatairól". *(Sztálin* Művei. 8. köt. Szikra 1952. 388. old. — *Szerk.)*

[19] Lásd a „Miért állhat fenn Kínában vörös hatalom?" és „A szikrából tűz gerjedhet" című munkákat e kiadás 1. kötetében.

[20] Lásd a „Miért állhat fenn Kínában vörös hatalom?" című munkát (e kiadás 1. kötetében, 110. old. — *Szerk.).*

[21] Lásd „A szikrából tűz gerjedhet" című munkát (e kiadás 1. kötetében, 213—214. old. — *Szerk.).*

[22] Lásd *Sztálin.* „A leninizmus alapjairól", 7. fejezet („Stratégia és taktika"), és „Jegyzetek mai témákról", 2. fejezet („Kínáról"). Az idézet az utóbbi munkából való *(Sztálin* Művei. 9. köt. Szikra 1952. 360. old. — *Szerk.).*

[23] Lásd „A Csingkangsanban folyó harc" című munkát (e kiadás 1. kötetében, 127. old. — *Szerk.).*

[24] Lásd „A Csingkangsanban folyó harc" című munkát (e kiadás 1. kötetében, 128. old. — *Szerk.).*

[25] Lásd „A Csingkangsanban folyó harc" című munkát (e kiadás 1. kötetében, 132. old. — *Szerk.).*

[26] Lásd „A csingkangsani frontbizottság levele a Központi Bizottságnak" (1929 április). E levél idézett részlete megtalálható „A szikrából tűz gerjedhet" című munkában (e kiadás 1. kötetében, 227. old. — *Szerk.).*

[27] Lásd „A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának általános határozata az ellenség ötödik «hadjárata» elleni harc kérdéséről". (A cuni tanácskozás határozata.)

[28] Lásd „A kínai forradalmi háború stratégiai kérdései" című munkát (e kiadás 1. kötetében, 367. old. — *Szerk.).*

[29] Lásd a „Pártunk politikájáról" című munkát (e kiadás 3. kötetében, 419. old. — *Szerk.*).

[30] *Liu Sao-csi.* „Vessünk véget a szektás elzárkózottságnak és a kalandorkodásnak".

[31] *Liu Sao-csi.* „Levél a Központi Bizottságnak a fehér körzetekben folyó munkáról".

[32] *Liu Sao-csi.* „Vessünk véget a szektás elzárkózottságnak és a kalandorkodásnak".

[33] Lo Ming annakidején a Kínai Kommunista Párt tagja volt. 1933-ban a Központi Vörös Támaszpont területén működő fucsieni tartományi bizottság titkári teendőit végezte. Lo Mingnek az volt az álláspontja, hogy Fucsien tartomány nyugati részének határmenti körzeteiben (Sanghang, Jungting stb.) nehezebbek a körülmények, s ezért a Pártnak e körzetekben más politikát kell folytatnia, mint a támaszpont stabil körzeteiben. A „baloldali" elhajlók ezért megtámadták Lo Minget. Felfújták az ügyet, álláspontjáról kijelentették, hogy „opportunista, likvidátori vonal, amely a visszavonulást és megfutamodást írja elő, és amely a forradalom ügye iránti bizalmatlanságot fejezi ki", majd számos szervezeti rendszabályhoz folyamodva megindították a „harcot Lo Ming vonala ellen".

[34] „A fegyelem három parancsolata" és a „Nyolc pontból álló utasítás" azokat a szabályokat tartalmazza, amelyeket Mao Ce-tung elvtárs állított össze a Kínai Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg számára a forradalmi agrárháború időszakában. E szabályok később a 8. és az Új 4. hadsereg, most pedig a Kínai Felszabadító Néphadsereg fegyelmi szabályaivá váltak. Minthogy a különböző körzetekben és a különböző csapattesteknél ezek a szabályok tartalmilag kissé eltértek egymástól, 1947 októberében a Felszabadító Néphadsereg vezérkara egységesítette őket. „A fegyelem három parancsolata" a következő: 1) mindenben engedelmeskedj parancsnokodnak; 2) ne végy el semmit a lakosságtól; 3) minden zsákmányt szolgáltass be a kincstárnak. Az „Utasítás" nyolc pontja így

hangzik: 1) légy udvarias; 2) bármit vásárolsz, becsületesen fizess érte; 3) minden igénybevett holmit szolgáltass vissza; 4) a megrongált holmiért fizess kártérítést; 5) ne verekedj, és ne használj trágár kifejezéseket; 6) ne okozz kárt a vetésben; 7) ne köss bele a nőkbe; 8) ne gúnyold a foglyokat.

[35] Lásd „A csingkangsani frontbizottság levele a Központi Bizottságnak" (1929 április). E levél idézett részlete megtalálható „A szikrából tűz gerjedhet" című munkában (e kiadás 1. kötetében, 223. old. — *Szerk.*).

[36] Lásd „A kínai forradalmi háború stratégiai kérdései" című munkát (e kiadás 1. kötetében, 390. old. — *Szerk.*).

[37] Lásd „A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának határozata az ötödik «hadjárat» idején kialakult gyűrű áttörésére irányuló harc eredményeiről" (1935 február).

[38] Utalás „A Pártban észlelhető hibás nézetek felszámolásáról" című munkára, amely e kiadás 1. kötetében található.

[39] *Lenin.* „Mi a teendő?" 1. fejezet. *(Lenin* Művei. 5. köt. Szikra 1953. 380. old. — *Szerk.)*

[40] *Sztálin.* „A Központi Bizottság és a Központi Ellenőrző Bizottság áprilisi együttes plénumának munkájáról". *(Sztálin* Művei. 11. köt. Szikra 1950. 39. old. — *Szerk.)*

[41] Lásd az „Oktatásunk és a jelenlegi helyzet" című munkát (ebben a kötetben, 322. old. — *Szerk.*).

[42] Blanquizmus — a forradalmi kalandorkodás egyik válfaja; képviselője a francia Blanqui volt (1805—1881). A blanquisták tagadták az osztályharcot, azt képzelték, hogy az emberiséget a proletariátus osztályharca nélkül, maroknyi értelmiségi összeesküvő akciói útján is meg lehet szabadítani a kapitalista kizsákmányolás rendszerétől.

[43] Lásd az „Oktatásunk és a jelenlegi helyzet" című munkát (ebben a kötetben, 322. old. — *Szerk.*).

SZOLGÁLJUK A NÉPET!*

(1944 szeptember 8)

* *Mao Ce-tung elvtárs beszéde a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának közvetlenül alárendelt intézmények dolgozóinak Csang Hszi-tö elvtárs emlékére rendezett gyászülésén.*

Kommunista Pártunk s a vezetése alatt álló 8. és Új 4. hadsereg a forradalom hadseregét alkotják. E hadsereg fennállásának egyedüli célja a nép felszabadítása, e hadsereg következetesen, mindvégig a nép érdekében cselekszik. Csang Hszi-tö elvtárs[1] ennek a hadseregnek egyik harcosa volt.

Mindenkinek meg kell halnia, de nem minden halál egyforma jelentőségű. Szema Csien, ókori kínai író így írt erről: „Mindenki meghal, de egyesek halála súlyosabb a Tajsan hegyénél, másoké könnyebb a hattyúpehelynél"[2]. A nép érdekeiért elszenvedett halál súlyosabb a Tajsan hegyénél, a fasiszta bérenc halála, a nép kizsákmányolóinak és elnyomóinak érdekeiért elszenvedett halál viszont könnyebb a hattyúpehelynél. Csang Hszi-tö elvtárs a nép érdekeiért halt meg, és halála súlyosabb a Tajsan hegyénél.

Mi a népet szolgáljuk, s ezért nem félünk, ha mások fogyatékosságainkat bírálják. Fogyatékosságaink bírálatát megszívleljük, bárki legyen is a bíráló. Mutasson rá helyesen fogyatékosságainkra — s mi készek vagyunk azokat kijavítani. Szolgálja

a javaslat a nép javát — s mi elfogadjuk. Hadseregünk és igazgatási apparátusunk csökkentését és megerősítését Li Ting-ming úr[3] javasolta, aki nem tagja a Pártunknak. A javaslat helyes volt, a nép javát szolgálta, és mi elfogadtuk. Csak az szükséges, hogy a nép érdekében megszívleljünk mindent, ami helyes, hogy a nép érdekében kijavítsunk mindent, ami helytelen, és akkor forradalmi hadseregünk kétségtelenül fejlődni és erősödni fog.

Az ország legkülönbözőbb vidékeiről jöttünk ide, a közös forradalmi cél érdekében. Most pedig a kínai nép óriási többségével együtt tovább kell haladnunk e cél felé. A vezetésünk alatt álló támaszpontok lakossága ma már 91 millió fő[4], de ez még nem elég: tovább kell terjeszkednünk, és akkor kivívhatjuk az egész nemzet felszabadítását. Amikor nehezen megy a sorunk, meg kell látnunk sikereinket, meg kell látnunk a napsütötte oldalt, növelnünk kell bátorságunkat. A kínai nép ma nehézségekkel, bajokkal küszködik; az a kötelességünk, hogy megmentsük a népet, s ennek a harcnak áldozzuk minden erőnket. A harcban mindig vannak áldozatok, és egy ember halála — megszokott jelenség. De mi a népért halunk meg, a nép érdekeire, a nép óriási többségének szenvedéseire gondolva; tehát méltó halállal halunk meg. Természetesen minden igyekezetünkkel csökkentenünk kell a felesleges áldozatok számát. Vezető kádereink törődjenek minden egyes harcossal; a forradalom hadseregének harcosai törődjenek egymással, kíméljék egymást, segítsenek egymásnak.

Mostantól kezdve, bárki dőljön is ki soraink-

ból — akár szakács, akár harcos —, ha valami hasznos ügyet vitt véghez, el fogjuk kísérni utolsó útjára, gyászülésen fogunk adózni emlékének. Ezt rendszerré kell tennünk, s meg kell honosítanunk a nép életében is. Ha egy faluban valaki meghal, gyászülést kell tartani az emlékére. Ezáltal, kifejezésre juttatva gyászunkat, elő fogjuk mozdítani a nagy népi összefogást.

JEGYZETEK

[1] Csang Hszi-tö elvtárs — a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága védőgárdájának harcosa. 1932-ben kapcsolódott be a forradalmi mozgalomba, részt vett a Hosszú Menetelésben, és többször megsebesült. Csang Hszi-tö elvtárs kommunista volt, és becsületesen szolgálta a nép érdekeit. 1944 szeptember 5-én Senhszi tartomány északi részén, Anszaj kerület hegyeiben, szénégetés közben a szenesgödör beomlása folytán életét vesztette.

[2] Szema Csien — kiváló író és történész az i. e. II. században, a 130 fejezetből álló „Történeti feljegyzések" szerzője. Ez az idézet a „Levelek Zsen Sao-csinghez" című művéből való.

[3] Li Ting-ming — haladó sensi Senhszi tartomány északi részén. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület kormányának elnökhelyettesévé választották.

[4] A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület, továbbá az észak-, közép- és délkínai felszabadított körzetek lakosságának akkori lélekszáma.

CSANG KAJ-SEKNEK AZ OKTÓBER 10-IKI ÜNNEPEN MONDOTT BESZÉDÉRŐL*

(1944 október 11)

* *Mao Ce-tung elvtárs cikke a „Hszinhua" hírügynökség számára.*

Fecsegés a levegőbe, a népet foglalkoztató kérdések teljes megkerülése — ez Csang Kaj-sek október 10-i* beszédének egyik jellemző vonása. Csang Kaj-sek azt mondja, hogy a „nagy hátországban" még hatalmas területek vannak, és nincs miért félnünk az ellenségtől. A Kuomintang vezetői, akik egy maroknyi csoport diktatúráját valósítják meg, mind a mai napig a legcsekélyebb jelét sem mutatják annak, hogy meg akarnák és meg tudnák valósítani a szükséges politikai reformokat, hogy meg akarnák és meg tudnák szervezni az ellenség visszaverését; a „terület" az egyetlen tőkéjük, amivel hivalkodhatnak. De mindenki világosan látja, hogy ez a tőke önmagában véve nem elegendő; ha nem jelölnek meg helyes politikai célkitűzéseket, és nem szervezik meg az emberek erőfeszítéseit, a japán imperializmus állandóan fenyegetni fogja ezt az épségben maradt területet. Csang Kaj-sek szemmelláthatólag megérezte ezt a

* Október 10-e — az 1911-es forradalom kezdetét jelentő vucsangi felkelés évfordulója.

veszélyt; hiszen már maga az a tény is, hogy a népnek konokul biztonságról beszél, sőt azt mondja, hogy „húsz éve, amióta Vampu szigetén* létrehoztuk a hadsereget, a forradalom helyzete még sohasem volt olyan szilárd, mint ma" — mutatja, hogy Csang Kaj-sek tudatában van ennek a veszélynek. Amikor ismételten hangoztatja, hogy „ne veszítsük el önbizalmunkat", ezzel éppen azt árulja el, hogy a Kuomintang tagjai és a Kuomintang-uralom körzeteiben működő közéleti személyiségek közül sokan máris elvesztették az önbizalmukat; Csang Kaj-sek most keresi az eszközöket, amelyekkel visszaadhatná nekik. De ezeket az eszközöket egyáltalán nem valamilyen meghatározott irányvonalban, egyáltalán nem valamilyen meghatározott politikai, katonai, gazdasági vagy kulturális tevékenységben keresi, hanem abban, hogy elereszti a füle mellett a jó tanácsokat, és elpalástolja a hibákat. Azt mondja, hogy „a külföldi megfigyelők nem értették meg a lényeget", hogy „a külföldi közvélemény katonai és politikai helyzetünket illetőleg mindenféle szóbeszédekbe bocsátkozik", mert elhitte „az ellenség és a nemzetárulók rosszindulatú koholmányait". Különös dolog! Olyan külföldiek, mint Roosevelt, a Kuomintang olyan tagjai, mint Szung Csing-ling, a Nemzeti Politikai Tanács sok tagja és a becsületes kínaiak nem hiszik el Csang Kaj-seknek és híveinek hangzatos érveit, s „katonai és politikai helyzetünket illetőleg mindenféle szóbeszédekbe bocsátkoz-

* Lásd „A háború és a stratégia kérdései" című munkához fűzött 10. jegyzetet e kiadás 2. kötetében.

nak"! Csang Kaj-sek, akit ez a körülmény kihozott a sodrából, eddig sehogy sem tudott a maga szempontjából meggyőző érveket találni; s csak az idén, az október 10-i ünnep alkalmából jutottak eszébe a szükséges érvek: kiderül, hogy ezek az emberek elhitték „az ellenség és a nemzetárulók rosszindulatú koholmányait"! És Csang Kaj-sek nekiront beszédében „az ellenség és a nemzetárulók rosszindulatú koholmányainak". Azt hiszi, hogy ezzel sikerül elhallgattatnia minden kínait és minden külföldit. Aki tehát ezekután katonai és politikai helyzetünket illetőleg „mindenféle szóbeszédekbe fog bocsátkozni", az következésképpen hitelt ad „az ellenség és a nemzetárulók rosszindulatú koholmányainak"!

Mi egyszerűen nevetségesnek tartjuk Csang Kaj-sek e szemrehányásait. Az ellenség és a nemzetárulók ugyanis sohasem bírálták, sőt, éppen ellenkezőleg, teljes mértékben és maradéktalanul helyeslik a maroknyi kuomintangista diktatúráját, a Kuomintangnak a japán területrablók elleni háborúban mutatott passzivitását, a Kuomintang rothadtságát és tehetetlenségét, a Kuomintang-kormány fasiszta kormányrendeleteit és defetista katonai parancsait. A japán imperialisták nem egyszer szívből dícsérték Csang Kaj-sek „Kína sorsa" című könyvét, amely általános elégedetlenséget keltett. Arról sem hallottunk, hogy az ellenség és a nemzetárulók akár csak egy árva szót is szóltak volna a nemzeti kormánynak és főparancsnokságának átszervezéséről, mégpedig azért nem, mert az ellenség és a nemzetárulók vágyainak éppen ilyen,

a népet napról napra elnyomó kormány, és éppen ilyen, napról napra csatát vesztő főparancsnokság felel meg. Vajjon nem tény az, hogy a japán imperialisták már régóta Csang Kaj-sekre és klikkjére orientálódnak, s megpróbálják kapitulációra bírni őket? Vajjon nem tény az, hogy a japán imperialisták eredetileg kiadott két jelszavuk („a kommunizmus elleni harc" és „a Kuomintang felszámolása") közül „a Kuomintang felszámolásának" jelszavát már régen elvetették, és csak „a kommunizmus elleni harc" jelszava maradt meg? A japán imperialisták mind a mai napig nem üzentek hadat a kuomintangista kormánynak; kijelentik, hogy Japán és a Kuomintang-kormány között még nincs hadiállapot! A kuomintangista főkolomposok vagyona Sanghaj—Nanking—Ningpo körzetében az ellenség és a nemzetárulók gondos védelme alatt áll. Hata, a hétpróbás japán bandita, Fenghuába küldte képviselőjét, hogy áldozatot mutasson be Csang Kaj-sek őseinek sírjain. Csang Kaj-sek hívei titokban Sanghajba és más városokba küldik követeiket, csaknem állandó kapcsolatot tartanak fenn a japán banditákkal, és titkos tárgyalásokat folytatnak velük. Ezek a találkozók és tárgyalások különösen akkor válnak gyakorivá, amikor a japán banditák támadása erélyesebbé válik. Vajjon ezek nem tények? Vajjon e tények láttán lehet-e azt mondani, hogy azok, akik Csang Kaj-seknek és klikkjének katonai helyzetét és politikáját illetőleg „mindenféle szóbeszédekbe bocsátkoznak", „nem értették meg a lényeget"? Nem lenne helyesebb inkább azt feltételezni, hogy éppen ellenkezőleg,

megértették a lényeget? Mert hát mi is a „lényeg": „az ellenség és a nemzetárulók rosszindulatú koholmányai-e", avagy pedig maga Csang Kaj-sek és klikkje?

Csang Kaj-sek beszédében van még egy kijelentés: tagadja, hogy Kínában fennáll a polgárháború veszélye. Ehhez azonban hozzáfűzi: „Többé senki sem meri elárulni a köztársaságot, és akadályozni a japán területrablók elleni háborút, mint azt Vang Csing-vej és a hozzá hasonlók tették." Csang Kaj-sek ezzel ürügyet keres a polgárháborúra, és talál is. Egyetlen, emlékezőtehetséggel bíró kínai sem feledheti el, hogy 1941-ben, amikor Kína árulói feloszlatottnak nyilvánították az Új 4. hadsereget, és amikor a kínai nép megmozdult, hogy elejét vegye a polgárháborúnak, Csang Kaj-sek egyik beszédében kijelentette, hogy „a Kommunista Párt felszámolása" céljából a továbbiakban semmiféle hadműveletet nem kezdenek, s ha egyáltalán indulnak hadműveletek, azok csak a lázadók elleni büntető hadjáratok lesznek. Aki olvasta a „Kína sorsá"-t, emlékezhet Csang Kaj-seknek arra az állítására, hogy a vuhani kormány időszakában, 1927-ben a kínai kommunisták „megegyeztek" Vang Csing-vejjel. A Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának 1943-ban lezajlott tizenegyedik teljes ülésén hozott határozat szintén azzal vádolja a Kínai Kommunista Pártot, hogy „akadályozza a japán területrablók elleni háború ügyét, és megingatja az államot". És most, Csang Kaj-sek legújabb beszédének elhangzása után, az az érzésünk, hogy a polgárháború veszélye nemcsak fennáll,

hanem fokozódik is. A kínai népnek világosan kell látnia: ha Csang Kaj-sek egy szép napon parancsot ad az úgynevezett „lázadók" elleni büntető hadjáratra, rögtön elő fog állni a váddal, hogy „elárulták a köztársaságot, és akadályozták a japán területrablók elleni háborút, mint azt Vang Csing-vej és a hozzá hasonlók tették". Csang Kaj-sek mestere az ilyen ügyeknek; ahhoz nem ért, hogy lázadóknak nyilvánítson olyan embereket, mint Pang Ping-hsziun, Szun Liang-cseng, Csen Hsziao-csiang[1], ahhoz sem, hogy büntető hadjáratokat szervezzen ellenük, ahhoz viszont mesterien ért, hogy „lázadóknak" nyilvánítsa az Új 4. hadsereget Közép-Kínában vagy a „halálosztagokat" Sanhsziban[2], és büntető hadjáratokat szervezzen ellenük. A kínai népnek semmiképp sem szabad elfelejtenie, hogy Csang Kaj-sek, miközben arról biztosít bennünket, hogy nem robbant ki polgárháborút, máris útnak indított egy 775 000 főnyi hadsereget, amelynek jelenleg kizárólag a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a délkínai népi partizánosztagok bekerítése, illetve támadása a feladata.

Csang Kaj-sek beszéde üres; csak frázisokat pufogtat, és egyáltalán nem reagál a kínai népnek arra a hő óhajára, hogy megjavítsa a helyzetet a japán területrablók elleni háború táborában. Ami viszont negatív jelentőségét illeti, ez a beszéd a legkülönbözőbb veszélyeket rejti magában. Ahogy telik az idő, Csang Kaj-sek álláspontja úgy távolodik egyre inkább a józan észtől. A nép által követelt politikai reformok ellen folytatott makacs harca, a Kínai Kommunista Párttal szemben tanú-

sított, kifejezetten ellenséges magatartása megmutatja, hogy milyen ürügyet akar felhasználni a kommunisták ellen előkészített polgárháború kirobbantásához. Csang Kaj-seknek mindezek a kísérletei azonban nem járhatnak sikerrel. Ha nem akar változtatni magatartásán, akkor, mint mondani szokás, „maga alatt vágja a fát". Őszintén reméljük, hogy Csang Kaj-sek változtatni fog mostani magatartásán, mert különben elkerülhetetlenül kudarcot vall. Ha egyszer kihirdette „a szólásszabadság kereteinek kibővítését"[3], ne szórjon ocsmány rágalmakat azokra, akik elhitték „az ellenség és a nemzetárulók rosszindulatú koholmányait", ne fenyegesse és ne hallgattassa el azokat, akik „mindenféle szóbeszédekbe bocsátkoznak". Ha egyszer kihirdette „a politikai gyámság időtartamának csökkentését", ne vesse el a kormány és a főparancsnokság újjászervezésének követelését. Ha egyszer kijelentette, hogy „a Kommunista Párt kérdését politikai eszközökkel kell megoldani", ne keressen újra ürügyeket a polgárháború kirobbantására.

JEGYZETEK

[1] Pang Ping-hsziun, Szun Liang-cseng, Csen Hsziao-csiang — kuomintangista tábornokok, akik különböző időpontokban nyiltan átálltak a japán banditák oldalára.

[2] „Halálosztagok" Sanhsziban — Sanhszi tartomány lakosságának japánellenes fegyveres osztagai, amelyek a Kommunista Párt irányításával és annak befolyására a japán területrablók elleni háború első időszakában alakultak. Lásd a „Tömörítsük a japán területrablók elleni harc erőit, harcoljunk a vaskalaposok kommunistaellenes

klikkje ellen" című munkához fűzött 3. jegyzetet e kiadás 3. kötetében.

[8] 1944-ben a Kuomintang-uralom körzeteinek egész lakossága magáévá tette azt a követelést, hogy szüntessék meg a Kuomintang-diktatúra rendszerét, valósítsák meg a demokráciát, és biztosítsák a szólásszabadságot. A Kuomintang, hogy megszabaduljon a nép állhatatos követeléseitől, 1944 áprilisában meghirdette „a szólásszabadság kereteinek" úgynevezett „kibővítését"; májusban a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizenkettedik teljes ülése ugyancsak deklarálta „a szólásszabadság biztosítását". A Kuomintangnak e kikényszerített nyilatkozatai azonban mind csak papíron maradtak. A Kuomintang a nép demokratikus mozgalmának növekedése arányában újabb és újabb intézkedéseket talált ki a szólásszabadság elfojtására.

EGYSÉGFRONT A KULTURÁLIS MUNKÁBAN*

(1944 október 30)

* *Mao Ce-tung elvtárs beszéde a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület kultúrmunkásainak és közoktatási dolgozóinak tanácskozásán.*

Egész munkánk a japán imperializmus szétzúzásának célját szolgálja. A japán imperialisták, éppúgy, mint Hitler, a pusztulás szélén állnak. De véglegesen megsemmisíteni csak abban az esetben tudjuk őket, ha tovább folytatjuk erőfeszítéseinket. Munkánkban az első helyen a háború áll, azután a termelés, majd a kultúra következik. Kultúra nélküli hadsereg: tudatlan hadsereg, tudatlan hadsereg pedig képtelen legyőzni az ellenséget.

A felszabadított körzetek kultúrájának két oldala van: a már megszületett haladó oldal, és az elhaló maradi oldal. A felszabadított körzetekben már megvan az új, népi kultúra, de még erősen érezteti hatását a feudális mult öröksége is. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület másfélmilliónyi lakosából még ma is több mint egymillió az írástudatlan, a kuruzslók száma kétezer; a babonák még mindig nagy tömegekre vannak befolyással. Olyan ellenség ez, amely a nép tudatába fészkelte be magát. Márpedig a tömegek tudatába befészkelődött ellenség elleni harc gyakran nehe-

zebb, mint a japán imperializmus ellen folytatott harcunk. Meg kell értetnünk a tömegekkel, hogy sajátmaguknak kell harcot indítaniok írástudatlanságuk, babonáik és a higiénia legelemibb követelményeibe ütköző szokásaik ellen. E harchoz a legszélesebbkörű egységfrontra van szükség. Az olyan kisnépességű és közlekedési utakban szegény vidéken pedig, mint a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület — amely korábban alacsony kulturális színvonalon állt, s amelynek kulturális fejlődését még a háború is hátráltatja —, ennek az egységfrontnak különösen széleskörűnek kell lennie. Ezért a népművelés terén nem elég az, ha csak szokásos elemi és középiskoláink vannak, amelyeket a tanulók nagy száma látogat, hanem szükségünk van még különböző helyeken szétszórt, leegyszerűsített falusi iskolákra, ujságolvasó körökre és írás-olvasás tanfolyamokra is. Nemcsak új típusú iskolákra van szükségünk; újjá kell szerveznünk és fel kell használnunk a régi típusú falusi iskolákat is. A művészet terén nemcsak modern drámára van szükségünk, hanem a „csini melódiákra"[1] és a „jangkó"-ra* is. S nemcsak új „csini melódiákra" és új típusú „jangkó"-ra van szükségünk, hanem arra is, hogy fokozatosan átneveljük és felhasználjuk a régi klaszszikus színházak színészeit és a régi típusú „jangko" előadóművészeit is, akikből a „jangko"-együttesek 90 százaléka kerül ki.

---

* „Jangko" — régi, népi zenével kísért táncelőadás. A japán területrablók elleni háború időszakában a felszabadított körzetekben fejlődésnek indult az új típusú, vagyis az új valóságot tükröző „jangko".

Az elmondottak még nagyobb mértékben vonatkoznak az orvostudományra. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen igen magas a halálozási arányszám, igen sok állat pusztul el. Még ma is rengetegen hisznek a kuruzslóknak. Ha ilyen körülmények közt csak az új orvostudományt használjuk fel, semmire sem jutunk. Az új orvostudomány természetesen tökéletesebb a réginél, de ha az új orvostudomány nem igyekszik enyhíteni a nép szenvedésein, ha az egészségügyi dolgozókat nem neveli a nép szolgálatára, ha képviselői nem fognak össze a Határterületen működő több mint ezer régi típusú orvossal és állatorvossal, ha nem segítik őket a fejlődésben, akkor valójában a kuruzslók malmára fogják hajtani a vizet, s közömbösen fogják nézni az emberek és az állatok tömeges pusztulását.

Az egységfront két elvre épül; először az összefogás elvére, másodszor a bírálat, a felvilágosítás és az átnevelés elvére. Helytelen volna az egységfrontban kapituláns álláspontot elfoglalni, de helytelenül járnánk el akkor is, ha szektás nézetet vallanánk, amelyre az emberek háttérbe szorítása és lebecsülése jellemző. Feladatunk, hogy összefogjunk a régi értelmiségnek, a régi művészetnek, a régi orvostudománynak mindazokkal a képviselőivel, akik hasznunkra lehetnek, segítsünk nekik, átneveljük, átformáljuk őket. Ahhoz, hogy átnevelhessük őket, mindenekelőtt össze kell fognunk velük. Ha helyesen látunk a dologhoz, örömmel elfogadják segítségünket.

Kultúránk népi kultúra. A kultúra művelői

szolgálják szívvel-lélekkel a népet, forrjanak szorosan össze a tömegekkel, ne szakadjanak el tőlük. Hogy szoros kapcsolatot teremthessenek a tömegekkel, a tömegek szükségleteiből és óhajaiból kell kiindulniok. Minden munkában, ami a tömegek érdekeit szolgálja, a tömegek szükségleteiből kell kiindulni, nem pedig valamilyen személyes indítékból — legyen az akár a legdícséretesebbek közül való. Gyakori eset, hogy bizonyos átalakítások szükséglete objektíve már megvan a tömegekben, de e szükséglet szubjektív tudata még nem érett meg, még nincs meg bennük az elszántság, a vágy ezeknek az átalakításoknak a végrehajtására. Ilyenkor türelmesen várakoznunk kell; az átalakításokat csak akkor kell végrehajtanunk, ha munkánk eredményeképpen a tömegek többségét áthatja az átalakítások szükségességének tudata, az elhatározás és az óhaj, hogy megvalósítsák ezeket az átalakításokat. Ellenkező esetben az a veszély fenyeget, hogy elszakadunk a tömegektől. Minden munka, amelyhez a tömegek részvételére van szükség, merő formasággá válik, és kudarccal végződik, ha a tömegek nem ismerik fel szükségességét, és nem nyilvánítják ki óhajukat, hogy önként kivegyék belőle a részüket. „Ha sietsz, nem érsz célt"[2]. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem kell gyorsan cselekednünk, csak annyit jelent, hogy nem szabad kalandokba bocsátkoznunk, mert a kalandorkodás elkerülhetetlenül kudarccal végződik. Az elmondottak minden munkára, de főleg a tömegek tudatának átalakítását szolgáló kulturális nevelőmunkára vonatkoznak. E téren két elv érvényesül: a tömegek

reális (nem pedig csak a mi fejünkben létező) szükségleteinek elve, és a tömegek önkéntes óhajának, a tömegek által kinyilvánított elhatározásnak (nem pedig a nekik tulajdonított elhatározásnak) az elve.

JEGYZETEK

[1] „Csini melódiák" — a Senhszi tartományban elterjedt régi operák egyik fajtája. Mivel az ókorban a mai Senhszi tartomány területén a Csin hercegség terült el, ezeket az operákat „csini melódiáknak" nevezték el.

[2] Konfucius szavai a „Lunjü" című könyvből.

TANULJUNK MEG GAZDÁLKODNI*

(1945 január 10)

* *Mao Ce-tung elvtárs felszólalása a Munka Hőseinek és a termelés élenjáró dolgozóinak tanácskozásán a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen.*

Elvtársak, a Munka Hősei és a termelés élenjárói!

Tanácskozásukon közkinccsé tették annak a munkának a tapasztalatait, amelyért mindenki tiszteli és becsüli önöket. Önök három erénnyel rendelkeznek, s hármas szerepet töltenek be. Az első: a példamutatás. Önök igen szorgalmasan dolgoztak, nagy alkotó leleményességről tettek tanúságot, s munkájuk követendő példa mások számára; önök kiváló termelési eredményeket értek el, kedvet keltettek a dolgozókban arra, hogy tanuljanak önöktől. A második: a tömegek gerincének szerepe. Többségükben önök még nem vezetők, de máris gerincét, magvát képezik a tömegnek, és önök révén könnyebben vihetjük majd előre a munkát. A jövőben vezetővé válhatnak, egyelőre pedig önök jelentik azt a tartalékot, amelyből idővel vezető funkcionáriusokat emelünk ki. A harmadik: az összekötő láncszem szerepe. Önök az összekötő láncszem a vezetés és a tömegek között. Önökön keresztül jut el a tömegek véleménye a vezetéshez, a vezetés véleménye pedig a tömegekhez.

Önöknek sok az erényük, nagyok az érdemeik, de egyet ne feledjenek: nem szabad elbizakodniok. Önöket mindenki tiszteli, és ez rendjén is van, de éppen ez teheti önöket könnyen elbizakodottá. Ha pedig elbizakodottá válnak, nem lesznek igényesek önmagukkal szemben, nem igyekeznek többé, nem számolnak másokkal, nem számolnak a vezetőkkel, nem számolnak a tömegekkel, akkor nem lesznek méltók a Munka Hőseinek és a termelés élenjáróinak címére. Azelőtt egyeseknél előfordult ilyesmi, de reméljük, hogy önök nem lépnek az ilyen emberek nyomdokaiba.

A tanácskozás összegezte tapasztalataikat. Mint a tanácskozás dokumentumaiban helyesen megállapították, ezek a tapasztalatok nemcsak itt használhatók fel, hanem más vidékeken is, és erről most nem fogok külön beszélni. Csupán gazdasági munkánkról kívánok néhány szót szólni.

Az utóbbi években kezdtünk beletanulni a gazdasági munkába, és ezen a téren szép eredményeket értünk el. De ez még csak a kezdet. Két-három év alatt el kell érnünk azt, hogy a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen és az ellenség mögöttes területén levő valamennyi felszabadított körzetben teljesen vagy jelentős mértékben saját erőnkből fedezzük élelmiszer- és iparcikk-szükségletünket, sőt, hogy némi feleslegünk is maradjon. További, még nagyobb sikereket kell elérnünk mezőgazdaságunkban, iparunkban és kereskedelmünkben. Csakis ekkor mondhatjuk majd el, hogy tanultunk valamit, hogy megtanultunk még jobban dolgozni. Ha valamelyik körzetben a hadsereg és a lakosság életkörül-

ményei nem javulnak, ha az ellentámadás ott előkészített anyagi bázisa nem szilárd, ha a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem nem fejlődik évről évre, hanem egyhelyben topog, vagy éppenséggel hanyatlik, ez azt mutatja, hogy a helyi párt-, közigazgatási és katonai funkcionáriusok még nem tanultak bele a gazdasági munkába, és akkor az ilyen körzet elkerülhetetlenül óriási nehézségekkel fogja magát szembetalálni.

Van egy kérdés, amelyre ismételten fel kell hívnom a figyelmet: nézeteink mindig legyenek összhangban jelenlegi életkörülményeinkkel. Ezidőszerint a falu adottságai között élünk. Ehhez aligha fér kétség. Csakugyan, ki nem tudja, hogy falun élünk? Gyakorlatilag azonban egészen más a helyzet: bár sok elvtársunk állandóan falun dolgozik, sőt, úgy gondolja, hogy meg is érti a falut, a valóságban azonban egyáltalán nem, vagy — a jobbik esetben — nem eléggé érti meg a falu problémáit. Ezek az elvtársak — megfeledkezve arról, hogy a falu élete az egyéni gazdaságon alapul, hogy a falusi körzetek, amelyeket az ellenség elszigetelt egymástól, partizánháborút viselnek — gyakran helytelen, vagy nem egészen helyes határozatokat hoznak politikai, katonai, gazdasági kérdésekben, a kultúra, a pártmunka, a munkás-, a paraszt-, az ifjúsági és a nőmozgalom kérdéseiben. Városi mércével mérik a falut, szubjektivista módon garmadával készítik az értelmetlen terveket, amelyeket erőszakkal próbálnak megvalósítani, és minduntalan felsülnek. Az utóbbi években, annak eredményeképpen, hogy fellendült a munkastílus megjavításáért folyó mozga-

lom, s hogy egyeseknek a munkában megkérgesedett a tenyerük, elvtársaink észrevehetően fejlődtek. Ennek ellenére még mindig ügyelnünk kell arra, hogy nézeteink teljes összhangban legyenek azokkal a körülményekkel, amelyek között élünk: csakis így tudunk bármiben sikert, mégpedig gyors sikert elérni. Igaz ugyan, ha kellőképpen megértjük, hogy ma a falusi támaszpontokon élünk, hogy a falvak élete az egyéni gazdaságon alapszik, ha megértjük, hogy a falusi körzetek, amelyeket az ellenség elszigetelt egymástól, partizánháborút viselnek, s egész munkánkat ebből a körülményből kiindulva kezdjük felépíteni, akkor az első pillantásra egyeseknek talán úgy tűnhet, hogy munkánk eredményei csak igen lassan jelentkeznek, s munkánkban nincs semmi magávalragadó. Nézzük meg azonban, milyenek lesznek e munka gyümölcsei, ha azok munkájának eredményeivel hasonlítjuk össze őket, akik nem számolnak az említett körülményekkel, hanem más nézőpontból indulnak ki, és, mondjuk, városi mércével mérnek. Kiderül, hogy korántsem lassan, hanem nagyon is gyorsan halad a dolog. Ha ugyanis városi mércével mérünk, s elszakadunk a reális valóságtól, akkor már nem arról kell beszélnünk, hogy gyorsan vagy lassan jelentkeznek-e munkánk eredményei, hanem arról, hogy állandóan beverjük a fejünket a falba, és munkánk egyáltalán nem lesz eredményes.

Ékesszólóan bizonyítja a fent mondottakat például az a mozgalom, amelyet jelenlegi formáiban a mi kezdeményezésünkre szerveztek a hadseregben és a lakosság körében a termelés fejlesztése céljából, s amely máris nagy sikereket hozott.

Nekünk le kell sujtanunk a japán terület rablókra, és fel kell készülnünk arra, hogy elfoglaljuk a városokat, és felszabadítsuk a megszállt területeket. De hogyan érhetjük ezt el az egyéni gazdaságon alapuló, az ellenség által egymástól elszigetelt, partizánháborút viselő falusi körzetek adottságai között? Mi nem járhatunk a Kuomintang nyomdokain, amely nem mutat semmiféle kezdeményezést, hanem kizárólag a külföldiekre támaszkodik, amely a külföldtől függ még az olyan közszükségleti cikkek tekintetében is, mint a pamutszövet. Mi saját erőnkből akarunk felemelkedni. Mi is szeretnénk külső segítséget kapni, de erre nem szabad építenünk. Mi a saját erőnkre, egész hadseregünk és az egész nép alkotóerejére támaszkodunk. Mi tehát a felemelkedés útja? A mi utunk: a termelés fejlesztését szolgáló, széleskörű mozgalom kifejlesztése a hadseregben és a lakosság körében egyaránt.

Minthogy faluval van dolgunk, ahol az emberi és anyagi erőforrások szét vannak forgácsolva, a termelés és az ellátás kérdésében azt az irányvonalat követjük, hogy decentralizált gazdálkodás mellett egységesítsük a vezetést.

Minthogy faluval van dolgunk, ahol a parasztság az egymástól elkülönült, primitív munkaeszközökkel dolgozó egyéni termelők tömegéből áll, ahol a föld nagyobb része még mindig a földesúr tulajdonában van, a paraszt pedig, mivel kisajtolják belőle a földhaszonbért, a feudális kizsákmányolás igája alatt nyög, azt az irányvonalat követjük, hogy — a parasztság termelési érdekeltségének fokozása és a mezőgazdasági munka termelékenységének növelése

céljából — csökkentsük a földhaszonbért és a kölcsönkamatot, s megszervezzük a munkában nyujtott segítség különféle formáit. A földhaszonbér csökkentése fokozta a parasztoknak a termelésben való érdekeltségét, a munkában nyujtott kölcsönös segítség pedig fokozta a mezőgazdasági munka termelékenységét. Észak- és Közép-Kína különböző vidékeiről szerzett értesüléseim azt mutatják, hogy a földhaszonbér csökkentése után erősen megnövekedett a parasztok érdekeltsége a termelésben, és hogy a parasztok szívesen alakítanak kölcsönös segélynyujtási szervezeteket a mi kölcsönös segítségnyujtási brigádjaink mintájára. Az ilyen szervezetekben hárman többet végeznek, mint azelőtt négyen. Ha pedig ez így van, akkor 90 millió ember munkájának most több eredménye lehet, mint azelőtt 120 millió ember munkájának. Előfordul az is, hogy ketten többet végeznek, mint azelőtt hárman. Ha nem a kényszerítés és parancsolgatás módszereivel, nem hirtelenkedve, hanem a türelmes meggyőzés és a szemléltető bemutatás módszereivel fogunk dolgozni, akkor a parasztok többségét néhány év alatt be tudjuk vonni a kölcsönös segítségnyujtás mezőgazdasági és kézműipari termelő szervezeteibe. Ha ezek a termelő szervezetek általánossá válnak, akkor nemcsak a termelés fog jelentősen növekedni, hanem a különböző területeken megnövekszik majd a kezdeményező készség is, emelkedik a tömegek politikai öntudata, kulturális színvonala, s a tömegek figyelmet kezdenek majd fordítani a higiéniára; a deklasszálódott elemek átnevelődnek; megváltoznak maguk az erkölcsök is; kis idő elmúltával pedig

a munkaeszközök is tökéletesednek. Amikor ez az idő beköszönt, falvaink is fokozatosan átalakulnak majd.

Ha funkcionáriusaink szorgalmas munkájuk eredményeképpen otthonosan fognak mozogni ezen a munkaterületen, és minden erejükkel segíteni fogják a falusi lakosságot a termelés fejlesztését célzó mozgalom fellendítésében, akkor a falun alig néhány év leforgása alatt jelentős mennyiségű élelmiszer és közszükségleti cikk fog rendelkezésünkre állni, s ez nemcsak azt teszi majd lehetővé, hogy szívósan harcoljunk az ellenség ellen, és kitartsunk a rosszterméső években, hanem azt is, hogy a jövő eshetőségeire tekintélyes készleteket teremtsünk élelmiszerekből és közszükségleti cikkekből.

A termelés fejlesztéséért folyó mozgalmat nemcsak a parasztok között, hanem a katonai alakulatokban és az intézményekben is meg kell szervezni.

Minthogy faluval van dolgunk, minthogy a falut az ellenség rendszeresen pusztítja, s minthogy a falu a hosszantartó háború viszonyai között él, katonai alakulatainknak és intézményeinknek foglalkozniok kell a termeléssel, az a körülmény pedig, hogy a háború decentralizált partizánakciók jellegét ölti, lehetőséget ad katonai alakulatainknak és intézményeinknek a termelőmunkára. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen, ahol a katonák és a hivatalnokok száma túlságosan nagy a lakosság összlétszámához képest, még inkább szükség van a termelés fejlesztését célzó mozgalomra; ha katonai alakulataink és intézményeink maguk nem foglalkoznak a termeléssel, éhezni fognak. Ha pedig a

lakosságtól túlságosan sokat veszünk el, nem fogja bírni ezt a terhet, és akkor a lakosság is éhezni fog. Ezért határoztuk el, hogy nagyarányú mozgalmat indítunk a termelés fejlesztéséért. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen katonaságunk és intézményeink évi gabona- (csumiza-) szükséglete 260 000 tan (1 tanra 300 csint számítva). Ebből 160 000 tant a lakosság ad, a fennmaradó 100 000-et mi magunk termeljük meg. Ha magunk nem foglalkoznánk termeléssel, akkor vagy a hadsereg éhezne, vagy a lakosság. Most viszont, miután megindítottuk a mozgalmat a termelés fejlesztéséért, nem éhezik sem a hadsereg, sem a lakosság, sőt, el lehet mondani, mindnyájan jól táplálkozunk.

A Határterületen, a gabonát és a ruhaneműt kivéve, intézményeink jelentős mértékben — némelyek teljesen — el tudják látni magukat mindennel, amire szükségük van. Számos intézmény részben önállóan biztosítja gabona- és ruhaneműszükségletét is.

Még jelentősebbek a Határterület katonai alakulatainak érdemei. Sok katonai alakulat teljesen, száz százalékig ellátja magát élelemmel, ruházattal és minden egyébbel, s egyáltalán semmit sem kap a kormánytól. Ez a legjobb eredmény, mondhatni, az első kategória, amit fokozatosan, néhány év alatt értek el.

A frontkörzetektől, ahol a csapatoknak harcolniok kell, nem kívánhatunk ugyanilyen eredményt. Ott a második vagy a harmadik kategóriát kell elérni. A második kategória azt jelenti, hogy a katonai alakulatok, a kormánytól kapott gabona és ru-

házat kivételével, saját erejükből, saját termelésük fejlesztése útján ellátják magukat mindennel: zsírral (fejenként napi 5 csien), sóval (fejenként napi 5 csien), zöldségfélével (fejenként napi 1—1,5 csin), hússal (fejenként havi 1—2 csin), továbbá a tüzelő, az irodai felszerelések, a különféle kisebb kiadások, a közoktatás, az egészségvédelem, a fegyvertisztító anyagok beszerzésére, illetve fedezésére szánt pénzeszközökkel, végül dohánnyal, lábbelivel, harisnyával, kesztyűvel, törülközővel, fogkefével stb. — ez az összes kiadásoknak körülbelül 50 százaléka. Ezt az állapotot fokozatosan, két-három év alatt el lehet érni; helyenként máris elérték. Ez a kategória azokban a körzetekben alkalmazható, amelyeket szilárdan a kezünkben tartunk.

A határmenti körzetekben és a partizánkörzetekben viszont a harmadik kategória alkalmazható, ami azt jelenti, hogy a katonai alakulatok szükségleteiknek nem 50, hanem 15—25 százalékát fedezik saját erejükből. Nagyon jó lesz, ha ezt el tudják érni.

Egyszóval, amikor nincsenek harcok, amikor nincs katonai kiképzés, és nem folyik a rendes munka, vagyis a szabadidőben — különleges esetektől eltekintve — valamennyi katonai alakulatnak és intézménynek termelőtevékenységgel kell foglalkoznia. Amellett, hogy a katonai alakulatok és az intézmények a harcok közötti szünetek alatt és szabadidejükben teljes létszámmal részt vesznek a termelőtevékenységben, az alakulatoknak és az intézményeknek külön embereket kell kijelölniök arra, hogy állattenyésztő, földművelő és kertgazda-

ságokat, műhelyeket, kisebb ipari üzemeket, szállító brigádokat, szövetkezeteket szervezzenek, továbbá, hogy a parasztokkal közösen gabonaféléket és zöldségféléket termesszenek. A mai körülmények között a nehézségek leküzdése érdekében minden intézménynek és minden katonai alakulatnak gondoskodnia kell arról, hogy saját gazdasága legyen. Szégyenletes dolog az, ha valaki irtózik a gazdasággal járó gondoktól; az ilyesmi a csavargókra jellemző. Be kell vezetni a nyereség elosztásának olyan módszerét, mely szerint mindenki végzett munkája arányában részesedik, így a termelőmunkában közvetlenül részt vevő dolgozók jövedelmet kapnak, és ezáltal ösztönözzük a termelést. Arra is szükség van, hogy a vezetők felelősségük teljes tudatában kezeljék ezt a kérdést, kezdeményezzenek, szoros kapcsolatot tartsanak a vezető csoport és a tömegek közt, s az általános jelszavakat összekapcsolják a konkrét vezetéssel. Csakis ilyen körülmények között haladhat előre sikeresen a termelőmunka.

Egyesek azt mondják, hogy ha a katonai alakulatok termelőtevékenységgel foglalkoznak, nem tudnak harcolni, nem tudnak részt venni a katonai kiképzésben, ha pedig az intézmények foglalkoznak termelőtevékenységgel, nem tudják elvégezni munkájukat. Ez nem igaz. Az utóbbi évek során a Határterületen katonai alakulataink széleskörű termelőmunkájuk révén kielégítően ellátták magukat élelemmel és ruházattal, s emellett még eredményesebben végezték a harci kiképzést és sajátították el a politikai és általános ismereteket. Ugyanakkor a hadsereg belső egybeforrottsága, a hadsereg és a

lakosság egysége még jobban megszilárdult. A frontkörzetekben a mult év folyamán nagy arányokban bontakozott ki a termelés fejlesztését célzó mozgalom; egyidejűleg komoly hadműveleti sikereket értünk el, és mindenütt nagy méretekben folyt a csapatok kiképzése. Az intézmények alkalmazottainak életkörülményei a termelőmunka eredményeképpen megjavultak, gondjaik csökkentek, munkájuk termelékenysége fokozódott. Ez a Határterületre és a frontkörzetekre egyaránt vonatkozik.

Amikor tehát a katonai alakulatok és az intézmények a falusi partizánháború viszonyai között saját szükségleteik kielégítése érdekében fejlesztik a termelést, harci tevékenységük, harci kiképzésük és munkájuk erőteljesebben, élénkebben folyik, fegyelmük, belső egybeforrottságuk és a lakossággal való összefogásuk pedig megszilárdul. A termelés fejlesztését célzó mozgalom hosszas partizánháborúnk szülötte — a mi büszkeségünk. Ha megtanuljuk ezt a munkát, nem kell félnünk semilyen anyagi nehézségtől. Évről évre gyűjteni fogjuk az erőt és az energiát, a háború során egyre erősebbek leszünk, s akkor az ellenség nem tud legyőzni bennünket, hanem mi győzzük le őt.

Még egy körülményre fel kell hívnunk a frontkörzetekben működő elvtársaink figyelmét. A nemrégiben felszabadított körzetek egyikének-másikának elegendő erőforrásai vannak, a helyi funkcionáriusok azonban nem akarnak takarékoskodni, nem akarnak termeléssel foglalkozni. Ez nagyon helytelen, és a jövőben ennek kétségtelenül meg fogják adni az árát. Mindenütt, minden eszközzel kímélni

kell az emberi és anyagi erőforrásokat. Nem élhetünk csak a mának: nem engedhetjük meg magunknak a pazarlást és az erőforrások elfecsérlését. Bárhol kezdjük is meg a munkát, már az első évtől kezdve hosszú évekre előre kell gondolkodnunk, gondolnunk kell arra, hogy még sokáig kell háborúskodnunk, gondolnunk kell az ellentámadásra, az építésre, amely az ellenség kiűzése után fog megkezdődni. Egyrészt semmiképp sem szabad megengednünk vagyonunk pazarlását és elfecsérlését, másrészt minden erőnket meg kell feszítenünk a termelés fejlesztése érdekében. A multban egyes körzeteknek drága árat kellett fizetniök azért, mert az emberek nem tudtak hosszú időre előre gondolkodni, mert nem gondoskodtak sem az emberi és anyagi erőforrások takarékos felhasználásáról, sem pedig a termelés fejlesztéséről. Ebből most le kell vonnunk a megfelelő tanulságokat.

Az iparcikkeket illetőleg a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen két éven belül teljesen ki kell elégítenünk szükségleteinket azáltal, hogy sajátmagunk termeljük az olyan cikkeket, mint a gyapot, a fonál, a szövet, a vas- és acéláruk, a papír és más egyebek. Mindazt, amit itt azelőtt egyáltalán nem, vagy csak jelentéktelen mennyiségben termeltek, most magunknak kell előállítanunk a helyszínen; behozatalra egyáltalán nem számíthatunk. Ezt a feladatot a gazdaság három szektorának — az állami szektornak, a magánszektornak és a szövetkezeti szektornak — kell megoldania. Nemcsak mennyiségi eredményekre kell törekednünk, hanem a termékek jó minőségére, tartósságára és tetszetős külsejére is.

A Határterület kormánya, a 8. hadsereg egyesített vezérkara és a Párt Központi Bizottságának Északnyugati Irodája erélyes munkát végez ezen a területen, és ez teljes mértékben helyes. Szeretnénk, ha valamennyi frontkörzetben követnék ezt a példát. Sokhelyütt már így tesznek, és mi sikereket kívánunk az ilyen körzetek dolgozóinak.

Határterületünknek és az összes felszabadított körzeteknek még két-három évre van szükségük ahhoz, hogy teljes mértékben megtanuljanak gazdálkodni. Ha élelmiszer- és iparcikk-szükségletünket teljesen vagy nagyrészt ki tudjuk elégíteni saját erőnkből, és feleslegeink lesznek, akkor majd elmondhatjuk, hogy teljes mértékben megtanultunk gazdálkodni a falu adottságai között. A jövőben pedig, amikor már megtisztítottuk városainkat az ellenségtől, az új körülmények között is tudunk majd gazdálkodni. Kína építése létfontosságú ügy számunkra, s ezért tanulnunk kell szívós kitartással.

A PARTIZÁNKÖRZETEKBEN IS LEHET FOGLALKOZNI TERMELÉSSEL*

(1945 január 31)

* *Mao Ce-tung elvtárs vezércikke a „Csiefangzsipao" című jenani lapban.*

Már rég megoldódott az a kérdés, hogy lehet-e és szükséges-e mozgalmat szerveznünk a termelés fejlesztéséért az ellenség mögöttes területén levő felszabadított körzetek közül azokban, amelyek viszonylag tartósan biztosított támaszpontok számunkra. E kérdést ebből a szempontból már eldöntöttük, ez többé már nem probléma. Az a kérdés azonban, hogy ugyanezt megtehetjük-e a mélyen az ellenség mögöttes területén létrejött partizánkörzetekben, sokak számára mindezideig megoldatlan maradt, mivel e lehetőséget nem támasztották alá bizonyítékok.

De most már vannak ilyen bizonyítékok. A „Csiefangzsipao" január 28-i számában megjelent Csang Ping-kaj elvtárs tudósítása a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületen működő partizánosztagoknak a termelés fejlesztéséért folytatott mozgalmáról. A tudósítás szerint e vidék sok partizánkörzetében már 1944-ben széleskörű mozgalom indult a termelés fejlesztéséért, mégpedig figyelemreméltó eredményekkel. Csang elvtárs a következő körzeteket és osztagokat említi tudósításában: Hopej tartomány központi részén a 6. alkörzetet, a 2. alkör-

zetben állomásozó 4. körzeti osztagot, a 4. alkörzetben állomásozó 8. körzeti osztagot, a Hszü—Ting hadoszlopot, a Pao—Man hadoszlopot, a Jün-piao hadoszlopot, Sanhszi tartományban pedig a tajhszieni és kuohszieni kerületben működő osztagokat. Ezekben a körzetekben igen kedvezőtlen a helyzet: „Lépten-nyomon beleütközünk a japán és a bábcsapatok támaszpontjaiba és kiserődjeibe, az egész területet árkok, sáncok és országutak szelik keresztül-kasul; az ellenség, katonai fölényét és alkalmas közlekedési eszközeit felhasználva, állandóan támad, bekerít bennünket, «átfésüli» a területet; ez a körülmény arra kényszeríti a partizánokat, hogy gyakran változtassák helyüket." És a harcok közti szünetekben mégis tudtak időt szakítani a termelőtevékenységre. Ennek eredményeképpen „az élelmiszerellátás javult, a napi zsír- és sófejadag 5 csienre, a zöldségfejadag pedig 1 csinre nőtt; egy főre havonta másfél csin hús is jut. Ráadásul most már olyan cikkekhez is hozzá lehet jutni, amelyek évek óta nem voltak forgalomban: fogkeféhez, fogporhoz, írás-olvasás tanulására szolgáló segédeszközökhöz." Nos, állíthatja-e ezekután bárki is, hogy a partizánkörzetekben nem lehet termeléssel foglalkozni!

Sokan azt mondják: a sűrűn lakott vidékeken nincs szabad föld. Csakugyan így van-e? Lássuk a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületet: „Abból kiindulva, hogy a legfőbb a mezőgazdaság, elsősorban a földkérdést oldották meg. Ez a következő kilenc módon történt: 1) átvágták a sáncokat, és betemették az árkokat, amelyeket az ellenség blokád cél-

jaira épített, illetve ásott; 2) tönkretették azokat az országutakat, amelyeket az ellenség felhasználhatott, és az utak mindkét oldalán bevetették a földet; 3) felhasználták a parlagon heverő kis földdarabokat; 4) felhasználták az ellenség erődítései előtt levő földdarabokat; ezeket éjszakánként művelték meg a partizánok által támogatott fegyveres népfelkelő osztagok védelme alatt; 5) összefogtak azokkal a parasztokkal, akiknek a családjában nem volt elég munkáskéz, s megművelték e parasztok földjét; 6) a partizánosztagok parasztruhás harcosai csaknem nyiltan művelték meg a földet az ellenséges támaszpontok és kiserődök közelében; 7) a folyók mentén kisebb-nagyobb földdarabokat szabadítottak fel azáltal, hogy töltéseket emeltek a folyók árterületén, és biztosították a víz ellen az alacsonyan fekvő részeket; 8) segítséget nyujtottak a parasztoknak az öntözetlen földek öntözésében; 9) az osztag hatókörén belül segítséget nyujtottak valamennyi falu parasztjainak a mezei munkák elvégzésében."

Mezőgazdasággal tehát lehet foglalkozni; most pedig vizsgáljuk meg, mi a helyzet a kézműiparral vagy a termelés más ágazataival. Ilyesmivel nyilván nem lehet foglalkozni. Csakugyan így van ez? Lássuk a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületet: „A blokád vonalán belül működő osztagok termelő tevékenysége nem csupán a mezőgazdaságra szorítkozik; itt éppúgy, mint a tartósan biztosított körzetekben, fellendítették a kézműipari termelést, megszervezték a közlekedést. A 4. körzeti osztag nemezsapka-készítő műhelyt, vaj- és tésztakészítő üzemet szervezett, és hét hónap alatt 500 000 helyi

jüan összegű jövedelemre tett szert. Így nemcsak saját nehézségeit oldotta meg, hanem a partizánkörzet lakosságának szükségleteit is kielégítette. A harcosok teljesen el tudták látni magukat meleg ruhával, gyapjúharisnyával és más egyebekkel."

Egyesek azt mondhatják, hogy a partizánkörzetekben igen gyakoriak a harcok, s emiatt a partizánosztagok termelőtevékenysége elkerülhetetlenül kihatással van a hadműveletekre. Csakugyan így van ez? Lássuk a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületet. A cikk megállapítja, hogy ebben a körzetben „a munka és a harc összekapcsolásának elvét érvényesítik, a harci és a termelési feladatoknak egyforma jelentőséget tulajdonítanak . . . Nézzük például a 4. körzeti osztagot, amely a 2. alkörzetben állomásozik. A tavaszi szántás kezdetén speciális osztagokat küldött ki az ellenség nyugtalanítására, s egyidejűleg erőteljes politikai támadást is indított. Éppen ezért a hadműveletek aktivizálódtak, és az osztag harcképessége fokozódott. Ez az eléggé kislétszámú osztag februártól szeptember elejéig 71 ütközetben vett részt, elfoglalta Csutungsö, Sangcsuang, Jecsuang, Fengcsiacsaj, Jajtou támaszpontokat, harcképtelenné tette a japán és a bábcsapatok 165 katonáját, foglyul ejtette a bábhadsereg 91 katonáját, zsákmányolt 3 könnyű géppuskát és 101 puskát meg karabélyt." A továbbiakban ezt olvassuk: „A hadműveletekkel és a termelés fejlesztését szolgáló nagyarányú mozgalom propagálásával egyidejűleg politikai támadás is indult ezzel a jelszóval: «lesujtunk mindenkire, aki a termelés fej-

lesztését szolgáló mozgalom meghiúsításával próbálkozik». Tajhszien és Kuohszien kerületi központokban a japán területrablók megkérdezték a lakosokat: «Miért vált olyan dühödtté az utóbbi időben a 8. hadsereg?» Azok így feleltek: «Azért, mert maguk akadályozzák a termelés fejlesztését szolgáló mozgalmat a határterületen.» A bábcsapatok katonái pedig így vélekedtek egymás között: «Azok most odaát a termelés fejlesztésén dolgoznak, jobb, ha nem kerülünk a szemük elé.»"

Indíthat-e a partizánkörzetek lakossága is mozgalmat a termelés fejlesztéséért? Érdekeltek-e a termelés növelésében a parasztok ezekben a körzetekben, ahol a földhaszonbér csökkentését esetleg még nem valósították meg, vagy nem hajtották végre teljesen? A Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületen erre a kérdésre is igenlő választ adtak. „Az a tény, hogy a blokád vonalán belül működő osztagokban kibontakozott a termelés fejlesztését célzó mozgalom, közvetlenül segítséget jelentett a helyi lakosság számára is. Először is, a partizánok fegyveres erővel védelmezték a helyi lakosságot a mezei munkák idején, másodszor pedig, mindenütt sajátmaguk is segítettek a helyi lakosságnak. Egyes osztagok aratáskor állományuk 50 százalékát arra használták fel, hogy ingyenes segítséget nyujtsanak a lakosságnak a mezei munkákban. Ennek eredményeképpen nagyon megnövekedett a lakosság termelő aktivitása, a partizánosztagok még szorosabban összeforrtak a tömegekkel, s a lakosság élelmiszerhez jutott. Azóta a partizánkörzetek lakossága még nagyobb rokonszenvvel tekint a Kommunista

Pártra és a 8. hadseregre, s fokozott mértékben támogatja őket."

Ezután tehát nem kétséges többé, hogy a partizánkörzetekben a katonaságnak és a lakosságnak meg lehet és meg kell indítania a termelés fejlesztését szolgáló széleskörű mozgalmat. A felszabadított körzetekben és különösen a partizánkörzetekben valamennyi pártfunkcionáriusnak, közigazgatási és katonai funkcionáriusnak alaposan meg kell ezt értenie; ha majd megértik, hogy a hadseregnek és a lakosságnak *meg lehet* és *meg kell* indítania ezt a mozgalmat, akkor mindenütt hozzá lehet fogni a munkához. Ezzel kezdték a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületen is: „Annak folytán, hogy a blokád vonalán belül működő osztagoknak a termelés fejlesztéséért indított mozgalmában a vezető káderek lélektanilag, gondolkodásmódjukat tekintve átalakultak, hogy komolyan kezdték figyelemmel kísérni a termelést, a termelőtevékenység és a hadműveletek összekapcsolását, s a néptömegekből kinevelték a Munka Hőseit és a termelés élenjáróit (előzetes adatok szerint itt hatvanhatan viselik a Munka Hősének és a termelés élenjárójának címét), a blokád vonalán belül működő osztagaink mindössze öt hónap alatt nemcsak határidőre teljesítették termelési terveiket, hanem igazi alkotó leleményességről is tanúságot tettek."

A felszabadított körzetekben 1945 folyamán még az eddiginél is nagyobb mértékben kell fellendíteni a hadseregnek és a lakosságnak a termelés fejlesztéséért folyó mozgalmát, amelybe az utolsó emberig mindenkinek be kell kapcsolódnia; a tél

beálltával pedig össze fogjuk hasonlítani az egyes körzetek eredményeit.

A háború nemcsak a katonai és politikai erők vetélkedése, hanem a gazdasági erőké is. A japán területrablók legyőzéséhez egyebek között a gazdasági munkában is további erőfeszítéseket kell tennünk, két-három éven belül teljesen meg kell tanulnunk gazdálkodni; az idén pedig, 1945-ben, nagyobb sikereket kell elérnünk, mint az előző években. A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának mélységes meggyőződése, hogy a felszabadított körzetek valamennyi funkcionáriusa és egész lakossága teljesíteni fogja ezt a feladatot.

KÍNA KÉT SORSA*

(1945 április 23)

* *Mao Ce-tung elvtárs megnyitó beszéde a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusán*

Elvtársak! Ma megnyílt a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusa.

Miben rejlik kongresszusunk különös jelentősége? Joggal elmondhatjuk, hogy kongresszusunk olyan kongresszus, amelytől az egész 450 milliós kínai nép sorsa függ. Kínának két sorsa lehet: az egyikről már írtak egy könyvet[1]; a mi kongresszusunk Kína másik sorsát testesíti meg, és mi erről egy másik könyvet írunk[2]. Kongresszusunk a japán imperialisták szétzúzásának és az egész kínai nép felszabadításának feladataival fog foglalkozni; ez a kongresszus a japán agresszorok szétzúzásának és az új Kína felépítésének kongresszusa, az egész kínai nép összefogásának, a kínai nép és az egész világ népei közötti összefogásnak a kongresszusa, a végleges győzelem kivívásának kongresszusa lesz.

A jelenlegi helyzet igen kedvező. Európában Hitler a pusztulás szélén áll. A fasizmus elleni világháború fő frontja Nyugaton van; a győzelem ott már közeli, és ez a győzelem a Szovjetunió Vörös Hadseregének erőfeszítései nyomán következik be. Berlin már hallja a Vörös Hadsereg ágyúinak döre-

jét, és minden jel szerint hamarosan elesik. Keleten a japán imperializmus szétzúzásáért folyó háború ugyancsak közeledik a győzelmes befejezéshez. Kongresszusunk olyankor ülésezik, amikor küszöbön áll a végleges győzelem a fasizmus elleni háborúban.

A kínai nép két út közül választhat: az egyik a fény útja, a másik a sötétség útja. Kína sorsa is kétféle lehet: az egyik a napfényes sors, a másik a sötét sors. A japán imperializmust még nem zúztuk szét. De ez a két távlat a japán imperializmus szétzúzása esetén is megmarad: vagy független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és hatalmas Kína — vagyis a napfényes Kína, a felszabadult nép új Kínája; vagy egy másik, félgyarmati és félfeudális, szétforgácsolt, szegény és gyenge Kína — vagyis a régi Kína. Új Kína vagy régi Kína — ez a két távlat áll most is a kínai nép előtt, a Kínai Kommunista Párt előtt, kongresszusunk előtt.

De hogyan szervezzük meg munkánkat most, Japán küszöbönálló veresége előtt, figyelembe véve azt, hogy ez a két távlat Japán leverése után is fenn fog maradni? Mik a feladataink? Feladataink a következők: bátran mozgósítsuk a tömegeket, növeljük és gyarapítsuk a nép erőit, tömörítsük az ország összes tömöríthető erőit, és Pártunk vezetésével harcoljunk a japán területrablók szétzúzásáért, a napfényes, új Kína felépítéséért, a független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és hatalmas új Kína felépítéséért. Minden erőnkkel harcolnunk kell a napfényes távlat és a napfényes sors valóraváltásáért, a másik, a sötét távlat és a sötét sors ellen. Ez a feladatunk, nem több és nem kevesebb! Ez a feladata

kongresszusunknak, ez a feladata egész Pártunknak, ez a feladata az egész kínai népnek.

Megvalósulhatnak-e vágyaink? Úgy véljük, megvalósulhatnak. Megvan erre a lehetőség, mert adva vannak a következő feltételek:

először, van erős, gazdag tapasztalatokkal rendelkező és 1 210 000 tagot számláló Kommunista Pártunk;

másodszor, vannak hatalmas felszabadított körzeteink, amelyek összlakossága 95 500 000 ember, hadserege 910 000, népfelkelő serege pedig 2 200 000 főt számlál;

harmadszor, támogatnak bennünket az egész ország milliós néptömegei;

negyedszer, támogatnak bennünket az egész világ, s különösen a Szovjetunió népei.

Tehát: erős Kínai Kommunista Párt, hatalmas felszabadított körzetek, az egész kínai nép támogatása, az egész világ népeinek támogatása. Megvalósulhatnak-e vágyaink e feltételek mellett? Úgy véljük, megvalósulhatnak. Ilyen feltételek Kínában sohasem voltak még. Bár e feltételek némelyike éveken át megvolt, összességükben még sohasem voltak meg annyira hiánytalanul, mint most. A Kínai Kommunista Párt sohasem volt olyan erős, mint most; a forradalom támaszpontjainak lakossága és hadserege sohasem volt olyan nagy, mint most; a Kínai Kommunista Párt tekintélye a japán megszállók uralma alatt álló területek és a Kuomintang-uralom alatt álló körzetek lakossága körében most nagyobb, mint valaha; a Szovjetuniónak és más országok népeinek forradalmi erői most nagyobbak,

mint valaha. Meg kell mondanunk, hogy ilyen feltételek mellett teljes mértékben lehetséges az agresszorok szétzúzása és az új Kína felépítése.

Helyes politikára van szükségünk. E politika alapelvei: bátran mozgósítsuk a tömegeket, növeljük és gyarapítsuk a nép erőit, hogy Pártunk vezetésével szétzúzhassuk az agresszorokat, és felépíthessük az új Kínát.

A Kínai Kommunista Párt megalapítása, vagyis 1921 óta huszonnégy esztendő telt el; ez alatt az idő alatt Pártunk a hősi harcok három történelmi időszakát hagyta maga mögött — az északi hadjárat, a forradalmi agrárháború és a japán területrablók elleni háború időszakát —, és gazdag tapasztalatokat gyüjtött. Pártunk ma már központjává vált annak a harcnak, amelyet a kínai nép a japán területrablók ellen, a haza megmentéséért, a kínai nép felszabadításáért, a területrablók legyőzéséért és az új Kína felépítéséért folytat. Kína számára ez a központ éppen a mi Pártunk, nem pedig valamely más párt.

Szerényen, megfontoltan, elbizakodottság nélkül, felesleges sietség nélkül, teljes szívünkkel és minden gondolatunkkal szolgáljuk a kínai népet; a jelenben úgy, hogy az egész népet tömörítsük a japán területrablók legyőzése érdekében, a jövőben úgy, hogy az egész népet tömörítsük az új demokrácia államának felépítése érdekében. Ha így tudunk cselekedni, ha helyes politikát tudunk folytatni, ha ennek az ügynek áldozzuk minden erőnket, feladatunkat teljesíteni fogjuk.

Le a japán imperializmussal!

Éljen a kínai nép felszabadulása!

Éljen a Kínai Kommunista Párt!

Éljen a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusa!

JEGYZETEK

[1] Csang Kaj-sek 1943-ban megjelent, „Kína sorsa" című könyvéről van szó.

[2] Mao Ce-tung elvtársnak a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusán elmondott, „A koalíciós kormányról" című beszámolójáról van szó.

A KOALÍCIÓS KORMÁNYRÓL*

(1945 április 24)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által tartott politikai beszámolója a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusán.*

I. A KÍNAI NÉP FŐ KÖVETELÉSEI

Kongresszusunk idején a helyzetet a következők jellemzik: a kínai népnek a japán területrablók ellen vívott csaknem nyolcévi elszánt, hősies, önfeláldozó harca után, amely harcban a népnek mérhetetlenül sok nélkülözést, nehézséget és áldozatot kellett vállalnia, új helyzet alakult ki: a fasiszta agresszorok ellen világszerte folyó szent, igazságos háborúban döntő győzelmeket arattunk, és most már közeledik az a pillanat, amikor a kínai nép, szövetségeseivel együtt, szétzúzza a japán területrablókat.

Kína azonban még mindig nem egységes, még mindig súlyos válsággal küszködik. Mit kell cselekednünk ebben a helyzetben? Nem kétséges, hogy Kínának égető szüksége van olyan ideiglenes, demokratikus, koalíciós kormányra, amelyben összefognak valamennyi párt és csoport képviselői, valamint a pártonkívüli személyiségek, hogy végrehajtsák a demokratikus reformokat, leküzdjék a jelenlegi válságot, mozgósítsák és összefogják az egész országban a japán területrablók elleni harcot támogató erőket, a szövetségesekkel vállvetve, hatalmas csapásokkal szétzúzzák a japán terület-

rablókat, és megadják a kínai népnek a lehetőséget arra, hogy kitépje magát a japán megszállók karmai közül. Ezután széles demokratikus alapon Nemzetgyűlést kell összehívni, hogy ugyancsak koalíciós jellegű, állandó, demokratikus kormányt alakítson, amely méginkább képviselné a különféle pártokat, csoportokat és pártonkívüli személyiségeket, olyan kormányt, amely vezetné a felszabadult népet a független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és hatalmas új Kína felépítésében. Röviden: az összefogás és a demokratikus reformok útján kell haladnunk a japán területrablók szétzúzása és az új Kína felépítése felé.

Úgy véljük, hogy a cselekvésnek csakis ez az irányvonala felel meg a kínai nép fő követeléseinek. Beszámolóm ezért főleg ezeket a követeléseket fogja vizsgálni. A kínai nép és a szövetséges országok demokratikus közvéleménye lankadatlan figyelemmel kíséri a kínai demokratikus koalíciós kormány megalakításának kérdését. Beszámolómban ezért ezzel a kérdéssel különösen részletesen foglalkozom majd.

A Kínai Kommunista Párt a japán területrablók elleni háború nyolc esztendeje során sok nehézséget küzdött le, és nagyszerű sikereket ért el. A jelenlegi helyzetben azonban még mindig nagy nehézségek állnak Pártunk és egész népünk előtt. A helyzet azt követeli, hogy Pártunk tegyen még nagyobb erőfeszítéseket a halaszthatatlan feladatok megoldása érdekében, kezelje még gyakorlatiasabban ezeket a feladatokat, hogy folytassa a nehézségek leküzdését, s vívja ki a kínai nép fő követeléseinek teljesítését.

II. A NEMZETKÖZI ÉS A BELSŐ HELYZET

Valóra válthatja-e a kínai nép azokat a fő követeléseket, amelyekről fentebb beszéltem? Ez a kínai nép öntudatosságától, egybeforrottságától és erőfeszítéseitől függ. A jelenlegi nemzetközi és belső helyzet rendkívül kedvező feltételeket biztosít a kínai nép számára. Ha a kínai nép, e feltételeket hozzáértően kihasználva, folytatni tudja az aktív, elszánt és egyre keményebb harcot, kétségkívül le fogja győzni az agresszort, és fel fogja építeni az új Kínát. A kínai népnek meg kell kettőznie erőfeszítéseit abban a harcban, amelyet szent feladatainak teljesítéséért folytat.

Milyen a jelenlegi nemzetközi helyzet?

A hadihelyzet ezidőszerint a következő: a szovjet csapatok már Berlint ostromolják; Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország egyesült csapatai támogatják őket, s csapásokat mérnek a hitleri csapatok maradványaira; az olasz nép felkelésben tört ki. Mindez a hitleristák végleges szétzúzását vonja maga után. A hitleristák szétzúzása után pedig nem fog késni a japán agresszorok szétzúzása sem. A kínai és a külföldi reakció számításai ellenére az agresszív fasiszta erők feltétlenül vereséget fognak szenvedni, a népi demokratikus erők pedig feltétlenül győzelmet aratnak. Az emberiség a haladás, nem pedig a reakció útját fogja választani. Természetesen a maximumra kell fokoznunk éberségünket, és számolnunk kell azzal, hogy a történelmi fejlődés során még lehetségesek egyes ideiglenes, olykor igen éles kitérők; sok országban még mindig nagyok

a reakció erői, amelyek nem óhajtják, hogy saját országuk és más országok népei összefogjanak, előrehaladjanak és felszabaduljanak. Aki lebecsüli ezt a körülményt, hibát követ el a politikában. A történelmi események fejlődésének általános iránya azonban már kialakult, és nem változhat meg. A jelenlegi helyzet csak a fasiszták és a különböző országokban a fasizmust ténylegesen támogató reakciós erők számára kedvezőtlen, a világ népei és e népek szervezett demokratikus erői számára azonban a boldog jövő előhírnöke. A nép és csakis a nép az az erő, amely a világtörténelmet formálja. A hatalmas erővé nőtt szovjet nép döntő szerepet játszott a fasizmus szétzúzásában. A fasizmus szétzúzását csakis a szovjet népnek és a többi szövetséges antifasiszta ország népeinek erőfeszítései tették lehetővé. A háború sok mindenre megtanította a népeket; s a népek győzni fognak a háborúban, győzni fognak a békében, győzni fognak a haladás területén is. Ez az új helyzet élesen elüt az első világháború időszakában kialakult helyzettől. Akkor még nem volt Szovjetunió, s nem volt meg a tudatosságnak az a foka sem, amelyet sok ország népei most értek el. A két világháború — két teljesen különböző korszak.

Az agresszív fasiszta államok leverése, a második világháború befejeződése és a népek békéjének megteremtése korántsem fogja azt jelenteni, hogy véget ér a harc. A fasiszta erők, amelyek még sokhelyütt megmaradnak, feltétlenül folytatni fogják mesterkedéseiket. A fasiszta agresszió elleni harc táborához tartozó országokban vannak olyan erők,

amelyek szembeszállnak a demokráciával és elnyomnak más népeket, s amelyek a jövőben is el fogják nyomni más országok néptömegeit, el fogják nyomni a gyarmati és félgyarmati országokat. Ezért a föld jelentős részén a népek békéjének megteremtése után is tovább fog folyni a harc az antifasiszta néptömegek és a fasiszta erők maradványai között, a demokratikus és az antidemokratikus erők között, a nemzeti felszabadulás és a nemzeti elnyomás erői között. A néptömegek győzelme csakis huzamos erőfeszítések révén válik lehetővé, akkor, amikor a fasiszta erők maradványai, az antidemokratikus erők és az imperialista tábor összes erői megsemmisülnek. Ezt a célt, ha nem is könnyen és nem is gyorsan, de feltétlenül el fogjuk érni. A második világháborúban — a fasizmus elleni háborúban — aratott győzelem szabaddá teszi az utat a néptömegek számára, hogy a háború utáni harcban is győzzenek. A tartós és szilárd békét csakis e harc győzelmes befejezése után lehet biztosítani.

Milyen országunk jelenlegi belső helyzete?

Az a hosszantartó háború, amelyet Kína visel, nagy áldozatokat követelt és követel továbbra is a kínai néptől. Ez a háború azonban ugyanakkor meg is edzette a kínai népet. Ez a háború hasonlíthatatlanul jobban elősegíti a kínai nép öntudatának növekedését és egységének fokozódását, mint bármelyik is azok közül a nagy ütközetek közül, amelyeket a kínai nép az utóbbi évszázad folyamán vívott. A kínai néppel nemcsak erős külső, nemzeti ellenség áll szemben, hanem szembenállnak vele a belső reakció nagy erői is, amelyek tevékenysé-

gükkel a nemzeti ellenséget segítik. Ez az érem egyik oldala. A másik oldalon azt látjuk, hogy soha nem látott mértékben megnőtt a kínai nép öntudata, mi több, az országban hatalmas felszabadított körzetek alakultak, és napról napra terjed az egész nemzetet magával ragadó demokratikus mozgalom. Ezek a kedvező feltételek az országon belül.

A mult század folyamán egyik-másik szükséges nemzetközi és belső feltétel hiánya miatt a kínai nép harca minden esetben vereséggel vagy kudarccal végződött, de most teljesen megváltozott a kép: az elmúlt időszakok harcaitól eltérően most minden szükséges feltétel és minden lehetőség megvan arra, hogy elkerüljük a vereséget, és kivívjuk a győzelmet. Ha az egész népet egyesíteni tudjuk az aktív harcra, ha biztosítani tudjuk a kellő vezetést, győzni fogunk. A kínai nép ma — szilárdabban, mint valaha — bízik abban, hogy ha egységbe forr, szét tudja zúzni a területrablókat, és fel tudja építeni az új Kínát. Elérkezett az az idő, amikor a kínai nép minden nehézséget leküzdve valóra válthatja történelmi jelentőségű követeléseit. Lehet-e ebben kételkedni akár csak egy pillanatig is? Azt hiszem, nem lehet.

Nagy vonásokban így fest a jelenlegi nemzetközi és belső helyzet.

III. A JAPÁNELLENES HÁBORÚ KÉT IRÁNYVONALA

KÍNA PROBLÉMÁINAK KULCSA

Ha a belső helyzetről beszélünk, konkrétan elemeznünk kell Kína japánellenes háborújának menetét is.

Kína a fasizmus ellen hadat viselő öt legnagyobb állam egyike, és fő részvevője az ázsiai kontinensen a japán területrablók ellen viselt háborúnak. A kínai nép nemcsak a japánellenes háborúban játszik óriási szerepet; óriási szerepet játszik a világ háború utáni békéjének biztosításában is; a keleti béke biztosításában pedig döntő szerepe lesz. Az immár nyolc esztendeje hadban álló Kína hatalmas erőfeszítéseket tesz azért, hogy kivívja szabadságát, és segítséget nyujtson a szövetségeseknek. Ezeket az erőfeszítéseket főleg Kína néptömegei vállalják. A kínai hadsereg katonái és tisztjei vérüket ontják a fronton; a kínai munkások, parasztok, értelmiségiek és a kínai ipari körök fáradhatatlanul dolgoznak a hátországban; a külföldön élő kínai emigránsok pénzzel járulnak hozzá a háború viseléséhez; a népellenes elemek kivételével mindenki, a japánellenes háborút helyeslő valamennyi párt kiveszi a maga részét a háború közös ügyéből. Egyszóval, a kínai nép kerek nyolc esztendeje verejtékezve és vérét ontva hősiesen harcol a japán agresszorok ellen. A kínai reakciós elemek azonban éveken át terjesztették a legkülönfélébb rágalmakat, megtévesztették a közvéleményt, s igyekeztek eltitkolni a kínai nép tényleges szerepét ebben a háborúban. Ugyan-

akkor senki sem általánosította még azokat a tapasztalatokat, amelyeket a kínai nép a háború nyolc esztendeje alatt szerzett. Éppen ezért kongresszusunknak kellőképpen általánosítania kell ezeket a tapasztalatokat, hogy segítségükkel nevelhesse népünket, hogy rájuk támaszkodhasson Pártunk politikájának meghatározásában.

Ami e tapasztalatok általánosítását illeti, a következőket állapíthatjuk meg: ma már mindenki előtt nyilvánvaló, hogy Kínában két különböző irányvonal létezik. Az egyik a japán területrablók szétzúzására vezet, a másik semmiképp sem vezethet erre az eredményre, sőt, bizonyos vonatkozásban ténylegesen a japán agresszorokat segíti a kínai nép katonai erőfeszítéseinek meghiúsításában.

A japánellenes háború passzív viselésének politikája és a nép aktív elnyomásának reakciós politikája, amelyet a Kuomintang-kormány folytat, háborús balsikereket, területünk jelentős részének elvesztését, pénzügyi és gazdasági válságot, s a néptömegek leigázását vonta maga után, szenvedéseket okoz a néptömegeknek, akadályozza a nemzeti összefogást. Ez a reakciós politika akadályozza azt, hogy mozgósítsuk és egyesítsük a kínai népnek mindazokat az erőit, amelyek támogatják a japán területrablókkal szembeni ellenállást, hogy sikeresen viseljük a háborút, hogy felébresszük és tömörítsük a kínai népet. A kínai nép ébredésének és tömörülésének folyamata azonban korántsem állt meg. Kanyargós úton halad előre, a kettős elnyomás — a japán területrablók és a Kuomintang-kormány elnyomó uralma — ellenére is.

A két irányvonal — a Kuomintang-kormány irányvonala, amely a nép elnyomására és a passzív hadviselésre irányul, és a másik irányvonal, amely a népi háború folytatása érdekében a kínai nép felébresztésére és tömörítésére irányul — Kínában már régen és igen világosan jelentkezett. Ebben rejlik Kína valamennyi problémájának kulcsa.

KANYARGÓS ÚTON

Hogy megérthessük, miért a kulcsa Kína valamennyi problémájának a két irányvonal problémája, vissza kell térnünk a japán területrablók ellen viselt háborúnk történetére.

A kínai nép japánellenes háborújának fejlődése kanyargós úton haladt. E háború még 1931-ben kezdődött el. 1931 szeptember 18-án a japán agresszorok elfoglalták Senjangot, néhány hónapra rá pedig teljesen megszállták a három keleti tartományt. A Kuomintang-kormány nem tanúsított ellenállást. De a három keleti tartomány népe és az ezekben a tartományokban állomásozó hazafias érzelmű csapatok egy része, a Kínai Kommunista Párt vezetésével, illetve segítségével, a Kuomintang-kormány akarata ellenére megszervezte a Japánellenes Önkéntes Hadsereget és az Egyesült Északkeleti Japánellenes Hadsereget, és hősies partizánháborút indított. Ez a partizánháború egy időben jelentősen fellendült, s bár a partizánoknak sok nehézséget és kudarcot kellett elviselniök, az ellenség mégsem tudott erőt venni rajtuk. 1932-ben,

amikor a japán rablók megtámadták Sanghajt, a 19. hadsereg élén álló, s a Kuomintanghoz tartozó hazafiak egy csoportja, ismét a Kuomintang-kormány akarata ellenére, szembeszállt a japán területrablók támadásával. 1933-ban, amikor a japánok betörtek Zsehol és Csahar tartományba, a Kuomintanghoz tartozó hazafiaknak egy másik csoportja, megintcsak a Kuomintang-kormány akarata ellenére és a Kommunista Párttal együttműködve, megszervezte az Egyesült Japánellenes Hadsereget, és szembeszállt a területrablókkal. De mindezeket a japán rablók ellen irányuló katonai akciókat csak a kínai nép, a Kínai Kommunista Párt, továbbá más demokratikus csoportok és a külföldön élő kínai emigránsok támogatták, ezzel szemben a Kuomintang-kormány, híven az ellenállás szabotálására irányuló politikájához, semilyen támogatásban sem részesítette ezeket az akciókat. Sőt, Sanghajban és Csahar tartományban galád módon a Kuomintang-kormány meghiúsította a japán rablók elleni hadműveleteket. A Kuomintang-kormány megszüntette azt a Népi Kormányt is, amelyet a 19. hadsereg Fucsien tartomány területén alakított 1933-ban.

Miért nem tanúsított a Kuomintang-kormány ellenállást? Lényegében azért, mert a Kuomintang 1927-ben megszakította az együttműködést a Kommunista Párttal, s meghiúsította a kínai nép tömörítését.

1924-ben Szun Jat-szen a Kínai Kommunista Párt javaslatára összehívta a Kuomintang I. országos kongresszusát, amelyen a kommunisták is részt vettek, kidolgozta három fő politikai célkitű-

zését (szövetség Oroszországgal, szövetség a Kommunista Párttal, továbbá a parasztok és a munkások támogatása), megszervezte a katonai akadémiát Vampu szigetén, létrehozta a Kuomintang, a Kínai Kommunista Párt és valamennyi népréteg nemzeti egységfrontját. Ennek eredményeképpen 1924—1925 folyamán felszámoltuk a reakciós erőket Kuangtung tartományban, 1926—1927-ben sikeresen befejeztük az északi hadjáratot, elfoglaltuk a Jangce és a Huangho medencéjének jelentős részét, szétzúztuk az északi militaristák kormányának erőit, soha nem látott mértékben fellendítettük a népi felszabadító harcot. 1927 tavaszának végén és nyarának elején azonban, éppen az északi hadjárat kibontakozásának legdöntőbb pillanatában, felbomlott a Kuomintangnak, a Kommunista Pártnak és valamennyi néprétegnek a kínai nép felszabadítása érdekében alakult nemzeti egységfrontja, és semmivé vált az egységfront valamennyi forradalmi politikai célkitűzése annak következtében, hogy a Kuomintang-hatóságok áruló, népellenes politikát folytattak, amely a „párttisztításban" és a véres megtorló rendszabályokban nyilvánult meg. A tegnapi szövetségeseket — a Kínai Kommunista Pártot és a kínai népet — egyszerre gyűlölt ellenségnek, a tegnapi ellenséget — az imperialistákat és a hűbérurakat — pedig szövetségeseknek kezdték tekinteni. Így váratlanul hitszegő csapást mértek a Kínai Kommunista Pártra és a kínai népre, s az életerőtől duzzadó, rohamosan fejlődő nagy kínai forradalmat eltemették. Az összefogást a polgárháború, a demokráciát a diktatúra, a fényt

a sötétség váltotta fel. A Kínai Kommunista Pártot és a kínai népet azonban nem sikerült sem megfélemlíteni, sem megtörni, sem kiirtani. A Kínai Kommunista Párt és a kínai nép talpraállt, lemosta magáról a vért, eltemette az elesett elvtársakat, és tovább harcolt. Magasra emelte a forradalom zászlaját, és megszervezte a fegyveres ellenállást. Kína nagykiterjedésű körzeteiben megalakította a népi hatalom szerveit, átalakította az agrárrendszert, létrehozta a néphadsereget: a kínai Vörös Hadsereget, megőrizte és gyarapította a kínai nép forradalmi erőit. Szun Jat-szen forradalmi három népi elvét, amelyet a kuomintangista reakciósok sárba tapostak, felemelte a kínai nép, a Kínai Kommunista Párt és a többi demokrata.

Miután a japán agresszorok betörtek a három keleti tartományba, a Kommunista Párt már 1933-ban azzal a javaslattal fordult a forradalmi támaszpontokat és a Vörös Hadsereget támadó összes kuomintangista csapatokhoz, hogy kössenek fegyverszünetet. A fegyverszünet feltételeit a következőkben szabta meg: abba kell hagyni a támadást, meg kell adni a népnek a demokratikus szabadságjogokat, és fel kell fegyverezni a népet, hogy közös erővel csapást mérjenek a japán agresszorokra. A Kuomintang-hatóságok azonban elvetették ezt a javaslatot.

A Kuomintang-kormány ezután még könyörtelenebbül folytatta a polgárháború politikáját. De egyidejűleg mind erőteljesebben hangzott fel a kínai nép szava is, amely követelte a polgárháború megszüntetését és az együttes ellenállást a japán

területrablókkal szemben. Sanghajban és sok más helyen különféle hazafias népi szervezetek alakultak. 1934—1936 folyamán a Vörös Hadsereg fő erői, amelyek a Jangcétől északra és délre fekvő különböző körzetekben állomásoztak, Pártunk Központi Bizottságának vezetésével, számtalan nehézséget leküzdve Északnyugatra vonultak, és ott egyesültek az északnyugati körzetek Vörös Hadseregének alakulataival. A Kínai Kommunista Párt az új helyzetnek megfelelően e két év alatt dolgozta ki és kezdte megvalósítani új, alaposan előkészített politikai irányvonalát: a japánellenes nemzeti egységfront irányvonalát, s azt tűzte ki harci céljául, hogy tömörítse a népet a japán területrablók elleni harc érdekében, és megteremtse az új-demokratikus köztársaságot.

1935 december 9-én Peking diáktömegei Pártunk vezetésével hősies, hazafias mozgalmat indítottak, és megalakították a „Kína nemzeti felszabadításáért folyó harc élcsapatát"[1]; ez a hazafias mozgalom kiterjedt az ország valamennyi nagyvárosára. 1936 december 12-én a japán területrablókkal szembeni ellenállást támogató, hazafias érzelmű kuomintangisták két csoportja — az Északkeleti Hadseregben és a 17. hadseregben — egyesült, és bátran szembeszállt a Kuomintang-hatóságok reakciós politikájával, amely a japán agresszorokkal való kiegyezésre és az ország népével szemben alkalmazott kíméletlen megtorlásokra irányult; ezek voltak az ismeretes hsziani események. Ugyanakkor a Kuomintang más hazafias érzelmű elemei is kifejezték elégedetlenségüket a Kuomintang-hatósá-

gok akkori politikájával szemben. Ilyen körülmények között a Kuomintang-hatóságok kénytelenek voltak lemondani a polgárháború politikájáról, és eleget tenni a nép követeléseinek.

A hsziani konfliktus békés rendezése fordulópontot jelentett az események alakulásában: az új feltételek hatására az országon belül létrejött az együttműködés, és megkezdődött az egész nemzetet átfogó háború a japán területrablók ellen. Nem sokkal a lukoucsiaói események előtt, 1937 májusában, összeült Pártunk történelmi jelentőségű konferenciája, amely jóváhagyta a Központi Bizottság 1935 óta követett politikai irányvonalát.

Az 1937 július 7-i lukoucsiaói eseményektől 1938 októberéig, Vuhan elestéig, a Kuomintang-kormány többé-kevésbbé erőteljesen harcolt a japán területrablók ellen. Ebben az időszakban a japán hódítók nagyarányú támadása és a nép jogos hazafias felháborodásának fokozódása arra kényszerítette a Kuomintang-kormányt, hogy politikájában egy ideig a japán hódítók elleni harcra helyezze a hangsúlyt, ami bizonyos mértékben kedvezően hatott a hadsereg és az egész nép fegyveres harcának fellendülésére. Egy időre újra kialakult az általános fellendülés légköre. Akkoriban mi, kommunisták, és más demokratikus pártok — az egész nép — igen nagy reményeket fűztünk a Kuomintang-kormányhoz: azt reméltük, hogy akkor, amikor a nemzet súlyos válsággal küszködik, és amikor a nép körében nagy erkölcsi fellendülés észlelhető, erélyesen végre fogja hajtani a demokratikus reformokat, és valóra fogja váltani Szun Jat-szen forradalmi

három népi elvét. Reményeink azonban nem váltak valóra. A Kuomintang-hatóságok e két év alatt, bár viszonylag aktívan ellenálltak a japán agresszoroknak, továbbra is ellenezték a legszélesebb néptömegek bevonásával folytatott népi háború kibontakoztatását, továbbra is korlátozták a népet abbeli törekvésében, hogy összefogjon a japán hódítók elleni háború viselése és demokratikus tevékenység kifejtése érdekében. Egyrészt valamennyire megváltozott ugyan a Kuomintang-kormánynak a Kínai Kommunista Párthoz, meg a többi japánellenes párthoz és csoporthoz való viszonya, másrészt azonban a kormány továbbra sem volt hajlandó egyenlő feltételeket biztosítani a különböző pártok és csoportok számára, s minden úton-módon korlátozta tevékenységüket. Igen sok, hazafias tevékenység miatt letartóztatott politikai foglyot nem engedtek szabadon. S ami a leglényegesebb: a Kuomintang-kormány változatlanul fenntartotta egy maroknyi csoport diktatúráját, amely 1927-ben jött létre, akkor, amikor kirobbantotta a polgárháborút, és ezáltal lehetetlenné tette az összkínai demokratikus koalíciós kormány megalakulását.

Mi, kommunisták, már ennek az időszaknak az elején hangsúlyoztuk, hogy Kínának a japán hódítók elleni háborújában két irányvonal érvényesül: az egyik az egész népre kiterjedő háború irányvonala, amely győzelemre vezet, a másik a nép elnyomása közepette vívott egyoldalú háború irányvonala, amely vereségre vezet. Azt is hangsúlyoztuk, hogy a háború hosszadalmas lesz, hogy elkerülhetetlenül

sok nehézséggel és nélkülözéssel kell majd szembenéznünk, de a kínai nép erőfeszítései révén feltétlenül ki fogjuk vívni a végső győzelmet.

A NÉPI HÁBORÚ

Ebben az időszakban a Kommunista Párt vezette kínai Vörös Hadsereg fő erőit, amelyek Északnyugatra vonultak, a Kínai Nemzeti-Forradalmi Hadsereg 8. hadseregévé, a kínai Vörös Hadsereg partizánalakulatait pedig, amelyek visszamaradtak a Jangcétől északra és délre fekvő különböző helyeken, Új 4. hadsereggé szerveztük át, majd átirányítottuk Észak- és Közép-Kínába, hogy ott folytassák a hadműveleteket. A polgárháború időszakának kínai Vörös Hadserege megőrizte és továbbfejlesztette a vampui katonai akadémiának és az északi hadjárat Nemzeti-Forradalmi Hadseregének demokratikus hagyományait, létszáma pedig egy időben többszázezer főre emelkedett. A Kuomintang-kormány által a délkínai támaszpontok területén végrehajtott kíméletlen megtorló rendszabályok, a Hosszú Menetelés idején elszenvedett veszteségek és más okok következtében a japánellenes háború kezdetére a Vörös Hadsereg alig néhány tízezer főre olvadt le. Ezért egyesek kezdték lebecsülni ezt a hadsereget, s úgy vélték, hogy a japán területrablók elleni háborúban főleg a Kuomintangra kell támaszkodnunk. A legjobb bíró azonban a nép. A nép tudta, hogy bár a 8. hadsereg és az Új 4. hadsereg kislétszámú, minőségi tekintet-

ben igen magas fokon áll, tudta, hogy csak ezek a hadseregek tudnak igazi népi háborút viselni, és tudta azt is, hogy mihelyt e hadseregek megérkeznek a japánellenes háború frontjára, és szorosan összefognak a helybeli lakosság tömegeivel, korlátlan lehetőségek tárulnak fel előttük. S a népnek igaza lett. Ma, amikor ezt a beszámolót mondom, hadseregünk létszáma 910 000 fő, a falusi népfelkelő osztagok pedig, amelyek harcosai a mezőgazdasági munkával párhuzamosan teljesítenek katonai szolgálatot, már több mint 2 200 000 főt számlálnak soraikban. Igaz ugyan, hogy reguláris csapataink létszáma (a központi és a helyi alakulatoké összesen) jóval kisebb, mint a jelenlegi Kuomintang-hadseregé, de ha azt nézzük, hogy csapataink milyen létszámú japán és bábcsapatokat kötnek le, milyen kiterjedésű frontot tartanak, milyen a harcképességük, ha figyelembe vesszük azt a támogatást, amelyet harci tevékenységükkel a lakosság nagy tömegei nyujtanak csapatainknak, továbbá, ha figyelembe vesszük csapataink politikai erényeit, belső egységét és összeforrottságát, akkor megállapíthatjuk, hogy Kína japánellenes háborújában máris a mi hadseregünk vált a fő erővé.

Ez a hadsereg azért erős, mert akik beálltak soraiba, öntudatos fegyelmet vállaltak; katonái nem néhány személy vagy egy szűk csoport önző érdekeiért egyesültek és harcolnak, hanem a milliós néptömegek érdekeiért, az egész nemzet érdekeiért. Szorosan összefogni Kína néptömegeivel, odaadóan szolgálni a kínai népet — ez az egyetlen törekvés hatja át ezt a hadsereget.

Hadseregünk e törekvéstől áthatva rettenthetetlenül nyomul előre. Eltökélt szándéka, hogy legyőz minden ellenséget, de sohasem adja meg magát. Ez a hadsereg a legnehezebb körülmények között is harcol az utolsó emberig.

Hadseregünket, éppen ezért, mert ez a törekvés hatja át, a tökéletes belső egybeforrottság és a szilárd külső kapcsolatok jellemzik; a hadseregen belül: egybeforrottság a parancsnokok és a harcosok között, a felettesek és az alárendeltek között, a hátországi alakulatok parancsnokai, politikai munkatársai és tisztjei között; kifelé pedig: a hadsereg egybeforrottsága a néppel, a hadsereg egybeforrottsága a hatalmi szervekkel, csapataink egybeforrottsága a baráti csapatokkal. Ki kell küszöbölni minden olyasmit, ami ártalmára van az összefogásnak.

Hadseregünk e törekvéstől áthatva azt a helyes politikát folytatja, hogy a maga oldalára vonja az ellenség tisztjeit és katonáit, és megfelelő bánásmódban részesíti a hadifoglyokat. Hadseregünk örömmel fogadja és kellőképpen átneveli mindazokat, akik önként átállnak a mi oldalunkra, akik az ellenség soraiban felkelést szervezve átjönnek hozzánk, vagy akik megadják magukat, és kijelentik, hogy részt akarnak venni a közös ellenség elleni harcban. Tilos a hadifoglyok meggyilkolása, a velük szemben tanúsított kegyetlen bánásmód, a hadifoglyok gúnyolása.

Hadseregünk e törekvéstől áthatva, számos olyan stratégiai és taktikai tételt dolgozott ki, amely megfelel a népi háború követelményeinek. Hadseregünk mozgékony és rugalmas; a változó

helyzet konkrét feltételeinek megfelelően mesteri módon folytatja a partizánháborút, s ugyanolyan mesterien hajtja végre a reguláris alakulatok mozgó hadműveleteit is.

Hadseregünk e törekvéstől áthatva kidolgozta a politikai munka egész rendszerét; ez a politikai munka megfelel a népi háború követelményeinek, e munka célja a harc hadseregünk sorainak tömörítéséért, a baráti hadseregekkel való összefogásért, a néppel való összefogásért, az ellenség hadseregének bomlasztásáért és a háború győzelmes befejezéséért.

Hadseregünk e törekvéstől áthatva a partizánháború adottságai között teljesen vagy részlegesen ki tudja elégíteni, sőt, már ki is elégíti élelmiszerben és elsőrendű szükségleti cikkekben mutatkozó szükségleteit, termelőmunkára használva fel a hadműveletek és a harci kiképzés szüneteit, hogy ilymódon leküzdje a gazdasági nehézségeket, megjavítsa a hadsereg anyagi helyzetét, és könnyítsen a nép terhein. Ezenkívül katonai támaszpontjai területén minden lehetőséget felhasznált arra, hogy számos kisebb hadiüzemet építsen.

Ez a hadsereg azért is erős, mert olyan nagy, fegyveres tömegszervezetek támogatják hadműveleteikkel, mint a népi önvédelmi osztagok és a népfelkelő alakulatok. Kína felszabadított körzeteiben az egész fiatalság, a felnőtt férfiak és nők önkéntes, demokratikus alapon, fő foglalkozásukat folytatva, japánellenes népi önvédelmi osztagokat alakítanak. Az önvédelmi osztagok legkipróbáltabb harcosai, a hadseregbe és a partizánosztagokba belépők kivételével, a népfelkelő alakulatokban

szervezkednek. A néptömegek e fegyveres erőinek harci támogatása nélkül lehetetlen volna az ellenség legyőzése.

Ez a hadsereg végül azért erős, mert két részből áll: a fő erőkből és a helyi alakulatokból. Az előbbiek bármikor felhasználhatók bizonyos meghatározott területtel össze nem függő hadászati feladatok végrehajtására; az utóbbiak feladata arra korlátozódik, hogy egy adott helyet védjenek, és a népfelkelő alakulatokkal meg az önvédelmi osztagokkal vállvetve, egy adott körzetben csapásokat mérjenek az ellenségre. Ezt a felosztást teljes mértékben támogatja a lakosság is. Ha ez a helyes elhatárolás nem volna meg, ha például minden figyelmünket csak a fő erőkre fordítanánk, és mellőznénk a helyi alakulatok szerepét, akkor olyan viszonyok között, amilyenek között Kína felszabadított körzeteinek kell harcolniok, lehetetlen lenne az ellenség legyőzése. A helyi alakulatok nagy számban hoznak létre fegyveres brigádokat: jól kiképzett, a katonai és politikai, valamint a lakosság körében végzendő munkára másoknál jobban felkészült emberekből álló csoportokat. Ezek a brigádok máris igen jelentős eredményeket értek el azáltal, hogy mélyen behatolnak az ellenséges vonalak mögé, a mögöttes területen csapásokat mérnek az ellenségre, fellendítik a néptömegek japánellenes harcát, és ilymódon támogatják a felszabadított körzetek fő frontjain folyó hadműveleteket.

Az ország felszabadított körzeteiben az egész lakosság, amely a demokratikus hatalmi szervek vezetésével részt vesz a japán területrablók elleni

harcban, bekapcsolódik a munkás-, paraszt-, ifjúsági, női, kulturális, különféle szakszervezeti és egyéb társadalmi szervezetekbe, és lelkesen végez különféle munkákat a front támogatása érdekében. Ebben a vonatkozásban nemcsak azt kell megállapítanunk, hogy az emberek belépnek a hadseregbe, hogy megszervezik az élelmiszerszállítást a hadsereg számára, hogy segítséget nyujtanak a katonák családjainak, és segítik a hadsereget az anyagi nehézségek leküzdésében, hanem azt is, hogy a partizánosztagok, a népfelkelő alakulatok és az önvédelmi osztagok mind aktívabban vesznek részt az ellenség zavarásában, diverziós cselekmények végrehajtásában, a hírszerzésben, az árulók és kémek felszámolásában, a sebesültek szállításában és ápolásában, valamint a csapatok hadműveleteinek közvetlen támogatásában. A felszabadított körzetek egész lakossága ugyanakkor lelkes munkát végez a politikai, a gazdasági és a kulturális építés, valamint az egészségvédelem terén. A legfőbb feladat itt az, hogy az egész lakosságot mozgósítsuk az élelmiszerek és az elsőrendű fontosságú szükségleti cikkek termelésére; el kell érnünk, hogy valamennyi intézmény és valamennyi tanintézet (csak különleges esetekben megengedhető ritka kivétellel) a szabadidőben tevékenyen kivegye részét a termelőmunkából, és így bekapcsolódjék az egész lakosságnak és a csapatoknak a termelés fejlesztését szolgáló mozgalmába, amelynek célja saját szükségleteik kielégítése. Így a termelés olyan hatalmas fellendülését fogjuk elérni, ami biztosítani fogja a japán területrablók elleni hosszantartó háború vise-

lésének lehetőségét. A felszabadított körzetekben az ellenség rendkívül súlyos károkat okoz. Ezeket a körzeteket gyakran sujtják az árvizek, az aszály és a növényi kártevők is. A demokratikus hatalmi szervek vezetésével azonban a felszabadított körzetek lakossága szervezetten leküzdött és leküzd minden nehézséget. Az a széleskörű tömegmozgalom, amelynek célja a sáskajárás és az árvíz elleni küzdelem, valamint az elemi csapások károsultjainak megsegítése, Kína történetében példátlan sikerekkel járt, s ez elősegíti a japán területrablók elleni hosszantartó háború viselését. Röviden összefoglalva: mindent a frontnak, mindent a japán agresszorok leveréséért és a kínai nép felszabadításáért — ez az általános jelszó, ez az általános irányvonal vezérli Kína felszabadított körzeteinek hadseregét és lakosságát.

Így kell hát igazán népi háborút viselni. Csakis ilyen háborúban tudjuk legyőzni a nemzet ellenségét. A Kuomintang éppen azért szenvedi egyremásra a vereségeket, mert dühödten ellenzi a népi háborút.

Ha Kína felszabadított körzeteinek csapatai korszerű fegyverekkel lesznek felszerelve, erejük fokozódni fog, s akkor végleg szét tudják majd zúzni a japán rablókat.

A HÁBORÚ KÉT FRONTJA

A japánellenes háború színtere Kínában kezdettől fogva két frontra oszlott: a Kuomintang-frontra és a felszabadított körzetek frontjára.

1938 októbere, azaz Vuhan eleste óta a japán területrablók a Kuomintang-fronton beszüntették a stratégiai támadást, és a felszabadított körzetek elleni harc érdekében fokozatosan átcsoportosították fő erőiket. Ezzel egyidejűleg a japán területrablók, a Kuomintang-kormányban tapasztalható defetista hangulatot kihasználva, azt kezdték hangoztatni, hogy kompromisszumos békét akarnak kötni a kuomintangistákkal; Csungcsingból magukhoz csalogatták a hazaáruló Vang Csing-vejt, és a kínai nemzet becsapásának politikáját folytatva Nankingban bábkormányt hoztak létre. Ettől az időtől fogva a Kuomintang-kormány kezdte megváltoztatni irányvonalát, politikájának súlypontját a japán területrablók elleni harcról fokozatosan a kommunisták, a nép elleni harcra helyezte át. Ez mindenekelőtt katonai téren mutatkozott meg. A Kuomintang-kormány, saját fegyveres erőinek megőrzésére törekedve, irányt vett a japánellenes háború passzív viselésére, s a háború fő terhét a felszabadított körzetekre hárította; ezzel lehetővé tette a japán banditák számára, hogy nagyarányú támadó hadműveleteket indítsanak a felszabadított körzetek ellen; a Kuomintang-kormány pedig „a hegyről nézte a tigrisek harcát".

1939-ben a Kuomintang-kormány „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések" címmel reakciós utasítást adott ki, és ezzel megvonta a néptől, a japánellenes pártoktól és csoportoktól még azokat a korlátozott jogokat is, amelyeket azok a háború elején kivívtak. Azóta a Kuomintang-uralom körzeteiben a kormány ille-

galitásba kényszerítette az összes demokratikus pártokat és csoportokat, mindenekelőtt és főleg a Kommunista Pártot. A Kuomintang-uralom alatt álló tartományokban a börtönöket és a koncentrációs táborokat megtöltötték kommunistákkal, hazafias érzelmű fiatalokkal és a demokrácia más harcosaival. Öt év alatt, 1939-től 1943 őszéig a Kuomintang-kormány a nemzeti egységet megbontva három nagy „kommunistaellenes kampányt"[2] hajtott végre, és ezzel a polgárháború kitörésének komoly veszélyét idézte elő. Ebben az időszakban következtek be azok az események, amelyek az egész világot megrázták: az Új 4. hadsereg „feloszlatása", és e hadsereg több mint 9 000 harcosának meggyilkolása Anhuj tartomány déli részén. A kuomintangista csapatok mind a mai napig szakadatlanul támadják a felszabadított körzetek csapatait, és semmi jele sincs annak, hogy ezek a támadások meg fognak szűnni. A kuomintangista reakciósok emellett csak úgy ontják a rágalmakat és a szidalmakat: becsmérlően „áruló pártról", „áruló hadseregről", „áruló körzetekről", „a japán területrablók elleni háború meghiúsításáról és az állam megingatásáról" stb. beszélnek, hogy befeketítsék a Kommunista Pártot, a 8. hadsereget, az Új 4. hadsereget és a felszabadított körzeteket. S mindezeket a koholmányokat ezek a reakciósok tákolták össze. 1939 július 7-én a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága nyilatkozatot tett közzé, amelyben a kialakult válság megszüntetése céljából a következő jelszavakat adta ki: „A japán bitorlók elleni háború kitartó folytatásáért, a kapituláció

ellen", „Az összefogásért, a szakadás ellen", „Az előrehaladásért, a hátrálás ellen". A Párt e jelszavak szellemében, amelyek teljesen megfeleltek a helyzet követelményeinek, öt éven át sikeresen visszaverte a három reakciós, népellenes „kommunistaellenes kampányt", és leküzdötte a válságot.

Ezekben az években a Kuomintang-fronton ténylegesen nem folytak komoly hadműveletek. A japán rablók hadműveletei főleg a felszabadított körzetek ellen irányultak. 1943-ra úgy alakult a helyzet, hogy a felszabadított körzetek csapatainak és lakosságának kellett feltartóztatniok a Kínába betört japán csapatok 64 százalékának és a bábcsapatok 95 százalékának nyomását, miközben a Kuomintang-front a japán csapatoknak csak 36 százalékát és a bábcsapatoknak 5 százalékát kötötte le.

1944-ben, amikor a japán területrablók hadműveleteket indítottak, hogy szárazföldi összeköttetési vonalakat* biztosítsanak maguknak, a Kuomintang-hadsereg elárulta teljes tehetetlenségét és az ellenállásra való teljes képtelenségét. Néhány hónap leforgása alatt az ellenség kezére kerültek Honan, Hunan, Kuanghszi és Kuangtung tartományok nagykiterjedésű körzetei. A két fronton lekötött ellenséges erők viszonyában csak ebben az időszakban történt némi változás. De még most is, amikor beszámolómat tartom, a Kínába betört, összesen

* A japán csapatoknak arról a támadásáról van szó, amellyel az volt a céljuk, hogy elfoglalják a Hankou—Kanton vasútvonalat, és ezzel megszakítás nélküli szárazföldi útvonalat biztosítsanak maguknak Kína északi és déli része között.

580 000 főnyi 40 japán hadosztályból (a Mandzsúriában állomásozó japán csapatokat nem számítva) a felszabadított körzetek frontja tartóztatja fel 22,5 hadosztálynak, vagyis 320 000 japán katonának, az ellenséges csapatok 56 százalékának nyomását; ezzel szemben a Kuomintang-fronton nincs több, mint 17,5 japán hadosztály, vagyis 260 000 fő, az ellenséges csapatoknak mindössze 44 százaléka. A bábcsapatok aránya változatlan maradt.

Arra is rá kell mutatnom, hogy az összesen több mint 800 000 főnyi létszámú bábcsapatok (a reguláris alakulatokat és a helyi fegyveres erőket is beleértve) főleg olyan alakulatokból állnak, amelyeket kuomintangista tábornokok vezettek át japán oldalra, vagy amelyeket a japánokhoz átpártolt kuomintangista tisztek alakítottak. A kuomintangista reakciósok jó előre gondoskodtak arról, hogy ezeket a bábcsapatokat „a haza közvetett úton való megmentésének" képtelen, áruló elméletével lássák el; árulásuk után pedig erkölcsi és szervezeti támogatást kezdtek nyujtani nekik harcukhoz, amelyet a japán rablókkal közösen Kína felszabadított körzetei ellen folytatnak. Ezenkívül a kuomintangista reakciósok nagy katonai erőket mozgósítottak, hogy blokád alá vegyék és megtámadják a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, meg a többi felszabadított körzetet. Ezeknek a csapatoknak a létszáma jelenleg 797 000 fő. A Kuomintang-kormány által bevezetett szigorú cenzúra következtében sok kínainak és külföldinek fogalma sincs arról, hogy milyen komoly a helyzet.

KÍNA FELSZABADÍTOTT KÖRZETEI

A Kommunista Párt vezetése alatt álló felszabadított körzetek lakossága ezidőszerint 95 500 000 fő. Ezek a körzetek akkora területen vannak elszórva, amely északtól, azaz Belső-Mongóliától egészen a déli Hajnan szigetéig terjed. A legtöbb körzetben, ahová az ellenségnek sikerült behatolnia, működik a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a többi népi fegyveres erő. Ez a hatalmas felszabadított terület 19 nagy körzetből áll, amelyek felölelik Liaoning, Zsehol, Csahar, Szujjüan, Senhszi, Kanszu, Ninghszia, Sanhszi, Hopej, Honan, Santung, Csiangszu, Csöcsiang, Anhuj, Csianghszi, Hupej, Hunan, Kuangtung és Fucsien tartományok többé-kevésbbé nagykiterjedésű részeit. A felszabadított körzetek vezető központja Jenan. A Huanghótól nyugatra fekvő, legfeljebb másfélmillió főnyi lakosú Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület csak egyike annak a 19 körzetnek, amelyek a nagykiterjedésű felszabadított területet alkotják, a lakosság létszámát tekintve pedig — ha nem számítjuk a Csöcsiang tartomány keleti részén és a Hajnan szigetén levő két körzetet — az utolsó helyen áll. Sokan nem értik meg ezt, s úgy vélik, hogy Kína felszabadított körzetein főleg a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet kell érteni. Ez a félreértés a Kuomintang-kormány szigorú cenzúrájának a következménye. Minden felszabadított körzetben maradéktalanul megvalósulnak a japánellenes nemzeti egységfront politikájából fakadó intézkedések; megalakultak vagy megalakulnak a nép által választott hatalmi

szervek, azaz a helyi koalíciós kormányok, amelyekben együttműködnek a kommunisták, a többi japánellenes párt és csoport képviselői, továbbá a pártonkívüli személyiségek. A felszabadított körzetekben mozgósították a néptömegek összes erőit. Mindez lehetővé tette a felszabadított körzetek számára, hogy az erős ellenség nyomása, a Kuomintang-csapatok blokádja és támadásai, a külső segítség teljes hiánya ellenére ne csak kitartsanak, hanem szakadatlanul fejlődjenek is, szűkebbre vonják az ellenség által megszállt területet, és kiterjesszék saját területüket, hogy a demokratikus Kína mintaképeivé váljanak, azzá a legfontosabb erővé, amely a szövetséges hatalmakkal együttműködve ki fogja űzni a japán rablókat, és ki fogja vívni a kínai nép felszabadítását. Kína felszabadított körzeteinek csapatai — a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a nép más fegyveres erői — nemcsak a japán területrablók elleni harcokban tanúsított hősiességükkel mutatnak példát, hanem példát mutatnak a japánellenes nemzeti egységfront politikájából fakadó demokratikus intézkedések végrehajtásában is. A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának 1937 szeptember 22-i nyilatkozata, amely hangsúlyozza, hogy „Szun Jat-szen három népi elve szükséges a mai Kína számára, és Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért", a felszabadított körzetekben teljesen valóra vált.

A KUOMINTANG-URALOM KÖRZETEI

A Kuomintang uralkodó klikkje — konokul ragaszkodva diktatúrájához — passzív magatartást tanúsít a japán területrablók elleni háborúban, és népellenes belpolitikát folytat. Ez arra vezetett, hogy hadseregének létszáma a felénél is kisebbre zsugorodott össze, s e hadsereg nagyobbik része csaknem teljesen harcképtelenné vált; arra vezetett továbbá, hogy az említett klikk és a néptömegek között mély szakadék támadt, és súlyos válság keletkezett: a nép elszegényedett, zúgolódik, s mindenfelé lázongásokban tör ki; végül pedig arra vezetett, hogy a Kuomintang uralkodó klikkjének szerepe a japánellenes háborúban jelentősen csökkent, sőt, ez a klikk maga is akadálya lett a japánellenes kínai népi erők mozgósításának és egyesítésének.

Miért került Kína ilyen súlyos helyzetbe a Kuomintang uralkodó klikkjének vezetése következtében? Azért, mert ez a klikk Kína nagybirtokosainak, nagybankárjainak és nagykomprádorjainak érdekeit képviseli. Ez a kislétszámú reakciós csoport kezébe kaparintotta a Kuomintang-kormány befolyása alatt álló valamennyi fontos katonai, politikai, gazdasági és kulturális intézményt. Ezek az emberek saját klikkjük érdekeinek védelmét állítják az első helyre, a japán területrablók elleni háború érdekeit pedig a másodikra. Szeretik azt hangoztatni, hogy „a nemzet mindenekelőtt", de cselekedeteik nem esnek egybe a nemzet többségének követeléseivel. Szeretik azt hangoztatni, hogy „az

állam mindenekelőtt", de az az állam, amelyre ők gondolnak, a nagybirtokosok, a nagybankárok és a nagykomprádorok diktatúrájának feudális-fasiszta állama, nem pedig a nagy néptömegek demokratikus állama. A reakciósok ezért rettegnek attól, hogy a nép felkelésben tör ki, rettegnek a demokratikus mozgalomtól, félnek a japán területrablók elleni igazi háborútól, amelynek érdekében a szó szoros értelmében az egész népet mozgósítani kell. Elsősorban ebben gyökerezik politikájuk: a japán területrablók elleni háború passzív viselésének politikája, ebben gyökerezik népellenes, demokráciaellenes és kommunistaellenes reakciós belpolitikájuk. Minden területen kettős politikát folytatnak, például: háborút viselnek a japán területrablók ellen, s ugyanakkor a háború passzív viselésének politikáját folytatják, sőt, éppen őket próbálják állandóan befolyásolni a japán agresszorok abból a célból, hogy kapitulációra bírják a Kuomintang-kormányt; szavakban kijelentik, hogy fejleszteni akarják Kína gazdaságát, a valóságban pedig csak azzal törődnek, hogy gyarapítsák a bürokratikus tőkét, vagyis a nagybirtokosok, a nagybankárok és a nagykomprádorok tőkéjét, kezükbe kaparintják a kínai gazdaság kulcspozícióit, s kegyetlenül elnyomják a parasztokat, a munkásokat, a kispolgárságot és a nemzeti burzsoáziát; szavakban azt hirdetik, hogy „megvalósítják a demokráciát", „visszaadják a hatalmat a népnek", a valóságban pedig könyörtelenül elnyomják a nép demokratikus mozgalmát, és nem akarják végrehajtani a legkisebb demokratikus átalakításokat sem; szavakban kijelentik, hogy

„a Kommunista Párt kérdése politikai kérdés, amit politikai eszközökkel kell megoldani", a valóságban pedig kíméletlen nyomást gyakorolnak a Kommunista Pártra katonai, politikai és gazdasági eszközökkel, a Kommunista Pártot „elsőszámú ellenségnek", a japán rablókat pedig másodrangú ellenségnek tekintik, egy pillanatnyi szünet nélkül készülnek a polgárháborúra, és a Kommunista Párt megsemmisítését tervezik; szavakban kijelentik, hogy „modern állam" megteremtésére törekednek, a valóságban pedig minden erejükkel igyekeznek fenntartani a nagybirtokosok, a nagybankárok és a nagykomprádorok feudális-fasiszta diktatúráját; formálisan fenntartják a diplomáciai kapcsolatot a Szovjetunióval, a valóságban pedig ellenséges álláspontot foglalnak el a Szovjetunióval szemben; együtt szajkózzák az amerikai izolacionistákkal: „előbb Ázsia, azután Európa", hogy ilymódon meghosszabbítsák a fasiszta Németország, s következésképpen minden más fasizmus napjait, meghosszabbítsák a kínai nép felett gyakorolt fasiszta uralmuk napjait, s ugyanakkor minden alkalmat felhasználnak arra, hogy a külvilág előtt az antifasiszta harc hőseinek mezében jelenhessenek meg. Felmerül a kérdés: honnan ered ez az ellentmondásos, kettős politika? Ez a politika olyan társadalmi rétegekből indul ki, mint a nagybirtokosok, a nagybankárok és a nagykomprádorok rétege.

Csakhogy a Kuomintang nem egynemű párt. Jóllehet a Kuomintangban a hatalom és a vezetés az említett, a nagybirtokosokat, a nagybankárokat és a nagykomprádorokat képviselő reakciós klikk

kezében van, az egész Kuomintangot mégsem azonosíthatjuk ezzel a klikkel. A Kuomintang vezetőinek egy része nem tartozik ebbe a klikkbe, sőt, maga ez a klikk az, amely támadja, háttérbe szorítja és lenézően kezeli őket. A Kuomintang pártfunkcionáriusai és egyszerű párttagjai, valamint „A három népi elv ifjúsági szövetségének" tagjai között szép számmal vannak olyanok, akik elégedetlenek, sőt, szembe is fordulnak e klikk vezetésével. Hasonló a helyzet a Kuomintang e reakciós klikkjének ellenőrzése alatt álló Kuomintang-hadseregekben, kormányszervekben, gazdasági és kulturális szervezetekben is. Mindezekben a hadseregekben és szervezetekben nagy számban vannak demokratikus elemek. De még maga ez a reakciós klikk is több egymás ellen harcoló csoportra oszlik, tehát korántsem egységes. Kétségtelenül helytelen lenne a Kuomintangot kizárólag reakciósokból álló, egynemű tömegnek tekinteni.

KONTRASZTOK

A kínai nép most a saját szemével láthatja a kontrasztot Kína felszabadított körzetei és a Kuomintang-uralom körzetei között.

Világos tehát, hogy két út áll előttünk: a népi háború kifejlesztésének útja és a japánellenes háború passzív viselésének, a népi háború ellenzésének útja. Az előbbi győzelemre vezet, még olyan feltételek esetén is, amilyenek között a rendkívül nagy nehézségekkel küszködő és minden külső

segítséget nélkülöző felszabadított körzetek vannak. Az utóbbi vereségre vezet, még olyan rendkívül kedvező feltételek esetén is, amilyenek között a Kuomintang-uralom körzetei vannak, jóllehet ezek még külföldi segítséget is kapnak.

A Kuomintang-kormány azzal próbálja mentegetni vereségeit, hogy nincs elég fegyvere. De joggal megkérdezhetjük: melyik hadseregnek nincs elég fegyvere — a Kuomintang-hadseregnek-e, avagy a felszabadított körzetek hadseregének? Kína összes fegyveres erői közül a felszabadított körzetek hadseregének van a leginkább szüksége fegyverre. A felszabadított körzetek hadserege vagy úgy látja el magát fegyverrel, hogy az ellenségtől zsákmányol, vagy pedig úgy, hogy a maga erejéből készít, a legkedvezőtlenebb körülmények között.

Vajjon a központi Kuomintang-kormány csapatai nincsenek-e sokkal jobban felfegyverezve, mint a helyi csoportosulások kuomintangista csapatai? S mégis, harcképesség dolgában a központi kormány csapatainak többsége jóval alacsonyabb színvonalon áll, mint a helyi csoportosulások csapatai.

A Kuomintang óriási embertartalékokkal rendelkezik. Minthogy azonban ragaszkodik a katonaköteles helytelen rendszeréhez, nagyon nehezen tudja kiegészíteni hadseregét. Kína felszabadított körzetei viszont, amelyeket az ellenség elszakított egymástól, és amelyek állandóan harcolni kénytelenek, mégis biztosítják maguknak az emberutánpótlás kiapadhatatlan forrását azáltal, hogy mindenütt megteremtik a népfelkelés és az ön-

védelmi osztagok rendszerét, amely megfelel a nép követeléseinek, és nem engedik meg az emberanyag felesleges pocsékolását, pazarlását.

A Kuomintang óriási területekkel rendelkezik, amelyek mind gazdag gabonatermő vidékek; a nép évente 70—100 millió tan gabonát ad neki. Ennek az élelmiszernek nagyobbik része azonban eltűnik a hivatalnokok kezén, s nem jut el rendeltetési helyére. Emiatt a Kuomintang-hadsereg állandóan élelemhiánnyal küszködik, katonái pedig elcsigázottak a hiányos táplálkozás következtében. Kína felszabadított körzeteinek legtöbbje az ellenséges vonalak mögött terül el; az ellenség állandóan alkalmazza velük szemben kíméletlen „hármas" politikáját. Némelyik körzet az ország igen terméketlen vidékén terül el: például Senhszi tartomány északi részén. De mert tevékenyen hozzáláttunk a mezőgazdasági termelés fejlesztéséhez, sikeresen megoldottuk az élelmiszerellátás problémáját.

A Kuomintang-körzetek súlyos gazdasági válsággal küzdenek: az ipari üzemek nagyobbrészt tönkrementek; még az olyan közszükségleti cikkeket is, mint a szövet, az Egyesült Államokból importálják. Kína felszabadított körzetei ezzel szemben az ipar fejlesztése révén maguk elégítik ki szövetben és más közszükségleti cikkekben mutatkozó szükségleteiket.

A Kuomintang-körzetekben a munkások, a parasztok, a kereskedelmi alkalmazottak, az állami alkalmazottak, az értelmiségiek és a kulturális dolgozók nélkülözése elérte a végső határokat. Kína felszabadított körzeteiben ezzel szemben az

egész lakosság el van látva élelemmel, ruhával és munkával.

A Kuomintang-körzetekben — s ez egyik jellemző vonásuk — az emberek arra használják fel a háborút, hogy meggazdagodjanak a nemzet nyomorán, a hivatalnokok kereskedelmi ügyletek lebonyolításával foglalkoznak, mindenütt dühöng a korrupció, s a becsületnek meg a rendnek nyoma sincs. A felszabadított körzeteket viszont az jellemzi, hogy az emberek önfeláldozóan részt vesznek a közös harcban, személyes példával járnak elöl, szabadidejüket termelőmunkára fordítják, nagyra értékelik a becsületességet, s a korrupciót kiirtották.

A Kuomintang-körzetekben a népet megfosztották a szabadságjogoktól. A felszabadított körzetek lakossága ezzel szemben megkapta az összes szabadságjogokat.

Ki a hibás abban, hogy a Kuomintang-vezetők ilyen különös helyzetbe kerültek? Hibáztathatnak-e valaki mást, vagy magukra kell hogy vessenek? Magyarázható-e a kialakult helyzet a külső segítség hiányával, vagy teljesen a Kuomintang-kormány diktatórikus rendszere, rothadtsága és tehetetlensége az oka ennek a helyzetnek? Hát még mindig nem világos ez?

KI „HIÚSÍTJA MEG A JAPÁN TERÜLETRABLÓK ELLENI HÁBORÚT, ÉS INGATJA MEG AZ ÁLLAMOT"?

Vajjon a tények még nem igazolták teljesen, hogy éppen a Kuomintang-kormány az, amely meghiúsítja a japán területrablók elleni háborút, és meg-

ingatja a kínai nép államát? A Kuomintang-kormány kerek tíz esztendeje fáradozik azon, hogy polgárháborút viseljen — háborút saját honfitársai ellen; a nemzeti önvédelem ügyét pedig elárulta. Sőt, az ellenállás szabotálására irányuló politikája arra vezetett, hogy négy északkeleti tartomány az ellenség kezébe került. Amikor a japán területrablók a Nagy Fal mögül betörtek az ország belsejébe, a kuomintangisták teljesen elvesztették a fejüket: egyik hadállást a másik után feladva, Lukoucsiaótól egészen Kujcsou tartományig hátráltak. És még ők mondják azt, hogy „a kommunisták meghiúsítják a japán területrablók elleni háborút, és megingatják az államot" (lásd a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának 1943 szeptemberi, tizenegyedik plénumán hozott határozatot). Egyetlen érvként arra hivatkoznak, hogy a Kommunista Párt szövetségre lépett a nép minden rétegével, és megteremtette a felszabadított körzeteket, amelyek hősiesen harcolnak a japán rablók ellen. E kuomintangisták logikája annyira más, mint a kínai népé, hogy nem csoda, ha sok mindenben nem tudják megérteni egymást.

Két kérdés vetődik fel.

Az első kérdés: végtére is mi az oka annak, hogy a Kuomintang-kormány átengedte az ellenségnek az Amurtól Lukoucsiaóig, majd a Lukoucsiaótól Kujcsou tartományig terjedő, sokmillió lakosú, óriási területet? Nem az-e, hogy a Kuomintang-kormány az ellenállás szabotálásának politikáját, a japánellenes háború passzív viselésének politikáját és az országon belül a saját népe elleni harcnak a politikáját folytatja?

A második kérdés: végtére is mi az oka annak, hogy Kína felszabadított körzetei sikeresen visszaverték a japán és a bábcsapatok állandó és elkeseredett támadásait, s a nemzeti ellenség uralma alól oly nagykiterjedésű területet, oly nagyszámú lakosságot szabadítottak fel? Nem az-e, hogy itt a népi háború kifejlesztésének helyes politikáját folytatják?

ARRÓL A KÉRDÉSRŐL, HOGY A KOMMUNISTÁK „NEM ENGEDELMESKEDNEK A KORMÁNYRENDELETEKNEK ÉS A HADPARANCSOKNAK"

A Kuomintang-kormány állandóan azzal vádolja a Kínai Kommunista Pártot, hogy „nem engedelmeskedik a kormányrendeleteknek és a hadparancsoknak". Erre mi csak ennyit válaszolunk: a kommunisták szerencsére megőrizték a kínai népre jellemző józan eszüket, és ezért nem engedelmeskedtek az úgynevezett „kormányrendeleteknek és hadparancsoknak". E rendeletek és parancsok ténylegesen azt követelték, hogy Kína felszabadított körzeteit, amelyeket a kínai nép oly nagy fáradsággal ragadott ki a hódítók karmai közül, önként adja vissza a japánoknak. Ilyen „kormányrendelet és hadparancs" volt például 1939-ben „az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések", 1941-ben „az Új 4. hadsereg feloszlatása" és „a csapatok visszavonása a Huangho régi medrétől északra", 1943-ban „a Kínai Kommunista Párt feloszlatása", 1944-ben „valamennyi csapat feloszlatása pontos határidőre, 10 hadosztály kivételével", és végül az a nemrégiben lefolyt tárgyalásokon elhang-

zott javaslat, hogy az összes csapatokat és helyi hatalmi szerveket helyezzük a Kuomintang ellenőrzése alá, amiért cserébe a Kuomintang — ahelyett, hogy hozzájárult volna a koalíciós kormány megalakításához — csak arra volt hajlandó, hogy néhány hivatalnoki állást adjon a kommunistáknak a Kuomintang-diktatúra kormányában. És ezt nevezték a Kuomintang-kormány részéről tett „engedménynek". Szerencsére nem engedelmeskedtünk ezeknek a „rendeleteknek" és „parancsoknak", és megőriztük a kínai nép számára földjének egy részét, megőriztük a hadsereget, amely hősiesen harcol a japán területrablók ellen. A kínai nép csak örülhet annak, hogy megtagadtuk az ilyen „engedelmeséget". Vajjon a Kuomintang-kormánynak nem elég az, hogy fasiszta kormányrendeleteivel és defetista hadparancsaival átengedte a japán területrablóknak az Amurtól Kujcsou tartományig terjedő roppant területet egész lakosságával együtt? Ezeket a „kormányrendeleteket" és „hadparancsokat" csak a japán hódítók és a kínai reakciósok helyeslik. Vagy talán akad Kínában akár egyetlen becsületes hazafi is, aki helyeselné őket? Amíg meg nem alakul a koalíciós kormány — amely lényegét, nem pedig formáját tekintve koalíciós, valóban demokratikus kormány, nem pedig a fasiszta diktatúra kormánya —, vajjon megengedheti-e addig a kínai nép a kínai kommunistáknak, hogy saját jószántukból átadják Kína e körzeteit, amelyek kivívták a felszabadulást, és a népi csapatokat, amelyek nagy érdemeket szereztek a japán területrablók elleni háborúban, egy vereségpárti, fasiszta kormánynak, a fasiszta Kuo-

mintang-diktatúra kormányának? Ha nem volnának a felszabadított körzetek és hadseregeik, mi volna ma a kínai nép japánellenes harcával? Milyen jövő várna akkor a kínai nemzetre?

A POLGÁRHÁBORÚ VESZÉLYE

A Kuomintang uralkodó klikkje mind a mai napig makacsul ragaszkodik a diktatórikus rendszer fenntartásának és a polgárháború kirobbantásának reakciós irányvonalához. Számos jel szól amellett, hogy ez a klikk már régóta, most pedig különösen gyors ütemben készül arra, hogy kirobbantsa a polgárháborút, mihelyt valamelyik szövetséges hatalom csapatai megtisztítják a szárazföldi Kína bizonyos részét a japán területrablóktól. Ugyanakkor ez a klikk azt reméli, hogy egyes szövetséges hatalmak tábornokai ugyanolyan funkciókat fognak betölteni Kínában, mint Scobie angol tábornok[3] Görögországban. Ez a klikk magasztalja Scobie tábornok és a reakciós görög kormány véres megtorló intézkedéseit. Azt tervezi, hogy újra az 1927—1937-eshez hasonló polgárháború örvényébe taszítja Kínát. A „Nemzetgyűlés összehívásáról" és „a kérdés politikai eszközökkel való megoldásáról" szóló fecsegés ködfüggönye mögött a Kuomintang uralkodó klikkje titokban polgárháborút készít elő. Ha honfitársaink nem lesznek résen, ha nem leplezik le ezt az összeesküvést, és nem hiúsítják meg ezeket az előkészületeket, akkor egy szép napon ismét meghallhatják, hogy dörögnek az ágyúk a polgárháború frontján.

A TÁRGYALÁSOK

A japán területrablók szétzúzása és az új Kína felépítése, továbbá a polgárháború megakadályozása céljából a Kínai Kommunista Párt, más demokratikus csoportok beleegyezésével, a Nemzeti Politikai Tanács 1944 szeptemberi ülésszakán azt követelte, hogy azonnal szüntessék meg a kuomintangista egypárt-diktatúra rendszerét, és alakítsák meg a demokratikus koalíciós kormányt. Ez a követelés kétségtelenül időszerű volt, és alig néhány hónap alatt kivívta a legnagyobb tömegek elismerését.

A Kuomintang-kormánnyal többízben folytattunk tárgyalásokat az egypárt-diktatúra rendszerének megszüntetéséről, a koalíciós kormány megalakításáról és a szükséges demokratikus reformok végrehajtásáról, de javaslatainkat a Kuomintang-kormány rendre elutasította. A Kuomintang semmiképp sem akarja megszüntetni az egypárt-diktatúra rendszerét, és megalakítani a koalíciós kormányt, mi több, egyetlenegy olyan halaszthatatlan demokratikus reformot sem akar végrehajtani, mint a titkosrendőrség feloszlatása, a demokratikus szabadságjogok elfojtására irányuló reakciós törvények visszavonása, a politikai foglyok szabadonbocsátása, a politikai pártok és csoportok legalizálása, a felszabadított körzetek elismerése, a felszabadított körzeteket blokád alatt tartó és e körzeteket támadó csapatok visszarendelése stb. Ez az oka annak, hogy Kínában rendkívül feszült politikai helyzet alakult ki.

KÉT PERSPEKTÍVA

A helyzet egészéből, valamint a nemzetközi és a belső helyzet fentebb kifejtett oldalainak elemzéséből kiindulva szeretném figyelmeztetni az elvtársakat: nem szabad azt hinniök, hogy minden símán és zökkenőmentesen fog menni. Nem, nem így van. A valóságban két lehetőség, két perspektíva van: kedvező és kedvezőtlen. Ha a fasiszta diktatúra rendszere továbbra is fennmarad, ha a demokratikus reformok nem válnak lehetővé, ha a fő erőfeszítések nem a japán hódítók ellen, hanem a nép ellen fognak irányulni, akkor — még ha szétzúzzuk is a japán területrablókat — az országban kitörhet a polgárháború, és akkor Kína ismét visszaesik régebbi súlyos helyzetébe, vagyis ismét függő helyzetben lévő, szabadságától megfosztott, nem demokratikus, széttagolt, szegény és gyenge állammá válik. Ez az egyik lehetőség, az egyik perspektíva. Ez a lehetőség, ez a perspektíva még mindig fennáll, egyáltalán nincs kizárva, egyáltalán nem szűnt meg magától csupán azért, mert a nemzetközi helyzet kedvezőbbé vált, az országon belül pedig megnövekedett a nép öntudata és szervezett ereje. Éppen ennek a lehetőségnek, éppen ennek a perspektívának a megvalósulásához fűződik érdeke az országon belül a Kuomintang népellenes klikkjének, külföldön pedig az imperialista étvágytól fűtött reakciós elemeknek. Ez az érem egyik oldala, amelyet semmiképp sem szabad szem elől tévesztenünk.

Másrészt azonban a helyzet egésze, valamint a nemzetközi és a belső helyzet fent kifejtett oldalai-

nak elemzése még nagyobb bizakodással tölt el, s arra indít bennünket, hogy még nagyobb elszántsággal harcoljunk a második lehetőségért, a második perspektíváért, hogy leküzdjünk minden nehézséget, tömörítsük az egész népet, felszámoljuk a Kuomintang fasiszta diktatúrájának rendszerét, végrehajtsuk a demokratikus átalakításokat, megszilárdítsuk és gyarapítsuk a japánellenes harc erőit, végleg szétzúzzuk a japán agresszorokat, és felépítsük a független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és erős új Kínát. Éppen ennek a lehetőségnek, éppen ennek a perspektívának a megvalósulásához fűződik érdeke az országon belül a milliós néptömegnek, a Kínai Kommunista Pártnak és a többi demokratikus csoportnak, külföldön pedig minden népnek, amely magával egyenlőnek tekint bennünket, a külföldi országok összes haladó elemeinek és néptömegeinek.

Jól tudjuk, hogy még nagy nehézségek állnak előttünk és az egész kínai nép előtt, hogy sok akadályt kell még legyőznünk, s utunkon még sok kerülőt kell megtennünk. De tudjuk azt is, hogy ha összetartunk az egész kínai néppel, le tudunk küzdeni minden nehézséget és minden akadályt, és teljesíteni tudjuk a Kína előtt álló történelmi jelentőségű feladatokat. Harcolni minden erőnkből az első lehetőség ellen, a második lehetőségért, az első perspektíva ellen, a második perspektíváért — ez a nagy feladat hárul ránk és az egész kínai népre. A nemzetközi és a belső helyzet nekünk, egész népünknek kedvez. Erről már fentebb beszéltem. Reméljük, hogy a Kuomintang vezetősége, figyelembe véve a nemzetközi helyzet fejlődésének ten-

denciáit és a kínai nép akaratát, ingadozás nélkül meg fogja változtatni mostani hibás politikáját, és ebben az esetben a japánellenes háborút győzelem koronázza, a kínai népnek nem kell fölösleges szenvedéseket kiállnia, és hamarosan megszületik az új Kína. Meg kell értenünk, hogy bármilyen kerülőt kell tennünk, a kínai nép függetlenségét és szabadságát mégis ki fogjuk vívni, és ennek már el is jött az ideje. Azokat a nagy törekvéseket, amelyekért több mint száz éven át a hősök végeláthatatlan sora áldozta életét, a mi nemzedékünk valóra fogja váltani. Ezt senki, semilyen eszközzel nem akadályozhatja meg.

IV. A KÍNAI KOMMUNISTA PÁRT POLITIKÁJA

Fentebb elemeztem Kína japánellenes háborújának két irányvonalát. Erre az elemzésre feltétlenül szükség van. Hiszen a sokmilliós kínai nép soraiban mindezideig még igen sokan nem látják tisztán, mi is a tényleges helyzet Kínának a japán területrablók ellen viselt háborújában. A Kuomintang-kormány blokádja következtében sokan — mind a Kuomintang-uralom körzeteiben, mind pedig külföldön — egyáltalán nincsenek tájékozódva a tényleges helyzetről. 1944-ig, amikor Kína felszabadított körzeteit meglátogatta a kínai és külföldi ujságírók egy csoportja, sokan szinte semmit sem tudtak ezekről a körzetekről. A Kuomintang-kormány módfelett fél attól, hogy kiszivárognak a felszabadított körzetek tényleges helyzetéről szóló hírek. Ezért mindjárt az

ujságírók csoportjának 1944-ben tett itteni látogatása után teljesen elzárta a felszabadított körzeteket, és azóta sem enged oda egyetlen ujságírót sem. A Kuomintang-kormány szigorúan megtiltotta a Kuomintang-körzetek tényleges helyzetének megvilágítását is. Véleményem szerint tehát kötelességünk minden tőlünk telhetőt megtenni azért, hogy tudtára adjuk a világnak, mi is az igazi helyzet Kínának mind ezekben, mind pedig amazokban a körzeteiben. Csakis az egész ország helyzetét világosan látva lehet megérteni, miért olyan nagy az eltérés Kína két legnagyobb pártjának — a Kommunista Pártnak és a Kuomintangnak — a politikája között, miért folyik a két irányvonal közt olyan késhegyig menő harc. Csakis így bizonyíthatjuk be, hogy a két párt vitája nem fölösleges, jelentéktelen vita, vagy éppenséggel civakodás, mint azt egyesek állítják, csak akkor bizonyíthatjuk be, hogy ez elvi vita, amelyben százmilliók életének vagy halálának kérdése dől el.

A kínai események fejlődésének jelenlegi válságos szakaszában a kínai nép, az ország összes demokratikus pártjai, csoportjai és demokratikus elemei, valamint a külföldi országok népei, amelyek szívükön viselik mindazt, ami Kínában történik, remélik, hogy Kínában a szétforgácsoltság helyét ismét elfoglalja a tömörülés, s hogy az országban végre fogják hajtani a demokratikus átalakításokat. Mindannyian tudni akarják, milyen politikát követ a Kínai Kommunista Párt az ország előtt álló egész sor rendkívül fontos kérdéssel kapcsolatban. Ez természetesen elsősorban Pártunk tagjait érdekli.

Politikánk, a japánellenes nemzeti egységfront politikája, mindig világos volt; kiállta a nyolcéves háború megpróbáltatásait. Kongresszusunknak ebből le kell vonnia a megfelelő következtetéseket, amelyek a további harcban irányt fognak mutatni számunkra.

Most azokkal a teljesen világos következtetésekkel fogok foglalkozni, amelyeket Pártunk a Kína problémáinak megoldását szolgáló legfontosabb politikai intézkedésekkel kapcsolatban levont.

PROGRAMMUNK ÁLTALÁNOS TÉTELEI

Annak érdekében, hogy mozgósíthassuk és egyesíthessük a kínai népnek a japán területrablók ellen harcoló összes erőit, hogy teljesen megsemmisíthessük a japán agresszorokat, és felépíthessük a független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és erős új Kínát, a kínai népnek, a Kínai Kommunista Pártnak, valamint minden japánellenes demokratikus pártnak feltétlenül összehangolt, közös programmra van szüksége.

Ezt a programmot két részre oszthatjuk: általános tételekre és konkrét követelésekre. Előbb a programm általános tételeivel fogok foglalkozni, utána pedig rátérek a konkrét követelésekre.

Az alapkövetelésből — a japán hódítók teljes szétzúzásának és az új Kína felépítésének követeléséből — kiindulva, mi, kommunisták, Kína történelmi fejlődésének jelenlegi szakaszán a következő tételeket illetően egy véleményen vagyunk az

ország lakosságának túlnyomó többségével: először, Kína államrendje nem lehet feudális, fasiszta, népellenes rend, a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia diktatúrájának rendje, mivel a vezető kuomintangista klikk uralmának tizennyolc éve alatt ez a népellenes államrend bebizonyította teljes tarthatatlanságát. Másodszor, Kínában nem lehet felépíteni a régi típusú demokratikus diktatúra államát, amelyben a hatalmat csak a nemzeti burzsoázia gyakorolja, s éppen ezért nem is szabad megpróbálkozni az ilyen állam felépítésével, mivel egyrészt a kínai nemzeti burzsoázia gazdaságilag és politikailag rendkívül gyenge, másrészt pedig Kínában már régen megjelent egy új tényező: az öntudatos kínai proletariátus, amely már megmutatta erejét a politika küzdőterén, s amely maga után vonta a parasztság, a városi kispolgárság, az értelmiség és más demokratikus elemek nagy tömegeit, és megjelent a proletariátus vezére: a Kínai Kommunista Párt. Harmadszor, a jelenlegi szakaszban, amíg a kínai népnek továbbra is az a feladata, hogy harcoljon a nemzeti és a feudális elnyomás ellen, és amíg nincsenek meg a szükséges társadalmi és gazdasági feltételek, a kínai nép nem vezetheti be a szocialista államrendet.

Mi a követelésünk tehát ebben az esetben? Úgy véljük, hogy a japán területrablók teljes szétzúzása után Kínában megteremtendő államrendnek az egységfrontban részt vevők demokratikus szövetségén kell alapulnia, amely szövetség az egész ország lakosságának túlnyomó többségére támaszkodik, és amelyet a munkásosztály vezet. Ezt az

államrendet nevezzük új-demokratikus államrendnek.

Ez az államrend valóban megfelel a lakosság nagy többsége által támasztott követelményeknek, mivel, először is, jóváhagyták vagy jóváhagyhatják az ipari munkások milliói és a kisipari munkások meg a mezőgazdasági munkások tízmilliói; másodszor, jóváhagyta vagy jóváhagyhatja a parasztság 360 milliós tömege, vagyis Kína 450 milliós lakosságának 80 százaléka; és harmadszor, jóváhagyták vagy jóváhagyhatják a városi kispolgárság, a nemzeti burzsoázia, a haladó sensik és más hazafiak széles rétegei.

Magától értetődik, hogy ezek között az osztályok között továbbra is lesznek ellentmondások, amelyek közül a legvilágosabban a munka és a tőke közötti ellentmondás jut majd kifejezésre. Ezért mindegyik osztálynak lesznek külön követelései is. Hibát követnénk el, és képmutatók lennénk, ha elkennénk ezeket az ellentmondásokat, ezeket a külön követeléseket. Ezek az ellentmondások, ezek a külön követelések azonban az egész új-demokratikus szakaszban nem fogják túllépni az általános követelések kereteit, de nem is engedhető meg, hogy túllépjék ezeket a kereteket. Ezek az ellentmondások és külön követelések szabályozhatók; ilyen szabályozás esetén az említett osztályok közös erővel sikeresen megvalósíthatják az új-demokratikus állam politikai, gazdasági és kulturális építésével kapcsolatos összes intézkedéseket.

Az új-demokratikus politikai rend, amelynek megteremtésére törekszünk, feltételezi az idegen

nemzeti elnyomás és az országon belüli feudális-fasiszta elnyomás megszüntetését, ezután pedig nem a régi típusú demokrácia politikai rendjének, hanem annak a politikai rendnek a felépítését, amely az összes demokratikus osztályokat egyesítő egységfronton alapul. Ezek a követeléseink teljesen egybevágnak Szun Jat-szen forradalmi követeléseivel. Szun Jat-szen ezt írta a Kuomintang I. országos kongresszusának Kiáltványában: „Napjainkban a burzsoázia a különböző országokban gyakran monopolizálja és az egyszerű nép elnyomásának eszközévé változtatja az úgynevezett «népuralmat». A Kuomintang értelmezése szerint viszont a népuralom elve azt jelenti, hogy a hatalomnak az egyszerű emberek, az egész nép közkincsévé kell lennie, nem sajátíthatja ki egy maroknyi csoport." Ez Szun Jat-szen nagy politikai végrendelete. A kínai népnek, a Kínai Kommunista Pártnak és valamennyi többi demokratikus elemnek kötelessége szentül betartani és következetesen végrehajtani ezt a végrendeletet; kötelessége erélyesen harcolni minden olyan személy és csoport ellen, amely megsérti ezt a végrendeletet és szembefordul vele, s ilymódon kötelessége megvédeni és fejleszteni az új demokráciának ezt a teljesen helyes politikai elvét.

Az új-demokratikus hatalomnak a demokratikus centralizmus elvén kell felépülnie; az általános politikai irányvonalat a népképviselők különböző fokozatú gyűlései határozzák meg, és ugyanezek a gyűlések választják meg e hatalom szerveit. Ez a hatalom demokratikus és centralizált lesz egyszerre, másszóval egyesíteni fogja magában a

demokrácia alapján történő központosítást és a központosított vezetéssel párosuló demokráciát. Csakis ilyen rend teszi lehetővé egyrészt azt, hogy megvalósítsuk a széleskörű demokráciát, és biztosítsuk a népképviselők különböző fokozatú gyűlései számára a hatalom teljességét, másrészt pedig azt, hogy központosított úton döntsünk az állami ügyekben; csakis ez a rend biztosítja a különböző fokozatú hatalmi szervek számára, hogy központosított úton dönthessenek azokban az ügyekben, amelyeket a népképviselők illetékes gyűlései rájuk bíznak, és egyben ez a rend biztosítja a népnek a demokratikus tevékenység teljes szabadságát.

A hadsereg és a többi fegyveres erő az új-demokratikus államhatalom apparátusának fontos alkotórésze. Nélkülük nem lehet biztosítani az állam védelmét. Az új-demokratikus állam összes fegyveres erői, éppúgy, mint az összes hatalmi szervek, a nép fegyveres erői, a nép hatalmi szervei lesznek, és a népet fogják védelmezni. Gyökeresen különbözni fognak a régi hadseregtől, a régi rendőrségtől stb., amelyek egy maroknyi csoport szolgálatában állnak, és elnyomják a népet.

Az új demokrácia gazdasági rendje, amelyre törekszünk, ugyancsak megfelel Szun Jat-szen elveinek. Az agrárkérdésben Szun Jat-szennek ez volt a követelése: „Minden földművesnek legyen meg a maga földje." Az ipar és a kereskedelem kérdéséről Szun Jat-szen ezt írta a Kuomintang I. kongresszusának Kiáltványában: „Mindazokat a kínai és külföldi kézben levő vállalatokat, amelyek vagy monopoljellegűek, vagy igen nagyok, és ezért nem

igazgathatják magánszemélyek, mint például a bankokat, a vasutakat, a légi közlekedést stb., az állam tartja üzemben és igazgatja, hogy a magántőke ne tarthassa kezében a nép életét. Ez a tőke korlátozásának alapgondolata." A mostani szakaszban gazdasági téren teljesen egyetértünk Szun Jat-szen e követeléseivel.

Egyesek azt gondolják, hogy a kínai kommunisták ellenzik az egyéni kezdeményezés fejlődését, ellenzik a magántőke fejlődését, ellenzik a magántulajdon védelmét. A valóságban ez nem így van. Az idegen nemzeti elnyomás és az országon belüli feudális elnyomás kíméletlenül béklyóba veri a kínaiak egyéni kezdeményezésének fejlődését, béklyóba veri a magántőke fejlődését, és anyagilag tönkreteszi a lakosság széles rétegeit. Az új-demokratikus rendnek, amelynek megteremtésére törekszünk, éppen az a feladata, hogy megsemmisítse ezeket a béklyókat, véget vessen ennek a pusztításnak, biztosítsa a kínai tömegek számára azt, hogy szabadon fejleszthessék egyéni kezdeményezésüket a társadalomban, szabadon fejleszthessék a tőkés magángazdaságot — amely azonban „nem tarthatja kezében a nép életét", hanem köteles hasznot hajtani a népnek —, s hogy biztosítsa a törvényes úton szerzett magántulajdon védelmét.

Szun Jat-szen elvei értelmében, figyelembe véve a kínai forradalom tapasztalatait, a kínai népgazdaságnak a jelenlegi szakaszban állami, magán- és szövetkezeti szektorból kell állnia. Az az állam, amelyre, állami szektorról beszélve, gondolunk, semmi esetre sem lehet olyan állam, amelyben a

hatalmat „kisajátíthatja egy maroknyi csoport", hanem ennek az államnak feltétlenül a proletariátus vezette új-demokratikus államnak kell lennie, olyannak, amelyben a hatalom „az egyszerű emberek, az egész nép közkincse".

Az új demokrácia kultúrájának ugyancsak „az egyszerű emberek, az egész nép közkincsévé" kell lennie, vagyis nemzeti, tudományos és tömegkultúrának kell lennie, amelyet semmiképp sem „sajátíthat ki egy maroknyi csoport".

Az eddig elmondottak a kínai kommunisták programmjának általános tételei, illetve alaptételei a jelenlegi szakaszban, vagyis a polgári-demokratikus forradalom szakaszában. A szocialista és a kommunista társadalomért folytatandó további harcunk programmjához, a maximális programmhoz képest ez minimális programm. E programm megvalósítása lehetővé fogja tenni Kína számára, hogy egy lépést tegyen előre, s a mai állapotból, vagyis a gyarmati, félgyarmati és félfeudális állam és társadalom fokáról az új-demokratikus állam és társadalom fokára emelkedjék.

E programm előírásai — vagyis politikai téren a proletariátus hegemóniájának megteremtése, gazdasági téren pedig a proletariátus vezetése alatt álló állami és szövetkezeti szektor létrehozása — a szocializmus elemeinek tekinthetők. E programm megvalósítása azonban még nem jelenti azt, hogy a kínai társadalom szocialista társadalommá válik.

Mi, kommunisták, sohasem rejtettük véka alá politikai törekvéseinket. További harcunk programmjának, vagyis a maximális programmnak az a célja,

hogy Kínát még magasabb fokra, a szocializmus és a kommunizmus fokára emelje. Ez nyilvánvaló, és ehhez nem fér kétség. Pártunk neve és marxista világnézetünk világosan utal erre a csodaszép és ragyogó eszményképre, amelyet a jövőben meg fogunk valósítani. Minden kommunista, amikor a Pártba belép, világosan látja maga előtt azt a két célt, amelyért harcolnia kell: az új-demokratikus forradalom megvalósítását a jelenlegi szakaszban, s a szocializmus és a kommunizmus megvalósítását a jövőben, és egy cseppet sem ijed meg a kommunizmus tudatlan ellenfeleinek vagy aljas ellenségeinek ellenséges magatartásától, rágalmaitól, sértegetésétől és gúnyolódásától. Mindezekre az ellenséges megnyilvánulásokra határozottan le kell sujtanunk. A jószándékú kételkedőket azonban nem szabad bántanunk, hanem jóindulatúan és türelmesen fel kell őket világosítanunk. Mindez teljesen világos, teljesen nyilvánvaló és félreérthetetlen.

Minden kínai kommunistának és mindenkinek, aki együttérez a kommunizmus eszméivel, harcolnia kell annak a célnak az eléréséért, amelyet a jelenlegi szakaszban magunk elé tűzünk: az idegen elnyomás és a feudális elnyomás megszüntetéséért, azért, hogy megmentsük a kínai népet a gyarmati, félgyarmati és félfeudális országok lakosságának tragikus sorsától, harcolnia kell a független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és erős Kína, a proletariátus vezette, jellegét tekintve új-demokratikus állam felépítéséért, amely állam tevékenységének fő tartalma a parasztság felszabadítása — más szóval: a Szun Jat-szen-féle forradalmi három népi

elv államának felépítéséért. Így is cselekszünk. Mi, kommunisták, a kínai nép tömegeivel vállvetve huszonnégy esztendeje vívjuk hősies harcunkat e cél eléréséért.

Ha valaki a kommunisták vagy a Kommunista Párttal együttérzők közül nem harcol e cél eléréséért, lebecsüli a polgári-demokratikus forradalmat, és ennek következtében akár csak egy hajszálnyit is csökkenti erőfeszítéseit a forradalom ügyéért folytatott harcban, közönyösséget mutat, nem eléggé őszinte, nem eléggé lelkes, nem elég áldozatkész, és csak locsog a szocializmusról meg a kommunizmusról, ez annyit jelent, hogy az illető — tudatosan vagy nem tudatosan — kisebb-nagyobb mértékben hűtlenné válik a szocializmushoz és a kommunizmushoz, tehát nem öntudatos és nem odaadó kommunista. Csakis a demokrácián keresztül lehet eljutni a szocializmushoz — ez a marxizmus megingathatatlan tétele. Kínában a demokráciáért folyó harc időszaka még igen hosszú lesz. Merő utópia lenne, ha a szocializmust a gyarmati, félgyarmati és félfeudális rend romjain próbálnánk felépíteni, egységes új-demokratikus állam nélkül, az új-demokratikus állami gazdaság fejlesztése nélkül, a magántőkés és a szövetkezeti gazdaság fejlesztése nélkül, a nemzeti, a tudományos, a tömegkultúra, vagyis az új-demokratikus kultúra fejlesztése nélkül, százmilliók kezdeményezésének felszabadítása és fejlesztése nélkül — egyszóval a burzsoá jellegű demokratikus forradalom, a Kommunista Párt vezette új típusú demokratikus forradalom végigvitele nélkül.

Egyesek nem értik, mi az oka annak, hogy a kommunisták nem félnek a kapitalizmus fejlődésétől, sőt ellenkezőleg, bizonyos körülmények között még harcolnak is érte. Válaszunk igen egyszerű. Amikor a külföldi imperializmus és a hazai feudalizmus igáját felváltja a kapitalizmus bizonyos fejlődése, ez nemcsak haladó, hanem egyben elkerülhetetlen jelenség is. Ez nemcsak a burzsoáziának előnyös; haszna van ebből a proletariátusnak is, talán még inkább, mint a burzsoáziának. A mai Kína azért szenved, mert a külföldi imperializmus és a kínai feudalizmus túlságosan erős, nem pedig azért, mert a saját kapitalizmusa fejlett. Ellenkezőleg, a kapitalizmus korántsem elég fejlett az országban. S a kínai burzsoázia egyes szóvivői — bármilyen furcsán hangzik is — mégsem merik nyiltan megfogalmazni a kapitalizmus fejlesztésének követelését, hanem csak célozgatnak rá. Másrészt vannak olyanok is, akik kategorikusan tagadják azt, hogy Kínában meg kell engedni a kapitalizmus szükséges fejlesztését; azt állítják, hogy egyszerre át lehet ugrani a szocialista társadalomba, hogy a három népi elvet és a szocializmust „egy ütközetben" ki lehet vívni. Egészen világos, hogy az effajta okoskodások egyrészt a kínai nemzeti burzsoázia gyengeségét tükrözik, másrészt viszont demagóg fogásnak tekintendők, amelyhez azért folyamodnak a nagybirtokosok és a nagyburzsoák, hogy becsapják a néptömegeket. Mi, kommunisták, a társadalmi fejlődés törvényeinek marxista értelmezéséből kiindulva világosan látjuk, hogy a társadalom további fejlődése érdekében Kína adottságai között, az új-

demokratikus államrend fennállása esetén, az államgazdaságon, a dolgozók egyéni gazdaságán és a szövetkezeti gazdaságon kívül feltétlenül meg kell adni a fejlődés lehetőségét a kapitalista magángazdaságnak is, olyan keretek között azonban, amelyek nem teszik lehetővé, hogy a magántőke kezében tartsa a nép életét. Minket, kínai kommunistákat, a józan ész vezérel, bennünket semmiféle üres szóbeszéddel és demagógiával nem lehet letéríteni utunkról.

Egyesek kétségbevonják a kommunisták ama kijelentésének őszinteségét, hogy „Szun Jat-szen három népi elve szükséges a mai Kína számára, és Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért". Ezek a kételyek azért merülnek fel, mert egyesek nem értik, hogy a három népi elv általunk elismert alaptételei, ahogy azokat Szun Jat-szen 1924-ben, a Kuomintang I. kongresszusának Kiáltványában kifejtette, egybevágnak a jelenlegi szakaszra vonatkozó programmnak, vagyis Pártunk minimális programmjának egyes alaptételeivel. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy Szun Jat-szen e három népi elve korántsem teljesen, hanem csak egyes alaptételeiben vág egybe Pártunknak a jelenlegi időszakra vonatkozó programmjával. Pártunk új-demokratikus programmja természetesen sokkal teljesebb, mint Szun Jat-szen programmja. A kínai forradalom húsz éve alatt, Szun Jat-szen halála óta az új demokrácia elméletének, programmjának és gyakorlatának fejlesztésében Pártunk különösen nagy sikereket ért el. A továbbiakban e sikerek még jelentősebbek lesznek. Szun Jat-szen e három népi

elve azonban lényegileg új-demokratikus programm, amely más, mint a régebbi három népi elv, és természetes, hogy Szun Jat-szennek ez az új három népi elve „szükséges a mai Kína számára", természetes, hogy „Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért". A kínai kommunisták számára a minimális programmért folytatott harc és a Szun Jat-szen forradalmi, azaz új három népi elvéért vívott harc lényegében (de nem mindenben) egy és ugyanaz, nem pedig két különböző feladat. Tehát nemcsak a multban és a jelenben bizonyítottuk be már, hanem a jövőben is be fogjuk bizonyítani, hogy a kínai kommunisták a legodaadóbban és a legkövetkezetesebben harcolnak Szun Jat-szen forradalmi három népi elvének megvalósításáért.

Egyesek kételkednek: nem teremtik-e meg a kommunisták, mihelyt felülkerekednek, a proletárdiktatúrát és az egypárt-rendszert Oroszország példája nyomán. Erre azt válaszoljuk, hogy a több demokratikus osztály szövetségén alapuló új-demokratikus állam és a proletárdiktatúra szocialista állama között elvi különbség van. Persze, az új-demokratikus rend, amelyért harcolunk, a proletariátus vezetésével, a Kommunista Párt vezetésével jön létre. Kínában azonban lehetetlen, és éppen ezért megengedhetetlen az, hogy az új demokrácia egész időszaka alatt egy osztály diktatúrájának rendszere álljon fenn, s hogy egyetlen párt foglaljon el monopolhelyzetet a kormányban. Semmi okunk sincs arra, hogy ne működjünk együtt bármely párttal, társadalmi csoporttal vagy éppen egyes személyekkel, ha azok a Kommunista Párttal

való együttműködés álláspontján állnak, és nem tekintenek ellenségesen a Kommunista Pártra. Az Oroszországban létrejött rend Oroszország történelmi fejlődésének az eredménye. Ott megszüntették a kizsákmányoláson alapuló társadalmi rendet, és megteremtették a demokrácia legfejlettebb típusának, vagyis a szocializmusnak politikai, gazdasági rendjét és kultúráját. A szocializmussal szembeszegülő valamennyi pártot elvetette a nép, amely csak a bolsevikok pártját támogatta. Ezért alakult ki Oroszországban az ott fennálló helyzet. Ez a helyzet Oroszország számára elengedhetetlenül szükséges és teljesen törvényszerű volt. Mindazonáltal Oroszországban, bár ott a bolsevik párton kívül nincsenek más pártok, a hatalmi szervekben megvalósul a munkások, a parasztok és az értelmiség szövetsége, a kommunisták és a pártonkívüliek blokkja, és nem olyan a helyzet, hogy a politikai hatalom szerveiben csak a munkásosztály képviselői vagy csak bolsevikok dolgozhatnának. Kína történelmi fejlődése a jelenlegi szakaszban létrehozza a neki megfelelő rendet. Kínában huzamos ideig fenn fog állni az állam sajátos formája és a hatalmi szervezet sajátos formája, amely elengedhetetlenül szükséges és teljesen törvényszerű számunkra, s ugyanakkor különbözik az oroszországi rendtől, nevezetesen: az új-demokratikus állam és az új-demokratikus hatalmi szervezet, amely több demokratikus osztály szövetségének állama és hatalma lesz.

PROGRAMMUNK KONKRÉT KÖVETELÉSEI

A programm fent kifejtett általános tételeivel összhangban Pártunknak az egyes időszakokra vonatkozó konkrét programmkövetelésekre is szüksége van. Új-demokratikus programmunk általános tételei évtizedeken át, a polgári-demokratikus forradalom egész tartama alatt változatlanok maradnak. Minthogy azonban e szakasz egyes időszakaiban a helyzet változott és változik, konkrét követeléseink sem maradhatnak változatlanok. Ez egészen természetes. Például az északi hadjárat időszakában, a forradalmi agrárháború időszakában és a japán-ellenes háború időszakában új-demokratikus programmunk általános tételei változatlanok maradtak, konkrét követeléseink azonban mindhárom szakaszban változásokon mentek át, mivel az egyes szakaszokban változtak ellenségeink és szövetségeseink.

A kínai nép jelenlegi helyzetét a következők jellemzik: 1) a japán területrablókat még nem semmisítettük meg; 2) a kínai népnek feltétlenül szüksége van az összefogásra és a demokratikus reformok végrehajtására, hogy megteremthesse a nemzeti egységet, gyorsan mozgósíthassa és egyesíthesse a japán területrablók ellen küzdő összes erőket, és a szövetséges hatalmakkal együttműködve szétzúzhassa a japán agresszorokat; 3) a Kuomintang-kormány megbontja a nemzeti egységet és akadályozza a demokratikus reformok végrehajtását. Melyek ebben a helyzetben konkrét programmköveteléseink, másszóval, mik a kínai nép jelenlegi követelései?

Úgy véljük, hogy a következők a leghelyesebb és a minimális követelések:

mozgósítani kell minden erőt, hogy a szövetséges hatalmakkal együttműködve végleg megsemmisítsük a japán területrablókat, és megteremtsük a népek békéjét;

meg kell szüntetni a Kuomintang egypárt-diktatúráját, létre kell hozni a demokratikus koalíciós kormányt és az egységes főparancsnokságot;

meg kell büntetni az összes japánbarát, fasiszta és defetista elemeket, akik akadályozzák a nemzet összefogását, és harcolnak a nép ellen, s biztosítani kell a nemzeti egységet;

meg kell büntetni a polgárháború veszélyét előidéző reakciós elemeket, és biztosítani kell a békét az országban;

meg kell büntetni a nemzetárulókat, az ellenséghez átpártolt hazaáruló tiszteket, a japán kémeket;

fel kell számolni a titkosrendőrséget, a nép elnyomásának reakciós eszközét, tevékenységét be kell szüntetni, fel kell oszlatni az internálótáborokat;

hatályon kívül kell helyezni az összes reakciós törvényeket, amelyek a szólás-, sajtó-, a gyülekezési, az egyesülési szabadság, a meggyőződés, a vallás szabadsága, a személyi sérthetetlenség ellen irányulnak, hogy ezáltal maradéktalanul biztosítsuk a népnek az állampolgári szabadságjogokat;

legalizálni kell az összes demokratikus pártokat és csoportokat;

szabadon kell bocsátani az összes politikai foglyokat, akiket hazafias tevékenységük miatt vetettek börtönbe;

vissza kell vonni és a japán területrablók elleni fronton kell bevetni a Kína felszabadított körzeteit blokád alatt tartó és e körzeteket támadó csapatokat;

el kell ismerni a japán hódítók ellen harcoló összes csapatokat és a kínai felszabadított körzeteknek a nép által választott hatalmi szerveit;

meg kell erősíteni és ki kell bővíteni a felszabadított körzeteket és e körzetek fegyveres erőit, s fel kell szabadítani az ellenséges megszállás alatt levő összes területeket;

segíteni kell a megszállt körzetek lakosságát illegális hadsereg szervezésében és fegyveres felkelések előkészítésében;

meg kell engedni a kínai népnek, hogy otthona és hazája védelmére felfegyverkezzék;

katonailag és politikailag át kell szervezni a kuomintangista főparancsnokság közvetlen parancsnoksága alatt álló fegyveres erőket, amelyek egyremásra vereséget szenvednek, erőszakoskodnak a lakossággal, és zaklatják az „idegen" csapatokat, meg kell büntetni a vereségekért felelős tábornokokat;

tökéletesíteni kell a katonakötelezettség rendszerét, meg kell javítani a katonák és a tisztek anyagi helyzetét;

gondoskodni kell a japán területrablók ellen harcoló katonák családjáról, hogy a fronton levő katonák és tisztek nyugodtan harcolhassanak;

gondoskodni kell az elesett harcosok családjáról, valamint a hadirokkantakról, anyagi segítséget kell nyujtani a leszerelt katonáknak, s támogatni kell őket az elhelyezkedésben;

a hadviselés érdekében fejleszteni kell a hadiipart;

a japán területrablók ellen harcoló hadseregek között igazságosan kell elosztani a szövetséges hatalmaktól érkező fegyverzetet és pénzt;

meg kell büntetni a korrupt hivatalnokokat és a sikkasztókat, meg kell teremteni a becsületes közigazgatást;

meg kell javítani az állami közép- és kistisztviselők anyagi helyzetét;

az ország minden állampolgára számára biztosítani kell a demokratikus jogokat;

meg kell szüntetni a „paocsia"[4] rendszerét, amely a nép elnyomásának eszköze;

segítséget kell nyujtani a menekülteknek és az elemi csapásoktól sujtott lakosságnak;

jelentős nagyságú segélyalapot kell létesíteni, hogy hazánk földjének felszabadítása után széleskörű segítséget nyujthassunk a megszállástól sujtott körzetek lakosságának;

meg kell szüntetni az összes súlyos szolgáltatásokat és adókat, s egységes progresszív adót kell bevezetni;

a falun reformokat kell végrehajtani, csökkenteni kell a földhaszonbért és a kölcsönkamatot, kellőképpen biztosítani kell a bérlők jogait, előnyös feltételekkel hitelt kell nyujtani a szegényparasztoknak, támogatni kell a parasztokat a szervezkedésben, hogy ezáltal kedvező feltételeket teremtsünk a mezőgazdasági termelés fejlesztése számára;

meg kell fékezni a bürokratikus tőkét;

véget kell vetni a diktátum politikájának a gazdasági életben;

meg kell állítani a féktelenül fokozódó inflációt és a rohamos áremelkedést;

elő kell segíteni a magánkézben levő különféle iparvállalatok fejlődését, támogatást kell nyujtani nekik a hitelszerzésben, a nyersanyagbeszerzésben és az áruk értékesítésében;

meg kell javítani a munkások anyagi helyzetét, segítséget kell nyujtani a munkanélkülieknek, és támogatni kell a munkásokat a szervezkedésben, hogy ezáltal kedvező feltételeket teremtsünk az ipari termelés fejlesztése számára;

a közoktatás terén meg kell szüntetni a kuomintangista szellemtől átitatott oktatási rendszert[5], fejleszteni kell a nemzeti, tudományos tömegkultúrát és a közoktatást;

biztosítani kell a tanintézetek tanerőinek és alkalmazottainak anyagi ellátását, s a tudományos kutatómunka szabadságát;

védeni kell az ifjúság, a nők és a gyermekek érdekeit, a tanulás lehetőségétől megfosztott ifjúságot hozzá kell segíteni a műveltség elsajátításához, elő kell mozdítani az ifjúság és a nők szervezkedését és azt, hogy a fiatalok és a nők a társadalom más tagjaival egyenjogúan bekapcsolódjanak a japán területrablók elleni sikeres hadviselést és a szociális előrehaladást szolgáló tevékenységbe; érvényesíteni kell a házasság szabadságának, s a férfiak és a nők egyenjogúságának elvét; meg kell szervezni azt, hogy a fiatalokat és a gyermekeket hasznos ismeretekre és szakmára oktassák;

meg kell javítani az országban élő nemzeti kisebbségek helyzetét, valamennyi nemzeti kisebbségnek meg kell adni a nemzeti autonómia jogát;

védeni kell a külföldön élő kínai emigránsok érdekeit, és támogatni kell a hazatért emigránsokat;

menedéket kell adni azoknak a külföldi állampolgároknak, akik Kínába menekültek a japán elnyomás elől, és segítséget kell nyujtani nekik a japán rablók elleni harcukhoz;

meg kell javítani a szovjet-kínai kapcsolatokat.

Ahhoz, hogy mindezt megvalósíthassuk, először haladéktalanul fel kell számolni a Kuomintang egypárt-diktatúráját, és meg kell alakítani az egész országra nézve egységes, demokratikus, ideiglenes, koalíciós központi kormányt, amelyben részt vesznek az összes japánellenes pártok és csoportok képviselői és pártonkívüli személyiségek. E nélkül az előfeltétel nélkül elképzelhetetlen bármiféle komolyabb reform végrehajtása a Kuomintang-uralom körzeteiben, következésképpen országos méretekben is.

Ezek a követelések Kína százmilliós néptömegeinek s a szövetséges államok demokratikus közvéleményének a követelései.

Feltétlenül szükség van egy konkrét minimális programmra, amelyet az összes japánellenes demokratikus pártok és csoportok közös megegyezéssel állítanak össze, és mi a fent kifejtett programm alapján készek vagyunk tárgyalni mindezekkel a pártokkal és csoportokkal. Az egyes pártoknak lehetnek külön követeléseik, de az általános programmban mindannyiuknak meg kell egyezniök.

Ez a programm a Kuomintang-uralom körzeteiben egyelőre csak a követelések programmja; az ellenséges megszállás alatt levő körzetekben — annak a pontnak a kivételével, amely az illegális hadsereg megszervezésére és fegyveres felkelések előkészítésére vonatkozik — csak a megfelelő körzetek felszabadítása után valósítható meg; a felszabadított körzetekben viszont e programmot már régóta megvalósítjuk, és megvalósítását ezután is folytatnunk kell.

A kínai nép jelenlegi követelései, illetve programmunk konkrét követelései, amelyekről beszéltem, felölelik a háborús és a háború utáni időszak sok fontos kérdését; ezeket a kérdéseket itt feltétlenül meg kell világítanunk. S amikor e kérdéseket megvilágítjuk, egyben bírálni fogjuk a Kuomintang uralkodó klikkjének egyes helytelen nézeteit, és ezzel eloszlatjuk az egyesekben felmerülő félreértéseket.

1. Teljesen zúzzuk szét a japán területrablókat, ne tűrjük a félúton való megegyezést

A kairói konferencia[6] határozatot fogadott el arról, hogy a japán területrablókat feltétel nélküli kapitulációra kell kényszeríteni. Ez helyes. A japán területrablók viszont most a kulisszák mögött azon mesterkednek, hogy kompromisszumos békét érjenek el.

Ugyanakkor a Kuomintang-kormány japánbarát elemei, a nankingi bábkormányt felhasználva, összesúgnak a japánok titkos követeivel, és ezt a tevékenységüket senki sem akadályozza meg. Ezért

még nem múlt el teljesen az a veszély, hogy félúton megegyeznek. A kairói konferencián azt is elhatározták, hogy Kína visszakapja a négy északkeleti tartományt, Taivan szigetét és a Penghu (Pescadores) szigeteket. Ez igen jó dolog. De ha figyelembe vesszük a Kuomintang-kormány mostani politikáját, még gondolnunk sem lehet arra, hogy a Kuomintang-kormányra támaszkodva harcok közepette eljussunk a Jalu folyóig, és visszaszerezzük az elvesztett területeket. Mi a kínai nép teendője ilyen körülmények között? A kínai népnek követelnie kell a Kuomintang-kormánytól, hogy teljesen zúzza szét a japán területrablókat, és ne egyezzen meg velük félúton. Az ilyen megegyezésre irányuló különféle intrikáknak haladéktalanul véget kell vetni. A kínai népnek követelnie kell, hogy a Kuomintang-kormány hagyjon fel a háború szabotálásának jelenlegi politikájával, és használjon fel minden fegyveres erőt a japán területrablók elleni aktív hadműveletekre. A kínai népnek növelnie kell saját fegyveres erőit: a 8. hadsereget, az Új 4. hadsereget és a többi népi katonai alakulatot; mindenütt, ahová a japán hódítók behatoltak, a népnek önállóan, nagy lendülettel fejlesztenie kell saját japánellenes fegyveres erőit, s ezáltal fel kell készülnie arra, hogy a szövetséges hatalmakkal közvetlenül együttműködve felszabadítsa a megszállt területeket. Semmiképp sem szabad csupán a Kuomintangra bíznia magát. A japán területrablók szétzúzása a kínai nép szent joga. Ha a reakciós elemek meg akarják fosztani a kínai népet ettől a szent jogától, ha megpróbálják lehetetlenné tenni japánellenes harcát, és gyengíteni erőit,

amelyek ezt a harcot viselik, a kínai nép, miután kimerítette a meggyőzés minden lehetőségét, kénytelen lesz önvédelemhez folyamodni, és válaszul megsemmisítő csapást mérni a reakciósokra, mert a kínai reakciósok effajta akciói, amelyek a nemzeti érdekek elárulásával egyértelműek, teljes mértékben a japán területrablók malmára hajtanák a vizet.

2. Számoljuk fel a Kuomintang egypárt-diktatúráját, alakítsuk meg a demokratikus koalíciós kormányt

A japán területrablók végleges szétzúzása érdekében országszerte végre kell hajtani a demokratikus reformokat. Ez azonban nem lehetséges a Kuomintang egypárt-diktatúrájának felszámolása és a demokratikus koalíciós kormány megalakítása nélkül.

A Kuomintang úgynevezett egypárt-diktatúrája ténylegesen a Kuomintang népellenes klikkjének diktatúrája, olyan diktatórikus rendszer, amely akadályozza a nemzeti összefogást, amely felelős a Kuomintang-fronton elszenvedett katonai vereségekért, s legfőbb akadálya annak, hogy mozgósítsuk és egyesítsük a kínai nép japánellenes erőit. A kínai nép a nyolc éve tartó háború keserű tapasztalatai alapján meggyőződött e diktatórikus rendszer bűnösségéről, és természetes, hogy annak haladéktalan felszámolását követeli. Ez a népellenes diktatúra egyszersmind újabb polgárháború veszélyét is magában rejti. E diktatúra haladéktalan felszámolása nélkül elháríthatatlanok lesznek egy újabb polgárháború szörnyűségei.

A népellenes diktatúra felszámolását követelő

kínai nép hangja már mindenütt olyan harsányan hangzik fel, hogy maga a Kuomintang-kormány is kénytelen nyilvánosan elismerni: „mielőbb véget kell vetni a politikai gyámság időszakának". Ebből nem nehéz megértenünk, hogy az úgynevezett „politikai gyámság" vagy „egypárt-diktatúra" mennyire népszerűtlenné vált, és mennyire kompromittálódott a nép szemében. Kínában ma már senki sem mondja azt, hogy a Kuomintang egypárt-diktatúrájának azért vannak pozitív oldalai is, és senki sem állítja, hogy ezt a „politikai gyámságot" vagy „egypárt-diktatúrát" nem kell felszámolni, vagy nem kell neki „véget vetni". Ez arról tanúskodik, hogy Kínában a helyzet komolyan megváltozott.

Hogy „véget kell neki vetni" — ez már eldöntött dolog, ehhez nem fér kétség. De fennáll a kérdés: hogyan „vessünk neki véget"? És éppen itt kezdődnek a nézeteltérések. Egyesek azt mondják: haladéktalanul, mégpedig úgy, hogy megalakítjuk az ideiglenes, demokratikus, koalíciós kormányt; mások viszont úgy vélekednek, hogy várni kell: előbb összehívjuk a Nemzetgyűlést, s akkor „visszaadjuk a hatalmat a népnek", de semmiképpen sem adjuk azt a koalíciós kormánynak.

Miről van itt szó tulajdonképpen? Arról, hogy kétféleképpen szemlélik a kérdést: egyesek őszintén, mások képmutatóan.

Az első, az őszinte szemlélet ez: haladéktalanul ki kell mondani a Kuomintang egypárt-diktatúrájának felszámolását, és a Kuomintang, a Kínai Kommunista Párt, a Demokratikus Liga képviselőiből, valamint pártonkívüli személyiségekből ideiglenes

központi kormányt kell alakítani; ez a kormány a nemzeti egység helyreállítása és a japán területrablók szétzúzása céljából kihirdetné azoknak a politikai intézkedéseknek demokratikus programmját, amelyeket a kínai nép általunk kifejtett jelenlegi követeléseinek mintájára fogalmaznának meg. E kérdések megtárgyalására kerekasztal-konferenciát kell összehívni valamennyi párt és csoport képviselőinek, továbbá pártonkívüli személyiségeknek a részvételével, megegyezésre kell jutni, és munkához kell látni. Ez az egység irányvonala, amelyet a kínai nép határozottan támogat.

A második, a képmutató szemlélet ez: mit sem törődve a néptömegek, a demokratikus pártok és csoportok követeléseivel, önkényesen és önhatalmúlag össze kell hívni az úgynevezett „Nemzetgyűlést" (ebben a „Nemzetgyűlésben" a Kuomintang népellenes klikkje kénye-kedvére garázdálkodna), hogy ott egy, ténylegesen a diktatúra fenntartására hivatott és a demokrácia ellen irányuló, úgynevezett „alkotmányt" fogadjanak el, s ilyenformán a törvényesség mezébe öltöztessék a törvénytelen „Nemzeti Kormányt", amelyet mindössze néhány tucat kuomintangista nevezett ki zárt ajtók mögött, amely egyáltalán nem támaszkodik a nép akaratára, és amelyet erőszakkal ültettek a nép nyakára; úgy kell feltüntetni a dolgot, mintha „a hatalmat a népnek adnák vissza", ténylegesen azonban ismét a Kuomintang népellenes klikkjének kell „visszaadni a hatalmat". Azokat pedig, akik nem értenek egyet ezekkel az akciókkal, meg kell vádolni a „demokrácia", az „egység" bomlasztásával, és ezt „alapul"

kell felhasználni arra, hogy büntető hadjáratot indítsanak ellenük. Ez a szakadás irányvonala, amelyet a kínai nép határozottan elvet.

A szakadás irányvonalát követő népellenes „hőseink" olyan intézkedésekre készülnek, amelyekkel a saját sírjukat ássák meg. A saját nyakukra rakják a hurkot, mégpedig úgy, hogy az soha többé le nem kerülhet róla. Ennek a huroknak „Nemzetgyűlés" a neve. Ezt a „Nemzetgyűlést" csodaszerként akarják felhasználni először is a koalíciós kormány bojkottálására, másodszor saját diktatórikus rendszerük fenntartására, harmadszor pedig arra, hogy ürügyet teremtsenek a polgárháború kirobbantására. A történelem logikája azonban éppen az ellenkező irányban hat, mint ahogy ők szeretnék: „hőseink" „maguk alatt vágják a fát". Hiszen ma már mindenki tudja, hogy a Kuomintang-uralom körzeteiben a népet megfosztották a szabadságjogoktól, hogy a japán banditák megszállása alatt levő körzetek lakossága nem vehet részt a választásokban, Kína felszabadított körzeteit pedig, ahol a nép kivívta a szabadságot, a Kuomintang-kormány nem ismeri el. Ilyen körülmények között honnan veszik a nemzet képviselőit, honnan veszik a Nemzetgyűlést? Az a Nemzetgyűlés, amelynek összehívása körül most olyan nagy a lárma, pontosan ugyanolyan „Nemzetgyűlés", mint amilyent a Kuomintang-diktatúra kormánya önhatalmúlag tákolt össze nyolc évvel ezelőtt, még a polgárháború időszakában. Ha ilyen „Nemzetgyűlést" fognak összehívni, az egész nép szembe fog vele szállni. Ha pedig így van, hogyan akarnak akkor népellenes „hőseink"

kikerülni a csávából? Végső fokon, ha valóban összehívják ezt a meghamisított „Nemzetgyűlést", ezzel a saját sírjukat ássák meg.

A Kuomintang egypárt-diktatúrájának megszüntetése céljából mi, kommunisták, a következő két intézkedés egymás utáni végrehajtását javasoljuk: először, a jelenlegi szakaszban ideiglenes, koalíciós kormányt kell alakítani valamennyi párt és csoport képviselőinek, továbbá a pártonkívüli személyiségeknek közös megegyezése alapján; másodszor, a következő szakaszban szabad, akadálytalan választások útján össze kell hívni a Nemzetgyűlést, amely a megfelelő úton megalakítja a koalíciós kormányt. Vagyis mindkét kormánynak koalíciós kormánynak kell lennie, magában kell foglalnia valamennyi, benne részt venni kívánó osztály és párt képviselőit, s az általános demokratikus programm alapján harcolnia kell a japánellenes háború végigviteléért, majd pedig az új Kína felépítéséért.

Függetlenül attól, hogy mit gondolnak erről a kuomintangisták vagy más pártok, csoportok és egyes személyek — akarják-e, vagy nem akarják, felismerik-e, vagy nem ismerik fel —, Kína csakis ezen az úton járhat. Ez a történelem törvénye, ez az események fejlődésének szükséges és elkerülhetetlen tendenciája, és nincs az az erő, amely ezen változtathatna.

Ezzel és a demokratikus reformokra vonatkozó más kérdésekkel kapcsolatban mi, kommunisták, kijelentjük: jóllehet a Kuomintang-vezetőség ma még mindig makacsul ragaszkodik helytelen politikájához, s a tárgyalásokat időnyerésre és a közvélemény

becsapására használja fel, készek vagyunk újra tárgyalásokat kezdeni vele, mihelyt lemond jelenlegi helytelen politikájáról, és beleegyezik a demokratikus reformok végrehajtásába. A tárgyalások alapjává azonban a japánellenes háborúnak, az ország tömörítésének és demokratizálásának általános irányvonalát kell tenni. Mi nem adhatjuk beleegyezésünket semmi olyan „intézkedéshez", „tervezethez" és más hasonló, üres szóbeszédhez, amely — még ha a legszebb formába csomagolják is — ellenkezik ezzel az általános irányvonallal.

3. Szabadságjogokat a népnek

Ezidőszerint a kínai nép szabadságharca elsősorban és főleg a japán területrablók ellen irányul. A Kuomintang-kormány azonban elveszi a néptől a szabadságot, gúzsbaköti kezét-lábát, s ezáltal lehetetlenné teszi azt, hogy harcoljon a japán hódítók ellen. Ha a nép nem szabad, nem lehet országos méretekben mozgósítani és egyesíteni a japánellenes harc összes erőit. Éppen ezért, hogy megszabadítsuk a népet a ránehezedő béklyóktól, s biztosítsuk számára a szabadságot a japánellenes harc, valamint az összefogás és a demokrácia megvalósítása érdekében, programmunkban követeljük az egypárt-diktatúra felszámolását, a koalíciós kormány megalakítását, a titkosrendőrség feloszlatását, a szabadságot elnyomó törvények hatályon kívül helyezését, a nemzetárulók, a kémek, a japánbarát és a fasiszta elemek, a korrupt hivatalnokok és a sikkasztók

megbüntetését, a politikai foglyok szabadonbocsátását, az összes demokratikus pártok és csoportok legalizálását, a felszabadított körzeteket blokád alatt tartó és e körzeteket támadó csapatok visszavonását, a felszabadított körzetek elismerését, a „paocsia" rendszerének felszámolását, s több más intézkedést a gazdaság, a kultúra és a tömegmozgalom terén.

A szabadságot maga a nép vívja ki, ajándékba nem kapja senkitől. A felszabadított körzetek lakossága már kivívta a szabadságot: a többi körzet lakosságának is ki lehet és ki is kell vívnia. Minél nagyobb szabadságot harcol ki magának a kínai nép, annál hatalmasabbak lesznek szervezett demokratikus erői, s annál nagyobb lehetősége nyílik az egységes, ideiglenes, koalíciós kormány megalakítására. Mihelyt pedig ez a kormány megalakul, meg fogja adni a népnek az állampolgári szabadságjogok teljességét, és ezzel még szilárdabbá fogja tenni saját bázisát. Csakis ebben az esetben lehet majd, a japán agresszorok leverése után, lebonyolítani az egész országban a szabad és akadálytalan választásokat, csakis ebben az esetben lehet összehívni a demokratikus Nemzetgyűlést, és a megfelelő módon megalakítani az egységes, koalíciós kormányt. A nép szabadságának biztosítása nélkül nem lehet szó igazi, a nép által választott Nemzetgyűlésről, s nem lehet szó igazi, a nép által választott kormányról sem. Vajjon még mindig nem világos ez?

A szólás-, a sajtó-, a gyülekezési, az egyesülési szabadság, a meggyőződés, a vallás szabadsága, a személyi sérthetetlenség a legfontosabb szabadságjogok közé tartozik. Kínában ezek a szabadságjogok

csak a felszabadított körzetekben váltak teljesen valóra.

1925-ben Szun Jat-szen végrendeletében ezt írta: „Életemből negyven esztendőt áldoztam a nemzeti forradalom ügyének, hogy kiharcoljuk Kínának a szabadságot és az egyenlőséget. Négy évtizedes tapasztalat alapján arra a szilárd meggyőződésre jutottam, hogy e cél elérése érdekében talpra kell állítani a néptömegeket, és harcunkban szövetkeznünk kell a világ mindazon népeivel, amelyek egyenlő félként kezelnek bennünket." Szun Jat-szen méltatlan örökösei, akik elárulták az ő ügyét, nem állítják talpra, hanem elnyomják a néptömegeket, teljesen megfosztották őket a szólás-, a sajtó-, a gyülekezési, az egyesülési szabadságtól, a meggyőződés, a vallás szabadságától, megfosztották őket a személyi sérthetetlenségtől, meg a többi szabadságjogtól, s a Kommunista Pártot, a 8. és az Új 4. hadsereget, a felszabadított körzeteket — amelyek valóban talpraállítják a néptömegeket, valóban védelmezik a nép szabadságjogait — „áruló pártnak", „áruló hadseregeknek", „áruló körzeteknek" nevezik.

Azt akarjuk, hogy mihamarabb elmúljon az az idő, amikor mindent a feje tetejére állítanak. Ha ez továbbra is így megy, végeszakad a kínai nép türelmének.

4. A népi egység

Ahhoz, hogy szétzúzhassuk a japán területrablókat, megakadályozhassuk a polgárháborút, és felépíthessük az új Kínát, egységes Kínává kell vál-

toztatnunk a szétforgácsolt Kínát. Ez a kínai nép történelmi feladata.

De hogyan teremtsük meg az egységet? Milyen legyen ez az egység — önkényuralmon alapuló egység-e, amelyet egy diktátor valósít meg, avagy demokratikus egység, amelyet a nép teremt meg? Jüan Si-kaj óta az északi militaristák makacsul az önkényuralmon alapuló egységre törekedtek. S mit értek el? E militaristák számításai ellenére, egység helyett szakadás jött létre, és végül maguk is letűntek a porondról. A Kuomintang népellenes klikkje, amely Jüan Si-kaj nyomdokain haladt, és önkényuralmon alapuló egységre törekedett, kerek tíz éven át folytatta a polgárháborút. Addig hadakozott, míg az országba be nem törtek a japán területrablók, s ekkor ez a klikk az Omejsan hegységbe[7] menekült. Ma pedig erről a hegyről ismét az önkényuralmon alapuló egység elméletét hirdeti. De vajjon kihez fordul? Akad-e akár egyetlen becsületes kínai hazafi is, aki meghallgatná? Az északi militaristák uralmának tizenhat éve és a Kuomintang-diktatúra tizennyolc éve alatt a nép sokat tapasztalt, és nagy éleslátásra tett szert. A nép demokratikus egységet követel, amelyet a milliós néptömegek váltanak valóra, nem pedig despotikus egységet, amelyet egy diktátor valósít meg. Mi, kommunisták, már 1935-ben kiadtuk a japánellenes nemzeti egységfront megalakításának jelszavát, és azóta egyetlen pillanatra sem hagytuk abba a harcot e jelszó megvalósításáért. 1939-ben, amikor a Kuomintang hozzákezdett az úgynevezett „idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések" végrehajtásához, s

ezzel a kapituláció, a szakadás és a hátrálás veszélyét idézte elő, s a kuomintangisták fokozott buzgalommal hirdették az önkényuralmon alapuló egység elméletét, mi ismételten kijelentettük, hogy az egységet nem a kapitulációban kell keresni, hanem a japánellenes háborúban, nem a szakadásban, hanem az összefogásban, nem a hátrálásban, hanem az előrehaladásban, és hangoztattuk, hogy csakis ez az egység igazi egység, minden más egység látszólagos.[8] Azóta újabb hat év telt el, s a helyzet semmit sem változott.

Elképzelhető-e egyáltalán az egység népszabadság nélkül, népi demokratikus rend nélkül? Mihelyt e feltételek meglesznek, rögtön létrejön az egység is. A kínai nép mozgalma a szabadságért, a demokráciáért, a koalíciós kormányért — egyszersmind egységmozgalom is. Amikor programmunkban megfogalmazunk számos konkrét követelést, amelyek célja a szabadság és a demokrácia kivívása, valamint a koalíciós kormány megalakítása, egyúttal az egység megteremtéséért is harcolunk. A népellenes Kuomintang-klikk diktatúrájának felszámolása nélkül, a demokratikus, koalíciós kormány megalakítása nélkül a Kuomintang-uralom körzeteiben nem fogunk tudni végrehajtani semmiféle demokratikus reformot sem, s nem fogjuk tudni mozgósítani az egész katonaságot és az egész népet a japán területrablók szétzúzására, sőt, ezen túlmenően a polgárháború borzalmait sem kerülhetjük el. Ez ma már igen sok ember számára nyilvánvaló igazság. Miért van az, hogy oly sok, különféle pártokhoz tartozó és pártonkívüli demokrata, sőt, magának a Kuo-

mintangnak számos demokratikus tagja is egyhangúlag követeli a koalíciós kormány megalakítását? Azért, mert teljesen tisztában vannak a mostani válsággal, és mert látják, hogy ezt a válságot másképp nem lehet leküzdeni, mint ahogy másképp nem lehet elérni az ellenség elleni harcot és az államépítést szolgáló összefogást sem.

5. A néphadsereg

A kínai nép nem vívhatja ki a szabadságot és az egységet, nem vívhatja ki a koalíciós kormány megalakítását, nem zúzhatja szét végleg a japán területrablókat, és nem építheti fel az új Kínát, ha nem lesz olyan hadserege, amely a nép oldalán áll. Ezidőszerint csak a felszabadított körzetek viszonylag kislétszámú hadseregei — a 8. és az Új 4. hadsereg — állnak szilárdan a nép oldalán. Ez korántsem elegendő. Ám a Kuomintang népellenes klikkje egyre csak arra gondol, hogy megtörje és megsemmisítse a felszabadított körzetek hadseregének erőit. 1944-ben a Kuomintang-kormány kifejezte azt az „óhaját", hogy a kommunisták „záros határidőn belül" „oszlassák fel" a felszabadított körzetek csapatainak négyötödét. 1945-ben pedig, a legutóbbi tárgyalások során, már azt követelte a kommunistáktól, hogy adják át neki a felszabadított körzetek összes csapatait, s ennek fejében megígérte, hogy „legális helyzetet" fog biztosítani a Kommunista Pártnak.

Így beszélnek a kommunistákhoz: „Adjátok át

nekünk csapataitokat, mi pedig cserébe szabadságjogokat adunk nektek." Ebből az „elméletből" az következik, hogy azok a pártok és csoportok, amelyeknek nincsenek csapataik, szabadságot élvezhetnek. Nos, az 1924—1927-es években a Kínai Kommunista Pártnak csak egy maroknyi hadserege volt, de mihelyt a Kuomintang-kormány hozzákezdett a „párttisztítás" és a véres megtorlás politikájának megvalósításához, a szabadságnak nyoma sem maradt. Ezidőszerint a Demokratikus Ligának és a Kuomintang demokratikus elemeinek egyáltalán nincsenek csapataik, mégsincs semmiféle szabadságjoguk. A munkásoknak, a parasztoknak, a diákoknak, a haladó szellemű kultúrmunkásoknak és a népművelés haladó szellemű dolgozóinak, úgyszintén az üzleti körök haladó képviselőinek a Kuomintang-uralom körzeteiben egyáltalán nincsenek csapataik, mégsincs immár tizennyolc éve semmiféle szabadságuk. Vajjon ezektől a demokratikus pártoktól és csoportoktól, valamint a különböző néprétegektől azért tagadják meg a szabadságjogokat, mert hadsereget szerveztek, „feudális földbirtokok alakításával" foglalkoztak, „áruló körzeteket" létesítettek, megszegték „a kormányrendeleteket és a hadparancsokat"? Szó sincs róla, éppen ellenkezőleg, azért fosztották meg őket a szabadságjogoktól, mert mindezt nem tették.

Azt mondják: „A hadsereg legyen az államé". Ez tökéletesen igaz. Nincs olyan hadsereg a világon, amely ne az államé lenne. De milyen államé legyen: a nagybirtokosok, nagybankárok és nagykomprádorok diktatúrájának feudális-fasiszta államáé-e, vagy

pedig a néptömegek új-demokratikus államáé? Kínának új-demokratikus államot és ennek az államnak az alapján új-demokratikus koalíciós kormányt kell teremtenie. Egy ilyen állam ilyen kormányához kell tartozniok Kína összes csapatainak, hogy megvédjék a nép szabadságát, és eredményesen harcoljanak az idegen hódítók ellen. Mihelyt Kínában megalakul az új-demokratikus koalíciós kormány, haladéktalanul át kell adni neki a felszabadított körzetek csapatait. De egyidejűleg át kell adni a Kuomintang összes csapatait is.

1924-ben Szun Jat-szen megállapította: „Mostantól kezdve a nemzeti forradalomnak új korszakba kell lépnie... Az első lépés: össze kell olvasztani a fegyveres erőket a nemzettel; a második lépés: nemzetivé kell tenni a fegyveres erőket"[9]. A 8. és az Új 4. hadsereg azért arat győzelmeket, mert, ehhez az irányelvhez tartva magát, „nemzeti fegyveres erővé", vagyis a nép hadseregévé vált. A Kuomintang-csapatok az északi hadjárat első szakaszában megtették az „első lépést", amelyről Szun Jat-szen beszélt, és ezért győztek; ám az északi hadjárat utolsó szakaszában lemondtak még erről az „első lépésről" is — s azt mind a mai napig sem teszik meg —, szembe helyezkedtek a néppel, és ezért napról napra jobban szétzüllenek, mind lejjebb csúsznak; „a polgárháború nagymesterei maradtak", viszont szükségképpen „dilettánsoknak bizonyultak a külső ellenség elleni harcban".

A Kuomintang-csapatok valamennyi becsületes, hazafias érzelmű tisztjének az a feladata, hogy a hadseregben felélessze Szun Jat-szen szellemét, és

hogy alakulatát átnevelje. E munka elvégzése során megfelelő módon át kell nevelni majd azokat a tiszteket is, akik erre hajlandóságot mutatnak, segíteni kell őket abban, hogy megszabaduljanak régi nézeteiktől, és elsajátítsák a helyes nézeteket, hogy a továbbiakban folytathassák a szolgálatot a néphadseregben.

Harcolni a kínai nép hadseregének megteremtéséért — ez az egész kínai nép kötelessége. Néphadsereg nélkül a nép nem juthat semmire sem. Itt azután nincs helye az üres fecsegésnek.

Mi, kommunisták, készek vagyunk támogatni a kínai hadsereg átalakításának ügyét. 8. és Új 4. hadseregünknek baráti hadseregeknek kell tartaniok és kellőképpen támogatniok kell mindazokat a hadseregeket, amelyek a néppel való összefogásra és a japán területrablók elleni harcra törekednek, s amelyek nem harcolnak Kína felszabadított körzetei ellen.

6. Az agrárkérdés

A japán területrablók szétzúzása és az új Kína felépítése érdekében feltétlenül végre kell hajtanunk az agrárreformokat, fel kell szabadítanunk a parasztságot. Szun Jat-szen jelszava: „minden földművesnek legyen meg a maga földje" — helyes jelszó a forradalom mostani, jellegét tekintve polgári-demokratikus szakaszán.

Miért nevezzük a mostani forradalmat jellegét tekintve polgári-demokratikus forradalomnak? Azért, mert a jelenlegi forradalom nem általában a

burzsoázia ellen, hanem az idegen nemzeti elnyomás és a belső feudális elnyomás ellen irányul. E forradalom intézkedései nem a magántulajdon megszüntetését, hanem a magántulajdon védelmét célozzák. E forradalom eredményeképpen a munkásosztály számára lehetővé válik az, hogy erőt gyüjtsön, és a szocialista fejlődés útjára terelje Kínát; viszonylag hosszú ideig azonban a szükséges mértékben fejlődni fog a kapitalizmus is. A „minden földművesnek legyen meg a maga földje" jelszó azt jelenti, hogy a földet a kizsákmányoló hűbérurak kezéből kiragadva a parasztok kezébe adjuk át, és a feudális földbirtokosok magántulajdonát a parasztok magántulajdonává változtatjuk, mégpedig azért, hogy a parasztok felszabaduljanak a feudális agrárviszonyok uralma alól, Kína pedig agrárországból ipari országgá váljék. Ezért a „minden földművesnek legyen meg a maga földje" jelszó polgári-demokratikus, nem pedig proletár-szocialista jelszó. Ez minden forradalmi demokrata jelszava, nem pedig csak a miénk, kommunistáké. A különbség csak az, hogy Kínában csupán mi, kommunisták, vesszük komolyan ezt a jelszót, és nemcsak beszélünk róla, hanem meg is valósítjuk.

Kikből állnak a forradalmi-demokratikus erők? A proletariátuson, a legkövetkezetesebb forradalmi-demokratikus erőn kívül idetartozik a parasztság, amely számszerűleg a legnagyobb forradalmi-demokratikus erő. A parasztok túlnyomó többsége, pontosabban valamennyi paraszt, a feudális viszonyokhoz ragaszkodó kulákok kivételével, állhatatosan követeli, hogy minden földművesnek legyen saját

földje. A városi kisburzsoázia is forradalmi-demokratikus erő. Számára előnyös az, ha megvalósul a „minden földművesnek legyen meg a maga földje" jelszó, mivel ez a mezőgazdasági termelőerők fejlődésére vezet. A nemzeti burzsoázia ingadozó osztály. Piacra van szüksége, és ezért szintén egyetért a „minden földművesnek legyen meg a maga földje" jelszóval. De mivel többségében kapcsolatban áll a földtulajdonnal, sok képviselője fél attól, hogy minden földművesnek saját földje legyen. Szun Jat-szen volt Kínában az első forradalmi demokrata. A fegyveres fordulat végrehajtása során, mint a nemzeti burzsoázia forradalmi rétegeinek, valamint a városi kisburzsoáziának és a parasztságnak a képviselője, kiadta „a földhöz való jog kiegyenlítésének" jelszavát és a „minden földművesnek legyen meg a maga földje" jelszót. Amikor azonban hatalmon volt, sajnos, nem mutatott kezdeményezést az agrárreformok terén. A Kuomintang népellenes klikkje, miután a hatalom a kezébe került, galádul elárulta Szun Jat-szen útmutatásait. Ma éppen ez a népellenes klikk ellenzi határozottan azt, hogy minden földművesnek legyen meg a maga földje, mivel ez a klikk a nagybirtokosokat, a nagybankárokat és a nagykomprádorokat képviseli. Kínában nincs olyan párt, amely kizárólag a parasztság érdekeit képviselné. A nemzeti burzsoázia pártjainak nincs radikális agrárprogrammjuk. Ezért van az, hogy csakis a Kínai Kommunista Párt válhatott a parasztság és az összes forradalmi-demokratikus erők vezetőjévé, az a Kommunista Párt, amely radikális agrárprogrammot dolgozott ki és valósít meg, amely szív-

vel-lélekkel harcol a parasztság érdekeiért, és ezzel a paraszti tömegek személyében nagy szövetségest szerzett magának.

1927-től 1936-ig a Kínai Kommunista Párt teljesen átalakította az agrárrendszert, megvalósítva Szun Jat-szennek azt a jelszavát, hogy „minden földművesnek legyen meg a maga földje". A Kuomintang népellenes klikkje viszont — Szun Jat-szen méltatlan örököseinek csoportja, amely elárulta Szun Jat-szen végrendeletét — kerek tíz éven át dühödten harcolt a nép ellen, vagyis azért, hogy a földműveseknek ne legyen meg a maguk földje. A japánellenes háború időszakában a Kínai Kommunista Párt nagy engedményt tett: beleegyezett abba, hogy a „minden földművesnek legyen meg a maga földje" elvén alapuló politikát a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentésének politikája váltsa fel. Ez az engedmény helyes volt; a Kuomintangot a háborúban való részvételre ösztönözte, s azt eredményezte, hogy a felszabadított körzetek földbirtokosai kevésbbé gáncsolták a paraszttömegek mozgósítására irányuló erőfeszítéseinket. Ha nem állnak utunkban különösebb akadályok, készek vagyunk folytatni ezt a politikát a háború utáni időszakban is; először harcolni fogunk a földhaszonbér és a kölcsönkamat országos viszonylatban való csökkentéséért, majd megfelelő intézkedések útján fokozatosan el fogjuk érni azt, hogy minden földművesnek legyen meg a maga földje.

Szun Jat-szen ügyének árulói azonban nemcsak azt ellenzik, hogy minden földművesnek legyen meg a maga földje, hanem még a földhaszonbér és a köl-

csönkamat csökkentését is. A Kuomintang-kormány nem hajtja végre a sajátmaga által kiadott törvényeket, például a földhaszonbér 25 százalékos csökkentéséről szóló törvényt. Ennek a törvénynek csak mi szerzünk érvényt a felszabadított körzetekben; éppen ezt tekintik bűnnek, és éppen ezért nevezik a felszabadított körzeteket „áruló körzeteknek".

A japánellenes háború idején jött létre „a forradalom két szakaszának elmélete", amely szerint az egyik szakasz a nacionalizmus elvének megvalósítását, a másik szakasz pedig a demokratizmus és a népjólét elvének megvalósítását tartalmazza. Ez az „elmélet" helytelen. A Kuomintang népellenes klikkjének e szerint az ostoba elmélete szerint amíg erős ellenséggel állunk szemben, nem kell felvetnünk a demokratizmus és a népjólét elvei alapján végrehajtandó reformok kérdését, csak az után, hogy a japánok már kitakarodtak az országból. Lényege az, hogy nem akarják a japánellenes háború győzelmes befejezését. És lám, akadnak olyanok, akik felkapják és vakon követik ezt az ostoba elméletet.

Amikor erős ellenséggel állunk szemben, feltétlenül törekednünk kell a demokratizmus és a népjólét megvalósítására, mert enélkül nem lehet támaszpontokat létesíteni, és nem lehet visszaverni a japán területrablók támadását. Ez a Kínai Kommunista Párt célkitűzése, amelyet máris megvalósít, mégpedig igen szép eredménnyel.

A japánellenes háború időszakában a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentését, valamint a többi demokratikus reformot a japánellenes harc érdekében valósítjuk meg. Hogy gyengítsük a földes-

uraknak a japánellenes harccal szemben tanúsított ellenállását, csak a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentését hajtjuk végre, a földesúri földtulajdont nem szüntetjük meg; ezzel párhuzamosan ösztönözzük a földbirtokosok tőkéjének átáramlását az iparba, a haladó sensiket pedig a lakosság más rétegeinek képviselőivel együtt bevonjuk a társadalmi tevékenység különböző ágaiba és abba a munkába, amelyet a hatalmi szervek a japánellenes harc érdekében végeznek. A kulákokat a termelés bővítésére ösztönözzük. Mindezt megköveteli a falusi demokratikus reformok radikális végrehajtásának irányvonala, mindez elengedhetetlenül szükséges.

Két irányvonal van tehát. Az első irányvonal hívei erélyesen harcolnak az ellen, hogy a kínai parasztság megvalósítsa a demokratizmus és a népjólét elvét; ez az irányvonal tehetetlenné és erőtlenné teszi követőit, teljesen képtelenné teszi őket a japánellenes háború viselésére. A második irányvonal hívei minden eszközzel támogatják a parasztságot ezeknek az elveknek a megvalósításában; ez az irányvonal biztosítja számunkra a legnagyobb szövetségest — a lakosság 80 százalékát —, tehát hatalmas harci erők megszervezését teszi lehetővé. Az első a Kuomintang-kormány irányvonala, a második Kína felszabadított körzeteinek irányvonala.

Aki e két vonal között ingadozik — vagyis szavakban a parasztság támogatása mellett kardoskodik, a valóságban viszont nem hajtja végre erélyesen a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentésének politikáját, nem fegyverzi fel a parasztokat,

és nem alakítja meg a demokratikus hatalom szerveit a falun — az az opportunizmus útjára lép.

A Kuomintang népellenes klikkje, minden erejét mozgósítva, a legaljasabb — nyilt és titkos, katonai és politikai, véres és vértelen — harci eszközökkel küzd a Kínai Kommunista Párt ellen. E két párt vitája, szociális tartalmát tekintve, lényegében az agrárviszonyok körül folyik. Végtére is mivel vontuk magunkra a Kuomintang népellenes klikkjének haragját? Nem éppen az agrárkérdésben elfoglalt álláspontunkkal? Vajjon a japán területrablók nem azért üdvözlik és ösztönzik a Kuomintang népellenes klikkjét, mert az a szóbanforgó kérdésben követett politikájával a kezükre játszik? Vajjon nem éppen azért koholták azt a vádat, hogy a Kommunista Párt „meghiúsítja a japán területrablók elleni háborút, és megingatja az államot", hogy „nem engedelmeskedik a kormányrendeleteknek és a hadparancsoknak", nem éppen azért agyalták ki az „áruló párt", „áruló hadsereg", „áruló körzetek" megbélyegző jelzőit, mert a Kínai Kommunista Párt az agrárviszonyok kérdésében nagy tetteket vitt véghez, olyan tetteket, amelyek valóban megfelelnek a nemzet érdekeinek?

A parasztság az a réteg, amelyből a kínai munkások kikerültek. A jövőben a parasztok további tízmilliói mennek a városba, és állnak munkába a gyárakban. Minthogy Kínának szüksége van erős nemzeti ipar megteremtésére és sok korszerű nagyváros felépítésére, feltétlenül át kell mennie azon a hosszú folyamaton, amelynek során a falusi lakosság városi lakossággá alakul át.

A kínai ipar piacán a paraszt a legfőbb tényező; csakis a paraszt tud nagymennyiségű élelmiszert és nyersanyagot szállítani, csak a paraszt tudja felvenni óriási mennyiségben az iparcikkeket.

A parasztság a kínai hadsereg szervezésének forrása. A katonák egyenruhába öltözött parasztok, a japán területrablók halálos ellenségei.

A parasztság az a fő erő, amely a jelenlegi szakaszban Kínában a demokratikus rendért harcol. A kínai demokraták semmire sem jutnak, ha nem élvezik a parasztság 360 milliós tömegének támogatását.

Elsősorban a parasztság érdekében bontakozik ki a jelenlegi szakaszban a kínai kulturális mozgalom. Hiszen lényegében üres szólammá válik mindaz, amit az írástudatlanság felszámolásáról, az általános oktatásról, a tömegeknek szóló irodalomról és művészetről, a népegészségügyről mondunk, ha elfordulunk a parasztság 360 milliós tömegétől.

A kérdés ilyen felvetése korántsem jelenti azt, hogy lebecsülöm a többi 90 millió lakosnak a politikában, a gazdaságban és a kultúrában betöltött fontos szerepét, és még kevésbbé azt, hogy lebecsülöm a munkásosztálynak, annak az osztálynak a szerepét, amely politikailag a legöntudatosabb osztály, és amely ennélfogva az egész forradalmi mozgalom vezetésére hivatott. Ez egy pillanatig sem lehet kétséges.

Ezt nemcsak a kínai kommunistáknak kell feltétlenül megérteniök, hanem az összes demokratáknak is.

Mihelyt végrehajtjuk az agrárrendszer reform-

ját, ha csak olyan minimális reformok formájában is, mint a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentése, fokozódik a parasztok érdekeltsége a termelés növelésében. Ha ezután segítséget fogunk nyujtani a parasztoknak ahhoz, hogy önkéntes alapon fokozatosan mezőgazdasági termelő- és egyéb szövetkezetekbe tömörüljenek, akkor ez a termelőerők növekedését fogja eredményezni. Ezek a mezőgazdasági termelőszövetkezetek egyelőre csak a kollektív munka és a kölcsönös segítség szervezetei lehetnek, amelyeknek alapja a paraszti egyéni gazdaság (a parasztok magántulajdona), például a kölcsönös segítségnyujtási brigádok, a kölcsönös segítség csoportjai, a munkaszövetkezetek. De már ezzel is meglepően nő a munka termelékenysége, és emelkedik a gazdaság hozama. Ezt a rendszert, amelyet Kína felszabadított körzeteiben már széles körben alkalmaznak, a továbbiakban minden erőnkkel terjesztenünk kell.

Itt meg kell állapítanom, hogy a parasztoknak azelőtt is voltak olyan szövetkezeti szervezetei, mint például a kölcsönös segítségnyujtási brigádok, csakhogy akkoriban e szervezetek csak arra szolgáltak, hogy könnyítsenek a parasztok tragikus életkörülményein. A kölcsönös segítségnyujtási brigádok ma Kína felszabadított körzeteiben mind formájukat, mind tartalmukat tekintve megváltoztak; annak a harcnak eszközei lettek, amelyet a parasztság tömegei a termelés fejlesztéséért, a jómódú életért folytatnak.

Azt a kérdést, hogy Kína egyik vagy másik politikai pártjának politikája és gyakorlati tevé-

kenysége milyen szerepet tölt be a kínai nép életében, hogy pozitív-e, vagy negatív, kicsi-e, vagy nagy ez a szerep, végső fokon az határozza meg, hogy az illető párt politikája és gyakorlati tevékenysége milyen mértékben járul hozzá a kínai nép termelőerőinek fejlesztéséhez, gúzsba köti-e a termelőerőket, vagy pedig tág teret nyit fejlődésük számára. Csakis a japán területrablók szétzúzása, az agrárreformok megvalósítása, a parasztság felszabadítása, a korszerű ipar fejlesztése, a független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és erős új Kína felépítése biztosíthat a kínai társadalom termelőerőinek szabad fejlődési lehetőséget, és a kínai nép csakis ezt helyesli.

Arra is rá kell mutatnunk, hogy azoknak az értelmiségieknek, akik a városból falura mennek dolgozni, nem könnyű megérteniök a mai kínai falunak azt a sajátosságát, hogy gazdasági életének alapja egyelőre még a szétforgácsolt és elmaradott egyéni gazdaság; a felszabadított körzetekben ezenkívül figyelembe kell venni a falu életének még egy sajátosságát, mégpedig azt, hogy ezek a körzetek az ellenség beékelődése folytán ma még el vannak szakadva egymástól, és partizánháborút viselnek. Ezek az értelmiségiek, éppen e sajátosságok meg nem értése folytán, gyakran hibásan olyan mércével mérik a falu problémáit és a falusi munkát, amelyet a városi élet és a városi munka feltételeihez szabtak. Emiatt elszakadnak a kínai falu valóságától, nem tudnak összeforrni a parasztsággal. Ezeket a jelenségeket a nevelőmunka módszereivel kell megszüntetnünk.

A kínai forradalmi értelmiség széles rétegei értsék meg, hogy szorosan össze kell fogniok a parasztsággal. A parasztságnak szüksége van rájuk, a parasztság segítséget vár tőlük. Az értelmiségiek menjenek lelkesen a falura, cseréljék fel értelmiségi ruhájukat a durva paraszti ruhával, ne riadjanak vissza kezdetben a legjelentéktelenebb ügyektől sem, értsék meg a parasztság igényeit, segítsék elő öntudatának növekedését, segítsenek neki abban, hogy harcra szervezkedjék a kínai demokratikus forradalom szempontjából rendkívüli jelentőségű feladatnak: a falu demokratikus forradalmának végrehajtásáért.

A japán területrablók szétzúzása után a japán rablók és a nemzetárulók földjeit el kell kobozni, és szét kell osztani a földnélküli és kevés földdel rendelkező parasztok között.

7. Az ipar kérdései

A japán területrablók szétzúzása és az új Kína felépítése érdekében fejlesztenünk kell az ipart. De amíg a Kuomintang-kormány van hatalmon, Kína mindenben a külföldtől függ. A Kuomintang-kormány pénzügyi és gazdasági politikája megingatja népünk egész gazdasági életét. Az amúgy is rendkívül kevés kis iparvállalat, amely a Kuomintang-uralom körzeteiben működik, nagyrészt a tönk szélén áll. Politikai reformok nélkül az összes termelőerőkre pusztulás vár. Ennek a sorsnak néz elébe a mezőgazdaság és az ipar egyaránt.

Általában szólva, ha Kína nem válik független, szabad, demokratikus és egységes állammá, akkor a kínai ipar fejlődése is lehetetlen lesz. A japán területrablók szétzúzása a függetlenség kivívását, a Kuomintang egypárt-diktatúrájának felszámolása, az egységes, demokratikus, koalíciós kormány megalakítása, az ország összes csapatainak a nép fegyveres erőivé való átváltoztatása, az agrárreformok megvalósítása, a parasztság felszabadítása pedig a szabadság, a demokrácia és az egység kivívását fogja jelenteni. Függetlenség, szabadság, demokrácia és egység nélkül nem lehet ténylegesen nagyipart teremteni. Ipar nélkül nem biztosíthatjuk az ország szilárd védelmét, ipar nélkül szó sem lehet a nép jólétéről, szó sem lehet arról, hogy az országot gazdaggá és erőssé tegyük. Az 1840-es ópiumháború óta eltelt százöt év története, különösen pedig a Kuomintang hatalomrajutása óta eltelt tizennyolc év története meggyőzte a kínai népet e tétel helyességéről. Kína csak akkor válik szegény és gyenge országból gazdag és erős országgá, ha gyarmati és félgyarmati országból független országgá, félfeudális országból szabad és demokratikus országgá, szétforgácsolt országból egységes országgá válik. Hányan álmodoztak évek hosszú során át arról, hogy fejlesszék az ipart a félgyarmati, félfeudális, szétforgácsolt Kínában, hogy megszilárdítsák az ország védelmi képességét, emeljék a nép jólétét, s gazdag és erős állammá változtassák Kínát! Ezek az álmok azonban mindig csak álmok maradtak. A népművelés sok becsületes dolgozója, sok becsületes tudós és diák teljes hévvel vetette bele magát

a munkába vagy a tanulásba; a politikával nem törődtek, és úgy vélték, hogy elég, ha ismereteikkel szolgálják az országot. Ez azonban megvalósulhatatlan álomnak bizonyult, ezek az álmok kivétel nélkül szertefoszlottak. Ez egyébként nem is volt haszon nélkül való: a naív illúziók összeomlása a gazdag és erős Kínáért vívott harc kiindulópontjává lett. A japánellenes háború időszakában a kínai nép sok mindent megtanult. Meggyőződött arról, hogy a japán területrablók kiűzése után fel kell építenie az új demokrácia Kínáját: a független, szabad, demokratikus, egységes, gazdag és erős Kínát; mindezek a feltételek kölcsönösen összefüggenek egymással, egyetlen egy sem mellőzhető közülük. Ha Kína ezt valóra váltja, feltárul előtte a napfényes jövő. A kínai nép termelőerői csak akkor fognak felszabadulni, és csak akkor nyílik tág tér fejlődésük számára, ha egész Kínában meg fognak valósulni az új demokrácia politikai feltételei. Napról napra többen lesznek olyanok, akik ezt világosan látják.

Az új demokrácia politikai feltételeinek biztosítása után a kínai népnek és kormányának hathatós intézkedéseket kell tennie, hogy több év leforgása alatt, lépésről lépésre megteremtse a nehéz- és a könnyűipart, és Kínát agrárországból ipari országgá változtassa. Az új-demokratikus államot csak akkor szilárdíthatjuk meg, ha szilárd gazdasági bázist teremtünk számára, vagyis, ha megteremtjük az élenjáró, a jelenleginél jóval fejlettebb mezőgazdaság és az ország gazdaságában döntő helyzetet elfoglaló nagyipar bázisát, s ha megfelelően fejlett

közlekedési utakkal, kereskedelemmel, pénzforgalommal stb. rendelkezünk.

Mi, kommunisták, az összes demokratikus pártokkal és csoportokkal, az összes üzleti körökkel összefogva, készek vagyunk harcolni ezért a célért. E feladat teljesítésében óriási szerep vár a kínai munkásosztályra.

A kínai munkásosztály már az első világháború idején teljesen öntudatos erőként lépett ki az ország függetlenségéért és a nép felszabadításáért folyó harc porondjára. 1921-ben megszületett a kínai munkásosztály élcsapata: a Kínai Kommunista Párt. Ekkor Kínában a felszabadító harc új szakasza kezdődött meg. Az északi hadjárat, a forradalmi agrárháború és a japánellenes háború időszakában a kínai munkásosztály és a Kínai Kommunista Párt óriási áldozatokat hozott a kínai nép felszabadításáért, és felbecsülhetetlen szolgálatokat tett ennek az ügynek. A kínai munkásosztály hatalmas szerepet tölt be a japán területrablók végleges szétzúzásáért, s különösen a városok és a legfontosabb közlekedési vonalak felszabadításáért vívott harcban. Előre megmondhatjuk, hogy a háború befejezése után a kínai munkásosztály erőfeszítése, szerepe méginkább fokozódni fog. A kínai munkásosztálynak nemcsak az új-demokratikus állam megteremtéséért kell harcolnia, hanem Kína iparosításáért is, továbbá azért, hogy a kínai mezőgazdaságot új alapokra helyezze.

Az új-demokratikus államrend fennállása idején a munka és a tőke közötti viszony szabályozásának politikáját fogjuk folytatni. Egyrészt védeni fogjuk a munkások érdekeit; a konkrét helyzettől függően

be fogjuk vezetni a nyolc-, illetve tízórás munkanapot, kellő segítséget fogunk nyújtani a munkanélkülieknek, megvalósítjuk a társadalombiztosítást, védeni fogjuk a szakszervezetek jogait. Másrészt lehetővé fogjuk tenni azt, hogy az állami, a magánkézben levő és a szövetkezeti vállalatok racionális működése észszerű keretek között nyereséget biztosítson. Mindez arra fog irányulni, hogy az állam és a magánszemélyek, a munka és a tőke közös erőfeszítéseket tegyenek az ipari termelés fejlesztése érdekében.

A japán területrablók szétzúzása után a japán rablók meg a nemzetárulók vállalatait és vagyonát el kell kobozni, és a kormány rendelkezésére kell bocsátani.

8. A kultúra, a közoktatás és az értelmiség kérdése

Nemzeti kultúránk bajai is hozzátartoznak azokhoz a bajokhoz, amelyek a kínai népet a külföldi és a feudális elnyomás következtében sujtják. Különösen súlyos a haladó kultúrának és közoktatásnak, a haladó kultúrmunkásoknak és közoktatási dolgozóknak a helyzete. A külföldi és a feudális elnyomás megszüntetéséhez, az új-demokratikus állam felépítéséhez szükség van a közoktatás egyszerű dolgozóinak, a néptanítóknak, tudósoknak, mérnököknek, technikusoknak, orvosoknak, ujságíróknak, íróknak, irodalmároknak és művészeknek, a kulturális front egyszerű munkásainak az erőfeszítéseire, szükség van arra, hogy valamennyien a nép szolgálatának szellemétől áthatva végezzék nehéz munká-

jukat. Tisztelettel kell övezнünk mindazokat az értelmiségieket, akik érdemeket szereztek a nép szolgálatában, s az állam és a társadalom igen nagy értékének kell tekintenünk őket. Kína kulturális szempontból elmaradott ország, s ez a külföldi és a feudális elnyomás következménye. Felszabadító harcában a kínai népnek feltétlenül szüksége van az értelmiségre, éppen ezért az értelmiség problémája különösen nagy fontosságra tesz szert. Az utóbbi fél évszázad során a forradalmi értelmiség széles rétegei jelentős szerepet töltöttek be a kínai nép felszabadító harcában, és különösen abban a harcban, amely a „május 4-i mozgalom" óta, továbbá a japánellenes háború nyolc éve alatt folyt. A további harcban még nagyobb szerep vár az értelmiségre. A népi kormánynak ezért tervszerűen értelmiséget kell kinevelnie, a néptömegek soraiból szakembereket kell képeznie a különböző tudományágak számára, és egyben figyelmet kell fordítania arra, hogy tömörítse és átnevelje a jelenlegi értelmiségnek mindazokat a képviselőit, akik a nép hasznára vannak.

Az új Kína egyik legfontosabb feladata az, hogy megszüntesse a lakosság 80 százalékának írástudatlanságát.

Erélyes intézkedéseket kell tennünk, hogy teljesen felszámoljuk a gyarmati, feudális és fasiszta kultúrát és közoktatást.

Erélyes intézkedéseket kell végrehajtanunk a betegségek megelőzése és a lakosság gyógykezelése érdekében, fejlesztenünk kell a nép egészségvédelmének ügyét.

Megfelelő módszerekkel át kell nevelnünk a régi kultúra és a régi közoktatás dolgozóit, továbbá a régi vágású orvosokat, hogy az új nézeteket és az új munkamódszereket elsajátítva a népet szolgálják.

Kína népi kultúrájának és népi közoktatásának, irányát tekintve új-demokratikusnak kell lennie. Más szóval, Kínának meg kell teremtenie saját új, nemzeti, tudományos tömegkultúráját és a közoktatás új rendszerét.

A külföldi kultúrát hiba lenne sommásan elvetnünk. Minél többet át kell vennünk a haladó külföldi kultúrából, s amit átvettünk, fel kell használnunk az új kínai kultúra fejlesztésére. De nem helyes a mechanikus átvétel sem. Kritikával, a kínai nép gyakorlati szükségleteit szem előtt tartva kell átvennünk a külföldi kultúra eredményeit. A Szovjetunióban létrehozott új kultúrának mintaképül kell szolgálnia számunkra a népi kultúra megteremtésében. Az ősi kultúrát szintén nem kell sommásan elvetnünk, de annak sem szabad előfordulnia, hogy mechanikusan használjuk fel. Kritikával kell elsajátítanunk a mult örökségét, hogy ezzel is fejlesszük Kína új kultúráját.

9. A nemzeti kisebbségek kérdése

A Kuomintang népellenes klikkje tagadja, hogy Kínában sok nemzetiség van, s a Kínában élő nemzetiségeket a hánok kivételével mind „nemzetségi egyesüléseknek"[10] tekinti. Ez a klikk valamennyi nemzeti kisebbséggel szemben teljes egészében a

mandzsu dinasztia kormányától és az északi militaristák kormányától örökölt reakciós politikát folytatja: a szörnyű elnyomás és kizsákmányolás politikáját. Erről tanúskodik a mongol Ikhe-dzsó törzs tagjai között 1943-ban rendezett mészárlás, a hszincsiangi nemzeti kisebbségek megmozdulásának fegyveres elfojtása — ami 1944 óta mind a mai napig tart —, és az utóbbi évek folyamán a kanszui dunganokkal szemben alkalmazott megtorlások. A nemzeti kérdés helytelen, nagyhatalmi felfogása, helytelen nemzetiségi politika ez.

1924-ben Szun Jat-szen ezt írta a Kuomintang I. kongresszusának Kiáltványában: „A nacionalizmus elvének a Kuomintang értelmezése szerint kettős jelentése van: először magának a kínai nemzetnek a felszabadítását, másodszor a Kínában élő valamennyi nemzetiség egyenjogúságát jelenti." Majd utána: „A Kuomintang ünnepélyesen kijelenti, hogy elismeri a Kínában élő összes nemzetiségek önrendelkezési jogát; a forradalomnak az imperialisták és a militaristák felett aratott győzelme után megalakul a szabad, egységes (valamennyi nemzetiség önkéntes szövetsége alapján létrehozott) Kínai Köztársaság."

A Kínai Kommunista Párt teljesen egyetért Szun Jat-szennek ezzel a nemzetiségi politikájával. A kommunistáknak tevékenyen támogatniok kell a nemzeti kisebbségek néptömegeit e politika megvalósításáért folytatott harcukban. A kommunistáknak segíteniök kell a nemzeti kisebbségek néptömegeit — beleértve a néptömegekkel szoros kapcsolatban levő vezetőiket is — abban a harcban, amelyet

a politikai, gazdasági és kulturális felszabadulásért és fejlődésért, valamint a néptömegek érdekeit védő saját nemzeti kisebbségi csapataik megteremtéséért folytatnak. A nemzeti kisebbségek nyelvét, írását, erkölcseit, szokásait és vallását tiszteletben kell tartani.

A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen és az északkínai felszabadított körzetekben már hosszú évek óta helyes politikát folytatunk a mongolokkal és a dunganokkal szemben, és ez a munka már meg is hozta a maga gyümölcseit.

10. A külpolitika kérdései

A Kínai Kommunista Párt helyesli az Atlanti Chartát, továbbá a moszkvai, a kairói, a teheráni és a krimi konferenciák[11] határozatait, mivel ezek a határozatok előmozdítják a fasiszta agresszorok szétzúzását, a világbéke megteremtését és fenntartását.

A Kínai Kommunista Párt külpolitikai alapelvei a következők: meg kell teremtenünk és fejlesztenünk kell a diplomáciai kapcsolatokat minden országgal, s olyan alapon kell megoldanunk a kölcsönös kapcsolatok minden kérdését — például a hadműveletek összeegyeztetésével, a békekonferenciával, a kereskedelemmel, a tőkebefektetésekkel stb. összefüggő kérdéseket —, hogy szétzúzzuk a japán területrablókat, fenntartjuk a nemzetközi békét, kölcsönösen tiszteletben tartjuk az államok függetlenségét és egyenjogúságát, kölcsönösen figyelembe

vesszük az államok és a népek érdekeit, és szorosabbra fűzzük köztük a barátság szálait.

A Kínai Kommunista Párt teljesen egyetért a dumbartonoaksi konferenciának azzal a javaslatával és a krimi konferenciának azzal a határozatával, amely szerint a háború után megfelelő szervet kell létrehozni a nemzetközi béke és biztonság megóvására. A Kínai Kommunista Párt üdvözli az Egyesült Nemzetek sanfranciscói konferenciáját. A Kommunista Párt a kínai küldöttséggel elküldte képviselőjét a sanfranciscói konferenciára, hogy kifejezze a kínai nép akaratát[12].

Úgy véljük, hogy a Kuomintang-kormánynak fel kell hagynia a Szovjetunióval szemben tanúsított ellenséges magatartásával, és haladéktalanul meg kell javítania a kínai-szovjet kapcsolatokat. A Szovjetunió elsőnek mondott le a diktátum-jellegű szerződésekről, és kötött Kínával új, egyenjogú szerződéseket. A Szun Jat-szen által 1924-ben összehívott I. Kuomintang-kongresszus idején és később, az északi hadjárat időszakában a Szovjetunió volt az egyetlen állam, amely támogatta Kína felszabadító háborúját. Azután, hogy 1937-ben megkezdődött a japánellenes háború, a Szovjetunió ismét elsőnek sietett Kína segítségére az agresszor elleni harcában. A kínai nép hálás a szovjet kormánynak és a szovjet népnek ezért a segítségért. Úgy véljük, hogy a Szovjetunió részvétele nélkül nem lehetséges a csendesóceáni problémák végleges és teljes megoldása.

Követeljük, hogy a szövetséges hatalmak kormányai, elsősorban az Egyesült Államok és Anglia

kormánya, figyelmesen és komolyan hallgassanak a kínai néptömegek hangjára, és ne engedjék, hogy külpolitikájuk ellenkezzék a kínai nép akaratával, következésképpen ártalmára legyen e hatalmak és a kínai nép barátságának. Úgy véljük, hogy bármelyik külföldi kormány súlyos hibát követne el, ha a kínai reakciósokat támogatná, és harcolna a kínai nép demokratikus törekvései ellen.

A kínai nép örömmel veszi tudomásul, hogy számos külföldi kormány lemondott a Kínával kötött diktátum-jellegű szerződésekről, s új, egyenjogú szerződéseket kíván kötni országunkkal. Véleményünk szerint azonban az egyenjogú szerződések megkötése még nem jelenti azt, hogy Kína már valóban ki is vívta a teljes egyenjogúságot. A tényleges, igazi egyenjogúságot nem kaphatjuk meg egyszerűen ajándékképpen a külföldi kormányoktól: az egyenjogúságot elsősorban magának a kínai népnek kell kivívnia saját erőfeszítéseivel; ezeket az erőfeszítéseket pedig arra kell összpontosítanunk, hogy politikai, gazdasági és kulturális tekintetben új-demokratikus állammá változtassuk Kínát. Ellenkező esetben Kína csak formálisan lesz független és egyenjogú állam, ténylegesen soha. Más szóval, olyan politikával, amilyet ma a Kuomintang-kormány folytat, Kína semmiképpen sem vívhatja ki az igazi függetlenséget és az igazi egyenjogúságot.

Úgy véljük, hogy a japán agresszorok szétzúzása és feltétel nélküli kapitulációja után a japán fasizmus, a japán militarizmus és az azokat létrehozó politikai, gazdasági és szociális okok teljes megsemmisítése céljából segítséget kell nyujtanunk

a japán nép demokratikus erőinek ahhoz, hogy hazájukban demokratikus rendet teremtsenek. Mindaddig, amíg a japán nép nem teremt hazájában demokratikus rendet, nem lehet teljesen megsemmisíteni a japán fasizmust és militarizmust, nem lehet biztosítani a békét a Csendes óceánon.

Helyesnek tartjuk a kairói konferenciának Korea függetlenségéről hozott határozatát. A kínai népnek segítenie kell a koreai népet szabadsága kivívásában.

Szeretnénk, ha India függetlenné válna, tekintve, hogy a független, demokratikus Indiára nemcsak magának az indiai népnek, hanem a világbéke ügyének is szüksége van.

Szeretnénk, ha a délkeletázsiai országok: Burma, Malájföld, Indonézia, Vietnam, a Fülöp szigetek népei a japán területrablók szétzúzása után kivívnák a jogot arra, hogy megalakítsák saját független, demokratikus államaikat. Thaiföldet pedig ugyanolyan elbánásban kell részesíteni, mint az európai fasiszta csatlósállamokat.

* * *

Ez lényegében minden, ami programmunk konkrét követeléseire vonatkozik.

Ismétlem: ezek a konkrét követelések nem valósíthatók meg sikeresen Kínában, ha nem alakul meg az egész ország számára egységes, demokratikus, koalíciós kormány.

A kínai nép felszabadításáért vívott huszonnégyesztendei harca során a Kínai Kommunista Párt olyan helyzetet vívott ki magának, hogy

súlyos hibát követnének el és eleve kudarcra kárhoztatnák magukat azok a politikai pártok vagy társadalmi csoportok, azok a kínaiak vagy külföldiek, akik megpróbálnák mellőzni véleményét a Kínára vonatkozó kérdésekben. Voltak és ma is vannak még olyanok, akik, véleményünkkel nem törődve, a maguk nézeteit próbálták és próbálják önhatalmúlag érvényesíteni. Az ilyenek azonban sohasem mentek és ma sem mennek semmire. Mi a magyarázata ennek? Kizárólag az, hogy a mi nézeteink megfelelnek a sokmilliós kínai nép érdekeinek. A Kínai Kommunista Párt a kínai nép érdekeinek leghivatottabb kifejezője. Aki nem számol a Kínai Kommunista Párttal, az lényegében Kína legszélesebb néptömegeivel nem számol, és elkerülhetetlenül vereséget szenved.

FELADATAINK A KUOMINTANG-URALOM KÖRZETEIBEN

Fentebb részletesen kifejtettem Pártunk programmjának általános tételeit és konkrét követeléseit. Nem kétséges, hogy ez a programm egész Kínában meg fog valósulni; az egész helyzet — mind a nemzetközi, mind a belső helyzet — azt a reményt kelti a kínai népben, hogy ez így is lesz. De minthogy a Kuomintang-uralom körzeteiben, az ellenséges megszállás alatt levő körzetekben és a felszabadított körzetekben ezidőszerint más és más a helyzet, a különböző körzetekben különbözőképpen kell hozzákezdenünk e programm megvalósításához. A helyzet különbözősége meghatározza a feladatok külön-

bözőségét is. E feladatok némelyikét már érintettem, némelyikükkel pedig még ezután kell foglalkoznom.

A Kuomintang uralmának körzeteiben a népet megfosztják a hazafias tevékenység szabadságától, s a demokratikus mozgalmat törvényellenesnek tekintik. De ott is mind jobban kibontakozik az aktív tevékenység, amelyben részt vesznek a lakosság legkülönbözőbb rétegei, a demokratikus pártok és csoportok, és sok demokratikus személyiség. A Kínai Demokratikus Liga ez év januárjában nyilatkozatot tett közzé, amelyben követeli a Kuomintang egypárt-diktatúrájának felszámolását és a koalíciós kormány megalakítását. Hasonló szellemben nyilatkoztak más társadalmi körök képviselői is.

A Kuomintangon belül is egyre többen vonják kétségbe vezető szerveik politikájának helyességét, és elégedetlenkednek ezzel a politikával. Egyre világosabban felismerik azt a veszélyt, hogy pártjuk elszigetelődik a kínai nép nagy tömegeitől, és sürgetik a helyzet követelményeinek megfelelő, demokratikus reformokat. Csungcsingban és másutt a munkások, a parasztok, a kultúra képviselői, a diákok, a közoktatási dolgozók, a nők, a kereskedelmi és ipari körök képviselői, az állami alkalmazottak, sőt, részben a katonák között is fejlődik a demokratikus mozgalom. Mindez annak az előjele, hogy a különböző elnyomott néprétegek demokratikus mozgalma fokozatosan egyetlen nagy, közös cél felé törő áradattá olvad össze. E mozgalomnak jelenleg az a gyenge pontja, hogy még nem vesznek részt benne elég nagy arányokban a társadalom alsó rétegei, még nem ölt elég nagy méreteket a paraszt-

tok, a munkások, a katonák, az állami kishivatalnokok és a tanítók szervezkedése; ezek a rétegek valamennyien rendkívül fontos szerepet töltenek be a társadalom életében, és hihetetlenül nehéz anyagi helyzetben vannak. A mozgalom másik gyenge pontja jelenleg az, hogy a benne részt vevő demokratikus elemek között akadnak még olyanok, akik mindeddig nem helyezkedtek világos és szilárd álláspontra abban a kérdésben, hogy milyen irányvonal alapján kell kifejleszteni a fennálló helyzet megváltoztatásáért folytatott harcot, azt a harcot, amelyet a demokratikus elvek alapján kell megvívni. Az objektív helyzet hatására azonban a társadalom elnyomott rétegei, a pártok, a csoportok és a társadalmi szervezetek fokozatosan öntudatra ébrednek, és egyre szorosabb egységbe tömörülnek. A Kuomintang-kormány semilyen megtorló rendszabállyal sem tartóztathatja fel e mozgalom fejlődését.

A Kuomintang-uralom körzeteiben jelentősen fel kell lendülnie az összes elnyomott társadalmi rétegek, pártok, csoportok és szervezetek demokratikus mozgalmának, és e mozgalomnak fokozatosan egyesítenie kell a ma még szétforgácsolt erőket a nemzeti összefogásért, a koalíciós kormány megalakításáért, a japán területrablók szétzúzásáért és az új Kína felépítéséért vívott harc érdekében. A Kínai Kommunista Pártnak és a felszabadított körzetek lakosságának minden rendelkezésére álló eszközzel segítenie kell ezt a mozgalmat.

A Kuomintang-uralom körzeteiben a kommunistáknak ezután is a széleskörű japánellenes nem-

zeti egységfront politikáját kell folytatniok. Együtt kell működniök bárkivel, beleértve azokat is, akik tegnap még ellenünk voltak, de ma beszüntették az ellenségeskedést — együtt kell működni a közös célok eléréséért vívott harc érdekében.

FELADATAINK AZ ELLENSÉGES MEGSZÁLLÁS ALATT LEVŐ KÖRZETEKBEN

Az ellenséges megszállás alatt levő körzetekben a kommunistáknak fel kell hívniok a japánellenes harc minden hívét arra, hogy a francia és olasz hazafiak példáját követve tömörüljenek különböző szervezetekbe, alakítsanak illegális hadsereget, és készüljenek fel a fegyveres felkelésre, hogy a kellő pillanatban támogassák a fronton támadó csapatokat, és a frontról meg a mögöttes területről kiinduló összehangolt csapásokkal szétzúzzák a japán hódítókat. A japán területrablók és hű kiszolgálóik véres mészárlásokat rendeznek, fosztogatnak, erőszakoskodnak, és csúfot űznek a megszállt körzetekben élő testvéreinkből. Ez izzó haraggal tölti el az egész kínai népet. Nincs már messze a leszámolás órája. Az európai hadszíntéren aratott győzelmeknek, valamint a 8. és az Új 4. hadsereg győzelmeinek hatására az ellenséges megszállás alatt levő körzetekben rendkívüli mértékben fokozódott a néptömegek japánellenes hangulata. Sürgősen szükség van a tömegek megszervezésére, hogy mielőbb kivívhassák szabadságukat. Ezért mostantól fogva az ellenséges megszállás alatt levő körzetekben végzett munkát ugyanolyan fontosnak kell tekintenünk, mint a

felszabadított körzetekben végzett munkát. Minél több funkcionáriust kell küldenünk a megszállt körzetekbe. E körzetek lakosaiból tömegével kell aktivistákat kiképeznünk és kiemelnünk. Az ellenséges megszállás alatt levő körzetek közül a négy északkeleti tartomány fog a legtovább sínylődni az ellenséges iga alatt. Ráadásul ez a négy tartomány hadiipari bázis a japán rablók számára. Ezekben a körzetekben fokoznunk kell az illegális munkát. Ugyanakkor jobban meg kell szerveznünk az északkeleti menekülteket, elő kell készítenünk őket a harcra az elvesztett terület visszaszerzéséért.

A kommunistáknak valamennyi megszállt körzetben a széleskörű japánellenes nemzeti egységfront politikáját kell folytatniok. Mindenkit, aki ellensége a japán hódítóknak és hű kiszolgálóiknak, közös harcra kell szólítani a közös ellenség szétzúzásáért.

Figyelmeztetnünk kell a bábkormány valamennyi csapatát, rendőrségét és az ellenségnek honfitársaink ellen folytatott harcát támogató más elemeket, hogy jó lesz, ha minél előbb felismerik cselekedeteik bűnös voltát, meggondolják magukat, amíg nem késő, és bűneik jóvátétele érdekében segítségére sietnek honfitársaiknak az ellenség elleni harcukban. Ha nem így cselekednek, ne várjanak kíméletet akkor, ha majd az ellenség szétzúzása után a nép ítélni fog felettük.

A kommunistáknak felvilágosító munkát kell végezniök a bábkormány tömegbázissal rendelkező szervezeteiben, hogy a megtévesztett tömegeket rávezessék a nemzeti ellenség elleni harc útjára. Egy-

idejűleg össze kell írniok a megrögzött árulók nevét, akik súlyos bűnöket követtek el és nem akarják megbánni bűneiket, hogy az elvesztett területek visszaszerzése után a törvény szerint megbüntessük őket.

A Kuomintang reakciós elemeit, akik elárulják a nemzet érdekeit, és harcra szervezik a nemzetárulókat a kínai nép, a Kínai Kommunista Párt, a 8. és az Új 4. hadsereg meg a többi népi fegyveres erő ellen, figyelmeztetni kell, és fel kell szólítani, hogy mielőbb bánják meg bűneiket. Ellenkező esetben az elvesztett területek visszaszerzése után a nemzetárulókkal együtt bíróság elé kerülnek, s nem lesz irgalom számukra.

FELADATAINK A FELSZABADÍTOTT KÖRZETEKBEN

A felszabadított körzetekben máris megvalósul Pártunk egész új-demokratikus programmja, és e téren kétségtelen sikereket értünk el; sikerült óriási erőket összegyüjtenünk a japánellenes harcra, és a továbbiakban minden rendelkezésünkre álló eszközzel gyarapítanunk és növelnünk kell ezeket az erőket.

A felszabadított körzetek csapatainak nagyarányú támadást kell indítaniok azok ellen a japán területrablók és a bábcsapatok által megszállt körzetek ellen, amelyek a mai körülmények között elszakíthatók az ellenségtől, és ilymódon az ellenséges megszállás alatt levő terület rovására bővíteniök kell a felszabadított körzeteket.

Ugyanakkor azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy az ellenség még erős, még indíthat támadást a felszabadított körzetek ellen.

Ezért e körzetek hadserege és lakossága mindig álljon készen az ellenséges támadás visszaverésére. Nagy figyelmet kell fordítani a felszabadított körzetek megerősítésére is.

Növelnünk kell a felszabadított körzetek hadseregének, a partizánosztagoknak, a népfelkelő osztagoknak és az önvédelmi alakulatoknak a létszámát, s harcképességük növelése érdekében fokozott ütemben végre kell hajtanunk szervezeti megszilárdításukat és kiképzésüket, hogy elegendő erőt készítsünk elő a területrablók végleges szétzúzására.

A felszabadított körzetekben a hadseregnek mozgalmat kell indítania a hatalmi szervek támogatásáért és a lakosságról való gondoskodásért; a demokratikus hatalom szerveinek viszont annak a mozgalomnak kell az élére állniok, amelyet a lakosság folytat a hadsereg támogatásáért és a japán hódítók ellen harcoló katonák családjáról való gondoskodásért, hogy így biztosíthassuk a hadsereg és a lakosság kapcsolatának további javulását.

A helyi koalíciós hatalmi szervekben, valamint a társadalmi szervezetekben dolgozó kommunistáknak az új-demokratikus programm alapján továbbra is szorosan együtt kell működniök mindazokkal a demokratikus elemekkel, akik helyeslik a japánellenes harcot.

Hasonlóképpen, a kommunistáknak a katonai munka terén is szorosan együtt kell működniök mind a felszabadított körzetek hadseregében, mind pedig a hadseregen kívül azokkal a demokratikus elemekkel, akik helyeslik a japánellenes harcot, és együtt akarnak működni velünk.

Hogy fokozzuk a munkások, a parasztok és általában a dolgozó tömegek aktivitását a japán-ellenes háborúban és a termelőmunkában, maradéktalanul meg kell valósítanunk a földhaszonbér és a kölcsönkamat csökkentésére, valamint a munkások és az alkalmazottak anyagi helyzetének megjavítására irányuló politikánkat. A felszabadított körzetek funkcionáriusainak minden erejüket arra kell összpontosítaniok, hogy megtanuljanak gazdálkodni. Minden rendelkezésre álló erőt mozgósítani kell a felszabadított körzetek mezőgazdaságának, iparának és kereskedelmének széleskörű fejlesztésére, hogy megjavíthassuk a hadsereg és a lakosság anyagi helyzetét. Ennek érdekében fel kell lendíteni a munkaversenyt, serkenteni kell a Munka Hőseit és a termelés élenjáróit. Miután pedig a japán területrablókat kiűztük a városokból, funkcionáriusainknak az lesz a feladatuk, hogy minél gyorsabban megtanuljanak gazdálkodni a városi viszonyok között.

A felszabadított körzetekben fel kell lendítenünk a kulturális-felvilágosító munkát, hogy fokozzuk a néptömegek, mindenekelőtt a munkás-, paraszt- és katonatömegek öntudatát, s hogy minél több képzett kádert neveljünk ki. Ezekben a körzetekben a kultúra és a közoktatás dolgozóinak úgy kell megszabniok munkájuk formáját és tartalmát, hogy figyelembe vegyék a mai falu sajátosságait és a falusi népesség szükségleteit, s önkéntes alapon be kell vonniok a lakosságot az általuk végrehajtott akciókba.

A felszabadított körzetekben végzett egész

munkánk során különösen gazdaságosan kell bánnunk a helyi erőforrásokkal: emberekkel és anyagokkal egyaránt. Mindenütt hosszú időre szóló tervekből kell kiindulnunk, és nem szabad tűrnünk a pazarlást és a pocsékolást. Erre nemcsak a japán hódítók szétzúzása érdekében van szükség, hanem az új Kína felépítése érdekében is.

A felszabadított körzetekben végzett munkánk során különleges figyelmet kell fordítanunk arra, hogy segítsünk a lakosságnak a helyi ügyek intézésében, s hogy a lakosság legjobbjai közül tömegével neveljünk ki helyi funkcionáriusokat. A kívülről érkezett funkcionáriusok nem teljesíthetik a demokratikus forradalom nagy feladatát a falun, ha nem forrnak össze a helybeli lakossággal, ha nem fogják — a helyi viszonyokat figyelembe véve — izzó lelkesedéssel és nagy buzgalommal támogatni a helyi káderekét, ha nem fognak úgy vigyázni rájuk, mint a szemük fényére.

A 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a többi népi fegyveres erő mindenütt, ahová csak eljut, köteles haladéktalanul segítségére sietni a helybeli lakosságnak nemcsak a népfelkelő alakulatok és az önvédelmi osztagok megszervezésében, hanem a területi alakulatok és egységek megszervezésében is, ügyelve azonban arra, hogy mind ezeknek, mind amazoknak helyi funkcionáriusok közül való emberek legyenek a vezetői. Azután meg lehet majd alakítani a fő erők alakulatait és egységeit is, szintén olymódon, hogy helybeli káderekét bízunk meg a vezetésükkel. Ez rendkívül fontos feladat. Ha nem teljesítjük, képtelenek leszünk megteremteni a ja-

pán területrablókkal szembeni ellenállás szilárd támaszpontjait, képtelenek leszünk növelni a népi fegyveres erőket.

Magától értetődik, hogy az egész helybeli lakosságnak meleg fogadtatásban és segítségben kell részesítenie a más körzetekből érkező forradalmi kádereket és népi alakulatokat.

Különleges figyelmet kell fordítanunk arra a kérdésre, hogy mi a teendő azokkal az elemekkel szemben, akik titokban végzik nemzetellenes aknamunkájukat. A helyzet ugyanis az, hogy a nyilt ellenséget, azokat, akik nyiltan végzik nemzetellenes aknamunkájukat, könnyű felismerni, következésképpen intézkedéseket is könnyű tenni ellenük; az álcázott ellenséget viszont, azokat, akik titokban végzik nemzetellenes aknamunkájukat, nem könnyű felismerni, következésképpen intézkedéseket sem könnyű tenni ellenük. Ezért az utóbbiakkal szemben mindig résen kell lennünk, s ha intézkedéseket teszünk ellenük, különös óvatosságra van szükség.

A vallásszabadság elvének megfelelően Kína felszabadított körzeteiben bármely vallás szabadon gyakorolható. A népi kormány védelmébe veszi a protestánsokat, a katolikusokat, a mohamedánokat, a buddhistákat és minden más vallás híveit, ha azok tiszteletben tartják a népi kormány törvényeit. Mindenki számára biztosítjuk a szabadságot, hogy higgyen bármely vallásban, vagy ne higgyen semilyenben sem; ezen a téren megengedhetetlen bármiféle kényszer vagy megkülönböztetés.

Kongresszusunknak javasolnia kell valamennyi

felszabadított körzet lakosságának, hogy a legrövidebb időn belül hívják össze Jenanban a kínai felszabadított körzetek népképviselőinek konferenciáját. Ezen a konferencián megvitatnák azt a kérdést, hogyan hangoljuk össze a felszabadított körzetek munkáját, hogyan fokozzuk e körzetekben a japánellenes tevékenységet, hogyan segítsük a Kuomintang-uralom körzeteiben a lakosság japánellenes demokratikus mozgalmát, hogyan segítsük az ellenséges megszállás alatt levő körzetekben az illegális hadseregek alakításáért folyó mozgalmat, hogyan mozdítsuk elő az egész nép összefogását és a koalíciós kormány megalakítását[13]. Kína felszabadított körzetei ma már központjaivá lettek annak a harcnak, amelyet az egész ország néptömegei a japán területrablók ellen, a haza megmentéséért folytatnak. Az ország milliós néptömegei belénk vetik minden reményüket. S mi kötelesek vagyunk megfelelni ennek a bizalomnak. A felszabadított körzetek népképviselőinek konferenciája nagy lépéssel fogja előrevinni a kínai nép nemzeti felszabadításának ügyét.

V. TÖMÖRÜLJÜNK HARCRA A PÁRT ÁLTAL KITŰZÖTT FELADATOK TELJESÍTÉSÉÉRT

Elvtársak! Tisztáztuk feladatainkat és azokat a politikai intézkedéseket, amelyeket e feladatok teljesítése céljából tervbe vettünk. Hogyan kell hát dolgoznunk, hogy valóra váltsuk ezeket az intézkedéseket, és teljesítsük ezeket a feladatokat?

A jelenlegi nemzetközi és belső helyzet rendkívül kedvező feltételeket teremt számunkra: megnyitja előttünk és az egész kínai nép előtt a ragyogó jövő távlatait. Ez nyilvánvaló és vitathatatlan. Ugyanakkor azonban komoly nehézségek is várnak ránk. Aki csak a napsütötte oldalt látja, és nem veszi észre a nehézségeket, az nem harcolhat sikeresen a Párt előtt álló feladatok teljesítéséért.

Pártunk, amely történetének huszonnégy éve, így a japánellenes háború nyolc éve alatt is mindig együtt tartott Kína néptömegeivel, óriási erőket teremtett a kínai nép számára. Munkánk sikerei nyilvánvalók és vitathatatlanok. Vannak azonban még fogyatékosságaink is. Aki csak a sikereket látja, és nem veszi észre a fogyatékosságokat, az sem harcolhat sikeresen a Párt előtt álló feladatok teljesítéséért.

A Kínai Kommunista Párt megalakulása, 1921 óta huszonnégy esztendő telt el. Azóta Pártunk három nagy ütközet — az északi hadjárat, a forradalmi agrárháború és a jelenleg is tartó japánellenes háború — megpróbáltatásain ment át. Pártunk tevékenységének alapja, fennállásának első napjától fogva, mindig a marxista-leninista elmélet volt, mert ez az elmélet a világproletariátus leghelyesebb, legforradalmibb, tudományos gondolkodásának a terméke. A marxizmus-leninizmus elméletének és a kínai forradalom konkrét gyakorlatának összekapcsolása azonnal megváltoztatta a kínai forradalom arculatát: új történelmi szakasz kezdődött — az új demokrácia szakasza. A marxista-leninista elmélettel felvértezett Kínai Kommunista Párt új munka-

stílust teremtett a kínai nép számára; e munkastílus legfőbb vonása az elmélet és a gyakorlat összekapcsolása, a tömegekkel való szoros kapcsolat és az önbírálat.

A világproletariátus harcának egész tapasztalatát kifejezésre juttató marxista-leninista tanítás, a kínai proletariátus és a kínai néptömegek forradalmi harcának konkrét gyakorlatával összekapcsolva, olyan fegyverré válik, amely legyőzhetetlenné teszi a kínai népet. A Kínai Kommunista Párt cselekedeteiben ezt tartotta szem előtt. Fejlődését és sikereit Pártunk annak köszönheti, hogy fejlődése és előrehaladása során engesztelhetetlen harcot vívott a marxizmus-leninizmussal ellenkező dogmatizmus és empirizmus mindennemű megnyilvánulása ellen. A dogmatizmus elszakad a konkrét gyakorlattól, az empirizmus hibásan a részleges tapasztalatot tekinti egyetemes igazságnak; ezek az opportunista nézetek ellentétben állnak a marxizmussal. Huszonnégy esztendei harca során Pártunk leküzdötte és leküzdi ezeket a helytelen nézeteket, és ezáltal ideológiailag mérhetetlenül megerősödött. Pártunk ma már 1 210 000 tagot számlál, s tagjainak túlnyomó többsége a japánellenes háború idején csatlakozott hozzá. E párttagok körében akadnak különféle helytelen nézetek. Ilyesmi olyan kommunistáknál is megfigyelhető, akik még a háború előtt léptek be a Pártba. Az utóbbi néhány év alatt, amióta Pártunk a munkastílus megjavításán fáradozik, óriási eredményeket értünk el; ez a munka jelentősen hozzájárult a hibás nézetek megszüntetéséhez. Ezt a munkát a jövőben is folytatnunk kell, és —

szem előtt tartva azt az elvet, hogy „kutassuk a multtat, hogy okuljunk belőle", továbbá „gyógyítsunk, hogy megmentsük a beteget" — még nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk a párttagok eszmei nevelése érdekében. Valamennyi pártszervezet vezetőinek meg kell érteniök, hogy az elmélet és a gyakorlat szoros kapcsolata egyike azoknak a jellegzetes sajátosságoknak, amelyek bennünket, kommunistákat, minden más politikai párttól megkülönböztetnek. Ezért az eszmei nevelés kellő megszervezése a központi feladat, amelyet végre kell hajtanunk, ha nagy politikai harca érdekében egységbe akarjuk kovácsolni az egész Pártot. Ha ezt a feladatot nem oldjuk meg, nem teljesíthetjük a Pártunk előtt álló többi politikai feladatot sem.

A második jellegzetes sajátosság, amely bennünket, kommunistákat, minden más párttól megkülönböztet, a milliós néptömegekkel való legszorosabb kapcsolat. Egész szívünkkel és minden gondolatunkkal szolgáljuk a népet, egy pillanatra se szakadjunk el a tömegektől; mindenben a nép érdekei vezéreljenek bennünket, ne pedig egyes személyek vagy valamely kis csoport érdekei; érezzük felelősségünket a nép iránt is, meg a Párt vezető szervei iránt is. Ebből indulunk ki, bármit tegyünk is. A kommunista legyen mindig kész az igazság állhatatos védelmére, mert az igazság mindig megegyezik a nép érdekeivel. A kommunista legyen mindig kész a hibák kijavítására, mert minden hiba sérti a nép érdekeit. Pártunk huszonnégy esztendei tapasztalata azt bizonyítja, hogy a feladatok megjelölése, a politikai célkitűzés és a munkastílus

csak akkor lehet helyes, ha az adott pillanatban és az adott körülmények között megfelel a nép igényeinek, és a tömegekkel való kapcsolaton alapul; ha a feladatok megjelölése, a politikai célkitűzés és a munkastílus az adott pillanatban és az adott körülmények között ellentétben áll a nép igényeivel, és nem a tömegekkel való kapcsolaton alapul, semmiképpen sem lehet helyes. Az olyan ártalmas jelenségek, mint a dogmatizmus, az empirizmus, a lélektelen adminisztrálás, az uszálypolitika, a szektásság, a bürokratizmus, a kérkedés, mindig kárára vannak a munkának. Éppen azért, mert ezek a hibák a tömegektől való elszakadás jelei, nem szabad őket megtűrnünk, haladéktalanul ki kell őket küszöbölnünk. Kongresszusunknak fel kell hívnia az egész Pártot: lankadatlanul ügyeljen arra, nehogy egyetlen elvtárs is — bármilyen munkát végez — elszakadjon a tömegektől. Meg kell tanítanunk minden elvtársat arra, hogy forrón szeresse a népet, és figyelmesen hallgasson szavára; meg kell tanítanunk minden elvtársat arra, hogy — bárhol van is — forrjon össze a tömegekkel, ne helyezze a saját személyét a tömegek fölé, hanem vegyüljön el a tömegek között; meg kell tanítanunk minden elvtársat arra, hogy a tömegek öntudatának színvonalát figyelembe véve fejlessze és emelje ezt a színvonalat, hogy a teljes önkéntesség elve alapján segítse a tömegeket a fokozatos szervezkedésben és azoknak a szükséges harci formáknak a fokozatos kialakításában, amelyeket az adott hely belső és külső feltételei az adott pillanatban lehetővé tesznek. A lélektelen adminisztrálás — a túlzott sietség-

nek nevezett betegség megnyilvánulása — hibás módszernek tekintendő mindenfajta munkában, mivel nem számol a tömegek öntudatának színvonalával, és megsérti az önkéntesség elvét. Ne gondolják elvtársaink azt, hogy amit ők értenek, a tömegek is értik. Csak a tömegek körében végzett vizsgálat mutathatja meg azt, hogy megértenek-e a tömegek egyik-másik eszmét, készek-e azt tettekre váltani. Ha így járunk el, elkerülhetjük a lélektelen adminisztrálást. Minden munkában hibának tekintendő az uszálypolitika is, mivel ez annyit jelent, hogy elmaradunk a tömegek öntudatának színvonala mögött, s mivel megsérti azt az elvet, hogy a vezetőnek mindig előre kell vinnie a tömegeket. Az uszálypolitika a nehézkességnek nevezett betegség megnyilvánulása. Ne gondolják elvtársaink azt, hogy ha valamit ők még nem értenek, azt a tömegek sem értik. Igen gyakran előfordul, hogy a tömegek megelőznek bennünket, és nyomatékosan követelik az előrehaladást, elvtársaink pedig nem képesek az élükre állni; éppen ellenkezőleg, ezek az elvtársak azáltal, hogy egyes elmaradott elemek nézeteit hangoztatják, és ezeket a maradi nézeteket hibásan a tömegek nézeteinek vélik, a maradi elemek uszályában kullognak. Egyszóval minden elvtársnak világosan kell látnia: a kommunista minden lépésének és minden tettének az a legfőbb kritériuma, hogy szavai és tettei mennyire felelnek meg a néptömegek legfőbb érdekeinek, hogy a néptömegek mennyire támogatják őket. Minden elvtársnak meg kell értenie, hogy ha a népre támaszkodunk, ha megingathatatlanul hiszünk a néptömegek kimeríthetetlen alkotóerőiben, s éppen

ezért hiszünk magában a népben is, és eggyé olvadunk vele, akkor le tudunk küzdeni minden nehézséget, akkor semmiféle ellenség nem fog legyűrni bennünket; ellenkezőleg, ebben az esetben mi leszünk azok, akik le tudunk győzni minden ellenséget.

Van még egy jellegzetes sajátosság, amely megkülönböztet bennünket más pártoktól, ez pedig az igazi önbírálat. Már beszéltünk arról, hogy a szobát állandóan söprögetnünk kell, különben felgyülemlik benne a szemét, hogy rendszeresen mosakodnunk kell, különben piszkos lesz az arcunk. Elvtársaink fejében és Pártunk munkájában szintén felhalmozódhat a szemét, s ezért takarítanunk és mosakodnunk kell. Az a mondás, hogy „a folyóvíz nem áporodik meg, a küszöbön nem nő gaz", azt jelenti, hogy az állandó mozgás megakadályozza a különféle mikrobák és élősdik elterjedését és romboló tevékenységét. Állandóan ellenőrizzük munkánkat, az ellenőrzés során honosítsuk meg a demokratikus munkastílust, ne féljünk a bírálattól és az önbírálattól, hanem szívleljük meg a kínai nép olyan tanulságos mondásait, mint amilyenek a következők: „ha tudod, ki vele, ha már beszélsz — mondj el mindent", „az intelemért ne tégy szemrehányást, hanem okulj belőle", „ha vannak hibáid, javítsd ki őket; ha nincsenek, cselekedj még jobban" — csak így tudunk eredményesen küzdeni az ellen, hogy elvtársaink fejét és Pártunk organizmusát beszennyezzék a különféle politikai szemetek és politikai mikrobák. A munkastílus megjavításáért indított mozgalom, amely azt tűzte ki céljául, hogy „kutassuk a multat,

hogy okuljunk belőle", s „gyógyítsunk, hogy megmentsük a beteget", éppen azért járt nagy eredményekkel, mert e mozgalom során kifejlesztettük a helyes, nem pedig a torz, az igazi, nem pedig a formális bírálatot és önbírálatot. Mi, kínai kommunisták, akik a kínai nép milliós tömegeinek legmagasabbrendű érdekeit tartjuk szem előtt, meg vagyunk győződve ügyünk igazáról. Ezért az ügyért nem sajnáljuk feláldozni egyéni érdekeinket, ezért az ügyért mindig készek vagyunk odaadni életünket — hogyan lehetnének tehát olyan eszmék, nézetek, vélemények, módszerek, amelyekről, ha nem felelnek meg a nép követeléseinek, ne tudnánk lemondani! Tűrhetjük-e, hogy holmi politikai szemetek vagy politikai mikrobák beszennyezzék tiszta arcunkat, megmérgezzék egészséges szervezetünket? A forradalom számtalan harcosának emléke — akik életüket áldozták a nép érdekeiért — fájdalommal tölti el az élők szívét. Hogyan lehetnének hát olyan egyéni érdekeink, amelyeket ne tudnánk feláldozni, olyan hibák, amelyekkel ne tudnánk szakítani!

Elvtársak! Kongresszusunk befejeztével a frontra indulunk, és a kongresszus határozatainak megfelelően harcolni fogunk a japán területrablók végleges szétzúzásáért, az új Kína felépítéséért. E cél elérése érdekében össze kell forrnunk az egész néppel. Mégegyszer ismétlem: szövetségre kell lépnünk minden osztállyal, párttal, társadalmi csoporttal és egyes személyekkel, ha azok síkraszállnak a japán területrablók szétzúzása és az új Kína felépítése mellett. E cél elérése érdekében a demokratikus centralizmus szervezeti elvei és fegyelme alap-

ján szoros egységbe kell kovácsolnunk Pártunk összes erőit. Össze kell fognunk minden elvtárssal, aki kész betartani a Párt programmját, szervezeti szabályzatát és határozatait. Az északi hadjárat időszakában Pártunk tagjainak száma nem volt több 60 000-nél, s a későbbiek során ellenségeink szétzúzták a pártszervezeteknek több mint a felét. A forradalmi agrárháború időszakában Pártunk tagjainak száma nem volt több 300 000-nél; a későbbiek során szervezeteink nagy részét ugyancsak szétzúzta az ellenség. Jelenleg több mint 1 200 000 párttagunk van, de ezúttal semmiképp sem szabad megengednünk, hogy az ellenség szétzúzzon bennünket. Ha figyelembe vesszük e három időszak tapasztalatait, ha szerények leszünk, s nem bízzuk el magunkat, ha a Pártot még szilárdabb egységbe kovácsoljuk, ha még szorosabban összeforrunk az egész néppel, akkor biztosak lehetünk benne, hogy az ellenség nem zúzhat szét bennünket, hanem ellenkezőleg, mi fogjuk határozottan, végérvényesen, teljesen megsemmisíteni a japán területrablókat és lakájaikat, majd felépíteni az új-demokratikus Kínát.

A három forradalom tapasztalatai, különösen pedig a japánellenes háború tapasztalatai meggyőztek bennünket és meggyőzték az egész kínai népet arról, hogy a Kínai Kommunista Párt erőfeszítései nélkül, a kínai kommunisták — a kínai nép gerince — nélkül nem lehet kivívni Kína függetlenségét és szabadságát, mint ahogy nem lehet véghezvinni Kína iparosítását és a kínai mezőgazdaságnak új alapokra helyezését sem.

Elvtársak! Szilárdan hiszem, hogy olyan párttal,

mint amilyen a három forradalom tapasztalataival rendelkező Kínai Kommunista Párt, teljesíteni tudjuk az előttünk álló nagy politikai feladatokat.

A hős harcosok százezrei áldozták életüket a nép érdekeiért. Emeljük hát magasabbra zászlajukat, menjünk tovább előre a véráztatta úton!

Közel már az idő, amikor megszületik az új demokrácia Kínája! Előre hát, készüljünk a nagy napra!

JEGYZETEK

[1] A „Kína nemzeti felszabadításáért folyó harc élcsapata" forradalmi ifjúsági szervezet, amelyet a Kínai Kommunista Párt vezetésével 1936 szeptemberében alakított a haladó ifjúság — a hazafias „december 9-i mozgalom" számos részvevője. A japánellenes háború megkezdése után a szervezet sok tagja részt vett a hadműveletekben és abban a munkában, melynek célja az volt, hogy támaszpontokat alakítsanak az ellenség mögöttes területén. A Kuomintang-uralom körzeteiben a „Kína nemzeti felszabadításáért folyó harc élcsapatának" szervezeteit a csangkajsekista kormány 1938-ban szétkergette. A felszabadított körzetekben az „Élcsapat" szervezetei később beolvadtak a nagyobb tömegeket egyesítő ifjúsági szervezetbe: „A haza megmentésének ifjúsági szövetségébe".

[2] Csang Kaj-sek három kommunistaellenes kampányának ténybeli adataira vonatkozólag lásd „A Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizenegyedik teljes üléséről és a harmadik Nemzeti Politikai Tanács második ülésszakáról" című munkát ebben a kötetben.

[3] Scobie tábornok — az angol imperialisták Görögországban partraszállt csapatainak parancsnoka. 1944 októberében, amikor a német banditák az európai kontinensen egyre-másra szenvedték a vereségeket, s megkezdték a visszavonulást, Scobie tábornok az angol csapatok élén bevonult Görögországba, s vele együtt ment az annak-

idején Londonba menekült reakciós görög kormány is. Scobie felbujtására és az ő közreműködésével a reakciós görög kormány támadást indított a német megszállóknak hosszú ideig hősiesen ellenálló görög Nemzeti Felszabadító Hadsereg ellen, tömegével mészárolta le a görög hazafiakat, és véres terroruralmat teremtett Görögországban.

[4] A „paocsia" kölcsönös kezességen alapuló rendszer, a közigazgatási apparátus alsó láncszeme, amelynek segítségével a Kuomintang reakciós klikkje megvalósította fasiszta uralmát. 1932 augusztus 1-én Csang Kaj-sek három tartományra — Honanra, Hopejre és Anhujra — vonatkozólag rendeletet adott ki („Rendelet a kerületek lakosságának tíz- és százportánként való megszervezéséről és ellenőrzéséről"), amelyben többek között ez olvasható:

„A «paocsia» rendszerének megszervezése során egységnek a porta tekintendő, amelynek élén felelős áll, tíz porta tizedet, «csiát» alkot, amelynek élén a tizedfelelős áll, tíz «csia» századot, «paót» alkot, élén a századfelelőssel." Ilymódon bevezették a kölcsönös kezességet, a lakosokat kötelezték egymás szemmeltartására, besúgására; e rendszer és a kötelező munkaszolgálat révén különféle ellenforradalmi intézkedéseket valósítottak meg. 1934 november 7-én a Kuomintang-kormány hivatalosan bejelentette, hogy ezt a fasiszta közigazgatási rendszert az uralma alatt álló valamennyi tartományra és városra kiterjeszti.

[5] A Kuomintang-kormány által bevezetett fasiszta, feudális-komprádor közoktatási rendszerről van szó.

[6] A kairói konferencia — Kína, az Egyesült Államok és Anglia képviselőinek konferenciája, amely Egyiptom fővárosában, Kairóban zajlott le 1943 novemberében. Ez a konferencia közzétette a három állam — Kína, az Egyesült Államok és Anglia — kairói nyilatkozatát amely világosan kimondta, hogy Taivan szigetét és a Kínától elszakított többi területet visszaadják Kínának. 1950 júniusában az Egyesült Államok kormánya nyiltan megszegte ezt az egyezményt, hadiflottáját Taivan alá küldte, s ellenőrzése alá vonta a szigetet, hogy megfossza Kínát Taivanra vonatkozó szuverén jogaitól.

[7] Az Omejsan hegy Szecsuan tartomány délnyugati részén terül el. Mao Ce-tung elvtárs úgy említi itt ezt a hegyvidéket, mint Csang Kaj-sek kormányzó klikkjének utolsó menedékét a japánellenes háborúban.

[8] Lásd a „Zabolázzuk meg a reakciósokat", „Tömörítsük a japán területrablók elleni harc erőit, harcoljunk a vaskalaposok kommunistaellenes klikkje ellen" és „Tíz követelés a Kuomintanghoz" című munkákat e kiadás 3. kötetében.

[9] Lásd „Az északi utazással kapcsolatos nyilatkozat" című írást, amelyet Szun Jat-szen 1924 november 10-én tett közzé.

[10] Ezt az ostoba meghatározást Csang Kaj-sek alkalmazta „Kína sorsa" című, ellenforradalmi könyvében.

[11] Atlanti Charta — dokumentum, amelyet az Egyesült Államok és Anglia közösen hozott nyilvánosságra 1941 augusztusában, a két állam kormányfőinek az Atlanti óceánon tartott tanácskozása után. A moszkvai konferencia a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia külügyminisztereinek Moszkvában, 1943 októberében tartott tanácskozása. A teheráni konferencia a három hatalom — a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia — konferenciája, amely Irán fővárosában, Teheránban, 1943 november—december folyamán zajlott le. A krimi konferencia a három hatalom — a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia — konferenciája, amely a Krim félszigeten fekvő Jaltában, a Szovjetunió déli részén zajlott le 1945 februárjában.

Ezeken a nemzetközi konferenciákon számos határozatot hoztak az akciók egyesítésére vonatkozólag abból a célból, hogy szétzúzzák a fasiszta Németországot és Japánt, továbbá, hogy a háború után megakadályozzák az agresszió és a fasizmus erőinek újjáéledését, fenntartsák a békét az egész világon, és támogassák a népek függetlenségre és demokráciára irányuló törekvéseinek megvalósulását. A háború befejezése után azonban az Egyesült Államok és Anglia kormánya felrúgta és sárba tiporta ezeket a nemzetközi egyezményeket.

[12] 1944 augusztusától októberéig négy állam — a Szovjetunió, az Egyesult Államok, Anglia és Kína — képviselői a moszkvai és teheráni konferencia határozatai értelmében az Egyesult Államokban levő Dumbarton-Oaksban tanácskoztak, és kidolgozták az Egyesult Nemzetek Szervezete Alapokmányának tervezetét. 1945 április—júniusában San Franciscóban otven állam képviselőinek részvételével megtartották az Egyesult Nemzetek konferenciáját. Kína felszabadított korzeteinek kuldotte ezen a konferencián Tung Pi-vu elvtárs volt.

[13] A Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusa után Jenanban „előkészítő bizottság" alakult „a felszabadított korzetek népképviselői konferenciájának osszehívására"; osszeult az előkészítő bizottság alakuló gyűlése, amelyen valamennyi felszabadított korzet képviselői részt vettek. Japán fegyverletétele után az országban megváltozott a politikai helyzet, emiatt a felszabadított korzetek népképviselőinek konferenciája nem ult ossze.

JÜ-KUNG ELHORDTA A HEGYEKET*

(1945 június 11)

* *Mao Ce-tung elvtárs beszéde a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusának záróülésén.*

Kongresszusunk sikerrel ért véget. Három feladatot hajtottunk végre. Először, meghatároztuk Pártunk irányvonalát: bátran mozgósítani a tömegeket, növelni és gyarapítani a nép erejét, Pártunk vezetésével szétzúzni a japán területrablókat, felszabadítani az egész népet, felépíteni az újdemokratikus Kínát. Másodszor, elfogadtuk a Párt új Szervezeti Szabályzatát. Harmadszor, megválasztottuk a Párt vezető szervét, a Központi Bizottságot. Mostantól kezdve az a feladat hárul ránk, hogy a Párt irányvonalának megvalósítása útján vezessük az egész Pártot. Kongresszusunk a győzelmek kongresszusa, az egység kongresszusa. A küldöttek a három elhangzott beszámolóval[1] foglalkozó felszólalásaikban értékes megállapításokat tettek. Sok elvtárs önbírálatot gyakorolt, felszólalt az egység érdekében, és az önbírálat révén elértük az egységet. Kongresszusunk az egység mintaképe, az önkritikus szellem mintaképe, a párton belüli demokrácia mintaképe.

A kongresszus után sok elvtárs visszatér munkahelyére, elindul a különböző frontokra. Ezek az

elvtársak megérkezésük után népszerűsíteni fogják a kongresszus által elfogadott irányvonalat, és valamennyi párttag bevonásával széleskörű felvilágosító munkát fognak végezni a néptömegek között.

Amikor ezt az irányvonalat népszerűsítjük, arra kell törekednünk, hogy az egész Pártot és az egész népet áthassa a forradalom győzelmének bizonyosságába vetett hit. Mindenekelőtt az szükséges, hogy az élcsapat legyen ennek tudatában, hogy az élcsapatot elszántság hassa át, hogy ne féljen az áldozatoktól, s leküzdjön minden nehézséget a győzelem kivívása érdekében. De ez még nem elég. Szükséges az is, hogy tudatában legyenek ennek a milliós néptömegek szerte az egész országban, s eltöltse őket az az izzó vágy, hogy együtt harcoljanak velünk a győzelem kivívásáért. Az egész népnek meggyőződéssel kell vallania azt, hogy Kína a kínai népé, nem pedig egy reakciós klikké. Van egy régi kínai monda, az a címe, hogy „Jü-kung elhordta a hegyeket". Arról van benne szó, hogy élt valamikor régesrégen Kína északi részén egy aggastyán, név szerint Jü-kung* az Északi Hegyekből. Házától délre két nagy hegy állta el az utat: a Tajhangsan és a Vanvusan. Jü-kung fiaival együtt úgy döntött, hogy elhordja ezt a két hegyet. Egy másik öreg, név szerint Csi-szou**, fáradozásuk láttán elnevette magát, és ekképp szólott: „Ostobaságot műveltek: hogy tudnátok elhordani két ilyen nagy hegyet!" Jü-kung így felelt: „Ha meghalok, itt maradnak

* Jü-kung szó szerint: „ostoba apó".
** Csi-szou szó szerint: „bölcs aggastyán".

gyermekeim, ha meghalnak gyermekeim, ittmaradnak unokáim, s így váltják majd egymást a nemzedékek végtelen sorban. Ezek a hegyek pedig magasak ugyan, de magasabbak már nem lehetnek; amennyit elhordunk, annyival kisebbek lesznek; miért ne tudnánk hát elhordani őket?" Jü-kung e szavakkal megcáfolta Csi-szou hibás érvét, majd habozás nélkül munkához látott, s kitartóan, napról napra hordta a hegyet. Az ég ura megkönyörült rajta, leküldött a földre két szellemet, akik aztán elvitték a hegyeket[2].

Ma szintén két nagy hegy nehezedik teljes súlyával a kínai népre: az egyik az imperializmus, a másik a feudalizmus. A Kínai Kommunista Párt már rég elhatározta, hogy elhordja ezt a két hegyet. Rendületlenül valóra kell váltanunk elhatározásunkat, fáradhatatlanul kell dolgoznunk, s rajtunk is megkönyörül majd az „ég ura" — vagyis maga a kínai nép. S ha az egész néppel együtt nekigyürkőzünk, hogy elhordjuk ezeket a hegyeket, fáradozásunkat minden bizonnyal siker fogja koronázni.

Tegnap beszélgettem két amerikaival, akik haza készülődnek az Egyesült Államokba. Kijelentettem, hogy az amerikai kormány próbál megtörni bennünket, de mi nem hagyjuk magunkat. Szembe fogunk szállni az amerikai kormány politikájával, amely Csang Kaj-seket támogatja a Kommunista Párt elleni harcában. De mi különbséget fogunk tenni, először, az amerikai nép és az amerikai kormány között, másodszor, az amerikai kormánynak a politikát meghatározó tagjai és az intézkedések egyszerű végrehajtói között. Azt mondtam

ennek a két amerikainak: közöljék kormányuknak azokkal a tagjaival, akik a kormány politikáját meghatározzák, hogy nem tehetik be a lábukat felszabadított körzeteinkbe, mivel politikájukkal Csang Kaj-seket támogatják a Kommunista Párt elleni harcában, ez pedig nyugtalanít bennünket. Eljöhetnek hozzánk a felszabadított körzetekbe, ha ezeket a látogatásokat a Japán elleni háború érdekei szükségessé teszik, de ebben előbb meg kell egyeznünk. Ha ellenben tolvaj módjára akarnak besurranni ott, ahol éppen eszükbe jut, ezt nem fogjuk megengedni. Hurley nyiltan kijelentette, hogy nem hajlandó együttműködni a Kínai Kommunista Párttal[3], ha pedig ez így van, akkor mi keresnivalója van a mi felszabadított körzeteinkben?

Az amerikai kormány politikája, amely Csang Kaj-seket támogatja a Kommunista Párt elleni harcában, arról tanúskodik, hogy Amerikában tombol a reakció. De a kínai és a külföldi reakció hasztalan próbálja megakadályozni a kínai nép győzelmét, minden kísérlete kudarcra van kárhoztatva. A világ eseményeinek nagy áradatában a fő áramlat ma a demokrácia, a demokráciával szembeszegülő reakció pedig csak gyenge ellenáramlat. A reakció ellenáramlata megpróbál felülkerekedni a nemzeti függetlenség és a népi demokrácia fő áramlatán, de sohasem válhat fő áramlattá. Jelenleg a régi világban változatlanul három nagy ellentét van, amelyekre Sztálin elvtárs már régen rávilágított: az első — ellentét a proletariátus és a burzsoázia között az imperialista országokban; a második — ellentét az imperialista hatalmak között; a harma-

dik — ellentét a gyarmati és félgyarmati országok, valamint az imperialista anyaországok között[4]. Ez a három ellentét nemcsak változatlanul fennáll, hanem fejlődésében még inkább kiéleződött, még inkább megnőtt. Bár megvan a szovjetellenes,kommunistaellenes, demokráciaellenes ellenáramlat, az említett ellentétek léte és fejlődése következtében ezt a reakciós ellenáramlatot mégiscsak le fogjuk küzdeni.

Kínában e napokban két kongresszus ülésezik: a Kuomintang VI. kongresszusa és a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusa. E két kongresszus céljai teljesen különböznek egymástól: az egyik arra törekszik, hogy megsemmisítse a Kommunista Pártot, Kína demokratikus erőit, és sötétségbe taszítsa Kínát; a másik arra törekszik, hogy szétzúzza a japán imperializmust és szekértolóit, Kína feudális erőit, felépítse az új-demokratikus Kínát, kivezesse Kínát a világosságra. Ez a két vonal harcol egymással. Szilárd meggyőződésünk, hogy a kínai nép, élén a Kínai Kommunista Párttal — a Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusa által kijelölt irányvonalat követve —, ki fogja vívni a teljes győzelmet, a Kuomintang ellenforradalmi vonala pedig elkerülhetetlenül vereséget fog szenvedni.

JEGYZETEK

[1] A Kínai Kommunista Párt VII. kongresszusán elhangzott három beszámolóról van szó. Ezek: a politikai beszámoló, amelynek előadója Mao Ce-tung elvtárs volt; Csu Te elvtárs beszámolója a katonai kérdésekről és Liu Sao-csi elvtárs beszámolója a Párt Szervezeti Szabályzatának módosításáról.

[2] Az a monda, amely arról szól, hogyan hordta el Ju-kung a hegyeket, a „Lecse" című konyv „Tang kérdései" című fejezetében talalható. A monda így szól: „Tajhangsan és Vanvusan hegye, melyek kerulete hétszáz li, magassága pedig tízezer zsen, Csicsoutól délre és Hojangtól északra volt. Ju-kung, az Északi Hegyekből való kilencvenéves aggastyán, a hegyek lábánál lakott. Bosszankodva azon, hogy a hegyek elállják az utat, és mindig meg kell kerulnie őket, osszehívta háza népét, és elébuk tárta tervét: «Mit szólnátok ahhoz, ha mindannyian osszefognánk, hogy elhordjuk ezt az akadályt az útból, és egyenes utat nyissunk dél felé, Jucsou teruletére, egészen a Han folyó partjaig?» Valamennyien beleegyeztek. Felesége azonban kételkedve így szólt: «A te erődből már a Kujfu dombra sem futja, nemhogy a Tajhangsanra és a Vanvusanra! Meg hova is raknád azt a temérdek kovet és foldet?» Erre így válaszoltak neki: «Elhordjuk a Pohaj obolbe, a zátonytól északra.» Ezután Ju-kung a teherhordást bíró három fiával és unokáival torni kezdte a kovet: ásták a foldet, és kosarakban hordták a Pohaj obolbe. Szomszédasszonyuknak, az ozvegy Csingcsennek a fia, aki alig múlt hétéves, ugrándozva odaszaladt segíteni nekik. A nyárból már tél lett, de még csak egyszer tudtak fordulni. A Hocsuból való Csi-szou nevetve kezdte lebeszélni Ju-kungot: «Ej, milyen egyugyűen viselkedsz! Hiszen oreg vagy már és gyenge, nem tudsz megmozdítani még egy rogot sem. Hogy tudnál hát megbirkózni a földdel meg a kovekkel?» Ju-kung felsóhajtott és így felelt: «Nem jól gondolkodol, rosszabbul, mint az ozvegy gyermeke! Ha meg is halok, ittmaradnak gyermekeim, gyermekeimtől unokáim szuletnek, az unokáknak szintén lesznek gyermekeik, azoknak pedig megintcsak lesznek gyermekeik és unokáik. Így kovetik egymást a nemzedékek végtelen sorban, a hegyek pedig nem fognak nőni; miért ne hordhatnánk hát el őket?» Csi-szou nem tudott mit válaszolni. A hegyek szelleme, meghallván ezt a beszélgetést, megijedt, hogy Ju-kung nem tágít, és jelentést tett az ég urának. Az ég ura, akit meghatott Ju-kung buzgalma, megparancsolta Kua-o két fiának, hogy vigyék odébb a hegyeket: az egyiket állítsák Suocsou terulet keleti részére, a másikat Jungcsou déli részére Azóta Csicsoutól délre, egészen a Han folyó partjáig nincs tobbé hegy az útban."

[3] Hurley — reakciós politikus, az Egyesült Államok Köztársasági Pártjának képviselője. 1944 végén kinevezték az Egyesült Államok kínai nagykövetévé. Csang Kaj-sek kommunistaellenes politikájának támogatásával erélyes tiltakozást váltott ki a kínai népből, úgyhogy 1945 novemberében kénytelen volt lemondani. Hurley említett kijelentése a washingtoni külügyminisztériumban 1945 április 2-án tartott sajtókonferencián hangzott el. Ebben a beszédében Hurley nyiltan kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem fog együttműködni a Kínai Kommunista Párttal. Részletesebben lásd „A Hurley—Csang Kaj-sek duett felsülése" című munkát ebben a kötetben.

[4] Lásd *Sztálin*. „A leninizmus alapjairól". 1. fejezet, „A leninizmus történelmi gyökerei". *(Sztálin* Művei. 6. köt. Szikra 1951. — *Szerk.)*

A HADSEREGNEK A TERMELÉS FEJLESZTÉSE ÚTJÁN VALÓ ÖNELLÁTÁSÁRÓL, S ARRÓL, HOGY MIÉRT FONTOS A MUNKASTÍLUS MEGJAVÍTÁSÁÉRT ÉS A TERMELÉS FEJLESZTÉSÉÉRT FOLYÓ MOZGALOM*

(1945 április 27)

* *Mao Ce-tung elvtárs vezércikke a „Cslefangzsipao" című jenani lapban.*

Ma, amikor hadseregünk rendkívül nagy anyagi nehézségekkel küszködik, és decentralizált erőkkel folytat hadműveleteket, a hadsereg anyagi ellátásának ügyét semmiképp sem lehet csak a felsőbb szervekre hárítani; egyrészt ez megkötné az alsó láncszemekben dolgozó funkcionáriusok kezét, másrészt pedig a felsőbb szervek úgysem tudnák kielégíteni az alulról érkező követeléseket. Meg kell mondanunk: „Elvtársak, kezdeményezzetek, küzdjétek le a nehézségeket." A felső fórumok hozzáértően tűzzék ki a feladatokat, és bátran adjanak cselekvési szabadságot az alsó fórumoknak a nehézségek leküzdésében, s akkor a kérdés meg fog oldódni, mégpedig a lehető legjobban. Ha viszont a felső fórumok nem ezt teszik, ha továbbra is magukra veszik az egész terhet, amely ténylegesen meghaladja erejüket, ha nem mernek cselekvési szabadságot biztosítani az alsóbb fórumoknak, ha nem növelik a tömegek aktivitását a nehézségek leküzdése érdekében, akkor mind a felső, mind az alsó láncszemek nehéz helyzetbe kerülnek a felsőbb fórumok legnagyobb erőfeszítései ellenére is, és a jelenlegi körülmények

között egyáltalán nem tudják megoldani a hadsereg anyagi ellátásának feladatát. Az elmúlt évek tapasztalatai ezt teljesen igazolták. A „decentralizált gazdálkodás mellett érvényesített egységes vezetés" elve, miként ez már bebizonyosodott, a felszabadított körzetekben a jelenlegi körülmények között az egész gazdasági élet szervezésének helyes elve.

A felszabadított körzetek hadserege már több mint 900 000 főből áll; ahhoz, hogy szétzúzhassuk a japán területrablókat, ezt a hadsereget többszörösére kell növelnünk. De egyelőre még nem kapunk külső segítséget. Ha feltételezzük is, hogy a jövőben kapunk ilyen segítséget, létfenntartási eszközökkel mindenképpen önállóan kell ellátnunk magunkat, és ebben a vonatkozásban nem szabad hiú reményeket táplálnunk. A közeljövőben megfelelő erőket kell majd összpontosítanunk bizonyos objektumok megtámadására; ezek az erők akkor el fogják hagyni azokat a körzeteket, amelyekben jelenleg decentralizált erőkkel folynak a hadműveletek. Ilyen nagy, összpontosított erőkkel tevékenykedő alakulatok nem tudják önállóan ellátni magukat, és nagymérvű anyagi ellátást igényelnek a hátországtól; csak az illető körzetekben visszamaradó helyi osztagok és területi alakulatok (melyeknek létszáma változatlanul nagy lesz) tudnak, éppúgy, mint azelőtt, harcolni is, meg termelőmunkát is végezni. A jelenlegi körülmények között tehát kétségtelenül minden csapatunknak meg kell tanulnia — anélkül, hogy a hadműveletek folytatása és a harci kiképzés ezt megsínylené — berendezkedni a termelés fejlesztése útján részleges önellátásra.

Jelenlegi körülményeink között a hadseregnek a termelés fejlesztése útján való önellátása egyesek szemében maradi, regresszív intézkedésnek tűnhet, de lényegében ez haladó intézkedés, melynek nagy történelmi jelentősége van. Látszólag megsértjük a munkamegosztás elvét. A mi viszonyaink között azonban — amelyeket az jellemez, hogy az ország a kuomintangista uralkodó klikk bűnös tevékenysége következtében szegény és szétforgácsolt, s hogy az egymástól elszakadt körzetekben hosszas népi partizánháború folyik — ezek az intézkedéseink haladóvá válnak. Nézzük a Kuomintang-hadsereg katonáit, mennyire elcsigázottak, és hasonlítsuk össze őket a felszabadított körzetek hadseregének erős és egészséges harcosaival. Emlékezzünk rá, milyen nehéz helyzetben voltunk, amíg szükségleteink kielégítése érdekében hozzá nem fogtunk a termelés fejlesztéséhez, és mennyire megkönnyebbültünk most, amikor önállóan látjuk el magunkat. Nézzünk két egységet, például két századot. Ha az egyiket mindennel a felső fórumok fogják ellátni, a másik pedig vagy semilyen ellátást sem, vagy csak részleges ellátást fog kapni a felső fórumoktól, viszont maga fog termeléssel foglalkozni, és saját erejéből fogja teljesen vagy részben kielégíteni szükségleteit, melyik esetben lesz jobb az eredmény? Melyik módszer lesz az előnyösebb? Ha legalább egy éven át komolyan ki fogják próbálni az utóbbi módszert, kétségtelenül el fogják ismerni, hogy az jobb eredményekkel jár, és ezt a módszert kétségtelenül előnyben fogják részesíteni; kétségtelenül el fogják ismerni, hogy az előbbi módszer rosszabb eredmé-

nyekkel jár, és ezt a módszert el fogják vetni. Ennek az az oka, hogy az utóbbi módszer lehetővé teszi, hogy megjavítsuk csapataink egész személyi állományának életkörülményeit, az előbbi módszer alkalmazása esetén viszont a jelenlegi anyagi nehézségek közepette lehetetlen kielégíteni csapataink szükségleteit, bármennyire törekednek is erre a felső fórumok. Kiderül, hogy ennek a látszólag „maradi" és „regresszív" módszernek az alkalmazása révén csapataink leküzdhetik azokat a nehézségeket, amelyek létfenntartási cikkekkel való ellátásukban mutatkoznak, megjavíthatják anyagi életkörülményeiket, megőrizhetik minden egyes harcos erejét és egészségét, könnyíthetnek az ugyancsak nehézségekkel küzdő lakosság adóterhein, s ilymódon elnyerhetik a lakosság támogatását, végigharcolhatják a huzamos háborút, és növelhetik a hadsereg létszámát. Mindezek eredményeképpen pedig bővíteni tudják a felszabadított körzeteket, szűkebbre tudják vonni a megszállt körzeteket, és ki tudják vívni az agresszorok végleges megsemmisítését, egész Kína felszabadítását. Tagadhatja-e bárki is e módszer nagy történelmi jelentőségét?

A hadseregnek a termelés fejlesztése útján való önellátása azonban nemcsak javít a hadsereg anyagi életfeltételein, nemcsak könnyít a nép terhein, és ezzel nemcsak lehetővé teszi a hadsereg létszámának növelését, hanem sok más eredménnyel is jár. Ezek az eredmények a következők: 1) Javul a parancsnokok és a harcosok közötti viszony. A közös munka során testvérként közelednek egymáshoz. 2) Mélyül a munka szeretete. Hadseregünk kiegészí-

tése ma nem a zsoldostoborzás régi rendszere, s nem is az általános hadkötelezettség útján történik, hanem önkéntes jelentkezés alapján. Ez a rendszer jobb a zsoldosrendszernél, nem szülhet annyi semmittevőt, de mégis rosszabb az általános hadkötelezettségnél. Jelenlegi körülményeink között csak az önkéntestoborzás rendszerét alkalmazhatjuk, még nincs módunkban áttérni az általános hadkötelezettségre. E rendszer azzal jár, hogy a katonák sokáig élnek a hadseregben, és emiatt elszoknak a munkától. Ennek következtében a hadsereg soraiban megjelennek a semmittevők; az emberekben kialakulnak bizonyos rossz szokások, amelyek a militarista hadseregek katonáira jellemzők. A termelőmunka erősíti a munka iránti szeretetet, és elősegíti a naplopókra jellemző szokások megszüntetését. 3) Megszilárdul a fegyelem. A termelőmunka során bevezetett munkafegyelem semmiképpen sem gyengíti, hanem éppen ellenkezőleg, erősíti a harci fegyelmet és a katonáknak a mindennapi életben tanúsított fegyelmét. 4) Megjavul a hadsereg és a lakosság kapcsolata. Ha a katonai alakulatoknak van saját gazdaságuk, egyre ritkábbá válnak vagy teljesen megszűnnek az olyan esetek, hogy a katonák hozzányúlnak a lakosság vagyonához. A termelés során a hadsereg és a lakosság munkával segíti egymást, s ez még jobban megerősíti barátságukat. 5) A csapatok ritkábban lesznek elégedetlenek a hatalmi szervekkel, javul a kapcsolat a csapatok és a hatalmi szervek között. 6) A lakosság ösztönzést kap a termelés fejlesztését szolgáló mozgalom széleskörű fellendítésére. Ha a hadsereg termeléssel foglalkozik,

az intézmények is világosabban látják a termelés fontosságát, s annál erőteljesebben fognak hozzá a termelőmunkához; s természetesen az egész lakosság is világosabban fogja látni, hogy mindenütt meg kell indítani a mozgalmat a termelés fejlesztéséért, és annál erélyesebben fog hozzálátni ehhez a munkához.

A munkastílus megjavítását és a termelés fejlesztését szolgáló mozgalom, amely 1942-ben, illetve 1943-ban indult meg, és mindenütt elterjedt, döntő szerepet játszott és játszik ma is szellemi és anyagi életünkben. Ha elszalasztjuk az alkalmat, és nem ragadjuk meg mind a két láncszemet, nem fogjuk tudni kézben tartani az egész láncot, és nem leszünk képesek előrevinni forradalmi munkánkat.

Köztudomású, hogy Pártunkban legfeljebb néhány tízezren vannak olyanok, akik 1937 előtt léptek be a Pártba; ugyanakkor párttagjaink száma meghaladja az 1 200 000-et. Túlnyomó többségük a parasztságból vagy más kispolgári rétegekből származik; ezek a párttagok dícséretreméltó forradalmi aktivitást tanúsítanak, és égnek a vágytól, hogy marxista nevelésben részesüljenek; magukkal hozták azonban a Pártba régi ideológiájukat, amely sehogy sem vagy legalábbis nehezen fér össze a marxista ideológiával. Különben ugyanezt elmondhatjuk az 1937 előtt belépett párttagok egy részéről is. Ez igen komoly ellentmondás, igen nagy nehézség. Haladhatunk-e ilyen körülmények közt sikeresen előre, ha nem indítunk általános mozgalmat a marxista nevelésért, vagyis a munkastílus megjavításáért? Világos, hogy nem. De mivel megoldottuk

és megoldjuk ezt a számos párttag körében meglevő ellentmondást — a proletár ideológia és a nem-proletár (azaz kispolgári, polgári, sőt, földesúri, alapjában véve azonban kispolgári) ideológia közötti ellentmondást, vagyis a marxista és nem-marxista ideológia közötti ellentmondást —, Pártunk soha nem látott eszmei, politikai és szervezeti egységbe forrt (amely azonban még mindig nem teljes), és gyors, de egyben határozott léptekkel halad előre. A továbbiak során Pártunk még nagyobb mértékben növekedhet, és kell is, hogy növekedjék, mi pedig, a marxista ideológia elveitől vezérelve, még jobban irányíthatjuk majd további fejlődését.

A termelés fejlesztését szolgáló mozgalom a második láncszem. Már nyolc éve tart a háború a japán területrablók ellen; eleinte még volt élelmiszerünk, volt ruhánk. Azután egyre nehezebb lett a helyzet, és óriási nehézségek szakadtak ránk: nincs elég gabona, nincs elég zsír és só, nincs elég ruha, nincs elég pénz. Ezek az óriási nehézségek, ezek az óriási ellentmondások az 1940—1943-as években keletkeztek, amikor a japán hódítók nagyarányú támadásba lendültek, a Kuomintang-kormány pedig háromízben indított nagy támadásokat (úgynevezett „kommunistaellenes kampányokat") a nép ellen. Előre tudjuk-e vinni a japán területrablók elleni harcunkat, ha nem küzdjük le ezeket a nehézségeket, ha nem oldjuk meg ezeket az ellentmondásokat, ha nem ragadjuk meg ezt a láncszemet? Világos, hogy nem. De megtanultuk és tanuljuk ma is, hogyan kell fejlesztenünk a termelést; ennek eredményeképpen ismét erőre kaptunk, ismét tele va-

gyunk életerővel. Még néhány év, és nem lesz félelmetes számunkra semilyen ellenség, képesek leszünk legyőzni összes ellenségeinket.

Világos tehát, milyen nagy a történelmi jelentősége a munkastílus megjavítását és a termelés fejlesztését szolgáló mozgalomnak.

Fejlesszük hát még jobban, terjesszük el még szélesebb körben ezt a két mozgalmat, amely minden más harci feladatunk teljesítésének az alapja. Ha ezt megtesszük, biztosítjuk a kínai nép teljes felszabadítását.

Itt a tavaszi szántás ideje; reméljük, hogy a felszabadított körzetek vezető elvtársai, funkcionáriusai és néptömegei késlekedés nélkül megragadják a termelés láncszemét, és még nagyobb sikereket érnek el, mint tavaly. Azokban a körzetekben pedig, amelyekben még nem tanulták meg, hogyan kell fejleszteni a termelést, az idén különösen nagy munkát kell végezni.

A HURLEY—CSANG KAJ-SEK DUETT FELSÜLÉSE*

(1945 július 10)

* *Mao Ce-tung elvtárs cikke a „Hszinhua" hírügynökség számára.*

Július 7-én Csungcsingban megnyílt a Nemzeti Politikai Tanács negyedik ülésszaka, amely arra szolgál, hogy fügefalevél legyen Csang Kaj-sek diktatúrája számára. A Tanács egyetlen megelőző ülésszakán sem vettek részt olyan kevesen, mint most az első ülésen. Nemcsak a Kínai Kommunista Párt képviselői hiányoztak, hanem a Tanács más tagjai közül is igen sokan. A Tanács 290 tagjából mindössze 180 jelent meg. Az ülésszak megnyitásán Csang Kaj-sek beszédet mondott, s többek között kijelentette: „A kormány nem szándékozik semmiféle konkrét tervezetet előterjeszteni a Nemzetgyűlés összehívásával kapcsolatban, s lehetőséget ad önöknek, uraim, hogy ezt a kérdést itt alaposan megtárgyalják. A kormány kész a legőszintébben és a legelfogulatlanabbul meghallgatni véleményüket erről a kérdésről."

Minden jel arra mutat tehát, hogy a nagy lárma, mely szerint a „Nemzetgyűlést" ez év november 12-re összehívják, ezzel véget is ér. Ebben a lármában részes az imperialista Hurley is. Ez a tiszteletreméltó imperialista ugyanis minden eszközzel ösztö-

kélte Csang Kaj-seket e lépés megtételére, és csak ez az oka annak, hogy Csang Kaj-sek legutóbbi újévi beszédében[1] kissé nekibátorodott, március 1-i beszédében[2] pedig már egészen nyiltan hencegett azzal, hogy november 12-én minden körülmények között „visszaadja a hatalmat a népnek". Március 1-i beszédében Csang Kaj-sek úgy forgatta a dolgot, hogy ne kelljen nyilatkoznia a Kínai Kommunista Pártnak azokról, a nép közös akaratát kifejező javaslatairól, amelyek értelmében össze kell hívni valamennyi párt és csoport képviselőinek konferenciáját, és meg kell alakítani a koalíciós kormányt; arról a tervezetről viszont valóságos elragadtatással beszélt, amely szerint az Egyesült Államok képviselőjének részvételével úgynevezett „hármasbizottságot" kell szervezni a Kínai Kommunista Párt csapatainak „átszervezésére". Csang Kaj-sek még azt sem átallotta kijelenteni, hogy a Kínai Kommunista Párt előbb adja át neki a csapatait, és ő majd csak ezután kegyeskedik megajándékozni a Pártot a „legális helyzettel". Mindebben döntő szerepet játszott Csang Kaj-sek pártfogójának, Hurley-nak a támogatása. Hurley április 2-án Washingtonban nyilatkozatot tett, amelyből csak úgy áradt az imperialista demagógia: lekicsinyelte a Kínai Kommunista Párt szerepét, gyalázatosan rágalmazta a Párt tevékenységét, nyiltan megtagadta a Párttal való együttműködést, s nagy hangon reklámozta a „Nemzetgyűlést", valamint Csang Kaj-sek más hasonló, rothadt árucikkeit. Ekkor hangolódott össze a legjobban ez a baráti duett — Hurley az Egyesült Államokban és Csang Kaj-sek Kínában —,

amely úgy jött létre, hogy a közös célokat illetőleg megegyeztek a kínai nép rovására. Ezután azonban ügyeik szemmelláthatólag csapnivalóan rosszul mentek: a kínaiak és a külföldiek körében, a Kuomintangban és a Kuomintangon kívül, a különböző pártokhoz és csoportokhoz tartozó és a pártokon kívül álló politikusok körében — mindenütt erőteljes tiltakozásokra került sor. Ennek pedig egyetlen egy oka van: bármilyen szépen eltervezte a dolgokat Hurley és Csang Kaj-sek, ez a terv végeredményben feláldozta a kínai nép érdekeit, még jobban megbontotta a kínai nép egységét, lerakta azt az aknát, amelynek az a rendeltetése, hogy kirobbantsa a polgárháborút, és ilymódon aláásta az antifasiszta háború ügyét, valamint a háború utáni békés együttélés kilátásait, jóllehet ez a békés együttélés érdeke az amerikai népnek, és érdeke a többi szövetséges ország népeinek is.

Nem tudjuk, mivel foglalkozik mostanában Hurley, de, mint a jelek mutatják, mindenesetre háttérbe vonult egy időre, s így Csang Kaj-sek arra kényszerült, hogy a Nemzeti Politikai Tanács ülésszakán egyedül tartsa a hátát, és mormogjon valami egészen érthetetlen zagyvaságot. Március 1-i beszédében Csang Kaj-sek ezt mondta: „Országunkban nem olyan a helyzet, mint más országokban. Amíg meg nem nyílik a Nemzetgyűlés, nincs olyan felelős szervezetünk, amely képviselné a népet, és amelytől a kormány megtudhatná a nép akaratát." Ha ez így van, akkor egészen érthetetlen, hogy tiszteletreméltó elnökünk miért kezdett egyszeriben „hallgatni" a Nemzeti Politikai Tanács „véleményére".

Hiszen Kínában, saját szavai szerint, egyáltalán nincs olyan felelős szervezet, amelytől „megtudhatná a nép akaratát". A Nemzeti Politikai Tanács nem egyéb holmi etetővályúnál, nincs tehát semmi oka rá, hogy most „hallgasson" a Tanács véleményére. Annyi azonban bizonyos, hogy ha a Nemzeti Politikai Tanács állást foglal a meghamisított „Nemzetgyűlés" összehívásával szemben, ezzel nemes tettet hajt végre, amit érdeméül könyvelünk majd el, jóllehet ezzel nem engedelmeskedik a március 1-i legfelsőbb rendelkezésnek, és megszegi a felülről kapott parancsot. Persze, ma még korai értékelni a Nemzeti Politikai Tanács ülésszakát, mert beletelik néhány napba, amíg megtudjuk, hogy valójában mire is kellett „hallgatnia" az igen tisztelt elnöknek. Egy azonban mégis kétségtelen. Mióta a tiltakozó mozgalom kiterjedt az egész kínai népre, még azok is, akik ezért az „alkotmányos monarchiáért" kardoskodtak, aggódni kezdtek „uralkodónkért", s most próbálják rávenni: ne kössön hurkot a saját nyakára egy „korrupt parlament" formájában, nehogy osztoznia kelljen Jüan Si-kaj szomorú sorsában. Éppen ezért nincs kizárva az a lehetőség, hogy „uralkodónk" ezzel el is veti a tervét.

„Uralkodónk" és környezete azonban semmi esetre sem fogja megengedni, hogy népünk csak úgy egyszerűen hozzájusson akár a legjelentéktelenebb jogokhoz is, ha ezért neki akár a kisujját is meg kell mozdítania. Szemléletes bizonyítéka ennek az, hogy ez az „uralkodó" „féktelen kirohanásnak" minősítette a nép igazságos bírálatát. Szerinte „a háborús viszonyok között a megszállt körzetekben

teljesen lehetetlen bármiféle általános választásokat tartani. Ezért a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának teljes ülése két évvel ezelőtt elhatározta, hogy a háború befejezése után legkésőbb egy évvel össze kell hívni a Nemzetgyűlést, és be kell vezetni az alkotmányos kormányzást. És akkor bizonyos körök féktelen kirohanásokba kezdtek." Ezt a határidőt ugyanis túlságosan hosszúnak találták. Mikor pedig „uralkodónk", „figyelembe véve, hogy a hadműveletek teljes megszűnése esetleg elhúzódik, és hogy még megszűnésük után is aligha lehet rövid idő alatt országszerte helyreállítani a rendet", olyan véleménynek adott hangot, hogy „mihelyt a hadihelyzet megszilárdul", össze kell hívni a „Nemzetgyűlést", ezek az emberek, Csang Kaj-sek számára teljesen váratlanul, ismét „féktelen kirohanásokba" kezdtek. „Uralkodónk" ilymódon nehéz helyzetbe került. A kínai népnek azonban fel kell világosítania Csang Kaj-seket és cimboráit: akármit beszélnek, akárhogy cselekednek is önök, a nép semmi szín alatt sem fog tűrni semmiféle csalást, nem fogja megengedni akaratának semmibevevését. A kínai népnek szüksége van arra, hogy haladéktalanul megvalósítsák az olyan demokratikus reformokat, mint például a politikai foglyok szabadonbocsátása, a titkosrendőrség feloszlatása, a nép szabadságjogainak megadása, az összes pártok és csoportok legális helyzetének biztosítása. Önök ebből nem hajtanak végre semmit, hanem ehelyett különféle bűvészmutatványokat rendeznek a „Nemzetgyűlés" összehívásának határidejére vonatkozó „problémával", de ezzel nem csaphatnak be egy három-

éves gyermeket sem. Valóságos, legalább minimális demokratikus reformok nélkül mindenféle, akár kis, akár nagy gyűlés csak arra való, hogy a szemétre dobják. Nos, nevezzék ezt „féktelen kirohanásnak", de itt az ideje radikálisan, végképp és teljesen véget vetnünk minden effajta csalásnak, hogy nyoma se maradjon az ilyesminek. Erre szükség van már csak azért is, mert csalással van dolgunk. Csakhogy más dolog a Nemzetgyűlés összehívása, s megint más a minimális demokratikus reformok végrehajtása. Az előbbi nélkül egyelőre meglehetünk valahogy, az utóbbit azonban haladéktalanul meg kell valósítani.

Ha Csang Kaj-sek és cimborái „mielőbb" „vissza akarják adni a hatalmat a népnek", akkor miért nem akarnak „mielőbb" megvalósítani néhány minimális demokratikus reformot? Kuomintangista urak, önöknek el kell ismerniök most, amikor ezeket a sorokat írom, hogy a kínai kommunisták egyáltalán nem „féktelen kirohanásokkal" foglalkoznak, hanem mindössze egy kérdést szegeznek önöknek. Vajjon ezt sem lehet megtenni? Vajjon válasz nélkül hagyható ez a kérdés? Önöknek feleletet kell adniok erre a kérdésre: ha „vissza akarják adni a hatalmat a népnek", miért nem akarják végrehajtani a demokratikus reformokat?

JEGYZETEK

[1] Csang Kaj-sek 1945 január 1-i rádióbeszédéről van szó. Ebben a beszédében egy szóval sem emlékezett meg azokról a szégyenletes vereségekről, amelyeket a kuomintangista csapatok a japán területrablók 1944. évi táma-

dása során szenvedtek el; sőt, arcátlanul megrágalmazta a népet, szembehelyezkedett azzal az egész nép és valamennyi japánellenes párt és csoport által támogatott követeléssel, hogy meg kell szüntetni a Kuomintang egypárt-diktatúráját, meg kell alakítani a koalíciós kormányt és az egyesített főparancsnokságot. Síkraszállt a Kuomintang egypárt-diktatúrájának fenntartása mellett, és, hogy védekezzen a nép felháborodásával szemben, bejelentette az úgynevezett „Nemzetgyűlés" összehívását, amelyet az egész nép elítélt, s amelyre csak a Kuomintangnak volt szüksége.

[3] Csang Kaj-sek szóbanforgó beszéde 1945 március 1-én hangzott el az alkotmányos kormányzás bevezetésének előmozdítására alakult csungcsingi társaságban. Újévi beszédének reakciós megállapításait védelmezve, Csang Kaj-sek azt indítványozta, hogy az Egyesült Államok képviselőjének részvételével szervezzenek „hármasbizottságot" a 8. és az Új 4. hadsereg „átalakítására", és nyiltan követelte, hogy az amerikai imperialisták avatkozzanak be Kína belügyeibe.

HURLEY VESZÉLYES POLITIKÁJA*

(1945 július 12)

* *Mao Ce-tung elvtárs cikke a „Hszinhua" hírügynökség számára.*

A Kínában folytatott amerikai politika, amelyet Hurley, az Egyesült Államok nagykövete képvisel, egyre nyilvánvalóbban azzal a veszéllyel jár, hogy kirobban a polgárháború az országban. A Kuomintang-kormánynak, amely változatlanul reakciós politikát folytat, létrejötte óta, vagyis tizennyolc éve minden gondolatát a polgárháború foglalja le; csak az 1936. évi hsziani események, valamint az 1937. évi japán betörés után kényszerült arra, hogy ideiglenesen lemondjon az országos méretű polgárháborúról. 1939-ben azonban, bár korlátozott méretekben, ismét kirobbantotta a polgárháborút, amely azóta sem szűnt meg. A Kuomintang-kormánynak belső használatra van egy jelszava: „a kommunizmus elleni harc mindenekelőtt", a japán területrablók elleni harc pedig csak a második helyen áll. A Kuomintang-kormány katonai intézkedései jelenleg nem a területrablók ellen irányulnak, hanem „az elvesztett területek", vagyis a kínai felszabadított körzetek „visszaszerzésére" és a Kínai Kommunista Párt megsemmisítésére. Ezt teljes komolysággal számba kell vennünk mind a japánellenes

háború győzelmes befejezése, mind pedig a háború utáni békés építés szempontjából. Roosevelt elnök annakidején figyelembe vette ezt a körülményt, és — az Egyesült Államok érdekében — politikájával nem segítette a Kuomintangot a Kínai Kommunista Párt elleni fegyveres harcában. Hurley, amikor 1944 novemberében Roosevelt személyes képviselőjeként megérkezett Jenanba, helyeselte azt a Kínai Kommunista Párt által felvetett tervet, amely szerint meg kell szüntetni a Kuomintang egypárt-diktatúráját, és meg kell alakítani a demokratikus koalíciós kormányt. Később azonban Hurley köpönyeget fordított, és megtagadta azt, amit Jenanban mondott. Ez a fordulat egészen világosan megnyilvánult abban a nyilatkozatban, amelyet Hurley április 2-án Washingtonban tett; ezúttal ugyanez a Hurley, nem fukarkodva a színekkel, tökéletesnek festette a Csang Kaj-sek által képviselt Kuomintang-kormányt, a Kínai Kommunista Pártot pedig szörnyetegnek tüntette fel; ezenkívül kertelés nélkül kijelentette, hogy az Egyesült Államok csak Csang Kaj-sekkel fog együttműködni, a kínai kommunistákkal azonban nem. Ez természetesen nem Hurley egyéni álláspontja, hanem egy egész csoporté az amerikai kormányon belül — mindazonáltal hibás és amellett veszélyes álláspont. Éppen ebben az időben halt meg Roosevelt, és Hurley az örömtől megrészegedve tért vissza a csungcsingi amerikai nagykövetségre.

Az amerikaiak Hurley által képviselt politikájának éppen az a veszélye, hogy elősegíti a Kuomintang-kormány reakciós jellegének fokozódását, és növeli a polgárháború veszélyét Kínában. Ha Hurley

politikája tovább folytatódik, az amerikai kormány menthetetlenül elmerül a kínai reakció mocsarában, és ellenségként kerül szembe a már öntudatra ébredt és a szemünk láttára ébredő, sokmilliós kínai néptömegekkel. Ez a politika ma a japánellenes háború ügyét hátráltatja, a jövőben pedig a világbéke ügyét fogja akadályozni. Nem kétséges, hogy ez a politika csakis ilyen eredményekre vezethet. Az amerikai közvélemény egy része, amely világosan látja, hogy a függetlenséget, szabadságot és egységet követelő kínai nép legyűrhetetlen erői Kína fejlődése során elkerülhetetlenül felkelnek, és elsöprik a külföldi és a feudális elnyomást, aggódva szemléli azt a veszélyes politikát, amelyet Kínában Hurley képvisel, és követeli e politika megváltoztatását. Most még nem mondhatjuk meg, hogy végülis megváltozik-e az Egyesült Államok politikája, és ha megváltozik, mikor változik meg. Csak annyit mondhatunk biztosan, hogy ha nem változik meg a kínai népellenes erők támogatásának Hurley által képviselt politikája, amely ellenségesen áll szemben egy olyan óriási néppel, mint a kínai nép, ez súlyos terhet fog jelenteni az amerikai kormány és az amerikai nép számára, és megszámlálhatatlanul sok bajt fog zúdítani rájuk. Az amerikai népnek ezt világosan meg kell értenie.

TÁVIRAT FOSTER ELVTÁRSNAK

(1945 július 29)

Foster elvtársnak és az Egyesült Államok Kommunista Pártja Központi Bizottságának.

Örömmel értesültem, hogy az Egyesült Államok Kommunista Politikai Egyesületének rendkívüli kongresszusa elvetette Browder[1] revizionista, vagyis kapituláns irányvonalát, és helyreállította a marxista vezetést, hogy újra életre keltette az Egyesült Államok Kommunista Pártját. Forrón üdvözöljük az amerikai munkásosztály és a marxista mozgalom e nagy győzelmét. Browder egész revizionista-kapituláns irányvonala (amely a legjobban „Teherán" című könyvében jutott kifejezésre) lényegében azt a befolyást tükrözte, amelyet az Egyesült Államok reakciós kapitalista klikkje az amerikai munkásmozgalomra gyakorolt. Ez a reakciós kapitalista klikk jelenleg kínai befolyásának kiterjesztésére törekszik, támogatja a Kuomintang reakciós klikkjének helytelen, nemzetellenes és népellenes politikáját, s ezzel a polgárháború súlyos veszélyébe sodorja a kínai népet, és megsérti a két nagy ország — Kína és az Egyesült Államok — népeinek érde-

keit. Az amerikai munkásosztálynak és élcsapatának, az Egyesült Államok Kommunista Pártjának Browder revizionista-kapituláns irányvonala felett aratott győzelme kétségtelenül jelentősen hozzájárul a Japán elleni nagy háborúhoz, amelyet ma Kína és az Egyesült Államok népei folytatnak, jelentősen hozzájárul a világ háború utáni békés és demokratikus átalakításának nagy ügyéhez.

JEGYZETEK

[1] Browder 1930-tól 1944-ig az Egyesült Államok Kommunista Pártjának főtitkára volt. A második világháború idején az Egyesült Államok Kommunista Pártjában meghonosodott jobboldali elhajló eszmék, amelyeknek kifejezője Browder volt, antimarxista, revizionista-kapituláns irányvonallá alakultak. 1943 decemberétől kezdve Browder számos beszédben és cikkben hirdette ezeket a revizionista-kapituláns eszméket. 1944 áprilisában kiadta „Teherán" című könyvét, amely jobboldali opportunizmusának programmjává lett. Browder revízió alá vetette a leninizmusnak azt az elméleti alaptételét, hogy az imperializmus monopolisztikus, rothadó és halódó kapitalizmus, tagadta az amerikai kapitalizmus imperialista jellegét, azt állította, hogy az amerikai kapitalizmus még „megőrizte a klasszikus kapitalizmus egyes vonásait", hogy az amerikai proletariátusnak és nagyburzsoáziának vannak „közös érdekei", síkraszállt a trösztrendszer fenntartása mellett, s arról álmodozott, hogy az amerikai kapitalizmust az „osztályok kibékítése" útján meg lehet szabadítani az elkerülhetetlen válságoktól. Az amerikai kapitalizmusnak ebből a képtelen megítéléséből, a monopoltőkével való osztályegyüttműködésnek ebből a kapituláns irányvonalából kiindulva, Browder 1944 májusában követelte az amerikai proletariátus pártjának, az Egyesült Államok Kommunista Pártjának feloszlatását, és megszervezte az Egyesült Államok pártonkívüli jellegű Kommunista Politikai Egyesületét. Browdernek ezt a hibás

vonalát kezdettől fogva sok amerikai kommunista ellenezte, élükön Foster elvtárssal. 1945 júniusában az Egyesült Államok Kommunista Politikai Egyesülete Foster elvtárs vezetésével olyan határozatot hozott, amely elítélte Browder irányvonalát. Ugyanazon év júliusában összehívták az Egyesült Államok Kommunista Politikai Egyesületének rendkívüli országos kongresszusát, amely elhatározta, hogy véget kell vetni Browder irányvonalának, és vissza kell állítani az Egyesült Államok Kommunista Pártját. Browder tovább védelmezte proletárellenes, áruló álláspontját, nyiltan támogatta a Truman-kormány imperialista politikáját, s pártellenes frakciós tevékenységet is fejtett ki, amiért 1946 februárjában kizárták a Pártból.

UTOLSÓ ÖSSZECSAPÁS A JAPÁN TERÜLETRABLÓKKAL

(1945 augusztus 9)

Augusztus 8-án a Szovjetunió kormánya hadat üzent Japánnak; a kínai nép lelkesen üdvözli a hadüzenetet. A Szovjetunió e lépése következtében a Japán elleni háború időtartama jelentősen megrövidül. A Japán elleni háború végső szakaszába lépett, elérkezett a japán területrablók és cinkosaik felett aratott végső győzelem órája. Ilyen körülmények között Kínában a japánellenes harc összes erőinek országos méretű ellentámadásba kell lendülniök, s a Szovjetunióval és a többi szövetséges hatalommal szorosan és eredményesen együttműködve kell harcolniok. A 8. hadseregnek, az Új 4. hadseregnek és a többi népi erőnek minden lehetőséget kihasználva, széleskörű támadást kell indítania az agresszornak és cinkosainak a kapitulációt megtagadó csapatai ellen, meg kell semmisítenie ezeket az ellenséges erőket, le kell foglalnia fegyverzetüket és vagyonukat, minden erejével bővítenie kell a felszabadított körzeteket, s szűkíteni az ellenség által megszállt körzeteket. Funkcionáriusainkból merészen fegyveres csoportokat kell alakítani, hogy ezek százával és ezrével hatoljanak messze az

ellenség vonalai mögé, és megszervezzék a lakosságot az ellenség összeköttetési vonalainak megszakítása és a reguláris hadsereg hadműveleteinek támogatása céljából. Bátran mozgósítani kell a sokmilliós tömegeket a megszállt körzetekben, és haladéktalanul illegális hadsereget kell teremteni, elő kell készíteni a fegyveres felkelést, s a front felől támadó alakulatokkal együttműködve meg kell semmisíteni az ellenséget. Változatlanul nagy figyelmet kell fordítani a felszabadított körzetek megerősítésének munkájára. A következő télen és tavaszon a már felszabadított körzetekben, amelyekben mintegy százmillió lakos él, valamint minden újonnan felszabadított körzetben csökkenteni kell a földhaszonbért és a kölcsönkamatot, fejleszteni kell a termelést, meg kell teremteni a népi hatalmat és a népi fegyveres erőket, erőteljesebben kell foglalkozni a népfelkelő alakulatokkal, meg kell szilárdítani a fegyelmet a hadseregben, erősíteni kell a lakosság minden rétegének egységfrontját, ügyelni kell az erőforrások — az emberek és az anyagok — takarékos felhasználására.

Mindennek az a célja, hogy hadseregünk fokozott erővel támadjon az ellenségre. Az egész nép összpontosítsa figyelmét a polgárháború veszélyének elhárítására, és minden erejével mozdítsa elő a demokratikus koalíciós kormány megalakítását. Kína nemzeti felszabadító háborújában új szakasz kezdődött. Tömörüljön egész népünk még szorosabb egységbe a végső győzelemért vívott harcban.

TARTALOM

A kiadó előszava 7

A JAPÁNELLENES HÁBORÚ IDŐSZAKA (III)

ELŐSZÓ ÉS UTÓSZÓ „A FALU VIZSGÁLATÁNAK ANYAGÁ" HOZ (1941 március—április) 11

Előszó (1941 március 17) 13

Utószó (1941 április 19) 18

Jegyzetek 22

SZERVEZZÜK ÁT OKTATÁSUNKAT (1941 május) 23

I 25

II 26

III 31

IV 36

Jegyzetek 38

LEPLEZZÜK LE A „TÁVOLKELETI MÜNCHEN" SZERVEZŐINEK CSELSZÖVÉSEIT (1941 május 25) 41

Jegyzetek 45

A FASIZMUS ELLENI HARC NEMZETKÖZI EGYSÉGFRONTJÁRÓL (1941 június 23) 47

BESZÉD A SENHSZI – KANSZU – NINGHSZIA HATÁRTERÜLET NÉPI POLITIKAI TANÁCSÁNAK ÜLÉSÉN (1941 november 21) 51

A PÁRTMUNKA HELYES STÍLUSÁÉRT (1942 február 1) 61

Jegyzetek 92

A PÁRTSABLONOK ELLEN (1942 február 8) 95

Jegyzetek 124

FELSZÓLALÁSOK AZ IRODALOM ÉS A MŰVÉSZET KÉRDÉSEIVEL FOGLALKOZÓ JENANI TANÁCSKOZÁSON (1942 május) 127

Megnyitó beszéd (1942 május 2) 129

Zárszó (1942 május 23) 139

I 141

II 149

III 162

IV 166

V 179

Jegyzetek 184

RENDKÍVÜLI FONTOSSÁGÚ POLITIKAI INTÉZKEDÉS (1942 szeptember 7) 187

Jegyzetek 195

DÖNTŐ FORDULAT A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN (1942 október 12) 197

Jegyzetek 207

AZ OKTÓBERI FORRADALOM HUSZONÖTÖDIK ÉVFORDULÓJÁRA (1942 november 6) 209

GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI KÉRDÉSEK A JAPÁN TERÜLETRABLÓK ELLENI HÁBORÚ IDŐSZAKÁBAN (1942 december) 213

Jegyzetek 224

A VEZETÉS MÓDSZEREINEK KÉRDÉSÉHEZ (1943 június 1) 225

Jegyzetek 237

KÉRDÉS A KUOMINTANGHOZ (1943 július 12) ... 239

Jegyzetek 253

INDÍTSUNK MOZGALMAT A TÁMASZPONTOK TERÜLETÉN A FÖLDHASZONBÉR CSÖKKENTÉSÉÉRT, A TERMELÉS FEJLESZTÉSÉÉRT, A HATALMI SZERVEK TÁMOGATÁSÁÉRT ÉS A LAKOSSÁGRÓL VALÓ GONDOSKODÁSÉRT (1943 október 1) 255

Jegyzetek 266

A KUOMINTANG KÖZPONTI VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGÁNAK TIZENEGYEDIK TELJES ÜLÉSÉRŐL ÉS A HARMADIK NEMZETI POLITIKAI TANÁCS MÁSODIK ÜLÉSSZAKÁRÓL (1943 október 5) 267

Jegyzetek 297

SZERVEZKEDJETEK! (1943 november 29) 299

Jegyzetek 316

OKTATÁSUNK ÉS A JELENLEGI HELYZET (1944 április 12) 319

I 321

II 327

III 339

Jegyzetek 342

Melléklet: ‚Határozat Pártunk történetének egyes kérdéseiről' (Elfogadta a Kínai Kommunista Párt VI. kongresszusán választott Központi Bizottság hetedik kibővített teljes ülése 1945 április 20-án) 345

1 345
2 347
3 351
4 376
5 414
6 422
7 426

Jegyzetek 427

SZOLGÁLJUK A NÉPET! (1944 szeptember 8) 435

Jegyzetek 439

CSANG KAJ-SEKNEK AZ OKTÓBER 10-IKI ÜNNEPEN MONDOTT BESZÉDÉRŐL (1944 október 11) 441

Jegyzetek 449

EGYSÉGFRONT A KULTURÁLIS MUNKÁBAN (1944 október 30) 451

Jegyzetek 457

TANULJUNK MEG GAZDÁLKODNI (1945 január 10) 459

A PARTIZÁNKÖRZETEKBEN IS LEHET FOGLALKOZNI TERMELÉSSEL (1945 január 31) 475

KÍNA KÉT SORSA (1945 április 23) 485

Jegyzetek 491

A KOALÍCIÓS KORMÁNYRÓL (1945 április 24).... 493

I. A kínai nép fő követelései 495
II. A nemzetközi és a belső helyzet 497
III. A japánellenes háború két irányvonala 501

Kína problémáinak kulcsa 501
Kanyargós úton 503
A népi háború 510
A háború két rontja 516
Kína felszabadított körzetei 521

A Kuomintang-uralom körzetei 523
Kontrasztok 526
Ki „hiúsítja meg a japán területrablók elleni háborút, és ingatja meg az államot"? 529
Arról a „kérdésről, hogy a kommunisták nem engedelmeskednek a kormányrendeleteknek és a hadparancsoknak" 531
A polgárháború veszélye 533
A tárgyalások 534
Két perspektíva 535

IV. A Kínai Kommunista Párt politikája 537

Programmunk általános tételei 539
Programmunk konkrét követelései 552

1. Teljesen zúzzuk szét a japán területrablókat, ne tűrjük a félúton való megegyezést 558
2. Számoljuk fel a Kuomintang egypárt-diktatúráját, alakítsuk meg a demokratikus koalíciós kormányt 560
3. Szabadságjogokat a népnek 565
4. A népi egység 567
5. A néphadsereg 570
6. Az agrárkérdés 573
7. Az ipar kérdései 583
8. A kultúra, a közoktatás és az értelmiség kérdése 587
9. A nemzeti kisebbségek kérdése 589
10. A külpolitika kérdései 591

Feladataink a Kuomintang-uralom körzeteiben 595
Feladataink az ellenséges megszállás alatt levő körzetekben 598
Feladataink a felszabadított körzetekben 600

V. Tömörüljünk harcra a Párt által kitűzött feladatok teljesítéséért 605

Jegyzetek 614

JÜ-KUNG ELHORDTA A HEGYEKET (1945 június 11) 619

Jegyzetek 625

A HADSEREGNEK A TERMELÉS FEJLESZTÉSE ÚTJÁN VALÓ ÖNELLÁTÁSÁRÓL, S ARRÓL, HOGY MIÉRT FONTOS A MUNKASTÍLUS MEGJAVÍTÁSÁÉRT ÉS A TERMELÉS FEJLESZTÉSÉÉRT FOLYÓ MOZGALOM (1945 április 27) 629

A HURLEY—CSANG KAJ-SEK DUETT FELSZÍLÉSE (1945 július 10) 639

Jegyzetek 646

HURLEY VESZÉLYES POLITIKÁJA (1945 július 12) 649

TÁVIRAT FOSTER ELVTÁRSNAK (1945 július 29) 655

Jegyzetek 658

UTOLSÓ ÖSSZECSAPÁS A JAPÁN TERÜLETRABLÓKKAL (1945 augusztus 9) 661

6503. Franklin-nyomda Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.
Felelős: Vértes Ferenc.